

**T.C.
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**111 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ’NİN 508.-709. SAYFALARININ
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özlem SEÇKİN

**Danışman
Doç. Dr. Hamit ŞAFAKCI**

ARTVİN-2020

TEZ BEYANNAMESİ

Artvin Çoruh Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum **111 Numaralı Mühimme Defteri'nin 508.-709. Sayfalarının Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi** adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Artvin Çoruh Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Artvin Çoruh Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin ... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

..../..../2020

İmza

Özlem SEÇKİN

JÜRİ TEZ KABUL TUTANAĞI
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Doç. Dr. Hamit ŞAFAKCI danışmanlığında, Özlem SEÇKİN tarafından hazırlanan bu çalışma 16/07/2020 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Tarih Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan	: Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN	İmza:.....
Jüri Üyesi	: Doç. Dr. Hamit ŞAFAKCI	İmza:.....
Jüri Üyesi	: Dr. Öğr. Üyesi Eşref TEMEL	İmza:.....

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir.

.... / /

Doç. Dr.

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

TEZ BEYANNAMESİ	i
JÜRİ TEZ KABUL TUTANAĞI	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
KISALTMALAR.....	i
ÖZET	ii
SUMMARY	iii
ÖNSÖZ	iv
GİRİŞ.....	6
1. Mühimme Defterleri.....	6
2. 111 Numaralı Mühimme Defteri'nin Özellikleri	8
2.1 Fiziki Özellikleri	9
2.2. Diplomatik ve Dil Özellikleri.....	9
2.3 Muhteva Özellikleri.....	12

BİRİNCİ BÖLÜM

KONULARIN DEĞERLENDİRMESİ

1. Eşkîyalık	15
2. Eşkîyalara Verilen Cezalar	20
2.1. Kalebend Cezası	20
2.2. Kürek Cezası	23
2.3. Sürgün (nefy)	24
3. Ehl-i Örfün Eşkîyalığı	26
4. Eşkîyalarla Mücadele	29
4. 1. Basra Seferi ve Urban Eşkîyası	29
4.2. Kale ve Palanka Tamir ve Tahkimi	31
4.3. Anadolu'daki mücadele.....	32
4.4. İskân Siyaseti	33
5. Reayanın Durumu.....	34
6. İdari, İktisadi ve Askeri Düzenlemeler.....	35
7. Dış İlişkiler	38
8. Gayrimüslimlerle İlgili Belgeler.....	39

İKİNCİ BÖLÜM

111 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

508/1760 Kalebend Cezası.....	41

508/1761 Mescid-i Aksa İçerisinde Uygunsuz Davrananların Uzaklaştırılması	41
508/1762 Kudüs Mutasarrıflarının Reayaya Kötü Davranmaması İçin Gönderilen Hüküm	41
508/1763 Kudüs Reayasından Haksız Yere Alınan Malların Geri Verilmesi ve Reayaya Kötü Davranılmaması İçin Gönderilen Hüküm	42
509/1764 Kalebend Cezası.....	42
509/1765 Eşkıyalık Yapan Gayrimüslim Kişinin Sürgün Edilmesi İçin.....	43
509/1766 Kilise Tamiri	43
509/1767 Tokat Voyvodasının Oğlu Ömer'in İstanbul'a Gelmesi İçin	43
509/1768 Aydın ve Saruhan Sancaklarında Askeri ve Reayanın Belirlenmesi İçin	43
510/1769 Cezayir ve Tunus ve Trablusgarb Ocakları Arasındaki Anlaşmazlık	44
510/1770 Suret	45
510/1771 Suret	45
511/1772 Halep Eyaletine Bağlı Bulak Kazasında Eşkıyalık	45
511/1773 Sürgün Cezası.....	46
511/1774 Eğriboz ve İnebahtı Sancaklarında Reayanın Durumu	46
512/1775 Ravüşte Kazasında Eşkıyalık	47
512/1776 Tunus Kalyonlarının Sakız Limanında Alıkonulması İçin.....	47
512/1777 Kilise Tamiri	48
513/1778 Borçlu Kişiye Hapis Cezası Verilmekten Vazgeçilmesi.....	48
513/1779 Kalebend İtlakı.....	48
513/1780 Kalebend Cezası.....	49
513/1781 Vakıf Malının İstibdal Edilmesi İçin.....	49
514/1782 Şermin Kazasında Bazı Köylerin Sınırlarının Belirlenmesi İçin	50
514/1783 Şermin Kazasında Bazı Köylerin Reayasının Sayılması İçin	50
515/1784 Gayrimüslimlere İçki Müsaadesi	51
515/1785 Kale ve Sınır Güvenliğinin Edirne'de Görüşülmesi İçin Padişahın Edirne'ye Gitmesi.....	51
515/1786 Belgrad Kalesi'nde Liyakatsiz Askerlerin İhracı ve Yerlerine Yarar Kişilerin Alınması	52
515/1787 Her Sene Çakırcı Başılara Verilen Altının Ödenmesi İçin.....	52
515/1788 Padişahın Edirne'ye gitmesi.....	52
515/1789 Suret	53
515/1790 Suret	53
516/1791 Bican Sultan Hassı Mallarının Mısır İrsaliyesine Eklenerek Gönderilmesi.....	53
516/1792 Reayanın Tuna nehrinden gelip gidişlerine müdahale edilmemesi.....	53
516/1793 Gerekli Hususlarda Süvari Birlik Tedariki İçin	54
516/1794 Pirlepe Kazasında Eşkıyalık.....	54

517/1795 Kilise Tamiri	55
517/1796 Kalebend Cezası.....	55
517/1797 Şam kadısının İstanbul'dan Şam'a gitmesi	55
517/1798 Erzurum'un Numan Paşaya Tevcihi	55
517/1799 Kengiri Sancağında Eşkîyalık	56
517/1800 Suret	56
517/1801 Suret	56
518/1802 Bağdat ve Basra Kalelerinin Tahkimi ve Bura Neferatının Mevacibleri İçin	56
518/1803 Mutesellim Çavuşzade Mehmet Hakkında Yalan İhbarda Bulunanların Kalebend Edilmesi.....	58
518/1804 Vergi Toplanmasına Mani Olanların Sürgün Edilmesi.....	58
519/1805 Mekke ve Medine'nin Galalı İçin	58
519/1806 Mekke ve Medine'nin galalı için	59
519/1807 Mekke ve Medine'nin Galalı İçin	60
520/1808 Mısır Valisine Verilen Bazı Görevler	60
520/1809 Timurhisar Kazasında Eşkîyalık	61
520/1810 Konya Mutesellimliğinin Tevcihi	62
520/1811 Feyzullah Paşanın Güvercinlik Palankasına Gönderilmesi.....	62
521/1812 Timurhisar Kazasında Eşkîyalık	62
521/1813 Tımsıvar Eyaletinde Olan Haslarda Ödenen Bac, Gümrük ve Bad-ı Heva Vergilerinin Hesaplanması Ve Kaydedilmesi.....	63
521/1814 Bütün Tımsıvar Eyaletinde Olan Reayanın Öşür Hariç Diğer Vergilerin Affı	63
522/1815 Mısır İrsaliyesi İçin	64
522/1816 Kalebend cezası.....	65
522/1817 Arsa Üzerine Ev İnşasına Mani Olunmaması	65
523/1818 Kilise Tamiri	65
523/1819 Kilise Tamiri	66
523/1820 Şehirköy Kazası'nda Eşkîyalık	66
523/1821 Şehirköy Kazası'nda Eşkîyalık	66
524/1822 Maraş Eyaleti'nde Olan Bazı Sancakların Borçlarını Ödemesi	67
524/1823 Kudüs'te Olan Deyrulamüd Manastırı'nın Tamiri Ve Ehl-i İÖrfün Keşf Bahanesiyle Akçe Talep Etmemesi	68
525/1824 Maraş Eyaleti'nde Eşkîyalık	69
525/1825 Yeniçerilerin eşkıyalığı	70
525/1826 Kürek Cezası	70
525/1827 Kalebend ıtlakı	70
526/1828 Üsküdar Kazası'nda Eşkîyalık	71

526/1829 Kilise Tamiri	71
526/1830 Kahire’den İstanbul’a gelecek buğdaya mani olunmaması.....	71
526/1831 Mısır’dan Getirilecek Malzemeler İçin	72
527/1832 Kilise Tamiri	72
527/1833 Suret	73
527/1834 Suret	73
527/1835 Suret	73
527/1836 Suret	73
527/1837 Suret	73
527/1838 Suret	74
527/1839 Yeniçerilerin Giyecekleri İçin Malzemeler Hakkında	74
528/1840 Yeniçeri Çukaları İçin	74
528/1841 Şukurlar Panayırındaki Tüccarın Korunması	74
528/1842 Kıbrıs’ta Eşkıyalık	75
528/1843 Tımsıvar Eyaleti’ndeki Zeamet ve Timarların Kontrol Edilmesi	75
529/1844 Yeniçerilerin Giyecekleri İçin Lazım Olan Malzemeler Hakkında	76
529/1845 Yeniçeri Çukaları İçin Lazım Olan Malzemeleri Başkasına Satanların Kalebend Edilmesi.....	76
529/1846 Yenice Nahiyesi’nde Olan köylerin Martoloslar ile Güvenliğinin Sağlanması	77
529/1847 Kilise Tamiri	77
530/1848 Yeniçeri Çukaları İçin	77
530/1849 Rize Kazası’nda Eşkıyalık	78
530/1850 Kalebend Cezası.....	79
531/1851 Kalebend İtlakı	79
531/1852 Vergii Toplamak Üzere Görevlendirilen Memura Saldırılması Ve Verginin Ödenmesinde Zorluk Çıkarılması	79
531/1853 Vergi Ödemesi Gereken Kişilerin Saklanması Ve Devlet Malının Toplanmasına Engel Olunması	80
531/1854 Aydın Kazasında Eşkıyalık	80
532/1855 Evlad-I Fatihan Olanların Düzenlerine Karışılmaması	81
532/1856 Evlad-ı Fatihan Olanların Vergilerini Ödemesi	81
532/1857 Evlad-ı Fatihan Olanların Vergi Ödemeye Zorlanmaması.....	81
532/1858 İskenderiyye Sancağında Olan Sence Palankasının Tahkimi.....	82
533/1859 Kefe Kalesi’nde Olan Dokuzuncu Bölüğün İstanbul’a Nakli	82
533/1860 Kalebend İtlakı	82
533/1861 Kötülük Yapan Yahudi’nin Azledilmesi.....	82
533/1862 Kilise Tamiri	83

533/1863 Görevlilerin Kötü Davranmaması İçin	83
533/1864 Tökeli İmre'nin Adamlarından Birinin Salıverilmesi İçin	83
533/1865 Ohri Sancağında Eşkîyalık	83
534/1866 Panço Palankasının Tahkimi	84
534/1867 Tımışvar Kalesi'nin Tahkimi	84
534/1868 Tımışvar Kalesi'nin Eksik Kalan Zahiresi Eyaletinden Toplanan Öşründen Sağlanması	84
534/1869 Tımışvar Kalesi'nde Olanların Mevaciblerinin Tam Ve Zamanında Verilmesi	84
534/1870 Tımışvar Reayasının Korunması	85
535/1871 Ereğli Kazasında Eşkîyalık	85
535/1872 Yedidivan Kazasında Eşkîyalık	85
535/1873 Sürgünden İtlak	86
535/1874 Eski İl Kazasında Eşkîyalık	86
536/1875 Nogayların İskanı	87
536/1876 Eski Kırım Hanı Selim Giray'ın Siroz'a Gitmesi	88
536/1877 Nogaylardan Öşür ve Ağnam Vergilerinin Tahsili	88
537/1878 Nogaylı Taifesinden Öşür ve Ağnamın Tahsili	89
538/1879 Basra Seferine Giden Askerilerin Görev Yerlerini Terk Etmemesi	89
538/1880 Basra Seferine Gitmeyenlerin Kontrolü	90
538/1881 Asi Şirin Beyi Aktimur'un Yakalanması İçin	90
538/1882 Tunus, Cezayir ve Trablusgarb Ocakları Arasında Anlaşmazlık	91
539/1883 Turla Nehri'nde Cısr Binası İçin	91
539/1884 Turla Nehri'nde Cısr Binası İçin	91
539/1885 Silifke'de Eşkîyalık	92
540/1886 Vize Sancağı'nda Eşkîyalık	93
540/1887 Reisülküttab Mehmed'in Haslarını Vakfetmesi	93
541/1888 Basra Seferine Katılan ve Katılmayan Askerlerin Kontrol Edilmesi	94
541/1889 Belgrad Kalesi Askerlerinin Yoklanması	94
541/1890 Deri İşlemecileri Arasındaki Anlaşmazlık	95
542/1891 Karahisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfından Zarar Gören Reayanın Haklarının Teslim Edilmesi	96
542/1892 Şahitlerin Divan-ı Hümayuna Gelmesi	96
542/1893 Tekfurdağı'nda Olan Eski Sekban Baş Olan Musli'nin İstanbul'a Gelmesi	96
542/1894 İlbasan Sancağında Eşkîyalık	96
542/1895 Kilise Tamiri	97
543/1896 Hacı Emininin Eşkîyalığı	97

543/1897 Vize Kazasında Eşkîyalık	98
544/1898 Sürgün Cezası.....	98
544/1899 Sürgünden İtlak	99
544/1900 Gayrimüslim Konsolosların Akdeniz Adalarında Olan Reayayı Kışkırtması.....	99
545/1901 Akdeniz’de Gezen Korsanların Yakalanması	99
545/1902 Kandiye, Hanya, Resmo, Garabuş, Sakız Ve Midilli Limanlarının Temizlenmesi ...	100
546/1903 Bosna Sınırındaki Kale ve Palankaların Tamiri ve Reayanın Korunması	101
546/1904 Belgrad Mimarı Ahmet’in Sağ Salim Yerine Varması	102
546/1905 Bazı Kişilerin Bulunulması Halinde İstanbul’a Gönderilmesi.....	102
546/1906 Elinde Sahte Arz Bulunan Kişinin Sorgulanması	102
546/1907 Kalebend Cezası.....	103
547/1908 Kalebend Cezası.....	103
547/1909 Mülk Tahirine Muhalefet Edilmemesi.....	103
547/1910 Kandiye ve Resmo Limanlarının Temizlenmesi.....	104
547/1911 Suret	105
548/1912 Kalebend İtlakı	105
548/1913 Bosna Muhafazasında Olan On İkinci Cemaatin Belgrad Kalesi’ne Nakli	105
548/1914 Sürgün Cezası.....	105
548/1915 Timuriçe Kazasında Eşkîyalık	106
549/1916 Bosna Muhafazasında Olan On İkinci Cemaatin Belgrad’a Nakli.....	106
549/1917 Rodoscuk’ta Eşkîyalık	106
549/1918 Hırsızlık, Katl Suçlarının Küreğe Çarptırılması İçin	107
549/1919 Basra Seferinden Firar Eden Askerlerin Görev Yerlerine Yollanması	107
550/1920 Tersane-i Amire Gemilerinin Yenilenmesi	108
550/1921 İzinsiz Başka Köye Göçenlerin Eski Yerlerine Gönderilmesi	108
550/1922 Sürgün Cezası.....	109
550/1923 Kalebend İtlakı	109
551/1924 İskenderiye’de Yıkılan Cısrin Yeniden İnşası	109
551/1925 Bergos Cizyedarından Şikayetçi Olanların Divan-ı Hümayuna gelmesi	110
551/1926 Tuna Adalarında Eşkîyalık.....	110
551/1927 Tuna Adalarında Eşkîyalık.....	110
552/1928 Kıbrıs’ta Yeniçeri İsyanı	111
552/1929 Mısır Valisinin Ademi Yusuf’un İstanbul’a Gelmesi	112
553/1930 Kıbrıs’ta Yeniçeri İsyanı	112
553/1931 Kalebend İtlakı	113
553/1932 Kalebend İtlakı	113

553/1933 Kürek Cezası	113
554/1934 Eşkîyalık Yapanların Kendi Rızalarıyla İtiraf Etmesi.....	114
554/1935 (Yarıda bırakılmış belge)	115
554/1936 Vergi Toplanmasına Mani Olanların Kalebend Edilmesi	115
554/1937 Çerakise’de Eşkîyalık.....	115
555/1938 Maraş’ta Eşkîyalık	115
555/1939 Emlak Tarasarrufu Konusunda Anlaşmazlık	116
555/1940 Sürgün Cezası.....	117
555/1941 Kilise tamiri.....	117
556/1942 Kaptan Paşaya Hilat Gönderilmesi	118
556/1943 Mısır’da Olanların Hazineyi Gereksiz Yere Kulanmaması	118
556/1944 Mütessellimliğe Başka Birinin Getirilmesi.....	119
557/1945 Belgrad Kalesi’nde Olan İkinci Bölüğün İstanbul’a Gelmesi.....	120
557/1946 Suret	120
557/1947 Suret	120
557/1948 Yıkılan Seddin Yeniden İnşası İçin.....	120
557/1949 Kilise Tamiri	121
557/1950 İstanbul’a Gelecek Kişinin Güvenliği	121
558/1951 Aydın ve Saruhan’da Eşkîyâlık.....	121
558/1952 Aydın ve Saruhan’da Eşkîyâlık.....	122
558/1953 Aydın ve Saruhan’da Eşkîyâlık.....	122
559/1954 Vergi Toplanmasına Mani Olanların Yakalanması.....	123
559/1955 Yeniçerilerin Giyecekleri İçin Lazım Olan Malzemeler	124
560/1956 Evlad-ı Fatihan ile ilgili Meseleler.....	124
560/1957 Kütahya’da Eşkîyalık	125
560/1958 Görevini Kötüye Kullanan Ali Ağanın Mallarına El Konulması Ve İstanbul’a Getirilmesi.....	125
561/1959 Çerakise Kazası’nda Eşkîyalık.....	126
561/1960 Kilise Tamiri	126
561/1961 Sürgün Cezası.....	127
561/1962 Sürgün Cezası.....	127
562/1963 Pınarhisarı Kazasında Eşkîyalık.....	127
562/1964 Gümrüklerde Tüccardan Fazla Vergi Alınması	128
562/1965 Gümrüklerde Tüccardan Fazla Vergi Alınması	128
562/1966 Lofça’nın Muhafazası İçin Otuz Sekban Tayini	128
563/1967 Tüccardan Fazla Vergi Alınmaması.....	129

563/1968 Nurkub Kazası'nda Eşkîyâlık	130
564/1969 Çiftlik Malına El Koyma.....	130
564/1970 Adana'da Eşkîyâlık	131
564/1971 Sahte Resmi Evrak Düzenleyenlerin Hapsedilmesi	131
564/1972 Şehzade Selim'in Cenazesi İçin	131
565/1973 Şehzade Selim'in Cenazesi İçin	132
565/1974 Edirne İle İstanbul Arasında Ortaya Çıkan Eşkîyaların Yakalanması	132
565/1975 Eşkîyaların Çaldıklarının Bulunması	132
565/1976 Eşkîyaların Çaldıklarının Bulunması	133
565/1977 Kilise Tamiri	133
566/1978 Kürek Cezasından İtlak	133
566/1979 Kürek Cezası	133
566/1980 Evlad-ı Fatihan İle İlgi Meseleler.....	134
566/1981 Eşkîyaların bulunması	134
567/1982 Tökeli İmre'nin Eşine Konak Tayini	135
567/1983 Sürgün Cezası.....	135
567/1984 Yeniçeri Zabıta Haseki Mehmet'in Turnacı Başılığa Tevcihi	136
567/1985 Bağdat Kalesi'nde Kul Kethüdası Mustafa'nın İstanbul'a Gelmesi	136
568/1986 Görice Kazasında Eşkîyâlık	136
568/1987 Kalebend ıtlakı	137
568/1988 Borç Talebi.....	137
568/1989 Kürek Cezasından İtlak	137
568/1990 Saruhan Sancağında Eşkîyâlık	138
569/1991 Dimetoka'da Eşkîyâlık.....	138
569/1992 Kilise Tamiri	138
569/1993 Yanlış Suçlamalar İle Sürgün Edilenlerin Eski Yerlerine Gelmesi	139
569/1994 Hırsızlıktan Hapsedilenlerin Kefil Vasıtasıyla Serbest Bırakılmaları.....	139
569/1995 Tırhala Sancağının Timar ve Zeamet Sahiplerine İki Ay Ek Süre Verilmesi	139
569/1996 Sürgünden İtlak	140
570/1997 Yeniçeri Serdarının Eşkîyâlığı	140
570/1998 Babadağı Yeniçeri Zabıtının Özi Valisine Katılması.....	141
570/1999 İstanbul ve Edirne Arasındaki Eşkîyaların Yakalanması	141
570/2000 Suret	141
570/2001 Suret	142
571/2002 Sürgün cezası	142
571/2003 Basra Valisi Ali Paşaya Hilat Gönderilmesi	142

572/2004 Diyarbakır Valisinin Bağdad’da Görevlendirilmesi.....	143
572/2005 Suret	144
572/2006 Suret	144
572/2007 Suret	144
572/2008 Suret	144
572/2009 Suret	144
572/2010 Suret	144
572/2011 Suret	144
572/2012 Suret	144
572/2013 Suret	145
572/2014 Suret	145
572/2015 Suret	145
572/2016 Suret	145
572/2017 Suret	145
572/2018 Suret	145
573/2019 Eflak Voyvodasının Nogayların Nizamı İçin Görevlendirilen Kırım Hanına Katılması	145
573/2020 Boğdan Voyvodasının Nogayların Nizamı İçin Görevlendirilen Kırım Hanına Katılması	146
574/2021 Soma Kazasında Adam Öldüren Eşkıyaların Yargılanması.....	146
574/2022 Gazze Sancağı Beyi ve Oğlunun Yakalanıp Öldürülmesi.....	147
574/2023 Suret	148
575/2024 Edirne ve İstanbul Arasında Ortaya Çıkan Eşkıyanın Yakalanması	148
575/2025 Sürgün Cezası.....	148
575/2026 İdam Edilen Gazze Sancağı Beyi Ve Oğlunun Reayadan Aldıklarının Hak Sahiplerine İade Edilmesi.....	149
576/2027 Karaman Eyaletinin Eski Pirecik Sancağı Beyi Ali’ye Tevcihi.....	149
576/2028 Geritaş’ın Muhafazası İçin Seksen Adet Sekban Atanması	149
576/2029 Kırım Hanı Tarafından Gönderilen Hazinesinin Korunması	150
577/2030 Bazı taahhüdler sonucunda Cidde’ye sancak beyi olan Yusuf’un taahhüdlerini yerine getirmemesi	150
577/2031 İnsan Öldürenlerin Cezalarının Verilmesi.....	151
577/2032 Kilise Tamiri	152
578/2033 Karahisar-ı Sahib Sancağı Beyinin Reayadan Aldıklarının İade Edilmesi	152
578/2034 Silivri’de Saldırıya Uğrayan Tüccarın Mallarının Bulunması	152
578/2035 Sürgünden İtlak	153
578/2036 Kilise Tamiri	153

579/2037 Resmi Belgelerini Kaybeden Kişiyeye Yeniden Belge Verilmesi İçin	153
579/2038 Borcunu İsteyerek Ödemeyenin Hapsedilmesi	154
579/2039 Kalebend İtlakı	154
579/2040 Sürgünden İtlak	154
580/2041 Savaş Esnasına Yerlerini Terk Edip Daha Sonra Dönenlerden Para Taleb Edilmemesi İçin	155
580/2042 Kürek Cezasının İtlakı	155
580/2043 Suçluların Kontrol Edilmesi İçin	155
580/2044 Kilise Tamiri	156
580/2045 Urban Eşkiası İle Mücadelede Kudüs Sancağı Beyinin Şam Valisine Katılması	156
580/2046 Suret	156
580/2047 Suret	156
580/2048 Suret	156
280/2049 Suret	157
581/2050 Urban Eşkiası İle Mücadele	157
582/2051 Bağdat Valisine Hilat Gönderilmesi	157
582/2052 Tarsus Kalesi dizdarına izin verilmesi	159
583/2053 Yıkılan Seddin Yeniden İnşası İçin Lazım Olan Malzemeler İçin	159
583/2054 Kalebend İtlakı	159
583/2055 Yıkılan Seddin Yeniden İnşası İçin Lazım Olan Malzemeler Hakkında	160
584/2056 Sınır Boylarının Güvenliği	160
584/2057 Belgrad'ın, Sınır Boylarının Güvenliği, Kale ve Palankaların Tahkimi	161
585/2058 Sınır Boylarının Güvenliği	162
585/2059 Kullar Ve Hasan Paşa Palankaları Askerlerinin Semendre Muhafazasında Görevlendirilmesi	162
585/2060 Semendre Kazasının Güvenliği	163
586/2061 Sınır Güvenliği İçin Görevlilerin Tayini	163
586/2062 Güvercinlik Kazasının Güvenliği	163
586/2063 Arşun (?) Kazasının Güvenliği	164
586/2064 Fethülislam Kazasının Güvenliği	164
587/2065 Sınır Boylarının, Köprü Ve Geçitlerin Güvenliği	164
587/2066 Sınırların Güvenliği	165
588/2067 Sınırların Güvenliği	165
588/2068 Hakkında Şikayet Bulunan Musli Çavuşun Araştırılması	166
588/2069 Rumeli'nde Güvenliğin Sağlanması	166
589/2070 Rumeli'nde Güvenliğin Sağlanması	167

589/2071 Öziçe'nin Güvenliği için	167
589/2072 Burgazcık'ın Güvenliği İçin.....	168
590/2073 Sınır Boylarının Güvenliği İçin.....	168
590/2074 Belgrad'ın, Sınır Boylarının, Geçitlerin Güvenliği	168
590/2075 Vakıf Mütevellileri Arasında Anlaşmazlık	169
591/2076 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Borcu	169
592/2077 Sürgünden İtlak	171
593/2078 Eğriboz'da Müslüman Reyanın Mahsullerinin Çalınması	171
593/2079 Borcunu Ödemeyen Eski Defterdarın Hapsedilmesi.....	172
593/2080 Eşkîyalık Yapanların Yakalanması	172
594/2081 Ziraat Mahsullerinin Dışarıya Satılmasının Yasaklanması	172
594/2082 Bağdat Muhafazasında Olan Altmış Dördüncü Cemaatin İstanbul'a Gelmesi	173
594/2083 Debre Kazasında Eşkîyalık	173
595/2084 Hakkında Şikayet Olan Voyvodanın Araştırılması.....	173
595/2085 Kalebend Cezası.....	174
595/2086 Sürgün Cezası.....	174
595/2087 Kilise Tamiri	175
596/2088 Zanaatkarlar Arasında Anlaşmazlık	175
596/2089 Sürgün Cezası.....	176
596/2090 Sürgünden İtlak	176
596/2091 Sürgün Cezası.....	176
596/2092 Kalebend İtlakı	176
597/2093 Silistire Alaybeyinin Nogayların Nizamı İçin Kırım Hanına Katılması	177
597/2094 Suret	177
597/2095 Suret	177
597/2096 Suret	177
597/2097 Suret	177
597/2098 Suret	177
597/2099 Solakların Sorguuları İçin	178
589/2100 Suruç Kazasında Eşkîyalık.....	178
598/2101 Sivas Eyaletinde Olan Eşkîya İle Mücadele	178
599/2102 Eğriboz'da Martolosların Eşkîyalığı	179
599/2103 Levendat Mevaciblerinin Nakli İçin Gemi Tayini	179
599/2104 Suruç'ta Vergi Toplanmasında Yapılan Yanlışlığın Giderilmesi	180
600/2105 Suruç Kazasında Eşkîyalık.....	180
600/2106 Sürgün Cezası.....	181

600/2107 Kilise Tamiri	181
600/2108 Kalebend Cezası.....	181
601/2109 Sekban Başılık Tayini	182
601/2110 Kalebend İtlakı	182
601/2111 Vakıf Kurumunda Anlaşmazlık	182
601/2112 Kalebend İtlakı	183
601/2113 İhtiyaç Olmadığı Halde Fırın Dükkanı Açanların Araştırılması	183
602/2114 Boğdan Boyarlarının Borçları İçin.....	183
602/2115 Baba-yı Atik Kazasında Eşkîyalık	184
602/2116 Kilise Tamiri	184
602/2117 Kilise Tamiri	184
603/2118 Kayseriye Sancağı Mutasarrıfının Reayaya Verdiği Zarar	185
603/2119 Kilise Tamiri	185
603/2120 Mekke ve Medine'nin Galalı ve Mısır Valilerinin Borçları Hakkında	185
605/2121 Belgrad Kalesi Askerlerinin Mevacibleri İçin	187
605/2122 Bender Boyarlarının Reayaya Kötü Davranması	187
605/2123 Belgrad'da Bulunan Askerlerin Mevacibleri İçin	188
605/2124 Eskişehir'de Eşkîyalık.....	188
606/2125 Eskişehir'de Eşkîyalık.....	188
606/2126 Suret	189
606/2127 Suret	189
606/2128 Edirne Civarında Eşkîyalık	189
606/2129 Köprü Tamiri İçin İzin Verilmesi.....	189
606/2130 Kalebend İtlakı	190
607/2131 Kalebend İtlakı	190
607/2132 Rakka'ya İskan Edilen Türkmenlerin Eski İl Sancağına Gelmesi	190
607/2133 Rakka'ya İskan Edilen Türkmenlerin Yer Değiştirmesi	191
607/2134 Sürgünden İtlak	191
608/2135 Celeblerin Uğradığı Eşkîyalık.....	191
608/2136 Başkasının Tasarrufunda Olan Yerlere El Koyma	192
608/2137 Suret	192
608/2138 Doksan Birinci Cemaatin Kefe Kalesi'nde Görevlendirilmesi	192
608/2139 Sahte Belge Düzenleyen Kişinin Araştırılması	193
609/2140 İstanbul'da Olan Fırında Ekmek Satılmasına Engel Olunmaması İçin.....	193
609/2141 Aydın ve Saruhan Sancaklarında Eşkîyalık	194
610/2142 Çirmen Kazasındaki Evlad-ı Fatihan İle İlgili	194

610/2143 Kalebend İtlakı	195
610/2144 Kilise Tamiri	195
611/2145 Tokat'ın Yıldız Kazasında Eşkîyalık	196
612/2146 Aydın ve Saruhan'da Eşkîyalık.....	197
612/2147 Köylüce Kazasında Yalan İfade İle Eşkîyalıkla Suçlananların İtlakı	197
612/2148 Kilise Tamiri	198
612/2149 Kilise Tamiri	198
613/2150 Kürek Cezası	198
613/2151 Bolayır'da Mimarbaşı'nın Reayadan Fazla Para Alması	198
613/2152 Mısır'da Olan Vakıfla Vakıfla İlgili	199
613/2153 Kilise Tamiri	199
613/2154 Suret	200
614/2155 Kürek Cezası	200
614/2156 Gayrimüslim Martolosların Yerine Müslüman Martolosların Atanması	200
614/2157 İskan Emrine Uymayan Türkmenlerin Araştırılması	201
615/2158 Urban Eşkîyası İle Mücadelede Görevlendirme	201
615/2159 Suret	202
615/2160 Suret	202
615/2161 Sûret	202
615/2162 Suret	202
615/2163 Eflak Voyvodasının Kırım Hanı İle Nogayların Nizamını Sağlaması	202
615/2164 Suret	203
615/2165 Suret	203
615/2166 Tunca Nehri Üzerinde Cısr Binası İçin İzin Verilmesi	203
615/2167 Kilise Tamiri	203
616/2168 Eşkîyalarla Mücadele Edilmesi.....	203
616/2169 Kilise Tamiri	204
617/2170 630/2223 Numaralı Belgenin Devamı.....	205
617/2171 Mekke ve Medine'ye Gönderilen Mühimmatın Yerine Ulaşmaması	205
618/2172 Savaşlar Sırasında Zarar Gören Reayadan Vergi Alınmaması İçin	206
618/2173 Kalebend Cezası.....	207
618/2174 Kayseriye'de Eşkîyalık	207
619/2175 Hakkında Yalan İhbar Bulunan El-Hâc Ahmed'in Araştırılması	208
619/2176 Azledilen Kadı'nın Bozcaadaya Sürgün Edilmesi	208
619/2177 Acı Kalesi Dizdarının İstanbul'a Gelmesi.....	209
619/2178 Adil Giray'ın Çiftliğini Yakan Kişinin Araştırılması İçin	209

619/2179 Anadolu Valisinin Bağdat'a Gitmesi	209
619/2180 Suret	209
619/2181 Suret	210
619/2182 Suret	210
620/2183 İnsan Öldüren Kişilerin Araştırılması İçin	210
620/2184 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili	210
620/2185 Seyyid Ahmet Paşanın Borcunun Mirasından Ödenmesi	211
620/2186 Kalebend İtlakı	211
620/2187 Kilise Tamiri	211
621/2188 Top dökümü ve Nakli.....	212
621/2189 Yeniçerilerin Esamilerinin Kontrol Edilmesi.....	212
621/2190 Top Dökümü ve Nakli.....	212
622/2191 Kürek Cezası	213
622/2192 Kutsal Gecelerde Mekke ve Medine'de Şerbet Dağıtılması, Mevlid Okutulması	213
622/2193 Kürek Cezası	213
622/2194 Reayanın Yeniçerilerden Ayrılması İçin.....	214
622/2195 Drama'da Ortaya Çıkan Eşkîyaların Yakalanması	214
623/2196 Timar Ve Zeametlerin Düzenlenmesi	215
623/2197 Suret	215
623/2198 Suret	216
624/2199 Kilise Tamiri	216
624/2200 Yeniçerilerin Esamilerinin Kontrol Edilmesi.....	216
624/2201 Sûret	218
626/2202 Borç dabaso.....	218
626/2203 Kalebend Cezası.....	219
626/2204 Rahip Kıyafetinde Gezenlerin Halk Arasında Kargaşa Çıkarması	219
628/2205 Suret	220
628/2506 Suret	220
628/2507 Suret	220
628/2508 Suret	220
628/2509 Suret	220
628/2210 Suret	220
628/2211 Suret	220
629/2212 Saka Gölü Civarında Eşkîyalık	220
629/2213 Saka Gölü Civarında Eşkîyalık	221
629/2214 Saka Gölü Civarında Eşkîyalık	221

629/2215 Suret	222
629/2216 Gayrimüslim Gemilere Buğday Satılmaması.....	222
628/2217 Kilise Tamiri	222
628/2218 Urban Eşkiası İle Mücadele	222
628/2219 Şam Valisinin İstanbul'a Gelmesi.....	223
628/2220 Dışarıya Yiyecek Satılmasının Yasaklanması.....	224
628/2221 Mekke ve Medine'nin Surreleri Hakkında.....	224
630/2222 Mekke ve Medine'nin Surreleri Hakkında.....	226
630/2223 Mekke ve Medine'nin Surreleri Hakkında.....	227
631/2224 Rum, Ermeni Ve Süryanilerin Mezhep Değiştirmeye Çalışılması.....	228
631/2225 Suret	229
631/2226 Suret	229
631/2227 Suret	229
631/2228 Suret	229
631/2229 Suret	229
631/2230 Suret	229
631/2231 Suret	229
631/2232 Ziyab Nehrinin Seddi İçin Gerek Malzemeler Hakkında.....	229
631/2233 Suret	230
631/2234 Suret	230
631/2235 Suret	230
631/2236 Suret	230
631/2237 Suret	230
631/2238 Suret	230
631/2239 Suret	230
631/2240 Suret	230
631/2241 Suret	230
631/2242 Suret	230
632/2243 Ziyab Nehrinin Seddi İçin Gereken Malzemeler Hakkında.....	230
632/2244 Sûret	231
632/2245 Anadolu Valisinin Ve Eyalette Olan Tüm Askerin Bağdat'a Gitmesi.....	231
633/2246 Bağdat'a Tayin Olunan Timar ve Zeamet Sahiplerinin Teftişi, Şartları Sağlamayanların Timar ve Zeametın Elllerinden Alınması	232
633/2247 Eski Tokat Voyvodasının Oğlunun İstanbul'a Gelmesi	233
633/2248 Kilise Tamiri	233
634/2249 Eşkialıkla Suçlanan Gayrimüslimin Davasının Görülmesi	233

634/2250 Hırsızlık Davasının Görülmesi İçin Suça Karışanların İstanbul'a Getirilmesi	233
634/2251 Hizmetleri Karşısında Bosna Valisine Hilat Gönderilmesi.....	234
635/2252 Top Dökümü ve Nakli.....	235
635/2253 Eşkıyalar İle Mücadele Edilmesi.....	235
635/2254 Yakalanan Eşkıyaların Öldürdükleri Kişilerin Akrabalarının Dava İçin İstanbul'a Gelmesi	235
635/2255 Kürek Cezası	236
636/2256 Adam Öldürme Suçunun Cezası	236
636/2257 Aydın Ve Saruhan Sancakbeyinin Kethüdasının Zorla Almış Olduğu Eşyaların Sahibine Geri Verilmesi	236
636/2258 Kürek Cezası	237
636/2259 Ermeni Kitaplarını Değiştirenlerin Yakalanması	237
636/2260 Kilise Tamiri	237
637/2261 Bağdat Valisinin Mektubu Üzerine Bazı Hususlarda Kendisine Bilgi Verilmesi.....	238
637/2262 Gazi Giray Sultanın Rodos Kalesi'nde Hapsedilmesi.....	239
638/2263 Ülkesine Dönen Moskov Elçisinin Emniyetinin Sağlanması.....	239
638/2264 Gazi Giray'ın Rodos'ta Hapsedilmesi.....	240
639/2265 Serdar Arnavud İbrahim'in Görevini Kötüye Kullanması	240
639/2266 Edirne'de Olan Fırın İle İlgili	241
639/2267 Erzurum Kalesi'nde Görevli Yirmi Beşinci Cemaatin Trabzon'a Gitmesi.....	241
639/2268 Eflak Voyvodasının Adamlarının Rodos'a Gidiş Gelişine Müsaade Edilmesi.....	242
640/2269 Gazi Giray'ın Rodos'a Nakli İçin Gemi Tayin Edilmesi	242
640/2270 Kalebend Cezası.....	242
640/2271 Akkirman Kalesi'nde Olan On Üçüncü Cemaatin Edirne'ye Gitmesi.....	243
640/2272 Kilise Tamiri	243
641/2273 Karahisar-I Şarki Sancakbeyinin Azli Ve Yerine Acı Kalesi'nde Olan Hasan Paşaya Tevcihi.....	243
641/2274 Halep Ve Civarında Olan Eşkıya İle Mücadele	244
641/2275 Açıkbaz Melikliği'nin Zorla Ele Geçirilmesi.....	244
642/2276 Hukuka Aykırı İşlerin Engellenmesi.....	245
642/2277 Bağdat Kalesi'nde Görevlendirme	245
642/2278 Yalan Söylediği Anlaşılan Kadı'nın Hac Ziyareti Sonrası Görevine İadesi	246
642/2279 Kalebend İtlakı	246
642/2280 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili	246
643/2281 Değiştirilen Ermeni Kitaplarının Toplanıp Yakılması ve Kitap Basmacılığının Yasaklanması	247
643/2282 Bağdat Kalesi'ndeki Sekizinci Bölüğün İnebahtı Kalesi'ne Nakli	247

643/2283 Sekizinci Bölüğün İnebahtı Kalesi'ne Nakli	248
643/2284 Kilise Tamiri	248
643/2285 Kilise Tamiri	248
644/2286 Eğriboz'da Olan Kırk Birinci Bölüğün İnebahtı Kalesi'ne Nakli	249
644/2287 Trabzon Kalesi'nde Olan Yetmiş Dokuzuncu Cemaatin Erzurum Kalesi'ne Nakli ..	249
644/2288 Erzurum Kalesi'nde Olan Yirmi Beşinci Cemaatin Trabzon'a Nakli.....	249
644/2289 Askeri Görevlendirme	250
644/2290 Kürek Cezası	250
645/2291 Ermeni Vatandaşın Tersane Zindanında Hapsi	250
645/2292 Kilise Tamiri	251
645/2293 Vakıf Mallarının Belirlenmesi	251
645/2294 Kilise Tamiri	251
646/2295 Kürek Cezası	252
646/2296 Sürgün Cezası.....	252
646/2297 Kilise Tamiri	252
646/2298 Sûret	253
646/2299 Rodoscuk ve Civarında Olan Eşkîya İle Mücadele.....	253
646/2300 Rodoscuk ve Hayrabolu Civarında Eşkîyalık	254
647/2301 Diyarbakır'da Sonradan İnşa Edilen Kilise Hususunun Araştırılması	254
648/2302 Sürgünden İtlak	255
648/2303 Bağdat Kalesi'nde Olan Seksen Yedinci Cemaatin Kerkük Kalesi'ne Tayini.....	255
648/2304 Kalebend İtlakı	256
648/2305 Selimiye Ve Deyr-İ Rahbe Sancakları Beyi Hamid El-Abbas'ın Eşkîyalığı	256
648/2306 Hısın-ı Mansur Kazasında Eşkîyalık.....	256
649/2307 Kilise Tamiri	257
649/2308 Kalebend İtlakı	257
649/2309 Şam Valisinin İstanbul'a Gelmesi.....	257
649/2310 Trablusşam Valisinin Şam'a Gitmesi.....	258
649/2311 Hac İşleriyle Görevli Kişinin İşini İyi Yapmaması.....	258
649/2312 Eski Şam Valisi Hüseyin Paşanın İstanbul'a Gelmesi	258
650/2313 Boğdan Voyvodasına Hilat Gönderilmesi Ve Miri Hazinenin Toplanması.....	259
650/2314 Savaş Sırasında Yerlerini Terk Edip Barış Zamanında Geri Gelenleri İyi Davranılması	259
650/2315 Kilise Tamiri	260
650/2316 Edirne'de Olan Fırın İle İlgili	260
651/2317 Abdulfettah Paşanın Kapudanlığa Getirilmesi	260

652/2318 Korsan Eşkîyaları İle Mücadele İçin Görevlendirme	261
652/2319 Sürgün Cezası.....	262
652/2320 Pirepol’da Eşkîyalık Yapan Mustafa’nın Araştırılması Hakkında.....	262
652/2321 Sürgünden İtlak	263
652/2322 Kürek Cezası	263
652/2323 Kilise Tamiri	263
652/2324 Gayri Ahlaki Davrananların Limni’ye Sürgün Edilmesi	263
653/2325 Reaya Arasında Arazi Anlaşmazlığı	263
653/2326 Vefat Eden Kapudan Hüseyin Paşanın Mirasının Sahiplerine Ulaştırılması	264
653/2327 Vefat Eden Kapudan Hüseyin Paşanın Mirasının Sahiplerine Ulaştırılması	265
654/2328 Kürek Cezası	265
654/2329 Kapudan Abdülfettah Paşa’ya Hilat Gönderilmesi Ve Bazı Görevlendirmeler	265
655/2330 Urban Eşkîyası İle Mücadele	266
655/2331 Suret	267
655/2332 Suret	267
655/2333 Suret	267
655/2334 Suret	267
655/2335 Edirne İle İstanbul Arasındaki Yerlerde Olan Eşkîya İle Mücadele	267
655/2336 Borçlu Kişinin Borcunu Ödedikten Sonra Serbest Bırakılması	267
655/2337 Reayaya Kötü Davranan Mustafanın Fethülislam’dan Kovulması	267
656/2338 Delonya Sancağında Olan Bazı Kalelerin Askerlerinin Görevlerini Gereği Gibi Yapması.....	268
656/2339 Kalebend Cezası.....	268
656/2340 Borçlu Ölen Tunus Dayısının Borcunun Araştırılması	269
657/2341 Kumkapı’da Büyük Yangında Yanan Kilisenin Yeniden İnşa Edilmesi	269
657/2342 Kürek Cezası	269
657/2343 Sürgün Cezası.....	270
657/2344 Hapis Cezasından İtlak.....	270
658/2345 İstanbul’da Olan Fırın İle İlgili	270
658/2346 Kürek Cezası	271
658/2347 Tatarpazarı Kazasında Eşkîyalık.....	271
658/2348 İstanbul’da Olan Fırın İle İlgili	272
659/2349 Ziyab Nehri’nin Seddi İçin Lazım Olan Malzemelerin Tedariki	272
659/2350 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Borcu	273
660/2351 Set Yapılması İçin Gereken Malzemelerin Tedariki.....	274
661/2352 Vezir-i Azama Ait Has Topraklarının Vakfedilmesi	275

661/2353 Mekke ve Medine'nin Yiyecekleri İçin	275
662/2354 Köy sancak beyinin emre itaatsizlik etmesi ve özür ve affı	276
662/2355 Köy Sancak Beyinin Emre İtaatsizlik Etmesi Ve Özü Ve Affı	277
663/2356 Siverek'te Eşkıyalık	277
663/2357 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili	278
664/2358 Karaağaç-ı Güzelhisar'da Elh-i Örfün Eşkıyalığı	279
664/2359 Borç Davası	279
665/2360 Gümölcine'de Mukaata Sahibinin Borcunu Ödememesi	280
665/2361 Evlad-ı Fatihan İle İlgili	280
665/2362 Evlad-ı Fatihan İle İlgili	281
665/2363 Kürek Cezası	281
666/2364 Moskov Elçisinin Eminiyetinin Sağlanması	281
666/2365 Mısır'dan Gelip Giden Para ve Yiyeceğin Kontrolü	282
666/2366 Niğde Ve Civarında Eşkıyalık	283
666/2367 Niğde Ve Civarında Eşkıyalık	283
667/2368 Suret	284
667/2369 Tökeli İmre ve Yanındakilerin Güvenliği	284
667/2370 Tökeli İmre'nin İçkisine Engel Olunmaması	284
667/2371 Kürek Cezası	284
667/2372 Kürek Cezasından İtlak	285
668/2373 Kıssas Davası	285
668/2374 Moskov Elçisinin Güvenliğinin Sağlanması	286
668/2375 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Rodos'ta Kalebend Edilmesi	286
668/2376 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Rodos'ta Kalebend Edilmesi	286
668/2377 Kapıcıbaşı Bayram İçin Gemi Tayin Edilmesi	286
669/2378 Bolu'da Eşkıyalık	286
669/2379 Eşkıyalara Kılıç ve Tüfek Gibi Savaş Aletlerinin Satılmaması	287
669/2380 Tüccarların Kazak Topraklarında Mallarının Alınması	287
669/2381 Cidde Sancağı Mutasarrıfı İçin Gemi Tayin Edilmesi	288
670/2382 Savaş Zamanı Yurtlarından Gitmek Zorunda Kalan Hersek Reayasına Kötü Davranılmaması	288
670/2383 Hacıların Yiyeceklerinin Temini	289
670/2384 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili	289
671/2385 Kırım Hanı Devlet Giray'a Gönderilen Name-İ Hümayun	290
671/2386 Moskov Reayasından Olanların Uğradığı Haksızlığın Giderilmesi	290
671/2387 Boğdan Boyarlarının Moskov Büyük Elçisine Olan Borcunun Tahsili	291

672/2388 Anadolu’da Olan Eşkîya İle Mücadele Edilmesi	291
672/2389 Suret	291
672/2390 Suret	292
672/2391 Suret	292
672/2392 Anadolu’da Olan Eşkîya İle Mücadele Edilmesi	292
672/2393 Kıssas Davası	292
673/2394 Selimiye Ve Deyri Rahbe Sancakbeyinin Eşkîyalığı	293
673/2395 Suret	294
673/2396 Kalebend Cezası.....	294
674/2397 Selimiye Ve Deyr-İ Rahbe Sancakbeyinin Eşkîyalığı	294
674/2398 Mustafa Bölükbaşının Baş Bölükbaşılığa Getirilmesi	296
674/2399 Mısır’da Görevli Askerin Öldü Gösterilerek Maaşının Kesilmesi.....	296
675/2400 İskan Edilen Aşiretlerin Eşkîyalığı	296
676/2401 İskan Edilen Aşiretlerin Eşkîyalığı	297
677/2402 Suret	299
677/2403 Suret	299
677/2404 Suret	299
677/2405 Suret	299
677/2406 İnebahtı Kalesinin Tamir Ve Tahkimi	299
677/2407 İnebahtı Sancakbeyinin Görev Yerine Ulaşması	300
677/2408 Venedik’ten Gelenler İçin Gemi Tayini.....	300
677/2409 İnebahtı Sancakbeyinin Görev Yerine Gitmesi.....	300
678/2410 Rusya İle Yapılan Anlaşma İle İlgili.....	301
678/2411 Askeri Mühimmatın Nakli İçin	301
678/2412 İnebahtı Kalesi’nin Tahkimi	302
678/2413 İnebahtı Kalesi’ne Gidecek Mühimmat İçin Gemi Ayarlanması.....	302
679/2414 Simkeşhanenin Düzeni İle İlgili.....	302
679/2415 Askerîlerin Düzenlenmesi İle İlgili.....	303
679/2416 Mühimmat Taşıyan Mısır’a Gidecek Gemi İle İlgili.....	304
679/2417 Miras Davası	304
680/2418 İnebahtı Kalesinin Tamiri	304
680/2419 Haksız Yere Vergi Alanların Uyarılması	304
680/2420 Çörekçilerin Ekmek İmal Etmesi	305
680/2421 Ulufeler Alıp Kaçan Sekbanlar İle İlgili	305
680/2422 Sürgün Cezası.....	306
681/2423 İskan Edilen Aşiretlerin Eşkîyalığı	306

682/2424 Kilise Tamiri	307
682/2425 Kilise Tamiri	308
682/2426 Başkasının Miras Payına El Koyma.....	308
682/2427 Askerler İle İlgili	308
682/2428 Kürek Cezası	309
683/2429 Kalebend Cezası.....	309
683/2430 Şam, Halep Civarında Düzenin Sağlanması	309
684/2431 Haklarında Şikayet Olan Bazı Kişilerin Araştırılması	310
684/2432 İnebahtı Kalesi'nin Tahkimi	311
685/2433 İskan Edilen Aşiretler İle İlgili.....	311
685/2434 Belgrad Savunmasında olan Timur Halil'e İzin Verilmesi	312
685/2435 Cidde Sancakbeyinin Sakız'a Gitmesi	312
685/2436 Kilise Tamiri	313
686/2437 Sürgün Cezası.....	313
686/2438 Elinde Kendisine Ait Olmayan Ferman Bulunduranın Yakalanması.....	313
686/2439 Sürgünden İtlak	314
686/2440 Hapis Cezası.....	314
687/2441 Gümölcine Kazasında Tahrir Sırasında Karışıklık Yaşanması	314
686/2442 Kendilerine Ait Olmayan Yerlerde Oturmak İsteyenlere Engel Olunması.....	315
687/2443 İnebahtı Kalesi'ne Gidecek Mühimmatın Nakli İçin Gemi Tayini	315
687/2444 Kilise Tamiri	316
688/2445 Çörekçilerin Ekmek İmal Etmesi	316
688/2446 Kürek Cezası	317
688/2447 Yasak Olduğu Halde Savaş Aletinin Başka Ülkeye Satılması.....	317
689/2448 Silistre'de Açıkta Kalan Timar ve Zeametın Ehil Kişilere Verilmesi.....	318
689/2449 Suret	319
689/2450 Suret	319
689/2451 Suret	319
689/2452 Suret	319
690/2453 Ermenek'te Eşkıyalık Yapanlar Hakkında Hüccet Sureti	319
691/2454 Mekke, Medine ve Kudüs Halkı İçin Gönderilen Surre.....	321
691/2455 Kilise Tamiri	321
691/2456 Suret	322
691/2457 Hırsızlık Yapanların ve Adam Öldürenlerin Haklarında Gerekenin Uygulanması....	322
692/2458 Ardanuç Kazasında Öşrün Toplanmasına Mani Olunması	322
692/2459 Vakıf Arazisinde Olan Mahsülün Gemilere Yüklenmesi.....	323

692/2460 Kilise Tamiri	323
693/2461 Ermenek Kadısının Hücceti Sureti.....	323
693/2462 Ermenek'te Eşkîyalık İle İlgili Hüccet Sureti	324
694/2463 Ermenek Reayasının Mahzarı Sureti.....	326
694/2464 Ermenek'te Eşkîyalık Suçundan İdam Edilenlerin İsimleri	327
694/2465 Ermenek'te Eşkîyalık Suçundan İdam Edilenlerin İsimleri	328
695/2466 Ermenek Kadısının Hücceti Sureti.....	329
695/2467 Kazlı Kadısının Hücceti Sureti.....	330
696/2468 Arzuhalcilerin Başka İşlerle İlgilenmesi	331
696/2469 Tamir ve Tahkim Konusunda Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık İçin Avusturya Taraflından Bosna Paşasına Gönderilen Mektup	332
697/2470 Tamirat Konusunda Yaşanan Anlaşmazlık İçin Bosna Paşasının Avusturya Tarafına Gönderdiği Mektup	333
698/2471 Venedik Sınırına Yakın Olan Yerlerin Güvenliği.....	335
698/2472 Kale ve Palanka Tamiri Hakkında Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık.....	335
698/2473 Kale ve Palanka Tamiri Hususunda Venedik İle Anlaşmazlık	336
699/2474 Bosna'da olan Kale ve Palankaların Tamiri.....	337
699/2475 Budin'in Güvenliği İçin	338
700/2476 Bosna Tamir Olunacak Kale ve Palankalar İçin	339
701/2477 İki Sene Muafiyetten Sonra Gayrimüslim Reayadan Cizye Toplanması.....	340
701/2478 Tamir ve Tahkim Konusunda Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık	341
701/2479 Graduşka Kalesinin Hendeğinin Temizlenmesi ve İki Şahi Topu Nakli	341
702/2480 Bosna'daki Kale ve Palankalara Yüz On Üç Savaş Topu Nakli	342
702/2481 Bosna'da Tamir Olunacak Yirmi Sekiz Kale ve Palanka İçin	342
702/2482 Kale Tamiri Hakkında Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık	343
703/2483 Ahidname Maddelerine Aykırı Olarak Venediklilerin Palanka İnşa Etmesi	344
703/2484 Yasanofça'da İnşa Edilen Palankanın Yıkılması İçin	344
703/2485 Bihke'de Tamiri Gereken Beş Kale İçin	344
704/2486 Bihke'de Tamir Edilecek Kalelerin Masraflarının Belirlenmesi.....	345
705/2487 Bihke Kalesi'nin Tamiri İçin	348
705/2488 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırına Tecavüz Etmesi.....	348
705/2489 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırına Tecavüz Etmesi.....	349
706/2490 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırına Tecavüz Etmesi.....	350
706/2491 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırını Tecavüz Etmesi	351
707/2492 Avusturya Sınırında Olan Reayanın Mahsulü İle İlgili.....	351
707/2493 Selimiye ve Deyr-i Rahbe Sancaklarının Kime Verileceği İle İlgili.....	352

708/2494 Preveze ve Ayamavranın Tamiri İçin.....	354
709/2495 Kaime Sureti	354
709/2496 Sınırların Güvenliği, Kale Tamiri	354
709/2497 Kale Tamiri İle İlgili	355
SONUÇ	356
KAYNAKÇA.....	358
EKLER	361
ÖZGEÇMİŞ	364

KISALTMALAR

age	: Adı Geçen Eser
agm	: Adı Geçen Makale
agmd	: Adı Geçen Madde
B	: Receb
BOA	: Osmanlı Arşivi
C.	: Cilt
C	: Cemâziye'l-âhir
Ca	: Cemâziye'l-evvel
Çev.	: Çeviren
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
H.	: Hicrî
L	: Şevvâl
M	: Muharrem
MHM.d.	: Mühimme Defteri
N	: Ramazan
R	: Rebî'u'l-âhir
Ra	: Rebî'u'l-evvel
s.	: Sayfa
S	: Safer
S.	: Sayı
Ş	: Şa'bân
Yay.	: Yayınları
Yay. Haz	: Yayına Hazırlayan
Z	: Zi'l-hicce
Za	: Zi'l-ka'de

ÖZET

111 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ’NİN 508.-709. SAYFALARININ TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Başbakanlık Osmanlı Arşivi bünyesinde birçok defter serisi vardır. Bunlardan biri de mühimme defterleridir. Mühimme defterleri divan-ı hümayunda alınan kararların kaydedildiği defterlerdir. Bu çalışmada 111 Numaralı Mühimme Defteri’nin 507.-709. sayfaları arasının transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapıldı. İncelenen kısımlardaki hükümler II. Mustafa dönemine ait olup tarih aralığı 1700-1702’dir. Osmanlı’nın ilk defa büyük oranda toprak kaybettiği Karlofça antlaşmasının imzalanmasından hemen sonraki döneme ait hükümleri içerir. Batıdaki uzun süren savaşları durduran bu anlaşmayla Osmanlı içe döndü. Belgelerde bu ateşkes süresince iç işlerle ilgilenilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu sebeple hükümlerin muhtevası daha çok askeri, idari düzenlemelerle, cısr, palanka, kale ve limanların tahkim ve tanzimi, timar ve zeamet düzenlemeleri, askeri sınıfının kontrolü ile alakalıdır. Bunun dışında, Türkmenlerin ve Nogayların iskanı, Bağdat, Basra seferi, Tunus-Cezayir-Trablusgarp ocakları arasında anlaşmazlık, eşkıya faaliyetleri ve Osmanlı’nın eşkıyalar ile mücadelesi, Osmanlı- Venedik sınır anlaşmazlığı gibi meseleler hükümlerde geçer.

Anahtar Kelimeler: Basra Seferi, Osmanlı-Kırım İlişkileri, Osmanlı-Avusturya İlişkileri, Eşkıya Faaliyetleri, İskan, II. Mustafa, Osmanlı Venedik İlişkileri

SUMMARY

TRANSLATION AND EVALUATION OF PAGES 508-709 OF NUMBERED 111 MÜHİMME REGISTER NOTEBOOK

There are many notebook series within the Ottoman Archive. One of them is Mühimme notebooks. The Mühimme notebooks are the books where the decisions taken in the divan-ı humayun are recorded. In this study pages 507-709 of Numbered 111 Mühimme Register Notebook has been translated and evaluated. Provisions in the sections examined It belongs to 2nd Mustafa period and the date range is 1700-1702. It includes the provisions of the period immediately after the signing of the Karlofça agreement, where the Ottoman Empire lost its territory for the first time. With this agreement that stopped the long wars in the west, the Ottoman Empire turned inward. It was emphasized in the documents that the interior affairs should be dealt with during the ceasefire. For this reason, the content of the provisions is mostly related to military, administrative arrangements, arbitration and arrangement of cizr, palanka, fortresses and harbors, timar and zeamet arrangements, and control of the military class. Apart from this, issues such as the settlement of the Turkmen and Noga, the Baghdad, Basra expedition, the dispute between the Tunisia-Algeria-Tripoligarb quarries, the bandit activities and the Ottoman struggle with the bandits, the Ottoman-Venice border dispute.

Keywords: Basra Expedition, Ottoman-Crimean Relations, Ottoman-Austrian Relations, Bandit Activities, Settlement, 2nd Mustafa. Ottoman-Venice Relations

ÖNSÖZ

Osmanlı Arşivinde her biri çeşitli araştırma sahaları sunan defter serileri vardır. Bunların en önemlilerinden biri mühimme defterleridir. Divan-ı hümayunda görüşülen siyasi, idari, içtimai, ekonomik, askerî kararlar kaydedilir ve bu hükümler bir araya getirilerek bir defter teşekkül ederdi. Bu defterlere mühimme defterleri denir. Bu çalışmada, 111 Numaralı Mühimme Defteri (s. 508-709) incelenmiş ve değerlendirmesi yapılmıştır. İncelenen hükümler 1700-1702 tarihleri arasında kaydedilmiş olup II. Mustafa (1695-1703) dönemine aittir.

Çalışmanın amacı, Osmanlı'nın güç kaybettiği ve gerileme dönemine girdiği dönemde, askeri ve siyasi güç kaybının başta siyasi otoriteye ne şekilde etki ettiği ve bu etkinin Osmanlı reayasına ne şekilde yansıtıldığını ortaya koymaktır.

Mühimme defterleri muhteva bakımından çok çeşitlidir. Ülkenin dört bir yanına gönderilen hükümlerden, bölge tarihi, siyasi, askeri tarih, hukukî davaları içermesi hasebiyle adli tarih, vakıf, ekonomi gibi alanlarda fayda sağlanabilir. Bu çalışmada incelenen hükümlerde bahsedilen alanlar için çok sayıda belge mevcuttur. 1699'da imzalanan Karlofça Antlaşması, Osmanlı'nın batıda girmiş olduğu özellikle Avusturya ile yapılan savaşları bir süre durdurdu. Bu süre zarfında kaydedilen hükümler, Osmanlı'nın bu süreyi nasıl değerlendirdiğini ortaya koyar. Bosna ve Belgrat'ta alınan askeri önlemler, Rumeli'nde eşkıyaların artması, buralarda yaşayan reayanın uzun süren savaşlardan ve eşkıyalardan nasıl etkilendiği, sınırdaş olan Avusturya ve Venedik ile ilişkiler ve barışın korunması için harcanan çaba, İstanbul'a gelen Avusturya ve Rusya elçileri, gayrimüslim konsolosların ayrılıkçı faaliyetleri, Anadolu, Rumeli ve Arap topraklarındaki eşkıya ile mücadele, Basra Seferi gibi geniş muhteviyatı haizdir.

Belgelerin transkripsiyonu yapılırken bazı açıklayıcı işaret ve ifadeler kullanıldı. Belgelerin başında yazılan "538/1881" gibi sayılardan birincisi hükmün bulunduğu sayfayı, ikincisi hükmün numarasını ifade eder. Arap alfabesindeki ayın harfini göstermek için (‘) simgesi, Arapça tamlamalardaki elif-lam takası için (‘) simgesi kullanıldı. Aynı simge özel isimleri ayırmada da kullanıldı. Okunamayan kelimeler için, (...) okunup emin olunamayan kelimeler için (?) işareti kullanıldı. Belge üzerinde oluşan deformasyon sebebiyle okunamayan kelimeler için (silik) ifadesi kullanıldı.

111 Numaralı Mühimme Defteri, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivinde *BOA A. DVN. MHM. d. 111* fon kodu ile kayıtlıdır. Bu çalışmada tamamı 754 sayfa olan defterin 508-709. sayfalar arasının transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapıldı. Giriş ve iki bölümden oluşan çalışmanın giriş bölümünde genel olarak mühimme defterlerinin özelliklerinden ve incelenen kısımların diplomatik ve muhteva özelliklerinden bahsedildi. İkinci bölümde incelenen hükümlerin, ikincil kaynaklar yardımıyla, değerlendirmesi yapıldı. Üçüncü ve son bölümde hükümlerin transkripsiyonu yer almaktadır.

Gerek bu çalışmanın teşekkülü için, gerek ileride iyi bir tarihçi olabilmek için yol gösteren değerli hocam Doç. Dr. Hamit ŞAFAKCI'ya ve maddi ve manevi tek dayanağım anneme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Özlem SEÇKİN

Artvin-2020

GİRİŞ

Sosyal bilimlerde, fen bilimlerinde olduğu gibi deney yoluyla doğruya ulaşma gibi bir imkân yoktur. Söz konusu tarih ilmi olduğunda, yapılan çalışmalara ilmî kimlik kazandırmanın yolu yararlanılan kaynaklardan geçer. Daha özelde, Osmanlı tarihinde başvurulacak birinci kaynak, devlet dairelerinde tutulan resmi vesikalardır. Osmanlı daha ilk zamanlardan beri kayıt tutuyordu, gerektiğinde bu kayıtlara ulaşmak için bir sistem kurmuşlardı. Bu vesikaların tutulduğu yere *hazine-i evrak* adını vermişlerdi.¹

Yıldırım Beyazıt devrinde, Timur tarafından Bursa'daki arşivin yakılması, Edirne'nin başkent olduğu dönemlerde, şehzadeler arası savaş, yangınlar sebebiyle erken döneme ait belgeler günümüze ulaşamadı. Bununla birlikte Osmanlı Arşivinde Kanuni döneminden itibaren düzenli arşiv malzemesi bulunmaktadır. XVI. yüzyıldan itibaren sadece divan-ı hümayunda tutulan defter çeşidi üç yüz bine ulaşır.²

Bunlardan en önemlileri mühimme defterleridir. Belgeler muhteva bakımından oldukça zengindir. Devlet meselelerinin görüşüldüğü yerde tutulan bu defterler idari, içtimai, siyasi, askeri, adli, ekonomik gibi birçok konuda belge içerir. Tahrir defterleri ve kadı sicillerindeki gibi bir bölgeyle sınırlı değildir, Rumeli'nden Kafkasya'ya Arap yarımadasından Afrika'ya kadar herhangi bir bölgede bulunan köy ile ilgili belge bulunabilir. Çevrilen sayfa aralıklarındaki hükümler muhteva bakımından oldukça zengindir. Yukarıda belirtilen bütün çalışma sahalarını içeren hükümlere ulaşılabilir.

Bu bölümde mühimme defterlerinin önemi, genel olarak özellikleri ve muhtevasından bahsedildi. Daha sonra bu çalışmada kaynak olarak kullanılan 111 Numaralı Mühimme Defteri'nin şekil özellikleri ve içeriğinden bahsedildi.

1. Mühimme Defterleri

Divan-ı hümayunda çeşitli meselelerin her biri için ayrı defter tutulurdu. Bunlardan en önemlileri, divan-ı hümayunun düzenli olarak haftada dört gün toplandığı zamanda, müzakere edilen siyasi, idari, mali, örfi içtimai (toplumsal) kararların kaydının tutulduğu defterler olan mühimme defterleridir.³ Elimizdeki mühimmelerin en eskisi XVI. yüzyılın ikinci yarısına ait

¹ Mübahat Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, TTK Yay, 4. Baskı, Ankara 2018, s. 1.

² Necati Aktaş, Yusuf Halaçoğlu, "Başbakanlık Osmanlı Arşivi" *DİA*, C. 5, İstanbul 1992, s. 122. Nejat Göyünç, "Defter", *DİA*, C.9, İstanbul 1994, s. 90.

³ Tevfik Temelkuran, *Divan-ı Hümayun Mühimme Kalemi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi*, S.6, İstanbul 1975, s. 155.

olmakla beraber, tahrir defterlerinin XV. yüzyıldan itibaren tutulduğu düşünülürse, mühimme defterlerinin de Fatih devrinden itibaren tutulduğu söylenebilir.⁴

Osmanlılarda, divan-ı hümayunda alınan kararların, padişahın onayından sonra düzenlenen fermanların suretlerinin bir araya getirilir ve bir defter teşekkül ederdi. Mühimme adı XVII. yüzyılın ikinci yarısından sonra ortaya çıkmıştır, bundan önce bu defterlere *mîr-i ahkâm defterleri* veya *ahkâm-ı mîrî* denmekteydi.⁵ Karar organı olmasının yanı sıra bir yüksek mahkeme görevi gördüğünden adli meseleler ile ilgili kayıtlar da vardır.⁶ Belgeler, Orta Avrupa, Kırım, Kuzey Afrika, Arabistan ve Anadolu'nun herhangi bir bölgesi ile alakalı olabilir. Merkez ve taşra teşkilatının idari yapısı, devlet-tebaa ilişkisi, askeri tarih, isyanlar ve bastırma şekilleri, dış siyaset, yabancı devletlerle olan ilişkiler gibi meseleleri ihtiva eder.⁷

Osmanlı'nın ilk olarak hangi tarihten itibaren bu defterleri tuttuğu bilinmese de bugünkü klasik mühimmelerin sahip olduğu özellikleri bulunduran 1544-45 tarihli defter en eski mühimme defteridir ve Topkapı Sarayı müzesindedir.⁸ Osmanlı'da divana ait defterler divanın Topkapı Sarayı'nda toplandığı dönemde genellikle hazine dairelerinde tutulurdu. Daha sonra Babı Asafi'nin kurulmasıyla buraya nakledildi. Osmanlı Devleti'nin arşiv müessesesi olan *hazine-i evrakın* kurulmasıyla divan defterleri burada muhafaza edildi.⁹

Bugün divana ait defterler Osmanlı Arşivinde bulunur. Yapılan tasnif çalışmaları sonucunda divan-ı hümayunda tutulan defterler mühimme, tahvil ahkâm ve ruus defterleri adıyla üç ayrı katalogda toplanmıştır.¹⁰ Bazı istisnalar dışında mühimme defterleri dönemin reisülküttab ve sadrazamının isimlerinin zikredilmesiyle başlar. Hükümlerin yazıldığı esnada reisülküttab veya sadrazam değişir ise ayrı bir başlık atılır. Bu belgeler aslında birer femandır ve ferman rükünlerini içeren suretlerdir. Ancak bir fermanın her rükününü içermez. Davet ve tuğra rükünleri kullanılmamış, elcablar da kısaltılmıştır.¹¹

Başbakanlık Arşivinde mevcut olan mühimme defterleri toplam iki yüz altmış üç tanedir. Fakat iki yüz altmış iki olarak kabul etmek gerekir. 1 Numaralı Mühimme Defteri 1553-

⁴ İsmail H. Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, 3. Baskı, TTK Yay, Ankara, 1988, s. 79.

⁵ Feridun Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan, Devlet ve Toplum*, 1. Baskı, Timaş Yay, İstanbul 2011, s. 121-122.

⁶ Mübahat Kütükoğlu, "Mühimme Defteri", *DİA*, C. 31, İstanbul 2006, s. 520.

⁷ Kütükoğlu, agmd, s. 521.

⁸ Emecen, *age*, s. 116.

⁹ Bilgin aydın, *XVI. Yüzyılda Dîvân-ı Hümayûn ve Defter Sistemi*, TTK Yay, Ankara 2017, s. 27-28.

¹⁰ Ayrıntılı bilgi için bak. Ahmet Salihlioğlu, "Ahkâm Defteri", *DİA*, C.1, İstanbul 1988, s. 551. Recep Ahışalı, "Ruûs", *DİA*, C. 35, İstanbul 2008, s. 272-273.

¹¹ Kütükoğlu, agmd, s. 521. Aydın, *age*, s. 29.

1554, 263 Numaralı Mühimme Defteri 1869-1905 tarihlidir. Seri olarak numaralandırılmış defterlerin aralarında on yıla kadar uzanan tarihi boşluklar mevcuttur. Mühimme defterlerinin ciltlenmesi yazıldığı tarihten çok sonra olmuştur bu sebeple birkaç defterin aynı tarihte yazıldığı hatta sonraki defterin öncekilerden daha erken tarihli olduğu da görülür.¹² Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde yer alan mühimme defterlerinin büyük çoğunluğunun katalog çalışması tamamlanmıştır. Defterler arasında eksik ciltlere rastlanmaktadır. Defterler arasına başka tür defterlerinin karışması da sorun teşkil etmektedir.¹³

Mühimme defterlerinde tarih, XVII. yüzyıl ortalarına kadar başlık şeklinde Arapça olarak haftanın günü, ayın adı ve yıl şeklinde atılırdı. XVII. yüzyılın ikinci yarısından sonra hükmün sonuna ayın on günlük evrelerini belirten *evâil*, *evâsıt*, *evâhir* terimleri ile yıl yazılmıştır.¹⁴ Nadir olarak tam tamına gün ay yılın yazıldığı belgeler de vardır. Ferman rükünlerinden biri olan mahalli tahrir hüküm suretlerinde bulunmaz. Hüküm suretlerinin defter şekline getirilmesinden kâtipler sorumluydu. Hazırlanan fermanların birden fazla yere gönderildiği durumlarda hüküm yazıldıktan sonra sonuna *bir sureti* başlığı altında gittiği yer kaydedilirdi.¹⁵

Mühimme defterlerinin tarihi kaynak olarak önemi, incelendiklerinde açıkça görülür. Devletlet yönetimini ilgilendiren savaş, barış, sınır meseleleri, ekonomik kararlar, halkın gündelik şikayetlerine verilen cevaplar gibi çok çeşitli meseleleri içerir. Bu bakımdan sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi tarih için önemli bir kaynaktır. Özellikle siyasi tarih için ilk başvurulacak kaynaklardan biridir.¹⁶

2. 111 Numaralı Mühimme Defteri'nin Özellikleri

111 Numaralı Mühimme Defteri toplam 754 sayfadır. Bu çalışmada 508-709. sayfalar arası kullanıldı. İncelenen kısım 202 sayfa ve 101 varaktır. Numaralandırılmış yedi yüz otuz yedi hüküm vardır. İlk hükmün tarihi *Fi evahiri N 1112/1-10 Mart 1701* son hükmün tarihi *Fi evahiri Rebiu'l-ahir 1113/25 Eylül-3 Ekim 1701*'dir. Fakat 1700 ve 1702 yılına ait hükümler de vardır. Bazı belgelere tarih atılmamıştır. Defter arşivde *A.DVN.MHM.d* kodu ile kayıtlıdır.

¹² Tevfik Temelkuran, agm, s.157.

¹³ *15 Numaralı Mühimme-i Mısır Defteri*, (Yay. Haz. Süleyman Kızıltoprak) TTK Yay., Ankara 2015, s.4.

¹⁴ Uzunçarşılı, *age*, s.81-82. Kütükoğlu, agmd, s.522.

¹⁵ Kütükoğlu, agmd, s.522.

¹⁶ *15 Numaralı Mühimme-i Mısır Defteri*, s.4.

2.1 Fiziki Özellikleri

Defterin ebadı 33x22'dir, ciltli ve ebruludur. Bütün sayfa ve hükümler günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Defterin başında iki sayfa ve 730, 737, 752, 754'üncü sayfalar boştur. Yazı genel anlamda okunabilir düzeydedir. Bazı sayfalarda sayfanın sonuna denk gelmesi veya deformasyon sebebiyle okunamayan yerler vardır. Bazı hükümlerde yazı çok küçük ve okunması nispeten zor düzeydedir. Buralarda okunamayan kelimeler olmuştur. Yazı çeşidi divani kırmasıdır. Divani yazısı, divan-ı hümayuna özel yazı şeklidir. Divani kırması hızlı yazma amacıyla bazı kurallara uyulmaması, bazen noktaların konulmaması sebebiyle okunması divaniye göre daha zordur.¹⁷ Okunması zor yazıların yanısıra muntazam denilebilecek yazılar da vardır.

2.2. Diplomatik ve Dil Özellikleri

Mühimme defterlerinde kayıtlı bulunan fermanların her birine hüküm denir. Hükümler hükmün gönderileceği kişinin belirtilmesiyle başlar.¹⁸ Herhangi bir mesele için beylerbeyine gönderilen hükümler, bazen sadece mevkinin yazılmasıyla, bazen mevkinin yanında kişi ismi yazılmasıyla, *Tıмышvar beglerbegine hüküm ki*¹⁹, *Kıbrıs beglerbegine hüküm ki*²⁰ *Rum eyaletinde vaki beglerbegilere*²¹, *Çıldır beglerbegi İshak dame ikbalehuya hüküm ki*²² şeklinde başlar. Beylerbeyiler için daha çok vali unvanı kullanılmıştır. *Trabzon valisi vezir Kahraman Paşa*²³, *Mısır valisi vezir Mehmed Paşa*²⁴, *Bağdad valisi vezir Mustafa Paşa'ya*²⁵ *hüküm ki* şeklinde giriş cümleleri de kullanılmıştır.

Bazı belgelerde hitaptan önce bazı der-kenarlar yazılmıştır. Örneğin, *Fermân-ı hümayûn vâcibü'l-ımtisâlin mazmûn-ı münîfi ile 'amel eylesiz hilâfdan irtikad iderseniz sonra bid'aduma mahzâr olursuz beyninizde bu 'adâvet ma'kûl iş değildir sizin za'afınıza düşmanların kuvvetine sebeb olur 'akılâne hareket eylesiz deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn şevket-makrûn vârid olmuştur*.²⁶ Bu tür hükümler için nispeten daha önemlidir denilebilir. Belge üzerindeki tüm der-kenarlar italik olarak gösterilmiştir.

¹⁷ M. Tayyip Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Enderun Yay., 2. Baskı, İstanbul 1992, s.44, 46. Ali Alparslan "Divanî", *DİA*, C.9, İstanbul 1994, s.446.

¹⁸ Temelkuran, agm, s.157.

¹⁹ Hüküm, 1886.

²⁰ Hüküm, 1773.

²¹ Hüküm, 1905.

²² Hüküm, 2275.

²³ Hüküm, 1849.

²⁴ Hüküm, 1831.

²⁵ Hüküm, 1802.

²⁶ Hüküm, 1769.

Kalebend veya sürgün veya diğer cezalarda, mahalli kadiya ve kişinin kalebend edileceği kale dizdarına ve sürgün cezalarında sürgün yerinin beylerbeyi ve sancakbeyine hüküm gönderilmiştir. *İzmir kadısı naibine, kaza-i mezburda yeniçeri serdarı ve Limni Kalesi dizdarına hüküm ki*²⁷ örneğinde, hükmü verecek kadiya, hükmü uygulayacak yeniçeri serdarına ve cezanın infaz edileceği kale dizdarına hüküm gönderilmiştir.

Kürek cezalarında hükümler, kapudan paşaya gönderilmiştir. Bunun için bazen sadece rütbe bazen de isim yazılmıştır. *Kapudan paşaya hüküm ki*²⁸, *Bilfil kapudanım olan vezir el-Hac Hüseyin paşaya hüküm ki*²⁹, *Kapudan vezir Hüseyin paşaya hüküm ki*, gibi. Bazen yine kürek cezası için kapudan paşaya değil, İstanbul kaymakamına ve tersane kethüdası vekiline hüküm gönderilmiştir. *Asitâne kaimmakamına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki*³⁰, *Asitâne kaimmakâmı ve tersâne-i 'amire kethüdâsı vekili (Boş) zîde mecdühûya hüküm ki*³¹ *Asitâne kaimmakamı Osman Paşa'ya ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki*³².

Muhatap kişi yazıldıktan sonra, herhangi bir yere gönderilen fermanlar olayın anlatılmasıyla devam eder, bu bölüm *nakil/iblağ* olarak adlandırılır.³³ Sonra emir hüküm bölümünde yapılması istenen şey söylenir. *Emir/hüküm*³⁴ bölümüne geçmeden önce *emr-i şerifim vusulünde*³⁵, *vusul bulduk da*³⁶, *buyurdum ki*³⁷, *imdi sen ki muma-ileyhsin*³⁸, *emr-i şerifim vardıği gibi*³⁹ gibi tabirler kullanılır. Daha sonra *Tekid/Tehdid*⁴⁰ bölümünde emre uymadığı takdirde başına gelecekler hakkında uyarılır. En son tarih atılır ve hüküm biter. Fermanlarda olan *mahall-i tahrir*⁴¹ bölümü yoktur.

Örneğin Köy sancağı mutasarrıfı, geçen sene Bağdat Seferi'ne memur olduğu halde gitmedi. Daha sonra bunun için merkeze mektup göndererek özür diledi (*Nakil/İblağ*). Bunun üzerine suçu affedildi ve bu seneki sefere kesinlikle gitmesi gerektiği emredildi (*Emir/Hüküm*). Eğer aynı suçu tekrar işlerse cezalandırılacağı belirtildi (*Tekid/Tehdid*).⁴²

²⁷ Hüküm, 1796.

²⁸ Hüküm, 1826.

²⁹ Hüküm, 1918.

³⁰ Hüküm, 2042.

³¹ Hüküm, 2193.

³² Hüküm, 2255.

³³ Kütükoğlu, *age*, s. 108.

³⁴ Kütükoğlu, *age*, s. 109.

³⁵ Hüküm, 1884.

³⁶ Hüküm, 2111.

³⁷ Hüküm, 2382.

³⁸ Hüküm, 2196.

³⁹ Hüküm, 2124.

⁴⁰ Kütükoğlu, *age*, s. 111.

⁴¹ Fermanın nerede yazıldığını gösteren bölüm. Kütükoğlu, *age*, s.113.

⁴² Hüküm, 2354.

Tarih belirtilirken, *evâil*, *evâsıt*, *evâhir* terimleriyle ayın 1-10, 11-20, 21-30'uncu günlerinde fermanın yazıldığı belirtilir. Ay için Arapça ayların kısaltılmış halleri yazılmış ve sene eklenmiştir. Kısa halleri belgelerde geçen ayların tam isimleri kısaltma kısmında verilmiştir. Genel olarak tarih şöyle atılmıştır; *Fi evaili M sene 113*⁴³, *Fi evasıtı R sene 113*⁴⁴, *Fi evahiri Ca sene 113*⁴⁵. Hicri yıl çoğunlukla 113 şeklinde gösterilmiştir. Nadir olarak 1113 olarak da yazılmıştır. Pek farklı olmasa da yalnızca bir kere *Fi evasıtı şehr-i R sene 1113*⁴⁶ şeklinde tarih atılmıştır. Hükümün altında gününe gün yazılan tarihler de vardır. *Fî 5 M sene 1113* gibi.⁴⁷ Sürgün veya kürek cezası veya kalebend itlaklarının çoğunda tam tarih verilmiştir. Bunlar itlak tarihidir ve belgenin üzerinde yer alır. İncelenen sayfa aralıklarında bazı tevcihat hükümlerinde hüküm içerisinde Arapça tarih atılmış, hükümün sonuna yine yukarıdaki gibi tarih atılmıştır. Erzurum eyaleti *sene isnâ 'aşer ve mi'e ve elf şehr-i ramazanü'l-mübarekin yigirminci gününden* Numan Paşa'ya tevcih edilmiştir.⁴⁸

Hükümler bittikten sonra defterin sonunda bazı beylerbeyi ve sancakbeyilere gönderilen kaime, kadıların gönderdiği arz ve hüccet suretleri ile Bosna sınırında olan kale ve palankaların keşf defteri ile buradaki yerel beylerin tamirat ile alakalı kaime, sebep-i tahrir suretleri vardır. Bunlarda hükümlerden farklı bir literatür kullanılmıştır. Örneğin, kadı arz ve hüccetinin tarihi yine Arapçadır. Ermenek kadısının arzı *fî gurre min şehr-i Rebi'ü'l-evvel sene isnâ 'aşera ve mi'e ve elf* 16 Ağustos 1700'dür. Arzın sonunda bir de *Fi evaili C sene 112* tarihi vardır. Bu tarih suret divana geldikten sonra buradaki görevliler tarafından atılmış olabilir.⁴⁹ Yine aynı kadı'nın hücceti de *Fi'l-yevmü'l-hâdi min şehr-i Rebi'ü'l-evvel sene isna 'aşera ve mi'e ve elf* 26 Ağustos 1700 tarihlidir.⁵⁰ Bu belgeler eşkıyalarla alakalıdır. Değerlendirme kısmında ilgili başlık altında değerlendirilmiştir. Avusturya'ya gönderilen mektubun suretinde de Arapça tarih atılmıştır. Bihke sınırında olan kale ve palanka tamiriyle alakalıdır. Mektubun tarihi *tahriren fî'l-yevmi'l-rabi' şehr-i sâferü'l-hayr sene selase ve 'aşer ve mi'e ve elf*, 11 Temmuz 1701'dir.⁵¹ Avusturya tarafından gönderilen mektubun Türkçe tercümesinde *Mayıs ayının otuzunda* gibi bir tarih verilmiş sene yazılmamıştır.⁵²

⁴³ 8-17 Haziran 1702.

⁴⁴ 15-24 Eylül 1701.

⁴⁵ 24 Ekim-2 Kasım 1701.

⁴⁶ Hüküm, 2430.

⁴⁷ 12 Haziran 1701. Hüküm, 2468.

⁴⁸ 28 Şubat 1701. Hüküm, 1798.

⁴⁹ Hüküm, 2461.

⁵⁰ Hüküm, 2462.

⁵¹ Hüküm, 2470.

⁵² Hüküm, 2469.

Hükümler Arapça ve Farsça tamlamalar içermesine rağmen anlaşılması zor değildir. Arapça tamlamalar çoğunlukla elkab ve dualarda kullanılmıştır. En çok geçen elkab vezir rütbesindeki beylerbeyi elkabıdır, *Düstur-i mükerrerrem müşir-i mufahham nizamü'l-'alem Basra valisi vezirim Ali Paşa*⁵³ bütün vezir rütbesindeki valiler için kullanılmıştır. Vezir-i azam elkabı *düstur-ı ekrem müşir-i efhâm nizâmü'l-'alem nazimü'l-menâzimi'l-ümem vezir-i 'azâm Hüseyin Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehü*⁵⁴ şeyhülislam elkabı 'alemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efdâlü'l-füzâla'il-müteverrin hâliyâ şeyhü'l-islâm ve müftiu'l-enâm ve hoca-ı fezayil-i irtisâmım olan mevlânâ es-Seyyid Feyzullah⁵⁵ elkabları belgelerde geçer. *İftihâr-ı erbâbü't-takrîr ve'l-kalem muhtâr-ı ashâbü't-takrîr ve'r-rakam*⁵⁶ divan-ı hümayun kisedarı için kullanılmıştır. Kırım hanı için *Cenâb-ı emâret-meâb eyâlet-nisâb sa'adet-iktisâb* elkabı kullanılmıştır. Padişahın kız kardeşi Hatice sultan için *Seyyidetü'l-muhadderât ikiletü'l-muhassenât tacü'l-mesturat hemşîrem Hatice sultan* elkabı ve *dâme izzetühâ* duası kullanılmıştır.⁵⁷

Dualar da oldukça fazla geçmektedir. Sancakbeyleri için *dame 'izzühû*, beylerbeyleri için *dame ikbalehu*, kapıcı başları vs. devlet görevlileri için *zide kadrühu* ve *dame mecdühu*, kadılar için *zide fazlühü*, kazaskerler için *zide fezayilehu*, yeniçeri ağası ve defterdar için *dame 'ulüvvühü*, naib ve müftüler için *dame 'ilmihu* duaları kullanılmıştır. Kırım hanı ve bazı beylerbeyleri için *dame me'ailihu* kullanılmıştır.

Belgelerin sonunda genel olarak ... *oluna deyu yazılmışdır, mucebince amel oluna deyu yazılmışdır, ... babında yazılmışdır, ... mucebince yazılmışdır, ... içün yazılmışdır*, gibi ifadeler yer alır.

2.3 Muhteva Özellikleri

İncelenen sayfa aralıklarındaki hükümler 1700-1702 yıllarına ait olup II. Mustafa döneminde divanda tutulan kayıtlardır. Divan-ı hümayunun görev ve yetkilerinden biri olan yüksek yargı sayesinde, Osmanlı Devleti sınırları içerisinde, eşkıyalık, adam öldürme, hırsızlık⁵⁸, tecavüz⁵⁹, darp⁶⁰ gibi suç ve suçlulara ne cezaların verildiği ve ne kadar süre verildiğini ortaya koyar. Ceza verildikten sonra uygulama biçimi nasıldır, uygulayan kişi kimdir, her ceza herkese verilebilir mi gibi sorulara cevap verir. Örneğin, kalebend veya sürgün

⁵³ Hüküm, 2051.

⁵⁴ Hüküm, 1871.

⁵⁵ Hüküm, 1969.

⁵⁶ Hüküm, 1825.

⁵⁷ Hüküm, 1826.

⁵⁸ Hüküm, 1826, 1854, 1918, 1994, 2042, 2191, 2193, 2250, 2255, 2342, 2458.

⁵⁹ Hüküm, 1871, 1990, 2155, 2174, 2378, 2429, 2446.

⁶⁰ Hüküm, 1794, 1775, 1968, 1997, 2034, 2085, 2174, 2339, 2346, 2356, 2363, 2429, 24446.

cezası verildiğinde, divandan mahalli kadıya hüküm gider, kapıcıbaşı vs. bir görevli tayin edilir, bu görevli suçluyu ilgili kaleye götürür, kalenin yeniçeri serdarına teslim eder ve ceza orada infaz edilir. Suçlunun cezası affedildiğinde yine bağlı olduğu kale serdarına hüküm gönderilir ve suçlu serbest bırakılır. Tecavüz, gasp, hırsızlık, sahte evrak bulundurma, eşkıyalık, fesat çıkarma, alakası olmadığı işlere karışma, devlet malının tahsiline engel olma gibi suçlara bu ceza uygulanmıştır. Kürek cezası için hükümler kapudan paşaya ve tersane kethüdası vekiline gönderilmiştir ancak suçlunun ceza yerine ulaştırılması için bir görevli tayin edildiği belgelerde geçmemektedir. Kürek cezasının af hükümleri de aynı kişilere gönderilmiştir. Kalebend veya sürgün cezası hem Müslüman hem gayrimüslimlere uygulanırken, kürek cezasının Müslümanlara nazaran daha çok gayrimüslimlere verildiği söylenebilir.

Adli hükümlerin dışında yönetici beylere gönderilen hükümler, eşkıyaların nerelerde faal olduğu, kimlere ve ne şekilde zarar verdikleri, Osmanlı'nın reayayı korumak için ne gibi tedbirler aldığı ve bu tedbirlerin ne derece etkili olduğu, yönetici kesimin reayaya verdiği zarar gibi meselelere ışık tutar. Eşkıyalar şu bölgede daha etkindir demek mümkün değildir. Rumeli'nde haydud eşkıyası sınır boylarında tüccar, reaya ve yolcu kervanlarını hedef alırdı. Anadolu'da sarp dağlarda yaşayan eşkıyalar yolculara ve köylere baskın yapıp, yakalanması güç dağlara geri dönerdi. Arap topraklarındaki urban eşkıyası, yolculara ve hacılara saldırıyordu. Rumeli'deki eşkıyalar için palanka, cısır inşası ve tahkimine önem verilmiş ve bu konuda reayadan destek sağlanmıştı. Eşkıyalarla mücadelede buradaki en yetkili kişi Belgrad muhafızıdır. Anadolu'da en yetkili kişi Anadolu valisi olmakla birlikte, özellikle Anadolu valisinin Basra Seferi'ne gitmesiyle, bütün beylerbeyi ve sancakbeyleri kendi görev yerini ve buradaki reayayı eşkıyadan korumakla görevlendirilmiştir. Bağdat, Basra, Halep vs. Arap topraklarındaki urban eşkıyası ve bazı Arap beylerinin isyanı için Basra Seferi düzenlenmiştir.

Batı cephesinde barış sağlanmasından sonra tutulan kayıtlar, köprü, palanka, kale tamir ve tahkimi ile ilgilidir. Batıda Bihke ve Bosna civarında tamire ihtiyacı olan kale ve palankaların tespiti, tamir için gereken para, bu kalelerin her biri için merkezden gönderilen miktar gibi hususlarda oldukça fazla hüküm vardır. Sadece Bosna'da tamire ihtiyacı olan yirmi beş kale ve palanka tespit edilmiştir. Ziyab Nehri'ne inşa edilecek köprü, köprü için temin edilen mühimmat, bu mühimmatı taşıyacak gemi, Kandiye, Hanya, Garabuş, Resmo, Sakız, Midilli limanlarının temizlenmesi, donanmanın güçlenmesi için eskiyen gemilerin yenilenmesi, Batı'daki kalelerin ne kadar asker ve savaş mühimmatının gerektiğinin tespit edilmesi ve kalelerdeki askerlerin mevaciblerinin gerektiği gibi ödenmesi gibi askeri önlemler belgelerde

görölür. İdari meselelerdeki düzenleme bütün Anadolu ve Rumeli’de timar ve zeametın kontrolü, askeri sınıfının reayadan ayrılması ile ilgilidir.⁶¹

İncelenen sayfalardaki hükümlerin yüzde sekseni yukarıdaki konularla ilgilidir. Bunlar dışında vakıflar⁶², esnaflar arasındaki anlaşmazlık⁶³, Osmanlı’nın Venedik, Rusya ve Avusturya ile ilişkileri ile Kırım ile ilgi hükümler de vardır.⁶⁴

⁶¹ İlgili hükümler değerlendirme kısmında ayrıntılarıyla incelendiğinden dipnota gerek görülmemiştir.

⁶² Hüküm, 1781, 1782, 1783, 1804, 1887, 2002, 2075, 2111, 2113, 2152, 2184, 2293, 2302.

⁶³ Hüküm, 1890, 2348, 2420, 2445.

⁶⁴ Hüküm, 1875, 1876, 1881, 1883, 1884, 2262, 2385.

BİRİNCİ BÖLÜM

KONULARIN DEĞERLENDİRMESİ

1. Eşkîyalık

Eşkîya, “*asi, bedbaht*” anlamına gelen şaki kelimesinin çoğul hali olup, Türkçede “*yol kesen, haydut*” anlamlarında kullanılır. İslam hukukunda *hırabe* suçunun ve suçlusunun Türkçe karşılığıdır. Suç unsuru bakımından tanımlanmasında İslam hukukçuları arasında görüş farklılığı olsa da genel olarak, zor kullanarak yol kesme, cana ve mala kast etme, kamu düzeni ve asayiş bozma gibi suçlar *hırabe* yani eşkıyalık suçudur.⁶⁵

Tarih boyunca yol kesip silah zoruyla mal gasp etme, adam öldürme, tüm toplumlarda görülmüştür. Devlet otoritesinin güçlü olduğu dönemlerde bertaraf edilirken, siyasi güç kaybı, savaş, zayıf ekonomi gibi durumlarda, eşkıyalar sayıca artar ve güçlenir. Bu durum Osmanlı için de geçerlidir. Kuruluş ve yükselme dönemlerinde de eşkıyaların olduğu kuvvetle muhtemeldir. Ancak, devletin güç kaybetmeye başladığı XVI. yüzyıl sonlarından itibaren artış göstermiş, resmi evraklarda da bu tür olaylara daha sık rastlanmıştır.⁶⁶

Osmanlı’da tarlasını bırakıp giden çiftçilere çiftbozan denirdi. Osmanlı vergi sisteminde en büyük pay sahibi çiftçiler, sürekli artan vergilerle hayatlarını geçindirememeye başladı. XVI. yüzyılın sonunda ortaya çıkan Celali isyanlarının ilk birlikleri tarlasını bırakan çiftbozanalardan oluşmuştur ve bunlara *levendât* adı verilmiştir. Topraksız, yurtsuz leventler, beylerbeyilerin, sancakbeyilerin maiyetine girerek savaş zamanlarında orduya alınmış, savaş olmayan zamanlarda gelirlerini elde etmek için reayaya saldırmıştır. Bunlar da *sekban* adı verilen leventlerdir. Medreselerde yıllarca eğitim görüp iş sahibi olamayan öğrenciler bu karışıklık döneminde aktif olan üçüncü gruptur bunlar da *suhte* adıyla anılmıştır.⁶⁷

I. Selim döneminde, Celal adlı bir kızılbaş, mehdilik iddia ederek Tokat civarında isyan çıkarmıştır. Bundan sonraki dönemde Anadolu’da karışıklık çıkaran kişilere *Celâli* denilmiştir.⁶⁸ Celali isyanları ile incelenen belgelerdeki eşkıyalık arasında keskin bir fark vardır. Bu isyanlar, Safevi Devleti’nin de kışkırtmalarıyla, Aleviler ve yüksek vergi ödemeleri vs. sebeplerden devlete karşı olanlar tarafından desteklenmiştir. Tam anlamıyla bir ideolojiden bahsetmek mümkün olmasa da, giriştikleri hareketlerin altında bir sebep ve din, dil, ırk mezhep

⁶⁵ Ali Bardakoğlu, “Eşkîya”, *DİA*, C. 11, s. 463, İstanbul 1995.

⁶⁶ Mücteba ilğürel, “Eşkîya: Osmanlılarda”, (Kısaltma: Eşkîya) C. 11, s. 466, İstanbul 1995.

⁶⁷ Mustafa Akdağ, *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası “Celali İsyânları”* Cem Yayınevi, İstanbul 1995, 16,20.

⁶⁸ Mücteba ilğürel, “Celâli İsyânları”, *DİA*, C.7, İstanbul 1993, s.252.

birliğı vardır. İncelenen belgelerde Müslüman-gayri Müslim, Türk-Kürt-Rum gibi bir ortak paydası olmayan grupların bir araya gelerek eşkıyalık yapmasına rastlanmıştır. Ayrıca mevcut iktidardan hoşnutsuzluk ve daha iyi bir sistem gibi siyasi görüşlerden yoksundur. Bu çeteler beş yüz kişi de olsa otuz kırk kişi de olsa, cebir ile reayadan yiyecek, giyecek, para, at, ne bulurlarsa, alıp, insanların canlarına ve ırzlarına kast ediyorlardı. Bunu yaparken belki bizim tespit edemediğimiz bir sebepleri vardı lakin bir amaçları asla yoktu.

Örneğin, kızı ve damadı öldürülen Fatıma isimli müslüman kadın, Dinan, (?) Dımo (?) ve Yuvan gayrimüslimler ile müslüman Hasan'dan şikâyetçi oldu. Adı geçen gayrimüslimler Hasan'ın kendilerine reis olduğunu ve suçu işlediklerini itiraf etti. Hasan önce itiraf etti fakat sonra itirafını geri çekti. Ancak daha önce sabıkası olduğu için müebbet hapis cezasına çarptırıldı.⁶⁹

EşkİYaların cezalandırılması için Kur'an'da açık hükümler bulunur. Bu sebeple Osmanlı'da eşkıyaların yargılanması ve cezalandırılması şeri hukuka dayanır. İslam hukukçuları arasında farklı görüşler bulunmasıyla birlikte, şeri hukuka göre, adam öldüren eşkıya öldürülür, hem adam öldüren hem mal yağma eden idam edilir, sadece mal yağma edenin bir eli ve bir ayağı çaprazlama kesilir, sadece yol kesen ise sürgün ile cezalandırılır. İncelenen belgelerde bu cezaların her birine rastlanır.⁷⁰

Tatarbazarı kazasında yaşayan Merço adında gayrimüslim, Panço ve Dırağoy ve Yuvan ve Betko ve İstoyan adlı gayrimüslimlerden şikâyetçi olmuştur. İddiasına göre, adı geçen beş kişi yanlarında üç arkadaşı ile geceleyin davacının evini basıp, ateş ile göğsünü yaktıktan sonra eşyalarını yağma etmiştir. Daha sonra bu kişiler Tatarbazarı çarşısında barut, kurşun alırken yakalanmıştır. Rumeli kazaskeri huzurunda görülen davada suçlular suçlarını itiraf etmiştir. Bu kişiler uyarı ile uslanmayacak kadar azılı suçlu olduğu için sağ elleri ve sol ayaklarının kesilmesine karar verilmiştir. Buradaki önemli nokta, suçluların uyarı ile suç işlemekten vazgeçmeyecekleri ve suçluların suçlarını itiraf etmesidir. Davacının şahidi olmadığına göre eğer suçlular itiraf etmiş olmasaydı kalebend veya sürgün gibi cezalar verilebilirdi. Ayrıca beraberlerindeki üç kişinin hakkında bir hüküm yoktur. Sebebi belgede yazmamakla birlikte sebebi bu kişilerin yakalanamayıp yargılanamaması olabilir.⁷¹

Pınarhisarı kazasında, İmrâz Yorgi ve Temakar isimli gayrimüslimler yanlarında birkaç kişiyle Mehmed isimli Müslümanın evini basıp malını yağma etti. Sınır teftişi için

⁶⁹ Hüküm, 2031. (Fî evâsıtı M sene 113/18-27 Haziran 1701).

⁷⁰ Bardakoğlu, agmd, s.463.

⁷¹ Hüküm, 2347. (Fî eva'ili R sene 113/5-14 Eylül 1701).

görevlendirilen Arslan Usta bu kişileri yakalayıp mahkemeye teslim etti. Mahallinde görülen davada bu kişiler suçlarını itiraf etmiştir. Kesin olarak belgede yer almamakla birlikte, mahalli yargı tarafından bu kişilerin el ve ayaklarının kesilmesi istendi. Rumeli kazaskeri cevaben, cezanın icra edilebilmesi için evi basılan Mehmed'in bizzat şikâyetçi olması gerektiğini, bu olmadığı için cezanın infaz edilemeyeceğini belirtti. Rodoscuk naibine gönderilen hükümde kazasker Mevlana Ali'nin hükmüne göre hareket edilmesi istenmiştir.⁷² El, ayak kesme, ölüm gibi cezalar infaz edilirken titiz davranmak gerekir. Suçun itiraf veya şahitle ispatı şartı aranırken, davacı tarafın da mevcut olması gerekirdi.

Defterin sonunda bazı kaime ve kadı hüccetlerinin suretleri vardır. Bu suretlerden biri Ermenek kadısının hüccet suretidir. Bu hüccete göre, kalabalık eşkıya çetesi Ermenek'i kuşattı ve reaya ve mutasarrıfların adamlarını öldürdü. Bu belgeye göre eşkıyadan on iki kişi idam edildi.⁷³

Yüz, iki yüz kişilik kalabalık eşkıya gruplarına belgelerde çok fazla rastlandığı söylenemez. Bir veya iki en fazla on kişinin toplanıp silah zoruyla kendilerine karışı koyamayacak kişilerden para, mal yiyecek, at vesaire temin eden gruplar daha fazladır. Bu kişiler mağdur kişilerin kadıya başvurusuyla yakalanıp cezaları kesilirdi. Çünkü kendilerini yakalamak için görevlendirilen devlet memurlarına karşı koyacak güçte değillerdi.

Kalabalık eşkıya gruplarından bazıları Trabzon eyaletinin Rize kazasında görülmüştü. Rize kazası sakinlerinden Mehmet ve kardeşi Feyzullah, Abdürrahim Mahmud, Hüseyin, Ömer ve Ali bir süredir kaza reaya ve berayasına maddi manevi eziyet ediyordu. Bu kişiler mahalli kadıya şikâyet edilince, kadı aracılığıyla divan-ı hümayundan bu kişilerin yakalanıp, hak sahiplerine haklarının verilmesi istenmişti. Fakat bu kişiler mahkemeye çıkmayıp üstüne beş altı yüz kişilik eşkıya ile toplanarak savaşa kalkıştılar. Trabzon beylerbeyine gönderilen hükümde konuyu araştırması, bu olayın faillerinin isimleriyle devlete haber vermesi istenmişti.⁷⁴

Aydın ve Saruhan sancaklarında da eşkıyalıktan yakalanıp ölüm cezasına çarptırılan Halil'in kardeşleri Mahmud ve Mustafa, Koca Veli, Sarioğlan, ve Türkmen Mehmed, iki yüz kadar eşkıya ile intikam için adı geçen sancaklarda karışıklık çıkararak reayanın mal ve canına kastetti.⁷⁵ Bu örneğe bakarak mevcut iktidar veya yönetici kesime karşı bir öfke olduğu

⁷² Hüküm, 1963. (Fî evâhiri Z sene 112./29 Mayıs-7 Haziran)

⁷³ Hüküm, 2465, 2466. (1 Rebiulevvel 1712/ 21 Mayıs 1701.

⁷⁴ Hüküm, 1849. (Fî eva'ili S sene 113/8-17 Temmuz 1701).

⁷⁵ Hüküm, 2141. (Fî eva'ili S sene 113/8-17 Temmuz 1701).

söylenbilir. Ancak eylem yine reayaya karşıdır. Olayda hiçbir sorumluluğu olmayan reayaya ceza kesilmektedir. Bu da eylemlerinin mantıklı bir sebep-sonuç ilişkisi içerisinde olmadığını gösterir.

Rakka'ya iskân edilen Türkmen aşiretlerinden yüz elli kadar atlı, Maraş eyaletine gelerek evler basıp, iki bin baş koyun, yüz baş sığır, yedi baş at ve on evin bütün eşyaları ve kırk kişinin eşyalarını yağma edip Sarraç Mehmed ve Mehmed ve Osman isimli üç kişiyi öldürdü. Rakka valisine gönderilen hükümde faillerin bulunup gerekli cezaların verilmesi istenmişti.⁷⁶ Hükümlerdeki kalabalık eşkıya çetelerini, göçebe Türkmenler, Kürt aşiretleri ve Yörükler oluşturmaktadır. Bu faaliyetlerinden ötürü Rakka'ya iskân edilmişlerdi. Bu konuya ilgili başlık altında aşağıda değinilmiştir.

Sivas eyaletinin 1113/1701-1702 yılı cizye malını toplamak üzere Seyyid Ahmed görevlendirilmişti. Cizyeleri tahsil ettikten sonra Sivas'tan Tokat tarafına gelirken Yıldız kazasında yüz elli kadar eşkıya tarafından saldırıya uğradı. Cizyedarın doğal olarak yanında güvenlik tedbiri için silahlı askerler vardı. Burada iki taraf iki saat savaştı. Birçok kişi burada hayatını kaybetti ve cizyedar dâhil birçok kişi yaralandı. Ayrıca cizyedarın elindeki beş bin kuruş cizye malı ve üç bin beş yüz resmi evrak eşkıyaların eline geçti. Belgelerden yüz elli adedi dağda bulundu, Tokat ve Sivas kadılarının dediğine göre kalan üç bin yüz elli belgeden bazısı eşkıyalar tarafından yakıldı. Sivas beylerbeyine gönderilen hükümde, cizye malı ve ele geçirilen evrakların bulunması ve faillerin yakalanması istendi. Herhangi bir kişi veya kişilerin müdahalesi veya görevlerini yapmaması yüzünden suçlular yakalanmazsa, cizye malının bu kişilerden alınacağı da ayrıca belirtilmiştir.⁷⁷

Rodos Kalesi askerleri mevacibleri için ocaklık tayin edilen Megri Mukataası emini Mustafa ve Rodos Kalesi askerleri mahalli kadılarına şikâyetle bulunmuştu. İddialarına göre, Megri'de yaşayan ve daha önce kardeşi eşkıyalık suçundan öldürülen eşkıya reisi Mahmud beraberindeki seksen kadar eşkıya ile gelip giden yolcuların yolunu keserek malarını gasp edip, öldürüyordu. Eşkıya reisi Mahmud hakkında daha önceden iki defa kalebind edilmesi ve bir defa yakalanıp İstanbul'a getirilmesi için emir verilmişti. Fakat dağlarda saklanıp, emre uymadığı için bir türlü ele geçirilemiyordu. 1112/1700-1701 yılında diğer kardeşi Mustafa, Veli ve Türkmen Mehmed adlı bölükbaşılar ile yukarıda adı geçen Megri Mukataası emini Mustafa'nın evini basıp, kendisini bağlayıp işkence etmiş ve bütün mallarını yağma etmişlerdi.

⁷⁶ Hüküm, 1874. (Fî evâsıtı L sene 112/21-30 Mart 1701).

⁷⁷ Hüküm, 2145. (Fî eva'ili S sene 113/8-17 Temmuz 1701).

Aydın ve Saruhan muhassılına gönderilen hükümde adı geçen eşkıyaların yakalanıp kalebend edilmesi istenmiştir.⁷⁸

Vize kazasında, yukarıdaki kadar kalabalık olmasa da şiddetleri daha ağır olan on beş yirmi kişilik eşkıya çetesi ortaya çıkmıştı. Vize kazası Meskeret (?) köyünde gayrimüslim bir kadının evine zorla girerek yedi yüz kuruşluk malını aldıktan sonra kendisini ve kızını yakmışlardı. Yine Rumdenli (?) köyünde Mehmed isimli Müslüman erkeğin eşyalarını aldıktan sonra kendisini ve karısını yakarak öldürmüşlerdi. Uzunlu ve Haslar köyleri arasında bulunan eşkıyalar kendilerine katıldı. Vize mütesellimine gönderilen hükümde bu kişilerin yakalanmasında başbuğ tayin edilmişti. Vize ve Saray kazalarının kethüda yerleri, yeniçeri serdarları ve bütün askeri zümresi, çevre köylerden gönüllüler toplanarak bu tehlikenin bertaraf edilmesi istenmişti.⁷⁹

Aydın ve Saruhan sancaklarında İbrahim ve Halil ile on kişilik eşkıya çetesi, bir camiye girip, imamın karısına tecavüz ettikten sonra imamı öldürdü. Aynı köyde Ahmed adlı birinin evini basıp karısını dağa kaçırdılar ve Ahmed'in karısına tecavüz ettiler. Rahime isimli kadının kafasına taşla vurup öldürdüler. Adı geçen İbrahim ve Halil'in yargılanmasında Güzelhisar naibi görevlendirildi.⁸⁰ Belge, bazı istisnalar hariç bu eşkıyaların herhangi bir amaç uğruna bu hareketleri uygulamadıklarını, zevk için insanların can, mal, ırzlarına kastettiğini gösteren önemli belgelerden biridir.

Kayseri'de de el-Hac Ali ve Seyyid Kör İbrahim Cerlavik (?) köyünde Hamza'yı yaralayıp öldürdüler. Hamza'nın varisleri kadıya başvurdu. Mahkemede kendi itirafları veya şahitlerin söylemine göre arkadaşları olan Mahmud ve Mehmed adındaki yeniçeriler ile Kemer köyünden Begli'nin karısına ve başka bir kadına tecavüz etti. Hacı Ali, Ümmü Gülsüm isimli bir kadına tecavüz edip evlendi. Sonra Cerlavik (?) köyünde Ömer'in karısına ve Şaban'ın kızına hatta adı geçen yeniçeri Mahmud'un oğlu Seyyid Süleyman'ın karısına tecavüz etti. Belgede Hacı Ali ve Mahmud'un eşlerini boşadıktan sonra da eşleri gibi davrandıkları da ayrıca belirtilmiştir.⁸¹

Karada olduğu gibi denizde de eşkıyalar aktifti. Bunlara korsan denilirdi. Akdeniz'de adalardan Sekmüz, Sayda, Saknoz, Bare, Endermare, İnoz ve Değirmenlik adalarında

⁷⁸ Hüküm, 2146. (Fî eva'ili S sene 113/8-17 Temmuz 1701).

⁷⁹ Hüküm, 1886. (Fî evâsıtı Za sene 112/19-28 Nisan 1701).

⁸⁰ Hüküm, 1990. (Fî eva'ili M sene 113/8-17 Haziran 1701).

⁸¹ Hüküm, 2174. (Fî evâsıtı S sene 113/18-27 Temmuz 1701).

gayrimüslim korsanlar Müslüman ahaliye zarar veriyordu. Bu korsan eşkıyalarının yakalanması için kaptan-ı derya vezir Hüseyin Paşa görevlendirildi.⁸²

Adam öldüren ve suçu işlediği kanıt veya şahitle sabit olan veya suçunu itiraf eden eşkıyalara siyaset cezası uygulanırdı. Suçu kanıtlanamayan veya sadece yol kesme suçu işleyen eşkıyalar için Kur'an'da sürgün cezası öngörülüyordu.⁸³ Osmanlı bu hususta kalebend, kürek ve sürgün cezalarını uygulamıştır. Belgelerden anlaşıldığı üzere kürek cezası daha çok gayrimüslimlere verilmiştir.

2. Eşkialara Verilen Cezalar

2.1. Kalebend Cezası

Osmanlı'da idam cezasını gerektiren suçlar dışında, daha hafif suçlar için, sürgün, dayak cezası, teşhir, kürek cezası, para cezası gibi cezai yaptırımlar uygulanırdı. *Kuttaü't-tarik* denen yol kesen, adam öldürmeyen ve mal yağma etmeyen, eşkıyalar için sürgün ve kalebend cezaları uygulanırdı.⁸⁴ Arapça "kale", Farsça "bend" sözcüklerinin bir araya gelmesiyle oluşan kelime "kaleye hapsedilen kimse" anlamına gelir. Suçlular ülke sınırları içerisindeki herhangi bir kalede tutsak edilirdi.⁸⁵ Suçlunun kalede hapsedilmesi ve kalenin içindeki zindanda hapsedilmesi gibi iki farklı infaz türü olduğu düşünülmektedir.⁸⁶

Eşkialık, çeşitli suçların teşekkülünden meydana gelen bir suç olması hasebiyle, dört farklı ceza türü uygulandığı yukarıda belirtilmişti. Suçlunun hareket özgürlüğünü kısıtlayan bu ceza, eşkıyalara verilen en hafif cezadır ve eşkıyalıkta işlenen suçların en hafifi olan yol kesenlere verilirdi.⁸⁷ Daha ağır suçları işleyen fakat suçu kanıtlanamayan kişiler için de bu ceza uygulanmıştır. Örneğin, Halep'in Bulak kazasında, eşkıyalık suçundan öldürülen Murtaza'nın kardeşi Fethullah ve diğer on eşkıya, kazalarının kadısını ve iki kişiyi öldürmüştür. Bu on bir kişi daima reayaya zulmedip karışıklık çıkarmayı adet edinmişti. Halep valisi Vezir Mehmed Paşa'ya gönderilen hükümde, bu kişilerin yargılanması, öldürülmesi gerekenlerin öldürülmesi ve kalebend edilmesi gerekenlerin kalebend edilmesi bildirilmiştir. Öldürme eylemini bu on bir kişinin tamamı gerçekleştiremez. Kalebendlik cezası adam öldürmeyenler için istenmiştir.⁸⁸

⁸² Hüküm, 1901. (Fî evâhiri Za sene 112/29 Nisan-30 Mayıs 1701).

⁸³ Bardakoğlu, agmd, s.463.

⁸⁴ Neşe Erim, "Osmanlı İmparatorluğunda Kalebendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme", *Osmanlı Araştırmaları*, S.IV, İstanbul 1984, s.80.

⁸⁵ Ömer İşbilir "Kalebend", *DİA*, C. EK-2, İstanbul 2016, s. 5.

⁸⁶ Ahmet Aksın-Suha Oğuz Baytimur, 25 Numaralı Kalebend Defterinin Tanıtımı ve Kalebend Defterlerinin Osmanlı Sosyal Tarihi Bakımından Önemi, XV. TTK Kongresi, C.IV, I. Kısım, Ankara 2006, s. 797.

⁸⁷ Bardakoğlu, agmd, s.463.

⁸⁸ Hüküm, 1772. (Fî evâhiri N sene 1112/ 1-10 Mart 1701).

Aslen Debreli olan Hasan isimli bir kişi Pirlepe'ye yerleşip on beş sekban eşkıyasıyla daima reayayı darp edip, kaza kadısına saldırmış eşeğini zorla almıştır. Kardeşi de yine sekban eşkıyasıyla şehirde bilhassa Müslümanlara öldürmek amacıyla tüfekle saldırmıştır. Bu kişiler yargılanmak üzere mahkemeye çağırılmış fakat gelmemişlerdir. Merkezden Rumeli valisi ve Pirlepe kadısına gönderilen hükümde suçluların yargılanması ve kalebind edilmesi istenmiştir. Bu hükümde 1700 yılında az da olsa sekban eşkıyasının var olduğu anlaşılır. Ayrıca bu tür eşkıyalık faaliyetleri Rumeli'nde de görölmektedir.⁸⁹

Sart kazası reayasından sekiz kişi mahkemeye başvurup İbrahim, Mehmed ve Ahmed adlı kişilerden şikâyetçi olmuştur. İddialarına göre bu kişiler gelen geçen yolcuların yolunu kesip silah zoruyla mallarına el koyuyorlardı. şikâyet üzerine bu kişilerin yakalanması için Kastamonu ve Kengiri (bugünkü Çankırı) mütesellimleriyle Bolu voyvodası görevlendirilmiştir. Bu görevlendirmeye bakarak oldukça kalabalık bir çete olduğu söylenebilir. Ancak ismi geçen kişiler saklandıkları için yakalanamamışlardır. Bunun üzerine Kengiri mütesellimine tekrar hüküm gönderilmiştir. Hükümde bu kişilerin *levendât* taifesinden oldukları, uzun zamandır eşkıyalık yaptıkları için yakalanıp kalebind edilmeleri emredilmiştir.⁹⁰

Kıbrıs'ta bir miktar eşkıya Ayasofya Camii'nde cuma namazı eda edilir iken cemaate saldırmıştır. Ayrıca Lefkoşa kadısını kaçırap rehin almıştır. Yine bu kişilerin yakalanıp gerekli cezanın verilmesi istenmiştir.⁹¹ Göröldüğü üzere Halep'te, Rumeli'nde Anadolu'da, adalarda, özetle her yerde bu kişiler türemiştir. Belirli yer, bölge yoktur ve belirli kişilerin yaptığı eylem değildir.

Eşkıyalıktan başka, kalebind cezasının verildiği suçlar; adam öldürme, yaralama, gasp, hırsızlık, tezvirat, sahte belge bulundurma, ev basma, kız kaçıрма, tahrire ve devlet malının toplanmasına engel olma, tecavüz, görev mahalline gitmeme gibi suçlardır. Ada kalelerine nispeten daha ağır suçlular gönderilirdi. Ayrıca askeri suçlular için daha çok Seddülbahir Kalesi tercih edilirdi. Yüksek rütbeli devlet adamları ve Kırım hanları için Rodos, sürgün yeri olarak kullanılırdı.⁹²

Suçluların ceza süreleri ile ilgili kesin bilgi verilememektedir. Belgelerde de herhangi bir müddet belirtilmez, "*ıslah-ı nefis edinceye kadar*" sıkça kullanılır. Suçluların tahliyesi

⁸⁹ Hüküm, 1794. (Fî eva'ili L sene 112/ 11-20 Mart 1701).

⁹⁰ Hüküm, 1799. (Fî evâsıtı L sene 112/ 21-30 Mart 1701).

⁹¹ Hüküm, 1842. (Fî evâhiri L sene 112/ 31 Mart-8 Nisan 1701).

⁹² İşbilir, agmd, s.5.

merkeze sunulan arzlar sayesinde gerçekleşir. Tahliye sebebi olarak, kişinin sağlığının el vermemesi, bir daha suç işlemeyeceğine dair güven vermesi, ailesinin maddi açıdan zorluk çekmesi gibi sebeplerle suçlunun cezası sonlanabilir.⁹³ İncelenen belgelerde suçluların tahliye edildiği iki yoldan anlaşılır. Birincisi suçlunun yakalanması için gönderilen hükmün üzerine der-kenar olarak, “*ıtlâkiçün yazılmışdır, ıtlâk oluna deyu*” gibi notlar yazılmış, altına tarihi eklenmiştir. İkincisi, direkt olarak merkezden ferman gönderilmiştir.

Suçlunun serbest kalması için direkt divandan gönderilen hükümler, suçlunun bulunduğu kalenin dizdarına gönderilmiştir. Hükümlerin genelinde suçlunun “*ıslah-ı nefs eylediği*” belirtilir ve aynı suçu bir daha işlememesi konusunda uyarılırdı. Örneğin, Seyyid Hasan, alakasının olmadığı Hacı Bektaş Tekkesi işlerine karıştığı için Limni Kalesi’nde kalebend edilmişti. “*Min-bad tekke-i mezbûr umûruna müdâhele ve fukarâsına eziyet itmemek üzere*” yani bir daha tekke işlerine karışmamak ve burada olan insanlara eziyet etmemek üzere suçu affedilmiştir.⁹⁴ Adana’da, Adana beylerbeyinin şikayeti üzerine, vilayet işlerine karışan Seyyid Mustafa Magosa Kalesi’nde kalebend edilmişti. Yine “*ıslah-ı nefs*” eylediği için ve “*paşalar ve vilâyet umûruna karışmamak üzere*” serbest bırakılmıştır.⁹⁵

Limni Kalesi dizdarına gönderilen hükümde, Diyarbakırlı Şeyh Yusuf ve Şeyh Mehmed, “*muzdaribü’l-hâl*” oldukları yani sağlıkları el vermediği için “*fimâ-ba’d kendü hallerinde olub kimesneye müdâhele ve tecâvüz itmeyüb ve bir dürlü umûra karışmamak üzere hânelerinde olmazlar ise ol-beldeden ‘alâkaları bi’l-küllîye kat’ ve kendüleri nefy olunmak şartıyla*” yani aynı suçu tekrar ederlerse yaşadıkları yerden sürgün edilmeleri şartıyla affedilmiştir.⁹⁶ Magosa Kalesi’nde kalebend olan eski Adana beylerbeyi Mehmed Paşa yaşlılıktan dolayı serbest bırakılmıştır.⁹⁷

Suçluların hüküm fermanlarının üzerine der-kenar olarak yazılarak serbest bırakılanlar daha fazladır ve birçoğu eşkıyalarla ilgilidir. Hükmün tarihi ve serbest kalma tarihi mevcut olduğu için ceza sürelerini tespit etmek mümkündür. Azılı eşkıyaların ve ağır suçluların kısa sürede serbest bırakılması dikkat çekmektedir. Bunun sebebi belgelerde geçen tecavüz, adam öldürme, yağmalama eylemlerinin ispat edilememesi ve suçluların, yol kesme, fesat çıkarma, kendi halinde olmama gibi basit suçlardan ceza almasıdır. Suçluların serbest kalma tarihlerine

⁹³ İşbilir, agmd, s.6.

⁹⁴ Hüküm, 1779.

⁹⁵ Hüküm, 1987. (Fî evâhiri N sene 112/1-10 Mart 1701) Diğer af hükümleri, 1827,1851,1860,1823,1831,1832,2039,2042,2092,2110,2112,2130,2131,2143,2279,2304,2308.

⁹⁶ Hüküm, 2040. (Fî eva’ili M sene 113/ 8-17 Haziran 1701)

⁹⁷ Hüküm, 2054. (Fî Evâsıtı M sene 113/18-27 Haziran 1701)

bakıldığında *Fî 27 L sene 113* (27 Mart 1702) tarihi, sık geçmesi sebebiyle dikkati çeker. Bir genel af söz konusu olabilir.⁹⁸

Bolu’da cebeci olduğunu iddia eden Mehmed, küçük erkek ve kız çocuklarına tecavüz edip “*nice müselmanların kızlarının cebren bekâretin izâle ve nicelerin dahi sağîr oğullarına fi’l-i şeni’ kasd idüb*” silahla insanlara saldırıyordu. Bu kişi suçu işlerken görülmediği için, suçlunun durumu kaza ahalisinden sorulmuştur. Dava sonucunda da “*vech-i meşrûh üzere fesâd ve şekâveti sâbit olub*” fesat çıkarmak ve eşkıyalıktan Sinop Kalesi’nde kalebend edilmiştir.⁹⁹ Serbest bırakıldığı tarih ise *Fî 27 L sene 113*, 27 Mart 1702’dir. Rumeli’nde yeniçerilik iddia eden Mehmed ve Hüseyin adında eşkıyılar, Müslümanları darp ve yaralayarak mallarını yağmalayıp, kız ve oğullarına tecavüz ediyordu. Yine yukarıdaki gibi kaza ahalisinin şahitlikleriyle Selanik Kalesinde kalebend edilmişlerdir. 1-10 Ra 1113/ 6-15 Ağustos 1701’de ceza alıp 27 L 1702/ 27 Mart 1702’de serbest kalmışlardır.¹⁰⁰

2.2. Kürek Cezası

Kürek cezası, İslam hukukunda ve Osmanlı örfi kanunlarında olmayan bir ceza türüdür. Bu ceza, donanma gücünün kürek ihtiyacını karşılamak amacıyla İspanya’da uygulanmaya başlanmış ve Venedikliler tarafından da kullanılmıştır. Esirlerden sağlanan kürekçi ihtiyacı, XVI. yüzyıldan itibaren, Osmanlı donanmasının gelişmesiyle suçluların cezalarını kürek cezasına çarptırılarak sağlanmıştır. Kürek cezasına çarptırılan suçlar; hırsızlık, yalan söyleme, küfür etme, adam yaralama, ev basma, yol kesme, sahte belge düzenleme gibi suçlardır.¹⁰¹

Osmanlı daha kuruluştan kara kuvvetlerinde donanımlı bir teşkilat sağlamıştı. Deniz gücünde dikkate değer ilerleme Fatih’in İstanbul’un fethinden sonra tersane kurdurmasıyla olmuştur. Bu donanma o dönemde Ege ve Karadeniz’de faaldi. Doğudaki başarılı seferlerinden sonra Yavuz da donanmaya önem vermişti. Nihayetinde Osmanlı donanmasının en güçlü dönemi Kanuni dönemidir. XVI. yüzyılda bu güçlü Osmanlı donanmasında kürekçi olarak insan gücüne ihtiyaç duyuluyordu. Bu kürekçi ihtiyacı, avarız karşılığı olarak, savaşlarda ganimet olarak ele geçirilen esirler ve kürek cezasıyla sağlanıyordu. Kürek cezasının ne zaman ortaya çıktığı ve gelişim süreci net değildir. XVI. yüzyıl ortalarından itibaren artış göstererek kürek cezasına müracaat edildiği, batıda kürekçilere ihtiyaç duyulmayan gelişmiş gemilerin

⁹⁸ Hüküm, 1775,1812,1816,1820,1845,1850,1854,1936,2084,2339,2378.

⁹⁹ Hüküm, 2378. (Fî eva’ili R sene 113/5-10 Eylül 1701).

¹⁰⁰ Hüküm, 2339.

¹⁰¹ Mehmet İpşirli “Kürek Cezası”, *DİA*, C.Ek-2, İstanbul 2016, s.112.

kullanıldığı dönemlerde de Osmanlı kürekle çekilen gemiler kullanıldığı için bu cezaya da uzun müddet başvurulmuştur.¹⁰²

İncelenen belgelerde bazı eşkıyalara kürek cezası verildiği görülmüştür. Kalebend hükümleri kale dizdarına ve kadılara gönderilirken, kürek mahkûmları için gönderilen hükümler tersane kethüdasına, tersane kethüdası vekiline ve kaptan-ı derya görevindeki kişilere gönderilmiştir. Kalebendler gibi ceza süreleri belli değildir, “*ıslah-ı nefis edinceye kadar*”dır. Bazı belgelerde “*müddet-i medid*” ve “*müebbed*” gibi sözcüklerle suçluların ceza süreleri belirtilmiştir.

Çerakise kazasında eşkıyalık yapan Peşko adında bir gayrimüslim için kaza ahalisi divan-ı hümayuna şikâyetle bulunmuş, olayı araştırmak üzere divandan görevli atanmıştır. Yapılan araştırma ve yargılama sonucu kişinin bu suçu işlediği kanıtlanmıştır. Merkezden gönderilen hükümde bu kişinin uzun süre küreğe konması emredilmiştir.¹⁰³

Üç gayrimüslim ve bir Müslüman erkekten oluşan çete reisleri beraberindeki dokuz haydut ile beraber Baba-yı Atik kazasına gelerek Hasan adında birinin evini basıp zorla eşya ve paralarını almıştır. Ev sahibi öldürülmek üzereyken kaza ahalisi tarafından kurtarılmıştır. Bu kişiler suçlarını itiraf edip, ifadeleri hüccet olunduktan sonra Rumeli kadısı huzurunda, dava sırasında, itiraflarını geri almışlardır. Ancak suçları şahitlerle sabit olduğundan “*müddet-i medide*” yani uzun süre tersane-i amirede kürek cezası verilmiştir.¹⁰⁴

Yine Baba-yı Atik kazasında yaşanan olayda Ümmü isimli Müslüman kadın Mehmet ve birkaç arkadaşından eşini öldürdüklerini iddia ederek şikâyetçi olmuştur. Edirne’de görülen davada Mehmed suçlamaları reddetmiştir. Bir davada davacı tarafın şahidi yoksa davalının durumu yaşadığı yerin sakinlerine sorulur. Bu davada Baba-yı Atik kazası sakinleri Mehmed için, “*kuttaü’t-tarik*”, “*sarık*” (hırsız) “*haramzade*” olduğuna dair şahitlik etmiştir. Bunun üzerine Mehmed müebbet kürek cezasına çarptırılmıştır.¹⁰⁵

2.3. Sürgün (nefy)

Bir veya birden fazla kişinin işlediği suça karşılık veya güvenlik tedbiri için, yaşadığı yerden kaldırılarak, başka bir yerde yaşamaya zorlanmasına sürgün denir. Eşkıyalık suçu için uygulanan cezalardan biridir, Kur’an’da da geçer. Osmanlı belgelerinde sürgün yerinde Arapça

¹⁰² Mehmet İpşirli, XVI. Asrın İkinci Yarısında Kürek Cezası İle İlgili Hükümler, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi*, S.12 İstanbul 1982, 203-207.

¹⁰³ Hüküm, 1599. 11-20 1112/ 28 Kasım-2 Aralık 1700.

¹⁰⁴ Hüküm, 1599. (Fî evâhiri R sene 112/ 3-11 Aralık 1700).

¹⁰⁵ Hüküm, 2115. (Fî evâhiri M sene 113/ 28 Haziran-7 Temmuz 1701).

kelime olan *nefy* ve *iclâ* terimleri kullanılırdı.¹⁰⁶ İncelenen belgelere göre eşkıya çetelerine sürgün cezasına diğer cezalara oranla daha az başvurulmuştur.

Örneğin Rumeli’nde Özi eyaletinde Tolas (?) adında bir gayrimüslim, içki içip fesat çıkardığı için sürgün edilmişti. Daha sonra köyüne geri gelerek, eşkıyalarla birlik olup hem Müslüman hem gayrimüslim reayaya zulüm ediyordu. Merkezden gelen hükümde bu kişinin tekrar sürgün edilmesine karar verildi. Bazı belgelerde sürgün yeri belirtilmemiştir. Bunun yerine “*âhar diyara*” (başka bir yere) ibaresi yazılmıştır.¹⁰⁷

Trabzon’da Ahmed, Hüseyin ve Süleyman adında yeniçeri çavuşu olduğunu iddia eden kişiler, halka zulmedip eşkıyalık yapmaktaydı. Seferlere gitmeyip, görevlerini yerine getirmedikleri için çavuşluktan ihraç edilerek “*bilad-ı âhara*” (başka beldeye) sürgün edilmeleri istenmiştir.¹⁰⁸

Nurkub kazasında Todor oğulları diye bilinen Backo (?) Yuvan ve Karalık (?) adlı Kıptiler, kaza ahalisini *ehl-i örfe* şikâyet ederek darp ve hapsedirmiştir. Ayrıca kişi başı yüz seksen akçe para toplamışlardır. Bu davranışları divan-ı hümayuna bildirildiğinde divan tarafından uyarılmışlardır. Fakat yine eski hareketlerine devam ettikleri için kaza ahalisi tekrar şikâyet etmiştir. Bunun üzerine bu kişiler kazadan sürgün edilmiştir. Sürgün yeri belgede geçmemektedir.¹⁰⁹

Rumeli eyaletinin Pirepol kazasında yeniçeri olduğunu iddia eden Mustafa, *ehl-i örften* kimselerle birlik olup kaza ahalisine zulmetmekteydi. Saraybosna kazası yeniçeri serdarına gönderilen hükümde bu kişinin yakalanıp yargılanması ve suçu sabitse adı geçen kazadan sürgün edilmesi istenmiştir.¹¹⁰

Diyarbakır eyaletinde Murtaza isimli biri, reayadan zorla iki üç yüz akçe toplamış hatta insanların çocuklarını zorla yanına almıştı. Amed mollasına ve Diyarbakır mütesellimine gönderilen hükümde, bu kişinin ocak tarafından gönderilen mübaşire teslim edilerek Bozcaada’ya sürgün edilmesi istenmiştir.¹¹¹ Eşkıya reisi Hüdaverdi ile yetmiş seksen adamı silah zoruyla, Sultan Murad Han Vakfı’nın reayasının paralarını alıp bazılarını haksız yere hapsetti. Bu sebeple Kıbrıs Adası’na sürgün edildi.¹¹²

¹⁰⁶ Talip Türcan, “Sürgün”, DİA, C.38, İstanbul, 2010, s. 167.

¹⁰⁷ Hüküm, 1765. (Fî evâhiri N sene 112/1-10 Mart 1701).

¹⁰⁸ Hüküm, 1816. (Fî evâsıtı L sene 112/21-30 Mart 1701).

¹⁰⁹ Hüküm, 1968. (Fî evâhiri R sene 112/ 5-13 Ekim 1700).

¹¹⁰ Hüküm, 2320. (Fî evâsıtı Ra sene 113/16-25 Ağustos 1701).

¹¹¹ Hüküm, 2437. (Fî evâhiri R sene 1113/23 Kasım-1 Aralık 1701).

¹¹² Hüküm, 2002. (Fî eva’ili M sene 113. 8-17 Haziran 1701).

3. Ehl-i Örfün Eşkıyalığı

Osmanlı'da yönetilenler *askeri* ve *reaya* olarak ikiye ayrılıyordu. İki grup arasındaki temel fark, askerilerin vergiden muaf tutulmasıydı. Askeri sınıfı ise yetişme tarzları açısından *ehl-i şer* ve *ehl-i örf* olarak iki farklı gruba ayrılıyordu. Ehl-i şer, Müslüman gelenekleriyle yetişip medrese eğitimi aldıktan sonra kaza, eğitim ve din alanlarında görevlendirilen *ulema* sınıfıdır. Ehl-i örf ise devşirme (kul) kökenli olup, Enderun ve Acemi Oğlanları Mektebi'nde eğitim görüp, sipahilikten, sadrazamlığa kadar yükselebilen yönetici sınıfından kimseler için kullanılan bir tabirdi.¹¹³ Beylerbeyi, sancakbeyi, yeniçeri, sipahi, muhassıl, vb. askeriler, zaman zaman haksız yere reayadan vergi alabiliyor, görevini kötüye kullanabiliyordu. Osmanlı'nın teşkilat yapısında dönüm noktası olan 1590'lardan sonra bu kişiler artmış ve durdurulması daha zorlaşmıştır. İncelenen belgeler de de askeri sınıfın reayaya maddi manevi zarar verdiği görülmüştür.

Yusuf, İshaklı Ahmed ve Şeyh Bekir adındaki eşkıyalar, kendilerine bağlı kimseler ile *serçeşme* unvanıyla gelip Silifke'yi kuşattı, reayaya saldırdı ve mallarını yağmaladı. Reaya bu durumu divan-ı hümayuna şikâyet etti ve İçil sancağı mutasarrıfı Seyyid Ahmed Paşa bu eşkıyaların üzerine tayin edildi. İçil mutasarrıfı Silifke'ye vardığı zaman bu eşkıyalarla birlik oldu. Kendilerine karşı çıkan otuz kişiyi öldürttü. Kendisinin ve kendisine tabi olanların *hüsn-i halini* yani padişahın emrine ve şeri hukuka uygun davrandıklarını, kendilerine tabi olmayanların ise *su-i halini* yani bu işleri yapanların kendine tabi olmayanların yaptığını divan-ı hümayuna haber verdi. Her kazadan otuz kırk kadar, zorla ve para vermeyerek yiyecek içecek ve on beş yirmi kese akçe topladı. Silifke kadısına gönderilen hükümde konuyu araştırmak üzere divandan kapıcıbaşı gönderildiği, Yusuf, Şeyh Bekir, İshaklı Ahmed ve mutasarrıf Seyyid Ahmed'in kapıcıbaşına teslim edilerek İstanbul'a getirilmesi, Silifke kadısının da ifade vermek üzere yine bu kişilerle birlikte İstanbul'a gelmesi istenmiştir.¹¹⁴

Türgiş Mukataası'nın zabiti Kürt Osman, Karaağaç-ı Güzelhisar kazasına gelerek reayasına "Sizi Sultan Murad Vakfı'nın reayası olarak kaydettim." diyerek haksız yere ve zorla dokuz buçuk kese akçelerini aldı. Ayrıca yetmiş seksen atlı ile köy köy gezerek karşılıksız reayadan yiyecek içecek aldı. Kimilerini hapsetti ve kimilerine şiddet uyguladı. Mahalli kadı tarafından hak sahiplerinin haklarının tahsili ve Kürt Osman'ın yargılanması için birkaç defa mahkemeye davet edildi. Fakat kendisi mahkemeye çıkmak yerine Receb, Karaca, Şermet, Kethüdaoğlu ve Ramazan adlı eşkıya reisleri ve kendilerine tabi olanlar ve Yörük eşkıyalarıyla

¹¹³ Mehmet İpşirli, "Ehl-i örf", *DİA*, C. 10, İstanbul 1994, s. 519.

¹¹⁴ Hüküm, 1885. (Fî eva'ili Za sene 112./9-18 Nisan 1701).

toplamda üç yüz kadar eşkıya ile Yarar köyüne saldırdı. Dodurga köyünde, Hamid Sancağı mutasarrıfının kethüdasına ve Karaağaç-ı Güzelhisar kadısına saldırdı ve adamlarından üç kişiyi katlettiler. Birçoğu yaralandı. Yedi at, üç eşek ve beş yüz kuruşlarını yağmaladılar. Hamid sancağı mutasarrıfı ve Karaağaç-ı Güzelhisar kazasının iş erleri vs. askerleri, bu kalabalığı dağıtmakla görevlendirildi. Belgede geçmemekle beraber kuvvetle muhtemel adı geçen eşkıyalardan bir kısmı öldürüldü, diğerleri ise kalebend veya sürgün gibi cezalara çarptırıldı.¹¹⁵

Eğriboz'un Gülistan ve Fenar nahiyelerinde martolos başı olan Erkli ve Şarlı Tahir beraberindeki eşkıyalar ile on reayayı yakalayıp zincirleyerek dağa çıkardı ve hepsini burada öldürdü. Hatta kimi reayanın ailesini hapsederek tecavüz ettiler. Kimilerinin de mallarını yağma edip öldürdüler. Eğriboz muhafızı bu kişileri yakalamakla görevlendirildi.¹¹⁶

Gazze sancakbeyi Hasan ve oğlu Ali, Gazze ve Remle'de reayaya sürekli olarak zulüm ediyordu. Reayanın malını haksız yere almış ve iki kişiyi öldürmüşlerdi. Şam valisine gönderilen hükümde bu iki kişinin öldüm cezasına çarptırılması ve kesik başlarının İstanbul'a gönderilmesi istenmişti.¹¹⁷ Şam valisine gönderilen ikinci hükümde bu kişilerin öldürülmesinden sonra hak sahiplerine, çaldıkları mal ve paranın iade edilmesi istenmişti.¹¹⁸

Kıbrıs'ta Mehmed kethüda, Ali ve yeniçeri ağası Mehmed, Hacı Hasan, Kara Mehmed, Çolak Hüseyin, Mahmud, Derviş ve Kara Yusuf adındaki yeniçeriler, ulufelerini bahane ederek isyan çıkardılar. Toplanan grup ulufelerini aldıktan sonra da dağılmadı, Kıbrıs beylerbeyinin evini kuşattılar. Lefkoşa kadısını ve şehrin bazı ileri gelen kişilerini zorla toplanma yerleri olan Yenihan'a götürdüler. Bundan başka çarşı ve pazarda silah ile gezip halka korku saldılar. Kıbrıs beylerbeyi bu kargaşadan Magosa Kalesi'ne sığındı ve buradan payitahta arz gönderdi. Divandan beylerbeyine gönderilen hükümde, Kıbrıs beylerbeyi bu isyanı bastırmakla görevlendirildi bir de divandan kapıcıbaşı tayin edildi. Hükümde, adı geçen kişilerin yakalanarak İstanbul'a gönderilmeleri ve suçsuz olanların haksız yere cezalandırılmamaları istenmişti. Diğer isyancılar için ise kendilerine bu isyanı bırakmaları için uyarıda bulunulduğu zaman bu yanlıştan geri dönmezler ise Kıbrıs'ın zeamet ve timar sahipleriyle, Magosa, Tuzla, Girne Bafa (?) kalelerinde olan askerin yarısı muhafazada bırakılarak diğer yarısı görevlendirilecekti.¹¹⁹ Magosa, Girne, Tuzla ve Bafa (?) Kalesi neferlerinin ağalarına

¹¹⁵ Hüküm, 2358. (Fî eva'ili R sene 113/6-15 Ağustos 1701).

¹¹⁶ Hüküm, 2102.

¹¹⁷ Hüküm, 2022. (Fî eva'ili M sene 113/8-17 Haziran 1701).

¹¹⁸ Hüküm, 2026. (Fî eva'ili M sene 113./8-17 Haziran 1701).

¹¹⁹ Hüküm, 1928. (Fî evâ'il Ca sene 112-14-23 Ekim 1700).

gönderilen hükümde yukarıdaki durum anlatılarak, isyancıların akıllanmadığı takdirde, askerlerinin yarısını muhafaza için bırakarak diğer yarısıyla, isyanı bastırmak için Kıbrıs beylerbeyine katılması istenmişti. Ayrıca hükümde Kıbrıs beylerbeyinin kapı halkı, timar ve zeamet sahipleri ile adı geçen kalelerde iki bin askerin mevcut olduğu söylenir.¹²⁰

Hısn-ı Mansur sancağında yaşayan göçebe Türkmen aşiretleri reayası mahalli kadiya gelerek Selimiye ve Deyr-i Rahbe sancakları mutasarrıfı Hamid el-Abbas'tan şikâyetçi oldu. Üzerlerine düşen vergilerini kanuna uygun bir şekilde öderlerken, Hamid el-Abbas reyanın bütün parasını haksız yere almıştı. Kadı yoluyla bu şikâyet divan-ı hümayuna ulaştı. Merkezden gönderilen hükümde kimseden haksız yere bir şey alınmayıp, bu kötülüklerin bertaraf edilmesi istendi. Emre uymayan Hamid el-Abbas; reyadan at, deve, kılıç ve on altı kese nakit para topladı. Rakka valisine gönderilen hükümde konunun araştırılması ve divan-ı hümayuna gerçek bilgilerin haber verilmesi istendi.¹²¹ Halep valisi, Rakka valisi ve Halep kadısının ortak arz ve mahzarlarına göre Hamid el-Abbas, levent eşkıyasıyla bir olup bir senedir Hama köylerinde yaşayan reayasına zulüm ediyordu ve mahsullerini haksız yere alıyordu. Bunun dışında Hama ve Humus sancaklarında yaşayan Türkmenlerin evlerini basmış mal ve erzaklarını yağma etmişti. Ayrıca Şerez nahiyelerini tamamen harap etmiş ve reayasını dağıtmış, kadınları, çocukları, yaşlıları mağaraya kapatmıştı. Hamid el-Abbas'ın azl hatta siyaset olunması gerekirken Halep valisi, Rakka valisi ve Halep kadısının ricaları sayesinde cezası affedilmiş ve eskisi gibi sancakları kendisine tevcih edilmişti. Halep kadısına gönderilen hükümde Hamid el-Abbas'a kefil oldukları için, Hamid el-Abbas'ın yine uygunsuz davranışı tezahür ederse sadece kendisini değil, ona kefil olanları da azl ve cezalandırılacağı tembihlenmişti. Bu hükmün bir sureti de Rakka valisine gönderilmişti.¹²² Selimiye ve Deyr-i Rahbe sancakları beyi Hamid el-Abbas'a hüküm gönderilerek Rakka ve Halep valileri ile Halep kadısı sayesinde cezasının affedildiği, bundan sonra dikkatli olması gerektiği ve padişahın emri ile şeri hukuka göre hareket etmesi tembihlenmişti. Hamid el-Abbas, yaptıklarının bahanesi olarak, adı geçen sancaklar kendi emaretinde iken Şam ve Trablusşam valisi Arslan Paşa, padişahın izinsiz Hamid el-Abbas'ın sancağına kendi himayesindeki Tahir Abdülaziz'e tevcih etmesini öne sürdü.¹²³ Şam ve Trablusşam valisi Vezir Arslan Paşa'ya hüküm gönderilerek, padişahın emrine aykırı olarak kendi mütesellimini, Tahir Abdülaziz'i Hamid el-Abbas'ın sancaklarına memur ettiği için ihtilaf yaşandığını, adı geçen sancakların Hamid el-Abbas'a yeniden iade edilmesi

¹²⁰ Hüküm, 1930. (Fî evâ'ili Z sene 112/9-18 Nisan 1701).

¹²¹ Hüküm, 2305. (Fî evâ'ili Ra sene 113/ 6-15 Ağustos 1701).

¹²² Hüküm, 2394, 2395. (Fî evâsıtı R sene 1701/15-24 Eylül 1701).

¹²³ Hüküm, 2397. (Fî evâsıtı R sene 1701/15-24 Eylül 1701).

gerektiği söylendi. Rakka, Hama, Humus ve Halep civarındaki reayanın gerek Hamid el-Abbas'tan gerek urban eşkıyasından korunmasında kendisinin sorumlu olduğu söylendi.¹²⁴

4. Eşkıyalarla Mücadele

4. 1. Basra Seferi ve Urban Eşkıyası

Urban eşkıyası Bağdat ve Basra'da faal olan eşkıyalar için kullanılan bir terimdi. Genellikle hac kervanlarına saldırarak, hacıların mal ve paralarını yağmalarlardı.¹²⁵ Hem bu eşkıyaların zapt edilmesi hem de bu dönemde Arap yarımadasında bazı yerel beylerin isyanının bastırılması için doğuya seferler düzenlendi. Şehr-i Zor mutasarrıfı Bebe Süleyman'ın İran'a ait bazı yerleri ele geçirmesi, Suriyeli Arap kabile reislerinden Hüseyin el-Abbas'ın isyanı ve Huveyze hâkimi Ferecullah'ın Basra'yı ele geçirmesi doğuya seferi zorunlu kıldı. 1699'da Bebe Süleyman üzerine Bağdat valisi Hasan Paşa gönderildi ve Bebe Süleyman Hakkari'ye kaçtı. Ferecullah için 1701'de Basra halkının mahzarları sonucunda, Bağdat valisi Daltabanlı Mustafa Paşa gönderildi. Bu sayede Basra ve Kurna zapt edildi. Ziyab Nehri bölgesi tekrar Osmanlı'ya geçti.¹²⁶ Hükümlerde Basra Seferi'ne görevlendirilenlere gönderilen hükümler ve Ziyab Nehri üzerine inşa edilecek set için kalyon, kereste gibi mühimmatın tedariki ile ilgili belgeler bulunmaktadır.

Ayrıca Basra seferine katılan timar sahipleri, vezirler, sancakbeyleri gibi Nehr-i Ziyab'ın seddi tamamlanmadan yerlerine geri dönmemeleri istendi.¹²⁷ Halep, Diyarbakır, Karaman ve Sivas eyaletlerinin zeamet ve timar sahipleri, sancak beyleri ile bütün askerleri sefere memur edilmişti. Bağdat valisi Mustafa Paşa'dan yoklama yaparak sefere katılan ve katılmayanların belirlenmesi ve defter edilerek payitahta göndermesi istendi. Ayrıca Musul valisi Vezir İbrahim Paşa'ya gönderilen hükümde, Basra Seferi'nden sonra, Ziyab Nehri'nde set yapılması görevini terk eden askerleri yakalarsa görev yerlerine tekrar göndermesi istendi.¹²⁸

Bağdat valisi Mustafa Paşa, Basra Seferi'ni tamamladıktan sonra Bağdat'a geldi. Ziyab Nehri üzerine yapılacak seddin tamamlanması, Basra'da isyan sırasında yaşanan kayıpların tamiri, urban eşkıyasının zaptı gibi hususlarda Vezir Ali Paşa'ya yardım için Anadolu valisi Vezir Abdi Paşa¹²⁹ ve Diyarbakır valisi Vezir Yusuf Paşa görevlendirildi.¹³⁰ Bağdat valisi

¹²⁴ Hüküm, 2430. (Fî evâsıtı R sene 1701/15-24 Eylül 1701).

¹²⁵ İlgürel, eşkıya, s. 468.

¹²⁶ Abdülkadir Özcan, Mustafa II, *DİA, C. 31, İstanbul 2006*, s. 278. Anonim *Osmanlı Tarihi (1099-1116/1688-1704)*, Yay. Haz. Abdülkadir Özcan, TTK Yay, Ankara 2000, s. 154,155, 158, 159, 160, 161.

¹²⁷ Hüküm, 1879. (Fî evâ'ili Za sene 1112/9-18 Nisan 1701).

¹²⁸ Hüküm, 1919. (Fî evâhiri Za sene 112/29 Nisan-8 Mayıs 1701).

¹²⁹ Hüküm, 2179. (Fî evâ'ili M sene 113/9-18 Nisan 1701).

¹³⁰ Hüküm, 2004.

Daltabanlı Vezir Mustafa Paşa, Basra'yı zapt edip, asker ve mühimmat ile ilgili konuları hallettikten sonra Bağdat'a geldi. Ziyab Nehri'nde inşa edilecek set için kereste gibi mühimmat tedariki konusunda hızlı davranılmadığını payitahta arz etti. Merkezden gönderilen hükümde, seddin kerestesi için Rakka ve Maraş'tan ağaç kesilmesi konusunda Rakka vâlisi Vezir Hasan Paşa'ya ve Maraş beylerbeyi Halil'e ferman gönderildi. Bağdat ve Basra'nın nizamı, urban eşkıyasının zaptı ve Ziyab Nehri'nin seddi için Mustafa Paşa'nın bizzat memur olması istendi.¹³¹

Köy (?) sancağı mutasarrıfı Ali Paşa bazı sebeplerden dolayı Basra Seferi'ne gitmedi. Bu sebeple sancağından azledilecekti. Ancak kendisi pişman olduğunu bildirdi. Merkezden gönderilen hükümde bu seferlik kendisinin affedildiği, bir an evvel kalkıp Ziyab Nehri'nin seddi için Bağdat'a gitmesi istendi. Eğer bu sefer de gitmezse azl cezasıyla yetinilmeyecekti.¹³²

Urban eşkıyasının Bağdat ve Basra'daki özellikle hacılara saldıran eşkıyalar için kullanılan bir terim olduğu yukarıda belirtilmişti.¹³³ Şam, Kudüs, Gazze ve Nablus civarında urban eşkıyası zuhur ettiği, reayaya ve yolculara eziyet ettikleri için zapt edilmeleri gerekiyordu. Şam valisi Hasan Paşa'nın komutasında, Kudüs mutasarrıfı Mehmed, Nablus mutasarrıfı Arslan ve Cebel-i Aclun sancağı mutasarrıfı Boz Receb kapıkulları, timar sahipleri, iş erleri vesaire askerleriyle urban eşkıyası ile mücadelede görevlendirildi.¹³⁴

Yukarıda adı geçen sancaklar dışında Halep eyaletinde de urban eşkıyası ortaya çıktı. Buradaki eşkıyanın def edilmesi için Halep valisi Vezir Mehmed Paşa tayin edildi. Halep alaybeyine ve Halep eyaletinde olan bütün kale neferlerinin ağalarına ve iş erlerine gönderilen hükümde, eşkıyalar ile mücadelede Halep valisine katılmaları istendi.¹³⁵ 1112/1700-1701 ve 1113-1701-1702 senelerinde Arap yarımadasında ortaya çıkan urban eşkıyası hac kafilelerin yolunu kesip eşya ve paralarını yağmalıyordu. Çaldıkları malları Şam'da satıyorlardı veya yiyecek ile değiştiriyorlardı. Şam valisine gönderilen hükümde bu eşkıyalara yiyecek satılmaması istendi.¹³⁶ Hükmün bir sureti Kahire'ye, Halep valisine, Kudüs, Gazze ve Remle mutasarrıfları ile kadılarına gönderildi.

¹³¹ Hüküm, 2261. (Fî evâhiri S sene 113/28 Temmuz-5 Ağustos 1701).

¹³² Hüküm, 2354. (Fî evâhiri Ra sene 113/26 Ağustos-4 Eylül 1701).

¹³³ Hüküm, 2158.

¹³⁴ Hüküm, 2045, 2050, 2158. (Fî evâsıtı M sene 113/18-17 Haziran 1701).

¹³⁵ Hüküm, 2274. (Fî evâhiri S sene 113/28 Temmuz-5 Ağustos 1701).

¹³⁶ Hüküm, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334. (Fî evâhiri Ra sene 113/26 Ağustos-4 Eylül 1701).

4.2. Kale ve Palanka Tamir ve Tahkimi

Arap yarımadasında olan eşkıya için urban eşkıyası denildiği gibi, belgelerde görüldüğü kadarıyla, Rumeli'ndeki eşkıyalar için de *haydud eşkıyası* denilmiştir. Rumeli'de sükûnet, Belgrad muhafızı Vezir Hasan Paşa, Belgrad Kalesi neferleri ile derbentçiler sayesinde sağlanmıştır. Kale askerlerinden yirmi kişi, özel olarak Dolyan Deresi civarında görevlendirildi. Belgrad kazası pazarlarında güvenliğin artırılması ve bütün Belgrad'ın eşkıyadan temizlenmesi istendi. Bu hususta reaya da görev düşüyordu. Reayanın ele geçirmeye gücü yetiyorsa kendi imkânlarıyla eşkıyayı yakalaması, yetmiyorsa en yakın derbent veya palankalarda olan zabitlerden yardım alması kararlaştırıldı. Köylerinden veya kazalarından haydutluğa giden veya gitme düşüncesi olan reayanın bildirilmesi istendi. Hangi kaza, palanka, kale, köy ve derbent sınırları dâhilinde yolculara veya reayadan birine eşkıyadan zarar gelirse, zararın onlardan karşılanacağı bildirildi.¹³⁷

Bosna'da olan kaza ve nahiyelerin, kalelerin, sınırların ve buralarda yaşayan reayanın düzenine önem verildi. Sınırdaki kale ve palankaların tamirine, burada aktif olan eşkıyaların yakalanmasına önem verildi. Venedik ile yapılan antlaşmada Osmanlı'ya bırakılan yerlerde düzenin sağlanması, bu yerlerde olan köprü ve palankaların tamiri, bazı yerlere yeniden palanka inşasına önem verildi. Burada olan reayanın hem Avusturya hem de eşkıyaların tacizinden korunması için muhafazacılar tayin edildi. Bosna'da olan nahiyelerin reayası bir yerde toplanmadığından ve birbirlerine uzak oldukları için tehlikelere çok açıktı. Bazı reaya, savaş esnasında bulundukları yerleri terk etmişti. Bundan dolayı sınıra yakın yerlerin etrafının sınır kılınmasına ve muhafaza için asker görevlendirilmesine önem verildi.¹³⁸

Hisarcık'ın sınır boylarında olan yerlerin haydut eşkıyasından korunması, ticaret kervanlarının, tüccarın ve yolcuların korunması için Hisarcık naibi, Hisarcık palankası neferat ağaları ve derbentlerde olan zabitler görevlendirildi. Semendre'de olan Kullar ve Hasan Paşa Palankası askerleri Semendre dâhilinde olan yerleri ve kaza sınırını korumada, iki palanka arasında kalan köprü beş asker Kullar Palankası'ndan, beş asker Hasan Paşa Palankası'ndan ve on asker Semendre Kalesi'nden olmak üzere toplam yirmi asker koruyacaktı. Köylüce, Güvercinlik, Fethülislam, Alacahisar, Resve kazalarının eşkıyadan temizlenmesi için ayrı ayrı fermanlar gönderildi.¹³⁹

¹³⁷ Hüküm, 2056. (Fî evâsıtı M sene 113/18-27 Haziran 1701).

¹³⁸ Hüküm, 1903. (Fî evâsıtı Za sene 112/19-28 Nisan 1701).

¹³⁹ Hüküm, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 263, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074.

Rodoscuk'ta otuz haydut eşkıyası ortaya çıktı. Yakalanmaları için otuz kırk bostancı başı görevlendirildi. Bostancıların teşkilatlanması için de Edirne bostancıbaşına ferman gönderildi.¹⁴⁰ Edirne ile İstanbul arasında görülen haydutların teftişi için görevliler tayin edildi. Mahmud Paşa Hassı, Rodoscuk, Baba-yı Atik, Bergos, Ereğli, Çorlu, Silivri, Çatalca, Vize, Debre, Saray ve Kırkkilise kadılarına, iş erlerine, yeniçeri serdarlarına, eşkıyaların bulunup yakalanması için emirler gönderildi. Ayrıca yeniçeri ocağının on üçüncü cemaati görevlendirildi.

4.3. Anadolu'daki mücadele

Anadolu'da da eşkıyalarla mücadele sancakbeyleri, beylerbeyleri, iş erleri gibi devlet memurlarına bırakılmıştı. Anadolu'da olan vilayet, sancak ve kaza yöneticilerine herkes kendi kaza ve sancağında olmak üzere eşkıyalarla mücadele etmeleri, reayaya gelecek zararları önlemeleri için ferman gönderildi. Anadolu valisi Vezir Abdi Paşa, Basra Seferi'nde olduğu için Anadolu eyaletindeki eşkıyalar fırsattan istifade edebilirdi. Kengiri, Hüdavendigâr, Aksaray, Karahisar-ı Sahib mutasarrıflarından dikkatli olmaları istendi.¹⁴¹ Sivas beylerbeyi Mustafa Paşa, Sivas eyaletinin eşkıyalardan temizlenmesi, reayanın korunmasında görevlendirildi.¹⁴²

Yüz kadar türedi eşkıyası, Niğde, Ulukışla ve Karapınar taraflarında gezerek reayaya zulüm ediyordu. Anadolu valisi Vezir Abdi Paşa, Basra Seferi'ne gideceği sırada, bu güzergâhtan geçeceği için bu eşkıyaların bertaraf edilmesi için tayin edildi. Karaman beylerbeyi Ali Paşa'dan bu hususta Abdi Paşa'ya yardım etmesi istendi. Eğer Vezir Abdi Paşa bir şekilde görev için uygun durumda olmazsa Sivas beylerbeyi ile Karaman beylerbeyi birlikte hareket edecekti.¹⁴³ Kırkkilise, Baba-yı Atik, Çorlu, Bergos, Mahmud Paşa Hassı, Gelibolu, Şarköy, Rodoscuk ve Keşan kazalarında dağ ve köylerde zuhur eden eşkıyanın yakalanması için kethüda yerleri, yeniçeri serdarları, iş erleri görevlendirildi. Haber alınan eşkıyaların takip edilip, yakalanması istendi. Başka bir kaza veya sancağa gittiklerinde, takibin bırakılmaması istendi.¹⁴⁴ Eskişehir civarındaki eşkıyaların yakalanıp cezalandırılması için de Karaman beylerbeyi Ali Paşa, Sultanönü sancakbeyi Mehmet Paşa, Adana beylerbeyi ile Akşehir sancağı mutasarrıfı Ali görevlendirildi.¹⁴⁵

¹⁴⁰ Hüküm, 1917. (Fî eva'ili Z sene 112/9-18 Mayıs 1702).

¹⁴¹ Hüküm, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392.

¹⁴² Hüküm, 2101

¹⁴³ Hüküm, 2366, 2367.

¹⁴⁴ Hüküm, 1999, 2000, 2001.

¹⁴⁵ Hüküm, 2124, 2125, 2126, 2127.

4.4. İskân Siyaseti

Uzun zamandan beri devleti uğraştıran meselelerden biri zaman zaman huzursuzluk çıkaran aşiretlerin iskânıydı. Bu dönemde Yörükler İçil sancağına, Mamalu Türkmenleri vs. diğer Türkmen aşiretleri Rakka'ya, Nogaylar ise Bucak'tan çıkarılıp Kırım topraklarındaki Özi kıyılarına iskân edildi.¹⁴⁶

Rakka'ya iskân edilen Türkmenler Hüseyin el-Abbass'ın isyanını fırsat bilerek yerlerini bırakıp Erzurum, Karaman, Anadolu, Sivas, Maraş, Adana, Şam ve Trablusşam eyaletlerine ve Hama ve Humus sancaklarına gelerek yerleşti.¹⁴⁷ Örneğin Rakka'ya iskân olunan Türkmenlerden Şermipare (?) aklamından Peçeli Cemaati'nden Kalenderoğlu Hasan iki yüz kadar eşkıya ile Eski-il sancağında olan köylere gelip, reayanın meralarını, kışlaklarını ele geçirip, mahsul ve otlaklarını kendi yük hayvanlarına yedirdi. Reayadan zorla ve ücretsiz zahire topladı. İskândan kaçan Mamalu, Karapeçeli, Yahudani, Karanlı, Arcılar, Kulak, Kızılca Şarlı ve Devesili aşiretlerinden beş yüzden fazla Türkmen buraya gelerek Hasan'a katıldı. Bu köylere yerleşip, reayanın çiftlik, mera, yaylak ve kışlak yerlerine el koydu.¹⁴⁸ Bazıları da valide sultanın mutasarrıf olduğu Rışvan Hassı'na gelmişti.¹⁴⁹

Celebkeşan¹⁵⁰ görevlileri Çıldır eyaletinden Halep'e giderken İbrahim ve Resul ile beraberindeki kişiler iskân olunan Karasaçlı ve Rışvan aşiretlerinden bazı eşkıyalar on beş bin koyun, on at, sekiz eşek ve ba'ı eşyalarını gasp etti. Türkmenlerden Topal Osman ve kardeşi yakalanıp sorgulandığında beş bin beş yüz koyunu kendilerinin aldıklarını, geri kalanların Rışvan Aşireti'nin aldığını itiraf etti ve ellerindeki sekiz yüz koyun sahiplerine geri verildi. Rışvan Aşireti mahkeme tarafından daveti kabul etmeyip ifade vermedikleri için Rışvan voyvodası ve kadısı; on beş bin koyun, on at ve sekiz eşeğin sahiplerine iadesi için memur edildi.¹⁵¹

Nogay adının Altın Orda emirlerinden Nogay'dan geldiği düşünülse de kesin bir delil yoktur. Nogayların yönetici kesimi Mangıt boyundan, yerel halk ise Kıpçak Türklerindendir. Aslında Deştikıpçak'ta yaşayan Nogaylar, XVI. yüzyılda bölünmeler yaşayarak bir kısmı

¹⁴⁶ Özcan, agmd, s.278.

¹⁴⁷ Hüküm, 2433.

¹⁴⁸ Hüküm, 2132.

¹⁴⁹ Hüküm, 2133.

¹⁵⁰ İstanbul'un et ihtiyacını karşılamak için koyun getirmek ve İstanbul'da olan kasaplara satmakla görevli kimseler. M. Sait Türkhan "Celep" *DİA*, C. EK-1 İstanbul 2016 s. 255.

¹⁵¹ Hüküm, 2135.

Bucak’a geldi.¹⁵² İncelenen belgelerde Bucak’ta oturan ve Özi kıyılarına yerleştirilen topluluk *Nogaylu* olarak adlandırılmıştır.

Nogayların bulunduğu konum, Rus tüccarların kullandığı yol üzerindeydi. Bu sebeple çoğu zaman Nogaylar, Ruslar için tehlike arz ediyordu. Sadece Ruslar için değil, Osmanlı için de zaman zaman büyük zararlara sebep oluyorlardı. Örneğin, 1109/1697-1698 senesinde Rusya’dan ticaret maksadıyla İstanbul’a gelen Rus tüccar, Bucak’ta hapis ve beraberindeki mallar yağma edildi.¹⁵³ Yine 1107/1695-1696 senesinde ve Bucak’ta, Rus tüccarlar dört ay hapis tutulmuştu.¹⁵⁴ Bu tür olaylar sonucunda Karlofça Antlaşması ile Nogayların Bucak’tan çıkarılarak Kırım topraklarındaki Özi kıyılarına ve Halil Paşa yurduna nakledilmesi sağlandı.¹⁵⁵ Bugün Moldova ve Ukrayna sınırları içinde kalan Halil Paşa yurdu isimli bölge Karadeniz hâkimiyeti, Kırım’ın kontrolü ve ticaret yollarının hâkimiyeti açısından oldukça stratejik bir konumdadır. Osmanlı, XVI. yüzyıldan itibaren Tatar kabilelerini buraya iskân ederek bölgede hâkim olmaya çalıştı. Köprülü Fazıl Ahmed Paşa döneminde Nogaylar, Halil Paşa yurduna iskân edildi. Nogaylar kendilerine ayrılan araziden dışarı çıkıp Boğdan voyvodalığına ve Lehistan’a ait topraklara yerleşmeye başladılar. Karlofça Antlaşması’nın maddelerinden biri Nogayların eski yurtlarına döndürülmesiydi.¹⁵⁶ Bu madde bazı Kırım ileri gelenleri tarafından hoş karşılanmadı. Gazi Giray, Kırım hanı Devlet Giray ile karşı karşıya geldi ve bunun sonucunda Rodos’a sürgün edildi.¹⁵⁷ Bucak ve Nogayların düzeninin sağlanması için Kırım hanına, Özi valisine, Eflak ve Boğdan voyvodalarına hüküm ve name-i hümayunlar gönderildi.¹⁵⁸

5. Reayanın Durumu

Rumeli reayası Avusturya ile yapılan savaşlardan ve Arap topraklarındaki reaya asi Arap beylerden ve eşkıyalardan, Anadolu reayası da eşkıyalardan muzdaripti. İncelenen belgelerde reaya ile alakalı olanlar Rumeli’ye aittir. Özellikle Temeşvar eyaleti reayası ile ilgilidir. Savaş esnasında, savaştan zarar görmemek için evlerini ve yurtlarını terk edip Tuna’nın öbür yakasına geçen reaya, savaş bittikten sonra eski yerlerine ve köylerine geldiklerinde zabıtlar tarafından engellendiler. Belgrad muhafızı Vezir Hasan Paşa’ya gönderilen hükümde

¹⁵² Mehmet Alpargu “Nogaylar”, *DİA*, C.33 İstanbul 2007, s. 203.

¹⁵³ Hüküm, 2385.

¹⁵⁴ Hüküm, 2386.

¹⁵⁵ Özcan, agmd, s. 278. Hüküm, 1875.

¹⁵⁶ Feridun Emecen, “Halil Paşa Yurdu”, *DİA*, C. 15, İstanbul 1997, s.326.

¹⁵⁷ Halil İnalıcık, *Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmaratı Üzerine Araştırmalar III Köprülüler Devri*, Türkiye İşbankası Kültür Yay., 3. Basım, İstanbul 2017, s. 278. Özcan, agmd, s.278. Hüküm, 2264, 2269.

¹⁵⁸ Hüküm, 1875, 2019, 2020, 2093, 2260.

reayanın Tuna üzerinde gelip gidişlerine engel olunmaması istendi.¹⁵⁹ Muharebeler esnasında evleri yıkılan bile vardı. Savaştan sonra evlerini yeniden yapmak istediler.¹⁶⁰ Reaya bir yandan savaşlar bir yandan da devlet memurlarının hırsızlıklarıyla uğraşıyordu. Belgrad’da palanka reayasından haksız yere cizye istendiği için reayası etrafa dağılıp, yerlerini terk etti.¹⁶¹

Eğriboz’da savaş sırasında daha güvenli yerlere giden reaya geri geldiğinde, vergi talebiyle karşılaştı. Mehmed adlı bir kişi savaştan önce 1100/1688-1689 senesinde *sizi korumuştum* diyerek vergi talebinde bulundu. Şikâyetlerini divana iletiler ve Belgrad muhafızı aracılığıyla, savaştan önceki zamanlar için vergi talebinde bulunulmaması istendi.¹⁶² Bu emre rağmen Eğriboz’da gayrimüslimlerden vergi talebinde bulunuldu. Bunun üzerine ikinci bir emir gönderildi. Reayanın kesinlikle mağdur edilmemesi, vergi talep edenlerin iddialarını kanıtlamak için ellerinde berat, ferman gibi belgeleri varsa divana göndermeleri istendi.¹⁶³

Boğdan reayasından bazıları da savaş sırasında yerlerini terk etmek zorunda kaldı. Osmanlı’da reaya kolay kolay yer değiştiremezdi. Bu sebeple bazen reayanın bir yerde yaşamasına müdahale edilebilirdi. Boğdan reayası divan-ı hümayuna başvurarak eski yerlerinde oturmaları için izin istedi.¹⁶⁴ Yine Hersek sancağında olan Müslüman ve gayrimüslim reaya savaş sırasında yerlerini terk etmek zorunda kalmıştı. Geri geldiklerinde eskiden sahibi oldukları bağ ve bahçeleri, arazileri tasarruf etmek istediklerinde bazı kimseler buna izin vermedi. Mağduriyetlerini ancak divan-ı hümayuna başvurarak giderebildiler.¹⁶⁵ Gerek Avusturya ile yapılan savaşlarda, gerek vergi talepleriyle mağdur olan reaya için, bütün Temeşvar eyaletinde öşür hariç iki seneliğine bütün vergiler affedildi.¹⁶⁶

6. İdari, İktisadi ve Askeri Düzenlemeler

Timar sistemi, büyük orduların ihtiyaçlarının karşılanması kaygısından doğmuş, mali, toplumsal ve tarımsal politikalara biçim vermiş bir sistemdir. Öşür vergisi aynî ödendiğinde bunun paraya çevrilmesi, toplanması, dağıtılması devlet için karmaşık ve yıpratıcı oluyordu. Bu sorun sadece Osmanlı’ya ait değildi, devletin tarım gelirlerini askerlere *timar* olarak vermesi eskiden beri vardı ve bu sisteme Bizans’ta *pronoia*, Türk-İslam ülkelerinde ise *ikta* denirdi. Bu

¹⁵⁹ Hüküm, 1792.

¹⁶⁰ Hüküm, 1817.

¹⁶¹ Hüküm, 1870.

¹⁶² Hüküm, 2041.

¹⁶³ Hüküm, 2172.

¹⁶⁴ Hüküm, 2314.

¹⁶⁵ Hüküm, 2382.

¹⁶⁶ Hüküm, 1814.

sistemde sipahi gelir kaynağı olan köyde yaşar, aynî olarak ödenen öşrü toplardı.¹⁶⁷ Timar sahibi yıllık kazandığı gelire karşılık tam teçhizatlı cebeli askerin bakımını üstlenirdi. Osmanlı ordusu sefere çıktığında savaşa katılmak ve beslediği askeri savaşa getirmek zorundaydı. Toprak sisteminde yıllık gelirlerine göre en düşük olan timardı. Daha sonra zeamet ve has toprakları gelirdi.¹⁶⁸

XVI. yüzyılın sonlarından sonra bütün Osmanlı müesseselerinde olduğu gibi timar sisteminde de bozulmalar başladı. Timar tevcihinde en önemli husus reayaya verilmemesi ve tevcihatın beylerbeyi tarafından yapılmasıydı. Ancak daha sonraları timar ve zeamet tevcihi İstanbul'dan, vezir-i azam tarafından yapılmaya başlandı. Beylerbeyi tarafından yapılan haksız tevcihte, hak sahibi divana başvuruyordu. Doğrudan sadrazam tarafından yapılan haksız tevcihlerde kişilerin başvurabileceği bir makam kalmıyordu. Timar sisteminin ilk önce bozulmasında Koçi Bey 1584 tarihini verir ve sebep olarak timarın neslinde askeri olmayan reayaya verilmesini söyler.¹⁶⁹ Savaşın olmadığı bu dönemde timar ve zeamet düzenlemelerine önem verildi. Sefere katılmayan, berat veya tezkiresi olmayan, askeriden olmayan kişilerin tespit edilerek timar ve zeamet ehil kişilere verilmesi amaçlandı. Timar ve zeamet uygulandığı bütün eyaletlere bu yönde fermanlar gönderildi.

Bütün Temeşvar eyaletinde olan sancak ve kazalarda olan timar ve zeamet sahiplerinin kontrol edilmesi, boşta kalan yerlerin veya sahipleri yerlerinde olmayanların yeniden tevcih edilmesi için Temeşvar beylerbeyi ve defterdarı görevlendirildi. Timar ve zeamet sahiplerinin, ellerindeki berat ve tezkirelere bakıp, tasarruf ettikleri tarih gibi meseleler yazılıp İstanbul'a gönderilmesi istendi.¹⁷⁰ Bütün Rumeli ve Anadolu'da olan timar ve zeamet sahiplerinin teftişi için görevliler gönderilmişti. Ancak timar ve zeamet sahipleri tarafından oyalanmaları yüzünden beş altı senede ancak yarısı tahrir edilebilmişti. *1113 şevvali guresine* (1 Mart 1702) kadar verilen sürede Sivas, Karaman ve Halep eyaletlerindeki timar ve zeamet sahiplerinin ellerindeki berat ve tezkireleriyle İstanbul'a gelmesi istendi.¹⁷¹ Eğriboz sancağına mahsus olmak üzere, buradaki timar ve zeamet sahipleri için süre 1114 (1702) *rebiulevvel guresine* kadar uzatıldı.¹⁷²

¹⁶⁷ Halil İncalcık, Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600), Çeviren: Ruşen Sezer, YKY, 24. Baskı, İstanbul 2017, s.111, 112.

¹⁶⁸ Halil İncalcık, "Timar", *DİA*, C.41, İstanbul 2012, s.171. Ayrıca bakınız; Erhan Afyoncu, "Zeamet", *DİA*, C.44, İstanbul, 2013, s.162-164. Cengiz Orhonlu, Nejat Göyünç, "Has", *DİA*, C.16, İstanbul 1997, s.268-270.

¹⁶⁹ Koçi Bey Risalesi, (Sadeleştiren: Zuhuri Danışman), s.32, 33,35.

¹⁷⁰ Hüküm, 1843.

¹⁷¹ Hüküm, 2196, 2197, 2198.

¹⁷² Hüküm, 1995. 26 Temmuz 1702.

Timar sisteminin bozulmasına en önemli sebep, timar ve zeamet sadece askeri sınıfa verilirken reayaya da verilmeye başlanmasıydı. Anadolu eyaletinde olan timarlarda timarını bırakıp gitmek veya ölüm sebebi ile boş kalanların, reayaya verilmemesi istendi. Boş kalan timarlar, sancakbeyi ile sefere gitmeyi kabul eden askeri sınıfından kimselere tevcih edilecekti. Ölen timar sahibinin iki oğlu var ise büyüğüne beş bin kuruş, küçük olana dört bin kuruş verilmesi kararlaştırıldı.¹⁷³ Verilen sürenin dolmasına rağmen hala defterlerde tevcih edilmeyip açıkta kalan timar ve zeametler vardı. Silistre alaybeyinden merkezden gönderilecek deftere göre, açıkta kalan timarları tevcih etmesi istendi.¹⁷⁴

Maraş eyaletinin bin yüz bir, bin yüz iki ve bin yüz üç (1689-1692) yıllarının bedeliye malından on üç bin beş yüz kırk dört kuruş eksik kalmıştı. Bu eksikliğin tahsil edilmesi için Rakka valisi Ali Paşa görevlendirildi. Ali Paşa da her sancağa, sancakbeyleri ve zeamet ve timar sahiplerini görevlendirdi. Maraş, Kars, Ayıntab, Hısn-ı Mansur, Malatya ve Gerger sancaklarının sancakbeyleri, zeamet, timar sahipleri gibi ileri gelenleri Rakka'ya geldi. Maraş sancağının beş bin iki yüz, Kars sancağının iki bin sekiz yüz kırk dört, Ayıntab sancağının bin altı yüz yirmi beş, Hısn-ı Mansur sancağının bin yüz on altı, Gerger sancağının bin dört yüz on beş kuruş hazineye borcu olduğu tespit edildi. Ali Paşa, sancakbeylerine ve ileri gelenlere otuz beş gün süre verdi. Eğer bu süre içinde borç tahsil edilmezse sancakbeyleri kendi mallarından ödeyecekti. Maraş sancağının borcu olan beş bin iki yüz kuruşun çoğu tahsil edilmiş ve kaleye teslim edilmişti. Toplam borcun teslim edildikten sonra payitahta getirilip *hazine-i amireye* teslim edilmesi için divandan kapıcıbaşı atandı. Özellikle her türlü alanda tamir ve tahkime önem verildiği bu dönemde iktisadi açıdan hazineye gelecek her paranın kıymeti çok büyüktü. Her türlü borç, vergi vs. toplanarak hazineye katlı sağlamak amaçlanmıştır.¹⁷⁵

Kandiye, Hanya, Resmo, Garabuş, Sakız ve Midilli kale limanları uzun zamandan beri temizlenmediğinden taş toprak ile dolduğu için gemiler giriş ve çıkışta zorluk çekiyordu. Kaptanpaşa bu limanların her biri için bir dolap gemisi ve *ümera-yı deryadan* birer reis, mükemmel forsası ve çektirisi ile görevlendirecekti. Kandiye ve Resmo limanları için Kandiye muhafızı, Hanya ve Garabuş limanları için Hanya muhafızı, Midilli ve Sakız limanlarının ümeradan bir muhafızı olmadığı için kadılar ile serdarlar ve kaptanpaşa görevlendirildi. Dört dolap gemisi, bütün *ümera-yı derya* reislerinin gemilerinde olan forsası ile Midilli ve Sakız limanlarının temizlenmesiyle ilgilenecekti. Bütün limanlardaki temizleme bittikten sonra,

¹⁷³ Hüküm, 2246

¹⁷⁴ Hüküm, 2448.

¹⁷⁵ Hüküm, 1822. Fî evâsıtı L sene 112/ 21-30 Mart 1701).

limanlarda sürekli olarak temizlik işi görecektir dolap gemileri koyulacaktı. Arızalanan dolap gemileri boş bırakılmayarak hemen tamir edilip, limanların temizliğine her zaman dikkat edilmesi konusunda tembihlendi.¹⁷⁶

Yeniçeriler uzun yıllar Osmanlı'ya savaş meydanlarından zaferle dönmesinin en önemli sebeplerinden biri oldu. Ancak zamanla bütün müesseselerde olduğu gibi yeniçeri ocağında da bozulmalar meydana geldi. Bunun sebebi olarak o zamanki devlet adamları, ocağa yabancı girmesi, usul ve erkân bilmeyenlerin yeniçeri yapılması olarak görmüştür. Yeniçeri ocağına alım devşirmelerden oluyordu. Bunun dışında kimse ocağa alınmazdı.¹⁷⁷ Yeniçeri ocağının bozulması tarihi 1503 tarihine kadar dayanır.¹⁷⁸ Devlet adamları da bu bozulmanın farkındaydı ve bunun düzeltilmesi olarak ülkenin dört bir yanına fermanlar gönderilerek merkezden gönderilen kapıcıbaşı ve yeniçerilerin kayıtlı olduğu defterden kontrol edilmesi suretiyle yeniçerilerin esamelerine bakılarak reayanın yeniçerilerden ayrılması hedeflendi.¹⁷⁹ Bunun dışında reaya yeniçeri kıyafetinde gezerek eşkıyalık yapıyor, dirlik talebinde bulunuyordu.¹⁸⁰

7. Dış İlişkiler

1699'da imzalanan Karlofça Antlaşması ile Avusturya ve Lehistan, 1700'de imzalanan İstanbul Antlaşması ile Rusya ve 1701'de Venedik ile barış antlaşması imzalanarak Osmanlı'nın batı cephesinde yapılan savaşlar son buldu.¹⁸¹ Dolayısıyla bu dönemde bu devletler ile ilişkiler barışçıldı. Her ne kadar barış sağlanmış da olsa Venedik ile kalelerin tamiri ve Venedik reayasının Osmanlı sınırlarını tecavüz etmesi sebebiyle iki taraf arasında bazı anlaşmazlıklar yaşandı.¹⁸² Saltanatının ilk dönemlerinde savaşlara katılan, devlet işleriyle ilgilenen II. Mustafa, Zenta yenilgisi ve ardından imzalanan Karlofça Antlaşması'ndan sonra babası IV. Mehmet gibi Edirne'de avcılıkla uğraştı ve devlet işlerini vezirlerine bıraktı.¹⁸³

Osmanlının artık güçsüz olduğu dönemlerde başta Rusya ve İngiltere olmak üzere Osmanlının gayrimüslim reayasının hamilik vasfıyla Osmanlı'nın iç işlerine karışmıştı. Ayrıca reaya üzerinde dini ve etnik kışkırtmalarla Osmanlıya karşı isyanlara sebep olmuştu. 1700'lü

¹⁷⁶ Hüküm, 1902. (Fî evâhiri Za sene 112/29 Nisan-8 Mayıs 1701).

¹⁷⁷ Kemal Beydilli, "Yeniçeri" *DİA*, C.43, İstanbul 2013, s.450, 458.

¹⁷⁸ Koçi Bey Risalesi (Sadeleştiren: Zuhuri Danışman), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1972, s.41

¹⁷⁹ Anonim Osmanlı Tarihi (1099-1116/1688-1704), Yay. Haz. Abdülkadir Özcan, TTK Yay, Ankara 2000, s. 151-153.

¹⁸⁰ Hüküm, 2200, 2189, 2194. Ayrıca bankınız; Abdülkadir Özcan "Esame", *DİA*, C.11, İstanbul 1995, s.355-356.

¹⁸¹ Halil İnalcık, *age*, s.278-280. Abdülkadir Özcan, Karlofça Antlaşması, *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, s.504.

Meryem Kaçan Erdoğan, 1701 Tarihli Osmanlı-Venedik Ahidnamesi, *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 4, S. 1, Eskişehir 2003, s.67-68.

¹⁸² Hüküm, 2469, 2470, 2473, 2488.

¹⁸³ Özcan, *agmd*, s.278,279.

yıllarda da bunun örnekleri mevcuttur. Hollanda, Fransa, İngiltere ve Venedik'in konsolosları Akdeniz adalarında olan gayrimüslim reayayı bahane ederek cizye vesaire vergileri vermemeleri konusunda kışkırtıyordu.¹⁸⁴

Rusya büyükelçisi duka Dimitriyus Mihayloviç Gulichen İstanbul Antlaşması'nın tasdiki için İstanbul'a geldi. Burada divana başvurduğu görüldü. İddiasına göre büyükelçi bin yüz dokuz senesinde (1697-1698) Rusya'dan İstanbul'a gelirken Bucak'ta Tatarlar tarafından yolu kesilmiş, parası ve sincap kürkü, sandık gibi değerli eşyaları gasp edilmişti. Kırım hanına name-i hümayun gönderilerek suçlulardan aldıklarını tahsil etmesi istendi.¹⁸⁵ Kili kadısına gönderilen hükümde, büyükelçi Rusya vatandaşları için divana başvurdu. Rus vatandaşları ticaret için bin yüz yedi (1695-1696) senesinde İstanbul'a gelirken *Bucak'ta beş yüz kuruş gedik vergileri verdikten sonra siz Rus vatandaşı değilsiniz* diyerek hapsedildiler. Hapisleri dört ay sürdü ve bin yüz yetmiş yedi kuruş, on altı at, kılıç vs. eşyalarını aldılar. Bu suçları işleyen kişi, Kili'de yaşadığı için Kili kadısına suçluların aldıkları para ve malların iadesi için hüküm gönderildi.¹⁸⁶ Hatta eski Boğdan voyvodasının babasına olan borcu, irs yoluyla kendisine geçtiği için şuan ki Boğdan voyvodası veya kefil olanlardan sekiz bin kuruş borcun tahsili için Boğdan voyvodasına hüküm göndertti.¹⁸⁷ Ayrıca İstanbul Kumkapı'da Rumlara tahsis edilen Aya Kiryaki Kilisesi büyük yangında tamamen harabe olup binadan geriye hiç bir şey kalmamıştı. Büyükelçi bu kilisenin yeniden inşasını talep etti. İstanbul kaymakamı Vezir Osman Paşa'ya kilisenin olduğu yerin keşfi için hüküm gönderildi.¹⁸⁸

8. Gayrimüslimlerle İlgili Belgeler

İncelenen sayfa aralıklarında gayrimüslimler ile ilgili belgeler, daha çok kilise tamirlerini içermektedir. Osmanlı Devleti bir yeri fethettiğinde, o yerin en büyük kilisesini camiye çevirir, geri kalan kiliseler yıkılırdı. Bölgede Hristiyanların ibadet etmesi için bir kilise aynen bırakılır ve yeni bir kilisenin inşasına izin verilmezdi. Rumeli'nde veya Anadolu'da yaşayan gayrimüslim reaya, Müslüman reaya ile aynı şartlarda yaşardı. Eşkıyalık yapabilir veya eşkıyadan zarar gören taraf olabilirdi. Darp, hırsızlık, adam öldürme, tecavüz, sahte evrak bulundurma gibi suçlara karışmışlardır.

Ermeniler, batıdaki güçlü devletlerle aynı mezhepte değildi. Ermeniler Gregoryen, batıdaki devletler Katolik ve Protestan'dı. İstanbul'da bazı Ermeni rahipler, Ermenileri

¹⁸⁴ Hüküm, 1900.

¹⁸⁵ Hüküm, 2385.

¹⁸⁶ Hüküm, 2386.

¹⁸⁷ Hüküm, 2387.

¹⁸⁸ Hüküm, 2341. (Fi evail-evasıt 1113/5-24 Eylül 1701).

Protestan ve Katolik devletlere yaklaştırmak için bazı çalışmalar yaptı. Ayrıca bazı kimseler Ermeni kitaplarında değişiklik yaparak bu kitapları Ermenilerin arasında yaydı. Bu kitap olayı araştırıldı. Ermeniler arasında çok eskiden beri kitap basımı yapıldığı için şu ana kadar kendilerine engel olunmamıştı. Değiştirilmiş kitapların Frengistan’dan geldiği ve para ile satıldığı anlaşıldı. Bunun üzerine Osmanlı ülkesinde ne kadar kitap basan varsa araştırılıp bütün aletlerinin yakılması ve iş yerlerinin kapatılması emredildi. Kitap basmacılığı yasaklandı ve kitap basan olursa yakalanması emredildi.¹⁸⁹

Amid’de hiç kilise yokken rahipler gelip burada bir kilise inşa ettiler. Bu rahipler burada Ermeni, Süryani ve Rumların arasına fesat karıştırıp, karışıklık çıkardı. İşlam lkelerinde yeni bir kilise inşa etmek yasak olduğu için kilisenin yıkılması emredildi.¹⁹⁰

¹⁸⁹ Hüküm, 2259, 2281. (F eva’ili Ra sene 113/6-15 Ağustos 1701).

¹⁹⁰ Hüküm, 2301. (F evası Ra sene 1113/26 Ağustos-4 Eylül 1701).

İKİNCİ BÖLÜM

111 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

508/1760 Kalebend Cezası

Bi'l-fi'il turnacı başı olub Belgrad Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan Mehmed zîde mecdühûya hüküm ki

Bundan akdem muhâfaza-i mezbûrda ihtiyâr fesad ve şekâvet ve kal'a kapusuna top atub ba'is-i fitne olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin ahz ve Semendre Kal'asında kal'a-bend ve 'arz ve i'lâm eyledikten sonra Hüseyin nam şakînin cezâsı tertib olunmak fermânım olmağla tarafından mu'temed-i 'aliyye ademler gönderüb şakî-i mezbûrun bilâ-te'hir cezâsın tertib itdürüb te'hir ve tevakkufe cevâz göstermeyesin deyu yeniçeri ağası İbrahim ağa tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

508/1761 Mescid-i Aksa İçerisinde Uygunsuz Davrananların Uzaklaştırılması Kudüs-i şerîf mollasına hükümki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin südde-i sa'adetime mektûb ve Kudüs-i şerîf de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve meşâyih ve 'ayân mahzar gönderüb bundan akdem Kudüs-i şerîf sancağına mutasarrıf olan Ivez paşa Mescid-i Aksâ dâhilinde livâ-yı mezbûr mutasarrıfları otura geldikleri saray önünde hücerât ve kenif ihdâs ve sefer-i humâyûnumdan menzu' ba'zı yeniçerilik iddi'asında olanları cihâd-ı merkûmede ivâ ve iskân itmekle dâhil-i mescid-i akzâ'da şirb-i hamr ve enva'-i fisk ve fücür-ı ika' ve i'lâmına ba'is yedi olmağla muhdes olan hücerât ve kenif ref' ve hedm olunmak bâbında istid'a-yı 'inâyet olunmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere muhdes olan hücerât-ı kenif hedm ve ref' ve mezbûrlar ol bük'a-yı mübârekeke ikâmetden men' ve def' olunmaları bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı N sene 112. (19-28 Şubat 1701)

508/1762 Kudüs Mutasarrıflarının Reayaya Kötü Davranmaması İçin Gönderilen Hüküm

Kudüs-i şerîf kadısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin südde-i sa'adetime mektûb ve Kudüs-i şerîf de sâkin 'ulemâ ve sâdât ve ümenâ ve hutebâ ve meşâyih ve 'ayân mahzar gönderüb Kudüs-i şerîf sancağına mutasarrıf olanlar oturageldiklerinden re'âyâ ve berâyâyâ ibtidâ geldikleri cevri ve i'tisafda mecânîn ve nesr-i insâf 'adâlet ile kalublerin celb itmeleriyle hüsn-i hâlleri şa'r-ı ahâli-i vilâyetden mahzar alub Asitâne-i sa'adetime irsâl eyledikten sonra zulm ve te'addi ve enva'-i

müsveddât ve harâne şuru' itmeleriyle min-ba'd 'ulemâ ve sulehâ ve meşâyih ve sâdât vesâir ahâli-i belde-i mezbûre livâ-yı mezbûr mutasarrıflarının hüsn-i hâlleri şa'r 'arz u mahzar mutâlebesiyle rencide olmamaları bâbında istid'a-yı inâyet olunmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin madâm ki keyfiyet hâlleri tefahhus için emr-i şerîfim sâdır olmadıkça livâ-yı mezbûr mutasarrıflarının tarafından hüsn-i halleri mübeyyin 'arz u mahzâr mutâlebesiyle ahâli-i vilâyete dahl ve rencide olunmamaları bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı N sene 112. (19-28 Şubat 1701)

508/1763 Kudüs Reayasından Haksız Yere Alınan Malların Geri Verilmesi ve Reayaya Kötü Davranılmaması İçin Gönderilen Hüküm

Kudüs-i şerîf mollasına hükümki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin südde-i sa'adetime mektûb ve Kudüs-i şerîf'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ümenâ ve hutebâ ve sâdât ve meşâyih ve 'ayân mahzar gönderüb Kudüs-i şerîf sancağına mutasarrıf olanlar ve mütesellimleri izâfdan aldıkları eşyânın kıymetlerin tamâmen virilmeyüb te'hir ve ba'de hukuk-ı 'abâd ziyâde aldıkça niçe dürlü cevır ve teaddi ve tecâvüz ve rub kıymetinde akd-i tekâlif idüb ziyâde gadr ve te'addi itmeleriyle ol-bâbda hükm-i humâyûnum istid'a-yı 'inâyet olunmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin livâ-yı mezbûre mutasarrıfı ve mütesellimlerine ehl-i 'arz aldıkları eşyânın kıymetlerin ashâb-ı hukuka mah mah tamâmen eda itdürülüb te'hir ve noksan tekâlifi ile dahl ve rencide olunmamaları bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı N sene 112. (1-10 Mart 1701)

509/1764 Kalebend Cezası

Limni Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Hâlâ Bağdad muhâfazasında olan kul kethüdâsı Mustafa dâme mecdühûnun ademisi İsmail nam yeniçeri bundan akdem Bağdad dârü'l-islâm Kal'ası muhâfazasında hüdemât-ı humâyûnumda mevcûd olan neferâta isminiz defterde yokdur deyu serhadd-i mezbûrede olan guzât-ı İslâm'ı tağyir ve tefrik idüb ihtilâle ba'is olmağla bundan akdem Bağdad muhâfazasından nefy ve Asitâne-i sa'adetime gedikde yine kendü hâlinde olmayub muhterik fesad olmağla ıslâh-ı nefis idince Limni Kal'asında kal'a-bend olunmak fermânım olub (Boş) mübâşir irsâl olunmağın mezbûru kal'a-i mezbûrede muhkem kal'a-bend idüb madâmki itlâkiçün fermân sâdır olmadıkça itlâk olunmayub mübâşir merkûm ile vusulün yazub 'arz idesiz deyu ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî Evâsıtı N sene 112. (19-28 Şubat Aralık 1700)

509/1765 Eşkîyalık Yapan Gayrimüslim Kişinin Sürgün Edilmesi İçin

Özi vâlisine ve Harsun kadısına hüküm ki

Sen ki kadısın mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbî‘ Dabaköyü nam karye imâmı vesâir ahâli-i müslimin ve keferesi meclis-i şer‘e varub karye-i mezbûrede mütemekkin Panço veled-i Tolas nam zimmi kesret şîrb ve fesadı sebebiyle bundan akdem emr-i şerîf ile nefy olunmuşken birkaç zamandan sonra yine gelüb kendü hâlinde olmayub hânesinde cem‘iyet ve gicelerde eşkıyâyı başına cem‘ ve dürlü fesad peydâ ve nice müslimin ve keferesi re‘âyâsını ehl-i ‘örfe gammaz ve hilâf-ı inhâ ile tecrim ve müzevver mahzar peydâ idüb şerir ve gammaz olmağla yine nefy olunmak bâbında ilmühaberiyile ‘arz itmeğın mesfur zimmi âhar diyâra nefy olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

509/1766 Kilise Tamiri

Ante kadısına hüküm ki

Ante kazâsına tâbî‘ Kulurmu cezâresinin ehl-i zimme re‘âyâsı südde-i sa‘adetime ‘arzuhal idüb cezâre-i mezbûrede vâki‘ Bena Bakanumu (?) dimekle ma‘ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-ı eyyâm ile sakfı ve ba‘zı mevâz‘i harâbe meşref olmağla bundan akdem şer‘le keşf olundukda vech-i meşrûh üzere sakf ve ba‘zı mevâz‘ı ve üzerinin kubbesi harâbe meşref olduğu mu‘ayene ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virildiğın bildürüb hüccet-i şer‘iyye mücebince harâbe meşref olan mahallerin hâricden iscâr ve işcâr vaz‘ olunmamak üzere kendü tasarrufu ile mes‘a-i şer‘ olduğu mertebe vaz‘ kadîmisi üzere bilâ-tevzi‘ ve bilâ-terfi‘ termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm ricâsına mes‘a-i şer‘ olduğu üzere ta‘mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

509/1767 Tokat Voyvodasının Oğlu Ömer’in İstanbul’a Gelmesi İçin

Anadolu vâlisi vezir Abdi paşaya hüküm ki

Tokat voyvodası olan Mihallevikya’nın oğlu Ömer’in İstanbul’a ihzârı lâzım gelmekle kayd ü bend ile ihzâr eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

509/1768 Aydın ve Saruhan Sancaklarında Askeri ve Reayanın Belirlenmesi İçin

Aydın muhassılına hüküm ki

Aydın ve Saruhan sancaklarında olan ‘askerî tâifesinin teftiş ve tefahhus ve re‘âyâ ve ‘askerînin tenbih olunmaları için sâdır olan emr-i şerîfim mücebince tavâif-i mezbûreyi buldurub ve ne mikdâr olduğu ‘arz ve i‘lâm eyledik de defterleri tashim ve sana gönderilmişdi

minvâl-i meşrûh üzere tekayyüd olunub defterden hâric olanlardan bir ferde sâhib çıkılmayub dirlik iddi'asın itdürmeyüb (silik) tahrîr eylediğin vech üzere Turgutlu kazâsında olan 'askerî tâifsesi ne mikdâr tahrîr olalı öteden adât sâhib çıkmayalar deyu Turgutlu kadısına ve serdârına mezkûr emr-i şerîfim gönderilmekle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi tekayyüd idüb ... 'alâkaları (silik) hâric ez-defter olmağla min-ba'd dirlik iddi'asın itdürmeyesin deyu yeniçeri ağası mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

510/1769 Cezayir ve Tunus ve Trablusgarb Ocakları Arasındaki Anlaşmazlık

Fermân-ı hümayûn vâcibü'l-ımtisâlin mazmûn-ı münifi ile 'amel eyleyesiz hilâfdan irtikad iderseniz sonra bid'adîma mahzâr olursuz beyninizde bu 'adâvet ma'kûl iş değildir sizin za'afınıza düşmanların kuvvetine sebep olur 'akılâne hareket eyleyesiz deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn şevketmakrûn vârid olmuştur.

Cezayir-i garb beglerbegisi Ali dâme ikbâlehûya ve dayısına ve müftü ve kadı ve 'ulemâ ve sulehâ ve yeniçeri ağasına ve bölük başılara ve yaya başılarına ve onbaşlılarına vesâir ihtiyârlarına hüküm ki

Suğûr-ı İslâmiye'de olan Cezayir-i garb ve Trablus ve Tunus ocakları kadimü'l-eyyâmdan berü hüsn-i vikâf ve kemâl-i itihad ve ittifak ile ikâmetlerine fî sebebi'llah gazâ ve cihâd sarf idüb ol-tarafda sedd-i İslâm olmuşken hâlâ beynlerinde olan ittifâk ve ittihâd bîhude ve bî-ma'nâ ağrâz ba'zı 'avâriz ve esbâb ile hilâf ve şikâka meydan olmağla cenk ve cidâl ve harb ve kıtale muaddil olub tarafından sen nüfus-i müslimîn 'ariza-i telef ve ikdâm olunduğu mesm'u-ı humâyûnum olub himâyet-i ber-saffa-i din ve sıyânet-i şer'iat seyyidü'l-mürselin 'azâm din ve devlete ve ihdam-ı mesâlihe mülk ve milletin olub semer-i vikâf her hâlde ... sa'adet ve selâmete ve hâr hilâf ve şikâka ba'is şemâtet ve melâmet eylediği cem'i ezmânında mahrub ve meşhur olduğundan gayrı müslimîn beyninde bu misâllü ... ve teneffüz ile cenk ve harb ve kavga 'ibâden bi'llahi te'âlâ şenn asâ-yı mü'mine ve şemâtet-i a'dâ-yı dine muaddil olub Allahu a'zimüş-şân rızâ-yı kerîmine muhâlif iştikâ girân ehemmiy-i mühimmeden idüğü delil ve bir ... mütenezzi olmağla inneme'l-mü'minûne ihvetün müdde'asın birbiriniz ike 'akd-i müzâkere ve muahede ve yekdil ve yekcihet olub kemâl-i hamîyyet ve atıfet ve hulûs ve muvakkaf üzere olmanız lâzım ve lâbid olmağla ve in tâifetâni mine'l-mü'miniyâta fe aslihû beynehümâ fehvâ-yı kerîmesi üzere beyninizde olan şikâk ve hilâf ve münâferet ve ihtilâfın def'i ve ref'i ve tevfiq ve ıslâhı için dergâh-ı mu'allâm kapucu başlılarından (Boş) dâme mecdühü mübâşir ta'yin ve irsâl ve bu husûs için Tunus ve Trablus ocakları halkına dahi emr-i şerîfim ve şerefyafta sâdır olub gönderilmişdir inşâallahü te'âlâ vusulünde ve'l-tec'al fî kulubina gillen lillezine âmenu târika-i marziyyesin meslûk kablinden olan mücâdelet ve muhalefet ve

muvâfakat ve muvâhiline tebdil idüb meyânada geçen esbâb ... ve ağrâzdan bi'l-küllîye 'avârız-ı ağrâz eyleyesiz ... kelâm ilân ve ittihad ve ittifak üzere olmanız ikzâ-yı murâd-ı humâyûnumdur etrâf u eknâfınız muhaalefet ve muharebede olub siz ol-cânibde ittifak ve ittihad ile gazâ ve cihada meşgul iken ağrâz-ı tamde ile birbirinize dalaşub bu misâllü işe şevketmenize rızâ-yı şerîfîm yokdur gerek Tunus ve gerek Trablus ahâlisi vesâir etrâfda olan ahvâle din ile merâsim hüsn-i cevâbın müdde'asını ... idinüb hilâfdan ittikâ eyleyesiz şöyleki bundan sonra yine mekâsir olmayub beyninizde da olan bu maksad cidâle tebdil olunmaz ise ati'u-llah ve atiu'r-resûl ve ulû'l-emri minkum nass-ı şerîfe muhalefet itmiş olmakdasız bundan sonra tarafımızdan ağrâz vech olunur ise bid'ada mazhar olmanızı mukarrer bilüb hilâf-ı din ve dünyanıza ne vech üzere mutazarrır ise âna göre hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır.

510/1770 Suret

Fermân-ı hümayûn vâcibü'l-imtisâlin mazmûn-ı münifi ile 'amel eyleyesiz hilâfdan irtikad iderseniz sonra bid'adına mahzâr olursuz beyninizde bu 'adâvet ma'kûl iş değildir sizin za'afınıza düşmanların kuvvetine sebep olur 'akılâne hareket eyleyesiz.

Bir sûreti Trablusgarb beglerbegisi ve dayısı Mehmed dâme ikbâlehûya ve müftü ve kadı ve 'ulemâ ve sulehâ ve yeniçeri ağası ve bölükbaşlarına ve odabaşı vesâir yurddaşlarına vech-i meşrûh üzere.

510/1771 Suret

Fermân-ı hümayûn vâcibü'l-imtisâlin mazmûn-ı münifi ile 'amel eyleyesiz hilâfdan irtikad iderseniz sonra bid'adına mahzâr olursuz beyninizde bu 'adâvet ma'kûl iş değildir sizin za'afınıza düşmanların kuvvetine sebep olur 'akılâne hareket eyleyesiz deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn şevketmakrûn vârid olmuştur.

Bir sûreti Tunus beglerbegisi Süleymana ve Tunus ve Trablus begi Murad dâme 'izzûhûya ve Tunus ocağı dayısına ve müftü ve kadı ve 'ulemâ ve sulâha ve yeniçeri ağası ve bölükbaşlarına ve odabaşı vesâir yurddaşlarına vech-i meşrûh üzere.

511/1772 Halep Eyaletine Bağlı Bulak Kazasında Eşkiyalık

Kimesnenin umûruna karışmayub bir ferde olunmayub te'addi ve şekâveti görülür ise ol-vilâyetden 'alâkası kat' ola evlâd ve etbâ'ıyla nefy olunmağa şer'le Fethullah'ın ıtlâkiçün yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 113. (11-20 Mart 1702)

Haleb vâlisi vezir Mehmed paşaya ve (Boş) kadısına hüküm ki

Bulak sâkinlerinden şekâvetle meşhûr olub bundan akdem fermân-ı humâyûnumla katl olunan Murtaza'nın karındaşı Fethullah ile topal oğlu Ömer ve karlı oğlu İbrahim ve eskici oğlu nacar Ali ve Kürd Hasan ve Uzun oğlu Hasan Ali ve diğer Uzun oğlu kara Ali ve nalbur Ali ve kara Hamza ve kör Ali ve Timur oğlu Mehmed nam şakîler kendi hâllerinde olmayub kadılarını ve sâbıkân ... şeyhi Mehmed efendi demekle ma'ruf kimesne ile karındaşı Mustafa'yı katl idüb dâima fesad ve şekâvet ve 'ibâdullaha zulm ve te'addi 'adet-i müstemireleri olduğu i'lâm olunmağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin zikr olunan on bir nefer şakîleri ahz ve şer'an üzerlerine sâbit ve zâhir olan mevâdî sicil ve hüccet oldundukdan sonra ... haklarında tertib-i cezâl icâb idenlerin mâ'rifet-i şer'le cezâları tertib ve şer'le habsleri lâzım gelenleri fermân-ı humâyûnum sâdır olmadıkça ıtlâk olunmamak üzere habs ve kal'a-bend eyleyüb zikr olunan şakîlere mu'ayyen olub kendi hâllerinde olmayan müftü-i sâbık molla Ali ile ... ekrâdından molla Mehmed dahi cezîre-bend olmak üzere Kıbrıs cezîresine nefy olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 1112. (1-10 Mart 1701)

511/1773 Sürgün Cezası

Kıbrıs beglerbegisi Seyyid Ahmed paşaya ve Lefkoşa monlasına hüküm ki

Bulak sâkinlerinden olub kadılarını ve sâbıkân ... şeyhi Mehmed efendi demekle ma'ruf kimesne ile karındaşı Mustafa'yı katl itmeleriyle haklarında hudûdullah icrâ olunması fermânım olan on bir nefer şakîlere mu'ayyen olub kendi hâllerine olmayan müftü-i sâbık molla Ali ve ... ekrâdından molla Ahmed Haleb vâlisi vezirim Mehmed paşa ma'rifetiyle Kıbrıs cezîresine nefyleri fermânım olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin mezkûr molla Ali ve molla Ahmed cezîre-i merkûmeye vusulünde fermân-ı humâyûnum sâdır olmadıkça sebilleri tahliye olunmamak üzere cezîre-bend eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 1112. (1-10 Mart 1701)

511/1774 Eğriboz ve İnebahtı Sancaklarında Reayanın Durumu

Eğriboz muhâfazına ve ... ve (Boş) kadılarına hüküm ki

... kazâsı re'âyâsından Matrukan ve (Boş) ve (Boş) nam zimmiler gelüb bundan akdem vâki' olan muhârebe esnâsında ba'zıları etrâfa müteferrik ve perîşan olub hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ terfiye-i ahvâl-i 'abâd ve ta'mir-i müzâ' ve bilâd için devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Venedik cumhûru beyrinde mesâlih ve muvâda'a vâki' olmağla kadîmi sâkin oldukları yerlerine ve yurdlarına gelüb tavattun murâd eylediklerinde ... kazâsı sâkinlerinden Köstendil Kuzaki nam zimmi istilâdan mukaddem sizden yüz guruş alacağım vardır deyu güzeşte hukuk mutâlebesiyle rencide itmekle güzeşte mahsûl ve rûsûm mutâlebesinde olanların ve istilâdan

mukaddem iddi'a-yı hukuk idenlerin da'vaları istima' olmamak üzere bundan akdem Eğriboz ve İnebahtı sancakları re'ayâsına virilen emr-i şerîfim mücebince kendülere hükm-i humâyûnum ricâ itmeleriyle ahkâm kaydına mürâca'at olunduk da livâ-yı mezbûrân re'âyâ ve berâyasının eğer zu'ama ve erbâb-ı timar subaşıları ve havâss ve evkâf zâbitları her kim olur ise olsun gûzeşte hukuk ve rûsûm mutâlebesinde olanların ve istilâdan mukaddem iddi'a-yı hukuk idenlerin da'vası istima' olunmayub ve bu mâkule da'va sadediyle ısrâr ve ibrâz eyledikleri evâmir ellerinden ahz ve der-kise olunub Asitâne-i sa'adetime irsâl oluna deyu emr-i şerîfim virildiği mestût ve mukayyed olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili N sene 1112. (9-18 Şubat 1701)

512/1775 Ravüşte Kazasında Eşkıyalık

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Ravüşte kadısına ve Üsküb Kal'ası dizdârına hüküm ki

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşa mektûb gönderüb Ravüşte kazası sâkinlerinden Ebubekir nam za'im bundan akdem kendi hânesinde gice ile maktûl bulunub emvâl ve eşyâsı nehb ü gâret olunmağla maktûl-i mezkûrun eşyâları kazâ-i mezbûrda sâkin ebnâ-i sipâhiyân çavuşlarından Bosnevi Mustafa çavuş ve ebnâ-i ademinden Ahmed ve Hasan ve Receb ve gulâmları büyük Şahin ve Süleyman nam kimesneleri için katillerimizdir deyu muzanna ittihaz itmeleriyle mezbûrlar ahz olunub şer'le teftiş ve tafahhus olunduk da mezkûrûn Ahmed ve Hasan ve ... ve gulâmları olan Şahin ve Süleyman mezkûr Mustafa çavuşun tahriki ile biz varub Ahmed'in költeği ile başını darb idüb ve mezbûr Hasan kılınç ile çalub katl eyledi vesâir biz dahi kosun olan akçe ve eşyâyı götürüb mezkûr Mustafa çavuşa teslim eyledik deyu meclis-i şer'de ikrâr ve i'tirâf idüb gasb olunan akçe ve eşyâdan yedlerinde bir nesne zâhir olmayub keyfiyet ahvâlleri kazâ-i mezbûre ve civârında olan kazâ ahâlisinden suâl olunduk da mezkûr Mustafa çavuş için ehl-i fesad ve hıyn-ı tedârik olub kazâmızda sâkin oldukça rahatımız olmayub cümlemiz perâkende ve perîşan oluruz deyu her biri izhâr ve gammaz itmeleriyle mezkûr Mustafa çavuş ebnâ-i ademiyle me'an Üsküb Kal'asında kal'a-bend olunub min-ba'd mezkûrlar Ravüşte kazâsında ikâmet itdirilmemek için emri şerîfim virilmek ricâsına 'arz itmeğin ıslâh-ı nefis idince Üsküb Kal'asında kal'a-bend olunmak emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî eva'ili N sene 112. (9-18 Şubat 1701)

512/1776 Tunus Kalyonlarının Sakız Limanında Alıkonulması İçin

Ümerâ-yı deryâdan Sakız'da sâkin Muhyi paşazâde Abdurrahman ve cezîre-i Delos ve kapudan paşazâde Ali ve Deli Bekirzâde Ahmed ve diğer paşazâde Salih dâme ikbâlehum ile

Sakız monlasına ve ümerâ-yı deryâdan Sakız'da sâkin Muhyi paşazâde Kasım dâme 'izzühûya ve Sakız'da yerlü neferât ağaları ve zâbitlarına hüküm ki

Cezayir-i garb ile Tunus ocakları halkı beynlerinde ba'zı 'arâz-ı esbâb ile münafese ve muhahama vâki' olub birbirleriyle niza' üzere oldukları mukaddemâ mesm'u-ı humâyûnum olub ve ... üç kıt'a kalyon Sakız limanına gelüb dâhil ve cerâ bir kalyonlarını dahi Fuce limanında olub 'azîmet üzere olmaları şâyed birer mertebe isâl-i mazarrat ihtimâli olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz Tunus kalyonlarını Sakız limanında alıkoyub zinhâr fermân-ı şerîfim sâdır olmadıkca salıvirmeyüb içlerinde ahvâlin vâki' ve cevâba kâdir birkaç nefer ihtiyârların der devlet medârıma irsâl eylemeniz bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâhiri N sene 113. (1-10 Mart 1701)

512/1777 Kilise Tamiri

Limni kadısına hüküm ki

Limni cezîresinde sâkin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb cezîre-i merkûmede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur eytâm ile ba'zı mahalleri harâbe meşref olmağla bundan akdem virilen emr-i şerîfim mücebince şer'le keşf ve hüccet olunmuşken zayi' olduğun bildürüb ol-bâbda hükm-i humâyûnum ricâ itmeğin ahkâm kaydına mûra'acat olunduk da vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestur ve mukayyed bulunmağın tekrâr keşf ve hüccet olunmak içü yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

513/1778 Borçlu Kişiye Hapis Cezası Verilmekten Vazgeçilmesi

Edirne kadısına hüküm ki

Edirne mahallâtından Yelli Terkos kurbunda Timur boğa mahallesinden Osman gelüb yine mahrûse-i mezbûre sâkinlerinden çelebi usta dimekle ma'ruf kimesneye olan yüz gurus deynine mukır ve mu'terif olub edâ ... olunmayub def'ine edâya iktidârı yoğken dâini olan mezbûr def'ine taleb ve vakten habs teklifi ile rencide olduğun ve şeyhü'l-İslâmdan fetvâ-yı şerîfe virildiğin bildürüb şer'le ... hilâf-ı şer'i te'addi ve itdürülmemek bâbında hükm ricâ itmağın şer'le yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

513/1779 Kalebend İtlakı

Limni kadısına ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı 'ali yeniçerileri ağası mühürlü 'arz gönderüb Hacı Bektaş-ı veli kuddise sırrihul 'azizin sâbık asitânesinde şeyhi olan şeyh seyyid Hasan'ın bundan akdem meşihatı ref olunub

evkâf umûruna 'alakâsı olmayub kendü hânesinde meks itmek üzere emr-i şerîfîm sâdır olmuşken tenbih olmayub tekke- i mezbûrenin umûruna müdâhele ve hedâm fukarâsına cevîr ve eziyet eyledüğü ecilden ıslâh-ı nefis idince Limni Kal'asında kal'a-bend olunmağın fîmâ-ba'd ıslâh-ı nefis idüb nîr ve mağfiretinde olmağla ıtlâk ve kendü hânesinde sâkin olub min-bad tekke-i mezbûr umûruna müdâhele ve fukarâsına eziyet itmemek üzere sebîlî tahliye olunmak bâbında emr-i şerîf ricâsına 'arz itmekle vech-i meşrûh üzere ıtlâkiçün yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

513/1780 Kalebend Cezası

Bafra nâibine ve Giresun Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen ki Bafra nâibi mevlânâ Salih zîde fazlühûsun mektûb gönderüb kaza-i Bafra ahâlisi meclis-i şer'e gelüb Bafra sâkinlerinden iddi'a-yı sa'adet idüb hacı Emir nam kimesne bundan akdem Giresun Kal'asına kal'a-bend olmak içün emr-i şerîfîm sâdır olmağla muvâcihesinde kıra'at olunub tenbih olundukda ita'at-i emr-i şerîf itmeyüb dâima halkı ihtilâl ile ser-i cem'iyet olub fukarâyâ hilâf-ı şer' te'addi ve ita'at-i emr-i şerîf eylemediğin kazâ-yı mezbûr ahâlisinin ilmühaberîyle 'arz iden ahkâm kaydına mûra'acât olunduk da mezkûr hacı Emir Giresun Kal'asında kal'a-bend ve habs olunub ıtlâkiçün divân-ı humâyûnum tarafından sâdır olmadıkça bir tarikle ıtlâkından ihtirâz oluna deyu emr-i şerîfîm virildik de ... koyulmağın mezkûr kal'a-bend olmak içün yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

513/1781 Vakıf Malının İstibdal Edilmesi İçin

İzmir kadısı olub şeyhü'l-islâm nezâretinde vâki' evkâf mütevellisi olan Mehmed zîde fazlühûya hüküm ki

Mahruse-i İstanbul'da müteveffâ Abdüsselam mütevellisi olan (Boş) zîde kadrühû gelüb tavuk bazarında vâki' 'arsası makt'ulu Mahmud paşa vakfı ve ebniyesi ve mütevellisi olduğu Abdüsselam vakfı olub mahall-i mezbûrda düstur-ı ekrem müşîr-i efhâm nizâmü'l-'alem nazimü'l-menâzimi'l-ümem vezir-i 'azâm Hüseyin paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehûnun binâ eyledüğü han-ı cedide ilhâk olunan bir bâb etmekçi fırını ve bir bâb boyahâne ve beş bâb dükkân ve iki bâb müceddidin odaların yine müşârün-ileyhin mahruse-i mezbûrda Dülger oğlu mahallesinde müceddeden eyledüğü yigirmi üç bâb mülk otalarıyla istibdâl itmek murâd ve şer'le keşf oldukda iktifâ idüğü mu'ayyen olmağla istibdâl olunmak bâbında izn-i humâyûnum ricâsına i'lâm eyledüğün ecilden şurûtuyla istibdâl hücceti yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

514/1782 Şermin Kazasında Bazı Köylerin Sınırlarının Belirlenmesi İçin

Haleb vâlisi vezir Mehmed paşaya ve Haleb monlasına ve Haleb müftüsüne ve Şermin kadısına ve Haleb muhassalına ve hazînesi muhâsebecisine hüküm ki

Havâss-ı humâyûnumdan bi'l-fi'il reisü'l-küttâbım olan Mehmed dâme mecdühûnun bundan akdem havâss-ı humâyûnuma hem ve ilhâk olunan ze'ameti mukâbelesinde ber vech-i mâlikâne teiden 'udesinde olan Haleb sancağında Şermin nâhiyesinde vâki' vâki' Kefr-i Sazal ve Karalu nam karyeler ile Zane nam mezr'a tamamıyla ve Gela ve Mehula nam karyeler ile Kefr-i Selim nam mezr'anın nam mezr'anın dahi husûs-ı evkâfdan ma'ada hassa-i mîrîleri der devlet-i 'aliyyeme yakîn iden hüdemât-ı mevfuresi mukâbelesinde mûmâ-ileyhe hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla temlik ve defter-i icmâl ve mufasallarından mahalleri mülkiyet üzere tashim (?) olunub zikr olunan kurâ ve mezr'a mefruz'ul-kâlem ve makt'uu'l-kadem min küll'il-vücûh serbest olub mürettebatı ve mütenevvîyatına vechen mine'l-vücûh vâliler ve mütesellimler ve Haleb muhassılları tarafından vesâir mübâşeret i'mal ve muhassılların ahvâlinden bir ferd müdâhele eylemeyüb bi'l-cümle mûmâ-ileyh tarafından zabt olunub neslen ba'de nesl ve fer'an ba'de aslin mülkiyet ile mutasarrıf olmak üzere mülknâme-i humâyûn 'inâyet ve ihsânım olmağla ol-dahi ba'zı vücûh bir hayrata vakf itmek murâd idüb lâkin mâru'z-zikr kurâ ve mezr'aların hudûd ve sınırları mu'ayyen ve mütemayiz olunub tahrîre muhtâç olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde bu-bâbda her birinizin tekayyüd ve ihtimâm idüb mûmâ-ileyh vech-i meşrûh üzere temlik olunan kurâ ve mezr'a ların hududu nereden nereye müteheyyi olur sahîh üzere her birinizin hudûd ve sınırını temyîz ve ta'yin ve tahrîr ve ta'yinine müştemelat mülhâkatı ile her bir karye ve mezr'ayı başka başka hüccet itdürüb defterhâne-i 'amiremde hıfz olunmak üzere der devlet medârıma irsâl eylemeniz bâbında fermân-ı 'alışanım sâdır olmuştur deyu buyurdum ki. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

514/1783 Şermin Kazasında Bazı Köylerin Reayasının Sayılması İçin

Haleb vâlisine ve monlasına ve Şermin kadısına ve Haleb muhassılına ve Haleb hazînesi muhâsebecisine hüküm ki

Havâss-ı humâyûnumdan olub bi'l-fi'il reisü'l-küttâbım olan Mehmed dâme mecdühûnun bundan akdem havâssı humâyûnuma ilhâk olunan ber vech-i mâlukâne teiden 'uhdesinde olan Haleb sancağında Şermin nâhiyesinde vâki' Kefr-i Sazal ve Karalu nam karyeler ile Zane nam mezr'a tamamıyla ve Gela ve Mehula nam karyeler ile Kefr-i Selim nam mezr'anın hass-ı evkâf hassaları gayrı hassa-i mîrîleri devlet-i 'aliyyeme yakîn iden hüdemât-ı cemilesi mukâbelesinde mûmâ-ileyhümâyâ hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla temlik ve

defter-i icmâl ve mufassaldan mahalleri mülkiyet üzere tahsim olunub zikr olunan kurâ ve mezr'a mefruzu'l-kalem makt'uu'l-kadem min külli'l-vücûh serbest olub cürm ü cinâyet ve bâd-ı hevâsına vesâir müterabbat ve mütenevviatına vechen mine'l-vücuh vâliler ve mütesellimler ve Haleb muhassıları taraflarından vesâir mübâşeret icmâl ve muhassıla ahvâlden bir ferd müdâhale itmeyüb bi'l-cümle mûmâ-ileyh tarafından zabt olunub neslen ba'de nesl ve fer'an ba'de aslin eva'i vucûh-i mülkiyet ile mutasarrıf olmak üzere mülknâme-i humâyûn 'inâyet ve ihsânım olub mûmâ-ileyh dahi ba'zı vücûh-ı hîn-i vakf itmek murâd itmekle mevcûd olan re'âyâsın tahrîr için defter-i hâkânî kağıdlarına Müfdi zîde kadrühû ta'vin ve irsâl olunmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde bu husûsda her biriniz tekâyyüd-i tam ve ber minvâl-i meşrûh mülkiyet üzere mûmâ-ileyhümaya 'inâyet ve ihsânım olan kurâ ve mezr'adan her bir karye ve mezr'anın mevcûd olan re'âyâsını ta'vin olunan kâtib ma'rifetiyle başka başka tahrîr defter itdürölmekde dikkat ve ihtimâm eylemeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fî Evâhiri N sene 112.

515/1784 Gayrimüslimlere İçki Müsaadesi

Sâbık kâimmakâm paşaya ve sekbanbaşaya ve hassa bostancıbaşı Mustafa'ya hüküm ki

Nefs-i nefis-i humâyûnum için bağçe-i hassamda berât-ı şerîfimle sayd-ı mahl iden Buraski ve sulnaki ve Zahrana ve Humu nam dört nefer zimmiler 'arzuhal iderler kendülerin me'an balık sayd iden balıkçıların keffaf-ı nefsleriçün her birine beher sene ruhsat virildiği üzere bu sene dahi İstanbul'da kârib iskele ve limanlarda akçeleri ile iştirâ idüb evlerine getürdükleri ikişer bin merre hamra kapularda vesâir yerlerde yasakçı tâifelerinden ve âhardan müdâhele olmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

515/1785 Kale ve Sınır Güvenliğinin Edirne'de Görüşölmesi İçin Padişahın Edirne'ye Götmesi

Edirne kadısına ve Edirne bostancı başısı Ali dâme mecdühûya hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ mülûk-i nasara ile mün'akid olan sulh ve salâh ahval-i sûret-i hitâm ve istihkâm bulub bundan sonra ecl-i umûr-ı saltanâtımdan olan serhadd-i İslâmiye'de vaki' olan kal'a ve sugûrun nizâm ve intizâmı Edirne'de görölmek enseb olmağla bi'z-zât cenâb-ı hilâfet maab ve devlet ikbâl ve sa'adet ve iclâl ile dârû's-sâltanâtü's-seniyyemden hareket ve dârû'nasr ve'l-meymene Edirne'ye sâye endâz iclâl olmak üzere tevcîh-i humâyûnum mukarrer ve müstehâk olub dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve ebnâ-i sipâhiyân silahdârât ocaklarına vesâir divân-ı humâyûnum hüddâmına ve daire haklına ücretleri mu'adil icarâları ashâbına virilmek üzere konaklar tedârik ve tahrîri mühim ve muktezî olub ve husûs-ı merkûm için

dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû ile (Boş) zîde kadrühû ta'yin ve irsâl olunmalarıyla siz ki mûmâ-ileyhümasız ücretleri mu'adil icarâlarını tamâmen ashâbına edâ ve teslim olunmak üzere mûmâ-ileyhüma ma'rifetiyle tecessüs ve tefahhus ve kabl-i sekbân olunmak üzere kifâyet mikdârı konaklar tahrîr ve defter ve imzalayub mühürleyüb memhûr ve mûmzi defteri seri'an ve 'acelen der devlet medârıma irsâl eylesiz deyu yazılmışdır. Fî ev'ail L sene 112. (11-20 Mart 1701)

515/1786 Belgrad Kalesi'nde Liyakatsiz Askerlerin İhracı ve Yerlerine Yarar Kişilerin Alınması

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşaya hüküm ki

Belgrad Kal'asının yerlü yeniçerileri vesâir yerlü neferâtının ba'zıları mâl-ı muhtelifeden olub hidmete 'adem ehliyet ve istihkamları olduğundan nizâm-ı umûrlarına halel tarîk eylediği i'lâm olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin ol-mâkule bî-müstehâk olanları ihrâc ve yerine hidmete yarar güzîde binbaşılar tahrîr ve fimâ-ba'd rica ve şena'at ile bî-müstehâk olanları tahrîr olunmamak üzere zâbıtlarına gereği gibi tenbih ve tekid ve ahvâllerine nizâm virmek bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

515/1787 Her Sene Çakırcı Başlara Verilen Altının Ödenmesi İçin

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Vilâyet-i Mısır'dan çakırcı başı olanlara beher sene bin bir altun virilmesi mûteber olub ve bin yüz on iki senesine mahsûb olmak üzere virilmesi lâzım gelen ol-mikdâr altun sâbıkan çakırcı başı olub hâla dergâh-ı mu'allâm kapucuları kethüdâsı olan hasan dâme mecdühûnun zamanına düşüb lâkin henüz kabz itmemele zikr olunan bin bir atun bir gün evvel mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslim olunub tehir itdürülmemek için mâliye tarafından virilen emr-i şerîf mûcebince yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

515/1788 Padişahın Edirne'ye gitmesi

Edirne kadısına ve bostancı başısına hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ mülûk-i nasara ile mün'akid olan sulh ve salâh ahvâli sûret ve hitâm ve istihkâm bulub bundan sonra ecl-i umûr-ı saltanatımda olan serhadd-i İslâmiye'de vâki' olan kal'a ve sugûrun nizâm ve intizâmı Edirne'de görülmek enseb olmağla bi'z-zât cenâb-ı hilâftümâ devlet ve ikbâl ve sa'adet ve iclâl ile dârü's-saltanâtü's-seniyyemden hareket ve dârü'n-nasr ve'l-meymene Edirne'ye sâye endâz iclâl olmak üzerre tevcîh-i humâyûnum mukarrer ve müstehâk olub ebnâ-i sipâhiyân ocağına ecr-i misline mu'adil icâraları tamâmen

ashâbına virilmek üzere konaklar tedârik ve tahrîri mühim ve muktezî olmağla siz ki mûmâ-ileyhümasız ecr-i misline mu‘adil icârâları tamâmen ashâbına edâ ve teslim olunmak üzere teceessüs ve tefahhus ve kabl-i sekbân olmak üzere kifâyet mikdârı konaklar tahrîr ve defter eylemeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva’ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

515/1789 Suret

Bir sûreti zümre-i silahdârât ocağına yazılmışdır.

515/1790 Suret

Bir sûreti yeniçeri ocağıçün.

516/1791 Bican Sultan Hassı Mallarının Mısır İrsaliyesine Eklenerak Gönderilmesi

Fermân-ı ‘alişânım mûcebince ‘amel oluna deyu ‘unvânına hatt-ı humâyûn keşîde kılınmışdır.

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Bundan akdem ba‘zı havâss ve mukât‘anın ahvâlinden mîrîye kalan yüz mısırî kise akçe Mısır Kahire irsâliyesinden mîrî kalyonlar levendâtının mevâcibleri ve masârîf sâiresiçün ocaklık ta‘yin olunan dört yüz kırk bir buçuk kise akçe mukâbelesinde müceddeden ocaklık ta‘yin zikr olunan yüz kise bin yüz on ki senesi reb‘iu’l-evvelin yigirmi beşinci gününden vâki‘ nuru ibtidâsı ‘itibârıyla gelecek irsâliye hem olunub her sene irsâliye hazînesiyle gelmesi fermânım olunmuşdu hâlâ Erzurum eyâleti ‘inâyet ve ihsânım olan vezirim Numan paşa edâmallahû te‘âlâ iclâlehûnun ve merhûm ve mâğfirlehû Bican sultan tâb sarâhânın mîrîye kalan ba‘zı haslarının malları olan elli üç mısırî kise ile iki yüz doksan sekiz buçuk gurus dahi Mısır Kahire irsâliyesinden mîrî kalyonlar levenderâtının mevâcib ve masârîf sâiresiçün ta‘yin olunan ocaklıkları mukâbelesinde müceddeden ocaklık ta‘yin olunmağla zikr olunan elli üç mısırî kise ile iki yüz doksan sekiz buçuk gurus dahi her sene Mısır irsâliyesine hem olunub isrâliye hazînesiyle me‘an gelmesi fermânım olmağın imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin meblâğ-i mezbûr dahi bin yüz on iki senesi rebi‘u’l-evvelin yigirmi beşinci günündden vâki‘ nuru ibtidâsı ‘itibârıyla gelecek irsâliye hazînesine hem olunmak içün mahalline kayd ve memhûr tezkire virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva’ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

516/1792 Reayanın Tuna nehrinden gelip gidişlerine müdahale edilmemesi

Belgrad muhafızı vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bundan akdem vâki' olan cenk ve cidâl esnâsında Tımışvar eyâletinde vâki' kurâ re'âyâsı etrâf u eknâfa müteferrik ve perîşân olmalarıyla ba'zıları nehr-i Tuna'nın berü yakasına 'ubur ve her biri kurâ ve yerlerden zaifu'l-hâl ve muzdaribü'l-iyâl kalmışlar iken hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ mesâlih ve muvâda'a vâki' olmağla kadîmi sâkin oldukları karye ve yerlerinde mütemekkin olmak arzusuyla nehr-i Tuna'dan Tımışvar yakasına mürur-ı 'ubur murâd eylediklerinde mümer ve mu'ayyen vâki' olan zâbıtlar vesâirleri taraflarından mürur-ı 'uburlarına muhâlefet olunduğu i'lâm olunmakla sen ki vezir müşârün-ileyhsin Tımışvar eyâletinde kadîmi re'âyâsından olup nehr-i Tuna'nın berü yakasında bulunanlardan hüsn-i rızâlarıyla varub kendü hâllerinde kadîmi yerlerinde ve karyelerinde ikâmet murâd idenlerin ümenâ ve zâbıtlar vesâir taraflarından nehr-i Tuna'nın mu'ayyer ve iskelelerinden Tımışvar yakasına mürur-ı 'uburlarına muhâlefet ve dahl ve rencide olunmamaları bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

516/1793 Gerekli Hususlarda Süvari Birlik Tedariki İçin

Tımışvar beglerbegisi İbrahim paşa dâme me'alihû ve yerlü neferât ağalarına hüküm ki

Ba'zı umûr-ı mühim ve hüdemât-ı 'aliyyem için kal'adan bir mahale adem gönderilmek lâzım geldik de yanına kifâyet mikdârı suvâri ta'yin olunmak mühim ve muktezî olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin ve neferât ağalarsız ol-mâkule umûr-ı mühim vesâir hüdemât-ı 'aliyyem için kal'adan bir mahale adem irsal olunmak lâzım geldikde yanına bayrak ile kifâyet mikdârı suvâri neferât ta'yin ve erbâb-ı zahâire hıfz u hırâseti husûsunda tekâyyüd ve ihtimâm olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

516/1794 Pirlepe Kazasında Eşkîyalık

Rumili vâlisine ve Pirlepe kadısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mezkûrsun mektûb gönderüb kazâ-i mezbûrun ümenâ ve hutebâ ve zu'ama ve erbâb-ı timar ve sulehâ ve fukarâsı meclis-i şer'e varub sâbıkan Debre sükkânından olup hâliyâ Pirlepe'de tavattun iden Hasan nam kimesne kendi hâlinde olmayub hevâsına tâbî' on beş nefer sekbân eşkıyâsıyla bin yüz (Boş) senesinde mahkemeyi basub sâbık kadıları olan İbrahim nam kadıyı şetm ve bir re's bargirin gasb ve medine-i mezbûrede kendü hâlinde olan fukarânın niçelerin alet-i câriha ile darb eylediğinden gayrı karındaşı İbrahim nam şakî dahi birkaç nefer sekbân ile leyl-i saidde cem'iyet olup ikâmet-i salât ümmet-i Muhammed'in katl kasdiyle üzerlerine hücum ve tüfenk atub da'vet-i şer' olunduk da ita'at-i şer' itmeyüb fesad itmeleriyle şer'le görilüb mezbûların zulm ve te'addilerin men' olunmak bâbında hükm virilmek

ricâsına 'arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin te'addilerin vâki' ise kal'a-bend olunub i'lâm olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

517/1795 Kilise Tamiri

Yenişehir-i Fenar nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Galus nâhiyesine tâbi' Lahkor nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Befaye kilisesi demekle ma'ruf kilisenin ba'zı mahalleri harâbe meşref olub ta'mire muhtâç olmağla şer'le keşf ve hüccet olunmağla hüccet-i şer'iyeye mücebince hâricden iscâr ve işcâr vaz' olunmamak üzere kendü terâzî bilâ-terki' ve bilâ-tevsi' mes'a-i şer' olduğu mertebe termimine muhâlefet olunmamak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ş sene 112. (21-30 Ocak 1701)

517/1796 Kalebend Cezası

İzmir kadısı nâibine ve kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdârı ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda sâkin serden geçdi ağalarından nişancı cema'atından yağcı Mustafa nam yeniçerinin şekâveti zâhir olmağla islâh-ı nefis idince Limni Kal'asında kal'a-bend olunmak bâbında fermânım olmağın şakî-i mezbûr mübâşir ta'yin olunan (Boş) zîde kadrühû ma'rifetiye ahz ve bir an evvel Limni Kal'asına irsâl ve muhkem kal'a-bend ittirülüb ahvâli sahîh üzere i'lâm eylesiz deyu yeniçeri ağası İbrahim ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

517/1797 Şam kadısının İstanbul'dan Şam'a gitmesi

Hâlâ Şam-ı şerîf kadısı olan İbrahim zîde fezâyilehûnun Asitâne-i sa'adetimden Şam-ı şerîfe varınca kânun üzere yol hükmü yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

517/1798 Erzurum'un Numan Paşaya Tevcihi

Erzurum monlasına hüküm ki

Erzurum eyâleti işbu sene isni 'aşer ve mi'e ve elf şehir-i ramâzânü'l-mübârekin yigirmi gününününden zabt itmek üzere 'avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemden hatt-ı humâyûn şevketmâkrûnumla vezirim Numan paşaya 'inâyet ve ihsânım olub tarafından (Boş) zîde mecdühû mütesellim nasb ve ta'yin olunmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde Erzurum mütesellimini târih-i mezkûrdan vezir müşârün-ileyh tarafından mûmâ-ileyhe zabt u rabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın cüzî ve külli kânun ve defter mücebince

ahz u kabz itdürüb taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve tasarruf itdürülmemek bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri N sene 112.(1-10 Mart 1701)

517/1799 Kengiri Sancağında Eşkîyalık

Ber vech-i arpalık Kengiri sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sart kadısı mevlânâ Mehmed zîdefazlühû mektûb gönderüb Sart kazâsı ahâlisinden Mustafa ve Mehmed ve Hasan ve Ahmed ve Mehmed ve seyyid Mehmed ve diğer Mehmed ve Abdülkadir vesâirleri meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûra tâbî' Kesver nam karyeden anbar deviren oğulları dimekle ma'ruf İbrahim ve Mehmed ve Ahmed nam şakîler ebnâ-i sebilin yoluna inüb katl-i nüfus ve gâret-i emvâl 'adet-i müstemireleri olmağla bundan akdem mezbûrlar ahz ve şer'le haklarında lâzım gelen edâ olunmak üzere Kastamonu ve Kengiri mütesellimlerine ve Bolu voyvodasına hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşken her biri birer mahalle ihtifâ itmeleriyle ahzı mümkün olmayub evvelinde ziyâde fesad ve şekâvetleri müştâ ve levendât tâifesinden olmalarıyla kutt'au't-tarîk eşkıyâsının zehâb ve eyyâmlarıyla karye-i mezbûrede vâkî' menzilleri medâ-yı husûs olduğundan ma'ada kızlarını mezbûrlardan izinsiz âhara tezvice mümkün olmamağla vâkî' hâl hükm-i humâyûnum virilmek ricâsına 'arz ve ahâli-i mezbûr mahzar itmek sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin bâlâda mestûru'l-ism olanlar bi-eyyi'l-hâl ahz ve kal'a-bend der devlet medârıma 'arz ve i'lâm oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

517/1800 Suret

Bir sûreti Bolu voyvodasına.

517/1801 Suret

Bir sûreti Kastamonu sancağı mütesellimine.

518/1802 Bağdat ve Basra Kalelerinin Tahkimi ve Bura Neferatının Mevacibleri İçin

Bağdat vâlisi vezir Mustafa paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin müste'inen billah ve mütevekkilen aliulallah 'asâkir-i mansûrem ile müteveccih olduğun Basra seferinde hareket-i merdâne ve tedbir-i hâkimâne bu hüdemât-ı cemilenin murâd-ı humâyûnum üzere hüsn-i hitâmı ve eğer Bağdad ve eğer Basra taraflarının kaffe-i umûrunun nizâm ve intizâmı ecl-i umûr devlet-i 'aliyyemden olub ve senden re'y-i savâbdidi ile inşâallahû te'âlâ bu murâdın vech-i cemil üzere emsâli muntazır ve me'mul olmağla Bağdad Kal'ası muhâfazasına me'mur olan kapum kulları ve yerlü neferâtının nefer

hesâbınca ve sene-i sâbıkaya kıyâs ile bin yüz on üç senesi zâhirelerin hesâb-ı lâzimelerinden hâsıl maktu'alı sene-i sâbıkaya kıyâs ile aşağı varılub ve ihtiyâten ziyâde hem olunan ile yüz elli bin kise hanta ve on bin kise şa'ir altmış beş bin kise hanta Basra ve Birecik câniblerinden ve on bin kise hanta Musul cânibinden ve kırk bin hanta Diyarbekir'den ve otuz beş bin kise hanta ve on bin kise şa'ir Mardin ve Nusaybin cânibinden Diyarbekir voyvodası molla İsmail dâme mecdühû ma'rifetiyle mübaya'a ve tedârik ve bir sa'at mukaddem irsâl ve teslim olunmak için emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i humâyûnum olub ve seninle Basra seferine me'mur olan tavâif-i 'asâkir için Bağdad'da müba'yaa eylediğin dakik ve Yenişehir hantası bahâsı ve yigirmi bayrak piyâde levendâtın bahşış ve 'ulûfe ve zâhire ve mühimmât ve seferiyeleri bahâsı ve Bağdad muhâfazasına me'mur olan tavâif-i 'asâkirin yüz on bir senesi zâhirelerinden bakiyelerinin muakddemâ virilenden ma'ada Basra Kal'ası yerlü neferâtının bundan akdem havâle olunan altı aylık mevâciblerinden gayrı bu def'a dahi altı aylık mevâcibleri veşat donması levendâtının altı aylık salyâneleri ba'zı emvâl-i mîrîden sebeb-i tahrîr ahkâmı ile ta'yin ve havâle ve 'avn-ı hakla tahsil ve mahallerine isâl ve teslim için mahsûs mübâşir ta'yin ve irsâl olunmağla minvâl-i meşrûh üzere senin dahi ma'lumun olmak için müfredâtıyla memhûr ve mümzî sûret defterleri gönderilmiştir inşâllahû te'âlâ vusulünde irsâl olunan defterlerden hâric bir kusur ve göz var mıdır ve olduğu hâlde nedir ve ne mikdâr nesne iktizâ ider Basra ve Bağdad ve etrâf ve ittihâsının nizâm-ı hâl ve intizâm-ı ahvâline müteâllik bu âna değin vucûda geldi ve 'asâkir-i mansûrem Basra tarafına müteveccih oldukdan sonra Basra'nın ahvâline sûret-i ifrâğ olunmuştur ve hâlâ ne mahaldesiz ve bundan sonra dahi ne şekil tedbir ve tedârik hâsılı zuhûra gelen ahvâl ve asâr ve emâret ve ihtiyârı doğru ve sahîh üzere dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından bu husûs için ta'yin olunan (Boş) dâme mecdühû ile 'ala vechü'l-tevzir mütedd-i nümâyide 'arz ve i'lâm ve bi 'avnillâh'il-meliki'l-allâm gerek Basra ve gerek Bağdad'ın ve etrâf ve ittihâsının tanzîm ahvâline sıdk-ı derun ile ikdâm ve ihtimâm eyleyesin me'mur olduğun maslahat-ı umûr-ı celile saltanât-ı seniyye-i ... kemâl-i teyakkuz ve basîret ve ziyâde gayret ve hamîyyet ile himmet lâzımdır göreyim seni tevcîh üzere merdâne ve 'akılâne hareket idersen senin ile me'mur olan vüzerâ-yı ... ve mir mirân ve ümerâ vesâir merdân mirân meydan du'a olan kullarımın dahi cümlesinden gayret ve hamîyyet ve sadâkat ve istikâmet me'muldur ittifâk-ı derun ile hüdemât-ı 'aliyyemde cümleliz ziyâdesiyle gayret ve izhâr-ı celâdet idüb maslahatın her tarafın ve tarîk husûsunun sehli ve vağrını ve gavr ve kağrını mülâhaza ve fikir ve müş'ire kâdir olanlar ile müzâkere ve müşâvere iderek ittifâk ve ittihâd ile itmâm maslahatına bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eyleyesin netice bu husûs senin 'uhde-i kifâyetine havâle olunub emrinde müteekkidsin senden me'mul olunduğu vech üzere mes'a-i cemile vucûda getürmeğe

bezl-i bâd ve tûvân eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (11-20 Mart 1701)

518/1803 Mütessellim Çavuşzade Mehmet Hakkında Yalan İhbarda Bulunanların Kalebend Edilmesi

Murad ve Abdullah'ın dahi itlâklariçün yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

Boğazkesen Kal'ası dizdârına hüküm ki

Çerkes kazâsından Murad ve Abdullah ve İlyas nam kimeseler mütessellim çavuşzâde (?) Mehmed'den şikâyet ve divân-ı humâyûna ihbâr idüb da'va-yı şer' olduklarından otuzdan ziyâde ehl-i 'örf kimesneler merkûm Mehmed'in hüsn-i hâlini ve da'vacıların şer ve mazarratını ihbâr eylediklerin bi'l-fi'il Rumili kadı'askeri olan mevlânâ es-Seyyid Ali edâmallahû te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmekle mezbûr İlyas yed ve ihbâr olmağla cürmü 'afv ve mezbûrân Murad ve Abdullah ıslâh-ı nefis idince kal'a-i merkûmede kal'a-bend oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (11-20 Mart 1701)

518/1804 Vergi Toplanmasına Mani Olanların Sürgün Edilmesi

... kadısına ve Balıkesri nâibine hüküm ki

Bursa'da haremeyn-i şerefeyn evkâfı müfettişi vekili mevlânâ es-Seyyid Mustafa mektûb gönderüb haremeyn-i şerefeyn evkâfı zâbıtı Mehmed zîde kadrühû meclis-i şer'e varub evkâf-ı mezkûrenin defterlü re'âyâsından Balıkesri ve Edremidi kazâlarında sâkin Yörükhan tâifesinden el-Hâc Ali ve çolak oğlu İsmail nam kimesneler rüsûm-ı 'iyallerin virmediklerinden ma'ada sâir re'âyâyı dahi virdürmeyüb mahsul-i vakfa gadr itmeleriyle keyfiyetleri suâl olunduk da vech-i meşrûh üzere olunduğuna bi-tavsâti'l-müslimîn ihbâr eylediklerin 'arz itmeğin mezbûrlar diyâr-ı âhara nefy olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. *Itlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)*

519/1805 Mekke ve Medine'nin Galalı İçin

Fermânım mücebince 'amel olunub hilâfdan ihtirâz oluna deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisine hüküm ki

Haremeyn-i şerefeyn ahâlisinin muteber olan galâlları nakliçün bundan akdem Asitâne-i sa'adetimden tedârik ve irsâl olunan Kerâste ve mühimmât sâire ile inşâsı fermânım olan üç

kıt'a sefine Kerâstesi ve nasb olanlardan mukaddem sen ki vezir müşârün-ileyhsin tarafından üç kıt'a kalyon binasına mübâşeret eylemişdin hâlâ tarafından inşâ olunan kalyonlar tamâm olub lâkin irsâliye hazînesinden yüz yigirmi kise mısırî gitmek üzere irsâliye defterine mahsûb gösteriliüb ancak sefâyin-i mezkûrenin ol-mikdâr masârıfa tahmili olmadığı kuzât ihtiyârlarıyla istima' olunmağla dergâh-ı mu'allâm kapucular kethüdâsı olan Hasan dâme mecdühû ma'rifetiyle hak ve da'va üzere keşf ve hüccet olunması fermânım olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde mûmâ-ileyh ma'rifetiyle vukûf ve şu'uru olmalarıyla sefâyin-i mezkûrenin masârıfını tahmil-i sahîh ile tahmil ve fazlasın kaldurub ... otuz kırk kise akçe tebdil ... tarîkiyle enderûn-ı humâyûnum hazînesine irsâl ve teslim eyleyüb ba'de'l-yevm vaki' üzere masârıfda bu mâkule yarda komayub sadâkat ve istikâmetde sâbit-i kadem olasın senden ziyâdesiyle sadâkat me'mul iken hilâf-ı melhuz bu şekil hareketin inhirâf tab'-ı humâyûnuma ba'is olacağın mülâhaza idüb âna göre 'amel itmeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî Evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

519/1806 Mekke ve Medine'nin galalı için

Fermân-ı şerîfim mücebince 'amel eylesin hilâfdan ihtirâz eylesin deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisine hüküm ki

Haremeyn-i şerefeyn ahâlisinin mahruse-i Mısır'dan muteberi'l-irsâl olan galâlları nakliçün bundan akdem Asitâne-i sa'adetimden tedârik ve irsâl olunan Kerâste ve mühimmât sâireleriyle müceddeden inşâ olunacak üç kıt'a sefâyinin binâsına sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfimle me'mur olmuşdun mühimmât-ı mezkûre Asitâne-i sa'adetimden göndereli bu kadar zaman oldu Kerâste-i mezkûre bi tevakkufullahi te'âlâ İskenderiye iskelesine ne zaman varub ve andan bender-i Süveyş'e ne vakte dek nakl olundu ve sefâyin binâsına ne günden mübâşeret olundu ve şimdiye değin ne mertebe vucûda getirüldü ma'lum-ı humâyûnum olmak içün sen ki vezir müşârün-ileyhsin mu'accelen bi't-tafsil mah be mah deflerleriyle der devlet medârıma i'lâm ve dahi masârıfı husûsunda ziyâdesiyşe dikkat ve ihtimâm idüb ve bir güb evvel itmâmına ikdâm-ı tam eylesin eğer masârıf- nakl ve eğer baha-yı eşyânın keminet ve keyfiyeti bilmez ve takdim olunmaz nesne değilse senden her vecihle istikâmet me'muldur âna göre hareket eyleyüb hilâfdan begâyet ittika eylesin her hâlde sadâket ve istikâmetde selâmet hilâfına hamîyyet mukarrerdir sonra nedâmet fâide virmez âna göre basîret ve 'inâyet üzere hareket eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

519/1807 Mekke ve Medine'nin Galalı İçin

Fermân-ı mücebince 'amel eylesin deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Eşrefü'l-büka' ve emin-i bilâd ve zıyâ' olan Mekke-i mükerreme ve Medine-i münevvere şerefhullah te'âlâ yevmü'l-âhire ahâlisinin mahruse-i Mısır'dan beher sene muteberi'l-irsâl olan galâl ve hubabat vesâir mühimmâtların vakt-i zamanıyla mahallerine nakl ve isâli ve galâl nakl iden sefâyinin nizâm-ı ahvâli ve vakti ve evveli leyl-i mesihin ve tesyiri içün sen ki vezir müşârün-ileyhsin hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla ... sana bundan akdem bir kaç kıt'a evâmîr-i 'aliyyem şerefyâfte sudûr olub gönderilmişdi cümlesinin ittihaz ve icrâsı senden matlûb olmağla emr-i şerîfim vusulünde zikr olunan husûslar içün mukaddemâ vârid olan evâmîr-i 'aliyyemin mazmûn ve münifi tekayyüd ve icrâda bezl ve say' ve kudret kat' olunub 'arz eylesin şöyle ki hilâfî zuhûr itmek ihtimâli olur ise hizmet-i haremeyn-i şerefeyndir dünyada ve ahiretde müceb-i hâl olacağını müstehâk bilüb fermânım olan husûsları murâd-ı humâyûnum üzere itmâm ve ikmâlinde ve her umûrun tanzîm ve teftişinde basîret ve 'inâyet ile hareket eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

520/1808 Mısır Valisine Verilen Bazı Görevler

Fermân-ı 'alikadrim mücebince 'amel eyleyüb i'tirâz idersen vebâli budur ki aman deyum katl iderim kendin bilürsün deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Masârıfına irsâliye defteri mücebince yigirmi beş bin pâre mahsûb olunub ve bundan ma'ada mukaddemâ fermânım olduğu üzere yigirmi kavânüş irişdiresin.

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Bin yüz on bir senesine mahsûb olmak üzere gelen hazîne-i Mısır'ın irsâliye defterin kadîmden mahsûb oluna gelen ve ba'zı evâmîr-i 'aliyyem ile havâle olunmağla mahsûb iktizâ iden mevâddan ma'ada sene-i şerîfin irsâliye malına mahsûb olmak üzere bilâ-ferman-ı hümâyûn irsâliye defterinde masraf gösterdiğün akçelerden Mekke-i mükerreme şerifhâsına iskâf olmak üzere virilen yedi mısırî kise ile beş bin 'aded pâre ne makule infakdır fermânı olmayub ve kadîmden mahsûb olunagelmekle mahsûb olunub tahsili fermânım olmuştur ve nefis-i nefis-i humâyûnum içün irsâl olunan altmış kavânüş eşrete hassın sekiz... .. bahâsı olmak üzere dört mısırî kise ile yigirmi bin dokuz yüz yigirmi dört pâre kayd ve tahrîr eylemişsin zikr olunan eşreleden yigirmi kavânüş şerbetin masârıfıçün dahi düşen mahlûlünden her yevmiye yetmiş iki buçuk pâre hanta ve hazîne malından olundukdan sonra bu def'a ezdiyat

fermânım olan yigirmi kavânüş eşrete ... masârıfıçün dahi bir kise mısri mahsûb olub ziyâde masraf olunan tahrîr olunan iki kise ile yigirmi bin dokuz yüz yigirmi dört pârenin dahi tahsili fermânım olmuşdur ve mukaddemâ bender-i Süveyş'ten gelen irsâliye defteri mücebince tahrîr olunan masârıf ve ihraçdan gayrı ber vech-i nakd gönderilen yüz on yedi mısırî kise ile on altı bin altı yüz elli pâre enderun-ı humâyûnum hazînesine 'ad teslim olunan yüz on altı mısırî kise olmağla noksân iktizâ iden bir mısırî kise ile on altı bin altı yüz elli pâre inşa olunacak üç kıt'a sefâyinin Asitâne-i sa'adetimden irsâl olunan Kerâstelerin nakli içün isticâr olunan sefâyin iktizâ iden nevlari tarafından virilmek üzere Asitâne-i sa'adetimden hazîne-i 'amîremden virilmişdi meblâğ-i mezkûr bu def'a gelen irsâliye hazînesiyle mahsûb teslim-i hazîne olunmak lâzım iken gönderilmeyüb kapu kethüdân yediyle teslim-i hazîne olunmuşdur deyu masraf gösterdiğün yedi mısırî kise ile yedi bin 'aded pâre ve zıkr olunan üç kıt'a sefâyin içün Asitâne-i sa'adetimden gönderilen Kerâste İskenderiye'den Reşid'e ve Reşid'den Bulağa gelince nevl ücretleri ve nevl ma'ası ve hamal ve ... ücretleriçün masârıf gösterilen altı mısırî kise ile yigirmi üç bin iki yüz 'aded pâre içün dahi fermân-ı humâyûnum olmamağla bi hasebi'l-iktizâ makbul tutulan üç kise akçesinden ma'ada bâki üç kise ile yigirmi üç bin iki yüz 'aded pâre ki min haysu'l-mecmu' yigirmi iki mısırî kise ile yigirmi iki bin yedi yüz otuz pâre ider irsâliye hazînesine muhtebi olmayub senden taleb ve tahsili lâzım gelmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim varduğu gibi bu husûsda aslâ ta'lil ve tereddüd ve bir dürlü gadr ve cevâb irâdına sakil olmayub irsâliye hazînesine muhtebi iktizâ iden mak'ul-ı humâyûnum olmayan mevâddan min haysu'l-mecmu' masraf gösterdiğün yigirmi iki mısırî kise ile yigirmi iki bin yedi yüz otuz pâre iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fîl dergâh-ı mu'allâm kapucular kethüdâsı olan Hasan dâme mecdühû ma'rifetiyle serî'an ve 'acelen der devlet medârıma irsâl ve mahalline teslim itdükden sonra gereği gibi tekayyüd-i tam ve say' ve ihmâm eyleyüb hilâfdan begâyet tevki eylemeğin bâbında fermân-ı alîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

520/1809 Timurhisar Kazasında Eşkıyalık

Timurhisâr kadısına ve kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdârı ve Selanik Kal'ası dizdârına hüküm ki

Timurhisâr kazâsına tâbi' Deterne nam karye sâkinlerinden Ahmed nam kimesne gelüb kazâ-i mezbûrda sâkin yeniçerilik iddi'asın iden İbrahim bin yüz (Boş) senesinde katl kasdiyle mezbûr Ahmed'in 'alenen menzilin basub 'iyâline hilâf-ı şer'-i şerîf ta'arruz itmekle mahallinde murâfa'a-i 'şer' olduklarına vech-i meşruh.

520/1810 Konya Mütessellimliğinin Tevcihi

Konya kazâsı nâibine hüküm ki

Konya mütessellimi olan Receb'in re'âyâya te'addisi olmağla 'azl olunub Ahmed zîde mecdühû Konya'ya mütesselim nasb ve ta'yin ve irsâl olunmağın sen ki mevlânâ-yı mezkûrsun Konya mütessellimliğini mûmâ-ileyh varduğu günden zabt u rabt ve vâki' olan cüzî ve külli mahsulât ve rûsûmât kânun ve defter mücebince ahz u kabz itdürüb taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve ta'arruz itdürülmemek bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

520/1811 Feyzullah Paşanın Güvercinlik Palankasına Gönderilmesi

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin bundan akdem palanka-i cedîd muhâfazasında olan Feyzullah paşa kendü hâlinde olmayub ba'zı nihvâr hareketi nümâyân olduğundan ref' ve Güvercinlik palankası muhâfazasına ta'yin eyledüğün i'lâm eyledüğün ecilden imdi ta'yin eyledüğün üzere mûmâ-ileyhi kâmekân Güvercinlik palankasında hidmet-i muhâfazada olmak üzere takrir ve temkir eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

521/1812 Timurhisar Kazasında Eşkîyalık

İtlâkiçün yazılmışdır. Fi 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Timurhisâr kadısına ve kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdârı ve Selanik Kal'ası dizdârına hüküm ki

Timurhisâr kazâsına tâbi' Deterne nam karye sâkinlerinden Ahmed nam kimesne gelüb kazâ-i mezbûrda sâkin yeniçerilik iddi'asın iden İbrahim bin yüz (Boş) senesinde katl kasdiyle mezbûr Ahmed'in 'alenen menzilin basub 'iyâline hilâf-ı şer'-i şerîf ta'arruz itmekle mahallinde murâfa'a-i şer' olduklarına vech-i meşruh üzere olduğu şuhûd-ı 'udûl ile sâbit ve mezbûr İbrahim herbar alet-i harb ile gezüb dâima fesad ve şekâvet üzere ümmet-i Muhammed'e kasdi olduğu sen ki mûmâ-ileyhsin i'lâm eyledüğün ecilden bu mâkule fesad ve şekâvet eyledüğü dâima alet-i harb ile gezüb ümmet-i Muhammed'e kasdi vaki' ise şer'an sâbit olan mevâdı hüccet itdürüb ve kendüsünün yanına yarar ademler koşub Selanik Kal'asında kal'a-bend eyleyüb islâh-ı nefis idinceye ıtlâk olunmaya deyu yeniçeri ağası İbahirm ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

521/1813 Tımişvar Eyaletinde Olan Haslarda Ödenen Bac, Gümrük ve Bad-ı Heva Vergilerinin Hesaplanması Ve Kaydedilmesi

Fermân-ı vâcibü'l-ımtisâlim mücebince 'amel oluna deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Hızâne-i 'amiremin Tımişvar cânibi defterdârı (Boş) zîde 'ilmühûya hüküm ki

Tımişvar eyâletinde vâki' havâss-ı humâyûn ve bilâd defter-i hâkimâ ve evkâf ve müstahzen karyeleri ve bilâd-ı sâhib olan re'âyâ ve timar karyelerinde ba'de'l-yevm mefruzu'l-kalem makt'uu'l-kadem min külli'l-vücûh serbestiyet üzere zabt ve eyâlet-i mezbûrda vâki' iskeleler ve gümrük ve bac-ı bazar ve ihtisâb ve ihsâriye ve beytü'l-mal-ı 'amme ve hassa ve yava ve kaçgun ve bâd-ı hevâ ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkud ve tapu resmi ve cürm ü cinâyet vesâir mâl-ı mîrîye mütea'llik cüzî ve külli mahsulât ve rüsumât her ne ise sen ki defterdâr mûmâ-ileyhsin mutak-ı kadîm üzere sen zabt ve ahz u kabz idüb zikr olunan havâs ve kurâ re'âyâlarına ve mîrî defterdârlık ve mukâ'atat umûruna kat'a taraf-ı âhardan kat'a bir ferdi dahl ve ta'arruz itdürmeyüb şöyle ki fermân-ı cihantabla muhâlefet ve taraf-ı âhardan müdâhele ider olur ise der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylemek için mâliye tarafından emr-i şerîfîm virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı L sene 1112. (21-30 Mart 1701)

521/1814 Bütün Tımişvar Eyaletinde Olan Reayanın Öşür Hariç Diğer Vergilerin Affı

Fermân-ı 'alişânım mücebince 'amel oluna deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Tımişvar beglerbegisi İbrahim paşa dâme me'alihûyaa ve hızâne-i 'amiremin Tımişvar cânibi defterdârı (Boş) zîde 'ilmihûya hüküm ki

Bundan akdem vâki' olan cenk ve cidâl imtidâdı bi hasebi'l-iktizâ kesret tekâlif ile re'âyâ ve berâyânın ekseri zayıfı'l-hâl ve muzdaribü'l-'iyâl olmuşdu hâlâ bi 'avnihi te'âlâ mesâlih ve muvâ'daa hüsn-i hitâm ve tarika-i emkia-i istihkâm üzere elhâm ve ihtişâm bulub bu emri hayr itmeyüb re'âyâ ve berâyâ beyninde semeresi zâhir olmak emrim bâ-husûs serhadd-i İslâmiye'de olan mahallerde intişâr sulh ve salâh cümleden akdem olmağla Tımişvar eyâletinde olan ehl-i zimme re'âyânın hâllerine merhameten iki seneye değin aş'ar-ı şer'iyeden ma'ada olan cizye ve bi'l-cümle tekâlifî 'afv olunub vücûda ... ve mezâlimden hıyânet ve sıyânet ile hâlleri terfiye olunmak iktizâ-yı murâd-ı humâyûnum olmağla sen ki mir miran-ı mûmâ-ileyhsin ve defterdâr-ı mezkûrsun eyâlet-i mezkûrede olan re'âyâ ve berâyâyâ vech-i meşrûh üzere ... mâlukâne ve

rağfet ve merhamet-i peyderşâhânemi i'lân ve işâ'at ve iki seneye değin aş'ar-ı şer'iyeden ma'ada cizye vesâir tekâlif taleb olunmayub ve vücûh-ı mezâlimden himâyet ve sıyânet ile terfiye-i hâl ve tanzîm-i ahvâllerine ve env'a-i istimâetleriyle tazmîn bilüb ve bir zan nüfusuna ziyâde tekayyüd-i tam ve say' ve ihtimâm eylemek için mâliye tarafından emr-i şerîfîm virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı L sene 1111. (21-30 Mart 1701)

522/1815 Mısır İrsaliyesi İçin

Fermân-ı vâcibü'l-ımtisâlim mücebince 'amel idüb hilâfdan begâyet ihtirâz eyleyesin muğâyir hareketde olursan katl olunursun vebâli budur ki deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisine hüküm ki

Mısır hazînesi irsâliyesi fî'l-asl bin iki yüz yigirmi kise ve ecdâd-ı 'izâm asârullahi te'âlâ yerâminhûm zaman-ı sa'det-i iktidârlarından berü atîbet-i emvâl-i hassadan olub her vecihle tenkiz ve ta'lilden mahfuz iken birkaç seneden berü vech-i âhar ile tedârîki mümkün olan ba'zı masârıfı ahâli-i mollası ile 'arz u mahzar ile irsâliye hazînesinden havâle vaz'ı ziyâde irsâliye defterlerinde masârıf gösterilüb ve kalyonlar levendâtı mevâcibi için dahi hazîne-i mezbûreden senevî dört yüz on sekiz kise mısırî ile üç yüz kırk pâre ocaklık ta'yin olunmağla mîrî kalyonlar hüdemât-ı dîn ve devlet-i 'aliyyemde icmâl olunmak için a'idad olunub bu kadar dahi masârıfı çekilür iken her sene ocaklıkları olan akçeyi getürmek için üç dört kıt'a kalyon varub 'adem-i ihtimâm ve tehâvün ve tekâsül sebebi ile bu kadar itmâm bilâ-mûcib İskenderiye iskelesinden meks itdürülmekle tevtıl olunub 'ale'l-husûs bu şekil 'avârız-ı esbâb ile hâlâ irsâliye hazînesi ahz-ı kalîl kalmağla dâr-ı kadîm üzere hazîne-i mezbûr ile ümerâ-yı Mısır'dan biriyle yedi ocak halkından ta'yin olunan bu kadar nukûdun âbâb ve zehâblarından il'abına ve nice masârıf itlâfına ve hazîne itlâfına şâyân olmaduğundan gayrı ... olan belde-i celile-i Mısır Kahire'ye mütevezzine 'azim olub ve'l-hâsıl bu mâkule havâlat ve masârıf gayrı merziyye ile irsâliye hazînesinin bu sûrete girmesindentam'-ı humâyûnum mütenazzır ve bi tevakkufu'llahi te'âlâ yine ... kadîm ocağı ve kemâfî'l-evvel ittizâ ve ens'ai iktizâ-yı murâd-ı sadâd-ı olmağla kalyonlar masârıfı için ocaklık ta'yin olunan dört yüz on sekiz kise ile beş yüz kırk parenin yüz kisesi mukaddemâ bir def'a ve elli üç kise ile üç yüz otuz altı buçuk guruş dahi hâlâ bu tarafda ba'zı mukât'adan ta'yin ve mevâcib-i mezkûre için ocaklık bağlanub bâki kalan iki yüz altmış dört kise mısırî ile üç yüz kırk guruş bu cânibden hazîne-i 'amiremnden virilmek üzere tevfiz ve temlik olunub irâliye hazînesinden kalyonlar ocaklığı mevâbcinin nusfı fermânım olmağla bu nukûd vech-i kalyonlar ocaklığı olan dört yüz on sekiz kise akçe ile ... irsâliye hazînesi tahallus

olunmuş olur imdi emr-i şerîfîm vusulünde mukaddemâ kalyonlar ocaklığı olub hâlâ minvâl-i meşrûh üzere raz' olunan meblâğ-ı merkûm irsâliye hazînesine hem idüb işbu bin yüz on iki senesi reb'î'ul-evvelin yigirmi beşinci gününden vâki' fevt ibtidâsı i'tibâıyla gelecek hazîne ile irsâl buyrulub hilâfdan ve ahâli-i mollası ile külli masârif gösterüb ta'lil-i hazînedan ziyâde tevki ve kusûr-ı tanzîm-i hazîne ihtimâm eylemek bâbında hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum ile fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

522/1816 Kalebend cezası

İtlâkları için yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Hâlâ Trabzon Kal'asında yeniçeri zâbıtı olan Ahmed'e hüküm ki

Yeniçeri çavuşluğu iddi'asın iden Ahmed ve Hüseyin ve Süleyman nam kimesneler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' eşkiyâ yı başlarına cem' ve icrâ-yı a'zam-ı şer'îyye itdürmeyüb dâima fesad ve şekâvet üzere 'ibâdullahı ta'ciz ve rencide üzere oldukları i'lâm olunmağla mezbûrlar sefer itmeyüb ve hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmayub bu mâkule kendü vilâyetlerinde sâkin olan mezbûrların bir vecihle çavuşlukdan 'alâkları olmamağla fîmâ-ba'd çavuşluk iddi'asın itdürmeyüb 'ibâdullahı ta'ciz iden mezbûrları muhâfaza-i mezbûrdan ihrâc ve bilâd-ı âhara nefy idüb mazarratlarından 'ibâdullahı men' ve def eylesin deyu yeniçeri ağası mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

522/1817 Arsa Üzerine Ev İnşasına Mani Olunmaması

Vidin kadısına hüküm ki

Vidin kazâsı sâkinlerinden Ebubekir ve (Boş) ve (Boş) nam kimesneler gelüb Vidin Kal'asında hâric mahallelerde mutasarrıfları oldukları mülk-i menzilleri mukaddemâ vâki' olan muhârebede münhezim olub ve hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ mesâlih vâki' olmağla kadîmden mutasarrıf oldukları 'arsaların üzerinde hâne vesâir ebniya binâ murâd itmeleriyle kimesnenin tasarrufuna geçmeyüb mahzûr-ı şer'isi yoğiken ba'zı kimesneler bilâ-emr-i şerîf muhâlefet itmeleriyle mani'-i şer'isi yoğsa ve kimesneye zararı yoğsa muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

523/1818 Kilise Tamiri

Eğrire kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Dakşo nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı 'arzuhal idüb karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kiliselerinin sakfı divarları mürur-ı eytâm ile harâbe meşref olmağla mevz'-i-i merkûm karye olub ekser ahâlisi zimmi ise

şer'le keşf ve asıl binâsından ziyâde bir şey ihdâs olunmayub vaz' kadîmisi üzere termimine muhâlefet olunmamak üzere fetvâ-yı şer'îye mücebince bin yüz iki senesinde emr-i şerîf virilmişken ba'zı mevaz'î sebebiyle termim olunmaduğun bildürüb hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden ahkâm kaydına mür'acât olunduk da vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virildüğü mestûr olunmağın mani'-i şer'îsi yoğsa mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince şer'le keşf ve mes'a-i şer'î olduğu mertebe termimine muhâlefet olunmamak için yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 1112. (21-30 Mart 1701)

523/1819 Kilise Tamiri

Isparda kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Nice (?) nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâ südde-i sa'adetime gelüb karye-i mezbûrede vâki' Şenmeri dimekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kilisenin mürur-i eytâm ile ba'zı mahalleri harâbe meşref oldukda virilen emr-i şerîf ile keşf ve hüccet-i şer'îye olunmağla hüccet-i şer'îye mücebince vaz' kadîmisi ve mes'a-i şer' üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu şurûtuyla yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (21-30 Mart 1701)

523/1820 Şhirköy Kazası'nda Eşkîyalık

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Şhirköy kadısına ve Gelibolu'da yeniçeri zâbıtı ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Şhirköy sâkinlerinden olub yeniçerilik iddi'asında olan Halil nam şakî kendü hâlinde olmayub leyl ü nehhâr müdmin-i hamr ve ehl-i fesad ve ümmeti Muhammed'in ehl-i 'iyâline ta'arruz ve dâima tüfenk ve penpal ile gezüb kazâ ahâlisi mezbûrun şürûrundan emin oldukların 'arz olunmağla sen ki haseki mûmâ-ileyhsin mezbûru ... ahz ve himâyesiyle murâf'a-i şer' ve üzerine sübût bulan mevâdı tescil-i sâbit ve sûret-i sicilin irsâl eyledikten sonra tarafından yanına ademler koşub ıshâh-ı nefis için Limni Kal'asına gönderüb muhkem kal'a-bend itdüresin ve sen ki dizdârsın mezbûr Halil sana varduk da ıtlâkiçün fermân sâdir olmadıkça ıtlâk eylemeyüb ve haseki tarafından sana teslim olunduğuna sahîh üzere i'lâm eyleyesin deyu ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (21-30 Mart 1701)

523/1821 Şhirköy Kazası'nda Eşkîyalık

Şhirköy kadısı ve zâbıtına ve 'ayân-ı vilâyete hüküm ki

Sen ki kadı mûmâ-ileyhsin nâibin İbrahim mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr ahâlisi meclis-i şer'e varub bundan akdem Tekfurdağı'nda sâkin iken kendü hâlinde olmaduğundan ve

iclâ olunan sarı Mahmud dimekle ma'rif kimesneden kazâ-i mezbûra tâbi' Arınlı nam karyede tavattun ve kendü hâlinde olmayub ba'zı kimesnelere senin müsâlehan gördüm deyu şiddet ile akçelerin alub ve ba'zı fukarâyı dahi hilâf-ı şer'-i şerîf habs ve cebren akçelerin alub ve kimi hilâf-ı vâki' mevâd itmeleriyle ehl-i 'örf tâifesine gammad ve tecrîm itdürüb mezbûr sarı Mahmud'dan cümlesi müteazzi olmalarıyla virilen emr-i şerîf mücebince savb-ı şer'den tenbih olunduk da mütenebbih olmaduğun bildürüb ol-bâbda emr-i şerîfim ricâsına vâki' hâli ilmühaberleriyle 'arz eyledüğü ecilden merkûmun te'addisi vâki' ise ol-tarafda habs olunub sahîh üzere i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

524/1822 Maraş Eyaleti'nde Olan Bazı Sancakların Borçlarını Ödemesi

Maraş beglerbegisine ve Maraş eyâletinde vâki' kadılara hüküm ki

Bin yüz bir ve yüz iki üç senelerinde eyâlet-i Maraş bedeliyesi malından on üç bin gurus bâki kalmağla tahsili için sâbık Rakka vâlisi vezirim Ali paşaya fermânım olub müşârün-ileyh dahi eyâlet-i Maraş'da vâki' elviye alay beglerinden Maraş sancağı alaybegisi Dulkadirzâde Murtaza Ali ve zu'ama ve erbâb-ı timardan Kalender za'im Ahmed ağazâde ve hacı Ali ve Abdülmuttalib ve Osman ve seyyid Osman ve Bilal ve Hüseyin ve kara Ali ve dede Abdurrahman ve Yusuf begzâde Ahmed ve Şaban ve Tazlîzâde ve İsa ve hâlâ çavuşlar kethüdâsı Mehmed ve Uzunzâde Mustafazâde Mehmed ve Karamanzâde Mahmud ve Hızır ağazâde Halil ve Kars sancağı alaybegisi Mustafa ve zu'ama ve erbâb-ı timardan Abdünnebi ve Günmakule oğlu Hasan ve Kerim ağazâde Halil ve Dünder ve Hızır oğlu ve pir Süleyman ve çoçur Osman ve Hızır ağazâde Mustafa ve Ayıntab sancağı alaybegi Halil ve zu'ama ve erbâb-ı timardan İsmail ve seyyid Mehmed ve za'im Ömer ve Halilzâde ve Musafa ve za'im Süleyman ve Ali Kayanık ve el-Hâc Hüseyin ve İbrahim bayrakdâr hacı Mustafa ve hacı Mehmed Ali ve Durmuş ve Abaza Mustafa ve han ... Abdullah ve Hısnı mansur sancağı alaybegisi Ali ve Malatya sancağı alaybegisi Halil ve Arnavudzâde Bekir ve Gerger alaybegisi İbrahim vesâirleri cümlesi Rakka'ya ihzâr mal-ı mezbûr taleb ve teftiş olunduk da bâki' kalan meblâğ-i mezbûr eyâlet-i merkûmede olan sancaklara tevzi' olunmağın Maraş sancağına beş bin iki yüz gurus ve Hısnı mansur sancağına bin üç yüz kırk dört gurus ve Kars sancağına iki bin sekiz yüz kırk dört gurus ve Ayıntab sancağına bin altı yüz yigirmi beş gurus ve Malatya sancağına bin yüz on altı gurus ve Gerger sancağına bin dört yüz on beş gurus kise bi'l-cümle on üç bin beş yüz kırk dört gurus salyâne ve otuz beş gün tamamına değin vezir müşârün-ileyh bi'l-cümle edâ ve teslim eylemek üzere cümlesi birbirlerine kefil-i bi'l-mal olub müddet-i merkûm tamamında edâ ve teslim eylemedikleri sûretde kefâletleri hasebiyle kendü deynimiz olsun malınızdan tahsil ve teslim-i hazîne eylesün deyu cümlesi ikrâr ve i'tirâf idüb hüccet-i şer'îye vormeleriyle Maraş

sancağına isâbet iden beş bin iki yüz gurus ekseri tahsil ve kal'aya vaz' olunub ve ba'zısı dahi tahsili kârib olub ve Kars sancağı vesâir sancaklarda dahi tahsili kârib olduğu Maraş nâibi zîde 'ilmühû 'arz itmekle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin meblâğ-i merkûm on üç bin beş yüz kırk dört gurusdan bu âna değin tahsil ve kal'aya vaz' olunan her ne mikdâr ise kusuru dahi işbu emr-i 'alişânım vardığı gibi kat'a tehir ve tevakkuf itmeyüb ta'yin olunan mübâşir (Boş) ma'rifetiyle bâlâda mestûru'l-esâmi olan alay begleri vesâir zu'ama ve erbâb-ı timardan bi'eyyi'l-vechgâh virdikleri hüccet-i şer'iyeler mücebince bi't-temâm tahsil ve temlik ma'rifetiyle ber vech-i ta'cil irsâl ve hazîne-i 'amireme teslim itdükden sonra ziyâde ihtimâm-ı tam eyleyesiz ve sen ki mübâşir mezbûrsun meblâğ-i mezbûr bir gün evvel tahsil ve götürüb teslim hazîne-i 'amirem eylemeğe sen dahi ziyâde ikdâm say' ihtimâm idüb 'avk ve te'hirden ictinâb eyleyesin şöyle ki bundan sonra dahi mezbûrlar edâda ta'lil ve muhâlefet iderler ise cümlesin kayd ü bend ile mübâşir mûmâ-ileyhe koşub der devlet medârıma ihzâr eyleyesiz deyu mâliye tarafından emr-i şerîfim virilmekle mücebince fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

524/1823 Kudüs'te Olan Deyrulamud Manastırı'nın Tamiri Ve Ehl-i Örfün Keşf Bahanesiyle Akçe Talep Etmemesi

Kudüs-i şerîf mollasına hüküm ki

Kudüs-i şerîfde mütemekkin olan İfrence râhibleri südde-i sa'adetime gelüb Kudüs-i şerîf dâhilinde vâki' kadîmden yedlerinde olub kendülere mahsûs ve hâlâ zabt ve tasarruflarında olan Deyru'l-'ammud demekle ma'ruf manastırlarının ziyaretçileri ve kendüleri sâkin oldukları kadîmi otalarının ba'zı yerleri mürur-ı eyyâm ile münhezim ve ba'zısı dahi harâbe meşref olub ta'mire muhtâç olmağla bundan akdem ma'rifet-i şer'le keşf olunduk da cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'ie mücebince ta'mir ve termim olunub tekrâr keşf olundukda zikr olunan otalar keşf ve hücceti mücebince mes'a-i şer' olduğu mertebe ta'mir olunub ziyâde bir şey ihdâs olunmadığı mu'ayene ve müşâhede olunmağla tekrâr cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'ie virildüğün bildürüb yedlerinde olan hüccet-i şer'ie mücebince 'amel olunub ehl-i 'örf tarafından ... celb-i mal için bî-vech-i şer' yoklama ve keşf ve teftiş namıyla vesâir bahane ile rencide ve remîde itdürülmemek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'ie mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf rencide olunmamaları emrim olmuştur (Boş) sâdır olan emrim üzere 'amel dahi husûs-ı mezbûra tam tekâyyüd ve hüccet-i şer'iyelerine nazar idüb göresiz manastır-ı mezbûrenin ziyâretçileri ve kendülerin sâkin oldukları kadîmi otaların vech-i meşrûh üzere münhezim ve harâbe meşref olduk da cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'ie mücebince ta'mir ve termim ve tekrâr keşf olunduk da eyledikleri ta'mir mukaddemâ

yerlerine virilen hüccet-i şer'îyeye mutâbık ve mes'a-i şer üzere olduğu mu'ayene ve müşâhede ve tekrâr hüccet olunmuşken rencide olundukları vâki' ise yedlerinde olan hüccet-i şer'îye mücebince 'amel idüb min-ba'd şer'-i şerîf ve hüccet-i şer'îyeye ve emr-i humâyûnuma muhâlif ehl-i 'örf tâifesine ... celb-i mal için yoklama ve keşf ve teftiş namıyla vesâir bahane ile rencide ve remîde itdürmeyüb ve bi gayri hak bir akçe ve bir habbelerin aldırmayub men' ve def eyleyüb bir dahi emrim varmalu eylemeyesin ve ba'de ... Fî evâsıtı (silik) sene 112.

525/1824 Maraş Eyaleti'nde Eşkîyalık

Maraş beglerbegisi Reşvan oğlu Halil paşaya ber vech-i arpalık Malatya sancağı mutasarrıfı Ahmed ve Arapgir sancağı mutasarrıfı Kurd Mehmed'e ve Divriği ve Arapgir ve Kemah ve Kuruçay ve Çemişgezek ve ol-havâlide olan kadılara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârı ve 'ayân-ı vilâyetin iş erleri ve darb ve harbe kâdir olanlara hüküm ki

Ekrad tâifesinden Ulus ta'bir olunur Göçerevli zümresinden Cihanbegli 'aşıretinden koyun oğlu İbrahim ve karındaşı Hasan ve İsa noçur ve oğlu Yusuf ve Yazıcı oğlu Bekirzâde ve Şımanlı 'aşıretinden ... Ali ve Hüseyin oğlu Zülko ve Ali oğlu Mustafa Rumgeldi oğlu Yusuf ve oğlu vesâirleri Denli Zorlu cema'atından Gürkavlı ve karındaşı ve kara Ömer oğlu vesâir hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile yürüyü geldikleri mahaldeğil iken Sarı Cihan nam mahalde Kemah'dan Hüseyin ve Mustafa ve Ebubekir ve Halil ve Şaban ve Kerç Hasan kazâsında Numan ve Hasan ve Mehmed ve Kuruçay'dan Ömer nam kimesneleri katl ve Gösene nam karye sâkinlerinden İsmail nam kimesne dahi kılınç ve mızrak vesâir alet-i harb ile katl ve üç yüz atludan mütecâviz eşkıyâ ile civârlarında vâki' kasaba ve kurâda fesad ve şekâvet ve kuttâü't-tarîk idüb fukara ve zu'afa ve hüccâc-ı müslîminin emvâl ve erzakların nehb ü gâret eylediklerin 'arz u mahzar ile i'lâm olunmağla husûs-ı mezbûr için kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû ta'yin olunmağın ittifâk ve ittihâd ve hüsn-i tedbir ile üzerlerine varub bi eyyi'l-hâl ele götürüb katl (?) olanları şer'le müstehâk oldukları cezâları bilâ-tehir tertib ve icrâ ve mahiyetlerinin ve yataklarının dahi haklarından gelüb ve zikr olunan 'aşâir bundan akdem bizimle ekradı iskân olduğu mahalde iskân itdürölmek üzere fermân-ı 'alışânım sâdır olmuşken ita'at itmeyüb tecâvüz ve te'addileri zahir olmağla imdi şer'le haklarından gelinecekleri cezâları virildikten sonra sâirleri fermânım olduğu mahale iskân ve şer ve mazarratları 'ibâdullah üzerlerinden def olunmak ne vecihle mümkün ise ihtimâm ve nizâm virüb der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylesiz deyu mâliye tarafından emr-i şerîfim virilmekle mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

525/1825 Yeniçerilerin eşkıyalığı

Adanus ve Harmancık nâiblerine ve yeniçeri serdârlarına hüküm ki

Divân-ı humâyûnum kisedârı olan iftîhâr-ı erbâbü'-tahrîr ve'l-kalem muhtâr-ı ashâbü't-tahrîr ve'r-rakam kâtib Abdulkerim Kırımî (?) zîde mecdühû gelüb Hüdavendigâr sancağında berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'ameti karyelerinden olub Adanus kazâsından ifrâz ve ve hâliyâ Harmancık kazâsına ilhâk olunan Esen nam karyesi kurbunda senede bir kere Turar mezkûr seydi kethüdâ dimekle ma'ruf bazarın bâc bazarı defter-i hâkânide ze'amete kabil kayd olunmağla zikr olunan bazara vaktinde etrâfda ba'zı yeniçeri tâifesi kesret üzere gelüb ticâret eşyâsın yağma ve enva'î fesad ve şekâvet ve tüccâra cevır ve eziyet idüb bazarın ... ba'is olmalarıyla ol-mâkule te'addi ve fesâd idenlerin şer'le men' ve memn'u olmayanlar ahz ve muhkem habs idüb keyfiyet ahvâlleri vuk'u üzere 'arz ve i'lâm eyleyesin deyu yeniçeri ağası İbrahim ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

525/1826 Kürek Cezası

İtlâk olunmuşlar deyu. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

Kapudan paşaya hüküm ki

Seyyidetü'l-muhadderât ikililetü'l-muhassenât tacü'l-mesturat hemşîrem Hatice sultan dâme 'iffetühânın Üsküdar'da olan yalısının haremlerine defter (?) ile vaz' olunan eşyâsın saray-ı mezbûr bekçisi olan Ahmed ve arkadaşı Ömer nam bostancılar biraz eşyâ sirka itmeleriyle ellerinde zuhûra gelüb ihânetleri zâhir olmağla ocaklarından ihrâç olunmalarıyla sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezkûrlar kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem sefinesine vaz' olunub fermân-ı 'alişânım sâdır olmadıkça ıtlâk olunmamak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâhiri N sene 112. (1-10 Mart 1701)

525/1827 Kalebend ıtlakı

Konya Kal'ası dizdârına hüküm ki

Derelü kadısı seyyid Abdurrahim zîde fazlühû mektûb gönderüb Derelü kazâsına tâbi' Müslüman ozan nam karyeden İbrahim nam kimesnenin bundan akdem Konya Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olmuştı ... mezbûr kendü hâlinde 'arz ve kariyle meşgul dervişlerinden kimesne muntazır olmağla ıtlâk olunmak ricâsına 'arz itmeğin ıtlâkiçün yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

526/1828 Üsküdar Kazası'nda Eşkıyâlık

Üsküdar kadısına hüküm ki

Hassa bostancı başı olan Mustafa dâme mecdühû gelüb kazâ-i mezbûrda vâki' kadîmden hıfz u hırâset olunagelen mîrî korıdan ba'zı kimesneler kerâste ve odun kat' ve kömür yakub ve korının işticârın ihrâk-ı bi'n-nâr eylediklerinden ma'ada sayd ve şikâr bahanesiyle alet-i harbile gezüb nice fesad ve şekâvet itmeleriyle haseki ma'rifetiyle mahallinde tefahhus olunub mîrî korıdan ol-mâkule bilâ-emr-i şerîf Kerâste ve odun kat' ve kömür hark ve sayd ve şikâr bahanesiyle alet-i harb ile gezüb fesad ve şekâvet eyledikleri vâki' ise ma'rifet-i şer'le men' ve def' olunmak üzere mukaddemâ emr-i şerîfim virildüğün bildürüb ol-bâbda hükm-i humâyûnum ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

526/1829 Kilise Tamiri

Karadağ nâibine hüküm ki

Nâhiye-i mezbûra tâbi' Erdek nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karyeleri kurbunda bağçe içinde vâki' Suza dimekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilise bundan akdem harâbe meşref olub termime muhtâç olduk da emr-i şerîfimle mes'a-i şer' olduğu üzere tevsi' ve terfi' olunmayub ve asıl binâsından ziyâde bir şey ihdâs olunmuş değil iken karyeleri subaşı ve ashâb-ı mütegalibe cevri ve ta'ciz ve celb-i mal için siz kiliseleri termim itmişsiz deyu bî-vech hilâf-ı şer'-i şerîf akçe mutâlebesiyle rencide ve remîde eylediklerin bildürüb ol-vecihle bivech te'addileri şer'le men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden hilâf-ı şer' te'addileri men' oluna deyu yazılmışdır vusul buldukda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi husûs-ı mezbura tam mukayyed olub Kesenil kilisesi merkûm feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunmuş kadîmi kilise olub mürur-i eyyâm ile harâbe meşref olmuş ise asıl binâsından ziyâde ve ta'mir ile bir nesne ihdâs idüb ve te'hir ve tevsi' ve terfi' ve tevzi' kadîmden tevâcüz itmiş ise asl-ı vaziyete ziyâde tecâvüz iden her ne ise ma'rifet-i şer'le hedm eylesin şöyleki asıl binâsından ziyâde ta'mir ile bir nesne ihdâs veyâhud tevsi' ve terfi' ve tevzi' kadîmden tecâvüz itmiş değil ise ... ta'ciz ve celb-i mal için siz kilisenizi termim itmişsiz deyu bivech ve hilâf-ı şer'-i şer akçe mutâlebesiyle dahlve rencide ittimeyesin şöyle bilesin. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

526/1830 Kahire'den İstanbul'a gelecek buğdaya mani olunmaması

Kahire (?) kadısına hüküm ki

Sefine reislerinden Osman gelüb kazâ-i mezbûrda vâki' iskelelerde İliç ve Temikde (?) nam karyelerden rızâlarıyla zâbıtlarından narha câri üzere akçesiyle Buğday iştirâ ve âhar yerlerde bey' itmeyüb toğru İstanbul'a gönderüb bey' itmek üzere sefinesine tahmil itmek istidanda ihtâ tarafından ve âhardan müdâhele olunmağla İstanbul'a getirülmek üzere hilâf-ı şer'-i şerîf mübâya'a ve nakline muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı N sene 112. (19-28 Şubat 1701)

526/1831 Mısır'dan Getirilecek Malzemeler İçin

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla kılar-ı 'amiremin ocaklığı olmak üzere nefis-i nefis-i humâyûnum için mahruse-i Mısır'dan beher sene iki yüz dirhem ... ve iki yüz dirhem ... Mısır hazînesiyle ta'yin olunan beğ vülât-ı Mısır olanların mühürlü ve ... teslim ve irsâl ve ânlar dahi getirüb götürüb enderun-ı humâyûnum kılarcı başısı olanlara teslim idgelmişler iken iki seneden berü gelmedüğü sen ki vezir müşârün-ileyhsin ol-mikdâr ... her kimin zimmetinde kalmış ise tahsil ve irsâl ve mahalline teslim itdürüb ve fîmâ-ba'd dahi muteber kadîm üzere beher sene ol-mikdâr ... hazîne-i Mısır ile ta'yin olunan beğ teslim ve nefis-i nefis-i humâyûnum için Asitâne-i sa'adetime irsâl ve mahalline teslim itdürülmek ziyâdesiyle ehem ve elzem olduğu enderun-ı humâyûnum kılarcı başısı Süleyman ağa dâme 'uluvvuhû mücebince bi'l-fi'l baş defterdârım olan Ahmed dâme 'uluvvuhû i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

527/1832 Kilise Tamiri

Şehirköy nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Simukte (?) nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı 'arzuahâl ider karye-i mezbûre mahallâtından Leskoye nam mahalde vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-i eyyâm ile üzerinin örtüsü mürtefi olduğundan ma'ada nüzul şübh ve müreraddededir deyu divarının nısf mertebesi harâbe meşref olmağla bundan akdem virilen emr-i şerîfim mücebince şer'le keşf olunduk da vech-i meşrûh üzere olduğu mu'ayene ve müşâhede ve cânib-i şer'den hüccet hüccet-i şer'ie virilmeke hüccet-i şer'ie mücebince hâriçten iscâr ve işcâr vaz' olunmamak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olduğu mertebe vaz' kadîmisi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ itmeğin hüccet-i şer'ie mücebince vaz' kadîmisi üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

527/1833 Suret

Bir sûreti Galata muzâfâtından Marmara nâhiyesine tâbi' Hoslı nam karyede olan Aya Rayad nam kilisenin sathı ve sakfı harâbe meşref olmağla minvâl-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

527/1834 Suret

Bir sûreti Atina kazâsına tâbi' Kulurmak cezâresinde vâki' Panza Hanzomin nam kilisenin sakfı ve ba'zı mahalleri harâbe meşref olmağla vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

527/1835 Suret

Bir sûreti Yenişehir-i Fenar muzâfâtından Kuruca kazâsında nâhiye-i mezbûrda vâki' Rendade çiftliğinin İva Anid nam kilisenin ba'zı yerleri harâbe olmağla vezh-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

527/1836 Suret

Bir sûreti Yenişehir-i Fenar kazâsı muzâfâtından Galus yanında nâhiye-i mezbûra tâbi' Aya yorgi nam nam karyede vâki' Aya yorgi nam kilisenin kesret berkat divarı ve arası ve sakfı harâbe meşref olmağla vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

527/1837 Suret

Midillü nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda Erdine nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâ gelüb karye-i mezbûrede feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunmuş kadîmi kilise mürur-i eytâm ile harâbe meşref olub sakfı ve divarları ta'mire muhtâç olmağla ma'rifet-i şer'le ve ta'mir olunmak şçün cânib-i şer'den hüccet-i şer'ie virildiğın bildürüb hüccet-i şer'ie mûcebince ta'mire muhtâç olan mahalleri mes'a-i şer' olduğu merbebe bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi vaz' kadîmisi üzere ta'mirine muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfım ricâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'iesi mûcebince vaz' kadîmisi üzere ta'mirine muhâlefet olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

527/1838 Suret

Bir sûreti Kaluna nâhiye-i mezbûra tâbi' Ehruna nam karyede vâki' kilisenin sakfı ve etrâfı divarları ve dokuz kıt'a cam penceresi ve iki kapusu ve ve ön sakfı harâb olmağla şartsız vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

527/1839 Yeniçerilerin Giyecekleri İçin Malzemeler Hakkında

Tırhala ve Narde kadılarına ve Yenişehir-i Fenar nâibine hüküm ki

Hâlâ taht-ı kazânızda vâki' dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin bin yüz on üç senesine mahsûb olmak üzere siyah ve bayaz astarların mübâşirliği (Boş) bölüğün (Boş) çavuş zîde kadrühûya tevfiz ve sipâriş olunmağla Şukulur bazarı sukînde kânun-ı kadîm üzere mübâşeret ve mahalline irsâl itdirilmekte tekayyüd ve ihtimâm eylesin deyu ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

528/1840 Yeniçeri Çukaları İçin

Selanik kadısına ve Selanik yeniçeri zâbıtı haseki Abdullah zîde mecdühûya hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin beher sene Selanik'de işlenmesi muteber olan ... çukalarıçün mübâyâ'ası lâzım gelen yapağı tamam olmadın ba'zı kimesneler mübâyâ'asına muhâlefet eylediklerinden ma'ada kendülere ziyâde baha ile cem'a ve ol-havâliye kârib İstavroz ve Urfan iskelelerine nakl ve müstemin tâifesine fûruht itmeleriyle yapağının killetine ve yeniçeri çukalarının te'hirine ba'is olmalarıyla ol-mâkule kimesneler men' ve def' olunub dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin beher sene muteber olan ... çukalar içün üzere kifâyet mikdârı yapağı mübâyâ'a olunub tekml olmadıkça âhara fûruht olmamak üzere fermân-ı humâyûnum sâdır olmağla kazâ-i merkûmenin nevâhi ve kurâlarında ve ol-havâlide hilâf-ı muteber yapağı cem'a idüb İstavroz ve Urfan iskelelerine gönderüb ziyâde baha ile müstemin tâifesine ve âhara bey' idüb dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri çukalarının te'hirine ba'is olanlar men' ve def' olunub çukalarının yapağıları tekml olmadıkça âhara bey' olunmayub ve sen ki zâbıt mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûrda tekâsül ve kusurun istima' olunur ise mu'ateb olman mukarrerdir deyu bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan İbrahim ağa dâme 'ulüvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 1112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

528/1841 Şukulur Panayırındaki Tüccarın Korunması

Kadısına ve kazâ-i mezbûrda vâki' yeniçeri serdârı vesâir 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Taht-ı kazânızda vâki' Şukurlar panayırına müctemi' olan tüccârın hıfz u hırâseti dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ve âna tâbi' olanların zabt u rabtı muteber-i kadîm üzere Selânik'de yeniçeri zâbıtı olanlara ta'aruz olunagelmeğin hâlâ Selânik'de yeniçeri zâbıtı olan (Boş) zîde mecdühû şukurlar panayırının vakt-i hulûl eyledik de muteber kadîm üzere mûmâ-ileyh tüccârı hıfz u hırâset ve ol-mâkule 'askerî tâifesini zat u rabt eyleyüb taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve ta'rruz itdürülmemek için dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası İbrahim ağa dâme 'ulüvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım virilmiştir. Fî evâhiri L sene 1112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

528/1842 Kıbrıs'ta Eşkîyalık

Kıbrıs beglerbegisine ve kadısına hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb cezîre-i Kıbrıs'da ba'zı eşkıyâ bin yüz on iki senesinde Yenihan dimekle ma'ruf mahalde hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile müctemi' ve yevm-i cum'ada edâ-yı salât olunur iken alet-i harb ile Ayasofya-i kebîr cam'i-i şerîfe varub cebren 'ulemâ ve 'ayânı kaldurub mahkemeyi dahi basub Lefkoşa kadısını me'an götürüb fitne ve fesad üzere oldukların sen ve Karbaz ve Mesarebe ve Magosa kadıları ve Lefkoşa nâibi 'arz ve Magosa ahâlisi mahzar eyledikleri ecilden sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere cem'iyet ve bu mâkule fesad ve şekâvet idenleri ahz ve şer'an habsi lâzım gelenleri kal'a-bend ve hudûd-ı şer'iyeden her birinin şer'an müstehâk oldukları cezâları tertîb ammâ bu ... celb-i mal sevdâsın olmağdan ve kendü hâlinde olanları ber vech-i şer'i rencide ve remîdeden begâyet ihtirâz ve umûr-ı vilâyete ve ahvâl-i re'âyâ ve berâyâyâ bir gün evvel nizâm-ı tam virmeği gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

528/1843 Tımsıvar Eyaleti'ndeki Zeamet ve Timarların Kontrol Edilmesi

Tımsıvar beglerbegisi İbrahim paşa dâme me'alihû ve Tımsıvar defterdârına hüküm ki

Tımsıvar eyâletinde vâki' olan elviye ve zu'ama ve erbâb-ı timarın ahvâli muhtel ve müşevveş olub mevcûd ve nâmevcûdları yoklayub tanzîm-i ahvâllerile tekayyüd ve ihtimâmı ehemmi-i mühimden olmağın sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyh ve defterdâr-ı mezkûrsun emr-i şerîfim vusulünde eyâlet-i merkûmede vâki' olan elviye ve zu'ama ve erbâb-ı timarın yedlerinde olan bervât ve tezâkir vesâir senedlerine bakub gereği gibi tekayyüd-i tam ve say' ve ihtimâm ile yoklayub mevcûd ve nâmevcûdu ve ne makule senedler ile ve ne târihten mutasarrıflardır alay begleri ma'rifetiyle sıhhati ve hakîkati üzere tahrîr ve defter ve ihzâr idüb mühürleyüb

keyfiyetleri ma'lum-ı humâyûnum olmak için memhûr defteri der devlet medârıma irsâl eylemeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

529/1844 Yeniçerilerin Giyecekleri İçin Lazım Olan Malzemeler Hakkında

Yenişehir-i Fenar nâibine ve Tırhala ve Narde kadılarına hüküm ki

Hâlâ taht-ı kazânızda vâki' dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin bin yüz on üç senesinde mahsûb olmak üzere siyah ve bayaz astarlarının mübâşirliği (Boş) bölüğün (Boş) çavuş zîde kadrühûya tevfiz ve sipâriş olunmağla şukulur bazarı vaktinde kanun-ı kadîm üzere mübâşeret ve mahalline irsâl itdürölmekde tekayüüd ve ihtimâm eyleyesiz deyu yeniçeri ağası İbrahim ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

529/1845 Yeniçeri Çukaları İçin Lazım Olan Malzemeleri Başkasına Satanların Kalebend Edilmesi

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Selanik mollasına ve Selanik Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı Abdullah zîde mecdühû ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin beher sene Selanik'de işlenmesi fermân olunan Lacverdi (?) ve Sırmani (?) çukalariçün Selanik sancağında Siroz ve Piravişte kazâlarında vâki' koyun ağıllarının yapağıları fermân-ı humâyûnumla mübâyâ'a olunagelmışken eşkıyâ tâifesinden yetmiş iki cema'atinin Selanikli Mustafa ve üçüncü bölüğün derbendci oğlu diğer Mustafa ve seksen beş cema'atinin Altı oğlu Ali ve karındaşı tobçu Mahmud ve Musli ve Receb nam şakîler civârında olan İstavroz ve Urfan iskelelerinde vâki' müste'min tâifesine bey' itmeleriyle yeniçeri tâifesinin çukalarının tevettülüne ba'is olduklarından ma'ada kendü hâllerinde olmayub fesad ve şekâvetlerinin bahasını olmamağla mezbûrlar ahz olunub ıslâh-ı nefis idince Limni Kal'asında kal'a-bend olunmaları fermânım olub ocak tarafından (Boş) bölüğün (Boş) çavuş zîde kadrühû mübâşir ta'yin olunmağın sen ki haseki mûmâ-ileyhsin mezkûrları ahz ve çavuş merkûma teslim ve Limni Kal'asına irsâl ve sen ki dizâr-ı mezkûrsun merkûmları mübâşir mezbûr sana teslim eyledik de kal'a-bend idüb mâdâm ki itlâklariçün emri i şerîfim sâdır olmadıkça sebilleri tahliye olunmayub vuk'u üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyesiz deyu yeniçeri ağası İbrahim ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

529/1846 Yenice Nahiyesi'nde Olan köylerin Martoloslar ile Güvenliğinin Sağlanması

Ber vech-i arpalık Eğriboz ve Tırhala ve Karlı ili sancaklarına mutasarrıf olub Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya hüküm ki

Yenişehir-i Fenar kazâsı nâibi mevlânâ Abdullah zîde 'ilmühû südde-i sa'adetime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Yenice nâhiyesinde vâki' kurâ ahâlisi meclis-i şer'e varub nâhiye-i mezbûre karyeleri Hasan baba derbendi kurâsıyla melhûz olmağla derbend-i mezbûrda martolos başı olanlar mükemmel neferât ile kadîmden nâhiye-i mezbûre karyeleriyle derbend-i mezbûr kurâsını beher sene seksen bir bin akçe ücret ile hıfz idegelüb lâkin seferler imtidâdı sebebiyle eşkıyânın kesretinden nâşi nâhiye-i mezbûre ile derbend-i mezkûru me'an bir martolos başı muhâfaza itmek mümkün olmamağla izn-i şer' ve ahâli-i vilâyet ma'rifetiyle nâhiye-i mezbûreye dahi müstakil bir martolos başı ta'yin olunmuşdu hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ mesâlih vâki' olmağla emniyet hâsıl olub nâhiye-i mezkûre ile derbend-i mezbûrenin kadîmisi üzere senede seksen bir bin akçe ücret ile nâhiye-i mezbûre ile derbend-i mezkûremin ikisini me'an muhâfaza itmek üzere hâlâ derbend-i mezbûrda hatt-ı humâyûn ile martolos başı olan Mustafa'ya istihkâmı itmeğe ... olunduk da ve nâhiye-i mezbûreyi derbend-i mezkûre martolos başı olanlar ücret-i merkûm ile kadîmden muhâfaza idegeldiklerini sîkat ihbâr itmeleriyle ol-bâbda hükm-i humâyûnum virilmek ricâsına vâki' hâl ilmühaberiyile 'arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin mutasarrıf olduğun sancakların muhâfazası ve sükkân ve kazânın hamîyyet ve sıyâneti fariza-i zimmet-i eyâletden olmağla nâhiye-i merkûmeye dahi mukaddemâ fermânım olduğu üzere nizâm virilmeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

529/1847 Kilise Tamiri

Harran kadısına hüküm ki

Harran kazâsı mahallâtından Sürmeni mahallesinde sâkin ehl-i zimme Ermeni tâifesi gelüb mahalle-i merkûmede feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olumam kadîmi kilisenin mürur-ı eyyâm ile sakfı ve divarları harâbe meşref olmağla şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin şer'le keşf olunmak için yazılmışdır. Fî eva'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

530/1848 Yeniçeri Çukaları İçin

(Bakdım)

(Boş) ve (Boş) kadılarına ve Siroz nâibi ve yeniçeri serdârlarına ve 'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin beher sene Selanik'de işlenmesi muteber olan Zestani çukalariçün mübâya'ası lâzım gelen yapağı tamam olmadın ba'zı kimesneler mübâya'asına muhâlefet eylediklerinden ma'ada kendüleri ziyâde baha ile ve ol-havâliye kârib İstavroz ve Urfan iskelelerine nakl ve müste'min tâifesine fûruht itmeleriyle yapağının kılletine ve yeniçeri çukalarının te'hirine ba'is olmalarıyla ol-mâkule kimesneler men' ve def' olunub dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin beher sene muteber olan Zestani çukalariçün ... üzere kifâyet mikdârı yapağı mübâya'a olunub tekmlil olmadıkça âhara yapağı bey' olunmamak üzere fermân-ı humâyûnum sâdır olmağla taht-ı kazâ ve kurânızda ve ol-havâlîde hilâf-ı muteber yapağı cem'a idüb İstavroz ve Urfan iskelelerine gönderüb ziyâde baha ile mütemin tâifesine bey' idüb dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin çukalarının te'hirine ba'is olanlar men' ve def' olunub çukalarının yapağıları tekmlil olunmadıkça bey' olunmayub ve siz ki serdârlarsız husûs-ı mezbûrda tekâsül ve tevziriniz istima' olunur ise mu'ateb olmanız mukarrerdir deyu yeniçeri ağası İbrahim ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

530/1849 Rize Kazası'nda Eşkîyalık

Trabzon vâlisi vezir Kahraman paşaya ve Trabzon kadısına hüküm ki

Rize kazâsı sâkinlerinden Mehmed ve karındaşı Feyzullah ve Abdurrahim ve yine kazâ-i Rize'den Mahmud ve Hüseyin ve Topal oğlu Ömer ve Serdarlı Ahmed oğlu Ali nam şakîler bin yüz (Boş) senesinden berü re'âyâ fukarâsına te'addi ve hilâf-ı şer'i şerîf malların alub külli zulm eyledikleri bundan akdem der devlet medârıma 'arz olunduk da mezbûrlar ahz ve ihzâr-ı şer' olunub hakların alıvirilmek üzere Mehmed çavuş mübâşeretiyle emr-i şerîfim ısrâr olunmağla da'vet-i şer' olundukarında ita'at-i emr-i şerîf itmeyüb beş altı yüz eşkıyâ ile cem'iyet ve muhârebeye tasaddi eylediklerin sâbıkân Trabzon beglerbegisi Ömer dâme ikbâlehû ile Trabzon nâibi (Boş) zîde ilmühû i'lâm itmeleriyle bu husûs 'arzına menimidir yohsa hakîkât-i hâl 'arz olunduğu üzere midir sen ki vezir müşârün-ileyhsin i'lâm eylemek üzere olmuş mudur emr-i şerîfim vusulünde tarafından mübâşir gönderüb mezbûrları ihzâr-ı şer' idüb fukarâdan bi gayri hak aldıkları şer'le tahsil ve ashâbına red ve ahkâk-ı hak eyledikden sonra emr-i şerîfime muhâlefet üzereler ise ism ve resmileriyle yazub vâki' hâl 'aceleten der devlet medârıma 'arz eyleyesin ki ba'de haklarında fermân-ı şerîfim tevchîhiyle sâdır olur ise mûcabince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

530/1850 Kalebend Cezası

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşaya ve Belgrad Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin mektûb gönderüb bu sene-i mübâreke Drama ve Gümülcine kazâlarında vâki' evlâd-ı fâtihânın bedeliyesi malı çeri başları ma'rifetiyle tahsil olunmuşken Gümülcine kazâsı muzâfâtından Cebel nâhiyesinde vâki' Kemerli nam karyede Musli oğlu ve yeniçerilik iddi'asında olan yoğurdcu Hasan ve Şaban hâce nam şerirler iki senelik mal-ı bedeliyeyi Gümülcine nâibine red itdürüb mal-ı mîrînin tevettülüne ba'is olduklarından gayrı zikr olunan mal-ı bedeliyeden yigirmi kise akçe mikdârı zimmetlerinde bâki kalmğa bu güne vaz' ne mikdârları sâir kazâlara dahi sirâyet ve nizâm-ı umûrlarının tağşış ve ihtilâline ba'is olmağla merkûm Musli oğlu ve yoğurdcu Hasan ve Şaban hâce nam şerirler sâire mûcib-i gayret olmağîçün zâbitları ma'rifetiyle mahall-i mezbûreden nefy ve Belgrad Kal'asında kal'a-bend olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek bâbında 'arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere mezkûrlar Belgrad Kal'asında kal'a-bend olunalar deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

531/1851 Kalebend İtlakı

Limni Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan (Boş) zîde kadrühûya ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Bundan akdem kal'a-i merkûmede habs ve kal'a-bend olunan beşinci cemâatin başı (?) Mustafa nam yeniçerinin cürmü 'afv olunub ıtlâk olunmak içün (Boş) ta'yin olunmağla mezbûru kal'a-i merkûmeden ıtlâk ve sebili tahliye olunub 'avk ve tehirden ihtirâz eylesin deyu dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası İbrahim ağa dâme 'ulüvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

531/1852 Vergii Toplamak Üzere Görevlendirilen Memura Saldırılması Ve Verginin Ödenmesinde Zorluk Çıkarılması

Ber vech-i arpalık Yeniköy sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya ve Osman bazarı ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Cuma bazarı ve Osman bazarı kazâlarında olan evlâd-ı fâtihânın üzerlerine edâsı lazım gelen bedeliyeleri malını çeri başları varub taleb eyledik de cuma bazarı kadısı İsa üzerlerinde olan bedeliye malı iki senedir ref olunmuşdur tahsili lâzım gelmez deyu tâife-i mezbûreye

ihtilâl virüb 'adem-i ita'atlerine vesâir kazâlarda olan evlâd-ı fâtihânın dahi bedeliyeleri tevettülüne ba'is olduğundan gayrı çeri başının üzerine hücum ve konağını basub te'addi itmekle imdi bu mâkule vaz' ve hareket idenler ma'rifet-i şer'le tecessüs olunub mezkûrlar ise cezâları tertib için ism ve remsleriyle der devlet medârıma 'arz ve i'lâm ve üzerelerine edâsı lâzım gelen mal-ı bedeliye tahsiline ihtimâm-ı tam eylesin deyu baş defterdâr Mehmed dâme 'ulüvvühûnun i'lâmı mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

531/1853 Vergi Ödemesi Gereken Kişilerin Saklanması Ve Devlet Malının Toplanmasına Engel Olunması

Silistre ve Yeniköy sancaklarında vâki' olan kadılara hüküm ki

Taht-ı kazânızda sâkin olan evlâd-ı fâtihânın bin yüz on iki senesinde beher eşkinici neferinden fermânım olan bedel-i mu'afiyetleri tahsili için ta'yin olunan kimesne mahallerine varub defterde mestûrû'l-esâmi olunanların bedelleri tahsilin murâd eyledikde ba'zı ahâli-i vilâyet ve ehl-i kudret üzere kimesneler ile tavâif-i merkûmeyi ihtâ idüb bedelleri malı tahsil olunmayub mîrîye gadrları zâhir olmağla siz ki kadıarsız ol-mâkuleleri men' ve ihtâ iden kimesneler bulunulması lazım gelenler buldurulub fermânım olduğu üzere bedelleri malı tahsil itdirile şöyke ki bundan sonra dahi sâbit olunanlar ism ve resmleriyle 'arz ve i'lâm oluna deyu baş defterdâr Mehmed dâme 'ulüvvühûnun i'lâmı mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

531/1854 Aydın Kazasında Eşkîyalık

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Aydın muhassılına ve Gördük kadısına ve Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Gördük kazâsına tâbi' Süleymanlı nam karyeden birinci bölüğün terzi oğlu Mehmed ve birinci cema'atin Kazacık Oğlu Abdullah ve Karabaş oğlu İsmail nam kimesneler şer'-i şerîfde imninâ ve kelâmı hakkı istima' itmeyüb dâima müselmanların sığır ve koyunların sirka ve emvâl ve erzâkların ahz ve ehl ve iyâllerine ta'arruz eylediklerinden ma'ada celb-i mal için ba'zı re'âyâyâ sâhib çıkub ... vâki' olan tekâlifî virdürmeyüb mal-ı mîrînin tevettülüne ba'is oldukları sen ki Gördük kadısı mevlânâ-yı mezkûrsun mezbûrları ahz ve meclis-i şer'e ihzâr ve himâyesiyle murâfa'a idüb bu mâkule fesad ve şekâvetleri şer'an sâbit ve zâhir olur ise üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve sûret-i sicillerin der devlet medârıma irsâl eyledikten sonra mezbûr şakîlerin yanlarına mu'temed-i'aliyye ademler koşub Limni Kal'asına gönderüb ahz u habs eylesin deyu dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâ'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

532/1855 Evlad-ı Fatihan Olanların Düzenlerine Karışılmaması

Silistre ve Yeniköy sancaklarında vâki' olan kadılara hüküm ki

Taht-ı kazânlarınızda sâkin olan evlâd-ı fâtihânın umûruna çeri başı ve zâbıtlarından gayrı kimesne karışmayub serbestiyet üzere bi'l-cüme tekâlif-i 'örfiye ve şakkadan mu'af ve müsellemler olmak üzere müteveddid evâmîr-i şerîfîm verilmişken hâlâ ba'zıları sipâhilik ve yeniçerilik vesâir dirlik iddi'asında olmaları kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâir ehl-i 'örf tâifesi umûrlarına karışub defterde isimleri mukayyed olanların üzerlerine edâsı lâzım gelen bedel-i mu'afiyetleri virmekde ta'lil itmeleriyle mîrîye gadr ve zararları nümâyân olmağın ol-mâkule defterde mestûrû'l-esâmi olan evlâd-ı fâtihâna zâbıtları ve çeri başlarından ma'ada kimesne karışmayub dürlü dirlik iddi'asıyla tahsili lâzım gelen bedelleri malın edâda ta'lil ve niza' itdirilmemek için emr-i şerîfîm virilmek bâbında baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâmı mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

532/1856 Evlad-ı Fatihan Olanların Vergilerini Ödemesi

Silistre ve Yeniköy sancaklarında vâki' olan kadılara hüküm ki

Silistre ve Yeniköy sancaklarında sâkin olan evlâd-ı fâtihânın bin yüz on bir senesine mahsûb olmak üzere fermânım olan bedel-i mu'afiyetleri tahsili için üzerlerine zâbıt ve çeri başı nasb ve ta'yin olunan kimesneler fermân olunduğu üzere ba'zılarının bedelleri malın tahsil ve zimmetlerinde bâki kalanı dahi tahsile me'mur olan dergâh-ı mu'allam kapucu başlarından Yusuf dâme mecdühû tarafında edâ ve teslime memhûr temessük virilmiş iken yine virmekde ta'lil ve muhâlefet üzere olmalarıyla virdikleri temessükât mücebince ol-mâkulelerin zimmetlerinde bâki kalan bedel-i malı tahsil kapucu başı mûmâ-ileyhe teslim itdürülüb bir dürlü 'inad ve muhâlefet itdürülmemek için emr-i şerîfîm virilmek bâbında baş defterdârım Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâm itmekle mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

532/1857 Evlad-ı Fatihan Olanların Vergi Ödemeye Zorlanmaması

Silistre ve Yeniköy sancaklarında vâki' olan kadılara hüküm ki

Vilâyet-i Rumili'nde sâkin olan evlâd-ı fâtihân 'avârız-ı nüzul ve celeb keşan ve tekâlif-i 'örfiye ve şakkadan bi'l-cümle mu'af ve müsellemler olmak üzere yedlerine evâmîr-i şerîfîm verilmişken taht-ı kazânlarınızda mütemekkin oldukları kasabat ve kurâ ahâlisini vâki' olan tekâlifî sizde bizimle me'an edâ eylemeğın deyu te'addi ve rencide itmeleriyle siz ki kadıların mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince taht-ı kazânınızda mütemekkin olan evlâd-ı fâtihânı sâkin oldukları kasabat ve kurâ ahâlisine ol-vecîhle dahl ve rencide itdirilmemek üzere

emr-i şerîfim virilmek için baş defterdârım olan Mehmed dâme ‘ulüvvühû i’lâm itmekle mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112.

532/1858 İskenderiyye Sancağında Olan Sence Palankasının Tahkimi

İskenderiyye sancağı mutasarrıfı Hüdaverdi dâme ikbâlehûya hüküm ki

Bundan akdem müceddeden binâ olunan Sence palankası neferâtı ordu-yu humâyûnuma gelüb palankaları haydud eşkıyâsının meremmet ve etrâf kal’aların tarafında vâki’ olan derenin sedd ü bendi olub yevmi sekiz akçe ‘ulûfe ile edâ-yı hizmet üzereler iken iki yüz altmış neferâtın yüz seksen üç neferi yüz on iki muharreminde ifraz ve Magosa Kal’asına nakl olunub hâliyâ palanka-i mezbûrede zâbıtlarıyla ancak yetmiş yedi nefer olmağla hâllerine merhamet olunmak bâbında istid’a-i ‘inâyet eyledikleri ecilden sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin palanka-i merkûmenin nizâmı husûsu mukaddemâ sana havâle ve i’lâmın mûcenince ol-mikdâr neferât kal’a-i mezbûreye nakl olunmuşdu hâlâ taraflarından şikâyet olunmalarıyla imdi ahvâllerin görüb sahîh ve iktizâsı üzere ‘arz eylemeğın emrim olmuşdur buyurdum ki. Fi eva’ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

533/1859 Kefe Kalesi’nde Olan Dokuzuncu Bölüğün İstanbul’a Nakli

Kefe Kal’ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı haseki Mehmed’e hüküm ki

Muhâfazada olan dokuzuncu bölüğün oda başısı vekil harcı ‘umûmen ortaları ve kazganlarıyla ref’ ve Asitaneme nakl olunmaları fermânım olmağla mübâşir ma’rifetiyle irsâl eylyesin deyu ağa mektûbu mûcebince yazılmışdır. Fî eva’ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

533/1860 Kalebend İtlakı

Bozca Kal’ası dizdârına hüküm ki

Alime nam hâtun ‘arzu hâl ider Eyüb mahallâtından Selvi mahallesinde sâkin zevci Musa ... da’vet ider deyu ve nice su-i hâli vardır deyu bundan akdem emr-i şerîfimle kal’a-i merkûmede kal’a-bend olduğun bildürüb cürmü ‘afv olunub ıtlâk olunmak bâbında emri şerîfim ricâ itmeğın ıtlâkiçün yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 1112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

533/1861 Kötülük Yapan Yahudi’nin Azledilmesi

İzmir monlasına hüküm ki

Mahruse-i İzmir’de sâkin Yahudi tâifesi ordu-yu humâyûnuma ‘arzu hâl ider hâlâ kağdaları (?) olan İstanbullu İlya veled-i David nam yahudi kendü hâlinde olmayub hilekâr ve şerir ve ‘ibâdulluha mazarr olduğu huzûr-ı şer’de zâhir olmağla mesfur yahudi azl ve ref’

olunmak üzere kabl-i şer' den hüccet-i şer' iye virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili Za sene 1112. (9-18 Nisan 1701)

533/1862 Kilise Tamiri

Haslar kazâsı muzâfâtından Çatalca nâhiyesi nâibine hüküm ki

Nâhiye-i mezbûra tâbi' Çiftlik nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb yine karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Aya Rasluk nam kadîmi kilisenin sakfı ve ba'zı mevazî' mürûr-ı eyyâm ile harâbe meşref olduğu bildürüb şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında şer'le keşf için yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31- Mart-8 Nisan 1701)

533/1863 Görevlilerin Kötü Davranmaması İçin

Belgrad vâlisine hüküm ki

Tökeli İmre gelüb Belgrad'da vâki' mutasarrıf olduğu mülk-i menzili konak olmamak üzere bundan akdem emr-i şerîfimle sâdır olmuşken sâbıkân Yeniköy mutasarrıfı İbrahim paşa cebren konub ve içinde olan ademleri darb idüb gadr itmekle menzili konak nâmıyla ta'arruz olunmamak bâbında vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (9-18 Nisan 1701)

533/1864 Tökeli İmre'nin Adamlarından Birinin Salıverilmesi İçin

Zağra Atik kadısına hüküm ki

Tökeli İmre gelüb Karsalulardan Yanus nam ademisi ehl ve 'iyâliyle Asitâne-i sa'adetime gelür iken kazâ-i mezbûra dahil olduk da kazâ-i mezbûrda voyvoda olan (Boş) nam kimesne mesfuru ahz ve hâlâ mahbus olmağla şer'le habs olunmuş değil ise itlâkiçün yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

533/1865 Ohri Sancağında Eşkıyalık

Ohri sancağı begine Mat ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Mat kazâsında vâki' kurâ ahâlileri gelüb yine Mat kazâsında sâkin Celo oğulları Mehmed ve karındaşı Mustafa nam şakîler şekâvet üzere olduklarından ma'ada bin yüz (Boş) senesinde Mat kazâsına tâbi' Akseli ve Selit ve Batra nam karyeler keferesiyle yekdil olmalarıyla ebnâ-i sebinin yolların basub emvâllerin gâret ve katl-i nüfus idüb fesad üzere oldukları sen ki Mat kadısı 'arz ve ahâlisi mahzar itmeleriyle mezbûr şakîler bi eyyi'l-hâl ahz u habs olunub şer'le üzerkerine sâbit olan mevâd sicil ve hüccet olunub i'lâm oluna deyu yazılmışdır. Fî evahir L sene 112. (31 Mart-8 Nisan 1701)

534/1866 Panço Palankasının Tahkimi

Tımışvar beglerbegisine ve defterdârına hüküm ki

Panço palankası suğûr-ı İslâmiye'den olan Tımışvar Kal'asının muahhar ve ... olub muhâfazasında ancak on iki süvâri neferât olduğundan vâki' olan Varadin ve Sadanik müşarlığından 'usret çekilüb bir mikdâr neferâtın dahi lüzumu olduğu i'lâm idilmekle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyh ve defterdârsın palanka-i mezbûrda hâlâ mevcûd olan on iki süvâri neferâtdan ma'ada lüzumu mertebesi birkaç nefer dahi tahrîr ve hem ve ilhâk ve 'ale'l-esâmi defter idüb berâtları virilmek üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyesiz deyu mücebince yazılmışdır. Fî 12 L sene 112. (22 Mart 1701)

534/1867 Tımışvar Kalesi'nin Tahkimi

Mûmâ-ileyhe hüküm ki

Tımışvar Kal'asının Eğri nizâmına varınca kusur kalan neferâtı henüz temlik olunduğu i'lâm olunmağla neferât-ı merkûmeden kusur kalan her ne ise mukaddemâ fermân olunduğu üzere tahrîr ve Eğri nizâmına varınca temlik ve sübût-ı defter idüb sahîh üzere 'arz ve i'lâm eyleyesin deyu mâliyesi mücebince yazılmışdır. Fî 12 L sene 112. (22 Mart 1701)

534/1868 Tımışvar Kalesi'nin Eksik Kalan Zahiresi Eyaletinden Toplanan Öşründen Sağlanması

Defterdâra hüküm ki

Tımışvar eyâletinde vâki havâs ve gerek evkâf ve bi'l-cümle taraf-ı mîrîden zabt ve tasarrufu fermânım olan araziden hâsıl olan 'aşâr-ı şer'iyeyi sen ahz u kabz ve der-anbar eyleyüb beher sene taraf-ı mîrîden Tımışvar Kal'ası neferâtına virilmesi fermânım olan zahâir noksanlarına mahsûb olmak üzere 'aşâr-ı merkûmeyi tevz'i ve taksîm ve ne mikdâr eytam-ı bâliğ olur ise memhûr defteri ile sahîh üzere 'arz ve i'lâm eyleyesin deyu mâliyesi mücebince yazılmışdır. Fî 10 L sene 112. (20 Mart 1701)

534/1869 Tımışvar Kalesi'nde Olanların Mevaciblerinin Tam Ve Zamanında Verilmesi

Tımışvar beglerbegisine ve defterdârına hüküm ki

Tımışvar Kal'ası muhâfazasında ve âna tâbi' olan palankalarda vâki' neferâtın müstehâk oldukları mevâcibleri sen ki defterdârsın ağaları ve zâbitları ma'rifetiyle vakt-i zamanında tamâmen sen tevz'i ve taksîm eyleyüb nim ve noksan virilmekten ve taraf-ı âhardan müdâhele

ve ta'arruzdan terkî olunmak üzere mâliyesi mücebince yazılmışdır. Fî 10 L sene 112. (20 Mart 1701)

534/1870 Tımişvar Reayasının Korunması

Belgrad muhâfızî vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bi meşinetillahi terfiye-i ahvâl ve 'ibâd ve tanzîm-i zıya' ve bilâd içün mesâlih ve mavâd'a hüsn-i hitâm ve tarîka-i erika istihkâm üzere ittihâm ve ihtitam bulub bu ... hayr-ı ittihâmın re'âyâ ve berâyâ beyinde semeresi zâhir olmak ehem ve elzem iken geçen sene palanka re'âyâsından cizye mutâlebe olduğundan nicesinin etrâf ü eknâfa tefrik ve teştite ba'is oldukları i'lâm olunub re'âyâ ve berâyâyâ bir vecihle zulm ve te'addi olunduğuna kat'a rızâ-yı humâyûnum olmayub himâyet ve sıyânet lazime-i zimmet... olmağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin ba'de'l-yevm eyâlet-i Tımişvar re'âyâsı Belgrad tarafında ve bi'l-cümle nehr-i Tuna'nın tekayyüd ve ihtimâm eylesesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

535/1871 Ereğli Kazasında Eşkıyalık

Karaman Ermenek kadısına hüküm ki

Bi'l-fi'il yeniçeri ağası olan İbrahim ağa südde-i sa'adetime mektûb gönderüb kazâ-i Ereğli mahallâtından Boyacı Ali mahallesi sâkinlerinden Halil nam kimesne ile zevcesi Aişe nam hâtun ve Ali ve Oruca nam kimesneler kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer' kimesneye te'addileri yoğken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden yeniçerilik iddi'asında olan Yusuf ve Zelal oğulları dimekle ma'ruf me'ası İsmail ve Ahmed ve Tekkeci oğlu dimekle ma'ruf Mehmed nam şakîler bin yüz (Boş) senesinde hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile yekdil nısfü'l-leylde fi'il-i şeni' kasdiyle menzillerin basub gadr itmekle taraf-ı şer'den da'vet olunduk da kazâ-i mezbûr serdârı olan İbrahim çavuş nam kimesneye istinad ile icrâ-yı hak olunduğun sen ki kadısın i'lâm eylediğin ecilden mezbûrlar ahz ve şer'le haklarında lâzım gelen icrâ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâsına 'arz itmeğin vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 1112. (21-30 Mart 1701)

535/1872 Yedidivan Kazasında Eşkıyalık

Kapucu başılık pâyesiyle Bolu voyvodası olan dâme mecdühûya Yedidivan ve (Boş) kadılarına ve Zağfiran borlu Kal'ası dizdârına hüküm ki

Yedidivân kazâsına tâbi' Berve (?) nam karye ahâlisinden Abdulkerim ve Mehmed ve Bayram ve Ali ve (Boş) nam kimesneler 'arzuahâh ider yine kazâ-i merkûmede sâkin Veli ve

Torlak demekle mar'uf kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz (Boş) senesinde vusul evlerin basub emvâl ve erzâkların ahz ve ehl ve 'iyâllerine hilâf-ı şer' ta'rruz itmeleriyle bundan akdem emr-i şerîfimle keyfiyet ahvâli mahallinde bî-garez kimesnelerden tefahhus olunduk da vech-i meşrûh üzere te'addisi sâbit ve sicil ve hüccet olunduğun bildürüb hüccet-i şer'îye mûcebince müteveccih olan hakları alıvirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mezbûr kal'a-i merkûmede kal'a-bend olunub şer'le üzerine sübût bulan hakk-ı fukarâ tahsil ve ashâbına red ve teslim ve der devlet medârıma i'lâm oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

535/1873 Sürgünden İtlak

İstanköy kadısına ve Kal'ası dizdârına hüküm ki

Bundan akdem İstanköy cezâresinde ikâmeti fermânım olan sabıkân yeniçeri efendisi (?) Veli'nin sebili tahliye ve Asitâne-i sa'adetime gelüb kendü hânesinde mülk eylemesi fermânım olmağla emr-i şerîfim vusulünde merkûm İstanbul'da kendü hânesinde sâkin olmak üzere cezâre-i merkûmeden itlâk ve sebabili tahliye eyleyüb 'avk ve tehirden ihtirâz eylesin deyu bi'l-fi'l yeniçeri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektubu mûcebince yazılmışdır. Fî eva'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

535/1874 Eski İl Kazasında Eşkîyalık

Rakka vâlisine ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Eski il kadısı mevlânâ Ahmed mektûb gönderüb Eski il kazâsına tâbi' Pehlivanlı cema'ati mahallâtından Kuru güdülü mahallesinde Nasraniye oğlu Arab ve Şaban oğlu Yusuf ve Musa vesâirleri meclis-i şer'e varub Rakka iskânından yüzü koyulu cema'atinden Mirza oğlu Kurd ve Kara şimallü cema'atinden Ebu seyf ve Karayazıcı nam kimesneler yüz elli mikdârı atlu ile Maraş kurbunda vâki' evlerin basub bin yüz (Boş) senesinde iki bin re's koyun ve yüz re's kara sığır ve yedi re's at ve on 'aded evlerin bi'l-cümle eşyâsın ve on beş kılınc ve kırk nefer ademin eşyâsını gasb ve gâret eylediklerinden ma'ada hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi gayri hak Sarraç Mehmed ve Musli oğlu diğer Mehmed ve Şaban oğlu Osman nam kimesneleri alet-i câriha ile urub katl idüb külli te'addi ve fesad itmeleriyle şer'le görilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâsına 'arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezkûrları buldurub şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı L sene 112. (21-30 Mart 1701)

536/1875 Nogayların İskanı

Özi vâlisi vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Cenâb-ı emâret-meâb eyâlet-nisâb sa'adet-iktisâb bi'l-fi'il Kırım hanı olan Devlet giray han dâme me'alihû tarafından mektûb ve Kırım'ın 'ulemâ ve sulehâ ve ümerâ ve mirzâyân vesâir müşâhid ve 'ayânından mahzar gelüb bundan akdem şerefyâfte sâdır olan nâme-i humâyûn şevket makrûnumda tevzir olduğu üzere Nogaylu tâifesinin tarîk-i salâh ircâ'lariçün leşker-i enbuh ile üzerlerine tevcîh ve 'azîmet ve nasîh-i pend için meşâyıh ve 'ulemâdan adem gönderdikçe inâd-ı ihânet musır olduklarından gayrı Koca nam menzilden kalkub Bucak yoluyla gider iken mukâteleye kâsd eylemişler iken bi 'avnillahi te'âlâ mukâvemete adem-i iktidârlarına ... ile kalillerine ... müstevdi olmağla ...eylediklerinden sen me'zun ihtiyâyen semt-i salâh rü'û ve ihtiyâ eylemek üzere rehinleri alundukdan sonra yine Nogaylu tâifesi Kırım tarafına gâret eylemeğe gideriz sevdâsıyla firâr hatta birazı nehr üzerini 'ubur eylemişler iken ... 'adem-i kudretleri zâhir olmağla 'avdet ve nehr-i mezbûru yine berü tarafına geçüb Gazi giray ancak iki üç yüz kadar adem ile Aksu'ya gelüb anlar dahi peyderpey han müşârûn-ileyh tarafına rucû'at ve abâb üzere olmağla bi 'avnillahi te'âlâ bu ahvâlin hâli cidâl ve kıtâle ... olmayub ahsen-i halile ... olub anca ancak tavâif-i mezbûrenin ... silsile-i fesadları olanlardan Bekizaoğlu oğlu ve Han mirza oğlu ve Gazi oğlu ta'bir olunan cânib-i diyâr-ı âhara iclâ olunmaz ise ittihâz karz idüb vaktinde sâirler dahi ifsâd idermez deyu i'lâm olunmağın han müşârûn-ileyh re'y-i asâyet (?) penderleri üzere ba'is-i fitne ve fesad olan kabâil-i mezkûre Kırım tarafında bir münâsib mahale iclâ ve ma'adası Bucakludan tefrik ve Halil paşa yurduna iskân ve ivâ ve mukaddemâ tarafına virdikleri hüccet mücebince üzerlerine edâsı lâzım gelen 'aşâr-ı şer'îye ve 'adet-i ağnamların edâ itmeyüb zimmetlerinde kalmağla taraf-ı devlet-i 'aliyyemden üzerlerine zâbit ta'yin kıldvetü'l-emâcid ve'l-'ayân (Boş) zîde mecdühû mübâşeretiyle 'adet-i ağnamlarıyla 'aşâr-ı şer'iyelerinin bedelini bi't-tamam tahsîl ve temlîk itdirilmek üzere han müşârûn-ileyh ile nâme-i humâyûmdan tevcih ve sipâriş olunmağla imdi sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde sen dahi mükemmel kapun halkı ve yanında olan kapum kullarından mümkün olduğu mertebe tedârik ile kalkub bir gün evvel han müşârûn-ileyh ile mülâki ve re'y-i savâbidleri üzere iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret eyleyüb inşâllahu te'âlâ han müşârûn-ileyh ve me'an olan Kırım 'asâkiri nehr-i Turla üzerinden suhûlet ile 'ubûrlariçün cîsr binâsı muktezî olmağla husûs-ı mezbûr için Boğdan ve Eflak voyvodalarına emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i humâyûnum olmuştur ancak nehr-i Özi üzerinde cîsr binâsı muktezî olmağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin tarafından kârgüzâr ve makdem ademler ta'yin idüb nehr üzerinde mürurlariçün Tuna yalılarında olan usta akınlar ve

kayıkları taraf-ı mîrîden tamamen ücretleri virilüb kimesneye gadr olunmamak üzere Özi suyunda vâki'... ihzâr idüb hâsılı kelâm Bucak tarafının ahvâli sûret-i nizâm ve kaffe-i umûr hitâm ve itmâm bulub han müşârûn-ileyh sefer-i hükûmetine tevcih ve 'azimet idince mufârakat itmeyüb iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savâbidleri üzere ittifak ve ittihad ile ikdâm ve ihtimam eylemeğin bâbında hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fi eva'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

536/1876 Eski Kırım Hanı Selim Giray'ın Siroz'a Gitmesi

Siroz nâibine ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Umdetü's-selâtin-i bisitân-ı üsvetü havâkîn-i ilhâniden sâbıkân Kırım hanı olan Selim giray sultan dâme 'ulüvvühû Siroz'da ikâmeti murâd olunmağla inşâllahû te'âlâ vusulünde kendüye bir münâsib han ikâmet olacak mahal tedârik olunca Siroz'da Ali efendizâdenin hânesinde olmak üzere hâne-i merkûmeyi müşârûn-ileyhe tahliye ve ihzâr itdiresiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili L Za sene 1112. (9-18 Nisan 1701)

536/1877 Nogaylardan Öşür ve Ağnam Vergilerinin Tahsili

Özi vâlisi vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârûn-ileyhsin Nogaylı tâifesi bundan akdem sana virdikleri hüccet mûcebince 'öşrlerin ta'sir ve 'adet-i ağnamların tahsil için bundan akdem emr-i şerîfim şerefyâfte sâdır olmuşken içlerinden ba'zı mesfurların ifsâd ve ihtilâl ve ahvâllerinin ihtilâli sebebi ile bu âna değin üzerlerine edâsı lâzım gelen 'öşr-i şer'îye 'adet-i ağnamların edâ itmeyüb zimmetlerinde kalub hâlâ kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân (Boş) zîde mecdühû zâbit ve ta'yin olunmağın zimmetlerinde kalan 'öşrlerin bedelleriyle 'adet-i ağnamlarının tahsili fermânım olmağla imdi mukaddemâ vârid olan emr-i şerîfimde tahrîr ve tevzir olunduğu üzere harâc .. arâzinin ... göre olmağla ... değin arâzi münbitede 'işret mes'a-i şer' olub kabâil-i merkûmun tasarruflarında olan yerler ile bi'l-cümle arâzi-i mu'ayeneden olub tahmilleri mukarrer iken merhameten ancak sekizde bir olmak üzere zimmetlerinde kalan 'aşar-ı şer'iyelerinin bedelini ve memâlik-i mahrusede sâir yerlerde alınageldiği minvâl üzere 'adet-i ağnamların zâbit-ı merkûm ma'rifetiyle cem' ve tahsil itdürüb mübâşir merkûmun ... senevî yalnız üç yük sağ akçe ta'yin olunmağla meblâğ-i merkûmu hâsıl olan bedel-i 'aşar ve 'adet-i ağnamlarından aldurub bundan ma'ada tâife-i mezbûreden mübâşeret nâmıyla ve 'öşrü bahane ile bir nesne talep olmamak üzere bu senenin bedel-i 'aşârıyla 'adet-i ağnamların ve bundan böyle dahi hâsıl eyledikleri tereke (?) mahsullerini sekizde bir 'aynî 'öşr ile memâlik-i mahrusemde sâir yerlerde alınageldiği üzere 'adet-i ağnamların cem' ve tahsil ve bu vech üzere nizâm ve intizâm virmeğe

tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alışânım sâdır olmuştur. Fî eva’ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

537/1878 Nogaylı Taifesinden Öşür ve Ağnamın Tahsili

Nogaylı üzerine zâbıt ta’yin olunan (Boş) zîde mecdühûya hüküm ki

Nogaylı tâifesi bundan akdem düstur-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘alem Özi vâlisi vezirim Yusuf paşa edâmallahû te’âlâ iclâlehûya virdikleri hüccet mücebince ‘öşrlerin ta’şir ve ‘adet-i ağnamların tahsil için emr-i şerîfim şerefyfte sâdır olmuşken içlerinden ba’zı mesfurların ifsad ve ihtilâl ve ahvâllerinin ihtilâli sebebi ile bu âna değin üzerlerine lâzım gelen ‘aşâr-ı şer’iye ve ‘adet-i ağnamların edâ itmeyüb zimmetlerinde kalub hâlâ tahsili fermânım olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin üzerlerine zâbıt ta’yin ve zimmetlerinde kalan ‘öşrlerin bedelleriyle ‘adet-i ağnamların tahsiline sen me’mur olmuşsundur imdi mukaddemâ vârid olan emr-i şerîfimle tahrîr ve tevzir olunduğu üzere ... arâzinin ... göre olmağla ... arâzi münbitede ‘işret mes’a-i şer’ olub kabâil-i merkûmun tasarruflarında olan yerler ise bi’l-cümle arâzi-i münbite ve tahmilleri mukarrer iken merhameten ancak sekizde bir olmak üzere zimmetlerinde kalan ‘aşâr-ı şer’iyelerin bedelini ve memâlik-i mahrusemde sâir yerlerde alınageldiği minvâl üzere ‘adet-i ağnamların senin mübâşretinle cem’ ve tahsil itdirilmek üzere vezir müşârün-ileyhe dahi emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i humâyûnum olub ve senin cihet-i ma’aşın için senevi yalnız üç yük sağ akçe ta’yin olunmağla meblâğ-i merkûmu hâsıl olan bedel-i ‘aşâr ve ‘adet-i ağnamlarından alub bundan ma’ada tâife-i mezbûrenin mübâşeret nâmıyla ve ‘öşrü bahane ile bir nesne taleb eylememek üzere bu senenin bedel-i ‘aşâr ve ‘adet-i ağnamların ve bundan böyle dahi hâsıl eyledikleri tereke mahsullerin sekizde bir ‘aynî ‘öşrleriyle memâlik-i mahrusemde sâir yerlerde alınageldiği üzere ‘adet-i ağnamların cem’ ve tahsil eylemeğe tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alışânım sâdır olmuştur. Fî eva’ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

538/1879 Basra Seferine Giden Askerilerin Görev Yerlerini Terk Etmemesi

Bağdad vâlisi vezir Mustafa paşaya hüküm ki

İnşâllahû te’âlâ Basra’da ‘avdet olunduk da nehr-i Ziyab sedd ü bend olunmağa muhtâç olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin seninle Basra seferine me’mur olub ve me’an ‘avdet iden bi’l-cümle vüzerâ-yı ‘azâm ve mir mirân-ı fihâm ve ümerâ-yı kirâm ve sâir tavâif-i ‘asâkir-i İslâmiye nehr-i mezbûr gereği gibi sedd ü bend olunmağla sen ki me’an mevz’i-i merkûma meks ve tevakkuf ve nehr-i mezbûrun sedd ü bendi husûsunda vesâir iktizâ iden hüdemât-ı ‘aliyyemde re’y-i savâbdidin ile bezl ve say’ ve kudret eyleyüb madâm ki taraf-ı devlet-i ‘aliyyemden emr-

i ‘alişânımla me’zun ve murahhas olmadıkça menzillerine ve yerlerine ve yurdlarına ‘avdet eylememek üzere cümleye tenbih ve tekid eyleyüb nehr-i mezbûrun sedd ü bendi husûsunda ittifâk ile gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva’ili Za sene 1112. (9-18 Nisan 1701)

538/1880 Basra Seferine Gitmeyenlerin Kontrolü

Yine müşârün-ileyhe hüküm ki

Bundan akdem Haleb ve Diyarbekir ve Karaman ve Sivas eyâletlerinin ‘umûmen zu’ama ve erbâb-ı timarı seninle Basra seferine me’mur olub eyâlet ‘askeri mu’tediye ve mü’tenâ’asker iken ba’zıları izn aldık deyu gitmeyüb ve kimisi dahi birer bahane ile tahlif idüb vâki’ olan hüdemât-ı ‘aliyyemden mevcûd bulunmadıkları istima’ olunmağla ve zikr olunan eyâletlerin zu’ama ve erbâb-ı timarın me’mur oldukları Basra seferine mevcûd ve nâmevcûdları sahîh üzere ma’lum-ı humâyûnum olmak için sen ki vezir müşârün-ileyhsin Çatrazâde Adem dâme mecdühû ma’rifetiyle yoklayub mevcûd ve nâmevcûdların başka başka defter idüb memhûr defterin der devlet medârıma irsâl eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

538/1881 Asi Şirin Beyi Aktimur’un Yakalanması İçin

Edirne bostancı başısı Ali dâme mecdühûya Yanbolu kadısına ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârı ve ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Bundan akdem kadîmden Şirin beglerinden olan Aktimur kendü hâlinde olmayub dâima şenâ’at ve şekâvet üzere olmağla bi’l-fi’l Kırım hanı olan devlet giray han dâme me’alihû Kırım’da olan ‘ulemâ ve sulehâ ve mirzayân ma’rifetiyle ahz olunub hakkından gelinmek üzere tenbih eylediklerin haber almağla firâr ve Yanbolu’ya gittiği sikât i’lâm eyledik de ahz olunmak fermân olmuşken Nogaylu tâifesi içine girüb dürlü dürlü ikâz-ı fitneye bâdî olub han müşârün-ileyh Bucağa gitdiği ifâde ‘adet-i müstemiresi üzere Nogaylu içinden dahi firâr idüb yine Yanbolu’ya gitdiği mu’ayyen ve mütehakkık olub der devlet medârıma ihzâr itdürölmek üzere ‘arz olunmağla sen ki bostancı başı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde şakî-i mezbûr ‘alâ-eyyi’l-hâl ahz ve ele getirölüb ta’yin olunan mübâşir ma’rifetiyle der devlet medârıma ihzâr olunnub ketm ve ihtîâ ve gayb ve firâr itdürölmekden begâyet tevkî olunmak bâbında yazılmışdır. Fî eva’ili Za sene 1112. (9-18 Nisan 1701)

538/1882 Tunus, Cezayir ve Trablusgarb Ocakları Arasında Anlaşmazlık

Sakız mollasına ve Sakız Kal'ası dizdârına ve yerlû neferât ağalarına ve zâbitlarına hüküm ki

Cezayir-i garb ile Tunus ocakları halkı beynlerinde ba'zı 'avârız-ı esbâb ile münafese ve mücaseme vâki olunub birbirleriyle niza' üzere oldukları mukaddemâ mesm'u-ı humâyûnum olub Koca limanında olan Cezayir kalyonları dahi vilâyetlerine 'azîmet üzere olmalarıyla birbirleriyle îsal-i mazarrat itmek için Tunuslunun Sakız limanında olan kalyonları alkoyulub içlerinden ahvâle vâki' ve cevâba kadir birkaç nefer ihtiyârlarının irsâllerichün emr-i şerîfim gönderilmişdi hâlâ Asitâne-i sa'adetimde olan ademleri Sakız limanına olan kalyonlarıyla savb-ı maksudda 'azîmet ve rucu'at itmelerine izn-i humâyûnum erzâni kılınmak için siz ki mûmâ-ileyhimsiz emr-i şerîfim vusulünde Tunuslunun Sakız limanında olan kalyonları ve ademlerinin savb-ı maksudda tevcîh ve 'azîmetlerine muhâlefet olunmayub vilâyetlerine isâl ve irsâl eylemeniz bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

539/1883 Turla Nehri'nde Cisir Binası İçin

Boğdan voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Cenâb-ı emâret me'ab eyâlet nisâb sa'adet iktisâb bi'-fi'il Kırım hanı olan Devletgiray han dâme me'alihû ve me'an olan Kırım 'askeri vesâir tavâifin nehr-i Turla'dan suhûlet ile mürûr ve 'uburlarichün cisir binâsının lüzumu olmağla sen ki voyvoda-yı mezkûrsun emr-i şerîfim vusulünde han müşârün-ileyh ile haberleşüb re'y-i savâbdidleri üzere 'amel ve hareket ve münâsib gördükleri mahalde cisir binâsiçün bi'n-nefs kendin gitmek mi iktizâ ider yohsa bu hidmete kargüzâr boyarlarının ve kifâyet mikdârı ademlerin ta'yin olunmak lâzım gelür iktizâsı üzere hareket ve Eflak voyvodası tarafından dahi bir boyar ile yanına kifâyet mikdârı adem ta'yin ve irsâl olunmak üzere emr-i şerîfimle tenbih ve tekid olunmağla anların tarafından gelecek boyar ve ademleriyle ittihad ve ittifak ve cisre lâzım gelen Kerâste ve gemi vesâir mühimmât ile mahall-i mezbûrda hâzır u amâde itdirülüb bu işe dâir ... han müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi üzere edâ-yı hidmete gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

539/1884 Turla Nehri'nde Cisir Binası İçin

Eflak voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Cenâb-ı emâret me'ab eyâlet nisâb sa'adet iktisâb bi'l-fi'il Kırım hanı olan Devlet giray han dâme me'alihû ve me'an olan Kırım 'askeri vesâir tavâifin nehr-i Turladan suhûlet ile

mürur ve ‘uburlariçün cısr binâsının lüzumu olmağla Boğdan voyvodası han müşârün-ileyh ile haberleşüb re’y-i savâbdidi ile ‘amel ve hareket ve münâsib gördükleri mahalede cısr binâsıçün bi’n-nefs kendüsü gitmek mi iktizâ ider yohsa bu hidmete kargüzâr boyarlarıyla kifâyet mikdârı adem ta’yin eylemek mi lâzım gelür bu işe dâir ... han müşârün-ileyhin re’yleriyle edâ-yı hizmete emr-i şerîfimle me’mur olmağla sen ki voyvoda-yı merkûmsun emr-i şerîfım vusulünde voyvoda-yı merkûm ile haberleşüb nehr-i mezbûr üzerinde binâ olunacak cısr tamam olunca edâ-yı hizmet eylemek üzere sen dahi müteveccih ve kargüzâr boyarlarınla kifâyet mikdârı adem ta’yin ve irsâl ve voyvoda-yı merkûm ile ittihad ve ittifak ve han müşârün-ileyhin re’yleriyle vech-i meşrûh üzere edâ-yı hizmet eylemeriçün gereği gibi tenbih ve tekid eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fi eva’ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

539/1885 Silifke’de Eşkîyalık

Silifke kadısına hüküm ki

İç il sancağı ahâlisi rikâb-ı humâyûnuma ‘arzuhal ve adem gönderüb sâbıkân Midillü muhafızı olub hâlâ ber vech-i arpalık İç il sancağına mutasarrıf olan seyyid Ahmed paşa livâ-yı mezbûra nüzûlünde nevâhi kazâsından Yusuf oğlu Yusuf ve Gülnar kazâsından şeyh Bekir ve İshaklı Ahmed nam kimesneler kendi kul muhaddidleriyle bayrak açdurub serçeşme ‘unvânıyla Silifke’den kuşadub ümmet-i Muhammed’in emvâl ve erzâkların gâret ve hasâret ‘adet-i müstemireleri olmağla bundan akdem divân-ı humâyûnuma iştikâ olunduk da mir mirân-ı mûmâ-ileyh üzerlerine ta’yin olunub varduk da tam’-ı hamîkden baş icrâ-yı hak eylemeyüb mezkûr şakîler ile yekdil ve yekcihet ve şakîlerden ve hevâlarına tâbi’ olub şer’-i şerîfe ve emr-i humâyûnuma muhâlefet iden ‘ulemâ ve sulehâ ve sâdât ve re’âyâdan otuz nefer adem bi-gayrı hak katl ve mir mirân-ı mûmâ-ileyh kendüsünün ve mezbûr şakîlerin hüsn-i hâllerini vesâir hevâlarına tâbi’ olmayanların su-i hâllerine mukırr-ı murâd üzere mahzar itdürüb der devlet medârıma irsâl ve her kazâdan otuz kırk mikdârı cebren ve kahren meks ve müft ve meccânen me’kulât ve meşrubatların alub ve ba’zılarının ... ve her kazâdan dörder kaftan baha ve hamaliye nâmıyla bi-gayrı hak zulmen on beşer yigirmişer kise akçelerin alduğundan ma’ada ‘avârizhânelerin tedib tekâlifi tahkik iderim deyu ikişer ve üçer kise akçelerin alub bunun emsâli zulm ve te’addisin nihâyeti olmaduğun bildürüb ol-bâbda istid’a-yı ‘inâyet itmeleriyle şer’le görilüb icrâ-yı hak olunmak içün hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla sâdır olmağla husûs-ı mezbûr içün dergâh-ı mu’allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû mübâşir ta’yin olunmağla imdi mir mirân-ı mûmâ-ileyh yerine mütesellim nasb idüb koşub der devlet medârıma gelüb çıkmalarıyla murâfa’a-i şer’ oldukları fermânım olmağın mûmâ-ileyhi

mübâşir-i merkûm ile irsâl ve Yusuf oğlu Yusuf'u ve şeyh Bekir ve İshaklı Ahmed dahi me'an ihzâr olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Za sene 112. (9-18 Nisan 1701)

540/1886 Vize Sancağı'nda Eşkîyalık

(Boş) ve (Boş) ve (Boş) kadılarına ve Vize nâibine ve Vize sancağı mütesellimine hüküm ki

Vize kazâsı ahâlisi ordu-yu humâyûnuma 'arzu hâl gönderüb bu sene on beş yigirmi nefer haydud eşkıyâsı müctemi' ve Vize kazâsına mütevellî olub kazâ-i mezbûra tâbî' nısf sa'at ba'idi olan Meskeret nam karyeden bir nasrâniyenin menzilin basub yedi yüz gurusluk manlını alub kendüsünü ve kızını ihrâk-ı bi'n-nâr ve Rum Denli (?) nam karyeden Ballu oğlu Mehmed nam kimesnenin dahi menzilin basub cümle eşyâsını gâret ve kendüsünü ve zevcesini ihrâk-ı bi'n-nâr ve ba'de Uzunlu ve Haslar karyeler beyninde olan ciyâl-i mürtefi'de tahsil ve etrâfda olan eşkıyâ dahi yanlarına varub gitdikçe te'addisin ve fesadlarının ezdiyâdlarına ba'is olmağla şer' ve mazarratların hareketinden 'iyâl ve evlâdların muhâfaza kaydına düşüb muzdaribü'l-ahvâl oldukların bildürüb sen ki Vize mütesellimi mûmâ-ileyhsin bu husûsda başbuğ olub Vize ve Saray kazâlarının kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâir 'askerî tâifesi ve civârda vâki' olan kurâ ahâlisinden imdâd ve i'ânetleriyle eşkıyâ-yı mezkûrenin bilâ-tevkî üzerlerine varılub 'alâ eyyîl-hâl ahz ve şer'le haklarında lâzım gelen cezâları icrâ ve şer ve mazarratları bilâd ve 'iyâl üzerinden def u ref olunmak bâbında hüküm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden sen ki mütesellim-i mezkûrsun vech-i meşrûh üzere me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfim vusulünde me'mur olduğun üzere zikr olunan kazâların kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâir 'askerî tâifesi ve civârda vâki' olan kurâ ahâlisinin imdâd ve i'ânetleriyle eşkıyâyı mezkûrenin bilâ-tevkî üzerlerine varub 'alâ eyyi'l hâl ahz ve ele götürüb şer'le haklarında lâzım gelen cezâların edâ ve şer ve mazarratların bilâd ve iyâl üzerinden def u ref ve re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyetin temin ve tazminine bezl ve say' ve kudret eylesesin amma bu takrîr ile fesad ve şekâvete 'alâkası olmayub kendi hâlinde olanların nüfûs ve emvâline hilâf-i şer'-i şerîf ta'arruz ve celb-i mal olmakdan begâyet ihtirâz eylesesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

540/1887 Reisülküttab Mehmed'in Haslarını Vakfetmesi

Haleb vâlisine ve Haleb mollasına ve Haleb mütesellimine hüküm ki

Havâss-ı humâyûnumdan olub bi'l-fi'l reisü'l-küttâbım olan Mehmed dâme mecdühûnun bundan akdem havâss-ı humâyûnuma hem ve ilhâk olunan ze'âmetleri mülhâkatından mukâbelesinden ber vech-i mâlikâne teîden 'uhdesinde olan Haleb sancağında

Şermin nâhiyesinde vâki' Kefr-i Sazal ve Karalu nam karyeler ile Zane nam mevr'a tamamıyla ve Gela ve Mehula nam karyeler ile Kefr-i Selim nam mevr'adan evkâf hisselerinden ma'adası devlet-i 'aliyyeme sîkat iden hüdemât-ı mevkuresi mukâbelesinden mûmâ-ileyhe hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla temlik ve defter-i icmâl ve mufassalda mahalleri mülkiyet üzere sahîh olunub zikr olunan kurâ ve mevr'a mevrûz'u'l-kalem ve maktu'u'l-akdem min küll'l-vücûh serbest olub cürm ü cinâyet ve bâd-ı hevâsına vesâir mürettebât ve maktu'asına vechen mine'l-vücûh vâliler ve mütesellimler ve Haleb muhasslıları tarafından vesâir mübâşeret ve i'mâl ve muhassılın emvâlinden bir ferd müdâhale itmeyüb bi'l-cümle mûmâ-ileyh tarafından zabt olunub neslen ba'de nesl ve fer'an ba'de'l-asl enva'i vücûda mülkiyet ile mutasarrıf olmak üzere mülknâme-i humâyûnum 'inâyet ve ihsânım olub ol-dahi ba'zı vücûh bir hayrata vakf itmek murâd itmekle zikr olunan kurâ ve mevr'aların hudûd ve sınırların tahrîr ve mevcûd olan re'âyâsını tahrîr için fermân-ı 'alişânım sâdır olub ve husûs-ı mezbûr için derfter-i hâkânî kâtiblerinden kâtib Mustafa ... zîde kadrûhû kâtib ta'yin ve defterhâne-i 'amireme icmâl ve mufassal sûretleri virilmekle imdi emr-i şerîfim vusulünde Haleb defterhânesinden dahi zikr olunan kurâ ve mevr'aların sûret-i icmâl ve mufassalların ihrâç ve mûmâ-ileyh kâtib Mustafa'ya teslim itdirmeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı şevval sene 112. (21-30 Mart 1701)

541/1888 Basra Seferine Katılan ve Katılmayan Askerlerin Kontrol Edilmesi

Bağdad vâlisi vezir Mustafa paşaya hüküm ki

Bağdad tarafına bundan akdem me'mur olan sipah ve silahdâr neferâtının ikişer kat 'ulûfeleri hesâb ve ber vech-i nukud hazîne-i 'amiremden irsâl olunmuşdu hâlâ ba'zıları pir ve ihtiyâr ve 'alil olmağla ocakları kethüdâları esâmilerin defterden ihrâç olunmak üzere mühürlü tezkire virüb ve ba'zıları dahi sefere kudretimiz yoğken cebren deftere yazdılar deyu şikâyet itmeleriyle imdi ol-tarafda bunları yoklayub mevcûd nâ-mevcûdların defrer olundukdan sonra nâmevcûdlarının ihrâç olunub gönderilen mevâcibleri hesâb ve kethüdâlarından tahsîl ve ol-tarafda gönderilen mevâciblerin defterdâr vekili Mustafa zîde mecdühûya teslim idüb sahîh üzere defterlerin gönderesiz deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

541/1889 Belgrad Kalesi Askerlerinin Yoklanması

Bi'l-fi'il turnacı başı olub Belgrad Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan Mehmed zîde mecdühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrda olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerimin odalı ve yamaklı ekseri mahlûl ve nâmevcûd olubb mevcûdları akall-i kalil kaldığı mesm'u-ı humâyûnuma ... olunmağla neferât-ı mezbûre 'alel-'umûm yoklayub mahlul ve namevcûdları 'ale'l-esâmi defter

olunub sahîh üzere defterlerin der devlet medârıma irsâl olunmak fermânım olmağın ocak tarafından (Boş) çavuş zîde kadrühû ta'yin ve irsâl olunmağın muhâfaza-i mezbûrda olan odalu ve yamakan neferâtı 'ale'l-'umûm yoklayub mahlûl ve nâmevcûdları sahîh üzere defter olunub mûmzi ve mahtûm defterlerin çavuş-ı merkûma teslim der devlet medârıma irsâl eylesesin ve sen ki mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr ehemmi-i umûrdam olmağla sâir evkâta kıyâs eylemeyüb sadâkat ve istikâmet üzere itmâm-ı hizmet eylemeğe kemâl-i mertebe dikkat idüb tehâvün ve tekâsûlden ziyâde hazer eylesesin ve lâkin bu emr-i mühimme ... tekâsül ve yâhud ağrâz-ı 'ayn ve yâhud tam'-ı ham sebebi ile mahlûl ve nâmevcûdlarından sehven ve 'amden bir esâmi ketm ve ihfâ ve yâhud mahlûl ve nâmevcûdların alıkoyub yerine hizmet-i muhâfazada mevcûd olan neferâtın esâmilerin virüb emr-i şerîfime muğayir vaz' ve hareket eyledüğün istima' olunur ise bir vecihle 'özü ve cevâbın istima' olunmayub eşedd-i 'ukûbet ile bilâ-âmân hakkından gelinüb mûcib-i 'ibret alacağın mukarrer ve müstehak bilüb âna göre 'inâyet ve id-i nişâne hareket eylesesin deyu yeniçeri ağası İbrahim ağasının mektûbu mûcebince yazılmışdır. Fî eva'ili L sene 112.)11-20 Mart 1701)

541/1890 Deri İşlemecileri Arasındaki Anlaşmazlık

İstanbul kadısına hüküm ki

Sâbıkân dârü's-sa'adetim ağası olan el-Hâc Ali ağa 'arz gönderüb dârüs'sa'adet ağasının taht-ı nezâretinde olan evkâfından ebu'l-feth sultan Mehmed han zâde Ayasofya-i kebir câm'i-i şerîfe vakf eyledüğü debbağhane ... güderici tâifesinden Nermalî veled-i Lidanil nam yahudi ile bundan akdem murâfa'a-i şer' olduklarından güderici tâifesi mîrî Üsküb işlemek için kadîmü'l-eyyâmdan berü virdikleri mikdâr nevli ta'bir olunur yapağısız deriyi debbağ tâifesinden semen-i misli ile iştirâ ve güderi işlenüb mîrî şâhinler için şâhinci başıya teslim idegelmişler iken merkûm yahudi nevli güderiyi debbağlardan almayub ve âhara bey' itmek için debbağlara mahsûs olan yapağılı derilerden yevmi yigirmi beşer 'aded debbağlı derileri kadîme muhâlif kasab başı olduklarından almak murâd idüb beynlerinde niz'a-i kesîre vâki' olmağla merkûm Nermalî nam yahudi min-ba'd yapağılı derileri kasab başından doğrudan taleb itmeyüb kadîmden alageldiği minvâl üzere ne mikdâr murâd ider ise nevli ta'bir olunan yapağısız derilerin debbağlardan alub yapağılı derilere kat'a ta'arruz eylememek üzerre ta'ahhüd ve minvâl-i meşrûh üzere hüccet-i şer'îye virilmekle hüccet-i şer'îye mûcebince 'amel olunub nevli ta'bir olunan yapağısız derilerin debbağlardan alub debbağlı derilerine merkûm yahudi dahl ve ta'arruz eylememek için emr-i şerîfim ricâsına 'arz itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

542/1891 Karahisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfından Zarar Gören Reayanın Haklarının Teslim Edilmesi

Anadolu vâlisi vezir Abdî paşaya ve (Boş) kadısına hüküm ki

Bundan akdem Karahisar-ı sahib sancağına mutasarrıf olan Hasan paşa re'âyâ ve berâyâ vesâir ehl-i vilâyete zulm ve te'addi eylemek üzere iştikâ olunmağla 'azl olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayrı hak aldığı ashâb-ı hukuka istirdâd olunmak muktezî olub ve husûs-ı merkûm için (Boş) zîde kadühû mübâşir ta'yin ve irsâl olunmağın sen ki vezir müşârün-ileyhsin mübâşir merkûm ma'rifetiyle ahvâllerin şer'le görölüb sübût bulan hukuk-ı 'abâd şer'le ashâbına red ve ahkâk-ı hak olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

542/1892 Şahitlerin Divan-ı Hümayuna Gelmesi

Vize kazâsında nâibü's-şer' olana ve Vize sancağı mütesellimine hüküm ki

Vize kazâsında Mengerek karyesinde Rod oğlu Yani ve Eskici oğlu Yoni ve kel Yoku ve Mavrdon Bulgar nam zimmiler eşkıyâdan olmak üzere ahâli-i vilâyetin ihbârlarıyla ahz olunub ba'de hüsn-i hâllerine şehâdet idüb haklarında iştibâh vâki' olmağın ahvâllerin gereği gibi ma'lum-ı humâyûm olmak için mesfurların hüsn-i hâllerine şehâdet idenler dahi gelüb edâyı şehâdet eylemeleriçün divân-ı humâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

542/1893 Tekfurdağı'nda Olan Eski Sekban Başı Olan Musli'nin İstanbul'a Gelmesi

Sâbıkân sekbân başı olub hâlâ Tekfurdağı'nda olan Musli dâme mecdühûya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin bundan akdem Tekfurdağı'nda ikâmetin fermânım olmuşdu hâlâ ocak tarafından yerine (Boş) zîde kadrühû ta'yin olunmağın sen İstanbul'a varub kendü hânende sâkin olmak üzere izn-i humâyûnum erzâni kılınmak bâbında bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerim ağası olan Mehmed ağa dâme 'ulüvvühû istid'a-yı 'inâyet eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan 8 Mayıs 1701)

542/1894 İlbasan Sancağında Eşkıyalık

Ber vech-i arpalık İlbasan sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya ve kadısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb medine-i İlbasan'da vâki' 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûr muzâfâtından Çermekte nâhiyesi dimekle ma'ruf kurâdan Kuşurma nam karye sâkinlerinden Mehmed Ali oğlu Hüseyin ve Şemil nam karyeden Emrah ... ve Harabe karyesinden Hasan ve Ardakşe karyesinden Kurd ve Ali oğlu ve Köpe karyesinden Bayram nam kimesneler kendü hâllerinde olmayub dâima hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile müctemi' ve üzerlerine vâki' tekâliflerin edâda ta'lil eylediklerinden ma'ada İştat kazâsına tâbi' Derhe nâhiyesinde sâkin mütegâlibeden olmağla bundan akdem Avlonya sancağına mutasarrıf olan Hüdaverdi dâme ikbâlehûya hitâben haklarında kirâmen ve karâren emr-i şerîfim sâdır olub firâr iden şakîleri evlerinden ilga idüb bunun emsâli fesadlarının nihâyeti olmaduğın bildürüb şekâvetlerin men' ve def ve ıslâh-ı nefis idince Arnavud Begradı Kal'asında kal'a-bend olmaları bâbında hükm-i humâyûnum virilmek ricâsına ilmühaberiyle 'arz itmeğın mezkûrlar ahz olunub fesad ve şekâvetleri zâhir olur ise kal'a-bend olunmaları emrim olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

542/1895 Kilise Tamiri

Bınarhisarı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Yeniköy nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrede feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürur-ı eytâm ile harâbe meşref olduğın bildürmeleriyle şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

543/1896 Hacı Emininin Eşkialığı

Şam vâlisi emir-i hâc vezir Hasan paşaya ve Şam kadısına hüküm ki

'Acem hüccâcı ordu-yu humâyûnuma mahzar gönderüb diyâr-ı 'acemden iskât-ı farîza-i hâc için ... 'azîmet iden hüccâc ve zevrak ve ticâret tarîkiyle gelen ... ve tüccârın memâlik-i mahrusemde kemâl-i emniyet ve selâmet ve mezid-i atıyyan ve rakâhiyet ile zehâb ve ... makâsid levâzım-ı zimme-i hüsrevânemden olmağla husûs-ı merkûm için emr-i şerîfimle vekil nasb ve ta'yin olunan Sadık bin yüz (Boş) senesinde hüccâc 'acemden tarîk-i hacc-ı şerîfde fevt olan üç yüz mikdârı kimesnelerin muhallefâtını ve Şam'dan ve Haleb'den tâife-i mezbûreden ba'zıları imânete vaz' eyledikleri emvâl ve erzâkların tam'-ı hamîkden başka akrabalarına teslim itmeyüb vârislerinin gelenlerine ta'lik ve kendüsü ekl ve bey' eyledüğünden ma'ada hüccâc-ı 'acemin halît on üç gün mikdârı habs ve her birinin ikişer emvâllerin alub ziyâde gadr ve te'addi eyledüğün ve taraflarından ba'zı husûslarıçün Said zîde kadrühûyu vekil eylediklerin i'lâm itmeleriyle sen ki vezir müşârün-ileyhsin merkûm Sadık'ın hilâf-ı şer'-i şerîf olduğın şer'an

tevcih idenlere red ve teslim itdürüb ve keyfiyet ahvâllerini der devlet medârıma ‘arz ve i’lâm eylemeğin emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâhiri L sene 112. (31- Mart-8 Nisan 1701)

543/1897 Vize Kazasında Eşkîyalık

Kapudan paşaya hüküm ki

Vize kazâsı nâibi mevlânâ Abdullah zîde ‘ilmühû mektûb gönderüb kazâ-i mezbûrda birkaç haydud eşkıyâsı zuhûr idüb Ballı oğlu Mehmed nam kimesnenin ve bir nasrâniyenin menzillerin basub emvâl ve erzâkların gâret ve Haslar ve Ortalı nam kurâ beyninde olan ciyâl-i mürtefi’de tahsil itmeleriyle bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince üzerlerine varduk da eşkıyâ-yı mezbûre firâr idüb ele getirilmesi mümkün olmayub ancak kaza-i mezbûr ahâlîsinden olub şekâvet ile ma’tun olmak üzere ihbâr olunan Bektaş nam kimesne ile çoban tâifesinden Malkoç ve Padavereci oğlu Velderdi ve Todori nam zimmiler ahz olunub keyfiyet hâlleri kazâ-i mezbûr ahâlîsinden suâl olunduk da yigirmi nefer bî-garez müslimîn mezbûr Bektaş birkaç sene mukaddem Urkaz nam karyede bir zimminin menzilini basub emvâl ve erzâkın gâret iden haydud eşkıyâsının refikâsından ve mezbûrûn Malkoç ve Velderdi ve Todori kendi hâllerinde olmayub bu mâkule haydud eşkıyâsının zahirelerine vesâir lâzım olan makamatlarına imdâd ve i’ânet iderler deyu her biri muvâcihelerinde haber vormeleriyle vâki’ hâli ‘arz eylemeğin mezkûrlar kürek çekmek üzere tersâne-i ‘amireme vaz’ olunmak emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

544/1898 Sürgün Cezası

İtlâkiçün fermân-ı ‘ali yazılmışdır. Fî eva’ili Ca sene 113. (4 Ekim 1701)

Bozcaada kadısına hüküm ki

Üsküb kadısı Mustafa mektûb gönderüb medine-i Üsküb’de sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ vesâir fukarâ cem’ihüm meclis-i şer’-i şerîfe varub medine-i mezbûrede sâkin eşirrâdan eş-Şeyh Ali nam kimesne kendü hâlinde olmayub sahte berât ve fermân ve ‘arz ve hüccet tahrîr etmek ‘adet-i müstemiresi olmağla şirreti sebebiyle bundan akdem iki def’a emr-i şerîfimle Selanik’e nefy ve iclâ olunmuşken birer tarikle halâs olub ıslâh-ı nefis eyleyüb nice evkâf-ı müslimîn itlâf ve iza’at ve nice ehl-i cihet fukarâsının cihetlerin almakdan hali olmayub te’addi ve şer ve mazarratlarından emin olmadıkların bildürüb vâki’ hâl ilmühaberiyile ‘arz itmeğin merkûm şeyh Ali Bozcaada’ya nefy olunub fermân sâdır olmadıkça itlâk olunmamak içün yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

544/1899 Sürgünden İtlak

Bozcaada Kal'ası muhâfazasında olan yeniçeri zâbıtına ve Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında sâbıkân kul kethüdâsı olub bundan akdem cezîre-i merkûmede ikâmeti fermânım olan Ahmed zîde mecdühûnun sebebiyle tahliye olunub varub İstanbul'da kendü hânesinde sâkin olmak üzere fermân-ı humâyûnum sâdır olmağın siz ki mûmâ-ileyhimsiz mûmâ-ileyh varub İstanbul'da kendü hânesinde sâkin olmak üzere cezîre-i merkûmeden sebin tahliye ve bir sa'at evvel irsâl eyleyüb tehir ve tevakkufine cevâz göstermeyesiz deyu bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası Mehmed ağanın tarafından virien mühürlü mektûb mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri Za 112. (29 Nisan-8 Mayıs)

544/1900 Gayrimüslim Konsolosların Akdeniz Adalarında Olan Reayayı Kışkırtması

Kapudan paşaya ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle mesâlih ve mevâda'a üzere olan Franca ve İngiltere ve Nederlanda ve Venedik vesâir mütemmin tâifesinin saltanat-ı sa'adetimde makam olan elçileri tarafından bahr-i sefidde vâki' cezîrelerde olan konsolosları mütemmin tâifesinden olmayan ehl-i zimme re'âyâyâ sâhib çıkub cizye-i şer'iyelerinin vesâir hukuk ve rüsûmlarının cem' ve tahsiline muhâlefet eyledikleri i'lâm olunmağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin inşallahû te'âlâ dondanma-yı humâyûnumla ol-taraflara vusulünde bahr-i sefidde vaki' cezîrelerde olan konsoloslar min-ba'd mütemmin tâifesinden olmayan ehl-i zimme re'âyâyâ kat'a sahib çıkmayub ve cizye-i şer'iyelerinin cibâyetine vesâir hukuk ve rüsûmlarının cem' ve tahsiline muhâlefet itmemeleriçün muhkem tenbih ve tekid eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

545/1901 Akdeniz'de Gezen Korsanların Yakalanması

Kapudan vezir Hüseyin paşaya hüküm ki

Ba'zı korsan keferesi bahr-i sefidde vâki' Sekmüz ve Sayda ve Saknoz ve Bare ve Endermare ve İnoz ve Değirmenlik kebîr ve sağîr cezîlerine gelüb donanma-yı humâyûnuma ... deryâyâ çıkdık da ra'yyet iddi'asında olub fırsat bulduklarında firkate donadub ehl-i İslâm'ı isdüsün ve malların gâret ve hasâret ile bilâd-ı İslamiyeye isâl-i mazarratdan hâli olmadıkları i'lâm olmağla gerek def-i şer ve mazarratlarıyla bilâd ve 'abâdın temin ve tanzimi ehemmi

mühimden olmağın sen ki vezir müşârün-ileyhsin inşallâhû te'âlâ donanma-yı humâyûnumla ol-taraflara müteveccih olduğunda zikr olunan cezârelerde devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle mesâlih ve mevâda'a üzere olan Franca ve İngiltere ve Nederlanda ve Venedik vesâir mütemin tâifesinden ma'ada ol-mâkule ra'iyet iddi'asıyla kendü hâlinde olmayub firkate ve donadub üsdisün ve nehb ü gâret ile eh-i İslâm'a isâl-i mazarrat ve say'-i bi'l-fesâd olan korsan keferesini tecessüs ve tefahhus ile ele götürüb şer'le haklarında lâzım gelen cezâların tertîb ve şer ve mazarratların bilâd ve 'abâd üzerinden def' u ref' eylesesin ve lâkin bu takrîr ile vech-i meşrûh üzere devlet-i 'aliyye ile dostluk üzere olan mütemin tâifesinin nüfus ve emvâline ta'arruz ile 'ahdnâme-i humâyûnun şurût ve kuyûduna muhâlif vaz' ve hareketin ve şekâvetle 'alâkası olmayub kendü hâlinde olan ehl-i zimme re'âyâya hilâf-ı şer'-i şerîf te'addi ve tecâvüzden tevkî olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

545/1902 Kandiye, Hanya, Resmo, Garabuş, Sakız Ve Midilli Limanlarının Temizlenmesi

Kapudan paşaya hüküm ki

Kandiye ve Hanya ve Resmo ve Garabuş ve Sakız ve Midillü kal'alarının limanların hayli zamandan berü tathîr olmaduğundan taş ve toprak ve mezâil ve haşak ile dolub tereddüd iden sefâyin duhûl ve hurûcda 'usret çekmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin zikr olunan limanların her birine bir dolab gemisi ve ümerâ-yı deryâdan birisini dahi mükemmel forsası ve çekdirisi ile ta'yin olunub Kandiye ve Resmo limanların Kandiye muhâfızı ve Hanya ve Garabuş limanları Hanya muhâfızı ma'rifetiyle ve Midillü ve Sakız limanların dahi kadıları ve dizdârların mübâşeretî ve yerlû neferâtı ve ol-memleketlerin etrâf re'âyâsının 'alâ-tarîkü'l-münâvebe imdâd ve i'ânetleriyle tathir ve tanzif olunmak üzere tasmin olunmuşdu lâkin Midillü ve Sakız'da ve vüzerâ ve ümerâdan bir muhâfız olmayub bu maslahat ise kadı ve dizdâr mübâşeretîyle sûret bulacak umûrdan olduğundan gayrı eğer Midillü ve eğer Sakız donanma-yı humâyûnumun ... ve olmağla Midillü ve Sakız limanlarının tathîri senin 'ude-i himmetine ... ve tevîz olunmuşdur inşallâhû te'âlâ evvelâ Midillü'ye vardığında dört kıt'a dolab gemisi ve cümle ümerâ-yı deryâdan sefinelerinin forsası ve donanma-yı humâyûnum bir hâli ve andan olan yerlû neferâtı ve etrâf re'âyâsı dahi semt semt 'ala tarîkü'l-münâvebe götürülüb hor ve te'addiden tevkî olunarak bi't-terâhî imdâd ve i'ânetleriyle Midillü limanının tathîr ve tanzifine bi'n-nefs kendün mecd ü mûkel olub bi 'avnillahi te'âlâ bu kesret ve cem'iyet ile birkaç gün içinde itmam-ı hizmet eyledikten sonra varub Sakız limanını dahi kendin ber vech-i vecîbe üzere tathîr ve 'avn hakla bu iki limanın murâd üzere tanzimini müyesser olduk da her birine bir dolab gemisi koyub ba'de'l-yevm has ve haşak ittifâ olunmayub fariza bir tarîkle bir nesne

dahi ihmâl ve müsâmaha olunmayub ol-sa'at dolab gemileriyle ihrâç ve limanlar dâima pak tutulub ve alıkonulan dolab gemilerinin bir kırığı ve sınıfı olur ise hîn-ı iktizâda mu'attal bulunmamak için hanedar olan yerleri ol-sa'at ta'mir olunmak üzere tenbih eyleyüb hâsılı Midillü Sakız limanlarının eğer şimdi murâd üzere tathîr ve tanzifine ve eğer ba'de'l-yevm dâima pak tutulmak üzere tenbih ve te'kidinden ziyâdesiyle tekayyüd ve ihtimâm eylesin Kandiye ve Resmo ve Hanya ve Garabuş vech-i meşrûh üzere tathîri husûsiçün Kandiye muhâfızı vezir Yusuf paşa ve Hanya muhâfızı vezirim Mehmed paşa edâmallahû te'âlâ icleâlehûmaya emr-i şerîfimle tenbih-i humâyûnum olmağla eğer Kandiye ve Resmo ve eğer Hanya ve Garabuş limanlarının dahi tathîri husûsiçün vezir müşârün-ileyhümanın her birine yanına varub hizmetde bulunmak üzere ümerâ-yı deryâdanın kargüzârlarından mükemmel forsası ve çekdirisi ile ve bir deryâ begi ve bir dolab gemisi ta'yin ve irsâl eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

546/1903 Bosna Sınırındaki Kale ve Palankaların Tamiri ve Reayanın Korunması

Bosna vâlisine hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Venedik cumhuru beyinde müceddeden 'akd olunan sulh ve salâhın mevâd ve şerâiti tarafından makbuz ve mahfuz olan temessüklerin mefhûmu üzere icrâ olunub Venediklü yedlerinden taraf-ı devlet-i 'aliyyeme redd ve teslim olunan yerlerden nehr sınırına Den nehrinden pişenem üzerinde müceddeden tahliye ve teslim olunan cısr palankasına varınca nâhiye sınırına ve gayrı nevâhi re'âyâ ile abadan tulânî on iki sa'atlik memleket olub lâkin bir tarafı Venedik ve bir tarafı Dubrovnik hudûdu olmağla re'âyâsı eşkiyâ ta'arruzundan mahfuz olmamağışün muhâfazacı vaz' olunmak üzere ... cânibinin... harâb olan yerleri ta'mir ve etrâfı mesdûd kılınub ve kezâlik Benefsek ve Dernik ve Reyhan ve Bastrava ve Yeni ve Yaypan ve Karacadağ'a varınca o nâhiyelerden olan yerlerin Benefsek nâhiyesi vasati olmağla mukaddemâ Venediklü tarafından anda ihdâs olunan palanka tevsî' ve tersîn olunub ve Deyremin ve civârında olan nâhiyelerin dahi re'âyâsı fırka fırka olub galib za'ifine te'addi üzere olduğundan gayrı bu mâkule ihtilafları ba'zılarının diyâr-ı âhara firârların ... olmağda ol-tarâfda dahi etrâfı mesdûd bir mahal ihtiyâr ve içine muhâfazacı konulub nizâm-ahvâllerıyla ihtimâm lâzım olduğu Bosna serhaddinin ahvâline ba'zı vukuf ve şu'uru olunanlardan istima' olunub eğer zikr olunan mahallerin ve eğer kalyon vesâir memâlik-i mahrusem ve müceddeden ilhâk olan yerlerin tertib-i esbâb-ı nizâmı iktizâ-yı murâd-ı humâyûnum olmağla imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde bu husûslara tekayyüd-i tam ile bi'n-nefs kıyâm ve Bosna eyâletinin ihtiyâr ve kargüzâr kimesneleriyle müzâkere ve istişâre ve her tarafın ahvâline gülsare hayrunnamıyla itla' tam hâsıl idüb zikr

olunan mahallerde mesdûd ve ol-taraf ... tarafı ve içine muhâfazacı vaz'ın 'ahdnâme-i humâyûnuma mugâyereti olmamağla eğer bir gayrı mahzuru dahi yoğsa vech-i meşrûh üzere etrâfı mesdûd mahaller ve iktizâsına göre muhâfazacılar ile ol-nevâhi ve arazin re'âyâsının hıfz u hırâsetlerine ve nizâm-ı ahvâllerine ihtimâm ve kezâlik kalyon semtinin dahi iktizâ iden umûrunu tertib ve itmâm idüb ve bunlardan hâsıl olacak cizye vesâir emvâl-i ... cem' ve tahsil ve hem dâima ist'îmar-ı bilâd ve terfi-i hâl-i 'abâda mecd ve say' olmak üzerlerine bir zâbit nasbı dahi lâzım olmağla Bosna ahâlisinden mi olur yohsa etba'ından mı mak'ul ve münâsib gördüğün bir 'akıl ve reşid ve makbul ve müdir kimesneyi üzerlerine zâbit nasb eyleyüb hâsılı Bosna hudûdunda iktizâ iden ref'-i bev'ais-i fesad ve ist'îmar-ı kal'a ve bilâd ve tanzîm-i harâib vesâir ol-hudûd ve suğûra ve nizâm-ı ahvâl-i cumhura dâir mesâlih ve mehâmın küllisini birleşüb merğoya ifrağ ve bir gün evvel itmâm ve ikmâline mukayyed ve ihtimâm ve her ahvâli müdde-i tamamda 'ala vechü'l-tevzir der devlet medârma 'arz ve i'lâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Nisan 1701)

546/1904 Belgrad Mimarı Ahmet'in Sağ Salim Yerine Varması

Edirne'den Belgrad'a varınca vâki' olan kadılara ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârları ve 'ayân-ı vilâyete hüküm ki

Belgrad mi'marı Ahmed 'arzuhal idüb me'mur olduğu savb-ı maksudda müteveccih olmağın her kanginizin taht-ı hükûmetine varub dâhil olur ise emn ve sâlim ulaştırmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

546/1905 Bazı Kişilerin Bulunulması Halinde İstanbul'a Gönderilmesi

Rum eyâletinde vâki beglerbegilere ve sancakbegilere ve kadılara ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârlarına ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Rum eyâletinde vâki evkâf zâbitleri deruht iden ... ve erler ve subaşılar yanlarına diledikleri mikdârı ... virüb bostancı ve haseki ve ... iddi'ası re'âyâ fukarası ta'ciz ve rencide olunub madâm ki bu mâkule ... bulur umur-ı mihimme ve fermân-ı humâyûnumla ta'yin olunandan olub bostancı olablar bostancılarım başı ve ıstabl-ı 'amirem hüdâmı iddi'asında olanlar umur-ı mühimme için ta'yin olunduklarına büyük mirahorumun me'mul kağıdların olmayanlar her kangınızın taht-ı kazâsında bulunur ise ahz ve kal'a-bend ve der devlet medârıma 'arz oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

546/1906 Elinde Sahte Arz Bulunan Kişinin Sorgulanması

Kâimmakâm paşaya hüküm ki

Ali nam kimesnenin elinde bir sahte bâbü's-sa'de ağası 'arzı lunub suâl olunduk da İstanbul'da Fenar kapusu dâhilinde ... minare mahallesinde mahalle imamının hânesine kabil... ... sâkin ... mütevellisi katibi Ömer emânet virdi deyu haber virmekle mezbûr ahz ve divân-ı humâyûna ahzâr oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

546/1907 Kalebend Cezası

İtlâkiçün yazılmışdır. Fi Evâsıtı R sene 113. (13-22 Kasım 1701)

Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Kilidü'l-bahr Kal'ası sâkinlerinden Koca Ahmed ağa dimekle ma'ruf kimesnenin oğlu İbrahim kendü hâlinde olmayub neferât umûruna karışub ve ahâlî-i vilâyeti ta'ciz eyledüğüne ahâlîsi mahzar ve düstûr-i mükerrerem bi'l-fi'l kapudanım olan vezirim Hasan paşa i'lâm idüb kal'a-bend oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

547/1908 Kalebend Cezası

İtlâkiçün. Fi Evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

Tuna kadısına ve kazâ-i mezbûrda yeniçeri serdârına ve Kengiri Kal'ası dizdârına hüküm ki

Bundan akdem Tuna'da yeniçeri serdârı olan beşinci bölüğün Musli çavuş kendü hâlinde olmayub ... ve sa'y-i bi'l-fesâd olub bi gayrı hak fukarayı rencide ve re'âyâ tâifesini tahrik ve sâhib-i cem'iyet olmağla ıslâh-ı nefis idince Kengiri Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olmağın (Boş) zîde kadrühû mübâşeretiyile mezbûru kal'a-i mezbûreye irsâl ve ıslâh-ı nefis idince kal'a-bend idüb madâm ki itlâkiçün fermânım sâdır olmadıkça kal'adan itlâk ve kal'a-bend olduğu 'arz oluna deyu yeniçeri ağası mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

547/1909 Mülk Tahririne Muhalefet Edilmemesi

Ber vech-i arpalık Selanik sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya ve Selanik mollasına hüküm ki

Selanik'de sâkin yahudi tâifesi gelüb bunlar ... mülk arsalarına defter itmek istediklerinde ashâb-ı a'ğrazdan ba'zı kimesneler ... celb-i mal içün muhâlefet itmeleriyle yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeleri mücebince ... mülk arsalarına defter olunmasına bî-vech muhâlefet olunmamak üzere bundan akdem emr-i şerîfim virildüğüne bildürüb müceddeden

emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince ‘amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

547/1910 Kandiye ve Resmo Limanlarının Temizlenmesi

Kandiye muhâfızı vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Kandiye ve Resmo kal’alarının limanları hayli zamandan berü tathîr olunmaduğundan taş ve toprak ve has ve haşak ile dolub tereddüd iden sefayin duhûl ve hurûcda ‘usret çekmekle liman-ı mezbûrların tathîr ve tanzîmi mühim ve muktezî olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin husûs-ı mezbûr senin ‘uhde-i ihtimâmına tevîz ve havâle ve bi ‘avnilahi te‘âlâ gereği gibi tathîr ve tanzîm olunca re’y-i savâbdidi ile hizmetde bulunmak üzere mükemmel forsası ve çekdirisiyle ümerâyı deryâdan kargüzârlardan birisini bir dahi ve dolab gemisi yanına irsâl eylemek üzere kapudanım olan vezirim el-Hâc Hüseyin paşaya emr-i şerîfimle tenbih-i humâyûnum olmağla imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde tathîr-i liman için iktizâ iden alât ve mühimmâtı ‘aceleten tedârik ve ihzâra ihtimâm ve bi fazılâ-i te‘âlâ bu maslahatı zaman ... itmâm etmek üzere himmet-i tam ile kıyâm idüb zikr olunan limanlardan kangısının takdimi enseb ve asub görilür ise bilâ-te’hir tathîrine mübâşeret ve bi’n-nefs kendin mecd ve ... olub kapun halkı ve yerlü neferât ve ta’yin olunan derya ... forsası ve etrâf re‘âyâsı dahi semt semt götürilüb cevri ve te‘addiden tevkî olunarak ‘ala tarîkü’l-münâvebe bi’z-zahi imdâd ve i‘anetleriyle tathîrine ikdâm ve yalnız bu taraftan varan dolab gemisine ... itmeyüb Kandiye ve Resmo limanlarında dahi i‘mâle kâbil sefâyin olmak gerek anlar dahi çukarub hâsılı kesret ve cem‘iyet vüfur ve himmet ile evvelâ mübâşeret olunan limanı kemâyenbağı tahthîr eyledikten sonra girü alıkonılana dahi yine bu vech üzere sarf-ı himmet ... murâd üzere tanzîmine bezl-i kudret eyleyesin bu iki liman ikişer üçer ... tecâvüz itmeyüb tathîrleri husûsun ‘alâ vechü’l-merâm ikmâl ve itmâmı ve bu husûs ‘alâ eyyî’l-hâl senden matlûbdur ... ve la’l ile itmâm-ı maslahatı ibtidâ ve zamana mü’eddi itmeyüb âna göre ziyâde ikdâm ve ihtimâm üzere hareket ve sarf ve say’ ve kudret eyleyüb inşâllahû te‘âlâ fermânım olduğu üzere zikr olunan limanların tathîri müyesser olduk da min-ba’d derûn-ı limana hâs ve haşak vesâir mezâilden bir nesne ilgâ olunmayub dâima pak tutulmak üzere cümleye muhkem tenbih ve tekid eyleyesin fariza ba’det-tathîr bir sene ... olmak ihtimâli olur ise deyu müsâmaha olunmayub sa’atiyle ihrâç ve tathîr olunmağa muhtâçdır ki icrâ-yı hukuka müctemi’ olarak ... ve ... olub emr-i külliye mü’eddi olduğu zâhir ve hâsılı zikr olunan limanların tathîr ve tanzîmi husûsunda eğer şimdi sarf-ı himmet ve bezl-i mekînet olunmağda ve ba’d mezâil ilgâsından vefâye olunub dâima pak tutulmakdan ziyâdesiyle dikkat eyleyüb karib-i hitâm olmadıkça ümerâ-yı deryâdan ta’yin olunan beğ ruhsat ... vermeyüb ve ne vecihle mübâşeret ve himmet ve her ... ne kadar

zamanda tathîr-i tashîm olunur der devlet medârıma i'âm oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 112.

547/1911 Suret

Bir sûreti dahi Hanya muhâfızı vezir Mehmed paşaya ve Hanya ve Garabuş limanlarıçün vech-i meşrûh üzere.

548/1912 Kalebend İtlakı

Adana beglerbegisine ve Adana kadısına hüküm ki

Sabıkân Adana müftüsü olan Resul bundan akdem ba'zı töhmet ile Kıbrıs cezâresinde vâki Magosa Kal'asında kal'a-bend olunmak üzere fermânım olmuşdu ba'de'l-yevm umûr-ı memlekete müdâhele eylemeyüb kendü hânesinde olub şöyle ki fimâ-ba'd 'alâka ve müdahili olmaduğu umûra müdâhele itmek ihtimâli olur ise ol-diyârdan 'alâkası kat' olunmak şartıyla varub hânesinde kendü hâlinde ikâmet eylesine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 1112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

548/1913 Bosna Muhafazasında Olan On İkinci Cemaatin Belgrad Kalesi'ne Nakli

Hâlâ Belgrad'da yeniçeri zâbıtı olan turnacı başı Mehmed zîde mecdühûya hüküm ki

Bosna muhâfazasında olan on ikinci cema'at çorbacısı ve oda başısı ve vekil harç ve 'umûmen ortaları ve kazganları ile ve yamakan tâifesi dahi bi'l-cümle ref' olunub Belgrad Kal'ası muhâfazasına nakl olunmaları fermânım olub husûs-ı mezbûr içün (Boş) çavuş zîde kadrühû ta'yin ve irsâl olunmağla inşâllahû te'âlâ fermânım olduğı üzere cema'at-i mezbûre yamaklarıyla çavuş mezbûr ma'rifetiyle Belgrad'a dâhil olduk da hidmet-i muhâfazada istihdâm ve yoklayub ne mikdâr nefer dâhil olur ise sahîh üzere yazub der devlet medârıma 'arz ve i'âm eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 1112. (19-28 Nisan 1701)

548/1914 Sürgün Cezası

İtlâkiçün.

Cebeci başı el-Hâc Mehmed dâme mecdühûya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin dergâh-ı muallâma mektûb gönderüb dergâh-ı mu'allâm cebecileri ocağından sâbıkân baş kethüdâ olan Kayseriyeli Ali kethüdâ kendü hâlinde olmayub menba'-ı fesad ve dâima ocağ-ı mezbûre neferâtını tahrik ve ihtilâl eyledüğü zâhir ve nümâyân olmağla mezbûr Ali vilâyeti olan Kayseriye'de sâkin olmak üzere Asitâne-i sa'adetinden nefy

olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâsına ‘arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 1112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

548/1915 Timuriçe Kazasında Eşkîyalık

Eğriboz Kal’ası dizdârına hüküm ki

Görice ve Timuriçe ve (Boş) kazâları ahâlisi ‘arzu hâl ider Timuriçe kazâsına tâbî Dubrik nam karye sâkinlerinden reis-i eşkıyâdan olup şekâvetleri sâbit ve zâhir ve hüccet-i şer’iye olunan müezzîn Mehmed ve imam Abdurrahman nam şakîler kendü hâllerinde olmamalarıyla keyfiyet ahvâlleri ahâli-i kazâdan istihbâr olunduk da kuttâ’ü’t-tarîk ve katli nüfus ve nehb ü gâret-i emvâl idüb ve eşkıyâyâ mu’ayyen oldukları müşahede ve ... olmağla nefy ile yerlerinden kalırılub fesad ve şekâvetlerin def’ olunmak üzere bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuşken yine bir tarîkle yerlerine gelüb fesad ve şekâvet üzere oldukların bildürüb ol-tarafa âhar husûsiçün mübâşir ta’yin olunan (Boş) zîde kadrühû ma’rifetiyle nefy olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeleriyle mezbûrlar nefy ve Eğriboz Kal’asında kal’a-bend olunmaları bâbında yazılmışdır. Fî eva’ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

549/1916 Bosna Muhafazasında Olan On İkinci Cemaatin Belgrad’a Nakli

Bosna muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan (Boş) zîde kadrühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrda olan on ikinci cema’at oda başısı ve vekil harçî ve ‘umûmen neferâtı ve ortaları ve kazganlarıyla ve yamakan tâifesi dahi bi’l-cümle ref’ olunub Belgrad Kal’ası muhâfazasına nakl olunmaları fermânım olup (Boş) zîde kadrühû ta’yin ve irsâl olunmağın vusulünde fermân-ı humâyûnum mücebince Bosna muhâfazasına olan on ikinci cema’at oda başısı ve vekil harçî ve ‘umûmen neferâtı ve ortaların ve kazganları ile ve bi’l-cümle yamakan tâifesini dahi kaldurub önlerine düşüb me’mur olduğun üzere Belgrad Kal’ası muhâfazasına varub hidmet-i muhâfazaya kıyâm idüb bir cevihle tehir ve tevfiğe cevâz göstermeyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

549/1917 Rodoscuk’ta Eşkîyalık

Edirne bostancı başısı Ali dâme mecdühûya hüküm ki

Rodoscuk nâibi mevlânâ Mehmed Haşim zîde ‘ilmühû mektûb gönderüb Rodoscuk kazâsı havâlisinde yigirmi otuz nefer haydud ve haramzâde eşkıyâ zuhûr idüb günbegün kabahatlere girüb zarar ve guzendeden hâli olmamalarıyla ahâli-i kaza şer ve mazarratlarından havfa düşüb muzdaribü’l-hâl olmalarıyla ol-etraf ü eknâfda vâki’ kurâ ahâlisinin hafyeten

tecessüs ve ta'arruz ve ele götürülmek için otuz nefer mikdârı bostancı ile kargüzâr ve mu'temed-i 'aliyye bir usta ta'yin olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâsına 'arz itmeğin sen ki bostancı başı mûmâ-ileyhsin mu'temed-i 'aliyye ... ile bostancınız ta'yin idüb mezbûrları bi eyyi'l-hâl ahz ve divân-ı humâyûnuma ihzâr itdiyesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

549/1918 Hırsızlık, Katl Suçlarının Küreğe Çarptırılması İçin

Bi'l-fi'il kapudanın vezir el-Hâc Hüseyin paşaya hüküm ki

Mehmed ağa dimekle ma'ruf kimesneyi üç nefer ile me'an katl eylediğin ikrârı hüccet ve diyete hükm olunmağla iki seneden mütecâviz Edirne zindanında mahbûs olan Mustafa bin Abdullah ve beytü'l-malci ... katl itmekle hüccet ile mahbûs olan Ivez bin Abdullah ve ... sârik Ali'nin refiki olmağla me'an bir hâtunun menziline girdiği ahz ve hâtun-ı mezbûr eşyâ da'va itmekle mahbûs olan Hüseyin ve sârik olub birkaç def'a ahz ve firâr ve sultan Selim hamamında bir ademin kemerin sirka eylediği isbât olunmağla mahbûs olan Mehmed bin Hasan nam dört nefer mücrimleri kürek çekmek üzere tersâne-i 'amiremde sefineye vaz' eylesin deyu yazılmışdır. Fi eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

549/1919 Basra Seferinden Firar Eden Askerlerin Görev Yerlerine Yollanması

Musul vâlisi vezir İbrahim paşaya hüküm ki

Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa ile Basra seferine me'mur olan vüzerâ-yı 'azâm ve mir mirân-ı fihâm ve ümerâ-yı kirâm ve berakatlü sipâh ve silahdar neferâtı ve zu'ama ne erbâb-ı timar ve dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve cebeci ve toçcuları vesâir tavâif-i asâkir-i İslâm inşâllahû te'âlâ Basra'dan 'avdet eylediklerinde nehr-i Ziyab'da meks ve tavattun ve nehr-i mezbûru gereği gibi sedd ü bend eyleyüb madâm ki taraf-ı devlet-i 'aliyyemden emr-i şerîfim me'zun ve ... olmadıkça ... ve yerlerine ve yurdlarına 'avdet itmemek üzere tenbih ve tekidi müştemel vezir müşârün-ileyhe emr-i şerîfim şerefyâfte sâdır olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde te'hir ve tevakkuf eylemeyüb me'mur olduğun üzere bir gün evvel seninle tevcîh ve 'azimet ve vech-i meşrûh üzere Basra seferine me'mur olan tavâif-i 'askerden vilâyetlerine ve yerlerine yurdlarına firâr itmiş var ise her nedere musavvir olursan döndürüb me'mur oldukları mahallere gönderüb hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmak için tenbih ve tekid bu husûsa ziyâde ihtimâm eylesin deyu yazılmışdır. Fi evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

550/1920 Tersane-i Amire Gemilerinin Yenilenmesi

Kapudan vezir Hüseyin paşaya hüküm ki

Bu sene-i mübâreke tersâne-i 'amiremde müceddeden kalyon binâsı fermânım olmağın elçi İbrahim paşanın sefinesi köhne olub tecdîde muhtâç olmağın ümerâ-yı deryâdan bu misallü sefinesi köhne olan ümerâ-yı deryâdan bir ... dahi müceddeden ... kurmak şartıyla bu sene ru'y-ı deryâyâ çıkmayub tersânene-i 'amiremde olub ancak sefinelerinde mevcûd olan yüz seksen nefer esirlerinin yüz yigirmi beşer neferini baştına ve yedek kethüdâ sefineleri için hod-girifte iktizâ iden kürekçilerine ta'yin ve elli beşer neferi kalyon binası hidmetinde vesâir umûr-ı mühimme ve hüdemât-ı mîrîyede istihdâm olunmak fermânım olmuşdu imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin vech-i meşrûh üzere fermânım olan iki kıt'a ümerâ sefinelerin tersâne-i 'amireme bağlayub ... yüz yigirmi beşer nefer esirlerini tamamen kürekçi için teslim ve elli beşer nefer esirlerini dahi kalyon hidmetinde mevcûd itdirilnek üzere tersâne-i 'amirem zindanına vaz' ve ta'yin eyleyüb bir nefer noksan olmamak üzere ihtimâm ve kendi sefinelerin dahi müceddeden inşâ eylemeleriçün tenbih ve tekid eylesin inşâllahû te'âlâ bundan sonra def'atle yoklayub şöyle ki elli beşer neferden bir nefer noksan bulunmak ihtimâli olur ise salyânelerinden aşağı varılmak üzere kendülerin habîr ve agâh eyleyüb bir tarikle gerek kürekçiler ve gerek kalyon binâsı hidmetinde kalacaklardan kat'a bir esir noksan olmayub fermânım olduğı vech üzere mevcûd itdirilmek için baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

550/1921 İzinsiz Başka Köye Göçenlerin Eski Yerlerine Gönderilmesi

Zihne kadısına hüküm ki

Vezir-i 'azâm Hüseyin paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehûnun haslarından kazâ-i mezbûra tâbi' Mermerecik nam karye ahâlisi gelüb ... berü karyelerinde evlâd-ı fâtihân sâkin olmuş değil iken kazâ-i mezbûrda otuz nefer evlâd-ı fâtihân tahrîr olmağla mezbûrların on beş neferi kadîmi sâkin oldukları karyelerinden kalkub bin yüz dokuz senesinde bunların karyelerine gelüb fuzûlî meks ve tevakkuf itmeleriyle koyun ve sığır vesâir hayvanatların zabt itmeyüb üç seneden berü bağ ve bağçe vesâir mahsulâtları arasına salıvirüb yedirüb ve çiyinedüb külli zarar ve ziyân itmeleriyle mezbûrlar kadîmi sâkin oldukları karyelerine nakl ve iskân itdirilmek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ itmeleriyle hass-ı mezbûr arasında fuzûlî sâkin olan evlâd-ı fâtihân tâifesini ref' ve kadîmden sâkin oldukları mahale nakl ve iskân itdürüb re'âyâ fukarâsının üzerlerinden te'addilerin men' ve def' olunub bundan sonra mütenebbih olmazlar ise der devlet

medârıma ‘arz ve i‘lâm eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

550/1922 Sürgün Cezası

Edirne monlasına hüküm ki

Edirne mahallâtından Hacı Murad mahallesi ahâlisi gelüb mahalle-i mezbûre sâkinlerinden kör Hatice nam ‘avret ile zevci Mahmud nam kimesneler hânelerinde ‘avret ve oğlan gönderüb fisk ve fesad idüb birkaç def’a dahi tenbih olunduk da akrabalarımızdır deyu ‘inad idüb mütenebbih olmadıkların bildürüb mezbûrlar Yanbolu’ya nefy ve fesadları def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden mezbûrlar ahz ve Yanbolu’ya nefy olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112.(19-28 Mayıs 1701)

550/1923 Kalebend İtlakı

Limni Kal’asında yeniçeri zâbıtı ve Limni Kal’ası dizdârına hüküm ki

Bundan akdem kal’a-i mezbûrede ikâmeti fermânım olan kul kethüdâsı Mustafa dâme mecdühûnun ademisi İsmail sebili tahliye olunmak fermânım olmağla mezbûru kal’adan ıtlâk idüb ve ta’yin olunan (Boş) zîde kadrühûya koşub Asitâne-i sa’adetime irsâl eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâ’ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

551/1924 İskenderiye’de Yıkılan Cisrin Yeniden İnşası

Kapudan paşaya hüküm ki

Aktar-ı celiletü’l-asâr vilâyet-i Mısır mülhakâtından bender-i İskenderiyye ile Reşid beyninde vâki’ olub bundan akdem talâtum-ı emvâc-ı bahrdan münhezim olmağla müceddeden binâsı fermânım olan sed için Asitâne-i sa’adetimden nakli fermânım olan Kerâste inşallahû te’âlâ işbu sene-i mübârekede ru’y-ı deryâya ihrâç olunmak üzere mükeddemâ tedârikleri görilüb hazır olan on üç kıt’a mîrî kalyonlardan Mısır’dan gelen Ramazan reisin kalyonuna vaz’ ve tahmil ve âna himaye olmak üzere zikr olunan on üç kıt’a kalyondan münâsib gördüğün bir kalyonu ta’yin ve irsâl eylemek üzere emr-i şerîfim virilmek için bi’l-fi’il baş defterdârım olan Mehmed dâme ‘ulüvvühû i‘lâm itmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin vech-i meşrûh üzere nakli fermânım olan Kerâsteyi mezkûr Ramazan reisin kalyonuna tahmil ve zikr olunan on üç kıt’a kalyonlardan himaye olmak üzere münâsib gördüğün bir kalyonu dahi me’an ta’yin ve irsâl ve inşallahahû te’âlâ İskenderiye’ye varub dâhil olduklarında tüccâr ... vesâirden nevl ile bir şey vaz’ olunmayub ve gemi bağlamak bahanesiyle te’hir ve tevakkuf olunmayub Kerâste ihrâç

olunduğu sa'at kalkub donanma-yı humâyûnuma gelüb mülhak olmakda müsâ'ade eylemeyüb hilâfdan begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeleriçün gereği gibi tenbih ve tekid eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

551/1925 Bergos Cizyedârlarından Şikâyetçi Olanların Divan-ı Hümayuna gelmesi

Bergos kadısına hüküm ki

Bergos cizyedârından kazâ-i mezbûrun ehl-i zimme re'âyâsından ba'zıları şikâyet itmeleriyle cizyedâr ahz u habs olunub hesâbıyla murâfa'a-i şer' ve icrâ-yı hak olunmak için şâkîlerinin divân-ı humâyûnumda mevcûd bulunmalarının lüzumu olmağın sen ki mevlânâ-yı mezkûrsun emr-i şerîfim vardığı gibi cizyedâr-ı mezkûrdan şikâyet idenler her kimler ise divân-ı humâyûnumda vüzerâ-yı 'azâm ve kadı'askerilerim huzûrunda murâfa'a-i şer' ve icrâ-yı hak olunmak için bir gün evvel der devlet medârıma gelmek üzere tenbih ve tekid eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

551/1926 Tuna Adalarında Eşkîyalık

Niğbolu paşasına ve (Boş) ve (Boş) ve (Boş) kadılarına ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Tuna atalarında (?) müctemi' olan haydud eşkıyâsı çıkub kasaba ve kurâsına isâl-i mazarrat ve gice ile köyü basub emvâl ve erzâkların nehb ü gâret ve ba'zıları götürüb bin iki bin gurus kesüb şekâvet üzere oldukların kadısı 'arz itmekle imdi ol-havâlide zuhûr iden haydud eşkıyâsın bi eyyi'l-hâl ele götürüb haklarında lâzım geleni edâ idüb ammâ bu bahane ile ziyâde atlu ile re'âyâ üzerlerine çıkub müft ve meccanen ve yiyecek talebinde olmakdan ve bir dürlü şikâyet itdirmekden begâyet ihtirâz eyleyesiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

551/1927 Tuna Adalarında Eşkîyalık

Vidin nâzırına ve Tuna üzerinde olan ocaklık şaykaları kapudanlarına hüküm ki

Tuna adalarında müctemi' olan haydud eşkıyâsı çıkub kasaba ve kurâsına isâl-i mazarrat ve gice ile köy basub emvâl ve erzâkların nehb ü gâret ve ba'zıları görütüb bin iki bin gurus kesüb şekâvet üzere oldukların i'lâm olunmağla imdi ol-havâlide zuhûr iden haydud eşkıyâsın bi eyyi'l-hâl ele götürüb ahz ve haklarında lâzım geleni icrâ idüb ammâ bu bahane ile re'âyâ fukarâsına te'addi olunmakdan ve müft ve meccanen ve etmek talebinde olub bir dürlü şikâyet itdirmekden begâyet ihtirâz eyleyesiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

552/1928 Kıbrıs'ta Yeniçeri İsyanı

Kıbrıs beglerbegi Ahmed paşaya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin kendi hâlinde olub kimesneye zulm ve te'addin ve tecâvüzün yoğken Lefkoşa sâkinlerinden Mehmed kethüdâ ve Asfer Ali ve yeniçeri ağası Abd Mehmed ve hacı Hasan ve kara Mehmed ve çolak Hüseyin ve Mahmud çorbacı ve Derviş ve kara Yusuf nam şakîler ağrâz-ı nefsâniyeleri sebebiyle 'ulûfe talebi bahanesiyle cem'iyet ve müftü Mehmed mezbûrlara mu'ayyen olub 'ulûfelerin dahi bi't-tamam virildikten sonra yine cem'iyetlerin dağılmayub menzilin muhasara ve top çevirüb vâki' kapuların kapatub ve Lefkoşa kadısı ve ba'zı 'ayân-ı vilâyeti cebren ve kerhen mecm'aları olan han-ı cedîde götürüb ve çarşı ve bazarda elde harb ile gezüb env'a-i fitne ve fesada cesâret itmeleriyle sen içlerinden çıkub Magosa Kal'asına varub eşkıyâ-yı mezkûrenin şer ve mazarratların 'ibâdullahın muzdarib oldukları 'arz u mahzarlar ile i'lâm olunmağla mezbûrun def' ve şer' ve mazarratlarıyla ahâli-i memleket idâme olunmak lâzım ve mühim olmağın sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin husûs-ı merkûm için sen me'mur ve dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû mübâşir ta'yin olunmuşdur imdi emr-i şerîfim varduğu gibi iktizâsına göre hüsn-i tedbir ve re'y-i isâbet-i pendir ile hareket ve teslim ve pender-i sudur ile haber gönderüb mezbûrlar cebren ve kahren cem'iyetlerine götürüb kendi hâlinde olanlara siz dahi cem'iyetde bulundunuz deyu min-ba'd bi gayrı hak ta'arruz olmamak üzere ancak mesrûrû'l-esâmi olanları der devlet medârıma ihzâr ve def-i mekrve fesadlarıyla 'ibâdullahı idâme eylesesin ammâ emr-i şerîfime itâ'at ve fesad ve şekâvetden ferâgat itmeyüb birbirleriyle ... ve ... ve cem'iyet ile ihtiyâr ihzâr makâsid iderler ise bâkileri bu yollarına ba'de't-tenbih dahi yine fesâddan rucu'at itmeyüb say'-i bi'l-fesâd olduklarıçün bilâd ve 'abâd üzerinden hem-i 'aruf fesâd ve iz'a ve ifsâdları lâzimesini ve ehl ve müstakim olmağla kapun halkından gayrı yanına 'asker iktizâ eylediği hâlde cezîre-i merkûmede olan zu'ama ve erbâb-ı timâr ve Magosa ve Girne ve Bafa ve Tuzla kal'aları neferâtı cümle iki bin bâliğa olmak gerek nısfı kal'alar muhâfazasında alıkoyub ve nısf ... yanına alub eşkıyâ-yı mezkûrenin üzerlerine tevcîh ve 'azimet ve 'ala eyyi'l-hâl cezâların tertib idüb asâr-ı fesâdların def' u ref' eylesesiz mezkûrların def-i fesadı ve sükkân-ı vilâyete ve kuzât-ı memleketin âsâyiş ve istirahatı beher hâl senden matlûbdur bu bâbda 'akılâne hareket (silik) kudret ve rızâ-yı humâyûnuma muvâfık mes'a-i cemile vücûda getirüb eşkıyâyı himâyet ve kendi hâlinde olanlara te'addi ve tecâvüzden ve bi'l-cümle hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve hareketden ihtirâz ve vâki' hâl sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylesesin ve sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin eşkıyâ-yı mezkûrenin izâle-i asâr-ı şekâvetleriyle ahâli-i memleketin emn ve rahatı umûr-ı lâzimü'l-ihtimâmdan olmağla ism-i tarîk ve ahven-i vecihle cidâl ve kîtâle ve

...mü'eddi olmadın sen dahi bu ahvâlin sulh ve salâh ircâ'ına dikkat ve ihtimâm eyleyesin mütenebbih olmayub bundan sonra dahi fesad ve şekâvet ısrâr ve 'inad iderler ise bi'z-zarure teştil-i cem'iyet fesadları iktizâ itmekle cezâre-i merkûmede vâki' mezkûrû'l-ism olan tavâif-i 'askeriyenin nısfı muhâfaza-i bilâd için alıkonulub nısf âharı tüvânâ ve güzîdelerinden olmak üzere kaldırub 'ala eyyi'l-hâl eşkıyâ-yı mezkûrenin cezâların tertib ve şer ve fitne ve fesadlarından ahâli-i vilâyeti tahallus ve temine bezl-i kudret ve her vecihle 'akılâne hareket eyleyüb ahsen-i vecihle edâ-yı hizmet eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fi evâ'il Ca sene 112. (14-23 Ekim 1700)

552/1929 Mısır Valisinin Ademi Yusuf'un İstanbul'a Gelmesi

Asitâne kâimmakâmı vezir Osman paşaya hüküm ki

Sâbıkân Mısır vâlisi olan Hüseyin paşanın ... Yusuf hâlâ Asitâne'de olub bu tarafa ihzârı iktizâ itmekle ihzâr ve irsâl eyleyesin deyu baş defterdârım Mehmed dâme 'ülüvvühûnun i'lâmı mücebine yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

553/1930 Kıbrıs'ta Yeniçeri İsyanı

Kıbrıs alaybeginin (Boş) ve Magosa ve Girne ve Bafa ve Tuzla kal'larında neferât ağalarına hüküm ki

Kıbrıs beglerbegisini Seyid dâme ikbâlehû kendi hâlinde olub kimesneye zulm ve te'addisi ve tecâvüzü yoğken Magosa sâkinlerinden Mehmed kethüdâ ve Asfer Ali ve yeniçeri ağası Abd Mehmed ve hacı Hasan ve kara Mehmed ve çolak Hüseyin ve Mahmud çorbacı ve Derviş ve kara Yusuf nam şakîler ağrâz-ı nefsâniyeleri sebebiyle 'ulûfe talebi bahanesiyle cem'iyet ve müftü Mahmed dahi mezbûrlara mu'ayyen olub 'ulûfelerin bi'-tamam virildikten sonra yine cem'iyetleri dağılmayub mir mirân-ı mûmâ-ileyhin menzilinini muhasara ve top çeviriüb ve kal'a kapuların kapayub ve Magosa kadısı ve ba'zı 'ayân-ı vilâyeti cebren ve kahren müctemi'leri olan han-ı cedîde görürüb ve çarşu ve bazarda alet-i harble gezüb env'a-i fitne ve fesada cesâret itmeleriyle mir mirân-ı mûmâ-ileyh içlerinden çıkub Magosa Kal'asına varub eşkıyâ-yı mezkûrenin şer ve mazarratlarından 'ibâdullah muzdarib oldukların 'arz u mahzarlarıyla 'i'lâm olunmağla mezbûrların def' şer' ve mazarratlarıyla ahâli-i memleketde ... olunmak lâzım ve mühim olmağla mir mirân-ı mûmâ-ileyh husûs-ı mezbûr için me'mur ve dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû mübâşir ta'yin olunmağın mir mirân-ı mûmâ-ileyh tarafından nasih ve pend ile haber gönderilüb mezbûrlar cebren ve kahren cem'iyetlerine götürüb kendi hâllerinde olanlara siz dahi cem'iyetde bulundunuz deyu min-ba'd bi gayrı hak ta'arruz olmamak üzere ancak mestûrû'l-esâmi olanlar der devlet medârıma ihzâr

ve def-i mekr ve fesâdlarına ihtimâm-ı tam olunub ammâ emr-i şerîfime ita'at ve fesad ve şekâvetlerinden izâ'at itmeyüb birbirleriyle mütekâsid ve ... ve cem'iyet ile ihtiyâr-ı izhâr-ı maksâd ... ba'de't-tenbih dahi ... fesaddan ruc'uat itmeyüb say'-i bi'l-fesâd olduklarıçün bilâd ve 'abâd üzerinden hem-i 'aruf fesâd ve izâle-i asâr-ı fesadları lâzımesini ...ve müstakim olmağla cezîre-i mezbûrede olan zu'ama ve erbâb-ı timar ve kal'a-i mezkûrenin neferâtı cümle iki bin bâliğa olmak gerek tavâif-i mezbûrenin zayıfı'l-hâl ve ihtiyâr olanlardan nısfı kal'alar muhâfazasında kalub nısfı tüvânâ ve güzîdelerinden olmak üzere mir mirân-ı mûmâ-ileyhin yanında hidmetde bulunmaları fermânım olmağın siz ki mûmâ-ileyhimsiz emr-i şerîfim vusulünde cezîre-i merkûmede vâki' mezkûrî'l-esâmi olan tavâif-i 'askeriyenin nısfı zayıfı'l-hâl ve ihtiyâr olanlardan muhâfaza-i bilâd içün kalub nısfı tüvânâ güzîdelerinden olmak üzere yanına alub kalkub mir mirân-ı mûmâ-ileyhin yanına varub iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savâbdidi üzere bezl ve say' ve kudret eyleyüb bu bâbda tesâmüh ve tekâsülden ve re'yinne muhâlefet ile bu emr-i mühimmenin tevettülüne ba'is olmakdan begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

553/1931 Kalebend İtlakı

Selanik paşasına ve Kemeriyeye Kal'ası dizdârına hüküm ki

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim büyük mirahurum olan Ali dâme mecdühû dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb Drama kazâsına tâbi' Çoban nam karyede sâkin hacı Ramazan nam kimesne içün ıstabl-ı 'amire ... olan ... müdâhale ider deyu ıstikâ olunduk da kal'a-i mezbûrede kal'a-bend olunması fermânım olmuşdu cümrü 'ad vâki' olmağla itlâk olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ itmeğın mezbûr itlâk olunmak içün yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

553/1932 Kalebend İtlakı

Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Boğaz hisarlı hacı Ahmed gelüb oğlu İbrahim kendü hâlinde değildir deyu bundan akdem kal'a-i merkûmede emr-i şerîfimle kal'a-bend olduğun bildürüb cürmü 'afv ve itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın itlâkiçün yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

553/1933 Kürek Cezası

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî evâhiri ... sene 113.

Kapudan paşaya ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Kâtib Ömer nam kimesne sahte 'arz tahrîr ve Çakak Mehmed'in dahi ... sahte mühürlerin bulunub ahz olunmalarıyla ıslâh-ı nefis için kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem zindanına vaz' olunub ıtlâklariçün fermân-ı humâyûnum sâdır olmadıkça ıtlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

554/1934 Eşkıyalık Yapanların Kendi Rızalarıyla İtiraf Etmesi

Asitâne kâimmakâmı vezir Osmanl paşaya hüküm ki

Kıdvetü'l-'ulemâi'l-muhakkikîn Üsküdar kazasında nâibü's-şer olan mevlânâ Ahmed zîde ilmühû dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb bundan akdem Şile nâhiyesine tâbî Kocalar nam karyede Ahmed ve el-Hâc Mehmed'in hanelerin basub emvâllerin gâret olundukdan sonra sâdır olan emr-i şerîfim mücebince bostancı başı ma'rifetiyle ta'vin olunan Hasan haseki ve Süleyman haseki mübâşeretleriyle ahz olunan Ali bin Abdullah ve topal Receb bin Ali ve ... Palo veled-i Yuvar ve sarı İskoyan ve Basık veled-i Yuvar ve Musatafa nam şakîlerden keyfiyet-i hâl suâl olunduk da mezbûrlar ve refikleri on dokuz nefer olmak üzere Üsküdar hâricinde Çatalca nam mahalde tecemm'u ve kurbunda sâkin olan Çoban papas nam zimminin ve ... mezbûrların hânelerin basub yüz elli guruh vesâir eşyâların nehb ü gâret ve beynlerinde iktâm üzereler iken ahâli-i nâhiye kendülerin ahz ve murâd eylediklerinde muhârebe ve mukâtele itmeleriyle refiklerinden Hasan ve Osman ve Ivez ve Demo ve ... katl olub kendüleri firar idüb ... mübâşeretleriyle ahz olundukların ikrâr ve i'tirâf ve bundan ma'ada mezbûr Ali ve İstoyan mukaddemâ on yedi nefer âhar refikleriyle Ortaköy'den bir yahudinin hânesin basub malını gâret ve iktâm eylediklerin dahi meclis-i şer'de ikrâr ve yine mezbûr İstoyan Ve Rum Nikola bundan akdem Bulgarlı karyesinde hânesi basılab ademisi olan Süleymanı gâib-i 'ani'l-meclis refikleri ... sâkinlerinden Corc'u katl eyledik de on bir nefer kimesne olub mezbûrun malından gâret olunan akçeyi beynlerinde iktâm ve hisselerine elli beşer guruh isabet eylemiştir deyu ol-şekâvete dahi dâhil olundukları ... olub mezbûr Rum Nikola bundan esbak Ayrın kurbunda maktûl bululan Hızır nam kıbtinin hânesi basıldık da kendü ile altı nefer kimesne olub refiklerinden zikr olunan Şile muhârebesinde cezâsı virilen refikleri mezbûr Osman katl ve ol-şekâvetin dahi refik olduğu ikrar idüb ve mezbûrlar Ali ve Demo Halkalı nam karyede ... Mustafa'nın hânesin basub malını nehb ü gâret iden on altı nefer şakîlerden olub ol-şakîler ile şekâvetden (silik) oldukların ... olub ve mezbûr Ali'nin yedinde zuhûr iden bir köhne Şam alacası kaftanı ... Mustafa'nın hânesinden ahz eyledüğünü ikrâr idüb el-hâsıl bâlâda mestûrû'l-esâmi olan şakîler şekâvete dâhil say'-i bi'l-fesâd oldukların her biri taliben ikrâr ve i'tirâf

eylediklerin ‘arz itmeğin mezbûrların cezâları virilmek için yazılmışdır. Fî eva’ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

554/1935 (Yarıda bırakılmış belge)

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Eşref bilâd ve ziyâ’... olan Mekke-i mükerre ve.

554/1936 Vergi Toplanmasına Mani Olanların Kalebend Edilmesi

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Ankara nâibine ve Ankara Kal’ası dizdârına hüküm ki

Düstur-i mükerrrem rikâb-ı humâyûnumda kâimmakâm olan vezirim Hasan paşa edâmallahû te’âlâ iclâlehûnun haslarından Samana terek (?) ve Samana Kürek (?) mukât’aasının voyvodası (Boş) zîde kadrühû ‘arzuhal idüb Samana Kürek karye cânibinde Solur nam karyede sâbıkân kethüdâ yeri Rıza zâde oğlu Hasan ve Veli oğlu karyesinden Seyyid Ataullah ve Menşeli nam karyeden hacı Himmet oğlu Mehmed nam kimesneler dâima re’âyâyı tahrik ve kanun defter mücebince hass-ı merkûma ‘aid olan rûsûmâtın ahz u kabza mani’ ve her-bâr tecemm’u ve fesâddan hâli olmayub ihtilâle ba’is olmalarıyla mezkûrlar ıslâh-ı nefis idince Ankara Kal’asında kal’a-bend olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediğün ecilden mezkûrlar kal’a-i merkûmede kal’a-bend oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

554/1937 Çerakise’de Eşkîyalık

Çerakise nâibine hüküm ki

Mektûb gönderün Çerakise kazâsında sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ vesâairleri meclis-i şer’e varub kazâ-i mezbûra tâbi’ Yenice Karlı nam karyede şekâvet ile ma’ruf eşirrâdan olan Peşko nam zimmi hâlinde olmayub ehl-i fesad ve haydud eşkıyâsına ... olub ve bin yüz (Boş) senesinde nice ümmet-i Muhammed’in vesâirlerin emvâl ve erzâkını nehb ü gâret ve kendü menziline hisse itmeleriyle dâima bu makule te’addi ve fesaddan hâli olmamağla vâki’ hâl hükm-i humâyûnum virilmek ricâsına ilmühaberiyle ‘arz eylediğün ecilden mahallinde şer’le üzerine sâbit olan mevâd sicil ve hüccet olunub lâzım gelen cezâsı virilmek üzere ‘arz ve i’lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı Za sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

555/1938 Maraş’ta Eşkîyalık

Rakka vâlisine ve (Boş) ve (Boş) kadısına hüküm ki

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-ekârim Eski il kadısı Ahmed mektûb gönderüb Eski il kazâsına tâbi' Yahudani cemâ'ati mahallâtından Kuru Gündülü mahallesinden Nasrullah oğlu Arab ve Şaban oğlu Yusuf ve Yunus vesâirleri meclis-i şer'e varub Rakka iskânından Yüzü koyulu cemâ'atinden Kuduz oğlu Kurd ve Kara şimallu cemâ'atinden Ebu Seyf oğlu Ebu Seyf ve Karayazıcı ... kimesneler yüz elli mikdârı atlu ile Maraş kurbunda vâki' evlerin basub bin yüz (Boş) senesinde iki bin re's koyun ve yüz re's kara sığır ve yedi re's at ve on 'aded evlerin bi'l-cümle eşyâsın ve on beş kılınç ve kırk nefer ademin eşyâsın gasb ve gâret eylediklerinden gayrı hilâf-ı şer' ve bi gayrı hak hâce Mehmed ve Musli oğlu diğer Mehmed ve Şaban oğlu Osman nam kimesneleri alet-i cârihâ ile urub katl idüb külli te'addi ve fesad eylediklerin bildürüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ahkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i humâyûnum virilmek ricâsına vâki' hâl 'arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezkûrları buldurub şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eyleye deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

555/1939 Emlak Tarasarrufu Konusunda Anlaşmazlık

Ber vech-i arpalık Avlonya sancağına mutasarrıf (Boş) dâme ikbâlehûya ve Avlonya ve Belgrad-ı Arnavud kadılarına hüküm ki

Ali zîde kadrühû gelüb ceddesi Şerife nam hâtunun babası Hasan beg dimekle ma'ruf kimesne bilâ-veled fevt olduk da cümle emlâk ve eşyası ceddesi şerife ile halası Fatıma nam hâtuna intikâl idüb taht-ı kazânızda vâki' tasarrufunda olan yerleri hass-ı kanun üzere tapuya müstehak oldukda hakk-ı tapu mezkûrelerin olmağa yerlerine hacı Ali ale'l-iştirâk sâhib-i arzdan tefvîz idüb ber vech-i iştirâk mutasarrıfalar ... mezbûre Şerife ol-emlâkda olan nısf hissesini mûmâ-ileyh Ali'ye on bin guruşa bey' ve yerlerin dahi hüsn-i rızâsı ve sâhib-i arz ma'rifetiyle tefvîz idüb mezbûrenin hizmetinde iki sene mutasarrıf olub ba'de vefât halası Fatıma dahi bey'-i mezbûr ve tefvîz-i mezbûreye münhasıra olub mûmâ-ileyhin zimmetini ibrâ idüb vech-i meşrûh üzere taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îye virilüb ve mezbûre Fatıma'nın muvâcihesinde üç sene mutasarrıf olub ol-dahi müteveffîye olduk da mezbûrenin hissesi oğlu olub ber vech-i arpalık Niğbolu sancağına mutasarrıf olan Ali paşaya intikâl idüb onunla dahi ber vech-i iştirâk dört sene ki cem'an dokuz sene emlâk-ı mezbûrenin nısfı ile arâzi-i mezbûrenin nısfı bilâ-niza' zabt ve yerleri beher sene zirâ'at ve hırâset ve 'öşr ve ... sâhib-i arza edâ ider iken hâlâ mezbûr Ali paşa hilâf-ı şer' mûmâ-ileyhin hissesine müdâhale eyledüğün bildürüb ol-bâbda hükm-i humâyûnum ricâ ve mûmâ-ileyh Ali'nin ceddesi müteveffîye-i mezbûre Şerife bin yüz üç senesi ... mahmiye-i Edirne'de huzûr-ı şer' ve muhızr-ı müsliminde babaları Hasan begden intikâl idüb hemşiresi Fatıma ile 'ale'l-iştirâk ... mutasarrıfa oldukları emlâk ve arâziden nısf hisse Şerife'nin kızı ve oğlu mûmâ-ileyh ile Ali'ye minvâl-i tahrîr üzere

on bin guruşa emlakını bey' ve semeninden zimmete ibrâ ve ana tâbi' olan arâzi sâhib-i arz ma'rifetiyle ferâğa ve tevîz itmeğin zikr olunan bey' ve tefvîz için mezbûr Ali'nin yedine taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îye virildikten sonra ol-târihten berü mezbûr Ali bilâ-niza' mutasarrıf olmuşken mezbûre Şerife'nin vefâtından sonra vefât idem hemşiresi mezbûre Fatıma'nın oğlu paşanın minvâl-i meşrûh üzere olduğu ma'lumu ve vâlidesi mezbûre Fatıma'nın vefâtından sonra mezbûr Ali ile iştirâk ...üzere mutasarrıf olduktan sonra ittiği da'va-yı şer' marziyye ve tezvir zâhir olmağın min-ba'd mezbûr Ali beg husûs-ı mezbûra mûte'allik da'vası istima' olunmamak üzere emr-i şerîfim virilmek için Rum ili kadı'askeri olan mevlânâ es-Seyyid Ali edâmallahû te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmekle i'lâmı mûcabince 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

555/1940 Sürgün Cezası

Nefy ile rencide olunmaya deyu emr yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (28 Temmuz-5 Ağustos 1701)

Zihne kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi' Aktrat ve Şimalvi nam karyelerin dahi re'âyâsı meclis-i şer'e varub üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâliflerin edâ idüb rencide olunmak icâb itmez iken mezkûr Aktrat karyesi sâkinlerinden hacı Ahmed bin yüz (Boş) senesinden üç senden berü tekâlifleri umûruna karışub ol-defterden ziyâde kendüsiçün karyelerinin yigirmi yük akçelerin alub gadr itmekle ashâb-ı hukukun hakları alıvrilidikten sonra diyâr-ı âhara nefy olunmak üzere bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuşken firâr ve kendüyü ihtâ idüb hâlâ gelüb yine vech-i meşrûh üzere zulm ve te'addi üzere olmağla perâkende ve perîşan olmalarına ba'is olduğun bildürüb vâki' hâl hükmi-i humâyûnum virilmek ricâsına ilmühaberiyle 'arz eyledüğün ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf tahsil ashâbına red olunduktan sonra diyâr-ı âhara nefy oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

555/1941 Kilise tamiri

Zihne kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' ... nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûr kurbunda ... nam manastır râhibleri dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi manastırın mürûr-ı eyyâm ile ... ve divarlarının ... münhezim olmağla ma'rifet-i şer'le keşf oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112. (29 Mayıs-7 Haziran 1701)

556/1942 Kaptan Paşaya Hilat Gönderilmesi

Kapudan paşaya hüküm ki

Bi 'avillâhi te'âlâ bu sene-i mübârekede donanma-yı humâyûnum sefinelerinin bahr-i sefidde bed-bâh-ı keşâb 'azîmet olacakları vakt olub senden mâsir-i meşkure me'mul ve muntazır olmağla hâlâ hakkında bahr-ı bîkerân 'avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânem hassa hal'-i kahire-i malukânemden samur faizü's-sürur zuhte-i ber sevb-i mûresu'l-behçet-i sultanî 'inâyet ve ihsânım olub hassa Cerrah Paşa Ahmed zîde kadrühû ile irsâl olunmuşdur inşâllahû te'âlâ vusulünde 'inâyet ve ihsânım olan hil'at kahire-i kisve-i bâhiremi hatavât-ı ta'zim ve tekrim ile istikbâl iktisâ ve iktisâb mebâheret ve mehâferet eyledikten sonra bahr-i sefidde gidecek donanma-yı humâyûnuma sefâyin ile mütevekkilen 'ale'l-allah bir gün evvel savb-ı maksuda bed-bâh-ı keşâb 'azîmet ve bahr-i sefidde vâki' Cezayir mevâcibinin bi 'avnillahi te'âlâ hıf uz hırâsetinde ve tanzîm ve ... ve limanlar tathîrinde vesâir iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde rızâ-yı humâyûnuma muvâfık mâsir-i cemilede bulunmağa bezl ve say' eylesesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

556/1943 Mısır'da Olanların Hazineyi Gereksiz Yere Kulanmaması

Fermân-ı vâcibü'l-îmtisâlim mücebince 'amel olunub mugâyir hareket itmekden hazer eylesesiz deyu 'invânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Eşref-i bilâd ve zıyâ'... büka' olan Mekke-i mükerreme ve Medine-i münevvere şerifüllahi te'âlâ yevmü'l-âhire ahâlisinin mahruse-i Mısır Kahire'den her sene muteberi'l-irsâl olan galâlları bi't-taman ve'l-kemâl isâl ile terfiye-i hâl ... lâzime-i himmet-i 'aliyye ve mühimme-i saltanât-ı seniyyeden olub ve sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu mehâm lâzimü'l-ihtimâmın inhâmına Mısır'a vusulünden berü dikkat idüb bi 'avnillahi te'âlâ yüz on bir senesi galâlî pak ve muzanna olmak üzere tamamıyla sefinelere tahmil ve teshin ve esnâ-yı tarîkden hukuk-ı fukaraya ihânetden sıyânet içün tarafından mu'temed adem ta'yin idüb ve vakt-i zamanıyla irsâl ve bu hizmet hayır hâl tevfiğ-i hedâib-i lâyzal ile itmâm ve ikmâl olduğun 'arz eylemişsin berhüdâr olasın... .. peyderşahânemde bu hizmetin makbûl ve meşkur olmuşdur ancak ol-tarafda zuhûr iden cibâyet-i umûrun âhar tarîkiyle tedârik ve istifâsı mümkün iken masraf gösterilüb irsâliye hazînesine tevkî eylemek üzere ... tenbih olunmuşken yüz on iki ve yüz on üç senelerinde nakl-i galâla sefâyin mevcûd kâfi olmayub bilâ-ekl dört beş bin idüb şîhe mütehammil bir kıt'a sefineye dahi muhtâç olduğundan bundan akdem üç kıt'a sefâyin binâ ve inşâsiçün Asitâne-i sa'adetinden irsâl ve hâlâ varub Bulak

tersânesinde mevz'u mahfûz olan mîrî Kerâsteden yedi bin ardiye mütehammil bir kıt'a cedîd sefineye dahi yüz on iki senesi galâlî vaktine dek iriştirmek üzere binâsına tarafından mübâşeret olunmağla bender-i Süveyş Kerâstesi nakli masârîf ve mühimmât sâiresi irsâliye hazînesinden mahsûb olmak üzere i'lâm eylemişsin sana bu kadar tenbih-i humâyûnum olduğundan gayrı bender-i Süveyş'de teshin olunan sefineler varub Cidde-i ma'murede boşaldıktan sonra tahmil eyledikleri kahve ve bahar vesâir emtia'-i mütenevva'nın ber vech-i nakd tüccârdan aldıkları nevlî ve bundan müctemi' olan akçe ile iştirâ eyledikleri kahvenin bender-i Süveyş'e geldiklerinde cânib-i mîrîden ve ... akçe alur bâ-husûs bunların mekinet ve keyfiyete vâkıf olub ve bir nesne izâ'at itdürmeyüb eğer ber vech-i nakd aldıkları nevl-i sefine ve eğer kahve mübâya'asından hâsıl olan cânib-i Süveyş gümrüğü defterden ihrâç ve divân-ı Mısır'da olan deftere kayd ve bu vecihle kavâid-i sefâyin zabt ve hıfz olunmak üzere def'atle emr-i şerîfim dahi şerefyâfte sâdır olub hâsılı müceddeden binâsına mübâşeret eylediğin bir kıt'a sefâyin ile Kerâstesi mevcûd olub ... bender-i Süveyş'e ücret-i nakl ile ticârete ve ba'zı masârîf-ı cerviyesi kalmağla bu misallü mîrî sefâyin masârîfına sefâyin-i mezbûrenin nevl bahası kifâyet nâmıyla ve ... iken bunların ... meskûn 'inad idüb irsâliye hazînesine mahsûb olmak üzere ne vecihle 'arz idersen olur olmaz nesne için emvâl hazîneye ... olmak lâzım gelecek tanzîm-i hazine nice ... müyesser olur imdî bâri şimdiden sonra müteyakkız ve mütenebbih olub bu şekil masârîf peydâsıyla irsâliye hazînesine ... olacak keyfiyetlerden mecânet idüb hazîneyi gereği gibi himâyet ve sıyânet ve inşâllahû te'âlâ sefâyinden şimdiye değin hâsıl olan nevl ve kablinden inşâsına mübâşeret eylediğin bir kıt'a sefâyini itmâm ve ikmâl ve bundan sonra dahi iki kıt'a sefinenin Kerâstesinden kusur kalanları dahi Asitâne-i sa'adetimedden irsâl olunur ve ol-tarafda olan Kerâsteyi gereği gibi hıfz itdüresin bu mübâşeret eylediğin bir kıt'a sefineden ma'ada inşâllahû te'âlâ inşâ olunacak iki kıt'a sefine dahi kezâlik nevl-i sefâyinden ve getürdükleri kahveden hâsıl olan kavâidden inşâ olunmaludur âne göre nevl ve nemâ-i sefineyi bir hoş zabt ve hıfz idüb bu husûsda şimdiye değin zuhûr iden ... cebr-i noksan olur mes'a-i cemile vücûda getürüb isticâlâb-ı rızâ-yı humâyûnuma sıdk-ı derûn ile bezl-i tûvân eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

556/1944 Mütesellimliğe Başka Birinin Getirilmesi

Çorum kadısına hüküm ki

Kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Çorum sancağibegi boz Receb dâme 'izzühû dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal gönderüb .. sancağına tarafından mütesellim nasb eylediği Celil nam kimesne livâ-yı mezbûrun hâsıl olan mahsulât ve rûsumâtına ahz u kabz ve ... bir akçe ve bir

habbe göndermeyüb kendüsü ekl ve itlâf itmekle mezbûr Celil ref ve livâ-yı mezbûr mütesllimini kazâ-i mezbûr sükkânından İbrahim zîde kadrühûya zabt itdürülmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

557/1945 Belgrad Kalesi'nde Olan İkinci Bölüğün İstanbul'a Gelmesi

Belgrad Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan turnacı başı Mehmed zîde mecdühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûre muzâfâtından yeni palankada olan ikinci bölük oda başısı ve vekil harç ve bayrakdârı ve 'umûmen ortaları ve kazgânları ile ref olunub der devlet medârıma nakl olunmaları fermânım olub husûs-ı mezbûr için (Boş) çavuş zîde kadrühû mübâşir ta'yin olunmağla imdi yeni palankada olan ikinci bölük oda başısı ve vekil harç ve bayrakdârı ve 'umûmen ortaları ile ref ve ta'yin olunan çavuş merkûma koşub der devlet medârıma irsâl eylesin husûs-ı merkûmede bir vecihle tehir ve tevkî eylemeyüb bir an evvel irsâline ziyâde ikdâm ve ihtimâm eylesin deyu yeniçeri apası Mehmed ağa dâme 'ülüvvuhû tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

557/1946 Suret

Bir sûreti Van Kal'ası muhâfazasında olan yeniçeri zâbıtı haseki Ebubekir zîde mecdühûya Van Kal'ası muhâfazasında olan otuz üçüncü cemâ'tin odası ref ve (Boş) zîde kadrühû mübâşeretiyle ... Kal'asına nakl için vech-i meşrûh üzere yazılmışdır.

557/1947 Suret

Bir sûreti ... Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan (Boş) zîde kadrühûya muhâfaza-i mezbûrede olan elli dördüncü cemâ'atin odası ref ve ta'yin olunan zîde kadrühû mübâşeretiyle Van kal'ası muhâfazasına nakl için vech-i meşrûh üzere yazılmışdır.

557/1948 Yıkılan Seddin Yeniden İnşası İçin

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Aktar-ı celîletü'l-asâr vilâyet-i Mısır mülhâkâtından bender-i İskenderiye ile Reşid beyninde vâki' olub bundan akdem talâtum-ı emvâc-ı bahrdan münhedim olmağla müceddeden binâsı fermânım olan sed için Asitâne-i sa'adetimden nakli fermânım olan Kerâsteyi bu sene-i mübâreke ru'y-ı deryâya irâm olunmak üzere tedârikleri görilüb hazır olan on üç kıt'a mîrî kalyonlardan Mısır'dan gelen Ramazan reisin kalyonuna tahmil ve ana himâye olmak üzere bir münâsib kalyon dahi ta'yin ve irsâl için kapudânım olan vezirim Hüseyin paşa edâmallahû

te'âlâ iclâlehûya emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i humâyûnum olmağla inşâllahû te'âlâ Kerâste-i mezbûreyi bender-i İskenderiye'ye gönderüb ihrâç ve teslim eyledikten sonra Mısır Kahire cânibinden ocaklık olub irsâli lâzım gelen kilâr-ı 'amîrem zâhiresinden kusur kalan zahâir zikr olunan kalyonlara tahmil ve Asitâne-i sa'ademime nakli mühim ve muktezî olduğun baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ülüvvühû i'lâm itmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin inşâllahû te'âlâ mezbûr kalyonlar ile Kerâste-i merkûma dâhil olduğu sa'atde boşaldub vech-i meşrûh üzere Mısır'dan ocaklık olub irsâli lâzım gelen kilâr-ı 'amîrem zâhiresinde kusur kalan her ne ise ... mezbûr kalyonlara tahmil ve Asitâne-i sa'adetime nakl eylemeğın üzere ber vech-i müsâ'ade irsâl eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

557/1949 Kilise Tamiri

Drama kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Yorsihan nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı dergâh-ı mu'allâma gelüb karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri harâbe meşref olduğun bildürüb şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuştur. Fî evâhiri Z sene 112. (29 Mayıs-7 Haziran 1701)

557/1950 İstanbul'a Gelecek Kişinin Güvenliği

Edirne'den İstanbul'a varub gelince yol üzerinde vâki' olan kadılara ve kethüdâ yerlerine ve yeniçeri serdârlarına ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Üngürüsâde Alan Zemre hutimet 'avâkıbuhu bi'l-hayr her hanginizin taht-ı kazâsına dâhil olur ise münâsib mahale kondurub te'addi ve emvâllerine dahl ve ta'arruz olunmamak bâbınca yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

558/1951 Aydın ve Saruhan'da Eşkıyâlık

Aydın ve Saruhan sancaklarında muhassıl-ı emvâl olan Nasuh dâme ikbâlehûya hüküm ki

İzmir ve Manisa'da müctemi' olan karbanın Derteli nam mahalde kutta'ü't-tarîk eşkıyâsı yolun basub emvâl ve eşyâların nehb ü gâret ve beynlerinde iktâm itmeleriyle içlerinden on iki neferi ber vech-i arpalık Kaş (?) sancağına mutasarrıf olan Kasım dâme ikbâlehû ahz idüb bir mikdârı hisseleri alub Aydın tarafına firâr eyledikleri i'lâm olunmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde bu fesâd ve şekâvete cesâret iden eşkıyânın varılub her ne vecihle mümkün olursa 'alâ eyyi'l-hâl ele götürüb ahz ve kayd ü bend ile der devlet medârıma

irsâl ve ikdâm-ı tam eylesin bundan böyle dahi etrâf ve eknâfa çeşm u gûş olub sancağın hudûdunda eşkıyâdan bir ferde zarar ve gûzend irişmemek üzere def'-i asâr-ı fesad ve temin-i bilâd ve 'inâyet bezl ve say' ve kudret eyleyüb bu husûsda tehâvün ve tekâsül ile hareketde ta'yîr tevki eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

558/1952 Aydın ve Saruhan'da Eşkıyâlık

Kaş(?) sancağı mutasarrıfı Kasım paşaya hüküm ki

İzmir ve Manisa'da müctemi' olan karban Saruhan sancağında Derteli nam mahale geldik de kutta'ü't-tarîk eşkıyâsından gök göz Mahmud bölükbaşı nâm şakî bir mikdâr eşkıyâ ile karbanı urub bozub nukûd ve eşyâların gâret ve eşkıyâ-yı merkûmenin on iki neferi ahz ve ikrârları üzere gök göz Mahmud ve üç neferin cezâları virilüb ser maktu'ları der devlet medârıma irsâl eylediği ve dokuz neferi hâlâ ... olub gâret idüb Saruhan sancağına gönderdikleri eşyâ için emr-i şerîfim vârid yine mürekkeb olduğun i'lâm eylemişsin firâr itdürdükleri için Aydın ve Saruhan sancaklarına muhassıl-ı emvâl olan Rüstem dâme ikbâlehûya ve Saruhan sancağına gönderdikleri eşyâ için ber vech-i arpalık Saruhan sancağına mutasarrıf İbrahim dâme ikbâlehûya emr-i şerîfim ve tenbîh-i hümayûnum olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde mir mirân-ı mûmâ-ileyh ile haberleşüb zâyî' olan nukûd ve eşyâyı bî-eyyi'l-hâl buldurub virmişdi zayî' ve telef olmamak üzere mura'fa'a-i şer' ile bi't-temâm ashâbına taksîm ve teslîmine yedine hüccet-i şer'îye alub ve hâlâ ... olan dokuz nefer şakîlerin üzerlerine şer'an sâbit ve zâhir olan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra vech-i meşrûh üzere hüccetleriyle eşkıyâ-yı merkûmu kayd ü bend ile der devlet medârıma irsâl eylesin ve bundan akdem sancağında bir kutta'ü't-tarîk eşkıyâsından bir ferdi gezdirmeyüb haklarından gelinüb amâl ve müsâhilden ihtirâz eylesin şöyle ki ne bundan sonra sancağının hudûdunda bu misâllü eşkıyâ ve ... gezmeğe ayende ve revendeden bir ferdin ağrâz ve nüfus ve emvâline zarâr ve gûzend irişdüğü istima' olunur ise eşedd-i ukûbet ile hakkından gelinmesi mukarrer ve müstehâk bilüb âna göre basîret ve 'inâyet üzere hareket ve sancağının hudûdunu eşkıyâdan bi'l-küllîye tathîr ve tanzîmine ziyâde ikdâm ve ihtimâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

558/1953 Aydın ve Saruhan'da Eşkıyâlık

Ber vech-i arpalık Saruhan sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya hüküm ki

İzmir ve Manisa'da müctemi' olan karban livâ-yı mezbûrda Derteli nam mahale geldiklerinde kutta'ü't-tarîk eşkıyâsından gök göz Mahmud bölükbaşı nâm şakî bir mikdâr eşkıyâ ile karbanı urub bozub nukûd ve eşyâların gâret ve hasâret ve eşkıyâ-yı merkûmenin bir

mikdârı hisseleri alub ba'de Aydın sancağına firâr ve aldıkları eşyâyı Saruhan sancağında olan ademlerine gönderüb ve zikr olunan şakîlerden on iki neferi ahz olunmağla ikrârları üzere merkûm Mahmud ile üç neferin cezâları virülüb ser maktu'ları der devlet medârıma irsâl olduğu ve dokuz neferi ber vech-i arpalık Kaş sancağı mutasarrıfı Kasım dâme ikbâlehûnun zabtında olduğu i'lâm olunmağla her eşkıyâ-yı merkumun nehb ü gâret eyledikleri eşyâsının ...hükümetinde olmağla zayı' olan nukûd ve eşyâ buldurulub bir habbeleri zayı' ve telef olmamak üzere bi't-temâm ashâbına teslim olunmağa fermânım olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde Kaş sancağına mutasarrıf mir mirân-ı mûmâ-ileyh ile haberleşüb zabtında olan refikleri eşkıyâ-yı merkûmeyi ne mahale irsâl eyledikleri haberi ve ademisi vardukda asla bir dürlü tereddüd ve muhâlefet eylemeyüb mezbûrların nehb ü gâret ve hânelerine gönderdikleri nukûd ve eşyâyı bi'eyyi'l-vecgâh bi't-temâm buldurub bir akçe ve bir habbeleri itlâf ve iza'at olmamak üzere murafa'a-i şer' ile bi't-temâm ashâbına teslim olduğuna yedine hüccet-i şer'îye idüb der devlet medârıma irsâl ve eşkıyâdan ol-havâlinin tathîr ve tanzîmi ile te'min ve tazmin-i 'abâda bezl-i bât ve tûvân eylesin bu fesad ve senin sancağında olmağla bi'eyyi'l-hâl buldurub gâret eyledikleri eşyâyı ashâbına teslim eylesin tekâsül eylediğin senden tahsil ve tazmin olunur şöyleki bundan sonra sancağın hudûdunda kutta'ü't-tarîk eşkıyâsı zuhûr idüb bir ferde te'addi eyledikleri istima' olunur ise 'azlın ile iktifâ olunmayub hakkında gelinür baş idüb eşkıyânın def-i maksâd ve mazarlarına âna göre basîret ve 'inâyet ile hareket eylemek bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

559/1954 Vergi Toplanmasına Mani Olanların Yakalanması

Delonya paşasına ve Aydomat ve (Boş) kadılarına ve zikr olunan 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine ve (Boş) Kal'ası dizdârına hüküm ki

Yanya sancağı mutasarrıfı olan Musa dâme ikbâlehû mektûb gönderüb Aydomat kazâsı sâkinlerinden bin yüz on iki senesine cizyedâr olan Hüseyin şikâyetiyle haklarında emr-i şerîfim sâdır olan peltekYusuf ile karındaşı Mehmed'in 'adem-i i'takları zâhir ve mâl-ı cizyenin tahsiline mâni' olub ba'is-i ihtilâl oldukları kazâ ahalisinin 'alâ tarîkü's-şühedâ ihbârlarıyla der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olundukda Mehmed çavuş mübâşeretiyile emr-i şerîfim vârid olmağın mahalline varılub ahvâlleri şer' ile tefahhus ve mezkûrları ahz murâd eylediklerinde firâr ve şekâvet üzere oldukları evlâd-ı fâtihân zâbitı olan vezirim Hasan Paşa ve vilâyet kadıları dahi 'arz itmeleriyle siz ki mûmâ-ileyhimsiz mezkûr peltek Yusuf ile karındaşı haklarında birkaç defa' evâmir-i şerîfim sâdır olub lâkin mezkûrlar firâr idüb bir vecihle ele girmemekle hâlâ mübâşir ta'yin olunan hassa silahdârlarından Ali zîde mecdûhû ma'rifetiyle mezkûrlar bi'eyyi'l-hâl ahz ve bulundukları mahalde münâsib olan kal'ada kal'a-bend olunub üzerlerine

sübût bulan mevâdı sicil ve hüccet vak'a üzere der devlet medârıma 'arz eylesiz ba'de haklarında fermân-ı şerîfim tevcîhiyle sâdır olur ise mücebince 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

559/1955 Yeniçerilerin Giyecekleri İçin Lazım Olan Malzemeler

Tırhala ve Narde kadılarına ve Yenişehir fenâr nâibine ve dergâh-ı 'ali çavuşlarından astar hidmetine me'mur olan (Boş) çavuşa hüküm ki

Dergâh-ı mu'allam yeniçerilerinin mu'teber-i kadîm üzere bayaz ve siyah işlenen astarları seferler mütemâdi olduğundan baş tahsiline me'mur olanların tam' hamları sebebi ile gayet fenâ olıcak ve zira'ları noksan işlenüb ... ist'imal olmamağla hâlâ irsâl olunan numuneye göre zir'aî ve tul ve 'arzî noksan olmayub ve kerâstesi dahi pak ve ıslâh olmak üzere işleddirilmek fermânım olmağla imdi tavâif-i mezbûrenin mu'teber-i kadîm üzere işlenen bayaz ve siyah astarların irsâl olunan numuneye göre ziraî ve tul ve 'arzî tamam ve kerâstesi pak ve ıslâh olmak üzere işlemezüb ve senki merkûmsun me'mur olduğun astar hidmeti ... ziyâde basîret ve 'inâyet üzere hareket idüb bu umûrda ihmâl ve tesâmüh kat'a tam'-ı ham sebebi ile hilâfa vaz' ve hareket ve tevzirâtın zâhir olur ise hakkından gelineceği mukarrer bilüb âna göre ikdâm ve ihtimâm eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

560/1956 Evlad-ı Fatihan ile ilgili Meseleler

Evlâd-ı fâtihân zâbıtı olub Belgrad muhafızı vezirim Hüseyin paşaya hüküm ki

Rum eyâletinde vâki' evlâd-ı fâtihân seferler vâki' oldukda hidmette bulunub olmadığı vakitte bedelleri mâl-ı tahsîl olunmak üzere birkaç seneden berü ahvâllerine nizâm virilmişken ba'zıları defterden ihrâc olunmak üzere nizâmlarına mahall-i niza' itmeleriyle mâliye tarafından husûs-ı mezbûra müte'allik evâmîr yazılmayub ol-makulelerin kağıdlarına cevâb virilmeyüb nizâmları halline tasarruf itmek üzere mukaddemâ fermân-ı hümayûnum sâdır olmağla tâife-i mezbûrda hîn-i tahrîrde deftere idhâl olunmayub içlerinde fevt ve firâr idenlerin yerlerine tahrîr ve idhâl olunmak şartıyla mevkûf alıkonulan ... evlâd ve karındaşları ve akrabalarına vilâyet ahâlîsi tarafından siz tahrîr defterlerine dâhil değilsiz deyu tekâlif talebiyle itmeleriyle tâife-i merkûmenin bedelleri mâl-ı tahsile ... olmağın ol-makule mevkûf alıkonulanlar fevt ve firâr idenlerin yerlerine müceddeden idhâl olunub ve fîmâ ba'd tâife-i merkûmeye müte'allik umûr-ı husûslara ahâlî-i vilâyet karışmayub ve kadıların bu maddeye müte'allik virdikleri 'arz ve hüccetler der-kenâr olunmayub tanzîm-i ahvâlleri sen ki vezir müşârün-ileyhsin tarafına havâle olunub ahâlî-i hilâf-ı şer'î şerîf te'addileri men' ve def' olunmak üzere istid'a-yı 'inâyet

itdirilmek üzere vech-i meşrûh üzere mahalline kayd ve devlet-i hümâyûnum tarafından emr-i şerîf virilmek bâbında baş defterdârım Mehmed dâme ‘ilmihû i’lâm itmekle vech-i meşrûh üzere ‘arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

560/1957 Kütahya’da Eşkîyalık

Anadolu vezirine ve Kütahya kadısına ve Soma kadısına hüküm ki

Sen ki Kütahya kadısı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb mukaddemâ Soma kazâsı sâkinelerinden Şeyh Halilin zevceleri meclis-i şer‘e varub kazâ-yı mezbûrda sâkin sarraf(?) Ahmed ve Süleyman nam şakîler bin yüz (Boş) senesinde şeyh-i mezbûrun zâviyesini vesâirlerin akarını Türkman tâifesine istinad ile zabt itmeleriyle anlar dahi emr-i şerîfim varub murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında hakları edâ olundukdan sonra mezbûrân Ahmed ve Süleyman şeyh-i mezbûru gice içinde kurşun ile urub katl eylediklerini Sandıklı nâibi mevlânâ Mehmed ‘arz ve ahâlîsi mahzar eylediklerin ilmühaberiyle ‘arz eylediğin ecilden sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu fesadı idenleri bi-eyyi’l-ahz ve şer‘ ile mahal ü müstehak oldukları cezâları virüb hakları tahsîl ve sahîh üzere i’lâm idesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112. (29 Mayıs-7 Haziran 1701)

560/1958 Görevini Kötüye Kullanan Ali Ağanın Mallarına El Konulması Ve İstanbul’a Getirilmesi

Fermân-ı ‘alişânım mücebince ‘amel olunub hilâfdan bi’l-küllîye ifrâz eylesesiz sonra cezâyâ kâdir olamazsın deyu ‘unvânına hatt-ı hümâyûn vârid olmuştur

Mısır vâlisi Vezir Mehmed Paşaya ve kadısına hüküm ki

Sâbık dârû’s-sa‘adetim ağası olub hâlâ mahruse-i Mısırdâ sâkin olan Ali ağanın nizâm ve devlet-i ‘aliyyem mahallince me‘an siz ihtiyârlarıyla külli hıyâneti zâhir olduğundan ma‘ada birer tarîk ile nice kimesnelerin malını ahz ve ihtilâlin ve emvâl ve kesîre idhâr idüb hâsılı bu misli fesadlarına ‘ilm-i sâlih şûmûl-ı hüsrevânem şâmil olub bu makûle hıyânetin sâire mûcib-i ‘ibret için tertib-i ... ‘ameli ve idhâr eylediği emvâli bile ... müslîmîne istirdâdı ehem olmağın sen ki vezir müşârün-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vardığı gibi merkûm Ali ağayı bilâ-te’hir ahz u habs idüb hânesine vesâir mülkünde olan nukûd ve cevâhiri ... ve sâhib-i mîrî için farîza-i salâhiyeti olan cüzzi ve külli emvâl ve erzâk ve emlâkını ve tasarrufunda olan karyelerin dahi her ne ise ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve defter ve mîrî için fûruht ve karyelerini dahi değer bahâlarıyla fûruht ve kabzı ve ... tevzir üzere kayd ve tahrîr ve defterlerin mühür atub ve nukûd ve cevâhiri vesâir ... için alub nakli mümkün olan eşyâların karyelerinin bahâsı ve at ve deve ve bargir ve katır makulesinin bahâlarıyla ta‘yin olunan mübâşir ile seri‘an ve

‘acelen defterleriyle der devlet medârıma irsâl ve ma‘ada nakli mümkün olmayan ... ve ... eşyasını hıfz ve defterlerin irsâl eylesin ki sonradan ne vecihle fermân-ı şerîfîm sâdır olursa mûcebiyle ‘amel eylesin mezbûrda müddehar-ı emvâl-i kesire olmağla gerek hânesinde ve gerek tevâbı’ ... ta‘likiden mahallerden ... teceessüs ve tefahhusda ihtimâm eyleyüb habsi iktizâ iden ademlerini dahi habs eyleyüb tekasül ve tevezirden ve hîn-i tahrîrde bir tarîk ile te‘addi ve tağyirden bir akçe ve bir habbesi itlâf ve iza‘at veyâhud ketm ve ihfâ olunmakdan ve ol-tarafda fûruht olunacak kurâ ve at ve kırat ve deve ve katır ve bu misallü şeylerini noksan bahâ ile fûruht olunmakdan begâyet ittikâ eylesin şöyleki hilâfdan irtikâb idersen bir vecihle cevâba kadir olamazsın südde-i seniyye-i sa‘adetmedârıma nakli fermânım olan nukûd ve cevâhiri vesâir menkulâtı defterleriyle gelüb hâsıl olundukdan sonra sen ki ne vecihle tenbih-i hümâyûnum olursa âna göre hareket eylemeniz bâbında deyu hatt-ı hümâyûn şevket makrûnumla fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur. Fî eva’ili L sene 112. (11-20 Mart 1701)

561/1959 Çerakise Kazası’nda Eşkîyalık

Asitâne kâimmakâmına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Çerakise kazâsında sâkin ‘ulemâ ve ‘ümenâ ve hutebâ vesâirleri gelüb Çerakise kazâsına tâbî’ Begce karlı nam karyeden olub şekâvet ile ma‘ruf olan Peşko nam zimmi kendü hâlinde olmayub ehl-i fesad ve haydud eşkıyâsına ... ve nice ümmet-i Muhammed’in vesâirlerin emvâl ve erzâkların nehb ü gâret ve kendü menziline hisse itmeleriyle bundan akdem keyfiyet ahvâlî der devlet medârıma i‘lâm olundukda mahallinde şer‘an üzerine sâbit ve zâhir olan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra lâzım gelen cezâsı virilmek üzere ‘arz ve i‘lâm olunmak üzere emr-i şerîfîm sâdır olmağla çavuş mübâşeretîyle emr-i şerîfîm sâdır olmağla mahallinde keyfiyet ahvâlî bî-garez müslîmînden tefahhus olundukda mesfurun vech-i meşrûh üzere te‘addi ve fesadı şer‘an sâbit ve zâhir ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘îye olunduğun bildirüb ol bâbda hükm-i hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden sefinede müddet-i medid kürek çeküb min-bâ’d itlâk olunmamak üzere tersâne-i ‘amireye vaz’ olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112. (29 Mayıs-7 Haziran)

561/1960 Kilise Tamiri

Gümülcine naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbî’ Akbınar nam karyenin ehl-i zimme re‘âyâsı gelüb karye-i mezbûrede vâkî’ feth-i hâkâniden beri yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürûr-ı eyyâm ile ba‘zı mahallerin harâbe meşref olduğun bildürüb ol bâbda hükm-i hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden şer‘ ile keşfiçün yazılmışdır. Fî evâhiri (Boş) sene 112.

561/1961 Sürgün Cezası

Bi'l-fi'il divân-ı hümayûnumda çavuşbaşı olan Mustafa dâme mecdûhûya hüküm ki

Paşa sancağında Sofya nâhiyesinde Ormanlu nam karye ... on üç bin akçe timara mutasarrıf olan Ahmed çavuş bî-ma'kûl vaz' ve hareketi zâhir olmağla çavuşluk ... ref' ve ba'de'l-yevm varub timarında sâkin olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek için sen ki mûmâ-ileyhsin 'arz eylediğin ecilden mezkûrun küreğe ref' olunmağın timarında sâkin olmak üzere nefy oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112.(29 Mayıs-7 Haziran)

561/1962 Sürgün Cezası

İtlâk olunmuşdur Fî Eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

Bozcaada kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından yevmi yigirmi beş akçe 'ulufeye mutasarrıf olan Mehmed nam emekdâr ortasının bî-ma'kûl vaz' ve hareketi zâhir olmağla mutasarrıf olduğu arsası çalınub kendüsü ıslâh-ı nefsi idince Bozcaada'ya nefy olunmak üzere emr-i şerîfim virmek için iftîhârü'l-emâcid ve'l-ekârim divân-ı hümayûnumda çavuşbaşı olan Mustafa dâme mecdûhû i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere esâmisi çalınub nefy olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112.(29 Mayıs-7 Haziran)

562/1963 Pınarhisarı Kazasında Eşkîyalık

Rodoscuk nâibine hüküm ki

Emr-i şerîfimle hudûd teftişine me'mur olan Arslan usta zîde kadrûhû Bınarhisarı kazâsına tâbi' Rumdenli nam karyede Bali oğlu Mehmed'in evini basub gâret iden Rodoscuk'da sâkin İmraz Yorgi ve Şehirköy kazâsına tâbi Nike Temursa nam karyeden Temakar nam zimmilerin keyfiyet ahvâlleri şer'le tefahhus olundukda mezkûr zimmiler mezkûr Mehmed'in sâir refikâsıyla gice ile menzilin basub her biri hesâba tâbi' malın ahz eylediklerin ikrâr itmeleriyle ikrârları sicil ve hüccet olunmağla ikrarlarıyla kat'-i tarîkin sübûtunda malı ahz olunan kimesnenin da'va ve husûsu ... üzere şart idüb mahmiye-i mezbûrede malı ahz olunan mezbûr Mehmedin da'vası bulunmamağla kat-i tarîk hükmü icrâ olunmaz ... mezbûr Bali oğlu Mehmed mahallinde dahl olub da'va ve anlar dahi ikrâr idüb ikrârlarından dahi rucu' itmeyeler ... hükm-i kat'-i tarîk icrâ olunub her biri hesâba tâbi' ahz-ı malı ikrârlarıyla sağ elleri ve sol ayakları kat' olunmak lâzım olmağın deyu bi'l-fi'il Rum ili kadı'askeri olan mevlânâ seyyid Ali i'lâm itmekle i'lâmı mücebince 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112.(29 Mayıs-7 Haziran)

562/1964 Gümrüklerde Tüccardan Fazla Vergi Alınması

Habeş beglerbegisi Mehmed dâme ikbâlehûya hüküm ki

Memâlik-i mahrusemde namılı bi'r-i 'azimde olan sūdâkrân ve tüccârın kemâl-i emniyet ve selâmet ve mezîd-i atıyyân ve zekâhiyet ile zehâb ve âbâbları levâzım-ı zimmet ciyâbetinde olmağla cennetmekân cedd-i ihdâm Sultan Selim Han 'aliyyü'r-rahmete ve'l-gafirân zamân-ı sa'adet-i iktiranlarından berü vilâyet-i sitârü's-Sudan'dan ticâret tarîkiyle Katar Hicaz'a gitmek üzere şedr-hâl iden sūdâkrân ve tüccârdan getürdükleri eserânın her bir neferinden birer altun ve devenin her bir meharından bir esedî gurus alunur iken sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin vilâyet-i merkûmeden Celaya ta'bir olunur kâfile-i tüccârın sevâkine geldiklerinde rûsum-i mu'tedeyi aldığından ma'ada ka'ide-i kadîme ve hâliye-i şer'iyeye muhâlif kâfile-i merkûme tüccârının getüregeldikleri sağır ve kebîr esirlerinin beher neferinden beşer altun ve devenin beher meharından üçer altun alub ziyâde zulm ve te'addi ve memleket-i merkûme tüccârının 'acz ve ... ba'is olduğun vilâyet-i sitârü's-Sudan hâkimi mektûbuyla i'lâm itmekle sūdâkrân ve tüccâra bir vecihle zulm ve te'addi olunduğuna kat'a rızâ-yı hümâyûnum olmayub ecdâd-ı a'zâm asarullahi te'âlâ yerâminhum zaman-ı sa'addetlerinden berü mer'î ve muhterem olan kâide-i kadîme ve hâliye-i şer'iyeye 'ali kemâkân mukarar tutulması iktizâ-yı murâd-ı hümâyûnum olmağla emr-i şerîfim vusulünde vilâyet-i merkûmeden Katar Hicaz'a şedr-hâl iden gerek kâfile-i merkûme tüccârı ve gerek sâirler getürdükleri hamal ve devab ve eserâ ve emti'a sâireden ka'ide-i kadim ve hâliye-i şer'iyeye den ziyâde rûsum mutâlebesiyle bir ferdi dahl ve rencîde eylemeyüb abâb ve zehâblarından her vecihle himâyet ve sıyânet eylemeğin bâbında hatt-ı hümâyûn şevketmakrunumla fermân-ı 'alişânım sâdir olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

562/1965 Gümrüklerde Tüccardan Fazla Vergi Alınması

Te'kidinde

Bundan sonra kânun-ı kadîme ve hâliye-i şer'îye ziyâde rûsum mutâlebesiyle tüccâra zulm ve te'addiden begâyet tevkî eyleyesin şöyle ki fermân-ı şerfîme muhâlif ziyâde rûsum aldığun mesmu'-ı hümâyûnum olursa bir vecihle cevâba kadir olamayub mes'ul ve mu'ateb olursun âna göre basîret ve 'inâyet üzere olasin şöyle bilesin ba'de'n-nazr bu hükm-i hümâyûnum tüccârın yedinde ittika idüb 'alâmet-i şerîfe itimad kılasın.

562/1966 Lofça'nın Muhafazası İçin Otuz Sekban Tayini

Lofça kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb medine-i Lofça'nın 'ulemâ sulehâ ve a'yân ve fukarâsı meclis-i şer'-i şerîfe varub bu sene haydud eşkıyâsı zuhûr idüb şer ve mazarratlarından emin olmamalarıyla kazâlarında sâkin olan re'âyâ ve berâyâ vesâir mürur ve 'ubur iden sebil keyd ve mazarratlarından emn ve ... olmalarıçün ücretli ... otuz nefer sekban tedârik olunmasına muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâsına ... eylediklerin 'arz eylediklerin ecilden re'âyâ ve berâyâ üzerlerine çıkub müft ve meccânen ve (silik) zulm ve te'addi olunmamak üzere cümlelerin rızâ ve ... haydud eşkıyâsından kendülerine muhâfazasıçün sekban tedârikine muhâlefet olunmamak içün yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

563/1967 Tüccardan Fazla Vergi Alınmaması

Mısır valisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Memâlik-i mahrusemde nâmlı b'ir-i 'azimde olan sūdâkrân ve tüccârın kemâl-i emniyet ve selâmet ve mezid-i atıyyân ve zekâhiyet ile âbâb ve zehâbları himâyet ve sıyânet olunarak maksad ve mevâletlerine vusulleri levâzım-ı zimmet-i ciyâbetinde olmağla cennetmekan Sultan Selim Han 'aliyyü'r-rahmete ve'l-gâfirân zamân-ı sa'adet-i iktiranlarından berü ümerâ-yı Mısır'dan olub yedi sekuneden mukaddem Manglot (?) begi olan Ali bin Mehmed begin müddet-i emâretlerine değin vilâyet-i Habeş'den Katar Hicaz'a ve Manglot üzerinden aktâr-ı celiletü'l-asâr Mısriyye'den olan bükâ' ve bilâda memleketi merkûme tüccarı getürdükleri eserânın her bir neferinden birer altun ve devenin her bir meharından bir esedî gurusş alunur iken hâlâ kâşifleri rüsûm-ı mu'tede aldıklarından ma'ada ka'ide-i kadîme ve hâliye-i şer'iyye muhâlif vilâyet-i Habeş'den Celaya ta'bir olunur kâfilenin Mısır Kahire'ye şedr-hâl iden tüccarının sağır ve kebîr esirlerinin ve her neferinden beşer altun ve devenin beher meharından üçer altun alub ziyâde zulm ve te'addi ve memleket-i merkûme tüccarının acz ve ... ba'is oldukların Habeş kurbunda vâki' sitârü's-Sudan hâkimi mektûbuyla i'lâm itmekle sūdâkrân ve tüccâra bir vecihle zulm ve te'addi olunduğuna kat'a rızâ-yı hümayûnum olmayub ecdâd-ı 'a'zâm asarullahi te'âlâ yerâminhum zaman-ı sa'addetlerinden berü mer'î ve muhterem olan kâide-i kadîme ve hâliye-i şer'iyye 'ali kemekân mukarar tutulması iktizâ-yı murâd-ı humâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde diyâr-ı Habeş'den ol-aktâra tereddüd iden gerek kâfile-i merkûme tüccârı ve gerek sâirler getürdükleri hamal ve devab ve eserâ ve emti'a sâireden ka'ide-i kadime hâliye-i şer'iyye den ziyâde rüsûm mutâlebesiyle bir ferdi dahl ve rencîde eylemeyüb abâb ve zehâblarından her vecihle himâyet ve sıyânet eylemeğin bâbında hatt-ı hümayûn şevketmakrunumla fermân-ı 'alişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Diyâr-ı Habeş'den ol-aktara tereddüd iden gerek kâfile-i merkûm ve gerek sâiridir getürdükleri hamal ve devab ve eserâ ve emti'a sâireden ka'ide-i kadime ve hâliye-i şer'iyeden ziyâde rûsûm mutâlebesiyle bir ferde dahl ve rencide itdürmeyüb âbâb ve zehâblarından her vecihle himâyet ve sıyânet eyleyüb ve ba'de'n-nazr bu kükm-i hümâyûnumun bir sûretini Mısır defterine kayd ve dâima mazmûn-ı münifi ile 'amel olunmak üzere tenbih ve tekîd eyledikten sonra tüccârın yedlerine îka eylesin şöyle ki bundan sonra kânun-ı kadîme ve hâliye-i şer'iyeden ziyâde nesne alınmak ihtimâli olursa bir vecihle cevâb vormeyüb mesûl ve mu'ateb olanları mukarrer bilüb âna göre basîret ve 'inâyet üzere hareket itmek için cümleyi habîr ve âgah eylesün deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

563/1968 Nurkub Kazası'nda Eşkîyâlık

Nurkub kadısına hüküm ki

Mektûb gönderüb Nurkub kazâsının kasaba ve kurâsında sâkin kıbtîyân tâifesi meclis-i şer'e varub kazâ-yı mezbûra sâkinlerinden Todor oğulları dimekle ma'ruf Backo ve Yuvan ve Karalık nam kıptiler kendi hâllerinde olmayub beher sene gelen zâbıt ehl-i 'örf taifesinin yanlarına varub birbirlerini gammaz ve re'âyâyı habs ve darb ve tecrim itdürüb ve yüz on bir senesinde mühr akçesi deyu beher nefer yüz seksener akçe tezvic ve tahsil itdürüb bunun emsâli zulm ve mazarratlarından hâli olmalarıyla bundan akdem der devlet medârıma i'lâm-ı hal itdiklerinde kendi hallerinde olmak üzere tenbih-i birle emr-i şerîfim sâdır olmuşken mezbûrlar yine tenbih olmayub kemâfi'l-evvel te'addi ve perakende ve perişan olmalarına ba'is vech-i meşrûh üzere olduğu ahâli-i kazâ dahi haber vormeleriyle mezbûrların mazarratları def' için fimâ ba'd (silik) kazâ-yı mezbûrda durmamak üzere nefy olunmaları bâbında vâki' hâl hükm-i hümâyûnum virilmek ricâsına 'arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112.(29 Mayıs-7 Haziran)

564/1969 Çiftlik Mahna El Koyma

Adana beglerbesine ve kadısına hüküm ki

'Alemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efdâlü'l-füzâlai'l-müteverrin hâliyâ şeyhü'l-islâm ve müftiu'l-enâm ve hoca-ı fezayil-i irtisâmım olan mevlânâ es-Seyyid Feyzullah edâm'allahü te'âlâ fezâilehûnun Adana'da vâki' Türkşan dimekle ma'ruf çiftliğinin nâzırı olan İbrahim zîde kadrühû gelüb mevlânâ-yı müşârün-ileyhin zikr olunan çiftliği önünde ... iden ... kadîmden işledügelen ... kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ali ve İsa kethüdâ ve diğer Mustafa ve ... oğlu Mustafa nam kimesneler bin yüz (Boş) senesinde bi gayrı hak ahz ve âhar mahalle gönderüb te'addi eyledikleri i'lâm olunmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin ... mezbûreyi ma'rifet-i

şer'le alıvirdikden sonra ... merkûme nehr-i mezbûr üzerinde kadîmden ne mahalde tutub işledügelmiş ise kadîmin üzere yine ol mahalde işlenüb kadîme muhâlif te'addileri şer'le men' ve def oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı N sene 112. (19-28 Şubat 1701)

564/1970 Adana'da Eşkîyalık

Adana beglerbegisine hüküm ki

Müşârün-ileyhin çiftliği nâzırı mezbûr İbrahim gelüb zikr olunan çiftliği yine kazâ-i mezbûr sâkinlerden Ali ve Hüseyin kethüdâ diğer Mustafa ve ...oğlu Mustafa hevâlarına tâbî on beş yigirmi nefer eşkıyâsıyla basub birkaç re's at ve davarların nehb ü gâret ve birkaç ademlerin mecruh idüb bunun emsâli nice fesad ve şekâvete cesâret iden mezbûrların 'ala eyyi'l-hal ahz u habs ve nehb ü gâret eyledikleri at ve davarların ma'rifet-i şer'le istirdâd ve üzerlerine şer'an sâbit olan mevâdî sicil ve hüccet olunub hüccetleriyle keyfiyet halleri sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylesesin ki bundan sonra haklarında ne vecihle emr-i şerîfim sâdır olursa mücebiyle 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı N sene 112. (19-28 Şubat 1701)

564/1971 Sahte Resmi Evrak Düzenleyenlerin Hapsedilmesi

Edirne subaşı olan (Boş) zîde kadrûhûya hüküm ki

Cizye evrâkını taklid iden Hüseyin ve buyruldu yazmağı taklid iden Hasan nam kimesneler Edirne zindanında habs olunub min ba'd ıtlâk olunmayub bir tarîkle ıtlâk olunmalarıçün buyruldu veyâhud emr-i şerîfim sâdır olur ise gönderüb 'arz eyleyüb tekrâr buyrulmadıkça ıtlâk olunmamak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

564/1972 Şehzade Selim'in Cenazesi İçin

Edirnedен İstanbula varınca yol üzerinde vâki' olan kadılara ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Yaradan Allah u te'âlâ ferzend-i ercümend şehzâdem Selim bu saray-ı fâniden 'azîm-i dârü'l-makâm olmağla na'aş-ı tevdi' için (Boş) zîde mecdûhû ile irsâl olunmuşdu imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz bu husûs için ücretleri ber vech-i peşin virilmek üzere her birinden ne mikdâr ... bargiri iktizâ iderse kimesneye te'addi olmamak üzere ashâbının rızâlarıyla ber vech-i peşin ücretleriyle yarar ve tüvânâ bargirler ihzâr idüb tekâsül ve ta'zir ile te'hirden ve bir tarîkle ücretlerinden bir nesne ketm olunub bir kimesneye te'addiden begâyet ihtirâz eylesesiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

565/1973 Şehzade Selim'in Cenazesi İçin

İstanbul kaymakamına ve kadısına ve bostancıbaşı ve defterdâr vekiline hüküm ki

Ferzend-i ercümendim şehzâdem Sultan Selim ... Rabb'in da'vetine icâbet ile emr-i şerîfim varduğu gibi seri'an ve 'acelen Silivriye ihtiyâten mükemmel donanmış birkaç kıta' sandal irsâl mekrini merhûm ve mâğfurlehümâ büyük vâlidem sultan tâb sarâhânın türbelerinde sığır(?) ve camız(?) ve âmâde idüb na'aş... .. na'aşı varub vâsıl olduk da ta'zim ve tahmîl ile tevdî' lâzım gelen masârîf ve mühimmâtı akçesin saray ağası ma'rifetiyle sarf olunmak üzere sen ki defterdarsın mûmâ-ileyhe teslim ve her husûsda kat'a tevezir olunmalu(?) eylemeyüb her vecihle tekayyüd ve ihtimâm eylesesiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

565/1974 Edirne İle İstanbul Arasında Ortaya Çıkan Eşkıyaların Yakalanması

Edirnedен İstanbula varınca yol üzerinde ve 'ayn ü yesârında vâki' olan kadılara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Edirne ile İstanbul beyninde tarîk-i hâlde ve 'ayn ü yesârında ba'zı kuttâü't-tarîk eşkıyâsı zuhûr idüb 'ibâdullaha isâl-i mazarrat kasdinde oldukları istima' olunub ol-makûle eşkıyâ 'alâ eyyi'l-hal ele getirülüb ahz ve bilâd ve 'abâd üzerinden def-i şer ve mazarratları mühim ve muktezî olub ve husûs-ı merkûm için (Boş) ta'yin olunmağla ol makûle kuttâü't-tarîk eşkıyâsından taht-ı kazâlarında bulunanlar mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle 'alâ eyyi'l-hal ahz ve ele getirilüb şer'an üzerlerine sübût olan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra hüccetleri divân-ı hümayûnuma ihzâr itdirmeğe her biriniz gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylesesiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

565/1975 Eşkıyaların Çaldıklarının Bulunması

Kengiri paşasına hüküm ki

Ahmed nam kimesne Tokad tarafından gelir iken Saka gölü başında on sekiz nefer kuttâü't-tarîk eşkıyâsı yoluna inüb bin altı yüz gurus nukûd ve üç re's atın nehb ü gâret idüb bu fesadı idenlerden ba'zıları kendi sancağına zu'ama ve 'ayân-ı vilâyetde ba'zılarının tavâb'ından olub aldıkları atları ol tarafa götürdükleri istima' olunmağla bi-eyyi'l-hâl buldurulub ahz ve 'inâyetde her kimin tev'abında ise şer'an üzerlerine sübût olan mevâd ile sicil ve hüccet ve kayd ü bend ile der devlet medârıma irsâl eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112.(19-28 Mayıs 1701)

565/1976 Eşkıyaların Çaldıklarının Bulunması

Bolu voyvodalarına hüküm ki

Ahmed nam kimesne Tokad tarafından gelir iken Saka gölü başında on sekiz nefer kutt'au't-tarîk eşkıyâsı yoluna inüb bin altı yüz gurus nukûd ve üç res atın nehb ü gâret idüb bu fesa-ı idenler Dört divan ve ... ve Bolu civârında sâkin levendât tâifesinden oldukları istima' olunmağla imdi mezbûrları ahz ve zayi' olan akçe ve eşyâsın tahsil ve üzerlerine sübût bulan mevâdı sicil ve hüccet ve kendüleri kayd ü bend ile ihzâr itdürüb bu husûsda tekâsül idersen zayi' olan nukûd ve eşyâsından tahsil olunmuş olup âna göre hareket eyleyesiz deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112.(19-28 Mayıs 1701)

565/1977 Kilise Tamiri

Uyar kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Usuba nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb(?) karyelerin su kenarında bar başında vâki' feth-i hâkâniden beri yedlerine terk olunan kadîmi kilse mürûr-ı eyyâm ile harâbe meşref olduğun bildürüb ma'rifet-i şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında hükm ricâ itmekle şer'le yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113.

566/1978 Kürek Cezasından İtlak

Tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Cennetkuşu dimekle ma'ruf Ali nam kimesne tezvirât ile meşhûr olmağla ahz olunub tersâne zindanında habs olunmuşdu hâlâ ıslâh-ı nefis eyledüğün sîkâtdam ba'zı kimesneler haber vermeleriyle fîmâ b'ad kendü hâlinde olmak üzere itlâkiçün yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

566/1979 Kürek Cezası

Kapudân paşaya hüküm ki

Kırkkilise kazâsına tâbi' Konak nam karyede Panço veledi Beho ve fi'l-asl İnladı(?) kazâsından olup Mahmud paşa kazâsına tâbi' Zeryoz nam karyeden Yuvan veled-i İşkoyan ve yine fi'l-asl Sofya kurbunda Şermik kazâsından olup Kırk kilise kazâsına tâbi' Karakoca (?) nam karyeden Nikola veled-i Nikola nam zimmiler ile fi'l-asl Şehirköy kazâsından olup Kırkkilise'de ırğadlık ile sâkin Mehmed bin Abdullah nam mermerci kendi hallerinde olmayub hevâlarına tâbi' dokuz nefer mikdârı refikleri haydud ile me'an Baba-yı Atik kazâsına tâbi' Çetkerli nam karyeden Ali bin Hasan nam kimesnenin menzilini basub üç kisede mevcûd altun

ve gurus ve para mahtut beş yüz kırk gurus ve bir kılınçve bir kebîr tüfenk ve iki sim kuşağı vesâir eşyâsın nehb ü gâret ve mezbûru katl sadedinde iken ahâli-i karye tahallus idüb ahz olunduklarında ikrâr ve i'tirâfları hüccet-i şer'îye olundukdan sonra Rumili kadı 'askeri mevlânâ es-Seyyid Ali edâmâllahû te'âlâ fezâyilehû huzûrunda ikrarlarından rucu' itmeleriyle sâkıt olub şehâdetlerine binâen müddet-i medide mîrî sefinede kürek çekmek üzere habs olunmak lâzım gelmişdir deyu i'lâm itmeğin mevlânâ-yı müşârün-ileyhin i'lâmı mûcebince kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem zindanında vaz olunmak emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112. (19-28 Mayıs 1701)

566/1980 Evlad-ı Fatihan İle İlgili Meseleler

Ber vech-i arpalık Niğbolu sancağı mutasarrıfı Ali paşaya hüküm ki

Silistre ve Niğbolu sancağında sâkin Evlâd-ı fâtihân bedelleri malı on tokuz bin iki yüz toksan gurus olub bundan akdem bin yüz on bir ve yüz on iki senelerinde tahsili dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Yusuf dâme mecdühûya tefviz olunub lâkin tâife-i mezbûrenin bedelleri tahsili kendüye kemâl-i mertebe mukarrer olmağla bu âna dek zikr olunan senelerde tahsili ne mikdâr ise tahsilinden hesâbı görölüb kaydı üzerinden ref ve tahsili âhara tevfiz olunmak bâbında istida'-yı 'inâyet itmeğin bin yüz on bir senesinden her ne bekayası kalmış ise defteri mûcebince yerlü yerinden tefahhus ve tahsil ve bin yüz on iki senesinde dahi bu vakte değin gelince her ne almış ise bakiyenin yine defteri mûcebince sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin irsâl olunan sûret-i defter mûcebince zikr olunan senelere mahsûb olmak üzere tâife-i merkûmenin bâki kalan bedelleri malın yerlü yerinden tefahhus ve mübaşiretinle tahsil oluna deyu defterdâr Mehmed dâme ilmühû i'lâmıyla haslar kaleminden ve yedinden mühürlü tezkire mûcebince yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

566/1981 Eşkıyaların bulunması

Ber vech-i arpalık Kengırı sancağına mutasarrıf olan Ali paşaya hüküm ki

Ahmed nam kimesne der devlet medârıma gelürken Saka gölü kurbunda kutt'aü't-tarîk eşkıyâsı yolun basub emvâl ve eşyâların nehb ü gâret itmekle dergâh-ı mu'allâm kapucu başlığı nâmıyla Bolu voyvodası olan Ahmed dâme mecdühû mübâşeretıyla eşkıyâ-yı merkûmeyi Ankara tarafına gitdükleri haberi alub akiblerince gidüb Ankara sancağına ta'arruz eylediği mezbûr şakîlerden yedi neferi ayrulub Kütahya tarafına gidüb ve iki neferi Ankara şehrinde mütemekkin olmağla meskenlerine dâhil olduğun bilür ademler haber virüb mezbûr şakîlerin refikasından Bayrakdar Ali nam şakî Kengırı sancağında Aceviran nam karyede sâkin zu'amadan Hasan çavuş ademi ve Egebir nam çiftlikde hânesinde mütemekkin olduğu haber

virilüb üzerine vardukda haberdar olmağla merkûm Hasan çavuş mezbûr ile firâr ve gâret olunan eşyâdan Hasan çavuşun ahurunda bir res kır at bulunub ahz ve merkûm Ahmed'i ... karye ahâlisi görüb sâir eşyâsı dahi Hasan çavuşun hânesinde mahfuz olub eşkıyâ ile şiddetli olduğu haber virildiğinde Çerkeş ve ... Virahşehir ve Kurşunlu kadıları 'arz ve ahâlîsi mahzar itmeleriyle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin ta'yin olunan mübâşir mücebince mezkûr Hasan çavuş ve Bayrakdar Ali bi eyyi'l-hâl buldurulub ahz u habs ve gâret olunan eşyâ tahsil ve mübâşir merkûm mücebince kayd ü bend ile der devlet medârıma ihzâr eyleyüb husûs-ı mezbûrda tekâsülden begâyet ihtirâz olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112.(29 Mayıs-8 Haziran 1701)

567/1982 Tökeli İmre'nin Eşine Konak Tayini

Asitâne kaymakamına hüküm ki

Tökeli İmre hutimet avâkıbuhi bi'l-hayrin zevcesi olan Zirinyi İlonâ 'arzuhal gönderüb bundan akdem mahruse-i İstanbul'da sâkine olduğu hânedan fermân-ı şerîfimle Erdel kapu kethüdâları hânesine girüb lâkin hâne harâb ve sınık olub derununda sâkin olmak mümkün olmamağla ... veyâhud bir münâsib konak ta'yin olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğın sen ki vezir müşârün-ileyhsin sâhibinin rızâsıyla ücreti kendü tarafından virilmek üzere bir münâsib hâne tedârik olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Z sene 112. (9-18 Mayıs 1701)

567/1983 Sürgün Cezası

Yenişehir-i Fenar naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Terloni kazâsı sâkinlerinden Karalya dimekle ma'ruf Ahmed nam kimesne kendü halinde olmayub dâima re'âyâyı ta'ciz ve rencide ve hilâf-ı şer'-i şerîf külli akçelerin alub te'addi itmekle bundan akdem re'âyâ tâifesi ahvâlleri der devlet medarına i'lâm eylediklerinde mur'afa-i şer' için emr-i şerîfim ısrar(?) itmeleriyle mezbûr Ahmed ile mur'afa olduklarında ba'del'l-yevm kazâ-i mezbûrede sâkin olmayub bilâd-ı âhara nakl ve âhar kazâda ikâmet eylemek üzere re'âyâ tâifesinin yedlerine cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmeğın hâlâ kazâ-i mezbûrde sâkin kemâfi'l-evvel re'âyâ fukârasın ta'ciz ve rencide üzere olduğu i'lâm olunmağın mezbûr Ahmed kazâ-i mezbûrede sâkin olmayub mukaddemâ virilen hüccet-i şer'îye mücebiyle ma'rifet-i şer'le âhar kazâyâ nakl itdürülüb bir vecihle ta'lil ve muhâlifet itdürülmeye deyu bi'l-fi'il yeniçeri ağası el-Hâc Mehmed dâme 'ulüvvûhû mektûbu mücebiyle 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112.(19-28 Mayıs 1701)

567/1984 Yeniçeri Zabıtı Haseki Mehmet'in Turnacı Başılığa Tevcihi

Hâlâ Kurna Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı Haseki Mehmed zîde mecdûhûya hüküm ki

Sen ocağın emekdâr ve sadâkatkârlarından olub mahâl ve müstehak olduğun ecilden turnacıbaşılık ile Kurna Kal'ası muhâfazasında ağa vekâletini sana 'inayet ve ihsânım olmağla emr-i şerîfim vusulünde kemâfi'l-evvel altmış yedi cema'at hidmetinde olub me'mur olduğun hidmet-i muhâfazada ve zabt u rabt neferâtda mûcid ve say' olub gereği gibi ikdâm ve ihtimâm eylesen deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Z sene 112.(19-28 Mayıs 1701)

567/1985 Bağdat Kalesi'nde Kul Kethüdâsı Mustafa'nın İstanbul'a Gelmesi

Bi'l-fi'il kul kethüdâsı olub hâlâ Bağdad Kal'ası muhâfazasında olan Mustafa zîde mecdûhûya hüküm ki

Ol-mektûb muktezî olmayub der devlet medârıma gelmen elzem olmağla ta'yin olunan (Boş) zîde mecdûhû varınca ol cânibde altmış yedi cema'atinden merkûm Haseki İbrahim zîde kadrûhûyu yerine vekîl nasb idüb kendin der devlet medârıma gelmen fermânım olmağla mûmâ-ileyhin yerine vekîl nasb ve ta'yin ve kendin te'kid ve tevakkuf eylemeyüb der devlet medârıma gelüb lâzime-i zimmetin olan temşiyetinde mecd ve say' olasin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

568/1986 Görice Kazasında Eşkıyalık

Ber vech-i arpalık İskenderiyye sancağı mutasarrıfı Ahmed ve Hüdaverdi ve İlbasan sancağı mutasarrıfı Hüseyin ve Avlonya sancağı mutasarrıfı Adem dâme ikbâlehûmaya ve İşbat ve Timuriçe ve Uyar ve Piremidi ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Görice kazâsı ahâlisi gelüb bundan akdem bunların ba'zılarının yolun basub katl-i nüfus ve gâret-i emvâl iden Eşit kazâsından Muço Hasan ve Sate hâce ve Halil sute ve Muço kumzi (?) ve Nasuh ve Hasan ve Paye ve Timurçe kazâsından İbrahim ve Abdüllatif Müveddet oğulları ve karındaşı ve Uvyar kazâsından İbrahim Boz ve Abdülaziz ve Halil ve Ahmed ve odabaşı oğulları ve İsfendiyar kazâsından Rusko Priçki ve karındaşları Panço ve Mehd ve Premedi kazâsından Ali kesen ve karındaşı ve Halil ve Dursun ve Hasan Kuriş ve Alçoku ve İbrahim ve karındaşı ve Hacı oğulları ve Mehd ve Palçoku ve Gürkani ve Dur Ali nam şakîlerin keyfiyet ahvâlleri der devlet medârıma i'lâm olunduk da şer'le haklarında lâzım gelen icrâ olunmak için kapudân paşa mübâşiretiyle sen ki İskenderiyye sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyhsin

mukaddemâ sana hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşken firâr itmeleriyle ba'de'l-yevm gelüb sâkin olmak murâd eylediklerinde zikr olunan kazâlar ahâlisin ahza ta'ahhüd eyledikleri hüccet-i şer'îye olunub lâkin mübâşir mezbûr giddikden sonra yine zuhûr ve yerlerine gelüb kemâfi'l-evvel zulm ve te'addi üzere olmalarıyla Belgrad kadısı 'arz eyledüğün bildürüb siz ki mûmâ-ileyhimsiz mezbûrlar 'ahz u habs olunub ahvâlleri der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmağın bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

568/1987 Kalebend ıtlakı

Kıbrıs beglerbegisine ve Lefkoşa monlasına ve Moğosa Kal'ası dizdarlarına hüküm ki

Adana sâkinlerinden Seyyid el-Hâc Mustafa gelüb bundan akdem ... olmak üzere Adana beglerbegisinden şikâyet idüb ihtilâle ba'is olmağla ıslâh-ı nefis için Kıbrıs cezâresinde vâki' Magosa Kal'asında kal'a bend olunmağın fermânım olmuşdu hâlâ ıslâh-ı nefis eylemeğın bildürüb ol-bâbda istidâ-i 'inayet eylemeğın ba'de'l-yevm paşalar ve vilâyet umûruna karışmamak üzere ıtlâk oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

568/1988 Borç Talebi

... *sahih kayd vardır*

Asitâne kaymakamı vezir Osman Paşaya hüküm ki

Yako nam Yahudi gelüb mahruse-i İstanbulda sâkin defterdâr-ı sâbık hacı Ahmed zimmetinde iki kise akçe hakkı olmağla bundan akdem iki def'a emr-i şerîf virüb taleb eyledikde ita'at-i emr-i şerîf eylemediğın bildürüb ol bâbda istida'-i 'inâyet itmeğın sen ki vezir müşârün-ileyhsin bundan akdem tahsil için emr-i şerîfim virilmişken ita'at itmeyüb edâda ta'lil itmekle emr-i şerîfim varduğı gibi merkûmu habs ve tahsil eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

568/1989 Kürek Cezasından İtlak

Asitane kâimmakâmına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Göher nam nasrâniye gelüb zevci Asuder nam zimminin bundan akdem hilâf-ı şer' vaz' ve hareketi vardır deyu tersâne zindanına vaz' olunduğın bildürüb ıslâh-ı nefis idüb ba'de'l-yevm hilâf-ı şer' vaz' ve hareket itmeyüb kendü hâlinde olmak üzere ıtlâk olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere ıtlâhkiçün yazılmışdır. Fî evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

568/1990 Saruhan Sancağında Eşkîyalık

Aydın ve Saruhan sancakları muhassılı (Boş) dâme ikbâlehûya ve Güzelhisar nâibine hüküm ki

Zu'amadan Mustafa zîde kadrûhû gelüb Saruhan sancağında Atalya nâhiyesine berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukda ze'ameti karyelerinde Susurne nam karyesi re'âyâsından hacı Mustafa efendi dimekle ma'ruf ve İbrahim ve Halil nam şakîler yeniçerilik iddi'asın iden on nefer kimesneler ile bin yüz (Boş) senesinde ... cam'î-i şerîf imamı menziline girüb zevcesine fi'il-i şeni' kasd ve imam-ı mezbûr-ı dahi katl kasd itmek istediklerin ... hâlâs olub ve yine karye-i mezbûrede sâkin Abdullahın menziline basub zevcesini ... tağlara götürüb ve Ahmed nam kimesnenin dahi menziline girüb zevcesini fi'il-i şeni' kasd ve ... Rahime nam hâtunu taş ile urub mecrûh itmeleriyle ol-hâlde müteveffîye olub bunun emsâli fesad ve şekâvetlerin nihâyeti olmamağla mezbûr şakîler bî-eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb Güzelhisar kadısı huzûrunda murafa'a-i şer' olunmağla üzerlerine şer'an sübût olan mevâd sicil ve ... şer'le ... ve sûret-i sicilleri ile der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylesin yeniçeri ağası mektûbu görülmek şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

569/1991 Dimetoka'da Eşkîyalık

Dimetoka nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Ortaköy nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı 'arzuhal idüb yine kazâ-i mezbûrda papa İstoku ve Beraskova nam zimmiler bin yüz (Boş) senesinde birkaç seneden berü ... vesâiriden ... umûruna karışub hilâf-ı şer' kendüler için on üç kise akçeden mütecâviz akçelerine ekl itmeleriyle bundan akdem ihzârlariçün çavuş mârifetiyle emr-i şerîfim sâdır olub varduklarında mezbûr papa İstoku firâr ve mesfur Beaskova ahz ve çavuş merkûm yedinde mahbus olunduğu bildürüb ... mahalline ihzâr ve papa İstoku ele götürülüb zuhûra gelür ise karye-i mezbûrda olan hânesi ... zuhûra geldikde divân-ı hümâyûnuma ihzâr olunmuşdur bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

569/1992 Kilise Tamiri

... kadısına hüküm ki

... varoşunda sâkin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb varoş-ı mezbûrda feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-ı eyyâm ile sakf ve divârları harâbe meşref olmağla bundan akdem ma'rifet-i şer'le keşf ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmeğın varub

hüccet-i şer'îye mücebince hâriçden iscâr ve işcâr ve vaz' olunmak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olunduğu mertebe vaz' kadîmi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'îye mücebince vaz' kadîmi üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

569/1993 Yanlış Suçlamalar İle Sürgün Edilenlerin Eski Yerlerine Gelmesi

Trabzon yeniçeri zâbıtı olan Ahmede hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda yeniçeri çavuşlarından Ahmed ve Halil ve Süleyman çavuşlar kendü halinde olup hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve te'addisi yoğken sâbıkân Trabzon yeniçeri zâbıtı olan ... hilâf-ı inhâ 'arz ve ithâmıyla mezbûrlar âhar diyâra nefy olunub lâkin mezbûrlara gadr olduğu ahâli-i vilâyet ümenâ ve hutebâ ve 'ayân ve eşrâfı mahzar ve Trabzon kadısı 'arz itmekle mezbûrlar kemâfi'l-evvel vatan-ı asliyelerine ve hânelerinde ikâmetlerine muhâlefet olunmaya deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fi evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

569/1994 Hırsızlıktan Hapsedilenlerin Kefil Vasıtasıyla Serbest Bırakılmaları

Kırkkilise nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Kayaklı nam karyeden Yorgo veledi Alustol ve İzkor veledi Nikola ve İnderya veledi Beraho nam zimmiler gelüb (Boş) veledi Demo nam zimmi bundan akdem menzilimi basub bir re's bargirimi sırka iden sizsiniz deyu bunları ahz u habs itdürmekle Edirne'de Rumili kadı'askerim huzûrunda vâki' şer' olunduklarında ... mezbûrlar Nikola veledi İnderya ve Alustol veledi Nikola ve Demo veledi Todori ve İzkor veledi Kata ve Nikola veledi Baki nam zimmiler huzûr-ı şer'de mezbûrların nefislerine ve hîn-i mutâlebede meclis-i şer'e ihzârlarına kefil olduklarına kibel-i şer'den hüccet-i şer'îye virildüğün bildürüb ol-bâbda hükm-i hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden her ne vakitte taleb olunur ise divân-ı hümayûna ihzâr eylemek üzere birbirlerine kefil olduk dan sonra itlâk olunmaları emrim olmuştur. Fî evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

569/1995 Tırhala Sancağının Timar ve Zeamet Sahiplerine İki Ay Ek Süre Verilmesi

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya hüküm ki

Rum ili ve Anadolu'da olan ze'amet ve timar mutasarrıflarından deruhde olmayanlar bin yüz on iki rebî'u'l-evvel gurre-i evâhiriinden yüz on üç muharremi guresine değin ellerinde

olan temessükâtlarıyla gelüb deuhde olmaları fermânım olmağın sen ki vezir müşârün-ileysin Tırhala sancağı zu'ama ve erbâb-ı timar dahi tarafından minvâl-i meşrûh üzere tenbîh olunduğu i'lâm eylišsin lâkin (silik) olmağla müddet-i merkûmede deruhde olmaları cedd-i imkânda olmamağla livâ-i mezbûrun zu'ama ve erbâb-ı timarından henüz deruhde olmaayanlar ellerinde olan eger tahvilât ve eger tezâkir bervâtlarıyla der devlet medârıma gelüb deruhde (silik) bervât idince deruhde açığından ze'amet ve timarlarına ta'arruz olmamak bâbında bir iki ay mehl vermek üzere istid'a-i 'inâyet eylediğın ecilden gure-i reb'iu'l-evvele değın mehl vermek emrim olmuşdur buyurdum ki. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

569/1996 Sürgünden İtlak

Yanya kadısına hüküm ki

Aişe nam hâtun gelüb zevci olub bundan akdem lağımca başı olan Mehmed Yanya kazâsında olmak üzere nefyi fermânım olmuşdu muzdarîbü'l-hâl olduğun bildürüb sebili tahliye olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere sebili tahliye olunmak için yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

570/1997 Yeniçeri Serdarının Eşkîyalığı

Aydın muhassılı Nasuh dâme ikbâlehûya ve (Boş) kadısına hüküm ki

Hâlâ Tire'de yeniçeri serdârı olan Arnavud el-Hâc İbrahim kendü hâlinde olmayub şîrb ve şekâvet ile meşhûr ve ikaz-ı fitne ve fesada ba'is olduğundan gayrı hevâsına tâbî' eşkıyâyı başına cem' ve ehl-i 'arz yeniçeri vesâir müslîmîni tekrim ve tecrîm ve hilâf-ı şer'-i şerîf darb ve 'arzları ... ve nice kimesnelerin çiftliklerin ve emvâl ve erzakların zabt idüb taraf-ı şer'den üç defa' adem gönderilüb da'vet-i şer' olunduk da ita'at eylemedüğün kazâ-i mezbûr ahâlisi mahzar eyleyüb lâkin husûs-ı mezbûrun ... ihtimâli olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin huzûrunda 'ayân-ı vilâyet muvâcihesinde 'akd-i meclis idüb mezbûrun vech-i meşrûh üzere te'addisi bi'l-muvâcihe şer'le sâbit olursa ashâb-ı hukûkun hakları şer'le alıvirildikten sonra divân-ı hümayûnuma ihzârı fermânım olmağın mübâşir ta'yin olunan (Boş) zîde kadrûhû ma'rifetiyle mezbûr Arnavud el-Hâc İbrahim meclis-i şer'e ihzâr ve kazâ-i mezbûrun 'ümenâ ve hutebâ ve 'ayân ve eşrâfı muvâcihesinde himâyesiyle murafa'a idüb vec-i meşrûh üzere te'addisi şer'an sâbit ve zâhir olursa ashâb-ı hukûkun hakları alıvirülüb ahkâk-ı hak olundukdan sonra üzerine sübût bulan mevâd sicil ve sûret-i sicili ile vâki' hâl sahîh üzere yazub der devlet medârıma 'arz ve i'lâm ve merkûm el-Hâc İbrahim'i mübâşir-i merkûma teslim ve bir an evvel divân-ı hümayûnuma ihzâra tekayyüd ve ihtimâm eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri Za sene 112. (29 Nisan-8 Mayıs 1701)

570/1998 Babadağı Yeniçeri Zabıtının Özi Valisine Katılması

Babadağı muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan Haseki Mehmed zîde mecdûhûya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin Özi vâlisi vezirim Yusuf paşa edemallahû iclâlehûnun yanında iktizâ iden hüdemât-ı ‘aliyyemde re’y-i savâbdidi birbiri ile hareket itmek üzere me’mur ve ta’yin olmuşsundur imdi me’mur olduğun üzere ... tedârik ve ziyâde ... ile varub vezir müşârûn-ileyhin sözündenve re’yinden hâriç vaz’ ve hareket eylemeyüb lâzım gelen hüdemât-ı ‘aliyyemde rey’i üzere ‘amel ve hareket eylesin bu emr-i mühim ve ... külli hidmet me’mul olmağla dâmen-der-meyân ve me’mur olduğun hidmet-i hümayûnum tekmîlinde ... ihtimâm eyleyüb bir vecihle tehâvün ve tevzir ve ta’lil ve tereddüd ve tesâhüm ve tekâsüle cevâz göstermeyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî eva’ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

570/1999 İstanbul ve Edirne Arasındaki Eşkîyaların Yakalanması

ve (Boş) ve (Boş) kadılarına ve Gelibolu ve Şarköy ve Rodoscuk ve Keşan kazâları kadıları nâiblerine ve zikr olunan kazâlarda vâki’ kethüdâ yerleri ve yeniçeri sedârları vesâir ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Taht-ı kazânızda vâki’ ba’zı cibal ve kurâlarda haydud ve kuttâü’t-tarîk eşkıyâsı zuhûr idüb ebnâ-i sebile îsal ve hasâret eyledikleri istima’ olunmağla eşkıyâ-yı mezbûr her nerede bulunursa ehl-i vilâyet ittifakıyla ele götürölüb bilâ-tereddüd şer’le lâzım gelen cezâları tertib olunmak için (Boş) usta zîde kadrûhû ta’yin olunmağın imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz emr-i şerîfim vusulünde mezbûrlar her nerede haber alınur ise mu’teber kadîm üzere ... tarîkiyle mezbûrları ta’kib ve izlerinden ayrılmayub ve bizim kazâmızdan çıkub âhar kazâ toprağında dâhil oldılar deyu bahane eylemeyüb her nerede görölür ise mezbûrları ittifak ve ittihad ile bi-eyyi’l-hâl ahz ve ol-makûle şekâvet ve fesadları mu’ayyen olan eşkıyânın bilâ-tereddüd şer’le haklarında lâzım gelen cezâların tertib ve i’dâm ve cevd şer ve mazarratları ‘ibâdullah üzerinden def u ref idüb bu bâbda tehâvün ve tekâsülden ve bir dürlü gadr ve bahane irâdından begâyet ihtirâz eylesesiz deyu yazılmışdır. Fî eva’ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

570/2000 Suret

Bir sûreti Ahivli ve Kırkkilise ve kadılarına ve zikr olunan kazâlarda yeniçeri serdârları ve kethüdâ yerleri ve ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine yazılmışdır.

570/2001 Suret

Bir sûreti Çorlu ve Bergos Baba-yı Atik ve havâss-ı Mahmud Paşa kadılarına ve kethüdâ yerlerine ve yeniçeri serdârlarına ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine yazılmışdır.

571/2002 Sürgün cezası

Aydın muhassılı Nasuh paşaya ve Karaağaç-ı Güzelhisar kadısına hüküm ki

İstanbul'da vâki' merhûm sultan Murad han türbesi evkâfında Türgiş mukaat'ası zâbıtı Osman zîde kadrühû gelüb kazâ-i mezbûrda Hüdaverdi nam kimesne kendü hâlinde olmayub evkâf-ı mezbûre karyeleri mefruzü'l-kalem makt'uu'l-kadem min külli'l-vücuha serbestiyet olduğundan ... tâifesi tarafından yetmiş seksen nefer ademle vakfın re'âyâsı üzerlerine gelüb fukara re'âyâ kulların bi-gayrı hak habs ve tecrim ve bilâ emr-i şerîf ... başlık(?) vesâir bunun emsâli tekâlif nâmıyla akçelerin ve emvâl ve erzâkların alub te'addi itmekle bundan akdem men'-i birle birkaç defa' emr-i şerîfim virilmişken memn'u olmayub yine vech-i meşrûh üzere zulm ve te'addisinden re'âyâ-yı vakfın perâkende ve perişan olmasına ba'is ve ol-vecihle ... def ve gadr olunduğun bildürmekle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin mezbûr Hüdaverdi'yi Kıbrıs'a nefy eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

571/2003 Basra Valisi Ali Paşaya Hilat Gönderilmesi

Basra vâlisi vezir Ali paşaya hüküm ki

Bi 'inâyetillahi te'âlâ ahsen-i tevakkufe Kurna ve Basra'nın me'mul-i hümayûnum üzere zabtı müyesser olub ve eğer Basra ve eger Kurna'nın asker ve cebehâne ve tobhâne mühimmâtı tertîb ve ahvâli tanzîm olundukdan sonra sen ki vezir müşârün-ileyhsin makarr-ı hükümetinde kalub Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşanın asâkir-i mansûrem ile cânib-i Bağdada 'avd ve âbâbların hacz vezir müşârün-ileyhin ve senin mektûblarınız ile mashuben irsâl olunan Basra kadısının 'arzı ve Basra'nın 'ulemâ ve sulehâ ve meşâyih vesâir kul ve zua'fasının mahzarları gelüb mefhûmu bi'l-cümle mefhûmu 'ilm-i 'alim şümûl-i hüsvânem olmuşdur vezir müşârün-ileyh ile senin hüsn-i murâfakat ve muvâfakat ve Basra'da dahi ahsen-i gürdar ve ecmel etvârlarıyla hareketin huzûr-ı faizü's-sürur peyderşahânemde meşkur olub bundan böyle dahi Basra'nın zabt u rabtında ve ... olan re'âyâ ve berâyânın himâyet ve sıyânet vesâir levâzım-ı hüsn-i eyâletde olan mesâlih ve mehâmın itmâm ve ikmâlinde vukur-ı kiyâset tam-ı kifâyet ile senden hidmet me'mul olmağla hâliyâ hakkında şevârik-ı 'inâyetim meşârik-ı hükümetinde şârik olub hassâ hal'-i kahire-i mâlukânemden samur faizü's-sürur zuhte-i ber-sevb-i hil'at-ı mûresu'l-behçet-i sultâni ve esyâf-ı fâtihatü'l-eknâfımdan bir kabaza şimşir ateş taht ... 'inâyet ve ihsânım olmağla (Boş) zîde mecdûhû ile irsâl olunmuşdur vusulünde 'inâyet ve ihsânım olan

hil'at-ı kahire (silik) zâhiremi hatvât-ı ta'zim ile istikbâl ve iktisâ ve izhâr ma'fîret ve meyâfîret itdikden sonra Basra ve Kurna ve etrâf ve ittihâsının kaffe-i umûrunun tanzîm ve tansîfine ikdâm ile kıyam ve bezl-i cedd ü ihtimâm idüb nizâm-ı ahvâl-i memleketde dergah-ı hâl ra'îyyet... vesâir hüsn-i iyâld ... olan halitler bi'l-cümle muktezâ-i şer'-i ... ra'îyyet ve asâr-ı mu'adelet ile sûret hâsul olmağla ... fehvâ-yı şerîfî üzere hareket idüb 'amm-ı umûr-ı kazâ ve kaffe-i mehâm-ı ahâli-i ... şer'î şerîf iktizâ ile istim'ar-ı bilâd ve istirdâd-ı hâl-i 'abâda bezl-i cedd ü himmet ve bi tevakkufullahi te'âlâ hâliyâ Bağdad ve cânibine zümre-i kesret-i 'asâkir mukayyet ve Bağdad vâlisi vezir müşârün-ileyhe Basra cânibinin emvâli tevsîye olmunmağla peyderpeydir haberleşüb iktizâ iden emvâlinde vezir müşârün-ileyhden istikâmet idüb ve'l-hâsl Basra ve Kurna ve etrâf ve ittihâsının tanzîm umûrunu temlîk ve temine bezl-i cedd ü himmet eylesin Basra ... biraz eyyâmdan berü heycân (?) havâdis zamandan muzdarib olmuş memleketdir bi 'avnillahi te'âlâ ol vilâyetde bi'l-külîye asâr-ı ihtilâl ihtidâl bulub ahâlisinin ferâğ-ı pak ile rikah hâlleri ikzâ-yı murâd-ı hümayûnum ve senden rızâ-yı yemin-i iktizâ-yı mâlukânem üzere hareket-i merziyye me'mul ve muntazırdır her hâlde basîret ve 'inâyet ile 'akılâne (silik) hareket idüb senden me'mul olunduğu vech üzere mes'a-i cemile vücûda getürmeği hulûs ... ile bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

572/2004 Diyarbakır Valisinin Bağdad'da Görevlendirilmesi

Diyarbakır vâlisi vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Bundan akdem Basra tarafında 'asâkir-i mansûrem ile müteveccih olan düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'alem Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû bi 'inâyetillahi te'âlâ ... varub Kurna ve Basra'yı zabt ve düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'alem Basra vâlisi vezirim Ali Paşa edamallhu teâlâ iclâlehûyu Basra'ya takrir ve Basra ve Kurna'nın 'asâkir ve cebehâne ve tophâne ve mühimmâtı tertîb ile ahvâl-i tanzîm olundukdan sonra murâfakat 'inâyet-i âb-kerim ile 'asâkir-i mansûrem 'avdet ve gelüb dârü's-sâdât Bağdad'a varub dâhil olduğu i'âm olunub bundan sonra dahi Bağdad ve havâlisinde olan zıyâ ve bilâdın tanzîm ... ve havâli-i Bağdad'da olan mukata'anın eslâb-ı merğub üzere zabtı ve eşkıyâ-yı 'urbannın asâr-ı fesadlarının bil'-küllîye def u refî bâhusûs nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi ve Basra tarafının iktizâ iden ... nizâmının tekâmül ve temini vezir müşârün-ileyhin 'uhde-i kifâyetinde havâle olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhimsin sen dahi mükemmel kapun halkı ve Diyarbakır eyâletinin hükümet ve elviye mutasarrıflarından Eğil ve Huru ve Tercil ve Yalu ve Ketm ve Cizre hâkimleri ve Hazkifa ve Behrani ve Anak ve Çermik sancakları begleri ve 'umûmen alay begleri ve zu'amâ ve erbâb-ı timarı ile eylülde (?)

Bağdad'da ... vezir müşârûn-ileyhin re'y-i savâbdidi ile iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i ... eylemek üzere me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfîm vusulünde fermânım olduğu üzere Diyarbekir eyâletinde zikr olunan hükümet ve elviye mutasarrıflarını 'umûmen eyâlet-i merkûmenin alay begleri ve zu'amâ ve erbâb-ı timarıyla eylülde Bağdad'da bulunub Bağdad havâlisinin nizâm ve intizâmına mukâta'anın zabtı ve nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi ve Basra tarafının ... nizâmının tekmîl ve teminine vesâir iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde sıdk-ı derun İle bezl-i makdur eyleyüb senden me'mul olunduğu üzere mes'a-i cemile vücûda getürmeğe ziyâdesiyle himmet ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

572/2005 Suret

Bir sûreti Şehr-i Zor vâlisi vezir Yusuf paşaya mükemmel kapusu halkı ve eyâlet 'askeri ile

572/2006 Suret

Bir sûreti Musul vâlisi vezir İbrahim paşaya mükemmel kapusu halkı ve Musul alaybegisi ve zu'amâ ve erbâb-ı timârıyla

572/2007 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık Eğil hâkimi Hüseyin dâme 'izzûhûya

572/2008 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık

572/2009 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık Tercil hâkimi Hıdır dâme 'izzûhûya

572/2010 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık ... hâkimi Halil dâme 'izzûhûya

572/2011 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık ... hâkimi Ali dâme 'izzûhûya

572/2012 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık Cizre hâkimi ... dâme 'izzûhûya

572/2013 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık ... sancağibegi Ali han dâme 'izzûhûya

572/2014 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık ... sancağibegi Hasan dâme 'izzûhûya

572/2015 Suret

Bir sûreti ... sancağibegi Hıdır dâme 'izzûhûya

572/2016 Suret

Bir sûreti ... sancağibegi Süleyman dâme 'izzûhûya

572/2017 Suret

Bir sûreti ber vech-i ocaklık ... sancağibegi Ahmed dâme 'izzûhûya

572/2018 Suret

Bir sûreti Diyarbekir eyâletinin alaybeglerine

573/2019 Eflak Voyvodasının Nogayların Nizamı İçin Görevlendirilen Kırım Hanına Katılması

Eflak voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Cenâb-ı emâret-meâb eyâlet-nisâb sa'adet-iktisâb bi'l-fi'il Kırım hânı olan Devlet giray han dâme me'alihû Bucak ve nogaylunun nizâm ahvâli için me'mur olub düstûr-ı mükemmel müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Özi vâlisi vezirim Yusuf paşa dahi bu husûs için mükemmel kapusu halkı ve eyâlet 'askeriyle han müşârün-ileyhin yanına varub iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savâbdidi üzere harekete me'mur olunmağla sen ki voyvoda-yı merkûmsun sen dahi mükemmel kapun halkı ve güzîde ve müstevfi tüfenk endâz piyâde 'askerin ile han müşârün-ileyhin yanında hizmette bulunmağın mühim ve muktezi olmağla vech-i meşrûh üzere me'mur olmuşundur imdi işbu emr-i vâcibü'l-imtisâlim sana varduğu gibi yerine bir mâk'ul ve münâsib gördüğün bir boyarı vekil nasb ve ta'yin ve kendin asla ve kat'a bir an ve bir sa'at tehir ve tevakkuf ve bir dürlü 'özü ve 'illet irâdına ... olmayub me'mur olduğun üzere mükemmel kapun halkı ve güzîde ve müstevfi tüfenk endâz piyâde 'askerinle 'aceleden kalkub seri'an ve 'acelen han müşârün-ileyhin yanında varub ve mâdâm ki Bucak ve nogaylunun ahvâli nizâm bulub sen fermân-ı hümâyûmunla mahûs izn ve insirâf olmadıkça mufâratat eylemeyüb iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savâbdid ... üzere bezl ve say' ve kudret eyleyesin senden fermânım olduğu üzere mükemmel kapun halkı ve güzîde ve müstevfi piyâde

adamlarınla bi'n-nefs... bir gün evvel han müşârün-ileyhin yanında hizmetde bulunmağın lâzımdır şöyle ki yerine varub irişmeyüb rızâ-yı hümâyûnuma muhâlif bu husûsa suâl ve cevap kayda düşüb sonra ol mahall-i me'murda bulunmayacak olursan bir vecihle cevâba kadir olamazsın âna göre basîret ve 'inâyet üzere hareket ve me'mur olduğun üzere bir gün evvel han müşârün-ileyhin yanında varub ol-tarafın nizâm ahvâli itmâm bulunca re'y-i savâbdidi üzere hizmetde bulunub dikkat-i tam ve say' ve ihtimâm idüb ta'lil ... ve tesâmüh ve tekâsül üzere hareketden bir dürlü 'özü ve 'illet irâdından begâyet ihtirâz eylemeğın bâbında yazılmışdır. Fî evâ'il M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

573/2020 Boğdan Voyvodasının Nogayların Nizamı İçin Görevlendirilen Kırım Hanına Katılması

Boğdan voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Bucak ve nogaylunun tanzîm ahvâli cenâb-ı emâret-meâb eyâlet-nisâb sa'adet-iktisâb bi'l-fî'il Kırım hânı Devlet giray han dâme me'alihunun 'uhde-i ihtimâmına tevfiiz ve havâle olunub ve düstûr-ı mükerrrem müşir-i mufahham nizâm'ül-'alem Özi vâlisi vezirim Yusuf paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû dahi mükemmel kapusu halkı ve eyâleti 'askeriyle husûs-ı merkûm için han müşârün-ileyhin yanında varub re'y-i savâbdidi üzere harekete me'mur olunmağla sen ki voyvoda-yı merkûmsun sen dahi ... kapun halkı ile bi'n-nefs han müşârün-ileyhin yanına varub lâkin kapun halkı 'akl-ı kalil olduğu istima' olunmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde tarafından bir makdem ve kargüzâr boyar ta'yin ve bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem yanına güzîde ve müstevfî tüfenk endâz piyâde 'asker götürüb bi'l-cümle ol-tarafların ahvâli nizâmına mukayyedin olub ve sen emr-i şerîfimle murahhas izn ve insirâf olmadıkça mufârakat eylemeyüb iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde han müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi üzere bezl ve say' ve kudret eylesesin me'mur olduğun hizmete ... 'asker ile bulunmalusun âna göre teyakkuz ve 'inâyet üzere olub bu husûsda bir dürlü 'özü ve 'illet irâdıyla fermân-ı hümâyûnuma muhâlif vaz' ve hareketden begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeğın bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâ'il M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

574/2021 Soma Kazasında Adam Öldüren Eşkıyaların Yargılanması

Anadolu vâlisi vezir Abdi paşaya ve ... müftüsüne hüküm ki

Soma kazâsı sükkânından iken mukatderan vefât iden şeyh Halil'in zevcesi ve evlâd-ı suğârı İsmail ve Ümmü ve Kerime'nin vasîleri olan ... nam hâtun gelüb yine kazâ-i mezbûra sâkinlerinden Süleyman ve Ahmed nam karındaşlar hevâlarına tâbi' Mehmed ve Mustafa ve Osman nam kimesneler ile yekdil olmalarıyla bin yüz on iki senesinde cuma' gicesi ... mezkûr

şeyh Halil'i tüfenk ile urub bi gayrı hak katl ve vech-i meşruh üzere mezkûrân Ahmed ve Süleyman mezkûr şeyh Halil'i katl eylediklerin Soma kadısı ve Sandıklı nâibi 'arz itmeleriyle husûs-ı mezbûr Edirne'de şer'le tefahhus olundukda mezkûrân Ahmed ve Süleyman inkâr itmeleriyle mezbûreden şâhid taleb olundukda hâzır şâhidimiz olmayub şûhûdumuz diyârimiz olan Soma'dadır deyu ol-tarafa havâle olunmayub ilbâs itmeleriyle sen ki ... müftüsü(?) mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra müvelli olub mezbûrlar mübâşirle ol-tarafa irsâl ve ahkâk-ı hak olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek için Rumili kadı'askeri mevlânâ Seyyid Ali edamallahu te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmekle mezbûrlar dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdûhû mübâşeretiyle ol-cânibe irsâl olunmuşlardır imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde bu husûs gereği gibi tefahhus ve ihtimâm ve mahallinde ma'rifet-i şerle tam hak ve 'adalet üzere teftiş eyleyüb fi'l-hakikâ zikr olunan beş nefer kimesneler mezkûr şeyh Halil'i katl eyledikleri bi'l-muvâcihe şûhûd ... ile şer'an sâbit olub bi hasebi şer' lâzım gelir ise üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra mezbûrları kıssâsen bilâ-âmân katl eylesin ve eger şeyh-i mezbûru katl husûs üzerlerine sâbit olmadığı halde dahi katl icâb ider töhmet-i sâbıkâ ile mezbûrlar ... midir bî-garez müslîmînden suâl olunub ol-mâkule katli mûcib... ve cezâları sâbit olduğu ... dahi üzerlerine şer'an sâbit olan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra kezâlik bilâ tehir katl eyleyüb hüccetleriyle vâki' hâl der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylesiz şöyle ki katl-i mûcib cerâim-i sâbıkadan dahi üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ... olur ise islâh-ı nefis idince Kıbrıs ceziresinde Magosa Kal'asında kal'a-bend olunmak üzere cezîre-i merkûmeye nefy ve iclâ mezkûrlar cezîre-i merkûmeye dâhil(?) olub ka'la-i merkûmede kal'a-bend olundukları ... 'arz olunub der devlet medârıma irsâl eylemeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fi evâhiri z sene 112. (29 Mayıs-8 Haziran 1701)

574/2022 Gazze Sancağı Beyi ve Oğlunun Yakalanıp Öldürülmesi

Şam vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Gazze sancağı begi Şaki oğlu Hasan ve oğlu Ali zâlim ve ... ve say'-i bi'l-fesâd ve fi'l-'arz olub Gazze ve Remle ve bi'l-cümle livâ-yı merkûm ahâlisi zulm ve ... ve bi gayrı hak katl-i nüfus ve nehb-i emvâl ve bâ-husûs Gazze ahâlisinden ... Remle'de bî-vech-i şer' iki nefer ademi katl idüb bu misallü fesâd 'adet-i müstemiresi olub merkûmların şer'an katlleri lâzım gelmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim varduğu gibi bi eyyi'l-hâl mezbûrları katl ve ser makt'uları der devlet medârıma irsâl idüb bu husûsda bir vecihle tekâsül ve tevzir eylemeyüb bu mel'unları 'ibâdullah üzerine ... ise mazarratların def'at dahi âna göre tekayyüd

eyleyesin vallâ mes'ul olursun âna göre tekayyüd idüb hilâfdan begâyet ihtirâz eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

574/2023 Suret

Bir sûreti Kudüs-i şerîf sancağına mutasarrıf olan Mehmed paşaya

575/2024 Edirne ve İstanbul Arasında Ortaya Çıkan Eşkiyanın Yakalanması

Edirne'den İstanbul'a varınca yol üzerinde ve 'ayn ü yesârında vâki' olan kadılara ve Debre ve Saray nâiblerine ve kethüda yerlerine ve yeniçeri serdârlarına ve 'ayân-ı vilâyete vesâir iş erlerine hüküm ki

Edirne ile İstanbul beyninde tarîk-i cadde ve 'ayn ü yesârında ba'zı kutt'âü't-tarîk eşkiyâsı zuhûr idüb 'ibadullahâ isâl-i mazarrat kasdinde oldukları istima' olunmağla ol-makule eşkiyâ 'ala eyyi'l-hâl ele getirilüb ahz ve bilâd üzerinden def-i şer' ve mazarratlarıçün emr-i şerîfim şerefyafta sudur olmuş idi hâlâ havâli kasabasına iki buçuk sa'at Uğraş dimekle ma'ruf mevz'ide bayrak ile yüz nefer haydud eşkiyâsı müctemi' olub Vize ile Saray etrâfında dahi iki bayrak ile yüz nefer şâkiler etrâf ve eknâfda gezüb 'ibadullah üzerine ... olmağla keyd ve mazarratlarından emin olmayub muzdaribü'l-hâl olmalarıyla dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ocağından ol-tarafa me'mur olub otuz kırk nefer avcılar ele getüremeyüb ziyâde ... muhtâç olduğu 'arz ve i'lâm olunmağla mezbûr şâkiler bulundukları mahalde üzerlerlerine varilub 'ala eyyi'l-hâl ahz ve ele getütülmesi fermânım olub ve husûs-ı mezbûr içün (Boş) irsâl ve ta'yin olunmağın siz ki mûmâ-ileyhimsiz ol-makule kuttâ'ü't-tarîk eşkiyâsı her hanginizin taht-ı kazâsında bulunur ise ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle 'ala eyyi'l-hâl ahz ve ele getirilüb şer'an üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet ve hüccetleriyle divân-ı hümâyûnuma ihzâr itdirmekde her biriniz gereği gibi tekeyyüd ve ihtimâm eylemeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

575/2025 Sürgün Cezası

İtlâk olunmuştur. Fî evâhiri M sene 113.(28 Haziran-7 Temmuz 1701)

Kara karye ve Bozcada kadılarına ve Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen ki kara karye kadısı mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb Kara karye voyvodası Ahmed zîde mecdûhû meclis-i şer'e varub mûmâ-ileyhin ahvâli ma'rifet-i şer'le tefahhus olunduk da üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ancak Kara karye kazâsı sâkinlerinden Mahmud efendi dimekle ma'ruf kimesneden gayri voyvoda-i mûmâ-ileyhin su-i hâlin ihzâr itmeyüb merkûm Mahmud ve Mehmedin fitne icra-i ahkâm-ı şer'iyeye ve ...

cizyedarların umûruna ta'arruz ve bunun emsâli zulm ve te'addinin nihâyeti olmaduğın 'arz eyledüğün ecilden siz ki mûmâ-ileyhimsiz mezkûr Mahmud Bozcaada'ya nefy ve ıslâh-ı nefis idince habs olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

575/2026 İdam Edilen Gazze Sancağı Beyi Ve Oğlunun Reayadan Aldıklarının Hak Sahiplerine İade Edilmesi

Şam vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin me'mur olduğun vech üzere Gazze sancağıbegi Şaki oğlu Hasan ve oğlu Ali didikleri şakîleri katl itdikden sonra bi'l-cümle emvâl ve erzâk ve emlâkların ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter ve kabz eyleyüb ... bâzerganlarından hilâf-ı şer'-i şerîf üç yüz yigirmi akçeyi şer'le sâhiblerine red ve teslîm ve hüccet idüb sicilin irsâl ve bunlardan ma'ada vesâir iddi'a-yı hukuk iden kimesnelerin dahi şer'an sâbit olan hakları istirdâd idüb bir ferde gadr olmamalı eylesin bu ... zulm ve a'dâvete ... hareketi zuhûr olmuşdur veziri dahi ... oluncayadır tedârîki nevecihle mümkün ise tekayyüd ve ihtimâm eylemeğın bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

576/2027 Karaman Eyaletinin Eski Pirecik Sancağı Beyi Ali'ye Tevcihi

Konya kazâsı nâbine hüküm ki

Karaman beglerbegiligi 'avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemden işbu sene selâse ve 'aşer ve mie ve elf muharremü'l-harâmın gurresinde sâbıkân Pirecik sancağına mutasarrıf olan Ali dâme ikbâlehûya 'inâyet ve ihsânım olmağla sen ki mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin re'âyâ ve berâyâ te'addi olunmayub ve mir-i mûmâ-ileyhin mahsûlune ğadr olmamak üzere on inşâllahu te'âlâ mir mirân-ı mûmâ-ileyh tarafından mahsûlâtı misli küllince târih-i mezbûrdan Konya müteselliminin zabt u rabt ve vâki' olan mahsûlâta ve rûsûmâtta ve kânun ve defter mücebince mir mirân-ı mûmâ-ileyh için ahz u kabz eylemek üzere 'ayân-ı vilâyetden bir ma'kûl ve müstehakım kimesneyi ma'rifet-i şer'le mütesellim nasb ve ta'yin ve mir mirân-ı mûmâ-ileyhin tecvid târihine düşen mahsûlât ve rûsûmâtdan mütesellim sâbık cüzî ve külli kabz eyledikde her ne ise mir mirân-ı mûmâ-ileyh için şer'le alıvırüb hilâf-ı kânun ve defter kimesneye ve te'addi olmamak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

576/2028 Geritaş'ın Muhafazası İçin Seksen Adet Sekban Atanması

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya hüküm ki

Geritaş kadısı mevlânâ Abdurrahman zîde fazlühû mektûb gönderüb kazâ-i Geritaş ahâlisi varub kazâ-i mezbûrun ba'zı yerleri mahzuf ve muhâta olmağla bir mikdâr sekban ile

üzerlerine bir bölükbaşı iktizâ itmekle derviş Ali nam kimesne müstakim ve hidmetin ‘uhdesinde gelmeğe kadir olduğundan ma’ada cümle ehl-i kazâ-i mezkûrun evza’ ve etvârından rızâ ve şükran üzere olmalarıyla ol mâkûle mahallerin muhâfazasıçün kifâyet mikdârı sekban ile mezkûr derviş Ali bölükbaşı nasb ve ta’yin olunmak bâbında emr-i şerîfîm ricâsına ... eylediklerin ‘arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin mukaddemâ fermânım olduğu üzere bu husûs için tarafından adem irsal ile mi olur ne yüzden münâsib görülür ise kazâ-i mezbûre muhâfaza için ... neferât muslihînlerden ma’lum ola suâl ve müstakim kimesneler olmak üzere kazâ-i merkûmeden iktizâsına göre sekban tutulub ittihad ve ittifak ile haydud eşkıyâsının ‘avn hakla şer ve mazarratlarından ve sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebilin hıfz u hırârestlerinden ve temin ve tekmîlleriinden bezl-i kudret üzere gereği gibi tenbîh ve tekîd eylesesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

576/2029 Kırım Hanı Tarafından Gönderilen Hazinenin Korunması

Edirne’den Bucak’a varınca yol üzerinde vâki’ olan kadılara ve kethüda yerlerine ve yeniçeri serdârlarına ve kurâ zâbıtları vesâir ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Bi’l-fi’il Kırım hanı olan Devlet giray han dâme me’alihû tarafında irsâl olunan hazine her hanginizin nefsi-i taht-ı kazânıza varub dâhil olursa münâsib ve mahfuz mahallerde kondurub ve gicelerde yanında bekçiler ta’yin ve gereği gibi bekledüb ve gider olunduk da mahzuf ve muhata olan mahallerde yanına kifâyet mikdârı tüfenk endâz ademler koşub esnâ-yı râhda zarar ve guzend irişdirilmemek üzere emn ve selâmetle birbirine irsâl ve mahall-i me’mura isâl idüb tesâmüh ve tekâsülünden ve hiâf-ı şer’î şerîfe zulm ve te’addiden ihtirâz olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva’ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

577/2030 Bazı taahhüdler sonucunda Cidde’ye sancak beyi olan Yusuf’un taahhüdlerini yerine getirmemesi

Ümera-yı Mısır’dan olub Cidde sancağıbegi Yusuf dâme ‘izzûhûya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin Bender-i Cidde’ye ibtidâ gelen sefâyin hendeyeden her bir sefine beşer bin idüb galâl-ı şihne ... cedîd ve müstahkem iki kıta’ sefine-i kebîre iştirâ ve cânibi mîrîye ... ve Mekke-i Mükerrreme su yollarının ta’mir ve termîmi için beher sene Cidde malından ta’yin olunan beşer bin gurus zamanında ta’mir iktizâ iderse Mekke-i Mükerrreme şerîfi ve kadısı vesâir ... ma’rifetleri lâzım olanların ma’rifetleriyle ta’mire sevk olundukdan sonra fazla kalursa ol-tarafda cümlelerin mikdârı olan bir kimesneye îdâ’ ve teslîm ve teslîmin hüccet olunub der devlet medârıma i’lâm ve zamân-ı hayatında ahâlî-i haremeyne beher sene müstehak oldukları vaz’ı müeyyineleri ba’zı istilâfın gibi emti’ ve ... itmeyüb bi’t-temâm nakd

virüb mukaddemâ Mısır tarafına virilen ... ref olunmağla Mısır tarafına ... ve bir dürlü bahane ile bir akçe virmeyüb mukâbelesinde ‘urban Cidde’si tekmîli için fermânım olan akçeleri kendü ‘avâidinden Mekke-i Mükerreme şerîfî olanlara bir nesne teslîm itmek ta’ahhüdün mücebince sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevketmakrûnum mücebince bin yüz on iki cemâdie’l-ahîrin guresinden üç sene bir tahvîl ile livâ-i mezbûr sana tevsîye olunub ta’ahhüdün mücebince lâzime-i zimmetin olan beşer bin idüb şihne mütehammil iki kıta’ sefine hendiyeli tedârik ve bu âna kalmayub mahalline isâl ve teslîm olunmak melhuz iken ihmâl ve müsâmaha olunduğundan ma’ada Mısır vâlisi vezirim Mehmed paşa edamallahû te’alâ iclâlehû tarafından taleb olunduk da ba’zı e’zâr ve ihyâ ile cevâb virdiğin i’lâm olunmağla bu ... nasul begden müstehak ‘inâyet olunmuşdur Cidde sancağı sana tevsîye olunduk da minvâl-i meşrûh üzere ta’ahhüd idüb hüccet virüb bâ-husûs haremeyn-i muhteremeyn ahâlisinin nakl galâllariçün sefinenin lüzûmu mukarrer ve mu’ayyen iken ne vecihle bu güne harekete cesâret idebildin baş ve canından havf eylemezsin imdi emr-i şerîfim vusulünde ‘akıbet-i ömrün mülâhaza idüb ta’ahhüdün mücebince bilâ-tereddüd ve tevakkuf ‘ala eyyi’l-hâl beş bin urub(?) şihne mütehammil iki kıta’ cedîd ve müstahkem sefine hendiyeli iştirâ ve tedârik ve bir gün evvel mahalline isâl ve teslîm ve teslîmini hüccet idüb der devlet medârıma irsâl ve kendüyü gazâb-ı ... hüsrevânemden tahallüs eylesin şöyle ki bundan sonra dahi ihmâl ve müsâmaha üzere hareketib mesmu’-ı hümâyûnum olursa ... gazâb-ı hüsrevânemden bir vecihle halâs olmayacağını mukarrer ve müstehak bilüb âna göre basîret ve ‘inâyet ile harekete ve bu emr-i mehâmın itmâmında ziyâdesiyle dikkat eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva’ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

577/2031 İnsan Öldürenlerin Cezalarının Verilmesi

İstanbul kaymakamı ve tersâne-i ‘amire kethüdâsı vekiline hüküm ki

Fatıma nam hâtun bundan akdem ithâmen ahz u hats olunan Hasan nam kimesne ile Dinan ve Dimo ve Yuvan nam zimmiler için kızım Aîşe nam hâtun ile vasîsi olduğum sağır eytâmın babaları ve dâmâdım olan Ömer’i katl eylemişlerdir deyu asâleten ve vesâyeten da’va eyledik de mezbûr zimmiler dahi merkûm Hasan bize reis olub ve delâlet itmekle gâib-i ‘ani’l-meclis üç nefer refiklerimiz ile me’an mezbûr Ömer’in gice ile meznîlini basub mezbûrûn Ömer’i ve zevcesi Aîşe’yi katl eyledik deyu her biri tâliben ikrâr ve i’tiraf itmeleriyle mezbûrûn Dinan ve Dimo ve Yuvan haklarından kutt’au’t-tarîk hükmü icrâ olunmak lâzım olub ve mezbûr Hasan’ın bundan akdem Hayrabolu nâibi huzûrunda kendin da’va itdikde oldahi vech-i meşrûh üzere ikrâr eylediğinden gayri merkûm Hasan’ın dâima bu makûle töhmetle mütehhim olub say’-i bi’l-fesad olduğunu bi-garez müslîmîn ihzâr ve hâlâ mezkûr Hasan ikrâr-ı mezkûrdan rucu idüb inkâr itmekle lâkin müslîmîn-i mezkûrun ol-hüccet-i mazmûnu üzere olan ihbârları

mûcebince merkûm Hasan cûrm-i 'azîm ile mütehhim olmağın mü'ebbed mîrî sefinede habs olunmağıçün Rum ili kadısı'askeri mevlânâ seyyid Ali i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince mîrî sefinede müebbed habs oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

577/2032 Kilise Tamiri

Bınar hisârı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Yeni köy nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürûr-i itmam ile münhezim ve harâbe meşref olmağla bundan akdem virilen emr-i şerîfım mûcebince ma'rifet-i şer'le keşf ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'ie virilmeğın bildürüb hüccet-i şer'ie mûcebinde ta'mire muhtaç olan mahalleri hâriçden iscâr ve işcâr vaz' olunmak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' mertebe vaz' kadîmisi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhâlefet olmamak bâbında hüküm ricâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'ie mûcebince mes'a-i şer' olduğı mertebe ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

578/2033 Karahisar-ı Sahib Sancağı Beyinin Reayadan Aldıklarının İade Edilmesi

(Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Bundan akdem Karahisar-ı sâhib sancağına mutasarrıf olan Hasan paşa livâ-i mezbûr ahâlisine hilâf-ı şer'i şerîf te'addi eyledi deyu iştikâ olunduk da bî-vehc-i şer' alduğı girü ashâbına red itdirilmek üzere emr-i şerîfımle mübâşir ta'yin ve Anadolu vâlisi Abdi paşa tarafından dahi adem gönderilüb dâvet-i şer' olunduğunda vezir müşârün-ileyh huzûruna gelüb murafa'a-i şer' olmak üzere cevâb virmişken imtinâ' ve vilâyeti tarafına revâne olduğı vezir müşârün-ileyh i'lâm itmekle siz ki kadıların husûs-ı merkûm içün mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı 'ali kapucubaşlarından (Boş) dâme mecdühû ma'rifetiyle mir mirân-ı mûmâ-ileyh ahz ve sâkinleri olan Karahisar ahâlisi ile gelüb murafa'a-i şer' olmak üzere mir mirân-ı mûmâ-ileyhi der devlet medârıma ihzâr olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

578/2034 Silivri'de Saldırıya Uğrayan Tüccarın Mallarının Bulunması

Hayrabolu ve (Boş) kadılarına ve ... ustası zîde kadrühûya hüküm ki

Tüccâr tâifesinden el-Hâc Abdüllatif ve el-Hâc Mehmed ve İsa vesâiri 'arzuhal gönderüb bin yüz on iki senesinde İstanbul'dan gelürler iken Silivri nâhiyesinde Canbaz deresi

nam mevzi'de olan çeşme kurbunda ... beş altı nefer eşkıyâ alet-i harb ile üzerlerine gelüb içlerinden birini iki yerinden darb ve mecrûh ve yanlarında olan Hind ve Acem ve Haleb ... yağma ve gâret itmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûrlardan iki neferi ahz ve ikrârları mûcebince hüccet olunmağla sen ki usta-i merkûmsun hâlâ yedinde habs olunub üç nefer refikleriyle yatakları Hayrabolu kazâsı karyelerinde olduğu haber vormeleriyle mübâşeretinle şer'le tefahhus refikleriyle yatakları ele getürüb gâret eyledikleri eşyâları ... götürölmek bâbında hükm ricâ itmeleriyle sen ki usta-i mezkûrsun ma'rifetinle bi-eyyi'l-hâl buldurulub eşyâları ashâbına teslim ve şakîler ahz olunub divân-ı hümayûnuma ihzâr olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

578/2035 Sürgünden İtlak

Hurpişte kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Tatar Mehmed ve oğlu Mahmud nam kimesneler 'arzuhal gönderüb dergâh-ı 'ali kapucu başlarından Mehmed dâme mecdühûnun i'lâmı mûcebince vilâyetlerinden diyâr-ı âhara nefy ve iclâları fermânım olmuşdu cürmleri 'avf ve sebilleri tahliye ve kendü hânelerinde ikâmetlerine muhâlif olunmamak bâbında hükm ricâ itmeleriyle vech-i meşrûh üzere iki nefer mezkûrlar ıtlâk ve ikâmetlerine muhâlif olunmamak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

578/2036 Kilise Tamiri

... kadısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin yanında olan mevlânâ Hüseyin mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi' Şehdülem nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâsı meclis-i şer'e varub karye-i mezbûrede feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur eyyâm ile ba'zı mahalleri harâbe meşref olmağla şer'le keşf ve hüccet olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

579/2037 Resmi Belgelerini Kaybeden Kişiyi Yeniden Belge Verilmesi İçin

Mısır vâlisine hüküm ki

Hasan Abdülkadir zîde mecdühû gelüb bunun karındaşı müteveffâ Ali Paşa sâbık Mısır vâlisi olan müteveffâ Ahmed paşanın Mısır'da kethüdâsı iken Mısır ... Hasan Abdülkadir nâmıyla mutasarrıf olduğu elli akçe 'ulufe ile yine ... merkûmeden beş aylık ve bir harâbesinin taksit ve terekisi Mısır'da sâkin karındaşı Hüseyin nam kimesne yedinde olub karındaşı mezkûr Hüseyin Asitâne'ye gelür iken Rodos kurbunda sefiyesi ile gark olduk da bunun 'ulufe ve

harâbesinin taksit ve terekisi me'an deryâya gark olmağla sâ'iden taksiti virilmek bâbında hükm ricâ itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin ocağından vukûfu olanlardan suâl idüb sahîh ma'lum olduktan sonra sâ'iden taksiti virilmeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

579/2038 Borcunu İsteyerek Ödemeyenin Hapsedilmesi

Asitane kâimmakâmına ve monlasına hüküm ki

Ahmed zîde kadrühû gelüb mahmiye-i İstanbul sâkinlerinden Hasan nam kimesne zimmetinde yüz (Boş) senesinden kabz-ı şer' den memhûr temessükü mûcebince altı bin guruş hakkı olub taleb eyledikde edâya iktidârı var iken virmekde ta'lil eyledüğü bildürüb mezbûr habs olunub şer'le tahsil olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin şer'le sâbit olan hakkı tahsil olunub ta'lil ider ise zindana vaz' oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113.

579/2039 Kalebend İtlakı

Boğazkesen Kal'ası dizdârına hüküm ki

Çerkes kazâsı sâkinlerinden Murad ve Abdullah nam kimesneler gelüb mezkûrlar için kendi hâllerinde olmayub şîrb ... deyu ıslâh-ı nefis idinceye değin Boğazkesen Kal'asında kal'a-bend olunmaları fermânım olmuşdu ıslâh-ı nefis itmeleriyle itlâk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeleriyle ba'de'l-yevm kendü hâllerinde olmak üzere itlâklariçün yazılmışdır. Fî evâsıtı M. (18-27 Haziran 1701)

579/2040 Sürgünden İtlak

Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Mevlânâ Limni kadısı es-Seyyid Feyzullah zîde fazlühû mektûb gönderüb bundan akdem Limni Kal'asında kal'a-bend olunmak üzere cezîre-i merkûmeye nefy ve iclâları fermânım olan Diyarbekirli Şeyh Yusuf .. ve Şeyh Mehmed ve karındaşı Emrah ... ve muzdaribü'l-hâl olmalarıyla sebilleri tahliye olunmak üzere emr-i şerîfim ricâsına 'arz itmeğin sen ki dizdâr-ı merkûmsun mezkûr Şeyh Yusuf begini Şeyh Mehmed ve karındaşı fimâ-ba'd kendü hallerinde olub kimesneye müdâhele ve tecâvüz itmeyüb ve bir dürlü umûra karışmamak üzere hânelerinde olmazlar ise ol-beldeden 'alâkaları bi'l-küllîye kat' ve kendüleri nefy olunmak şartıyla itlâk olunmaları üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

580/2041 Savaş Esnasına Yerlerini Terk Edip Daha Sonra Dönenlerden Para Taleb Edilmemesi İçin

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya ve Geritaş kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr re'âyâsından (Boş) ve (Boş) nam zimmiler vesâirleri gelüb bundan akdem vâki' olan muhârebeler esnâsında müteferrik ve etrâfa perişan olub hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ terfî-i ahvâl-i 'ibâd ve ta'mir-i ziyâ' ve bilâdiçün devlet-i 'aliyye ebedpeyvendimle Venedik cumhûru beyninde mesâlih ve muvâda'a vâki' olmağla kadîmi sâkin oldukları yerlerine ve yurdlarına gelüb tavattun itmeleriyle İnebahtı sancağı re'âyâ ve berâyâsından eğer zu'ama ve erbâb-ı timar ve subaşılar ve havâss ve evkâf zâbitları ve gayriden her kim olursa olsun güzeşte hukûk ve rûsûm mutâlebesinde olanların istilâdan mukaddem iddi'a-yı hukuk idenlerin da'vaları istima' olunub bu mâkule da'va sadedinde hilâf-ı inhâ ısrâr eyledikleri evâmîr ellerinde ahz ve der-kise olunub Asitâne'ye irsâl oluna deyu emr-i şerîfim virilmişken Sularak za'îmi Mehmed istilâdan mukaddem bin yüz senesinde sizi muhâfaza itdirmişdim deyu bunları te'addi ve güzeşte hukûk mutâlebesiyle rencide etmekle ol bâbda hüküm ricâ itmeleriyle mukaddemâ virilen emr-i şerîfime muhâlif istilâdan mukaadem hukûk iddi'asıyla dahl ve rencide olmamaları üzere yazılmışdır. Fî evâhiri Z sene 112. (29 Mayıs-7 Haziran 1701)

580/2042 Kürek Cezasının İtlakı

Asitâne kaymakamına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Fatıma ve Rabia nam hâtunlar gelüb bunların oğulları Ahmed ve Ömer bundan akdem hemşirem Hatice Sultan dâme 'iffetühânın yalısında saray kethüdâsı olmağla biraz eşyâ sirka eylediniz deyu kürek çekmek üzere tersânei 'amirem sefinesine vaz' olunmaları fermânım olmuşdu hâlâ cürmleri 'afv ve itlâk olunmaları bâbında hüküm ricâ itmeleriyle mezkûrlar itlâk olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

580/2043 Suçluların Kontrol Edilmesi İçin

Edirne'den Kütahya'ya ve andan Soma'ya varınca yol üzerinde vâki' olan kadılara ve yeniçeri serdarları ve kethüdâ yerleri ve 'ayân-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ emekdârlarından ... Mehmed zîde kadrühû ile irsâl olunan beş nefer mücrimler her hanginizin taht-ı kazâ-i hükümete varub dâhil olurlar ise mahfuz mahalde kondurub ve bekledüb firâr ve gaybet itdirilmemek üzere hıfz iderek mahall-i me'mura irsâl eylemek üzere şurutuyla yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

580/2044 Kilise Tamiri

İpsala kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Azor nam karyeden ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürur itmam ile harâbe meşref olduk da bundan akdem virilen emr-i şerîfîm mücebine ma'rifet-i şer'le keşf ve hüccet-i şer'îye virildiğin bildürüb hüccet-i şer'îye mücebine harâbe meşref olan mahallerin hâriçden iscâr ve işcâr ve vaz' olunmamak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olduğu mertebe vaz' kadîmi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfî' termimine muhâlefet olunmak bâbında hükm ricâ itmeleriyle mes'a-i şer' olduğu mertebe ta'mirine muhâlefet olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

580/2045 Urban Eşkîyası İle Mücadelede Kudüs Sancağı Beyinin Şam Valisine Katılması

Ber vech-i arpalık Kudüs-i şerîf sancağına mutasarrıf olan Mehmed paşaya hüküm ki

Şam vâlisi vezirim Hasan paşa edam'allahu te'âlâ iclâlehû ol havâlîde zuhûr idüb ahâli-i bilâd ve ebnâ-i sebili îsal ve hasâret iden 'urban eşkıyâsının bi 'avnihi te'âlâ mezid de istîsaline me'mur olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin vezir müşârün-ileyh re'y-i savâbdidi ile hareket ve iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret eylemek üzere sen dahi me'an me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfîm vusulünde mükemmel kapun halkı ve müstevfî ve müsellemlerine vezir müşârün-ileyh ile eşkıyâ-yı mezbûrenin hem-i 'aruf müfsidleriçün her ne tarafa tevcih ider ise ayrılmayub re'y-i savâbdidi ile iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i makdûr ve cedd ü mevfur eyleyüb senden me'mul olduğu üzere kemâl-i ibret ve hamiyet ile hüdemât-ı meşkure vücuda getürmeğe ikdâm-ı tam ve ziyâdesiyle dikkat ve ihtimâm eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

580/2046 Suret

Bir sûreti ber vech-i arpalık Nablus sancağı mutasarrıfı Arslan paşaya

580/2047 Suret

Bir sûreti Çorum-ı Leccun ve cebel-i Aclun sancağibegi boz Receb bege

580/2048 Suret

Bir sûreti Şam eyâletinde vâki' elviye alay beglerine ve 'umûmen zu'ama ve erbâb-ı timarıyla

280/2049 Suret

Bir sûreti Şam'ın yerlü kulu ağası (Boş) zîde mecdühûya Şam'ın 'umûmen yerlü yeniçerileriyle

581/2050 Urban Eşkîyası İle Mücadele

Şam vâlisi vezirim Hasan paşaya hüküm ki

Bundan akdem vâki olan seferler imtidâdı ve vülât-ı sâbıkanın tesâmüh ve tekâsülleri ve ba'zı 'avâırız-ı esbâb hasebiyle etrâf-ı Şam'da ve Kudüs-i şerîf ve Gazze ve Nablus havâlilerinde 'urban eşkıyâsı zuhûr idüb dâima ahâli-i bilâd ve ebnâ-i sebile isâl ve hasâret itmeleriyle ol vilâyetlerden irtifa'-i emniyet ve vuku'a nehb ü gâret ve bunun emsâli nice ihtilâle ba'is olub mezbûrların kahr ve istîsalleriyle ol-bilâd ve diyârlardan asâr-ı mazarrılarının izmihlâli elzem ve mühim olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu husûs senin 'uhde-i himmet ve zimmet-i kifâyetine havâle olunub re'y-i savâbdidi ile hareket ve iktizâ idüb hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret eylemek üzere ber vech-i arpalık Kudüs sancağı mutasarrıfı Mehmed ve Nablus sancağı mutasarrıfı Arslan ve Çorum ve Leccun ve Cebel-i Aclun sancaklarıbegi Boz Receb dâme izzuhû ve eyâlet-i Şam'ın zu'ama ve erbâb-ı timarı ve yerlü kulu ve ... kadir il erleri seninle me'an me'mur ve emr-i şerîfimle her birine tenbih-i hümâyûnum olunub ve senin bu husûsda gayret ve hamîyyet ve asâyet ve hırâset ile hüdemât-ı cemile me'mul-ı hümâyûnum olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde zikr olunan bilâd ve havâlisinde şekâvet üzere tavâif-i 'urbanın ... ol-tarafda vâli olmayan ile ahvâllerine ...olmuşsundur ... ahvâlleriyle ihtimâm ve her tarafın ... şekâvet ... ahvâllerine vukûf-ı tam hâsıl idüb her ne tarafa âmâde ... 'azîmet ... olub takdimi iktizâ ider ise ol tarafda olan 'urban şekâvet ... istihsâl ile güşmel idüb rey'-i vezirin ve celâdet... ile taraf taraf hem-i 'aruf müfsidlerine ve sükkân ve bilâd ve kuzâtın emniyet ve istirahatlarına bezl-i makdur ve say'-i bi's-sudûr eyleyüb senden me'mul ve muntazır olunduğu vech üzere mes'a-i cemile vücuda getürmeğe ziyâde ihtimâm ve zuhûra gelen ahvâl-i asârı peyderpey der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

582/2051 Bağdat Valisine Hilat Gönderilmesi

Bağdad vâlisi vezir Mustafa paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün ileyhsin mektûb ve kâimen ile mashuben irsâl olunan Basra vâlisinin ve kadısının mektûbu ve Basra'nın 'ulemâ ve sulehâ ve meşâyıh ve 'ayân vesâir ahâli ve neferâtının mahzarları gelüb mefhumu bi'l-cümle muhat-ı 'ilm-i 'alim şumul-i hüsrevânem olmuşdur bi-'inâyetillahi te'âlâ ve hüsn-i terfi' me'mur olduğun üzere seninle me'an ta'yin

olunan vüzerâ-yı ‘azâm ve mir mirân-ı kirâm vesâir tavâif-i ‘asâkir-i İslâm ile varub hüsn-i tedbir ve bezl-i himmet asâyet-i penderim ile Kurna ve Basra’yı zapt ve düstur-ı mükerrer müşir-i mufahham nizâmü’l-‘alem Basra vâlisi vezirim Ali paşayı Basra’ya takrir ve Basra ve Kurna’nın ‘asâkir ve cebehâne ve tobhâne ve mühimmâtı tertib ve ahvâli tanzîm olundukdan sonra murâfakatde ‘inâyet-i ... ile ‘asâkir-i mansûrem ile ‘avdet ve gelüb dârü’s-sâdâd Bağdad’a dâhil olduğun i‘lâm olunmağla huzûr-ı faizü’s-sudur mâlukânemde hidmetin meşkûr olub eger sen ve eger seninle me‘an hüdemât-ı ‘aliyyemde bezl-i ... iden kullarım bi’l-cümle rızâ-yı yemin-i iktizâ-yı peyderşahâneme mazhâr olmuşsuzdur berhudâr olasın bundan sonra dahi senden cedd-i himmet ve vüfûr-ı ...atât ve kemâl-i gayret ve hamîyyet ile hidmet-i me‘mul-ı hümâyûnum olmağın hâliyâ ... bicâr-ı zehâr ‘inâyet mâlukânem ... iksâb-ı mehâsab-ı peşderşahânem... olub hâlâ hassa hal’ kahire-i hürevânemden samur faizü’s-sudur ve duhte-i ber sevb-i hilât-ı müresul behceti-i sultânî ve esyâf-ı fâtihatü’l-keffâf-id mâlukânemden bir faizü’s-şimşir ... ‘inâyet ve ihsânım olmağla (Boş) zîde mecdühû ile irsâl olunmuşdur vusulünde ‘inâyet ve ihsânım olan hil’at-ı kahire ve kisve-i bahiremi hatîrât-ı ta‘zim... istikbâl ve zeyl-i ... mefâheret ve mebâheret eyledikten sonra fimâ-ba’d dahi lazıme-i zimmet ve tetemme ‘uhde-i kifâyetin olan umûr ve husûslarda ikrâm ve ikdâm ile kıyâm idüb Bağdad havâlisinde olan zıyâ’ ve bilâdın tarîk-i nizâm ve sebeb-i intizâm ve ... muktezâ-yı hüsn-i tedbir ile saf himmeti def-i bev’ais-i fesad ve cem’i esbâb nizâm-ı bilâd ile intizâm-ı tam virmeğe ikdâm ve havâli-i Bağdad’da olan mukaatanın zabtı husûsunda dahi melâtemet ve istima’let ve izhâr-ı hilâdet ... muktezâ-yı vaktine göre ... merdâne hareket ile sûret-i hüsn-i hitâm virüb ve Basra vâlisi ile dahi peyderpey haberleşüb iktizâsına göre ol tarafa dahi ‘inâyet ve hüsn-i murâfakat ile Basra tarafının dahi ... nizâmı umûrunu ikmâl ve ihtimâm eylesin bâ-husûs nehr-i Ziyab’ın sedd ü bendi eşkıyâ-yı ‘urbanın ceryân-ı cidâl ve tuğyanlarının kat’i mütenebbi’ olmağla bu ... cemile dahi sarf-ı himmet ile ikrâm ve her tarafı mülâhaza ve mu‘ayene idüb her ne vecihle istisvâb olunur ise nehr-i mezbûrun sedd ü bendine ‘avn hakla mübâşeret ve iy‘abeti der devlet medârıma i‘lâm idüb hasılı eğer Bağdad ve Basra’nın ... nizâmı ve eğer mukaatanın sûret-i merğub üzere irtisâmı ve eğer eşkıyâ-yı ‘urbanın ne‘yan madde-i şekâvetlerinin itti‘lâm ve inhizâmı ‘uhde-i kifâyetine havâle olmağla cümle umûrda say-i mevfur’ ve bezl-i cedd-i hazır idüb senden me‘mul ve muntazır olduğu üzere eğer Bağdad ve Basra ve eğer mukaata ve müterebatının ve nehr-i Ziyab’ın sseddin vesâir tanzîm-i bilâd ... hâl-i ‘abaddan olan keyfiyetin ... kuvvet-i himmet ve mezid-i bahr... ile ... ve ‘azimet idüb ‘avn-ı hakla vücuh-ı nizâmı külliyyen tekmîl eylemeğe say’-i cemil eyleyüb müteceleb-i avâtıf-ı peyderşahanem olur mesâ’-i mevfûre... meşkûre vücuda getürmeğe bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eylemek bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

582/2052 Tarsus Kalesi dizdarına izin verilmesi

Adana beglerbegisi (Boş) dâme ikbâlehûya ve Tarsus kadısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb Tarsus Kal'ası dizdârı ... Hasan meclis-i şer'e varub medine-i mezbûrda sâkin olmağla eyyâm-ı temmuzda... civârında meks mütekarrir olub ve etrâfı mahfûz olmağla eyyâm-ı temmuzda üç ay mikdârı kal'a-i mezbûr kethüdâsyla kal'a-i merkûmu ber vech-i münâsefe ve münâvebe muhâfaza eylemek üzere tebdil-i hevâ için yaylağa çıkmağa izn-i hümâyûnumu müş'ar-ı emr-i şerîfim virilmeğin bâbında istidâ'a-i 'inâyet eyledikleri 'arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere münâvebe ile muhâfaza eylemeleri emrim olmuştur deyu yazılmışdırç Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

583/2053 Yıkılan Seddin Yeniden İnşası İçin Lazım Olan Malzemeler İçin

Ümerâ-yı deryâdan olub Reşid sancağına mutasarrıf olan ... Hasan dâme ikbâlehûya hüküm ki

Vilâyet-i Mısır mülhâkatından bender-i İskenderiyye ile Reşid beyninde vâki' olub bundan akdem telâtum-ı emvâc-ı bahrdan münhezim olmağla müceddeden binâsı fermânım olan sed tamam olunca sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi sefinelerde olan forsaşı ile hizmetde bulunmak üzere me'mur olmuştundur lâkin sed-i mezbûru Mısır vâlisi vezirim Mehmed paşa edâm'allahû te'âlâ iclâlehû .. olmak üzere binâ ve temlik idüb bundan böyle senden ol tarafda ... lüzumu olmağla götürdüğün Kerâste vesâir mühimmâtı vezir müşârün-ileyhe teslim ve temessük idüb dergâh-ı mu'allâm kapucular kethüdâsı olan Hasan dâme mecdühûya Mısır'dan der devlet medârıma nakline me'mur olduğu nukûd vesâir eşyâ ile sefineye koyub inşâllahu te'âlâ Asitâne-i sa'adetime nakl eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

583/2054 Kalebend İtlakı

Kıbrıs beylerbegine ve Lefkoşe monlasına ve Magosa Kal'ası dizdârına hüküm ki

Adana beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlehû mektûb gönderüb nefsi-i Adana sâkinlerinden Seyyid Abdullah nam kimesnenin sâbık Adana beglerbegisi olan Mehmed paşadan ... olmak üzere mukaddemâ şikâyet itmeleriyle Kıbrıs cezîresinde Magosa Kal'asında kal'a-bend olunmağın fermânım olmuştur pir ve ihtiyâr ve ... olmağla merhameten itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmeğin ricâsına 'arz itmeğin itlâk oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

583/2055 Yıkılan Seddin Yeniden İnşası İçin Lazım Olan Malzemeler Hakkında

Kapudan vezir Hasan paşaya hüküm ki

Vilâyet-i Mısır mülhâkâtından bender-i İskenderiyye ile Reşid beyninde vâki' olub bundan akdem telâtum-ı emvâc-ı bahrdan münhezim olmağla müceddeden binâsı fermânım olan sed tamam olunca hidmetde bulunmak üzere ümerâ-yı deryâdan olub Reşid sancağına mutasarrıf olan Hasan dâme ikbâlehû dahi sefinesinde olan forsası ile me'mur olmuşdu lâkin mir mirân-ı mûmâ-ileyhin vusulünden mukaddem sedd-i mezbûru Mısır vâlisi vezirim Mehmed Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû kârgir binâ ve temlik itmiş bulunub ve mir mirân-ı mûmâ-ileyhin fimâ-ba'd andan ... lüzumu olmağla dergâh-ı mu'allâm kapucular kethüdâsı olan Hasan dâme mecdühûyu Mısır'dan der devlet medârıma nakline me'mur olduğu nukûd vesâir eşyâ ile sefinesine alub inşallahu te'âlâ Asitâne-i sa'adetime nakl itmek üzere emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i hümâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde mir mirân-ı mûmâ-ileyhe ihtimaldir şimdiye değin ... henüz donanma-yı hümâyûnda ise veyâhud İskenderiyye'den kalkub donanma-yı hümâyûna gelmiş bulunur ise mûmâ-ileyh Hasan dâme mecdühûyu Mısır'dan nakline me'mur olduğu nukûd ve eşyâ ile Asitâne-i sa'adetime nakl eylemek içün mir mirân-ı mûmâ-ileyh veyâhud donanma-yı hümâyûnumda olan ümerâ-yı deryâdan birini forsası mükemmel çekdirisiyle ta'yin ve irsâl ve bir gün evvel İskenderiyye'ye varub mûmâ-ileyhin nakline me'mur olduğu nukûd ve eşyâ ile sefinesine alub Asitâne-i sa'adetime gönderilmek üzere tenbih ve tekîd eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

584/2056 Sınır Boylarının Güvenliği

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşaya ve Belgrad kadısına ve Belgrad Kal'asının neferât ağalarına ve derbend zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Ol hudûd ve havâlisinde olan mahallerin 'avn hakla hıfz u hırâseti ve haydud eşkiyâsından tathîr ve tanzîfî tüccâr ve ebnâ-i sebil ve sükkân-ı vilâyetin temini ehemmi mühimden olub ve sen ki vezir müşârün-ileyhsin Dolyan deresi demekle ma'ruf mahal Belgrad kazâsında vâki' olmağla Belgrad Kal'ası neferâtından yigirmi neferi ta'yin ve mahall-i mezbûru gereği gibi hıfz u hırâset itdürüb ve derbrer kubtun derbendi dahi Belgrad kazâsında vâki' olmağla Belgrad kazâsı re'âyâsından on beş nefer ... ihrâç ve derbend-i mezbûru gereği gibi hıfz u hırâset itdürüb ve Belgrad kazâsı içinde onuncu tarafına giden tarîk-i caddede yine Belgrad kazâsında vâki' Grabunca bayırında hidmet-i muhâfazada olmak üzere Belgrad kazâsı bazarlarında on beş nefer ... ta'yin ve vilâyet kazâsı hudûdu olan Etbe köprüsüne varınca gereği

gibi muhâfaza itdürüb ve haydud eşkıyâsı dahi ol-hudûd ve havâlisinde vâki' karyelere uğradıkda ... kurâ re'âyâsı etmeklerin virüb kendülerin ahza kudret ve mekinetleri olur ise ... ve eğer kudretleri olmaz ise gelüb karib olan palanka veyâhud derbendlerde olan neferâta haber virüb ve ba'de'l-yevm re'âyâ tâifesinin içlerinden biri haydudluğa gitmek murâd ider ise kezâlik re'âyâ haber virüb şöyle ki kal'a ve palanka ve derbend ve mahall-i kazâ-i mezbûrda vâki' karyelerin her hangisinin hudûdunda ebnâ-i sebile haydud eşkıyâsından zarar isbât ihtimâli olur ise vâki' olan zararları kendülerden tazmin olunmak üzere kazâ-i mezbûr re'âyâsı ma'rifet-i şer'le birbirlerine kefile virilüb ve hüccet itdürülüb hüccet defterleri Belgrad hazinesinde hıfz olduğu i'lâm olunmağla ol-hudûd ve havâlinin hıfz u hırâseti husûsunda âna göre tekayyüd ve ihtimâm olunmak bâbında yazılmışdır. Fi evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

584/2057 Belgrad'ın, Sınır Boylarının Güvenliği, Kale ve Palankaların Tahkimi

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşaya ve Belgrad kadısına ve Belgrad Kal'asının neferât ağalarına ve derbend zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Gömürdelen (?) karşusunda serem yakasında nehr-i Sava yalısı ile Matrufça'dan Frusça karyesi ve Mala kasabası ve Hebkünce me'a Köyüfçe ve Barka karyeleri ve Kopus palankası ve Derezufçe ve Purugaz ve Komşe ve Peraniye'den Belgrad mukâbili olan Zemden nam mahalline gelince ol hudûd ve havâlinde olan derbend ve geçidlerin 'avn hakla hıfz u hırâseti ve tüccâr ve ebnâ-i sebinin ve sükkân-ı vilâyetin temin ve nizâmı ehemmiyetinden olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin ol-hudûd ve havâlini haydud eşkıyâsından hıfz u hırâset eylemek üzere kal'at ve palankalarda lüzumu her neyse neferât ta'yin ve gice ve gündüzde gereği gibi muhâfaza itdürüb ve haydud eşkıyâsı ol hudûd ve havâlisinde vâki' karyelere gelüb karib olan palanka veyâhud derbendlerde muhâfazalarda olan neferâta haber virüb ve ba'de'l-yevm re'âyâ tâifesinin içlerinden biri haydudluğa gitmek murâd ider ise kezâlik re'âyâ haber virüb şöyle ki her hangi palanka ve karyelerin hudûdunda ebnâ-i sebile haydud eşkıyâsından zarar isbât etmek ihtimâli olur ise vâki' olan zararları kendülerden tazmin olunmak üzere zikr olunan mahallerin vâki' kurâ re'âyâsı ma'rifet-i şer'le birbirlerine kefile virilüb ve hüccet itdürülüb hüccet defterleri Belgrad hazinesinde hıfz olduğu i'lâm olunmağla ol-hudûd ve havâlinde olan mahallerin haydud eşkıyâsından muhâfazası husûsunda âna göre basîret ve 'inâyet ile hareket itmek üzere cümleye tenbîh ve tekîd ve sen dahi bu husûsda gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında yazılmışdır. Fi evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

585/2058 Sınır Boylarının Güvenliği

Hisarcık nâibine ve Hisarcık palankası neferât ağaları ve iskele emini ve derbendlerde olan neferât zâbıtlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Ol hudûd ve havâlisinde olan mahallerin ‘avn hakla hıfz u hırâseti ve haydud eşkıyâsından tathîr ve tanzîm tüccâr ve ebnâ-i sebil ve sükkân-ı vilâyetin temin ve nizâmı ehemmi-i mühimden olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz palanka-i merkûm neferâtı kazâ-i mezbûrun hudûd mu‘ayenesinde olan ... ve ... vesâir muhâfazası lâzım gelen mahallerde leyl ü nehhâr gezûb gereği gibi hıfz u hırâset ve haydud eşkıyâsının teccessüs ve tefahhus ve def-i şer ve mazarratlarılarıyla ihtimâm itdürülüb ve kazâ-i mezbûr re‘âyâsı dahi ... bedel-i tokuz nefer kürekci ve dümenci tuddurub Hisarcık iskelesi emini zabtında üç ‘aded menzil kayığı ile iskelede mevcûd ve istihdâm ve haydud eşkıyâsı ol hudûd ve havâlinde vâki’ karyelere uğradıkda kurâ re‘âyâsı kurâ re‘âyâsı etmeklerin virüb kendülerin ahza kudret ve mekinetleri olur ise ... ve eğer kudretleri olmaz ise gelüb karib olan palanka veyâhud derbendlerde muhâfazada olan neferâta haber virüb ve ba‘de’l-yevm re‘âyâ tâifesinin içlerinden biri haydudluğa gitmek murâd ider ise kezâlik re‘âyâ haber virüb şöyle ki eğer palanka-i merkûm ve eğer kazâ-i mezbûrda vâki’ olan zararları kendülerden tazmin olunmak üzere kazâ-i mezbûr re‘âyâsı marifet-i şer‘le birbirlerine kefile virilüb ve hüccet itdürülüb hüccet defterleri Belgrad hazinesinde hıfz olunduğu i‘lâm olunmağla âna göre basîret ve ‘inâyat ile hareket ve fermân-ı hümâyûnum olduğu üzere edâ-yı hizmete her biriniz bezl ve say‘ ve kudret eylemeniz bâbında deyu yazılmışdır. Fi eva’ili M sene 113.(8-17 Haziran 1701)

585/2059 Kullar Ve Hasan Paşa Palankaları Askerlerinin Semendre

Muhafazasında Görevlendirilmesi

Semendre kadısına ve Semendre Kal‘ası ve Hasan paşa palankası ve Kullar palankasında neferât ağalarına ve Semendre iskelesi emini ve derbendlerde olan neferât zâbıtlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Kullar ve Hasan paşa palankaları Semendre kazâsında olmağla zikr olunan palankalar neferât ağalarsız neferâtınız ile Semendre kazâsı hudûdu dâhiline dek teccessüs ve tefahhus ile haydyd eşkıyâsından gereği gibi hıfz u hırâset eyleyüb ve Hasan paşa palankası ile Kullar palankası mabeyninde olan çatal köprüleri muhâfaza içün Kullar palankasından beş nefer ve Hasan paşa palankasından beş nefer ve Semendre Kal‘asından on nefer cem‘an yigirmi nefer ta‘yin ve zikr olunan köprüler muhâfaza itdürülüb ve kazâ-i mezbûre re‘âyâsı dahi ... bedel-i tokuz nefer kürekci ve dümenci olub Semendre iskelesi emini zabtında üç ‘aded menzil kayığı

ile iskelesi dâima mevcûd ve istihdâm itdirilmek üzere yazılmışdır. Fî evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

585/2060 Semendre Kazasının Güvenliği

... kadısına ve Köylüce ve ... kal'aları neferât ağalarına ve iskele emini ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına ve 'ayân-ı vilâyete hüküm ki

Siz ki Köylüce Kal'ası neferât ağalarsız ... neferâtınız ile Semendre vesâir hudûdların dâhiline değin haydud eşkıyâsından hıfz u hırâset eyleyüb ve siz ... neferât ağalarsız siz dahi kazânızın hudûdu dâhiline değin neferâtınız ile haydud eşkıyâsından hıfz u hırâset eyleyüb ve sen ki mevlâna-yı mezkûrsun kazâ-i mezbûr re'âyâsından ... bedel tokuz nefer kürekci ve dümenci tutdurub ... iskelesi emini zabtında üç 'aded menzil kayığı ile iskelede mevcûd ve istihdâm itdirilmek üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

586/2061 Sınır Güvenliği İçin Görevlilerin Tayini

İhram kadısına ve İhram palankasının neferât ağalarına ve iskele emini ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Sen ki kadısın kazâ-i mezbûr re'âyâsına ... bedel dokuz nefer kürekci ve dümenci tutdurub İhram iskelesi emini zabtında üç 'aded menzil kayığı ile iskelede mevcûd ve istihdâm itdirilülüb ve ... palankası dahi İhram kazâsında olub iki yüz neferi olmağla yüz neferini hudûdları dâhilinde olan mahalleri haydud eşkıyâsından muhâfaza eyleyüb ve yüz neferi dahi iktizâ iden menzil hizmetine mevcûd ve istihdâm itdirilmek üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

586/2062 Güvercinlik Kazasının Güvenliği

Gögercinlik kadısına ve Gögercinlik Kal'ası ve Debre ve Yörice palankaları neferât ağalarına ve iskele emini ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Siz ki zikr olunan palankaların neferât ağalarsız kazanız hudûdu dâhilinde olan mahalleri haydud eşkıyâsından teceessüs ve tefahhus ve muhâfaza eyleyüb ve sen ki kadısın Gügercinlik kazâsı re'âyâsından dahi ... bedel tokuz nefer kürekci ve dümenci tutdurub Gügercinlik iskelesi emini zabtında üç 'aded menzil kayığı ile iskelede mevcûd ve istihdâm itdirilülüb ... palankası dahi Gügercinlik kazâsında olun yüz elli neferi olmağla siz ki ... palankası neferât ağalarsız neferâtınız ile kendü hudûdunuz dâhilinde olan mahalleri haydud eşkıyâsından teceessüs ve tefahhus ve muhâfaza eyleyüb ve sen ki mevlânâ-yı mezkûrsun kazâ-i mezbûr re'âyâsı dahi ... on beş nefer kürekci ve dümenci tutdurub ...ve menzil hidmetinde mevcûd ve istihdâm

itdirilölüb ... palankası dahi ... kazâsında olub iki yüz neferi olmağla siz ki Duyru palankası nefrât ağalarsız neferâtınızın yüz neferi kendü hudûdunuz dâhilinde olan mahalleri haydûd eşkıyâsından teceessüs ve tefahhus ile haydud eşkıyâsından muhâfaza eyleyüb muhâfaza eyleyübyüz neferidahi iktizâ iden menzil hizmetine istihdâm itdirilmek üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

586/2063 Arşun (?) Kazasının Güvenliğı

Arşun kadısına ve Arşun ve Temür kapı palankaları neferât ağalarına ve iskele emini ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Arşun palankası neferât ağalarsız nefrâtınız ile ... teceessüs ve tefahhus ve haydud eşkıyâsından muhâfaza eyleyüb ve siz ki temür kapı palankası nefrât ağalarsız neferâtınız ile hudûdunuz dâhilinde olan mahalleri haydûd eşkıyâsından teceessüs ile muhâfaza eyleyüb ve sen ki kadısın kazâ-i mezbûr re'âyâsına ... bedel on nefer kürekci ve dümenci tutdurub ... iskelesi emini zabtında olmak üzere menzil kayığı hizmetinde istihdâm itdirilölmek bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

586/2064 Fethülsîlâm Kazasının Güvenliğı

Fethülsîlâm kadısına ve fethü'l-İslâm Kal'ası neferât ağalarına ve iskele emini ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Siz ki Fethü'l-İslâm Kal'ası nefrât ağalarsız nefrâtınız ile hudûdunuz dâhilinde olan mahalleri haydûd eşkıyâsından hıfz eyleyüb ve sen ki kadısın kazâ-i mezbûrre re'âyâsına bedel on beş nefer kürekci ve dümenci tudurub menzil hizmetinde istihdâm itdürölmek üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

587/2065 Sınır Boylarının, Köprü Ve Geçitlerin Güvenliğı

Karağınca (?) ve Resve kadılarına ve Karağınca ve Batanca ve Resve ve Bozrukça palankaları neferât ağaları ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Ol hudûd ve havâlinde olan mahallerin 'avn hakla hıfz u hırâseti ve haydud eşkıyâsından tathîr ve tanzîmi ve tucâr ve ebnâ-i sebin ve sükkân-ı vilâyetin temin ve tanzîmi ehemmi mühimden olub ve Karağınca ve Batanca palankaları ve çatal köprüler Karağınca kazâsında olmağla siz ki zikr olunan palankalar neferât ağalarsız neferâtınız ile hudûd-ı mu'ayyeniniz dâhilinde olan ... vesâir muhâfazası lâzım gelen mahallerde leyl ü nehhâr gezüb teceessüs ve tefahhus ile haydud eşkıyâsından muhâfaza eyleyüb ve çatal köprüler ... olmağla Karağınca

kazâsı re'âyâsından on beşer nefer ... ve Batanca palankası neferâtından beş nefer ve Karağınca palankası neferâtından beş nefer adem ve dâima çatal köprü muhâfazasında olmak üzere ta'yin olunub ve çatal köprü ile Devebağırda derbendi mabeyni olan mahal nehr-i ... varınca ... olub ve Merven karşusu dahi Resve kazâsı olmağla köprü başında orta tarafında ... demekle ma'ruf kasabaları harâb ve muhâfazaya muhtaç olmağla Resve palankasından altmış neferinden on beş neferi ve ... palankası neferâtından on beş nefer cem'an otuz nefer ihraç ve mahall-i mezbûrda oturub muhâfaza eylemek üzere ta'yin olunub Resve kazâsı re'âyâsından yigirmi nefer ... ihraç ve Resve kazâsı hudûdu dâhilinde olan mahalleri gezüb muhâfaza itdürölüb ve haydud eşkıyâsı ol hudûd ve havâlisinde vâki' karyelere uğradıkda kurâ re'âyâsı etmeklerin virüb ve kendülerin ahza kudret ve mekinetleri olursa... ve eğer kudretleri olmazsa gelüb karîb olan palanka veyâhud derbendlerde muhâfazada olan neferâta haber virüb ve bade'l-yevm içlerinden biri haydudluğa gitmek murâd iderse kezâlik re'âyâ haber virüb şöyle ki eğer zikr olunan palankalar ve eğer kazâlarda vâki' karyelerin her kangınızın hudûdunda ebnâ-i sebile haydud eşkıyâsından zarar isabet itmek ihtimâli olur ise vâki' olan zararları kendülerinden ta'yin olunmak üzere zikr olunan kazâlar re'âyâsı ma'rifet-i şer'le birbirlerine kefile virölüb ve hüccet itdürölüb hüccet defterleri Belgrad hazinesinde hıfz olunduğu i'lâm olunmağla âna göre basîret ve 'inâyet ile hareket ve fermân-ı hümâyûn olduğu üzere edâ-yı hidmete her biriniz say' ve bezl-i kudret eylemeniz bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

587/2066 Sınırların Güvenliği

Bafudne kadısına ve Bafudne palankası neferât ağalarına ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Devebağırda derbendi Merve cisrine varınca Bafudne kazâsında olmağla siz ki neferât ağalarsız Bafudne palankası ve köprüsünün berü başında olan palanka neferâtından yigirmi nefer ve kazâ-i mezbûr re'âyâsından on nefer cem'an otuz nefer ihrâç ve dâima Devebağırda(?) derbendinde oturub muhâfaza eyleyüb palanka-i mezbûrenin sâir neferâtı münâvebe ile kazâ-i mezbûrun hudûd mu'ayenesini vesâir muhâfazası lâzım gelen mahallerde gezüb hıfz u hırâset idüb ve ... cisrinin öte tarafında olan palanka Resve kazâsında olmağla Resve kazâsının ... me'an leyl ü nehhâr kazâları hudûdu dâhilinde olan mahalleri gezüb haydud eşkıyâsından zabt eyleyeler deyu minvâl-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

588/2067 Sınırların Güvenliği

Beraken ve Alacahisar ve Raşte kadılarına ve Beraken ve Alacahisar ve Raşte palankaları neferât ağaları ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Resve kazâsından Raşte'ye varınca Beraken kazası olmağla kazâ-i mezbûrda vâki' Merhusem deresi demekle ma'ruf ... dereye Berkaen palankası neferâtından on nefer ve kazâ-i mezbûr re'âyâsından on ... ihrâç ve neferât-ı merkûm ile me'an mezkûr Merhusem nam mahale ta'yin ve haydud eşkıyâsından gereği gibi muhâfaza idüb ve palanka-i mezbûrenin sâir neferât münâvebe ile hudûdların gezüb muhâfaza eyleyüb ve yine kazâ-i mezbûrda vâki' sulak derbendi kanalı olmağla ... olan mahal olub haydud eşkıyâsından ziyâde güzergâhı ve Alacahisar sancağında vâki' olmağla Alacahisar palankasının neferâtından kırk nefer ve üzerlerine bir ağa nasb ve ta'yin ve derbendlerde leyl ü nehhâr oturub muhâfazasında tekayyüd ve ihtimâm eyleyüb ve Raşte palankası ... ve Berkaken'e varınca neferât ile mahut ve muhata olan mahalleri gezüb hıfz u hırâset idüb ve Raşte palankası neferâtıyla me'an tahrîr olunan otuz nefer ... muhâfazasında me'mur oldukları haydud çeşmesi demekle ma'ruf mahalde oturub gereği gibi hıfzu hırâset ve haydud eşkıyâsını teceessüs ve tefahhus ve def-i şer' ve mazarratlarıyla ihtimâm-ı tam eylesin deyu mukâbil ve meşrûh yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

588/2068 Hakkında Şikayet Bulunan Musli Çavuşun Araştırılması

Tuna kadısına ve serdârına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden beşinci bölüğün Musli çavuş kendü hâlinde olmayub fesad ve şekâvet üzere olmayub fukara re'âyâyı ta'ciz ve rencideden hâli değildir deyu bundan akdem 'arz olunduk da ıslah-ı nefis idince Kengiri Kal'asında kal'a-bend olunub lâkin ahâli-i vilâyetin 'ayân ve eşrâf ve re'âyâ ve berâyâsı mezbûrdan râzı ve şükrân üzere olub iftira olduğu müş'ar ve mümzi ve mahtum mahzar ve sen ki mevlânâ-yı mezkûrsun 'arz ve i'lâm eylediğin ecilden ihtimâli olmağla ol tarafa meclis-i şer'-i şerîfde mezbûrun keyfiyet ahvâli ahâli-i vilâyetin bî-garez müslîmînden suâl olunub fî'l-hakîkâ kendü hâlinde hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub fesâdı vâki' ise sıhhati üzere hüccet ve merkûm kal'adan ıtlâk oluna deyu yeniçeri ağası mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

588/2069 Rumeli'nde Güvenliğin Sağlanması

... ve Niş Kal'ası ve ... neferât ağalarına ve derbendlerde olan neferât zâbıtlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

... ve ... karib Niş yolunda vâki' Boğaz derbendi ... kazâsı hudûdunda olmağla ... neferâtından on nefer ... re'âyâsından on ... ihrâç ve derbend-i mezbûr muhâfazasına ta'yin olunanlar ... palankasının vesâir neferât hudûd-ı mu'ayyenlerin gezüb ve ... ile beş hudûdu hilâf olunduğu Merüçe deresi demekle ma'ruf derede ... Kal'ası neferâtından on nefer ve ...

kazâsı ... on ... ve dâima mahall-i mezbûrda oturub muhâfaza eyleyüb ve ... karib olan tarîk-i derede Niş Kal'ası neferâtından on nefer ve Niş kazâsı ... on ... dâima mahall-i mezbûrda oturub muhâfaza eyleyüb ve Niş'te karib olan Tarik deresine Niş Kal'ası neferlerinden on nefer ve Niş kazâsı ... ihrâç ve mahall-i mezbûrda oturub muhâfaza eyleyüb Niş Kal'asının vesâir süvâri ve piyâde neferât münâvebe ile kazâlarının hudûd mu'ayenesinde olan ... vesâir muhâfazası lâzım gelen mahallerde leyl ü nehhâr gezüb haydud eşkıyâsından gereği gibi hıfz u hırâset eyleye deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

589/2070 Rumeli'nde Güvenliğin Sağlanması

Dalyun ve Usta kadılarına ve Baş ve Havale ve Derber Kubtun palankaları ve sol kol Kal'ası neferât ağalarına ve derbendlerde olan neferât zâbıtlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Baş palankası Dalyun kazâsında olmağla Baş'tan Bögürdelen kazâsı hudûdunda olan ve ... n(ş)ehrine varınca altı sa'atte bir olub Baş'tan nehr-i mezbûra varınca her iki sa'at başında ... bir çartak binâ olunub bir çartağına Derber Kubtun neferâtından yigirmi nefer ve bir çartağına Baş palankası neferâtından ve bir çartağına Havale palankasının piyâde neferâtından yigirmi nefer ta'yin olunub çartaklarda oturub hidmet-i muhâfazada istihdâm itdürülüb ve Baş'tan ... varınca on iki sa'atte bir olub Edirne yolunda olan Hub köprüsüne ... palankası neferâtından otuz nefer ta'yin ve muhâfaza itdürülüb ve ... kazâsı tarafında Bosna'ya giden yolu iki kazânın mâbeyni olan Uşatka deresine sol kol Kal'ası neferâtından on beş nefer ta'yin ve muhâfaza itdürülüb ve yine tarîk-i mezbûrda vâki' Beruslub derbendine ... kazâsı re'âyâsından on beş nefer ... ihrâç ve derbend-i mezbûr muhâfaza itdürülüb ve yine ... kazâsında vâki' baş yolu olan Istranca tağına ve ... kazâsı ... on beş nefer ... ta'yin ve muhâfaza itdürülüb ve yine tarîk-i mezbûrda vâki' Tamlak köprüsüne hassı ... kazâsı ... on nefer ... ta'yin ve muhâfaza itdürülüb için yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

589/2071 Öziçe'nin Güvenliği için

Öziçe kadısına ve Öziçe palankası neferât ağalarına ve derbendlerde olan neferât zâbıtlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Öziçe'den ve Dalyun'a varınca on iki sa'atte bir olub mâbeyninde olan Karadağ demekle ma'ruf yaylak derbend ve ziyâde mahfûz olmağla siz ki Öziçe palankası neferât ağalarsız neferâtınızdan otuz nefer ta'yin ve zikr olunan hudûd ve havâlini haydud eşkıyâsından gereği gibi muhâfaza idüb ve sen ki kadısın Öziçe'den Bosna tarafında giden ve ... yolu muhâfazasıçün Öziçe kazâsı ... on beş nefer ... ta'yin ve gereği gibi hıfz u hırâset itdirile deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 1113. (8-17 Haziran 1701)

589/2072 Burgazcık'ın Güvenliği İçin

Burgazcık kadısına ve Burgazcık palankası neferât ağalarına ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Siz ki Burgazcık palankası neferât ağalarsız neferâtınızdan on beş nefer ta'yin ve ol-hudûd ve havâlini haydud eşkıyâsından gereği gibi hıfz u hırâset itdirile deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

590/2073 Sınır Boylarının Güvenliği İçin

... ve ... kadılarına ve ... Kal'ası ve ... palankası neferât ağalarına ve derbendlerde olan neferât zâbitlarına vesâir iş erlerine hüküm ki

Ol hudûd ve havâlinde olan mahallerin 'avn hakla hıfz u hırâset ve haydud eşkıyâsından tathîr ve tanzifî ve tüccâr ve ebnâ-i sebilin ve sükkân-ı vilâyetin temin ve tazmini ehemmi mühimden olmağla ... ve ... varınca altı sa'at mesâfe olub Kelpüt demekle ma'ruf derbend mâbeyninde vâki' olmağla sen ki ... kadısı mevlânâ-yı mezkûrsun ... kazâsı on nefer ... ihrâç ve derbend-i mezbûru haydud eşkıyâsından gereği gibi hıf u hırâset itdürüb ... kazâsına varınca on bir sa'at olub ... nam derbend başında vâki' olmağla zikr siz ki ... Kal'ası neferât ağalarsız neferâtınızdan on beş nefer ta'yin ve ol-hudûd ve havâlini haydud eşkıyâsından gereği gibi hıfz u hırâset itdürüb ve siz ki ... palankası neferât ağalarsız ... kazâsından beş nefer ... ihrâç olunub ve siz dahi cümle neferâtınız ile ... ve ittifak üzere Alacahisar hudûduna ... kazâsına varınca gezüb teceessüs ve tefahhusdan hali olmayub ol hudûd ve havâli haydud eşkıyâsından gereği gibi hıfz u hırâset eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

590/2074 Belgrad'ın, Sınır Boylarının, Geçitlerin Güvenliği

Belgrad muhâfızı Hasan paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin Belgrad'dan nehr-i Tuna ile Fethülislam ve Batanca'dan Niş ve Niş'den İzvorniğe ve Belgrad'dan nehr-i Sava yalıyla Böğürdelen ve andan karşı ... yakasından nehr-i Sava yalıyla Belgrad ve mukâbili olan Zemre nam mahale varınca ol hudûd ve havâlinde vâki' derbend ve geçid vesâir muhâfazası lâzım gelen mahalleri 'avn hakla haydud eşkıyâsundan hıfz u hırâset ve sükkân-ı vilâyetden ve tüccâr ve ebnâ-i sebilin temin ve tazmin eylemek üzere iktizâ iden neferât ta'yin ve iskelelerde kayık hidmetinde istihdâm olunmak üzere ... lâzım gelen kürekci ve dümenci ihrâç ve ... teslim için tarafından nizâm virülüb ve 'arz ve i'lâm eylediğin üzere beş kola başka başka evâmir-i 'aliyyem şereyafte sâdır olub cümlesi tarafına irsâl olunmağın inşallahu te'âlâ vusulünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan evâmir-i

şerîfimi mahallerine irsâl ve ... men'leri üzere 'amel ve hareket olunmak için cümleye tenbîh ve tekîd ve tenfiz ve icrâsına kemâyenbeği tekayyüd ve ihtimâm eylemek bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

590/2075 Vakıf Mütevellileri Arasında Anlaşmazlık

Asitâne kaymakamı vezir Osman paşa ve ... evkâf vekiline hüküm ki

Sultan Süleyman Han tâbe serâhû İstanbul'da vâki' câmi'-i şerîf ve 'imâret ... evkâfının sâbık mütevellisi olan el-Hâc Mehmed ve hâlâ mütevellisi olan Hasan zîde mecdühuma beynlerinde mâl-ı vakfa müte'allik ... olduğu i'lâm olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin imdi emr-i şerîfim vusulünde vakf-ı mezbûrun sâbıkan alacak mütevellileri olan mûma-ileyhümâyı huzûruna götürüb murâfa'a-i şer' ve da'valarına ... virülüb icrâ-yı şer' ve ahkâk-ı hak olundukdan sonra sûret bulan keyfiyeti sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıt M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

591/2076 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Borcu

Fermân-ı celilü'l-kadrim mazmûnunca 'amel eyleyüb hilâfdan begâyet ihtirâz eylesin deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisine ve ümerâ-yı Mısır'a ve Mısır rûznâmecisine ve yedi ocak ağalarına vesâir ihtiyârlarına hüküm ki

Memâlik-i mahrûse ... olan bilâd ve ensâr ve diyâr ve aktârın tertib-i esbâb-ı nizâmıyla temlik-i mühâmı ... olan bilâd-ı Mısriye'nin emin-i mahsûsa ve kavânin-i mukarrer-i mahsûsası olan ibkâ-yı münbâ-yı istihkâm ve îfâ-yı mukteza-yı hüdâm-ı intizâmı ile tekayyüd ve ihtimâm lâzime-i devlet-i 'aliyye ve mühimme-i saltanat-ı seniyyemden olmağla sâbık Mısır vâlisi olan Hüseyin paşanın hîn-i hesâbında ... müntefire Mısriyye üzere zimmetinde zuhûr ve irâd-ı ağrâz ve ihya ile edâsında izhâr 'acz ve fütur eylediği terfî deyunundan semeni ve mal-ı hesâbına dâhil olan dört bin iki yüz doksan iki akçeden ma'ada 'aceleten erbâbına edâsı iktizâ iden terfiyât 'alâ sebebü'l-teferrâs irsâliye hazînesinden ifrâz ve erbâbına edâ olundukdan sonra sen ki vezir müşârün-ileyhsin bi meşinetillahi te'â lâ beş seneye değin sen vilâyet-i Mısır'dan 'azl olunmamak üzere dâhil-i eyyâm ve hükümet ve eyyıl-fetâm vilâyetin olan a'vâm-ı hamsede terfiyât-ı mezkûre lâzimü'l... yevmiye iştigâlini sene be sene edâ idüb bu vech-i cemil ile tevfiz ve temlik olunmak üzere bundan akdem emr-i şerîfim şerefyâfde sâdır olub lâkin mahrûse-i Mısır'dan terfiyât-ı mu'tebereyi edâ ideceğin mahsul vâki' olmağla deyun-ı mezbûre hazîne yevmiyesinden (?) ihrâç ve tevez'i olunduğu sûretde beş seneye değin edâ ve istifâsı tescilü'l-ihtimal ve neticesinde kesr-i tertibi ile hazîne-i 'amireme müceb-i ihtilâl bâ-husûs vülât-ı sâbıkâ

... hesâb ve kitâbların bir 'akide-i ... olacağı zâhir ve aşikâr olmağla bu bâbda idâre-i aktâr ve istişâre ... ile hazîne yevmiyesinden vaz'-ı yed olunmayub vechen mine'l-vücûh irsâliye hazînesine 'asâkir-i mansûre mevâcibi vesâir masârıf-ı mu'ayyene-i mîrîye ve müterrebât-ı haremeyn-i şerefeyn mukâbilinde olan hazîne yevmiyelerine kesr ve noksan tertib itmemek üzere beher sene vâliler içün mu'ayyen ve mukarrer olan seksen sekiz buçuk kise salyâne-i vezir yevmiyeye terh ile takdim ve takdir olunduk da on iki bin yüz yigirmi yedi akçe olub ve içinde vilâyetinde mahsul kura-yı 'arkîb dahi vülât-ı sâbıkadan Ali paşa Medine'de vâki' olan Abdullah efendi geri mukâbelesinde ... olunduk da yedi yüz yigirmi dört akçe idüb ve salyâne-i mezbûre yevmiyesinde hem oldundukda min hays'ul-mecm'u on iki bin sekiz yüz elli bir akçe bâki olmağla zikr olunan terfîyât-ı 'asâkir-i Mısıriyye vesâir emr-i şerîfimle edâsı fermânım olan yevmiye ve ... Abdullah efendi cem'an on iki bin sekiz yüz elli bir akçeyi bi't-tamam edâ ve erbâbına kayd ve tevcih ile bu ihtilâlden îcâve ihlâm olundukdan sonra bi hüccetü'l-iktizâ mevâd-ı mezkûre-i lâzîmü'l-dâine sarf olunan sabıkân vezir ... ve emr-i mîrîden berü vülât-ı Mısır Kahire'nin irâd-ı müteferriklerinden iken bi'l-cümle bi'l-küllîye mezammil ve peydâ olması sevâbdır ... olmağla bin yüz on iki senesi tevki ibtidâsından yüz on dokuz senesi ... değin sekiz seneye tevzi ve taksit ile vâli-i Mısır olanlar salyâne-i vüzerâ tekmllesiçün ... vâki' olan mahlûlden ve eğer mahlûl vâki' olmaz ise taraflarından iştirâ ile beher sene icâb ve iktizâ iden bin beş yüz on altışar akçe yevmiyeyi tedârik ve hazîne malın idüb bu uslûb-ı mergub üzere ta'yin olunan sekiz senede bi't-tamam tevfiiz ve temlik ve eğer vâli-i Mısır olanlardan birisi zamanında icâb iden tevsiye-i meşrûhayı edâda ta'lil ve tevîl iderler ise hîn-i hesâbda ber vech-i taksit taleb ve tahsîl ve mahalline tevfiiz olunub ve sâbık ve lâ-hak vâlilermâbeyn muhâsebelere şurût-ı mezkûreyi 'adem-i kabul-i dâ'inesiyle vechen mine'l-vücûh birbirleriyle müfârese itmemek üzere a'vâm-ı şemâmet-i mezkûrede eyâlet-i Mısır'ın eğer tevcih ve eğer mütekarririçün şerefyâfte sâdır olan evâmir-i 'aliyyemde şurût-ı mezbûre tasrih ve vülâtın şurût-ı ihtirâmılarına dâhil olmak üzere ittîfak-ı 'umûm ve ihâle-i inzâr ve fehum ile sûret virilüb ve bin yüz on iki senesine mahsûb olmak üzere bin beş yüz on altı akçe mahsulât tevfiiz ve salyâne-i vezir ikmâlesiçün hazîne-i mal olunub sene-i merkûma taksit olunan yevmiye tekml-i der-sar olunmağla olmak üzere tertib olunan defter-i karib kabul ve hazîne-i 'amiremde mahfuz baş muhâsebe defterlerinde hıfz olunmağın imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde vech-i meşrûh üzere fermânım olmağla ber minvâl-i muharrer salyâne-i vüzerâdan edâ eylediğın on iki bin sekiz yüz elli bir akçenin bin yüz on iki senesine mahsûb olmak üzere 'uhdene lâzım gelen bin beş yüz on altı akçe mahlulât tekml ve salyâne-i vüzerâ içün tevfiiz olunmağın fimâ-b'ad dahi inşâllahu te'âlâ zaman-ı eyâletinde her sene iktizâ iden bin beş yüz on altı akçe yevmiyeyi vâki' olan mahlulden ve eğer malsul düşmez ise beher-hâl tarafından

tedârik ve iştirâ ve salyâne-i merkûme tekmilesi için hazîne-i mal ve tevîz idüb bu emr-i mergobun temşiyetine şurût-ı mezkûrenin kemâyenbağî ziyâde ihtimâm ve hilâfından ihtirâz-ı tam eylesin ve siz ki kadı ve defterdâr ve ümerâ-yı Mısır ruznâmecî ve yedi ocak ağalarsız vesâir ihtiyarlarsız bu husûsu nizâm-ı umûr-ı bilâdiyeye dâir mehâm-ı lâzimü'l-ihtimâmdan olmağla şurût-ı mezkûreyi ... ile salyâne-i mezbûrenin sekiz sene tamamına değin itmâm ve ikmâlîni bi 'avnillahi te'âlâ müddet-i merkûme hitâmında yine hâl-i kadîmine ircâ'ı ittîfak ve ittihad ile her biriniz tekayyüd-i tam eyleyüb ve eğer nakd olunan a'vâm-ı semâniyede vâli-i Mısır bulunanlardan birisi zamanında icâb iden yevmiyeyi edâda ta'lîl ider ise hîn-i hesâbda ber vech-i taksit kendüsünden talep ve tahsîl ve mahalline tefvîz ile bu emr-i cemîli tekâmîlî say-ı mevfur ve cedd-i bî-kusur eylemeğın bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

592/2077 Sürgünden İtlak

Kavak kazâsı nâibine hüküm ki

Mektûb gönderüb sâbık Kavak müftüsü olan Osman kendü hâlinde olmayub nice ehl-i 'arzın zulmen emvâlîn ahz ve nicelerin teğliben eşyâsın zabt idüb te'addi üzeredir deyu bundan akdem istima' olunduk da fukara ve zu'afâ üzerlerinden zulm ve te'addi ref olunmak için mezbûr Osman kazâ-i mezbûrdan Karahisar-ı Şarkî kazâsına nefy olunması fermânım olmuşdu hâlâ himâyesiyle murâfa'a-i şer' olunduklarında ahâlî-i vilâyet ile ... ıslâh olunmağla itlâk olunmak için emr-i şerîfim virilmeğın ricâsına ilmühaberîyle 'arz eylediğın kendü hâlinde olmak şartıyla sebîli tahliye ve itlâk olunmağın bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (29-Haziran-7 Temmuz 1701)

593/2078 Eğriboz'da Müslüman Reayanın Mahsullerinin Çalınması

Eğriboz muhâfızî vezir İsmail paşaya hüküm ki

Salta ve Avlanderên kadısı mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fazlühû mektûb gönderüb Malta kasabasının müslîmîn ahâlîsi meclis-i şer'e varub mukaddemâ vâkî' olan istilâların cümlesi etrâfa perâkende ve diyâr-ı aharda mülk idüb hâliyâ bi meşînetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebed-peyvendimle Venedik cumhûru beyninde muvâda'a ve mesâlih vâkî' olmağla vatan-ı asliyelerine gelüb mütemekkin olub lâkin kasaba-i mezbûrenin din kudretlerinden Abdi bin Mehmed ve Ebubekir bin Ahmed ve Dervîş bin Ali ve Ahmed bin Mehmed nam kimesneler hevâlarına tâbî' ba'zı kimesneler ile bilâd-ı âhara mütemekkin ve vakt-i haslarda mürû'at ve ... hâsıl olan mahsulleri ahz u kabz ve gâibe firâr itmeleriyle adada sâkin olan re'âyâyâ ... kalub hâsıl olmayub adadan 'adem-i huruclarına vesâirlerin perâkende ve perişan ve ol-beldenin

harâbına ba'is olmalarıyla müslîmîn re'âyâ ehl-i 'iyâlleriyle kazâ-i mezbûreye nakl ve şöyle ki hânelerin i'mâra mübâşeret itmeyenlerin mahsulleri cânib-i belde itmek kabz olunur âna göre tenbîh ve tekîd eylemeğin bâbında hüküm ricâsına 'arz itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

593/2079 Borcunu Ödemeyen Eski Defterdarın Hapsedilmesi

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Bako nam yahudi 'aruzhal sunub defterdâr-ı sâbık Canib Ahmed zimmetinde iki kise akçe hakkı olmağla mukaddemâ iki defa' emr-i şerîfimle varub taleb eyledik de ... itmekle hakk-ı şer'iyesi alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin bundan akdem tahsili için emr-i şerîfim virilmişken ita'at eylemeyüb ... itmekle emr-i şerîfim varduğu sa'atde merkûmu habs ve hakk-ı şer'iyesi tahsil eylemeğin bâbında yazılmışdır. Fi eva'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

593/2080 Eşkıyalık Yapanların Yakalanması

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya hüküm ki

Avlanderen ve Salta kadısı mevlânâ es-Seyyid zîde fazlühû mektûb gönderüb mukaddemâ vâki' olan istilâda Salta adasında sâkin olan re'âyâ meclis-i şer'e varub sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezbûrlar tarafından buyruldu ile taşra çıkub hânelerinin 'imârına mübâşeret etmişler iken İskon nam zimmi dahi hâlâ Avlonya voyvodası olub Salta iskelesi ... iden Hocanzâde Ahmed nam kimesne ile yekdil olmağla tam'-ı hamları sebebi ile re'âyânın ada-i merkûmeden çıkmalarına mani' ve taşra çıkanları dahi evlâdiyeye tergib ve bilâd-ı İslâmiye'nin harâb olmasına ba'is ve tahrik ve ihtilâl ... huruclarına sebep olmağla fesad üzere olan mesfur koca İskon'un şer'le hakkından gelünüb re'âyânın ahvâllerine nizâm virilmek bâbında hüküm ricâsına 'arz itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

594/2081 Ziraat Mahsullerinin Dışarıya Satılmasının Yasaklanması

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya hüküm ki

Salta ve Avlanderen kadısı mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fazlühû mezkûb gönderüb Salta kazâsının Müselman ahâlisi meclis-i şer'e varub mukaddemâ vâki' olan istilâda etrâfa müteferrik ve perişan olub bi meşinetillahi te'âlâ kadîmi yurdlarına ve yerlerine gelüb ehl ve 'iyâlleriyle kendü hallerinde ikâmet üzereler iken Salta adasında sâkin olan re'âyâ tâifesi taşrada ... zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri mahsullerin adaya vaz' ve müte'emmin tâifesinin sefînelerine

füruht itmeleriyle kaht u galâya ba'is olmalarıyla fimâ-ba'd taşrada hâsıl eyledikleri mahsullerin müte'emmin sefinelerine füruhte itdirilmemek bâbında hüküm ricâsına 'arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

594/2082 Bağdat Muhafazasında Olan Altmış Dördüncü Cemaatin İstanbul'a Gelmesi

Hâlâ Bağdat muhâfazasında yeniçeri zâbıtına hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrda olan altmış dört cema'atinin ol-cânibde meksi muktezî olmayub der devlet medârıma gelmeleri muktezâsı olmağın oda-i mezbûru oda başısı ve vekil harç ve neferâtı 'umûmen ortaları ve kazganlarıyla muhâfaza-i mezbûreden kaldurub bir neferi girü kalmamak üzere der devlet medârıma irsâl eyleyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mûcebince yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

594/2083 Debre Kazasında Eşkîyalık

Ohri sancağibegi ve Debre ve (Boş) kadısına hüküm ki

Sen ki Debre kadısı mezkûrsun mektûb ve ahâlisi mahzar ve ahâlsi mahzar ve Debre kazâsında sâkin 'ulemâ ve sülehâ ve ümenâ ve hutebâ vesâir ahâlisi meclis-i şer'e varub Debre kazâsına tâbî' Aka nâhiyesi karyelerinden Debrebeni keyd nam karyeden Akbuluk ve Döle ve Hulus ve Turuca nam karyeden Göyik ve karındaşı ve Yuskul oğlu ve Şazevan nam karyeden Ahmed ve karındaşı ve Gurduyu arba (?) nam karyeden Mahmud ve karındaşı Maibe ve İzaşko nam şakîler hevâlarına tâbî' eşkıyâ ile yekdil ve yekcihet ve kendüleri kutt'âü't-tarîk ve ... olub leyl ü nehhâr alet-i harb ile gezüb bin yüz (Boş) senesinde kazâlarında vâkî' karyelerde olan 'ibâdullahın evlerin basub ve Kıcun ve Kalkandelen kazâlarında ... başı olan yolların bekleyüb ve ebnâ-i sebili basub katl-i nüfus ve gâret-i emvâl eylediklerinden gayrı Ali kethüdâ ve Osman ve han oğlu Ahmed nam kimesneleri katl idüb icrâ-yı ... için da'vet-i şer' olunduk da ita'at-i şer' itmemeleriyle hâla gâret ve hasâret üzere olmalarıyla emr-i şerîfim ricâsına 'arz u mahzar olunmağın sen ki mir livâ-i mûmâ-ileyhsin şer'le ahz olunub müstehâk oldukları cezâları virilmek üzere yazılmışdır. Fî evâ'ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

595/2084 Hakkında Şikayet Olan Voyvodanın Araştırılması

İtlâklariçün yazılmışdır.

Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Hezargrad kadısına hüküm ki

... ve ... kadılarıyla Eski Cuma kazâsı nâibi mektûb ve ... sâkin 'ulemâ ve sulehâ vesâir ahâlisi mahzar gönderüb bi'l-fi'il Kırım hanı olan (Boş) dâme me'alihûnun ber vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğu haslardan ... kazâsında vâki' ... hisar voyvodası Şahin meclis-i şer'e varub mûmâ-ileyh hass-ı mezkûrdan üç dört seneden berü hukuk ve rûsumları kânun ve defter mûcebince alub hilâf-ı şer' kimesneye te'addisi yoğiken ve re'âyâ rızâ ve şükrân üzereler iken hass-ı mezbûr mülhâkatından Hezargrad kazâsına tâbi' Bladice nam karyede sâkin Osman ve âhar karyede sâkin Osman nam sipâhi hevâsına tâbi' Abdullah sipâhi ve Ivez nam kimesneler ile yekdil ve kizb ü bûhtan ile şikâyet kasdında olmağla voyvoda-i mûmâ-ileyhin keyfiyet ahvâli tefahhus olunduk da kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub herkes rızâ ve şükrân üzere oldukları her biri 'alâ-tarîkü's-şühedâ ihtiyarlarıyla 'arz ve mahzar olunmağla te'addileri vâki' ise zâbitları ma'rifetiyle diyâr-ı âhara nefy olunmaları için yazılmışdır. Fî eva'ili M sene 113.(8-17 Haziran 1701)

595/2085 Kalebend Cezası

İtlâkiçün fermân-ı şerîf yazılmışdır.

Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

Karacık kadısına ve Aytoz Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen ki Karacık kadısı mezkûrsun mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr re'âyâsı meclis-i şer'e varub hâlâ Karacık kazâsında sâkin Ali nam sipâhi kendü hâlinde olmayub kadîmi serbelerden olmağla mukaddemâ defa'atle emr-i şerîfim virilmişken ita'at itmeyüb niçün da'va idersiz deyu hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile kimini darb-ı şiddet ile darb ve kimini bıçak ile 'alenen darb ve katle kasd ve mesâlih için mahkemeye varmakdan men' idüb kendülerine muhâlefet idenleri ahz ve tecrîm 'adet-i müstemiresi olub mezbûrun şer ve hasarından 'aciz kaldıkları ilmühaberiyle 'arz eylediğin ecilden mezkûr ahz olunub ıslâh-ı nefis idince Aytoz Kal'asında kal'a-bend olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113.(28 Haziran-7 Temmuz 1701)

595/2086 Sürgün Cezası

İtlâkiçün yazılmışdır.

Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

... kadısına hüküm ki

Mektûb gönderüb medine-i ... ahâlisi meclis-i şer'e varub medine-i mezbûrede sâkin Merhel efendi dimekle ma'ruf kimesne kendü hâlinde olmayub re'âyâ vesâirlerin mesâlihlerine 'alâkası olmaduğu umûr-ı vakfa karışub 'abd-i müslîminin mesâlihi icrâsına mâni' ve hüdemât-

ı ‘aliyyenin tevettülüne ba’is olmağla mukaddemâ hakkında emr sâdır olmuşken mütedeffi’ olmayub kemâfi’l-evvel te’adi ıslâh-ı nefis idince diyâr-ı âhara nefy olunmağın bâbında hükm ricâsına ‘arz eylediklerin ecilden merkûm Merhel Berusa’da mütemekkin olmak üzere Berusa’ya nefy ve iclâ olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

595/2087 Kilise Tamiri

Dimetoka nâbine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi’ derbend-i Karabınar nam karyenin ehl-i zimme re’âyâsı gelüb karyelerinde vâki’ feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur itmam ile harâbe meşref olmağla murâfa’a-i şer’le keşf ve hüccet olunmak bâbında hük-i hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden şer’le keşf olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

596/2088 Zanaatkarlar Arasında Anlaşmazlık

Dimetoka nâibine hüküm ki

Medine-i Dimetoka’da sâkin Alahdar oğlu Kiryaki nam zimmi dergâh-ı mu’allâma ‘arzuhal idüb mezbûrun sırlı mürettebatı ve yabak kâse işlemekte her vecihle mahâreti nümâyân olmağla zımnında esirler iken medine-i mezbûrede sâkin hanakçı ve çömlekçi ve kırmızı nerdancı tâifesi zana’atında kağıd kalb-ı cebl işlemek murâd itmeleriyle herkes kadîmi zana’atlerine işleyüb birbirlerine müdâhele ve bir dahi şikâyet olunmaya deyu tâife-i mezbûrun ilhaklarıyla emr-i şerîfim sâdır olmağla tâife-i mezbûrun muvâcihelerinde ketm ve kırâat olunub herkes kendi kadîmi zana’atlerinde işleyüb birbirlerine müdâhele itmemek üzere cânib-i şer’den tenbih olundukda cümlesi mütenebbih ve herkes kendüye mahsus zana’atlerin işlemeğe râzılar iken aslında (?) tâife-i mezbûru ifsâd ve ihtilâl iden muhterik fitne ve say’-i bi’l-fesâd olan mü’ezzin Mustafa yeniçeri tâifesinden bir halife peydâ idüb mezkûr Mustafa’nın alub bir ... gayrı bir şeyle ‘alâkası yoğken itâ’at-i emr-i şerîf itmeyüb tekrâr der devlet medârim tarafına şikâyet gelmekle mezbûr Orkur oğlu Kiryaki zana’atinde mahir olmağla cümlelerin üzerlerine kethüdâ nasb ve ta’yin olunmağın mezkûr mü’ezzin Mustafa ve refiki Karakulak nam kimesne tâbi’ olub itâ’at-i fermân eylemedikleri ‘arz olunmağla mezkûrlar zâbitleri ma’rifetiyle âhar kazâyâ nakl olunub bundan sonra mezbûrun kethüdâlığına ve zana’atine muhâlefet ider olur ise cezâları tertib için Edirne’ye ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim virilmeğın tâife-i mezbûrdan Nikola ve Dimitri ve Medverdi Maveki oğulları ... ve Yulas ile mezkûr Karakulak itâ’at-i emr-i şerîfim itmeyüb bunun kethüdâlığı üzerine tefvîz ve beynlerinde âhar kethüdâ nasb

ve buna mahsûs olan mürettebâtı ve tabak ve kâse ve nerdane ta'llüd ve zana'atına ihtilâl virmek murâd eyledüğün bildürüb ol-bâbda hükm-i hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden yedinde olan hüccet-i şer'iyeye ve mukaddemâ virilen emr-i şerîfime mugâyir birbirlerine müdâhele olunmamak için yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

596/2089 Sürgün Cezası

Bozcaada kadısına hüküm ki

Bağdad sâkinlerinden Şeyh Abdülkerim'in Bağdad vâlisi vezir Mustafa paşanın mührini taklid sahte 'arz bulunub ihtilâle ba'is olduğundan ıslâh-ı nefis idince Bozcaada'ya nefy olunmağla fermân-ı hümayûnum sâdır olmadıkça itlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

596/2090 Sürgünden Itlak

Bozcaada kadısına ve Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Kara karye sâkinlerinden Mahmud ... 'arzuhal gönderüb mevlânâ-yı mûmâ-ileyh bundan akdem Ahmed nam kimesnenin hilâf vâki' murâd itmeleriyle Bozcaadasına nefy ve habsi fermânım olmuşdu cürmü 'afv ve itlâk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin itlâkiçün yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

596/2091 Sürgün Cezası

(Boş) kadısına hüküm ki

Havâss-ı hümayunumdan ve Lindos (?) ve tevâbî' has karyelerinin bi'l-fi'il voyvodası Ahmed zîde kadrühû gelüb hass-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbî' Ahirihatlu nam karyeden Taşkar oğlu Ahmed ve Geçilü karyesinden Mustafa çavuş ve Ardurlar karyesinden Mustafa hoca nam kimesneler ... ve muhrerik fitne olub hass-ı mezbûr karyeleri re'âyâsının kânun ve defter mûcebince hukuk ve rûsumun ahz u kabzına mani' olduklarından ma'ada sâir re'âyâ fukarâsına dahi şer ve mazarratları hakkun berüden almağla hass-ı mezbûr mahsulüne külli noksan ... olunduğun bildürüb mezbûrlar âhar diyâra nefy ve hass-ı mezbûr re'âyâsı şer ve mazarratlarından tahallus olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin zikr olunan üç nefer kimesneler diyâr-ı âhara nefy vve iclâ olunmaları emrim olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

596/2092 Kalebend Itlakı

Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Köylüce nâibi mevlânâ Mehmed Azmi mektûb gönderüb medine-i Köylüce'de sâkin İsmail ağa oğlu dimekle ma'ruf Ali nam kimesnenin bundan akdem su-i hâli der devlet medârıma i'lâm olunduk da Limni Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olmuşdu hâlâ kendü hâlinde olub kimesneye te'addi ve tecâvüz olmaduğu ahâli-i vilâyet meclis-i şer'e ihzâr itmeleriyle cürmü 'afv ve ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâsına ilmühâberiyle 'arz itmeleriyle ıtlâk olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

597/2093 Silistire Alaybeyinin Nogayların Nizamı İçin Kırım Hanına Katılması

Silistre alaybegine hüküm ki

Özi vâlisi vezirim Yusuf paşa edâm'allahu te'âlâ iclâlehu Bucak ve ol-havâlinin tanzîm alvâliçün cenâb-ı emâret meâb eyâlet nisâb sa'adet iktisâb bi'l-fi'il Kırım hanı olan Devlet giray han dâme me'alihû yanına varub iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmak üzere me'mur olmuşsundur sen ki mir alay-ı mezkûrsun sen dahi sancağının bi'l-cümle zu'ama ve erbâb-ı timarıyla vezir müşârün-ileyh yanına me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfim vusulünde asla tehir ve tevki' itmeyüb livâ-yı mezbûrun bi'l-cümle zu'ama ve erbâb-ı timarıyla 'aceleten kalkub seri'an ve 'acelen vezir müşârün-ileyhin yanına varub Bucak tarafının ahvâline sûret-i nizâm bulunub vezir müşârün-ileyh 'avdet itmedikçe mufarakat itmeyüb iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savâbdidi üzere bezl ve say' ve kudret eyleyüb tekâsül ve tesâmüh üzere hareketden begâyet ihrâz ve ictinâb eylemeniz bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

597/2094 Suret

Bir sûreti Niğbolu alaybegine

597/2095 Suret

Bir sûreti Kırkilise alaybegine

597/2096 Suret

Bir sûreti Çermik alaybegine

597/2097 Suret

Bir sûreti Vize alaybegine

597/2098 Suret

Bir sûreti Niğbolu paşasına mükemmel kapusu halkı ile varmak üzere yazılmışdır.

597/2099 Solakların Sorguları İçin

Asitâne-i sa'adetimde sekbanbaşı olan (Boş) dâme mecdühûya hüküm ki

Rikâb-ı hümâyûnuma solakların sorguları yapılmak fermânım olup hâlâ Edirne'den ... tedârîki mümkün olmayub İstanbul'dan götürölmesi muktezâsı olmağın sen ki sekbanbaşı mûmâ-ileyhsin sorgucular kethüdâsı yanına getürdüğü ... dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ... virilmek üzere sekiz 'aded ... tedârik ve kabzına me'mur olana teslim ve 'aceleten rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve isâl gereğı gibi tekayyüd ve ihtimâm eylesesin deyu yeniçeri ağası olan Mehmed ağa mektûbu mûcebince yazılmışdır. Fî evâhiri sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

589/2100 Suruç Kazasında Eşkıyalık

Haleb vâlisi ve mollası huzûrunda görölmeğ üzere tebdil olmuşdur.

Dergâh-ı 'ali kapucubaşlarından olup Suruc voyvodası olan Abdurrahman dâme mecdühûya ve Suruc ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Suruc kazâsında vâki' Birazı 'aşiretinden Gökani cema'ati reâyâsı dergâh-ı mu'allâma 'arzuhan idüb yine Suruc kazâsında ocak beglerinden Ömerzâde Arslan ve Hasan ve Karayazıcı nam kimesneler bin yüz (Boş) senesinde hevâlarına tâbi' kimesneler ile gelüb yüz altmış sekiz evlerin basub sekiz nefer ademlerin katl ve üç yüz altmış öküz ve kırk küheylan kırat ve iki yüz altmış merkeb ile on beş katır ve beş yüz res koyun ve sekiz bin gurus ve ... altun ... halka ve iki yüz altun küpe ve yüz elli sim saçbağı ve yüz elli sim kuşak ve yüz elli sim ... ve elli sim ... ve on ... nehb ü gâret idüb külli te'addi ve fesad eylediklerin bildürüb ol bâbda emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin mezbûrların keyfiyet ahvâli murâfa'a-i şer'le ta'hsis ve üzerlerine şer'an sübut bulan mevâd sicil ve hüccet olunub sûret-i sicilleri ile vâki' hâl sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmak emr-i şerîfim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M 113. (18-27 Haziran 1701)

598/2101 Sivas Eyaletinde Olan Eşkıya İle Mücadele

Sivas beglerbegisi Mustafa paşaya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem Bağdad ve Basra tarafına me'mur olduğuna Sivas eyâletinde 'ibâdullaha îsal-i mazarrat ve fesad ve şekâvet üzere olan eşkıyânın kal' ü kam' ve ... Anadolu vâlisi vezirim Abdi paşa edâm'allahu te'âlâ iclâlehû ta'yin olunmağla me'mur olduğü üzere kemâyenbağı bezl ve say' ve kudret idüb etraf ü eknâfi temin eylemişdi lâkin hâlâ sen hidmetinle gelüb kıyâm idüb bundan böyle def-i mazarrat-ı eşkıyâ için vezir

müşârün-ileyh eyâlet-i merkûme toprağına ... iktizâsı kalmayub ancak Sivas eyâleti bir ... eyâlet olduğundan tahtında(?) eşkıyâ ve hırâbe ve kesire üzere olub ve bi 'anvihi te'âlâ ol mâkule eşkıyânın asâr-ı fesâd ve şekâvetlerinden mesâlik ve memâlikin ve bilâdın tathîr ve ayende ve revende ve tüccâr vesâir ebnâ-i sebin ve ahâli-i re'âyânın emniyet ve selâmeti ikzâ-yı murâd-ı hümayûnum olmağla husûs-ı merkûm senin 'uhdene tevîz olunmuşdur imdi emr-i şerîfim vusulünde etrâf u eknâfa göz kulak tutub ve dâima teccessüs ve tefahhusdan hâli olmayub eyâlet-i merkûme hudûdu dâhilinde ol mâkule sükkân-ı vilâyetden ebnâ-i sebile isâl-i mazarrat ve sa'y-i bi'l-fesâd olan eşkıyânın haberlerin alduğun gibi iktizâsına göre tedbir ve tedârikde ve her ne tarikle mümkün olursa 'ala eyyi'l-hâl ele götürüb şer'an haklarında lâzım gelen cezâların bilâ-âmân tertib ve başların der devlet medârıma irsâl idüb eyâlet-i merkûmede eğer ... sebil ve eğer ... kurâ ve bilâddan bir ferd mazarrat-ı eşkıyâdan mutazarrır olunmamak üzere asâr-ı fesâd ve şekâvetlerin ... bezl ve say' ve kudret eylesesin şöyle ki eyâlet-i merkûme hudûdu dâhilinde eşkıyâdan bir ferde zarar isâbet eylemek ihtimâli olur ise senin tesâmüh ve tekâsül ve bu emri ... ve tevzir ve ... olunur âna göre basîret ve 'inâyet üzere bezl-i maddûr eylesesin ve lâkin bu takirle re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete hilâf-ı şer' zulm ve te'addi ve fesad ve şekâvete 'alâkası olmayub kendü hâlinde olanların ... nukûdu ve emvâline begâyet ihtirâz eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

599/2102 Eğriboz'da Martolosların Eşkîyalığı

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya ve Yenişehir-i Fenar kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Fenar ve Gülistan nâhiyelerinde sâkin re'âyâ fukarası dergâh-ı mu'allâma adem ve 'arzuhal gönderüb nâhiyelerinde birkaç seneden berü martolos başı olan Erkli ve Şarlı Tahir kulu ve neferâtından hevâlarına tâbi' şakîler ile bin yüz (Boş) senesinde on nefer re'âyâyı ahz ve der zincir dağa götürüb katl ve ehl ve 'iyâllerini dahi kimini ahz ve katl şeni' kasd ve kimini katl ve gasb ü gâret-i emvâl idüb fesad ve şekâvetlerinden perakende ve perişan olmalarına ba'is oldukların bildürüb ol bâbda hükmi hümayûnum ricâ eylediklerin ecilden sen ki vezir müşârün-ileyhsin bundan akdem ol havâlîde iktizâ iden Martolos husûsuna nizâm virilüb fukaraya te'addi olunmamak üzere emr-i şerîfim gönderilmişdi hâliyâ şikâyet olunan şakîlerin bi-eyyî'l-hâl ahz ve şer'le müstehâk oldukları cezâların virülüb fîmâ-ba'd re'âyâ fukarasının nüfus ve emvâl ve erzâk ve evlâd-ı 'iyâllerine te'addi olunmamak üzere nizâm virilmek bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

599/2103 Levendat Mevaciblerinin Nakli İçin Gemi Tayini

Kapudan paşaya hüküm ki

Kalyonlar levendâtının kusur kalan mevâcibleri için ber vech-i nakd gönderilmesi fermânım olan akçe boğaz hisarlarında alıkonulub ve inşallahu te'âlâ ve donanma-yı hümâyûnum olduğu mahale menzil kayığı ile bir adem isâl ve zikr olunan mevâcib akçeleri donanma-yı hümâyûnum olduğu mahale nakl için boğaz hisarlarına bir kıt'a çekdiri sefine ta'yin ve irsâlinin lüzumu olduğun bi'l-fi'l baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ilmihû i'lâm itmeğin sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfîm vusulünde vech-i meşrûh üzere zikr olunan mevâcib akçeleri donanma-yı hümâyûnum olduğu mahale nakl için bir kıt'a sefine ta'yin ve boğaz hisarlarına irsâl eylemeğin bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

599/2104 Suruç'ta Vergi Toplanmasında Yapılan Yanlışlığın Giderilmesi

Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Suruc mukaatası aklâmından Bedazi 'aşireti ahâlisi gelüb sen ki vezir müşârûn ileyhsin bin yüz (Boş) senesinde 'uhdenlerinde edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrîlerine mahsub olmak üzere bir def'a altı bin beş yüz elli ve bir def'a dahi altı bin beş yüz elli hanta karib alub alan mîrîlerine mahsub eylemeyüb gadr olunduğun bildürüb minvâl-i meşrûh üzere külli tâifeden ahz ve mîrîlerine mahsub olunan ol mikdâr hantaların şer'le ... olan kıymetleri girü kendülere red ve teslim itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eylediklerin ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 1113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

600/2105 Suruç Kazasında Eşkîyalık

Haleb vâlisi vezir Mehmed paşaya ve Haleb kadısına hüküm ki

Suruc kazasında vâki' Bedazi 'aşiretinden Gürkani cema'ati reâyâsı gelüb yine Suruc kazasında ocak beglerinden Ömer zâde Arslan ve Hasan ve Karayazıcı nam kimesneler bin yüz (Boş) senesinde hevâlarına tâbi' kimesneler ile gelüb yüz altmış sekiz evlerin basub sekiz nefer ademlerin katl ve üç yüz altmış öküz ve kırk küheylan kırat ve iki yüz altmış merkeb ile on beş katır ve beş yüz res koyun ve sekiz bin gurus ve ... mahsus altun ... halka ve iki yüz altun küpe ve yüz elli sim saçbağı ve yüz elli sim kuşak ve yüz elli sim ... ve elli sim ... ve on ... nehb ü gâret idüb külli te'addi ve fesad ve eylediklerin bildirmeleri ile sen ki vezir müşârûn-ileyhsin mezkûrları götürüb ahvâllerin mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle şer'le ta'hsis ve üzerlerine şer'an sübut bulan mevâd sicil ve hüccet olunduktan sonra sûret-i sicilleri ile vâki' hâl der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

600/2106 Sürgün Cezası

Dimetoka nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Ortaköy nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karyelerinde sâkin Sultan papas dimekle ma'ruf baba İskov nam zimmi kendü hâlinde olmayub emr-i şerîf ile vâki' tekâlîf ve cizyeleri umûruna karışub bin yüz (Boş) senesinden berü kendüsiçün ... on üçer kise akçelerin alub ekl itmekle ahvâllerin der devlet medârıma i'lâm eylediklerinde divân-ı hümayûnuma ihzârîçün çavuş mübâşeretiyile emr-i şerîf virilmeğın mezbûr ele girmeyüb firâr itmeğın tekrâr emr-i şerîf ve ma'rifet-i şer'le hanesi mühürlenüb mezkûru ... haber aldıklarında yine zuhûra gelmeyüb ihfâ itmekle mezkûrdan ahâlî-i karye bir vecihle emin olmadıkların bildürüb karyelerinden nefy ve iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden bundan akdem birkaç def'a vaki'-i şer' olunmak üzere mübâşir gönderilüb firâr ve gaybet idüb re'âyâyâ te'addi üzere olduğuna ahâlî-i karye divân-ı hümayûnumda şikâyet itmeleriyle karye-i mezbûreden nefy olunub her ne vakitte zuhûr ider ise ahâlîsi (?) ma'rifetiyle ahz ve divân-ı hümayûnuma ihzâr oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

600/2107 Kilise Tamiri

Tokad nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Kekes nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâsı dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb karye-i mezbûrede vâki' Meryem Ana dimekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-ı eyyâm ile sakf ve divârları ve havâlinin divârları ve kurbunda ... kadîmi otaları ... ba'zı mahalleri münhedîm ve ba'zısı harâbe meşref olduğun bildürüb murâfa'a-i şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında hükm ricâ eylediklerin ecilden şer'le keşfiçün yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

600/2108 Kalebend Cezası

İtlâk olunmuşdur.

Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

Aydın ve Saruhan muhassılına hüküm ki

... sâkinlerinlerinden yeniçeri tâifesinden çavuş oğlu Mehmed ve Süleyman ve şeyh oğlu Hasan ve Bayrakdar ve diğer Hasan ve Yahya odabaşı ve tüccâr odabaşı ve topal odabaşı ve hacı eyüb oğlu nam kimesneler şakî ve ehl-i fesad olduklarından ma'ada ita'at-i şer'-i şerîf itmeyüb dâima muhterik fesad oldukların i'lâm olunmağla mezbûrların 'alâ-eyyi'l-hâl ahz ve

yanlarına yarar ve güzîde ademler koşub Kıbrıs Kal'asına görütüb ıslâh-ı nefis idince muhkem kal'a-bend ve vuku' üzere 'arz ve i'lâm eyleyüb bir vecihle tehâvün ve tesâmüh olunmamak üzere vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

601/2109 Sekban Başılık Tayini

Sâbıkân sekban başı olan Musli dâme mecdühûya hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ocağının emekdar ve kargüzârlarından olub her vecihle muhal ve müstehâk olduğun ecilden sekban başılık sana 'inâyet ve ihsânım olub bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

601/2110 Kalebend İtlakı

Kıbrıs beglerbegisine ve Lefkoşe monlasına ve Magosa Kal'ası dizdârına hüküm ki

Ada ahâlisinden kıldvetü'l-'ulemâi'l-muhakkikîn mevlânâ Kara Ali zîde 'ilmihû 'arzuhal gönderüb bundan akdem ... olmak üzere Adana beglerbegisinden şikâyet ve ihtilâle ba'is oldu deyu Kıbrıs cezâresinde vâki' Magosa Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olmuştur muzdaribü'l-hâl olunmağın cürmü 'afv ve itlâk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğın itlâk oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

601/2111 Vakıf Kurumunda Anlaşmazlık

Şam vâlisi ve Şam-ı şerîf kadısına hüküm ki

Şeyh Mehmed zîde salâhu gelüb Şam-ı şerîf'te gökmeydanı kurbunda Hanuta dimekle ma'ruf ... yine Şam-ı şerîf'te vâki' mütevellisi olduğu müteveffâ yeniçeri ağası İbrahim ağanın vakfı menkulâtından iken sâbık Şam vâlisi Hasan paşa istibdâl iderim deyu tarîk-i vakfa ... nesne virüb ... mezbûru zabt itmekle vakfa gadr olunmağla ol bâbda hükm-i hümayûnum ricâ itmeğın şer'le görülmek emrim olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi ihzâr kulub mukaddemâ bir def'a şer'le görölüb hâsıl olmayan husûsları hak üzere tefahhus idüb göresin zikr olunan ... vakf-ı merkûmun vakfiye-i me'mul bahasına mukayyed meskulâtından olub izn-i mütevellli emr-i şerîfimle istibdâl olunmayub şurût-ı istibdâl mevcut değil ise tarîk-i vakfdan tasarrufunda dahi bir vecihle mes'a-i şer'i yoğsa ol bâbda muktezâ-yı şer' ... 'arz olub dahi icrâ-yı şer' ve ahkâk-ı hak eyleyüb min-ba'd şer'-i şerîf ve emr-i hümayûnuma muhâlif kimesneye iş itdürmeysin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

601/2112 Kalebend İtlakı

Bozcaada kadısına ve Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Kara karye sâkinlerinden Mahmud zîde fazluhû 'arzuhal gönderüb Kara karye voyvodası olan Ahmed mevlânâ-yı mûmâ-ileyh için muhterik fitne ve icrâ-yı ahkâm-ı şer'îye voyvoda ve cizyedârların umûruna ta'arruz ider deyu işkât eyledikde Bozca adasına ve habsi fermânım olmuşdu itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin itlâk olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

601/2113 İhtiyaç Olmadığı Halde Fırın Dükkanı Açanların Araştırılması

Bergös kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb mütevellî Civan kapucu başı (Boş) kazâsına tâbî' ... binâ eylediği câm'-i şerîfe vakf eylediği etmekci fırınında tabh olunan etmek mürûr iden ebnâ-i sebile kifâyet idüb ... itmez iken yine ... sâkinlerinden Ahmed nam kimesne bilâ-izn-i mütevellî bir etmekci fırını ihdâs idüb vakfa gadr olmağla vakf-ı mezbûrun mütevellisi olan Ahmed zîde mecdühû ilmûhaberiyle husûs-ı mezbûr ahâli-i vilâyetin bî-gârez müslimînden tefahhus olundukda lüzumu olmayub def'-i mazarrat olduğun haber virdiklerin 'arz itmeğin mukaddemâ olan fırında tabh olunan etmek kifâyet ider ise muhdes olan fırın ref' ve men' oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

602/2114 Boğdan Boyarlarının Borçları İçin

Boğdan voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Sen ki voyvoda-yı merkûmsun der devlet medârımda kapu kethüdâlığıнын hidmetinde olan ve Dimaki ve Alkandere 'arzuhal sunub rikâb-ı hümâyûnuma şevket makrunum vilâyet-i Boğdan'dan beher sene mu'teberi'l-irsâl olan hediye-i 'aidiye-yi vilâyet-i mezbûr boyarlarından Nusus Afulete ve Vacil Grulice ve Merasel Dermek Maveli Memanve Yanaki Yusulik ve Yoyol İstibar ve Mihalaki Bicarın ve Yorgi ve Siyar nam sekiz nefer boyarlar 'aid-i ... mahallerine teslim eylemek üzere ta'ahhüd ... ve memhûr temessük virüb lâkin bu âna değin irsâl itmeleriyle kapu kethüdâların mezbûrlar hediye-i 'aidiye için lâzım gelen yigirmi altı bin beş yüz kırk guruş âhar yerlerden ve mahallerine edâ ve teslim eylediklerin bildürüb meblâğ-i mezbûr mübâşir ta'yin olunan (Boş) zîde kadrühû ma'rifetiyle zikr olunan sekiz nefer boyarlardan mühürlü temessük mücebince bi't-temâm tahsil olunub edâda ta'lil iderler ise der devlet medârıma ihzâr olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden sen ki voyvoda-yı merkûmsun meblâğ-i mezkûru temessükleri mücebince tahsil ve bundan sonra ta'lil iderler ise mübâşir

merkûm ma'rifetiyle der devlet medârıma ihzâr olunmaları bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı M sene 113. (18-27 Haziran 1701)

602/2115 Baba-yı Atik Kazasında Eşkîyalık

Asitâne kaymakamına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Baba-yı Atik kazâsı sâkinlerinden Ümmü nam hâtun Meco Mehmed nam kimesne için birkaç nefer refîkleriyle zevcim Musa nam kimesneyi bi gayrı hak basub katl eyledi deyu Edirne'de da'va ve murâfa'a-i şer' olunduklarında mezbûr Meco Mehmed inkâr itmekle mezbûrenin müdde'asına beyyinesi olmayub lâkin mukaddemâ Baba-yı Atik kadısı huzûrunda dahi murâfa'a olunduklarında haydud eşkıyâsından olub kuttâ'ü't-tarîk ve sârik ve haramzâde olduğu bî-garez müslîmîn ihbârlarıyla hüccet olunduğundan gayrı Ali ve Osmanlı karyesinden Hasan nam kimesneler mezbûr Meco Mehmed haydud eşkıyâsından say'-i bi'l-fesad olub dâima evler basub 'ibâdullahın emvâl ve erzâkların nehb ü gâret 'adet-i müstemiresidir deyu su-i hâlin muvâcihesinde 'alâ-tarîkü's-şühedâ haber virdiklerin Edirne kadısı mevlânâ Ebubekir zîde fazlühû i'lâm itmekle mü'ebbed kürek çekmek üzere tersâne-i 'amire zindânına vaz' olunub itlâk olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

602/2116 Kilise Tamiri

Gümülcine nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbî' Akbınar nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâ tâifesi dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb karye-i mezbûre kurbunda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürur itmam ile harâbe meşref olmağla bundan akdem virilen emr-i şerîfim mücebince murâfa'a-i şer'le keşf ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virildiğın bildürüb hüccet-i şer'iyeye mücebince ta'mire muhtâc olan mahalleri hâricden iscâr ve işcâr vaz' olunmak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olunduğu mertebe vaz' ve kadîmi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden mes'a-i şer' olunduğu üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

602/2117 Kilise Tamiri

Saray kadısına hüküm ki

Medine-i Saray'da vâki' ehl-i zimme re'âyâ fukarâsı gelüb medine-i mezbûrede vâki' Meryem Ana kilisesi dimekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi

kilisenin ba'zı mahalleri harâbe meşref olduğun bildürüb murâfa'a-i şer'le keşf olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

603/2118 Kayseriye Sancağı Mutasarrıfının Reayaya Verdiği Zarar

Zihne kadısına hüküm ki

Vâlidem sultan kethüdâsı hacı Mehmed gelüb müşârün-ileyhin mutasarrıfa olduğu haslarından Zili hassı serbest olub dahl olunmak icâb itmez iken sâbıkân Kayseriye sancağına mutasarrıf Halil paşa etbâ'ıyla varub hass-ı mezbûrda mekd idüb ve has re'âyâsına te'addi ve ... hâli olduğu bildürüb mir mirân-ı mûmâ-ileyh hass-ı mezzbûrdan ref' ve te'addisi men' ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin mûmâ-ileyh hânesine varub mütemekkin olmak üzere hass-ı mezbûrdan ref oluna deyu yazılmışdır. Fî evâil S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

603/2119 Kilise Tamiri

Zihne kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Rasvan nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur itmam ile ba'zı mahalleri harâbe meşref olduğun bildürüb şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğin şer'le keşfiçün yazılmışdır. Fî evâil S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

603/2120 Mekke ve Medine'nin Galalı ve Mısır Valilerinin Borçları Hakkında

Fermân-ı 'alişânım mücebince 'amel oluna hilâfdan ihtirâz eyleyesin deyu 'unvânına hatt-ı hümâyûn vârid olunmuşdur.

Mısır vâlisine hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin diyâr-ı celiletü'l-asâr Mısır Kahire'ye vusul ve makâm-ı hükümetinde ... berü 'amme-i umûr-ı vilâyete ve kaffe-i mehâm-ı memleketde icrâ-yı levâzım-ı himmet ve ibkâ-yı muktezâsı hüsn-i kifâyetde bezl-i kudret ve gice ve gündüz terk-i hâb ve rahat idüb ... 'akıbet... Mekke-i mükerreme ve Medine-i münevvere şerifhullahi te'âlâ yevmü'l-âhire ahâlisinin mu'ayyenü'l-irsâl olan galâllarından dâhil-i müddet lâzıme-i zimmet olan yüz on bir senesi galâlnı itmâm ve ikmâl idüb ... olmuş ... ve ... kırk bir bin idüb galâl bi't-temâm ve'l-kemâl 'atik ve cedîd sefâyin-i miriye ile Bender-i Cidde ve ... iskelelerine irsâl ve kezâlik evkâf-ı ... nâzırlarının bundan akdem şerefyafta sudûr olan emr-i şerîfim mücebince muhasebelerin görüb sene-i mezbûreye gelince zimmetlerinde zuhûr iden galâl kusurunun dahi bazen aynî ve bazen semeninin tahsil ve sefâyine tahmil ve mahallerine irsâl ile ... dahi tekmil idüb ve beher sene mahruse-i Mısır'a ... ihtirâm idegelen kisve-i şeri'a-i belde ... bi'n-nefs

kendin nezâret ve ihtâm ile a'vâm ... muhtar olmak üzere ... ihtiyâr itdürüb ve aktâr-ı 'amire ve Mısriyye'nin nizâm-ı ahvâli vülât-ı sâbıkanın ihmâlleri sebebiyle biraz zamandan berü ihtilâl bulub her sene ve dâhil-i ... olan galâl nısf mikdârından ... ve ol dahi has ve haşak ile ... ve muhtel olduğundan ma'ada hissedârlara levâzım için ... açıldıkda tavâif 'askerî niza' ve ... tasâddi ve ... itmekle zu'afa hukukundan mahrûm ve muzdarîb ve ... olurlar iken bu sene-i mübârekeke müstevfî risâle sefinelerin tahrîr ve vakt ... ile ashâb-ı hukuk için mu'ayyenü'l-hazn olan galâlî bi'l-cümle ... geçirdüb kâmilên ... 'am,reye nakl ve idhâl ... zu'afâdan bir kimesnenin bir habbesi bâki kalmayub herkes zekâhiyet ile hakların istifâ itmeleriyle cenâb-ı hilâftümâm için isticâlâb-ı hayr-ı du'a olunub ... esfâr ve vülâtın ... baş harâib Mısriye'ye târi olan ihtilâl ve ... kadîm üzere hüsn-i nizâm ... dikkat-i tâm ve ... ile ihtimâm idüb asâkir-i Mısriye'nin mevâciblerin vakt-i zamanıyla edâ ve irsâliye hazînesin bi't-temâm irsâl ve mîrî kalyonların ocaklıkları olan mevâciblerin kabzına me'mur olanlara isâl idüb husûsen selefin Hüseyin paşa zimmetinde icâb iden terfiyât-ı 'asâkir-i hazîne-i Mısriye'ye ... iken idâre-i ... ve istişâre zümre-i ... ile hazînesine ... itmemek üzere Mısır'dan vâلیلere mahsûs ve mu'ayyen olan seksen bir buçuk kise salyâne vezir ... terfiyât-ı mezbûreyi bi't-temâm ...ve irsâliye hazînesini tahallus ve itticâ eylediklerinden ma'ada tarîk reşâd ve muktezâ-yı sıdk ve sâdâd üzere ol diyârda zâhir ve ... olan etvârından külliyyât ve cüzziyyât ... mahruse-i Mısır'ın bi'l-cümle 'ulemâ ve sulehâ ve zümre-i 'ayân ve ümerâ ve yedi bölük ağaları ve ketüdâları ve ihtiyârları vesâir fukara ve zu'afası bilcümle râzı ve şâkir olduklarını müştamil mahzar sadakat ... ile mektûblarının mefhûmu bi'l-cümle 'ilm-i 'alim şümûl-ı mâlukânem olub ve bin yüz on bir senesine mahsub olmak üzere gönderdiğün ... hümâyûnum hazînesi ve hediyesi dahi dîvân kâtibi olan Mehmed zîde mecdühû ... gelüb vâsıl olub mukaddemâ sâdır olan fermân-ı 'alışânım mücebince ruznamçe-i Mısır'ın mümzî ve mahtûm defteriyle ... kâtibi ve divân kâtibin gelüb bundan akdem selefin Hüseyin paşa ile Mısır Kahire'de görölüb ve sûret virölüb hüccet olunan mâbeyn hesâbı dahi der devlet medârıma tekrâr göröldük de hesâb-ı merkûm dahi 'adâlet ve istikâmeti zâhir olmağla hazîne-i 'amiremde mahfûz olan baş muhâsebe defterleriyle kayd olunub ve bi'l-cümle zuhûra gelen hüdemât-ı sadâkat ... bi'l-cümle ... faizu'n-nur peyderşahânemde makbûl ve meşkûr olub du'a-yı hayr icâb-ı asr-i mâlukâneme mazhâr olmuşsundur berhudâr olasın sadakâtında ... himmetde ve hüsn-i ... ve re'y-i asâyet-i pender ile senin hareket ve hidmetin ma'lum-ı hümâyûnum olub bundan sonra dahi senden hüdemât-ı cemile me'mul ve muntazır olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde bilâd-ı Mısriyye'nin 'amme-i umûr ve mehâm cumhûruna kemâl-i ihtimâm ile kıyâm idüb eğer ümerâ ve 'ayân ahâli-i divân yedi bölük ağaları ve kethüdâları ve ocak ihtiyârları vesâir maslahat-ı vecibeleri olanları dahi sana imdâd ve i'ânetde ve sadâkat ve istikâmet ile hidmetde bulunmaları

lâzım ... vâcib ve muktezî olmağla eğer nizâm-ı umûr-ı bilâdiye ve eğer tashîö ve tanzîm-i hazîne vesâir mesâlih-i cüzziye ve külliyyede seninle murâfakat ve muhâşet idenlere ikrâm ve muhâlefet üzere olanları tedîb ve terhis ve mütenebbih olmazlar ise der devlet medârıma ‘arz ve i‘lâm idüb ve’l-hâsıl Mısriye’nin cumhûr umûrundan def’-i bev’is-i ihtilâl ve esbâb-ı nizâmını istihsâl ve istikmâl ile her ahvâl ki nizâm-ı tâm virmeği bezl-i kudret ve sarf-ı cedd-i himmet eyleyüb fimâ-ba’d dahi müstecâb rızâ-yı hümâyûnum olur mâsir-i perderide vücûda getürmeyi ziyâdesiyle ihtimâm eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva’ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

605/2121 Belgrad Kalesi Askerlerinin Mevacibleri İçin

Belgrad defterdârı Ahmed dâme ‘ilmihûya hüküm ki

Serhadd-i mansurem umûrunun istihkâmı ve muhâfazasında olan yerlü kulu tâifesinin nizâm ve intizâmı ve taraflarından zabt olunmak üzere ol-havâlide olan mukaatanın mevâciblerine bedel ber vech-i ocaklık aklam ta’yin olunmak iktizâsı murâd-ı hümâyûnum olmağla bi tevakkufullahi te’âlâ vâki’ olan mesâlih ve muvâda’a sebebi ile etrafda olan mukaatanın re’âyâsı müctemi’ ... ve ... olunca sen ki defterdâr-ı mûmâ-ileyhsin şimdilik Belgrad Kal’asında olan muhâfızın içün ... tabh olunan nan ve iktizâ iden zahâirin ahz u kabz ve anbar umûrın görülmek üzere sen me’mur ve ta’yin olmuşsundur imdi inşallahu te’âlâ ol-havâlide olan mukaatanın yerlü kullarının mevâciblerine bedel aklam olmak üzere tashim olunan mukaatat ... ve ... oluncaya değin şimdilik ancak muhâfızın ... içün yevmiye tabh olunan nanların tabhına ve mübâya’ası fermânım olan zahâirin ahz u kabzında ve cüzî ve külli anbar umûrunu sen görmekte gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylesesin deyu mâliye tarafından emr-i şerîfim virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

605/2122 Bender Boyarlarının Reayaya Kötü Davranması

Bender sancağibegi ve kadısına hüküm ki

Boğdan boyarları dergâh-ı mu’allâma ‘arzuhal gönderüb Bender sancağının zu’ama ve erbâb-ı timarı ze’amet ve timarları karyelerin defterle mukayyed ra’iyyet ve ra’iyyeti oğullarından olmayan Boğdan memleketi re’âyâsın karyelerine kaldırmak isteyüb gadr murâd eylediklerin bildürüb ol bâbda hükm-i hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden hilâf-ı kânuna müdâhele olunmamak içün yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

605/2123 Belgrad'da Bulunan Askerlerin Mevacibleri İçin

Belgrad muhâfızı vezir Hasan paşaya ve defterdârına hüküm ki

Belgrad hazînesi nizâmın bulub neferâtın mevâcibleriçün ocaklık ta'yin oluncaya değin sen ki vezir müşârün-ileyhsin defterdâr mumâ-ileyh şimdilik anbarda tabh olunan nan ... ve Rosdoscuk tarafında mübâya'ası fermânım olan zahâirden ma'adasının ikdtizâ iden zahâir mübâya'asına ta'yin olunmağla neferât-ı mezbûrenin mevâcibleriçün münâsib olan mahallerde ocaklık ve aklam ta'yin ve nizâmları gereği gibi virilmeden mukaddem mûma-ileyh sipariş olunmayub me'mur olduğu gerek mevâcib ve gerek kal'anın sâir ta'mirât ve masrafı talebiyle ta'ciz ve rencide olunmayub lüzûmu olub iktizâ iden mevâd 'arz ve i'lâm olunmak içün mâliye tarafından virilen emr-i şerîf mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

605/2124 Eskişehir'de Eşkıyalık

Sultanönü sancağibegi Mehmed dâme izzuhûya hüküm ki

Eskişehir havâlisinde kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsı zuhûr idüb fesad ve şekâvete te'addi ile sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebili isâl-i mazarrat kasinde oldukları istima' olunub ol mâkule eşkıyânın bi 'avnihi te'âlâ def-i şer ve mazarratlarıyla bilâd ve 'ibâdın temin ve ... ehemmi mühimden olmağın sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim sana varduğu gibi ol-hudûd ve havâlisinde olan zuhûr idüb sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebili isâl-i mazarrat kasinde olan kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsını her ne vecihle mümkün ise 'ala-eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb ve üzerlerine şer'an sübût bulan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra kendülerine kal'a-bend ve sûret-i sicilleriyle vâki' hâli sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olub ve lâkin bu takrir ile fesad ve şekâvete 'alakaları olmayub kendü hâlinde olanlara hilâf-ı şer'-i şerîf nüfus ve emvâllerine ve re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyetin müft ve meccânen... .. alunub zulm ve te'addi olunmakdan tevkî eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

606/2125 Eskişehir'de Eşkıyalık

Karaman beglerbegisi Ali dâme ikbâlehûya hüküm ki

Eskişehir havâlisinde kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsı zuhûr idüb fesad ve şekâvet te'addi ile sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebile isâl-i mazarrat kasinde oldukları istima' olunub ol mâkule eşkıyânın def-i mazarratlarıyla bilâd ve 'ibâdın temin ve tazmini... .. ehemmi mühimden olmağın sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde etrâf ve eknâfa göz kulak

olub ol mâkule sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebile isâl-i mazarrat ve fesad ve şekâvet kasdinde olan kutta'ü't-tarîk eşkıyâsından eyâletin hudûdu havâlisinde olan mahallere varanların haberlerin alduğun sa'atte gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm ve her ne tarikle mümkün olur ise 'alâ-eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb üzerlerine şer'an sübut bulan mevâd sicil ve hüccet olundukdan kendülerin kal'a-bend ve sûret-i sicilleriyle vâki' hâl sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyüb lâkin bu tahrir ile fesad ve şekâvete 'alâkaları olmayub kendü hâlinde olanlara hilâf-ı şer'-i şerîf nüfus ve emvâl ve ta'arruzdan ve re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete müft ve meccânen ... alunub zulm ve te'addi olunmakdan begâyet tevkî eylemeğin bâbında. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

606/2126 Suret

Bir sûreti Adana beglerbegisi Mustafa paşaya

606/2127 Suret

Bir sûreti ber vech-i arpalık Akşehir sancağı mutasarrıfı Kaya Ali dâme ikbâlehûya

606/2128 Edirne Civarında Eşkîyalık

Edirne bostancı başısına ve Rusekemerî (?) ve Aydos ve Ezirmi ve Merdi ve Varna ve Prevadi kadılarına hüküm ki

Rusekemerî (?) kazâsı ahâlisi gelüb hâlâ bin yüz on üç senesinde zikr olunan kazâlarda kutta'ü't-tarîk eşkıyâsı zuhûr ve katl-i nüfus ve gâret-i emvâl itmeleriyle fesad ve te'addilerinden mahsullerin külli keyde sevb emvâllerin ... olunduğun bildürüb ol bâbda emr-i şerîfim ricâ eylediklerin ecilden sen ki bostancı mûmâ-ileyhsin murâfakatinle şer'le görölüb şekâvet üzere olanlar ahz olunmağın. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

606/2129 Köprü Tamiri İçin İzin Verilmesi

... kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Sakarıca nam karye re'âyâsı gelüb karyelerin kurbunda olan ve Verdiyane köprüsü demekle ma'ruf cısr bundan akdem vâki' olan istilâda münhedim olub ebnâ-i sebil 'uburda 'usret çeküb ve ahâli-i karyenin ... kalmaduğun bildürüb cısr-i mezbûrun kendü halleriyle ta'mir ve termime muhâlefet olmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediklerin ecilden kimesneye te'addi olunmamak üzere kendü halleriyle ta'mir idüb ehl-i 'örf tâifesi tarafından ... itdirilmemek içün yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

606/2130 Kalebend İtlakı

Rodos kadısına hüküm ki

... kadısı mevlânâ Abdulvehab mektûb gönderüb ... kazâsında sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve re‘âyâ meclis-i şer‘e varub ... kazâsına tâbi‘ Kulağuz nam karyede Ali efendi oğlu el-hâc Mustafa ve Fezime nam karyeden el-Hâc Mustafa nam kimesneler bundan akdem Rodos Kal‘asında kal‘a-bend olunmuşlar idi hâlâ ıslâh-ı nefis itmeleriyle cürmleri ‘afv ve ... itlâk olunmaları bâbında hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına ... eylediklerin ‘arz eylemeğin itlâk olunmaları emrim olmuştur. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

607/2131 Kalebend İtlakı

Sâbıkân turnacı başı olub Limni Kal‘ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan İskender zîde mecdühûya hüküm ki

Bundan akdem kal‘a-i mezbûrda ikâmetleri fermânım olan altmış bir bölüğünden merhûm Mehmed subaşı ile sâbık ... kâtib olan Ali Yazıcı’nın itlâk olunmaları fermânım olmağla (Boş) ta‘yin ve irsâl olunmuştur siz ki mûmâ-ileyhsiz mezbûrlar İstanbul’da kendü hânelerinde sâkin olmak üzere tenbîh ve tekîd ve kal‘a-i merkûmeden itlâk ve sebilleri tahliye eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa dâme ‘ulüvvühû tarafından virilen mühürlü mektûbun mücebince yazılmışdır. Fî eva’ili M sene 113. (8-17 Haziran 1701)

607/2132 Rakka’ya İskan Edilen Türkmenlerin Eski İl Sancağına Gelmesi

Sivas beglerbegisi Mustafa ve Kengiri sancağı mutasarrıfına hükün ki

Eski il kazâsının ‘ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve re‘âyâ ve berâyâsı mahzar gönderüb bundan akdem Rakka’ya iskânı fermânım olan Türkman tâifesinden Şermipâre aklâmından Peçeli cema‘atinden Kalender oğlu Hasan nam şakî hevâsına tâbi‘ iki yüz neferden mütecâviz eşkıyâ ile yek dil olmalarıyla İlelü ve Cenabay nam karyeler ahâlisini men‘ ve kışlak ve tamların binâ idüb on binden mütecâviz devâb ve... bunların mezz‘alarına salıvirüb eyyâm-ı sayfda vesâir mahsullerin ve güz-i eyyâmda otlak ve yerlerin davarlarına yedirüb itlâf ve müft ve meccânen etmek ve kış zâhiresi nâmıyla zâhirelerin alub ebnâ-i sebilin emvâli gâret eylediklerinden gayrı iskânından firâr iden Mamalu ve Avcılar ve Yahudani ve Kulak ve Kızılca Şarlı ve Devesili ve Kara cema‘atler ve Karanlı cema‘atinden beş yüzden mütecâviz eşkıyâyı başına cem‘ ve kışlak nâmıyla bunların kurât ve çiftliklerinde vâki‘ dağların yaylakların zabt idüb bunun emsâli zulm ve te‘addilerin nihâyeti olmamağla perakende ve perişân olmalarına ba‘is olmalarıyla ol bâbda hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına vâki‘ hâli i‘lâm

eyledikleri ecilden siz ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhimsiz mezkûrlar bi-eyyi'l-hâl kaldurulub me'mur olundukları mahale irsâl ve iskân ve 'ibadullah üzerlerinden te'addilerin men' ve def olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

607/2133 Rakka'ya İskan Edilen Türkmenlerin Yer Değiştirmesi

Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bundan akdem Rakka havâlisinde iskânı fermânım olan Türkman tâifesinin ba'zıları ikâmetleri fermânım olan mahalden firâr ve vâlidem Sultan dâme iffetühânın mutasarrıfa oldukları Rişvan hassı cema'atlerinin aralarına varub tavattun ve iskânı kabul eylemedikleri i'lâm olunmağla husûs-ı mezbûr için dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Ali dâme mecdühû mübâşir ta'yin olunmağın sen ki vezir müşârün-ileyhsin iskân ahvâllerine vâkıf mûmâ-ileyhin yanına koşub müşârün-ileyhin mutasarrıfa oldukları Reşvan hassı içinde bulunanları kaldurub ikâmetleri fermânım olan mahalde îva iskânları için sana teslim olunmağın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

607/2134 Sürgünden İtlak

Bozcaada kadısına hüküm ki

Mehmed nam emekdâr orta 'arzuhal gönderüb bundan akdem dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından yevmi yigirmi beş akçe 'ulufeye mutasarrıf olub ba'zı bî-ma'kul vaz' ve hareket olunmağla mutasarrıf olduğu esâmisi çalınub kendüsü ıslâh-ı nefis idince Bozcaadasına nefy olunmağın fermânım olmuşdur hâlâ ıslâh-ı nefis itmekle itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmekle itlâk oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

608/2135 Celeblerin Uğradığı Eşkîyalık

Haleb vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Rakka vâlisi vezirim Hasan paşa edam'allahû te'âlâ iclâlehû mektûb gönderüb celeb keşan tâifesinden İbrahim ve Resul refikleriyle bundan akdem Çıldır eyâletinden Haleb'e koyun götürürler iken iskânları fermânım olan Türkman ve Ekrad cema'atlerinden Kara saçlu ve Rişvan Ekradın cema'atinden ba'zı eşkıyâ bin yüz (Boş) senesinde yollarına inüb on beş bin koyun ve on res at ve sekiz merkeb ve ba'zı eşyâların gasb ve gâret itmeleriyle Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edam'allahû te'âlâ iclâlehû mukaddemâ Rakka vâlisi iken zikr olunan Türkman cema'atinden total Osman ve karındaşını ahz ve şer'le tefahhus olunduk da ancak beş bin beş yüz koyunu biz alub ma'adâsın Reşvan ekradından ... oğlu Yusuf ve Hamza oğlu Yusuf ve Murad oğlu Bekir ve Kınalı vesâirlerin aldılar deyu ikrâr ve ikrârları üzere murâfa'a-i şer'le

sekiz yüz ‘aded koyunarı tahsil ve ashâbına red ve teslim olunub bâkisini zimmetlerinde olmağla şer‘le tevcîh idenlerden tahsil ve ashâbına istidâd itdirilmek bâbında dergâh-ı mu‘allâm kapucu başlarından Ahmed dâme mecdühû mübâşeretiyle bundan akdem vârid olan emr-i şerîfim mûcebince mezkûrlar ... murâfa‘a-i şer‘iye olunmalarıçün ihzâr itdirilmek üzere Reşvan voyvodasına ve cema‘at-i mezbûre kethüdâlarına birkaç def’a ademler ve ... kadısı tarafından ... irsâl ve da‘vet-i şer‘ olunduk da ita‘at-i şer‘ itmeyüb icrâ-yı hak olunmaduğun bildürüb ol bâbda vâki‘ hâl ‘arz eylemeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde mezkûrların dergâh-ı mu‘allâm kapucu başlarından Ali dâme mecdühû ma‘rifetiyle Haleb’e ihzâr ve gasb ve gâret olunan on beş bin koyun ve on res at ve eskiz merkeb vesâir eşyâların murâfa‘a-i şer‘le tahsil ve ashâbına teslim ve ahkâk-ı hâk eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

608/2136 Başkasının Tasarrufunda Olan Yerlere El Koyma

Çıldır beglerbegisine hüküm ki

Gürcistan ‘ayânından Bakrab dergâh-ı mu‘allâma ‘arzuhal gönderüb mesfurun vilâyetinde Gürcistan’da ... mutasarrıf olduğı emlâk ve re‘âyâsından âharın ‘alâkası yoğken Körbil sâkinlerinden Rüstem nam şâki bin yüz (Boş) senesinde üzerlerine gelüb mutasarrıf olduğı emlâk ve re‘âyâsını fuzûlî ahz idüb zulm ve te‘addi eylediklerin bildürüb ol bâbda hükm-i hümayûnum ricâ eylemeğin mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin mesfurun mutasarrıf olduğı emlâk ve re‘âyâsı fuzûlî ahz olunduğı vâki‘ ise kıdvetü’l-ümerâi’l-ısevıyye Köril meliki Mamayan ma‘rifetiyle gerü kendüye red ve teslim ve zabt itdürüb şakî-i merkûmun te‘addisin men‘ ve def ve şer‘an müstehâk olduğı cezâsı icrâ olunmak bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdir olmuşdur. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

608/2137 Suret

Bir sûreti ... Çıldır beglerbegisi üzere Köril ...

608/2138 Doksan Birinci Cemaatin Kefe Kalesi’nde Görevlendirilmesi

Kefe Kal’asında dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri zâbıtı Ramazan zîde kadrühûya hüküm ki

Asitâne-i sa‘detimde olan doksan bir cema‘atinin odası ve odabaşısı ve ‘umûmen neferât ve kazganları ile Kefe muhâfazasına ta‘yin olunub ve muhâfaza-i mezbûrede olan yetmiş yedi cema‘atinin oda başısı ve vekil harç dahi ‘umûmen neferât ve kazganlarıyla ref olunub Asitâne-i sa‘adetime nakl olunmaları fermânım olmağla doksan birinci cema‘atin odası muhâfaza-i mezbûreye dahl olunduk da ref olunan yetmiş yedi cema‘atini meks ve te‘hir itdürmeyüb

odabaşısı vekil harç ve bi'l-cümle ortaları ve kazganlarıyla Asitâne-i sa'adetime irsâl olunmağa tekayyüd ve ihtimâ eylesiz deyu yeniçerim ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

608/2139 Sahte Belge Düzenleyen Kişinin Araştırılması

Zayi' olmağla müceddeden yazılmışdır.

Fî eva'ili C sene 113. (4-13 Ekim 1701)

Eğriboz muhâfızına hüküm ki

... ve ... ve ... ve kadısı mevlânâ Abdülbaki mektûb gönderüb müteveffâ Abdi begin kölelerinden olub hâlâ Yanya'da sâkin Mustafa yazıcı dimekle ma'ruf kimesne müteveffâ-yı mezbûrun ... kazâsında olan emlâk ve arâzisi için hâl-i hayâtında bana ... mülk eyledi deyu verâselerin da'vadan men' ve sahte tuğralı fermân ve fetvâlar tahrîr ve ibrâz itmekle mezbûrun keyfiyet ahvâli tefahhus olunduk da kendü yediyle sahte tuğralı fermân ve fetvâlar tahrîrin şâhid eylediklerin bî-garez müslîmîn şehâdet itmeleriyle vâki' hâli hükm-i hümâyûnum virilmek ricâsına 'arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezbûru ahz ve Eğriboz Kal'asında kal'a-bend idüb ve yedinde ol-bâbda kağıdları ... ise kağıdlarıyla divân-ı hümâyûna ihzâr eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

609/2140 İstanbul'da Olan Fırında Ekmek Satılmasına Engel Olunmaması İçin

İstanbul kadısına hüküm ki

Mahruse-i İstanbul'da top kapusu dâhilinde vâki' merhûm ve mağfirlehûmâ Bican sultan tab serâhânın vefâtına değin mutasarrıfa olduğu vâlide-i 'atik fırını dimekle ma'ruf kadîmden nan hassı tabh olunan fırının kadîmi ... sultan Mehmed han cami'-i şerîfi kurbunda Karaman-ı sağır kapusunda ve Karagümrük çarşusunda çörekçi fırını kurbunda ve iki bağçe kurbunda Çarsulu hamamı kapusunda muuttasıl ve top kapusu dâhilinde mermerci dükkânı karşusunda ve şehir emini çarşusunda bakkal dükkânına muttasıl ve Mumcu Yahya çarşusunda çörekçi fırınına muttasıl ve karşusunda kürekçi dükkânında muttasıl ve Haseki çarşusunda kasab ile boyacı dükkânı beyinde ve Davud paşa çarşusunda şerbetçi dükkânına muttasıl ve altı mermerde bakkal dükkânında muttasıl ve kuyucu Mustafa paşada hamam kurbunda ve semaniye çarşusunda kapu dâhilinde fırın ve yedi kal'a kurbunda İralar bazarında bakkal dükkânına muttasıl ve Silivri kapusu dâhilinde İbrahim paşa karşusunda bazarcı dükkânına muttasıl ve mi'mar çarşusunda 'attar dükkânında vâki' ve iki kapu hâricinde mumcu dükkânına muttasıl ve odabaşı çarşusunda bakkal dükkânına muttasıl ve Aksaray'da yahudi dükkânına

muttasıl olan on sekiz mahalde birer ‘aded kadîmi ... olub kadîmü’l-eyyâmdan berü nan hass-ı fûruht olunagelmışken etmeciler kethüdâsı tarafından Silivri kapusu dâhilinde İbrahim paşa çarşusunda bazarcı dükkanına muttasıl olan ... nan bey’ine muhâlefet ve te’addi olunduğu i’lâm olunmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin fırın-ı mezkûrun kadîmi ... kadîmisi üzere nan hassı bey’ine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâil S Sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

609/2141 Aydın ve Saruhan Sancaklarında Eşkıyalık

Aydın ve Saruhan sancaklarında muhassıl-ı emvâl olan Nasuh dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki kadısın mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr ahâlisi mahzar gönderüb kazâ-i mezbûrda sâkin müselman ve zimmi tâifesi meclis-i şer’e varub bundan akdem re’âyâ fukarâsına zulm ve te’addi nice ‘ibadullahın emvâl ve erzâkın nehb ü gâret idüb fesad ve şekâvet ile ahz ve katl olunan Hacı Ahmed oğlu Halil’in yine kazâ-i mezbûrda sâkin karındaşı Mahmud ve Mustafa nam şakîler ... koca Veli ve Sarı oğlan ve Türkman Mehmed nam bölükbaşılar hevâlarına tâbi’ iki yüz nefer tüfenk endâz ile yekdil ve cem’iyyet ahz ve intikam içün bin yüz (Boş) senesinden berü leyl ü nehhâr fesad ve şekâvete ... ve say’-i bi’l-fesâd olub mürur ve ‘ubûr iden ebnâ-i sebilin emvâl ve erzâkın nehb ü gâret eylediklerinden ma’ada zulm ve te’addilerinden başka re’âyanın illerini perâkende ve bâkisinin dahi perişan olmalarına ba’is olmalarıyla mezbûrlar şakî ve ehl-i fesad ve kuttâ’ü’t-tarîk lâzimü’l-izâle olub re’âyâ fukarâsına zulm ve te’addi eyledikleri günden güne ziyâde olduğun ilmühaberiyle ‘arz eylediğin ecilden sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyh ve mevlânâ-yı mezkûrsun mezbûrları ahz u habs ve şer’an üzerlerine sâbit olan mevâd sicil ve hüüçet ve keyfiyetleri ‘arz ve i’lâm olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva’ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

610/2142 Çirmen Kazasındaki Evlad-ı Fatihan İle İlgili

Çirmen(?) kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda sâkin evlâd-ı fâtihân tâifesi ‘arzuhal idüb bundan tahrîr olundukları tarihten berü vâki’ olan seferlerde eşkincilerin virüb ve hâlâ fermânım olduğu üzere bedel-i mu’afiyetlerin edâ idegelüb ve bu mukâlebede bi’l-cümle tekâlif-i ‘örfiye ve şakkadan mu’af ve müsellemler olmak şartıyla hisselerine isâbet iden ‘avârızların dahi mukaddemâ ref’ ve tebdil olunub ve hîn-i tahrîrde ba’zıları pir ve ihtiyâr olmağla Belgrad muhâfızı ve evlâd-ı fâtihân zâbitı olan vezirim Hasan paşa tahrîr ve kendülerin deftere idhâl eylemeyüb ve defterde ve ahz olanlardan fevt ve firâr idenlerin yerlerine idhâl olunmak şartıyla ba’zılarının habs(?) evlâd ve akraba ve karındaşların tahrîrden hârice konulmağa hâlâ ahâli-i kazâ sizler edeftenlere

dâhl değilsiz deyu ‘avâriz nüzul ve tekâlif-i sâire mutâlebesiyle rencide ve nizâmlarına ihtilâl vormeleriyle hazine-i ‘amiremde mahfuz olan mevkûfat defterlerine nazâr olunduk da kazâ-i mezbûrda tahrîr olunan evlâd-ı fâtihân hisselerine isâbet iden sekiz ‘avâriz hanelerin mukaddemâ ref ve tebdil olunduğu mukayyed olub ve tâife-i mezbûreden hîn-i tahrîrde deftere idhâl olunmayub içlerinden fevt ve firâr idenlerin yerlerine tahrîr ve idhâl olunmak şartıyla mevkûf alıkonulan ... evlâd ve karındaş ve akrabalarına vilâyet ahâlisi tarafından siz defterlerine dâhil değilsiz deyu tekâlif mutâlebesinde olduklarından tâife-i merkûmenin bedeleri tahsili ... olmağın ol-mâkule mevkûf alıkonulanlardan fevt ve firâr idenlerin yerlerine müceddeden idhâl olunub ve fimâ-ba’d tâife-i merkûma müte‘allik umûr husûslarına ahâli-i vilâyet karışmayub ve kadıların bu maddeyevirdikleri hüccet ve ‘arzları der-kenâr olunmamak üzere tanzîm ahvâllerichün divân-ı hümâyûnum tarafından vezir müşârûn-ileyhe hitâben emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tâife-i mezbûrenin umûr ve husûslarına fimâ-ba’d ahâli-i vilâyet karışmayub ve deftere dâhil olanlardan fevt ve firâr idenlerin yerlerine idhâl olunmak üzere mevkûf alıkonulan ... evlâd ve karındaş ve akrabalarından vilâyet ahâlisi tarafından siz tahrîr defterlerine dâhil değilsiz deyu tekâlif taleb olunmayub nizâmlarına ... bir ferde te‘addiden begâyet ihtirâz olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

610/2143 Kalebend İtlakı

Limni Kal’ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı ‘ali cebecilerin çorbacılarından kırk nişancı bölüğün (Boş) nam çorbacı ‘arzuhal gönderüb mezbûr cebehâne mühimmâtını itlâf(?) eyledi deyu ıslâh-ı nefis için Limni Kal’asında kal’a-bend olunmasın fermânım olmuşdu cürmü ‘afv ve itlâk olunmak bâbında hükm ricâ ve mezbûr iki seneden berü kal’a-ı merkûmede kal’a-bend ve hâli ...olduğun cebeci başı el-Hâac Mehmed dâme mecdühû i’lâm itmekle itlâkiçün yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

610/2144 Kilise Tamiri

Kayseriye nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Arslan nam karyenin ehl-i zimme re‘âyâsı gelüb karye-i mezbûre hâricince vâki‘ Mihayil dimekle ma‘ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilise mürur itmâm harâbe meşref olduk da mukaddemâ virilen emr-i şerîfim mücebince şer‘le keşf olunduk da sakf ve divarları ve bağçe divarı ve etraf-ı erb’asında ba‘zı mahallerin harâbe

meşref olduğu müşâhid olub hüccet-i şer'îye virilmekle mes'a-i şer' olduğu mertebe ta'mirine muhâlif olunmaya deyu şurûtuyla hükm yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

611/2145 Tokat'ın Yıldız Kazasında Eşkîyalık

Sivas beglerbegisine ve kadısına hüküm ki

Sivas eyâletinde vâki' medine-i Tokad'ın 'ulemâ sulehâ ve meşâyih ve serdar ve ümenâ vesâir fukarâsı mahzar gönderüb bin yüz on üç senesine mahsub olmak üzere Sivas cizyedârı varub es-Seyyid Ahmed nam kimesne tahsiline me'mur olduğu cizye malından Bağdad zâhiresine havâle olunan yigirmi bin gurus için dergâh-ı 'ali kapucu başlarından şirin İbrahim dâme mecdühû bundan akdem me'mur olmağla mûmâ-ileyh Erzurum tarafına revâne ve mal-ı mezbûrun kabzı için tarafından taruncu Mehmed nam kimesneyi alıkoyub cizye-i mezbûre malından sekiz bin beş yüz gurus cizyedâr-ı mezbûr merkûm taruncu Mehmed'e teslim ve hüccet olundukdan sonra yanına Tokad'dan ademler ta'yin ve cizyedâr-ı merkûm dahi cizye ile me'an Tokad'dan Sivas tarafına gelür iken Yıldız kazasında Kurdlu nam mahal kurbunda Arami deresi nam mevz'ide ... kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsının ... ve bölükbaşlarından kapudan bölükbaşı ve Karaca bölükbaşı ve Receb bölükbaşı ve Küçük Mehmed bölükbaşı ve Arabgirli kara Mustafa bölükbaşı ve Arab bölükbaşı vesâir yüz elli mikdârı ... eşkıyâsı üzerlerine çıkub iki sa'at mikdârın muhârebe olunub tarafından ademler katl ve nicelerin ve cizyedâr-ı mezbûr dahi mecruh oldub ve yanında bulunan beş bin gurus ve üç bin beş yüz mîrî evrâkı ve cümle emvâl ve eşyâsın nehb ü gâret olunub ancak yüz elli 'aded evrâkı dağda bulunub bâki üç bin üç yüz elli 'aded evrâkın ba'zısın ihrâk eylediklerini Tokad ve Sivas kadıları 'arz ve ahâlisi mahzar itmeleriyle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olunmuşken imdi emr-i şerîfim vusulünde zikr olunan şakîlerin kemâl-i ihtimâm ve ... dikkat idüb ahz u habs ve aldıkların mâl-ı mîrî ne mahale götürmüşler ise tefahhus ve teceessüsve her ne tarîkle olur ise bi-eyyi'l-hâl buldurulub ve cizyedâr-ı merkûm yanında ve ol mahalde mevcûd bulunan evrâk ne mikdâr olduğun sahîh üzere haberin alduktan sonra tekrar hüccet ve ele giren eşkıyâyı ism ve resimleriyle i'lâm ve tekrar fermân-ı hümâyûnum sâdır olunca ol tarafda habs idüb bir tarîk ile firârlarından ihtirâz oluna mâl-ı mîrî bir vecihle itlâf ve iza'at olunmamak üzere ahâli-i vilâyet bi'l-cümle ittifâk ve ittihâd ve ikdâm-ı tam idüb bir dürlü tesâmüh ve takâsülleri sebebiyle 'ayzen billahi te'âlâ mâl-ı mîrî zuhûra gelmediği halde kendülerden tazmin itdürülüb ve cizyedâr dahi hîn-i hesbâbda bir tarîkle gadr ve bahane idüb mukâyeseye noksan getürmemek üzere ihtimâm ve ihtiyat... ... i'tibârıyla üç yüz otuz beş a'lâ ve iki bin iki yüz seksen evsat ve üç yüz otuz beş edna min haysu'l-mecmu' üç bin üç yüz elli 'aded cizye evrâkı dahi der devlet medârıma irsâl olunmak üzere bi'l-fi'l baş derfterdârım Mehmed dame 'ilmihû

i'lâmı mücebince mâliyeden emr-i şerîfim virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

612/2146 Aydın ve Saruhan'da Eşkîyalık

Aydın ve Saruhan sancaklarına muhassıl-ı emvâl olan Nasuh paşaya hüküm ki

Megri kadısı Musa ve Rodos kadısı Ali ve ... kadısı Mehmed Emin zîde fazluhûm mektûb ve Rodos ve tevâb'ı kalâ neferâtı mahzar gönderüb Rodos Kal'ası neferât mevâcibleriçün ocaklıkları olan Megri muka'taası emini olan Mustafa zîde kadrühû ile sâir ahâlî meclis-i şer'e varub bundan akdem şekâvet ile ahz ve katl olunan el-Hâc Ahmed ve oğlu Halil'in karındaşı olan Megri kazâsı sâkinlerinden Mahmud nam şakî hevâsına tâbî' diğêr karındaşı Mustafa ve etbâ'ından Koca Veli ve Sarı oğullarından ve Türkman Mehmed nam bölükbaşılar ile ittîfak ve ittîhâd ve seksen mikdârı eşkıyâ ile ebnâ-i sebilin yoluna inüb katl-i nüfus ve gâret-i emvâl itmeleriyle bundan akdem reis-i eşkıyâ olan mezbûr Mahmud iki def'a kal'a-bend ve bir def'a şer'le ahz u habs ve sicil ve hücceti Asitane-i sa'adetime irsâl olunmak üzere emr-i şerîfim sâdir olmuş iken dağdan çıkub ita'at-i emr-i şerîf eylemediğinden ma'ada zikr olunan eşkıyâ ile bin yüz on iki senesinde nısfu'l-leylde emin-i mezbûru basub ve bağlayub işkence ile kollarından sallayub ve mal ve erzâkın nehb ü gâret eylediklerin bildürüb mezbûrların vech-i meşrûh üzere şekâvetleri günden güne tezâyüd bulub kuttâ'ü't-tarîk ve say'-i bi'l-fesâd oldukları mukarrer olduğun ilmühaberi 'arz eylediklerin ecilden sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin mezbûrlar bi-eyyi'l-hâl ahz ve kal'a-bend olunub ahvâlleri der devlet medârıma 'arz olunmak üçün yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

612/2147 Köylüce Kazasında Yalan İfade İle Eşkîyalıkla Suçlananların İtlakı

Avlonya paşasına ve Bozcaada kadısına hüküm ki

... kadısı Mehmed ve ... me'a Avlonya kadısı Ali ve ... nâibi Hamza dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb Köylüce kazâsına tâbî' Leskarin nam karye sâkinlerinden Kara Murad oğlu Mustafa ve karındaşları ve oğlu meclis-i şer'e varub bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'i şerîf kimesneye vaz' ve te'addileri yoğken ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler bunlar içün eşkıyâdır deyu haklarında sahte 'arzlar peydâ ve temessük itmeleriyle mezkûr Mustafa ve oğlu vesâirleriyle Bozcaada'ya nefy olunmak üzere hilâf-ı şer'i şerîf ihtirâz üzere bunlar dahi gelüb der devlet medârıma ahvâllerin i'lâm ve itlâklariçün emr-i şerîf virilmişken tekrar gelüb mukaddemâ sâdir olan emr-i şerîfim mücebince Bozcaada'ya nefy olmalarıçün emr-i şerîfim ... itmeleriyle keyfiyet ahvâllerin ... kimesnelerden isticâr olundukda mezkûrların hilâf-ı şer'

kimesneye vaz' ve te'addileri olmayub hüsn-i hâllerin 'ala tarîkü'-ş-şühedâ ihbâr eylediklerin 'arz itmeğin itlâk olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

612/2148 Kilise Tamiri

Tokad nâibine hüküm ki

Medine-i Tokad'ın ehl-i zimme re'âyâsı gelüb medine-i mezbûre mahallâtından Hecdacab mahallesinde vâki' Kırklar kilisesi demekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin sakf ve divarları mevcûd olub sakfı mürur itmam ile harâbe meşref olmağla şer'le keşf olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

612/2149 Kilise Tamiri

Dimetoka nâibine hüküm ki

Mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi' Bulgar nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâ meclis-i şer'e varub karyelerinde vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri harâbe meşref olmağla murâfa'a-i şer'le keşf olunmak bâbında hükm virilmek ricâsına ... eylediklerin 'arz eylediğin ecilden şer'le keşf ve hüccet oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

613/2150 Kürek Cezası

İtlâklariçün yazılmışdır.

Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

Asitâne kaymakamı ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Mahruse-i Edirne'de zimmi Ermeni papaslarından Kirkor ve Serkez ve Huseb nam papaslar etbâ' idüb ba'is-i ihtîâl oldukları tâife-i mezbûreden on beş nefer papas muvâcihesinde ihbâr itmeleriyle ahz u habs olunmağa ba'is nizam-ı halleri olur deyu Rumili kadısı'askeri mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahû te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmekle mevlânâ-yı müşârün-ileyhin i'lâmı mücebince mezkûr Kirkor ve Serkez ve Huseb nam üç papaslar kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem zindanına vaz' olunub fermân sâdır olmadıkça itlâk olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

613/2151 Bolayır'da Mimarbaşı'nın Reayadan Fazla Para Alması

Şehirköy nâibine hüküm ki

Kazâ-i Bolayır'da medfun şehzâde gâzi Süleyman paşa evkâfının mütevellisi el-Hâc Hasan zîde kadrühû gelüb evkâf-ı mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Merkat ve Girat

nam karyelerde ... kiremidi işlenen re'âyâ fukarâsı mukddemâ mi'mar tarafından gönderilen hesâb mücebince fermânım olduğu üzere her bir kiremidin vasatinin kadîmi mi'mar ... on sekiz parmak ve bir başının 'arzı sekiz ve bir başın yedi parmak olmak üzere işler iken hassa mi'mar başı tarafından ... ve celb-i mâl için tekrâr gönerilüb te'addi itmekle mukaddemâ fermânım olduğu üzere işlenüb kusurları yoğken mi'mar tarafından celb-i mâl için rencide olunmamak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

613/2152 Mısır'da Olan Vakıfla Vakfıfla İlgili

Mısır vâlisine ve kadısına hüküm ki

Vilâyet-i Mısır'da vâki' müteveffâ Emir Mansur evlâdından olub evkâfının nâzırı olan Mehmed zîde kadrühû gelüb ... cedd-i mezbûra vücûh ve fazlası evlâdına ve evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yin eylediği defter ve vakfiyede mukayyed evkafından Mısır Kahire 'ulemâsının Cidde'de ve Nevaciha nam karyede mukaddemâ evlâddan nâzır vakf olan ... müddet-i ma'lume tamâmına değin ... mislinden noksan kalmış ile sâbık Mısır vâlisi (Boş) paşaya icâr idüb lâkin müddet-i icâze tamâm olmadan müşârün-ileyh fevt olmağla karye-i mezbûru oğlu (Boş) zapt eyleyüb hâlâ mezkûr vakf-ı mezbûrun nâzırı olmağla karye-i mezbûru tarîk-i vakfdan zabt ve ... misli ile icâr murâd eylemeğin hilâf-ı şer'e ... ve şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olmağla yedinde olan fetvâ-yı şerîf mücebince istinâfen istima' olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

613/2153 Kilise Tamiri

Dimetoka nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Karabınar derbendi nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrede vâki feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-i eyyâm ile ba'zı mahalleri harâbe meşref olmağla bundan akdem virilen emr-i şerîfim mücebince şer'le keşf olunduk da sakf ve divarlarının ekser mevâz'i ve hârici harâbe meşref olduğu müeyyine ve müşâhid ve cânib-i şer'den cümle (silik) virmekle hüccet-i şer'îye mücebince termime muhtaç olan mahallerin hâriçden iscâr ve işcâr vaz' olduğu üzere kendü terâzî ile mesâ'-i şer' olduğu mertebe vaz' ve kadîmisi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi hâriçden iscâr ve işcâr termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin mesâ'-i şer' olduğu mertebe üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

613/2154 Suret

Bir sûreti ... nâibine ve kazâ-i mezbûra tâbi' Mavarda nam karyede Ayavardat dimekle ma'rif feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin cam ve divarları ve sakfının ba'zı yerleri ve ba'zısı harâbe meşref olmağla zimmi ahâlisi talebiyle şurûtuyla ta'miriçün ol-bâbda hüccet olunmak... yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

614/2155 Kürek Cezası

İtlâkiçün fermân-ı şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıtı ... sene 113.

Asitâne kaymakamına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Dimetoka kazâsı nâibi mevlânâ Mehmed Sadık zîde 'ilmihû mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Hıls nahiyesine tâbi' Henl nam karye ahâlisi meclis-i şer'e varub karye-i mezbûrede Hasan oğlu Receb nam şakî leyl ü nehhâr alet-i harb gezüb ve gicelerde evler basub gâret-i emvâl ve ehl ve 'iyallerine fi'il-i şeni' kasd idüb bunun emsâli te'addisin nihâyeti olmayub ve mukaddemâ sicil ve hüccet olunduğu üzere su-i hâli muvâcihesinde ahâli-i karye-i mezbûr vesâir bir sîkat-ı müslîmîn ihbâr itmeleriyle vâki' hâli 'arz itmeğin şakî-i mezbûr kürek çekmek üzere tersâne zindanına vaz' olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâ'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

614/2156 Gayrimüslim Martolosların Yerine Müslüman Martolosların Atanması

Ber vech-i arpalık Tırhala ve Eğriboz ve Karlı ili sancaklarına mutasarrıf olub ... muhâfızî vezir İsmail paşaya hüküm ki

Tırhala sancağında vâki' Yenişehir-i Fenar ve Gülistan ve Ağrafa nahiyeleleri ahâlisi gelüb ol hudûd ve havâlisinde olan zimmi martoloslar sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebile te'addiden hâli eylemeleriyle ref ve yerlerine müselmanlardan ma'lumu'l-ahvâl ve mu'temed-i 'aliyye ademler martolos nasb olunmak üzere emr-i şerîfim sâdır olmuşdu hâlâ zikr olunan nahiyelelerde haydud eşkiyâsı zuhûr itmekle ahâleden ba'zı Arnavud ve zimmiler gelüb martolos olmak sevdâsına düşüb re'âyâ ve sükkân-ı vilâyete te'addi itmeleriyle te'addilerin men' olunmak bâbında hükm ricâ itmeleriyle sen ki vezir müşârün-ileyhsin ol mâkule te'addi üzere olanları ref ve yerine müselmanlardan ahâli-i vilâyetin muhtarı ma'lumu'l-ahvâl ve müstakim kimesneler nasb ve ta'yin ve mukaddemâ fermânım olduğu üzere taht-ı hükümetinde olan mahalleri martoloslara itimâd eylemeyüb hıfz u hırâset husûsunda bizzat kendin tekayyüd ve

ihitimâm ve te'addilerin men' ve ahvâllerine nizâm virilmeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

614/2157 İskan Emrine Uymayan Türkmenlerin Araştırılması

Anadolu vâlisine ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Ber vech-i ... kadısı İsmail mektûb gönderüb kazâ-i mezbûrda vâki' 'ulemâ ve sulehâ ve 'ayân ve eşrâf vesâir fukarâsı meclis-i şer'e varub konar ve göçer Danişmendli Türkmeni cemâ'atinden Selmanlı sağır ve kebîr ve Karalı ve Kaşıkçı ve ... geçid ve ... ve ... yigirmi iki cemâ'ati kadîmden Haleb ve Adana beynlerinde sâkinler iken birkaç seneden berü Aydın ve Begşehri ve ol-havâlide vâki bilâdlara firâr ve 'ubur eylediklerine kuzât ve kurâsın ahâlisinin emvâllerine te'addi ve tecâvüz ... tâife-i mezbûre ... vesâir kazâlara hâli ve harâbe bilâ-sâhib olan kırk iki 'aded kuraya iskânları fermânım olmuşken tâife-i merkûmenin bir mikdâr cemâ'atleri ikâmet itmeyüb men' oldukları kazâlara nüzul iderler ise altmış bin guruş ... idüb hüccet vormeleriyle ahvâllerine nizâm virilmek için bundan akdem müfettiş olan Mehmed paşaya senki vezir müşârün-ileyhsin sana ve Aydın muhassılı Nasuh dâme ikbâlehûya evâmîr-i 'aliyyem gönderilmişken te'addi üzere oldukları i'lâm olunmağla iskânı kabul itmeyüb te'addi ve tecâvüzleri vâki'midir ve sûretde ba'is ne olduğu ma'lum-ı hümayûnum olmak lâzım gelmekle bu husûs için ta'yin olunan dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühu mübâşeretile keyfiyet ahvâlleri ve te'addi ve tecâvüzleri vâki' ise haklarında kemâyenbağı tertib-i cezâ olunmağ için civarlarında olan kadılardan vesâir vukûfu olanlardan istikâmet ve keyfiyet ahvâlleri sıhhati ve hakîkâti üzere 'arz u mahzar ile i'lâm ve ahvâlleri ma'lum-ı hümayûnum olduktan sonra haklarında ne vecihle fermân-ı hümayûnum sâdır olur ise âna göre 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâil S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

615/2158 Urban Eşkıyası İle Mücadelede Görevlendirme

Ber vech-i arpalık Kudus-i şerîf ve Gazze sancaklarına mutasarrıf olan Mehmed dâme ikbâlehûya hüküm ki

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Şam vâlisi vezirim Hasan paşa edamallahû te'âlâ iclâlehû bundan akdem Şam'da Kudüs-i şerîf ve Gazze ve Nablus havâlilerinde zuhûr idüb sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-i sebili husûsen hüccâc-ı müslîmine îsal-i hasaret idem 'urban eşkıyâsının bi 'avnillahi te'âlâ kahr ü ... istîsaline emr-i şerîfimle me'mur olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin vezir müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi üzere iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret eylemek üzere sen dahi me'an me'mur olub mukaddemâ dahi emr-i şerîfimle tenbih-i hümayûnum olmuşdu vezir müşârün-ileyh bi 'avnihi

te'âlâ zikr olunan biâd havâlisinde 'ibâdullahâ îsal-i mazarrat ve fesad ve şekâvet üzere olan 'urban eşkıyâsının ... şekâvete ve cesâretleriyle ol-vilâyetlere nizâm ve intizâm virdikden sonra eyâlet-i Şam'ın iktizâ iden umûrunu mütesellimine tevcihve sipâriş ve kendüsü dahi der devlet medârımda ... olan vüzerâ-yı 'azâmımla hüdemât-ı 'aliyyemde olmak için ... 'aliyye hüsrevânem gelmek üzere me'mur olmağla imdi emr-i şerîfim sana varduğu gibi mukaddemâ ve hâlâ me'mur olduğun üzere mükemmel kapun halkı ve müstevfi ve müsellemlerle vezir müşârün-ileyh ile eşkıyâ-yı mezbûrenin ... her ne tarafa tevcih iden ise ayrılmayub iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savâbdidi üzere bezl-i makdûr ve bir gün evvel bu işe sûret virmeğe say'-i mevfur ve cedd-i ... eyleyüb göreyim seni hizmetde bulunmağa ikdam ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur.

615/2159 Suret

Bir sûreti Nablus sancağı mutasarrıfı Arslan dâme ikbâlehûya

615/2160 Suret

Bir sûreti ... ve Cebel-i Aclun ve ... sancakları begi Boz Receb dâme ikbâlehûya

615/2161 Sûret

Bir sûreti Şam eyâletinde vâki' elviye alay beglerine 'umûmen zuâma ve erbâb-ı timarıyla

615/2162 Suret

Bir sûreti Şam'ın yerlü kulu ağası Şam'ın 'umûmen yerlü yeniçerileriyle

615/2163 Eflak Voyvodasının Kırım Hanı İle Nogayların Nizamını Sağlaması

Eflak voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Özi vâlisi vezirim Yusuf paşa edamallahû te'âlâ iclâlehû Nogaylu'nun tanzîm-i ahvâliçün cenâb-ı emâret me'ab eyâlet nisâb sa'adet iktisâb bi'l-fi'il Kırım hanı olan Devlet Giray han dâme me'alihi yanına me'mur olmağla sen ki voyvoda-yı merkûmsun sen dahi me'mur olmuşdun hâlâ ol tarafın ahvâli bi avnihi te'âlâ ... hüsn-i hitâm olduğu han müşârün-ileyh i'lâm itmekle sen dahi varub memleket-i Eflak'ın nizâm ve intizâmında re'âyâ ve berâyânın hamîyyet ve sıyânetinde vesâir 'uhdene lâzım gelen hüdemât-ı 'aliyyemin edâ ve tekmilinde bezl-i makdûr ve say' eylemeğin bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

615/2164 Suret

Bir sûreti Boğdan voyvodası Kostantin voyvodaya

615/2165 Suret

Bir sûreti Ber vech-i arpalık Niğbolu sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlehûya

615/2166 Tunca Nehri Üzerinde Cisir Binası İçin İzin Verilmesi

... kadısına hüküm ki

... kazâsı sükkânından Rıza oğlu Hüseyin ve İbrahim nam kimesne gelüb kazâ-i merkûma iki sa'at mikdârı ... nam mevz'ide nehr-i Tunca ... ahâlî-i kazâ vesâirlerin mürur ve 'uburlarına külli 'usret olduğu bildürüb şehir-i mezbûr üzerine kendü hâlleriyle cisr binâ itmelerine izn-i hümayûnum ricâ itmeleriyle kendü hâlleriyle cisr binâsına muhâlefet olunmamak için yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

615/2167 Kilise Tamiri

... kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Ahnebolu nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûre kurbunda vâki' Ana nam kilise dimekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur itmâm ile ... erb'ası ve içinde beş 'aded otalarının sakfların harâbe meşref olmağla bundan akdem murâfa'a-i şer'le keşf ve hüccet-i şer'îye virilmekle hüccet-i şer'îye mücebince vaz' kadîmi üzere ta'mirine uhâlefet olunmamak üzere şurûtuyla hükm yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

616/2168 Eşkıyalarla Mücadele Edilmesi

Havass-ı Mahmud paşa ve Baba-yı atik ve Berğos ve Rodoscuk ve Ereğli ve Çorlu ve Silivri ve Çatalca ve Vize ve Debre ve Saray ve Kırkkilise kadılarına ve zikr olunan kazâlarda vâki' ümenâ ve hutebâ ve yeniçeri serdarları ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erleri ve bi'l-fi'il ve cebel-i Istranca avcı başı (Boş) zîde kardühûma hüküm ki

Ol-havâlide haydud eşkıyâsı ... ve gâret üzere olmağla mürur ve 'ubur iden ebnâ-i sebil ve tüccâr emin olmayub gün be gün 'isyân ve tuğyanları ezdiyad bulmağla ol mâkule eşkıyâ tecessüs ve taht-ı kazânızda bulunurlar ise ahz olunub şer'an lâzım gelen cezâların tertib olunmak fermânım olub ocak tarafından otuz ademini avcılar çorbacı başısı (Boş) zîde kadrühû 'umûmen neferâtıyla ta'yin olunmağın vusulünde her hanginizin taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise cümleiniz gereği gibi ittifak ve ittihâd ve ... idüb taht-ı kazânızda ve etrâf ve eknâf ve kurâ

ve çiftlikler ve mandıralara vesâirlerin teceessüs ve haydud eşkıyâsı ihtifâ eyledikleri mahallerde hüsn-. ve tedbir ve tedârik ... ile varub 'ala-eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb fermân-ı mefhûmun muktezâsı üzere hareket eyleyesiz ve lâkin haydud eşkıyâsından bir ferde himâyeye sâhib çıkılmayub şöyle ki emr-i şerîfime muhalif vaz' ve hareket olduğu istima' olunur ise cümleiniz mes'ul ve mu'ateb ve belki ... ile mu'ateb olmanızı müstehâk ve mukarrer bilüb âna göre her biriniz ziyâde basîret ve 'inâyet üzere hareket eyleyesiz ve sen ki avcı başı mûmâ-ileyhsin sen hâlâ ocak tarafından haydud eşkıyâsı teftişine me'mur olan mûmâ-ileyhin yanına me'mur ve ta'yin olmanla sen dahi şikâri tâifesin cem' idüb müselleme ve mükemmel ve müretteb neferâtınla varub mûmâ-ileyhe mülhak ve mülâki olub sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ve hareket eylemeyüb itaat ve inkiyad üzere olub haydud eşkıyâsı firâr itirdiği mahallere ve ol havâlide ba'zı kurâ ve çiftlikler ve mandıralar vesâir ihtifâ eyledikleri yerlerde teceessüs ile haberlerin aldığınızda mûmâ-ileyhin re'yi üzere hareket eyleyesin asla hilâfına hareket ve eşkıyâ-yı mezbûra bir tarikle gayb(?) eyledikleri istima' olunur ise mu'ateb olman mukarrerdir sen ki haydud eşkıyâsı def'ine me'mur olan mûmâ-ileyhsin Edirne'den İstanbul'a varınca gerek yollarda ve gerek 'ayn ü yesârında her nerede haydud ve haramzâde haberin alur isen kat'a müsamaha it meyüb tedârikin ile üzerlerine varub ve göz açdırmayub bi eyyi'l-vecgâh ahz ve ele götürüb fermân olduğu üzere itmâm-ı muteber eyleyesin bu umûrun temşiyeti(?) ve tarîk ve mesâlikin emniyeti senin 'uhde-i ihtimâmına havâle olunmağla hâb ve rahat kendüne ... idüb eşkıyânın kal' ü kam' eyleyesin şöyle ki bundan sonra haydud eşkıyâsından bir ferd baş gösterüb ve yâhud tüccâr ve ebnâ-i sebilden bir ferde zarar tertib eyledüğü istima' olunur ise senin 'adem-i tekayyüdüne hamil olunub sâire müceb-i gayret itmeden bilâ-âmân hakkından gelünür bilmiş olub âna göre basîret ve 'inâyet ile hareket ve bu husûsda bezl ve say' ve kudret eyleyesiz deyu bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan Mehmed ağa dâme 'ulüvvühü tarafından mühürlü mektûb virilmekle mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

616/2169 Kilise Tamiri

Eğribucak kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Elvalet nâhiyesi nâibi şeyh Mehmed mektûb gönderüb nâhiye-i mezbûra tâbi' yukaru mahalle ve orta mahallesinin eh-i zimmet re'âyâ tâifesi meclis-i şer'e varub nâhiye-i mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürûr-ı eyyâm ile harâbe meşref olmağla ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek ricâsına vâki' hâli ilmühaberiyile 'arz itmeğin şer'le keşf ve hüccet oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

617/2170 630/2223 Numaralı Belgenin Devamı

Vâki' olmağla İnşallahu te'âlâ ol-leyâli-i mübâreke-i 'ali menkıbda Mekke-i Mükەرreme'de makâm-ı hanefide vâki' mizrâbü'l-rahme muvâcihesinde 'akd-i meclis olunub evvelâ hızâr-ı meclis b'idâd-ı ...Hatice-i kübra radyallahu 'anhûmâya varub hazret-i seyyidü'l-enâma edâ-yı salât ve selâm ... tahıyyat ... eyleyeler ancak ... hasebiyle anda hadîs-i şerîf 'ale'l-tevzir usâf-ı kerimleri kırâ'atına imkân olmamak üzere istima' olunmağın böyle olduğı sûretde yine makâm-ı hanefide olan meclis evvela ruc'uu ve defterde ta'yin olunan muhdades sahîh ... şerîfin evvelinde beda-i vecibe müte'allik olan âhâdis-i şerîfeyi nakl eyledikten sonra ta'yin olunan hil'atın ol-mahallere ilbâs ve iksâ ve surresi i'tâ oluna ba'de ve sâfer evsâf-ı ... kemâl-i ağraz ile âğâz idüb kasîde-i birde ve hemzeye vesâir bu misallü te'avün hazret-i seyyidü'l-enâmı müştemel kasâid-i gazâ ile ehl-i meclise ... idüb ol-mahallere ihzâr olunan şerbetler içülüb ve közler yakılub şekerler tenavül oluna bu meclis saffâ-i ittıcâm dahi ... seyyidü'l-enâm aliyyü's-salâtü ve's-selâm ... ile el-hitâm oldunduktan sonra fâtih-i beytü'l-harâm olan ... ihtirâm üzere kıyâm idüb muktezâ-yı vaktde ve makâma göre du'a eyleye ve hitâm-ı du'ada Mekke-i mükerremede şeyh ... mahsûsa olan hüdemât-ı müstahdem olan kimesne vasatı ile herkese 'ali hesâb ... hil'atları ilbâs ve surreleri i'tâ oluna bi-tevakkufullahi te'âlâ bu meclis-i sa'adet ... bu vech üzere tertibine ikdâm ve tanzim ve tansifine begâyet ihtimâm idüb bu sûret-i müstehaneye ifrâğ eylesesiz ve eğer tekdîm ve te'hîr misallü ve dahi münâsib bir vecbe ve veche istivâb olunub ba'zı ... ta'bir iktizâ ider ise müşârün-ileyh emir-i Mekke-i mükerreme ile müzâkere ve müşâvere ve idâre-i ihzâr-ı sıyânet ile münâsib görüldüğü vech üzere nizâm virilüb 'alâ vechü'l-tevzir 'arz ve i'lâm ve gönderilen tuğralu tertib defteri mahkemede sicil ve mahfuza kayd itdirilüb ve ol-cem'ıyyet .bâ-sâ'detden cenâb-ı hilâfettümâmız için isticâlâb du'a-yı say'-i mevfûr eylemeniz bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

617/2171 Mekke ve Medine'ye Gönderilen Mühimmatın Yerine Ulaşmaması

Fermân-ı şerîfim mücebince 'amel idüb hilâfdan ittikâ eylesesin deyu 'unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Mekke-i mükerreme ve Medine-i münevverede ... olan Beytü'llahi'l-harâm ve harem-i şerîf seyyidü'l-enâm olan 'aliyyüs'-salâtü ve's-selâm için cânib-i Mısır'dan beher sene muteberi'l-irsâl olan ... ve ... vakitleri ve ... ve mühimmât sâire bâzân bahrdan bâzân mevsim-i hacda Mısıriyye hasları ücretlerin alub hüccâc ile me'an yerden götürgelmişler iken mir-i hâc

olanlar ücret naklini istishâb ve mühimmât-ı mezkûreyi cânib-i bahrdan götürmeleriyle ba'zı evkâf-ı hatr-ı deryâdan mahalline vâsıl olmaduğundan ma'ada Medine-i münevverede mihrâb-ı nebevinin 'ayn ü yesârında olan iki 'aded şem'-i kebîr birkaç senden berü varmaduğu istima' olunub haremeyn-i muhteremeyn levâzım ve mühimmâtın ... ta'bir ile ihtilâl-i nizâmına ka'a rızâ-yı hümayûnum olmamağla imdi sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde haremeyn-i şerefeyn mahruse-i Mısır'dan mu'ayyeni'l-mikdâr ve her sene muteberi'l-irsâl olunan ... ve mühimmât sâiresi her ne ise mikdârı ve eğer karadan ve eğer deryâdan keyd gelen mühimmâtın başka başka ihsâbıyla Mısır ruznamçesinden vesâir mukayyed olan mahallerden defterlerin sûreti ihrâç ve ba'de'l-yevm mühimmât-ı mezkûre cânib-i Mısır'dan vardıkça deftere ... olunub defter mücebince kabz eylemek üzere bey-i şerîfin mertebesini şeyhü'l-harâm Mekke'ye ... nebevinin mertebesini şeyhü'l-harâm Medine'ye gönderüb ve her sene nakl-i mühimmât idenler şeyhü'l-harâmlar yedinde mahfuz olan defter mücebince teslim ve hüccet itdürüb der devlet-i 'aliyyeme irsâl ve Mısır mir hacıları karadan keyd gelen eşyâ her ne ise deryâdan göndermeyüb de'yr-i kadîm ve ... üzere mevsim-i hacda hüccâc ile karadan götürölmek üzere muhkem tenbih ve te'kid bâ-husûs mihrâb-ı nebevinin 'ayn ü yesârında mu'teber üzere ... olunagelen iki 'aded ... bi'n-nefs-i evâmir birkaç seneden berü varmamış ise ... tedârik idüb mahalline îsal ve bu mühimmât-ı muteberin bu şekil ihtilâline ba'is söz ... vâkıf olub der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

618/2172 Savaşlar Sırasında Zarar Gören Reayadan Vergi Alınmaması İçin

Atina(?) kadısına ve voyvodasına hüküm ki

Atina'da sâkin zimmi re'âyâ tâifesi 'arzuhal ider bi meşinetillahi te'âlâ terfiye-i ahvâl-i 'abâd ve ta'mir ... bilâd içün Venedik cumhûruyla akd-i muvâda'aa ve mesâlih olunub re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete bir vecihle te'addi ve tecâvüz olunduğuna kat'a rızâ-yı hümayûnum olmayub ... mu'adelet hüsvânemde ... hâl ... olmaları lâzım-i zimmet olmağın Eğriboz sancağı re'âyâ ve berâyâsından eğer zu'ama ve erbâb-ı timâr ve subaşıları ve havass ve evkaf zâbitları ve gayrıdan her kim olur ise olsun güzîşte hukuk ve rüsûm mutâlebesinde olanları ve istilâdan mukaddem iddi'a-yı hukuk idenlerin da'vaların istima' olunmayub ve bu mâkule da'va sadediyle ısrâr eyledikleri evâmir ellerinde ahz ve der-kise ise olunub der devlet medârıma irsâl oluna deyu bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuşken ba'zı kimesneler güzîşte hukuk ve rüsûm istilâdan mukaddem olan hukuk ve mutâlebesiyle dahl ve rencide eylediklerin bildürüb ol mâkule güzîşte hukuk ve rüsûm ve istilâdan mukaddem iddi'a-yı hukuk idenlerin da'vaların istima' olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin ahkâm kaydına

mürâca'at olunduk da vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiğin mestûr ve mukayyedd olunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

618/2173 Kalebend Cezası

Kıbrıs vâlisi vezir Osman paşaya ve Lefkoşa monlasına hüküm ki

Medine-i Lefkoşa'da sâkin mahkeme tercümânı Lazana veledi Pavlo nam zimmi kendi hâlinde olmayub bu def'a cezîre-i mezbûrede zuhûr iden ... eşkıyâsının vesâirine akçe virüb tahrik ve ihtilâl ve ... odaları ta'liline ba'is ve alaybegi Mustafa'nın katli için akçe dağıdub katl itdürüb ve mesfurun yediyle 'ibâdullahdan ... için bi gayri hak otuz beş kise akçe alunub ve eşkıyâ-yı mezbûrenin def'i mazarratalar için mübâşir ta'vin ve irsâl olunan dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû varduk da eşkıyâya istihkâm için yüz nefer mikdârı zimmiyi alet-i harb ile yeniçeri ... kal'a burclarına konub ve sâbık Kıbrıs beglerbegisi olan Seyyid Ahmed dâme ikbâlehû kapucu başı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kal'a mertebe vardukda top ve tüfenk cenk ve cidâle şuru' ibüb bunun emsâli zulm ve te'addisinin nihâyeti olmayub dâima şiddet ve şekâvet ile mazarr-ı 'abad ve say'-i bi'l-fesâd olduğu muvâcihesinde şer'an sâbit ve zâhir ve hüccet olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mesfur Lazana ve ... vech-i meşrûh üzere fesâd ve şekâveti muvâcihesinde şer'an sâbit ve zâhir olur ise Lefkoşa Kal'asında kal'a-bend ve habs-i medid ile habs olunmağa emrim olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

618/2174 Kayseriye'de Eşkıyalık

Karaman beglerbegisine ve Kayseriye nâibine hüküm ki

Sen ki nâib-i mezkûrsun dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi' Cerlavik nam karye sükkânından iken mecrûhen vefât iden Hamza nam kimesnenin verâsesi meclis-i şer'e varub bunların mevrusu mezbûru kazâ-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâc Ali ve Seyyid kör İbrahim nam kimesneler hilâf-ı şer' ahz ve mezbûr hâcî Ali topuz ile sağ kolundan darb eyledikden gayrı hevâsına tâbi' Mustafa nam kimesneye dahi emr itmekle mezbûr Mustafa dahi sağ ayağının topuğundan kılınç ile mecrûh ve ol-farz fevt olub ziyâde gadr ve te'addi eylediklerinden gayrı mezkûr hâcî Ali ve Seyyid kör İbrahim hevâlarına tâbi' Mustafa ve Mahmud nam yeniçeri kendü hâllerinde olmayub ... olub Kemer karyesinden Begli nam kimesnenin zevcesine ve ... nam hâtunun evlerin basub hilâf-ı şer'i şerîf fi'il-i şeni' kasd ve mezbûr hâcî Ali Ümmü Gülsüm nam hâtuna fi'il-i şeni' kasd ve sonra tezvîc idüb Cerlavik karyesi sâkinlerinden Ömer nam kimesnenin zevcesine ve kara Şaban'ın kızına ve mezkûr

Mahmud nam yeniçerinin oğlu Seyyid Süleyman'ın zevcesine fi'il-i şeni' kasd idüb ve mezkûr Ali ve Mahmud nam yeniçeri zevcelerin talâk-ı selase ile tâlik eyledikten sonra yine zevcelik mukâbelesi idüb ve medine-i Kayseriye'de sâkin kuttâ'ü't-tarîk ile meşhur olan emir İbrahim nam kimesnenin yatağı olmağla dâima ... ile 'ibâdullahı gadr itmek 'âdet-i müstemireleri olub say'-i bi'l-fesâd oldukları karye-i mezbûre ve civârında olan kurâ ahalisinin ... meclis-i şer' de hâber virmeleriyle vâki' hâl hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına eylediklerin 'arz eylediğin ecilden şer'le görölüb üzerlerine sâbit olan mevâd sicil ve hüccet olunduktan sonra şer'an haklarında lâzım gelen icrâ olunmağın keşfiçün yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

619/2175 Hakkında Yalan İhbar Bulunan El-Hâc Ahmed'in Araştırılması

Zihne kadısına ve Siroz kazâsı nâibi Mehmed ... hüküm ki

Sen ki Siroz nâibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb Zihne kazâsına tâbi' Acıserat nam karyede sâkin el-Hâc Ahmed nam kimesne meclis-i şer'e varub mezbûr kendi hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve te'addisi yoğken ashâb-ı ağrazdan ba'zıları der devlet medârıma gelüb hilâf-ı inhâ ile teşkî ve diyâr-ı âhara nefy olunmak üzere emr-i şerîfim ısrâr eyleyüb lâkin keyfiyet ahvâli bî-garâz kimesnelerden tefahhus olunduk da mezkûr el-Hâc Ahmed kendi hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub herkes kendüden râzı ve şükrân üzere oldukların 'alâ-tarîkü's-şühedâ ihzâr ve sen ki Zihne kadısı ve Drama kadısı ve nâibi dahi 'arz ve ahâlisi mahzar itmeleriyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunub nefy ile rencide olunmamak içün yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

619/2176 Azledilen Kadı'nın Bozcaadaya Sürgün Edilmesi

İtlâk olunmuşdur. Fî evâsıtı ... sene 113.

Bozcaada kadısına hüküm ki

Bundan akdem müteveffâ Taraklı borlu kadısı olan korkak Hasan nam kadı zâbıtı zamânından mukaddem hilâf-ı vâki' maddeye 'arz virüb re'âyâ fukarâsı mahzar eyledüğü divân-ı hümayûnumda iştika olunmağla 'azli fermânım olmuşken hâlâ Edirne'ye gelüb menzil tahsîli sevdâsıyla melâzimetde olan kuzât beyninde ihtilâl ve fitneye ba'is olduğundan gayrı cümlesiyle enva'-i hîle ve hur'adan hâli olmağla ... zâhir olunca nefy olunmak içün emr-i şerîfim virilmek bâbında Anadolu kadı'askeri mevlânâ Abdullah edamallahû te'âlâ fezâyilehûnun i'lâmı mücebince Bozcaada'ya nefy olunmak içün yazılmışdır. Fî evasıt S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

619/2177 Acu Kalesi Dizdarının İstanbul'a Gelmesi

Acu Kal'ası muhâfâzasında Hasan dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin senin kal'a-i mezbûrda luzûmun olmaduğın Kırım hanı Devlet giray han dâme me'alihû i'lâm itmeleriyle emr-i şerîfim vusulünde der devlet medârıma gelmeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

619/2178 Adil Giray'ın Çiftliğini Yakan Kişinin Araştırılması İçin

Acu Kal'ası ve (Boş) ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Adil giray sultan ile Mübarek giray oğlu Mehmed girayın beynlerinde 'adâvetleri olmağla Adil giray'ın çiftliğın ihrâk-ı bi'n-nâr fesâda ba'is olub bu husûsun sılhâtı ve hakîkatı ma'lum olmak iktizâ itmekle ta'yın olunan mübâşir ma'rifetiyle vukûfu olan bî-garez kimesnelerden suâl ve çiftliğın ihrâk itdüren Mehmed Giray mıdır yohsa âhar mıdır i'lâm olunub hilâfdan ihtirâz oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

619/2179 Anadolu Valisinin Bağdat'a Gitmesi

Anadolu vâlisi Abdî paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun ve güzîde ve müstevfi ademlerin ve Anadolu eyâletinin 'umûmen alay begleri ve zu'ama ve erbâb-ı timarıyla seri'an ve 'acelen varub eylülde Bağdad'da bulunub gerek nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi husûsunda ve gerek Bağdad ve Basra taraflarının kaffe-i umûrunun tanzim ve teftişine ve gerek sâir iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edamallahû te'âlâ iclâlehûnun rey-i savâbdidi ile bezl-i maktûr eylemek üzere me'mur olmuşdun hâlâ dikkat-i karib olub senin bir gün evvel varub Bağdad'da bulunman ehemmi umûr-ı lâzimu'l-isti'câldan olmağın imdi emr-i şerîfim varduğı gibi asla bir an ve bir sa'at te'hir ve tevakkuf ve yollarda dahi meks îram eylemeyüb ve eyâlet 'asâkirine dahi olmayub mukaddemâ ve hâlâ me'mur olduğun üzere 'ali cenâhü'l-isti'câl sa'adet ve şenâat ile bir sa'at mukaddem Bağdad'a irüşüb iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret eyleyesin şöyle ki bu emr-i hafîrda te'hir ve yâhud bir güne ... îradiyla yollarda avk ... tehir ... ba'is olasın sonra bir dürlü cevâbdan ... olunmaz basîret ve 'inâyet üzere ... eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

619/2180 Suret

Bir sûreti Diyarbekir vâlisi vezir Yusuf paşa mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve Diyarbekir eyâletinin hükûmet ve elviye begleri ve 'umûmen alaybegleri ve zu'ama ve erbâb-ı timarıyla.

619/2181 Suret

Bir sûreti Şehr-i Zor vâlisi Yusuf paşa mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve eyâletin ‘askeri ile.

619/2182 Suret

Bir sûreti Musul vâlisi vezir İbrahim paşa mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve Musul alaybegi ve zu‘ama ve erbâb-ı timarıyla. Fî evâhiri Ra sene 113.

620/2183 İnsan Öldüren Kişilerin Araştırılması İçin

Akçakızanlık kadısına ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârı ve ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Akçakızanlık kazâsına tâbi‘ Küçük Oba nam karye sâkinlerinden Receb ‘arzuhal idüb kazâ-i mezbûra tâbi‘ Büyük Obaa sâkinlerinden Durmuş ve Osman nam şakîler bunun karındaşı Mehmed’in bin yüz (Boş) senesinde tüfenk ile urub helâk eylediklerinden gayrı karye-i merkûme sâkinlerinden Ali ve Zağralı dimekle ma‘ruf Kara Mehmed ve Ahmed ve Ivez nam kimesneler ile Keyz nam zimmi diğer karındaşını bî-gayrı hak katl idüb ihzâr-ı şer‘ olunub ahkâk-ı hak olunmak için bostancı başı tarafından üstüne varub emr-i ‘ali ile kâtillerin suâl ve ahz olunmak murâd olunduk da firâr eylediler deyu cevâb ve teftiş olunmağa ahâli-i vilâyet mani‘ oldukları i‘lâm olunmağla siz ki Kızanlık kethüdâ yerisi ve yeniçeri serdârı ve ‘ayân-ı vilâyet ve iş erlerisiz zikr olunan kâtilleri bi-eyyi’l-hâl bulub ve ta‘yin olunan mübâşire koşub divân-ı hümâyûnuma ihzâr itdiresiz yâhud cümleniz gelüb divân-ı hümâyûnumda cevâb viresiz deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

620/2184 İstanbul’da Olan Fırın İle İlgili

... kadısına hüküm ki

Beşiktaş’da ... müteveffâ Şeyh Yahya efendi kuddusi sırrehu’l-‘azzin evkâfının mütevellisi Saliha nam hâatun gelüb vâkıf-ı mezbûrun evkâfından ... kazâsında nefis-i Kavak’da kadîmi etmekçi fırını mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olub vakfda ... olmağla iki üç seneden berü mu‘attal kalub hâlâ vakfa ... gelmekle fırını mezbûru ta‘mir idüb kadîmisi üzere virmek dahi nan tabh itdirilmek itdirimek istedikde vâkıf-ı merkûm evkkâfdan olan ‘arsada sonradan fırın ihdas iden Kavak ustası Ahmed nim ... kesâd virir deyu hâsıl mütacereti rencide üzere olduğun bildürüb hilâf-ı şer‘ ... olunmamak bâbında hükm ricâ ve zikr olunan Kavak kasabası ahâlisinden ... meclis-i şer‘de Kavak ustası mezbûr Ahmed muvâcihesinde müteveffâ Şeyh Yahya efendi vakfı olan fırın kadîm olub ve ‘ibâdullâha her vecihle ... iken ancak iki sene

mu'attal olmağla hâlâ ta'mir olunub uslûb-ı üzere derûnunda etmek tabh olunmak ... ve mezbûr Ahmed'in fırını hadis olub lâkin zikr olunan fırının ikisinde dahi nan tabh olunmak 'ibâdullâha ... deyu haber virdiklerin sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin i'lâm eylediğin ecilden i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

620/2185 Seyyid Ahmet Paşanın Borcunun Mirasından Ödenmesi

(Boş) kadısına hüküm ki

Maktûlen fevt olan seyyid Ahmed paşanın kethüdâsı Halil yedinde verâsesi eşyâsı yedlerinde olan terekesinden sâbit olan hukuk ve deyunun edâsı için iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim kapucu başlarından dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû mübâşir ta'yin olunmağın mezbûrlar yedlerinde zâhir olan eşyâ ve deyunundan ... ise mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle verâsesi erbâb-ı hukuk edâ ve eğer deyunu zâhir olan terkeden ... ise taraf-ı şer'den edâ-yı deyunu için bir vasî nasb olunub mübâşir ma'rifetiyle erbâb-ı deyun ve hukuka ... ve taksim olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek için Rumili kadı'askeri olan mevlânâ seyyid Ali edamallahu te'âlâ fezâyilehû i'lâm eylemeğin mevlânâ-yı mûmâ-ieyhın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

620/2186 Kalebend İtlakı

Erzurum kadısına ve Erzurum Kal'ası dizdârına hüküm ki

Van kadısı mevlânâ Mustafa zîde fazlühû dergâh-ı mu'allâma mektûb ve Van'ın 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve 'ayân ve zu'ama vesâir ahâlisi mahzar gönderüb bundan akdem Van kadısı iken Erzurum Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olan Abdülbaki'ye isnâd olunan madde ... vâki' olunduğun 'alâ-tarîkü'-ş-şühedâ ihzâr ve sebili tahliye olunmak bâbında istid'a-yı 'inâyet itmeleriyle mûmâ-ileyh Abdülbaki'nin sebilibili tahliye oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

620/2187 Kilise Tamiri

Ankara nâibine hüküm ki

Ankara'da sâkin ehl-i zimme Ermeni re'âyâsı gelüb Ankara'da hisar önünde Mukarbaca mahallesinde feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Busaverce dimekle ma'ruf kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olduğun bildürüb şer'le keşfiçün yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

621/2188 Top dökümü ve Nakli

Banaluka kadısına hüküm ki

Pravişte emini Ali çorbacı zîde kadrühû mübâşeretiyle Banaluka'da müceddeden yuvarlak karhânesi binâsı fermânım olub karhâne-i mezbûreye humbara ve yuvarlak dökmek için müceddeden otuz nefer topçu tahrîri muktezâsı olmağla imdi inşallahu te'âlâ leyl ü nehhâr karhâne-i mezbûrede yuvarlak ve humbara dökmek hizmetinde olmak üzere Banaluka'da taleb olanlardan yevmiye dokuzar akçe 'ulûfe ile mûmâ-ileyh Ali çorbacı ma'rifetiyle müceddeden ol-mikdâr topçu neferâtı tahrir ve 'ale'l-esâmid defteri der devlet medârıma irsâl ve mahalline kayd olunmak için divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim virilmek üzere baş muhasebeden memhûr tezkire virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

621/2189 Yeniçerilerin Esamilerinin Kontrol Edilmesi

Aydın ve Saruhan muhsassılı Nasuh paşaya hüküm ki

Anadolu'nun sağ kolunda vâki' kasabat ve nevâhi ve kurâda olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden tashim ve temyizi ve 'askerî zümresinin re'âyâ tâifesinden tefrik ve ... için taraf-ı devlet-i 'aliyyemden hatt-ı hümâyûn sa'adetsmakrûnumla mazmûn-ı emr-i şerîfim ile (Boş) zîde mecdühû ta'yin ve irsâl olunmağla inşallahu te'âlâ vusulünde emr-i şerîfimin mazmûn ve münifi üzere hareket ve ... birliği ile bu emri gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm ve bir ferde rushsat ve himâye olunmayubb mûmâ-ileyhin yedine virilen mûmzi ve mahtum defterde esâmileri mestûr olanları yeniçeri zümresine idhâl ve ... ve esâmileri olmayanları re'âyâ zümresine kayd ve ilhâk idüb husûs-ı mezbûr mûmâ-ileyhe havâle olunmağla taraf-ı âhardan kat'a kimesneyi umûruna müdâhale itdürmeysin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri M sene 113. (28 Haziran-7 Temmuz 1701)

621/2190 Top Dökümü ve Nakli

Piravişte kadısına hüküm ki

Piravişte karhânesi emini Ali çorbacının bin yüz dokuz muharreminden yüz on iki recebi guresine gelince hesâbından baş muhasebe defterlerinde mukayyed olduğu üzere işlediği bu aralıkda sâdır olan emr-i şerîfim mücebince bu âna dek ba'zı kıl'a ve donanma-yı hümâyûnda kalyonlarına ... ma'ada hâlâ Kavala'da der-mahzen iki kerre yüz bin doksan iki bin yetmiş iki 'aded yuvarlak mevcûdu olub bundan ma'ada yüz on iki recebi guresinde donanma-yı hümâyûnum 'avdeti ve ... seksen bin 'aded yuvarlak dökdürüb hâzır ve mevcûd eylemek üzere

ta'ahhüd itmekle ... bi'l-cümle üç kerre yüz bin ve yetmiş iki bin yetmiş iki 'aded yuvarlak Kavala'da mevcûd der-mahzen olmağla inşallahu te'âlâ donanma-yı hümâyûnum kalyonları Asitâne'ye 'azimetleri kârib olduk da Kavala'ya varub zikr olunan mevcûd yuvarlağı kalyonlara tevzi' ve vaz' ve tahmil ve 'avn hakla Asitâne'ye nakl eylemeleri münâsib olmağla vaktiyle varub her bir kalyona ne mikdâr yuvarlak tahmil olundu ise kayd ve 'adedi ile defter ve hüccet-i şer'îye olunub Asitâne-i sa'adetime nakl itdürülmek üzere mahalline kayd ve minvâl-i meşrûh üzere divânım tarafından emr-i şerîfim virilmek için baş muhasebeden memhûr tezkire virilmekle vech-i meşrûh üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

622/2191 Kürek Cezası

Tersâne-i 'amirem kethüdâsı vekiline hüküm ki

Edirne kazâsına tâbi' derbend-i kebîr karyesinde sağırlerin sirka ve götürüb Edirne'de fûruht iderken ahz olunan Deviber nam zimminin tersâne-i 'amirem sefinesinde küreğe vaz' olunması iktizâ itmekle imdi zimmi-i mezbûr küreğe vaz' olunub fermân sâdır olmadıkça itlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos)

622/2192 Kutsal Gecelerde Mekke ve Medine'de Şerbet Dağıtılması, Mevlid Okutulması

Kapudan paşaya hüküm ki

Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere'de tertib olunacak meclis-i meb'us-i nebevî ve mahz-ı mevlid-i ... salliallah 'aliyye ve's-sellem için Asitâne'de tedârik olunub gönderilecek ba'zı mühimmât bir müste'min sefinesiyle irsâli muktezâsı olub ... ahvâl üzere ... nebevî şa'bân-ı şerîfin on yedisinde olmağla zikr olunan mühimmât ol-vaktde varub mahalline irişmesi dahi elzem olmağın sen ki vezir müşârûn-ileyhsin hâlâ münâsib sefinelerin tabyalarına bir mikdâr ... ve şakak olub mühimmât-ı mezkûre tahmil olunan sefineye ... ile sâlimen mahalline vusul için ihtiyâten muhâfaza itdirilmek üzere Akdeniz'de ...iden mîrî kalyonlarlardan birkaç kalyon mühimmât-ı mezkûre ile giden sefiniye boğaz hisarlarında karşılayub ve inşallahu te'âlâ Rodos'dan Edirne'ye dek muhâfaza iderek ... ve sâlimen götürülmeleriçün ta'yin olunmak bâbında baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ilmihû i'lâm itmekle i'lâmı mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

622/2193 Kürek Cezası

Asitâne kaimmakâmı ve tersâne-i 'amire kethüdâsı vekili (Boş) zîde mecdühûya hüküm ki

Edirne kazâsı muzâfâtından Çökne nâhiyesine tâbi‘ Kayapar nam karye ahâlisinden İstamko nam zimmi ‘arzuhal idüb Ahmed nam kimesne bunun karye-i mezbûrda vâki‘ menzilin taş divarını nısfü’l-leylde delüb içinde bir bakır ve ... ve bir ... ve bir kalpak ve bir ... içliğin (?) sirka idüb te‘addi itmekle ahvâlleri şer‘le görüldük de mezbûr Ahmed husûs-ı mezbûru ikrâr ve ‘itirâf ve minvâl-i meşrûh üzere cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iye virildüğün bildürüb ol bâbda hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin mezbûr Ahmed ıslâh-i nefis idince kürek çekmek üzere tersâne-i ‘amirem sefinesine vaz‘ olunmak için yazılmışdır.

622/2194 Reayanın Yeniçerilerden Ayrılması İçin

Anadolu’nun sağ kol nihâyete varınca ve ‘ayn ü yesârında vâki‘ olan kadılara hüküm ki

Taht-ı kazânızda nevâhi ve kurâda vâki‘ olan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinin tashîm ve temyîzi ve ‘askerî zümresinin re‘âyâ tâifesinden tefrik ve ... için taraf-ı devlet-i ‘aliyyemden hatt-ı hümayûn şevketmakrûnumla mazmûn-ı fermân-ı hümayûnumla (Boş) zîde mecdühû ta‘yin ve irsâl olunmağın imdiinşallahu te‘âlâ taht-ı kazânıza varub dâhil olduk da hatt-ı hümayûn şevketmakrûnumla mazmûn şerefyaftê sâdır olan fermân-ı vâcibü’l-ımtisâlimin mazmûn ve münifi üzere mûmâ-ileyh tâife-i mezbûreyi tahrîr ve tashîhe mübâşeret eyledük de cümleliz gönül birliği ile bu emr-i mühimmenin temşiyetine (?) kemâl-i mertebe tekayyüd ve ihtimâm eylesesiz husûs-ı mezbûr sâire kıyâs olunmayub devlet-i ‘aliyyemin ehemmi umûrundan olmağla mûmâ-ileyhin umûruna kat’a bir ferdi müdâhele itdürmeyüb me’mur olduğu hüdemat-ı ‘aliyyemin tekml ve temiminde gereği gibi mu‘avenet ve mu‘azeret eyleyüb kat’a bir ferde ruhsat ve himâyet ve sıyânet olunmayub fermân-ı hümayûnuma muhâlif hareketden begâyet ihtirâz eylesesiz deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

622/2195 Drama’da Ortaya Çıkan Eşkîyaların Yakalanması

Edirne bostancı başısına hüküm ki

Drama kazâsı ahâlisi mahzar gönderüb Drama kazâsı ve sahrasında eşkıyâ ve haramzâde zuhûr idüb kuttâ‘ü’t-tarîk ve katl-i nüfus ve gâret-i emvâl idüb ve eşkıyâ-yı merkûmeden birkaç neferin civârında Ceflayık kazâsında eşyâ fûruht iderler iken ahz olunub hâlâ mahpus olmalarıyla bostancı ustalarından bir usta ta‘yin olunub refiklerin dahi ele getürmek bâbında hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına i‘lâm eylediklerin ecilden sen ki bostancı başı mûmâ-ileyhsin bir mu‘temed ve müstâkim usta ta‘yin ve mahpus olunanları der zincir ve refiklerin dahi bi-eyyi’l-hâl ele getürüb ahz ve divân-ı hümayûnuma ihzâr olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâ‘il S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

623/2196 Timar Ve Zeametlerin Düzenlenmesi

Sivas beglerbegisine hüküm ki

Bundan akdem seferler imtidâdı ve ba'zı 'avârız ve ... sebebi ile ze'amet ve timar ahvâli muhtel ve müşevveş olmağla 'umûmen Rumili ve Anadolu eyâletinde sâirede olan zu'ama ve erbâb-ı timar ellerinde olan berat ve temessüklerin deruhde üzere tahrîr ve berat itdürüb ve bu vech-i vecibe üzere ze'amet ve timar ahvâline nizâm virilmek bâbında hatt-ı hümayûn şevketmakrûnumla fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşken ze'amet ve timar ashâbının tehâvün ve tekâsülleri sebebi ile beş altı seneden berü ancak nısf mertebesi ... olduğundan ze'amet ve timar ahvâli ile olan nizâm ve derûhde husûsu henüz hitâm bulmayub bu emr lâzımü'l-mühimmenin ba'de'l-yevm itmâmı mühîm ve muktezî ve şimdiki hâlde Sivâs eyâletinde vâki' zu'ama ve erbâb-ı timarın Asitâne-i sa'adetmedârıma gelüb deruhde olmalarına mani' olacak sefer ve bî-gayri hizmetlerin olmağla bundan akdem Bağdad ve Basra seferi tekribi ile tevcihât içün sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin defterhâne-i 'amiremnden tarafında irsâl olunan bir kıta' cebe ve bir kıta' yoklama defterleri 'aceleten der devlet medârıma irsâl ve ele götürülen ve eğer tezâkire ve bervât ile ze'amet ve timar masraflarından henüz deruhde olmayanlar Asitâne-i sa'adetmedârımda temessükâtların ... üzere berat idince emr-i şerîf vâcibü'l-etbâ'ım bin yüz on üç şevvali guresine değîn müddet tekdir olunmağla 'alâ eyyi'l-hâl bi'l-cümle gelüb müddet-i merkûme içinde ze'amet ve timarların deruhde ve berât eylemeleri bâbında fermânım olub ve bundan sonra defterhâne-i 'amiremde mahfûz olan defter deruhde kapanub deruhde olmayan ze'amet ve timarlar derdest taleb olanlara tevsiye olunmak müstakim ve mukarrer olmağla alaybegleri dahi derdeste muhtâç olan neferâtlarıyla bile gelüb ze'amet ve timar niz'âna müteâllik suâl ve cevâb ve yâhud 'arz ve i'lâm iktizâ ider ise saffâ-i ba'ideye mûraacat iktizâ itmekle te'hîr-i maslahata ba'is olmamağičün hazır bulunmaları lâzım olmağla imdi sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin taht-ı eyâletinde olan alay begilere işbu emr-i şerîfimle bir sûretle ademler gönderüb muhkem tenbîh ve tekîd eylesesin ki derdeste muhtâç olan neferâtları müddet-i merkûme içinde gelüb eğer tahvilât ve eğer tezâkir ve bervât ellerinde olan temessüklerin derdest üzere berat eyleyüb ze'amet ve timara müteallik suâl ve cevâb ve yâhud 'arz ve i'lâm iktizâ ider ise tehir ve tevakkufe muhtâç olmamağičün alay begleri bilakîs kendülerin dahi bile gelüb ve âgâh olmadan virmeyüb timar ve ze'ametlerin henüz deruhde olmayub derdeste muhtâç olanlar fermânım olduğu üzere gelüb derdest olmalarıçün tenbîh ve tekîd eylemeğîn bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâ'il S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

623/2197 Suret

Bir sûreti dahi Karaman beglerbegisi Ali dâme ikbâlehûya.

623/2198 Suret

Bir sûreti dahi Haleb vâlisi vezir Mehmed paşaya ancak derdest husûsiçün.

624/2199 Kilise Tamiri

Yenişehir fenâr nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından kasaba-i Karviçe nâhiyesine tâbi' Resruğvan nam çiftlikde sâkin ehl-i zimme re'âya tâifesi gelüb çiftlik-i mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin divarları mürur-ı eyyâm ileharabe meşref olmağla bundan akdem ma'rifet-i şer'le keşf ve hüccet-i şer'ie olunduğun bildürüb hüccet-i şer' mücebince ta'mire muhtâç olan mahallerin hâriçden iscâr ve işcâr vaz' olunmamak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olunduğu mertebe vaz' ve kadîmisi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhalefet olunmamak hükm ricâ itmeğin hüccet-i şer'ie mücebince vaz' ve kadîmi üzere ta'mirine muhâlif olunmamak için yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

624/2200 Yeniçerilerin Esamilerinin Kontrol Edilmesi

Fermân-ı vâcibü 'l-imtisâlim mücebince 'amel olunsun hilâfdan bi 'l-küllîye ihtirâz oluna deyu 'unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuştur.

Anadolu'nun sağ kolu nihâyete varınca yol üzerinde ve 'ayn ü yesârında vâki' olan kadılara ve ümenâ ve hutebâ ve yeniçeri serdarları ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri bu âna değin vâki' olan hüdemât-ı din ve devlet-i kemâl-i sadâkât ve istikâmet ile hidmet bezl-i say' ve sarf-ı kudret idüb gazâ ve cihâdlarda kadem-i sıdk-ı hulûs ile cedd ü ictihâdları sebebiyle nice husûn-ı metîne ve kal'a-i refi'a ve memâlik-i vesî'anın feth ve teshîri müyesser olmağla sevâbık-ı ezmândan berü isticâlab-ı ve rızâ-yı şehri yârı ve 'avâtıf-ı seniyye-i cihândâriyeye mazhâr olageldikleri mukarrer ve bu misallü hüdemât-ı celîleye kudret ve 'inâyet-i 'aliyyeye mazhariyyetleri ecânib ihtilâtından vikâyet olmağla sûret bulagelmışken seferler imtidâdi iktizâsıyla biraz eyyâmdan berü ve aralarına bigâne karışub ecnâs-ı nâs ile muhtelif olarak mu'akad nizâmları güsiste olubolub Anadolu yakasında vâki' kasaba ve kurâ ve nevâhş ve ziya'at ve re'âyâ tâifesinin ekseri tebdil-i kyâfet idüb yeniçerilik iddi'a ve serdarların müsâmaha ve te'amisi sebebi ile re'âyâ ve tâife-i 'askeriden mütemeyyiz olmakdan kalub bu sebeb ile füt'r-ı cumhûr ra'yyet ve ihtilâl-i ahvâl-i memleket ve bu misallü nice mefâsid ve mekâide ba'is olduğu mesam'i-i 'aliyye-i hüservâneme ilkâ olunub ve bi meşiyetillahi te'âlâ hâliyâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle 'amme-i düvel-i nasara beynlerinde mün'akid olan sulh ve salâh istikrâr ve istihkâm bulub bu vaktde tanzîm-i

ahvâl-i ‘askerî ve temyiz-i ecnâs-i rustâyî ve leşker-i iktizâ-yı hümâyûnum olmağla bir vecihle dirlikde ‘alâkası olmayub ‘askerî kisvesiyle yeniçerilik iddi‘ası idenler ve yâhud evâmir-i ‘aliyyem ile vârid olan tekâlifden ve zâbitlerine hukuk ve rûsûmlarından nefislerin tahlîs için müddett-i ömründe bir yâhud iki kerre İstanbul’a gelüb be-dergâh ve tahsîs ve ba‘dehu ferâgât idüb ve hâlâ dirlik iddi‘asında olanlar ve seferlerde ve serhadlerde hidmeti sebkât itmeyüb birer takrîb ile yeniçeri zümresine intisâ idüb esâmisi olmayanlar gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub sâhihü’l-esâmi yeniçeri tâifesinden tefrik ve temyiz olunmağçün yeniçeri kâtibi imzâsıyla mûmza ve hatemi ile mahtûm irsâl olunan umûm defteri mûcebince sahîh üzere yoklayub defterde mestûrû’l-esâmi olanlar yeniçeri defterine ve esâmileri defterde olmayub dirlik iddi‘asının idenler re‘âyâ defterine kayd olunub ve ba‘de’l-yevm dirlik iddi‘a itdirilmemek bâbında hatt-ı hümâyûn şekvetmakrûnum mûcebince fermân-ı ‘alişânım sâdır olub (Boş) ta‘yin ve irsâl olunmuşdur vusulünde siz ki kadılsız ve ümenâ ve hutebâ ve yeniçeri serdarları ve ‘ayân-ı vilâyet ve iş erlerisiz bu husûsun ikmâli vech üzere nizâm-ı devlet-i ‘aliyyemin ehemmi mühimden olmağla bu emr-i mühimi sâire kıyâs eylemeyüb ve tehâvün tekâsülden begâyet tevkî eyleyüb bilâ-tehir taht-ı kazâlarınızda ve nevâhi ve kurâsında ‘askerîlik iddi‘asında olanları mübâşir mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle gereği gibi yoklayub irsâl olunan defterde mesturû’l-esâmi olanları yeniçeri defterine kayd ve defterde mestûrû’l-esâmi olmayanları re‘âyâ zümresine ilhâk ve fimâ-ba‘d dirlik iddi‘asının itdürmeyüb bu husûsun sûret-i hitâm ve ikmâl ve itmâmına ziyâde ihtimâm eylesesiz ve sen ki tavâif-i mezbüreyi tashîh ve tenkîhi için ta‘yin olunan mûmâ-ileyhsin sen ocağın emekdâr ve kârgüzârlarından olub mu‘temed-i ‘aliyye olduğun hasebiyle bu husûs senin ‘uhde-i ihtimâmına havâle olunmağın imdi sen dahi ziyâde sadâkat ve istikâmet ile hareket ve me‘mur olduğun üzere Anadolu’nun sağ kol nihâyetine değin kazâ be kazâ gezüb ve yedinde olan mûmzî ve mahtum defter mûcebince ‘askerî tâifesin yoklayub esâmesi defterde mestur ü’l-esâmileri yeniçeri defterine kayd ve defterde mestur olmayub dirlik iddi‘ası idenleri re‘âyâ zümresine idhâl ... ile yeniçeri zümresin bu vecihle kemâyenbağı tashîh ve tanzîm eylesesin seferler imtidâdı hasebiyle yeniçeri fırkasına ecnâs-ı nâs karışub ve serdarları dahi müsâmahası sebebiyle re‘âyâ tâifesi birer takrîb ile yeniçerilik iddi‘a idüb ve bu misâllü vesâil-i cüz‘iyye ile seferlerde meşâkk ve metâ‘ib görmüş belki birkaç kerre mecruh ve zahmdar olmuş uğur-ı din ve devletde yara bere çekmiş taş yasadıub toprak döşenmiş ve serhâd beklemiş emekdârlarıyla ol-mâkulelerin kârib olmayan belki serdarlara mürâca‘at ve hidmeti hasebiyle emekdâr yeniçerilerden ziyâde muteber ve mer‘i olduklarından naşî yeniçeri dirliğin i‘tibâr ve ri‘ayeti ve kadr u kıymeti kalmayub ocağına şeyn-i ‘azim ve vehm-i amîm târî olmağla bu huhûsda kemâl-i tekayyüd ve basîret ile ocak gayrında icrâ idüb ve kimesnenin ilticâ ve ricâsına bakmayub ve bir ferdi himâyet ve sıyânet itmeyüb ol-mâkule

dirlik iddi'asında olup sahîh ale'l-esâmi olmayub defterde mestur olmayanların 'askerî libâsından hal' vesâir re'âyâ ile tekâliflerin ve zâbitlerine hukuk ve rüsûmların edâ eylemek üzere tenbîh ve serdarlara dahi ba'de'l-yevm sâhib çıkmamak üzere tekid ve teşdid eyleyüb senden me'mul ve melhûz olduğu vech üzere itmâm-ı hizmet eylesin inşâallahû te'âlâ bu husûsda kemâl-i sadâkat ve istikâmet ile hizmet idersen ve dihâhın üzere nâil-i merâm olursun ammâ 'ibâden billâhi te'âlâ fermân-ı hümâyûnuma muhâlif bir dürlü vaz' ve hareketin ve müsâmaha ve hıyânetin zuhûra gelecek olur ise eşedd-i ukûbet ile sana tertib-i cezâ olunacağını dahi mukarrer bilüb âne göre ziyâde teyakkuz ve 'inâyet üzere olasın ve siz ki serdarlarsız bu işin bir sûrete girmesini ve sizin tama'-ı hâminiz ve ocak gayreti çekmekden 'adem-i ihtimâmınızdan olduğu 'amme-i 'alimin ma'lûmudur hoş imdi mezâ nâ-mezâ ba'de'l-yevm 'aklınızı başınıza düşürüb bi tekifi te'âlâ irsâl olunan defter mücebince yeniçeri tâifesi re'âyâdan tefrik ve temyîz olunduk da ahz ve celb ve yâhud bir âhar sebep ile re'âyâ defterlerine kayd olunanlardan bir ferde sâhib çıkmayub bu nizâmın ihtilâline ba'is olacak evza' ve etvârınız istima' olunur ise ve vebâliniz boynunuza katl olunacağını mukarrer bilüb âna göre hareket ve nüfusunuzu gazab-ı ateşbâr-ı mâlukânemden sıyânet eylesiz bundan sonra taraf taraf müfettişler ta'yin olunub teceessüs ve... olunur eğer fimâ-ba'd dahi re'âyâ tâifesinden yeniçeri zümresine ve kıyâfetinde gezüb dirlik iddi'asın ider bulunur ise bilâ-âmân kapuları önüne salb olunur âna göre muhkem tenbîh ve tekid ve her biriniz teyakkuz ve 'inâyet ile hareket eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

624/2201 Sûret

Fermân-ı 'alişânım mücebince 'amel olunsun hilâfdan begâyet ihtirâz oluna deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuşdur.

Bir sûreti Erzurum ve Bolu ve ... ve Amasya ve Sinob ve Samsun ve Giresun ve Karahisar ... ve Trabzon ve bi'l-cümle Anadolu'nun sağ kolu nihâyete varınca vech-i meşrûh üzere ... ve meşrûh yazılmışdır. Fî evâsıtı B sene 113. (22-31 Aralık 1701)

626/2202 Borç davası

İstanbul kâimmakâmına ve İstanbul'da haremeyn-i şerefeyn evkâfı mütesellim vekiline hüküm ki

Merhûm ve mağfirlehümâ Bican sultan tâb sarâhânın Mermer Osman paşa zevcesi (Boş) nam hâtuna şer'an vireceği olmayub hâl-i hayâtında zimmetini ibrâ eylemişken hâlâ muhallefâtından yüz yigirmi kise akçe taleb itmekle merhûm müşârûn-ileyhümânın

muhallefâtını kabz ve bi-hasebi'ş-şer' lâzım gelen deyunu muhallefât-ı mezkûreden edâya taraf-ı şer'den ... nasb olunan kıdvetü'l-ulemâi'l-ve'l-akrân saray-ı 'atik ... bölükbaşı (Boş) zîde kadrühû ile iftihârü'l-... ve'l-makarin saray-ı 'atik ... Hüseyin ağa dâme 'ulüvvühû huzûrunda murâfa'a-i şer' olunduklarında zimmetini ibrâ olunduğuna bir şâhid ikâmet düb biri dahi ikâmet eylemek üzere iken ... için mezbûre hânım ... eylediğinden gayrı ba'zı kimesneler dahi iddi'a-yı hukuk eylediklerinde selâtin-i 'azâm ... da'va-yı kadîmü'l-eyyâmdan berü saray-ı 'atik ağaları huzûrunda haremeyn-i şerefeyn evkâfı mütesellimleri vekiline gelmişler iken sen ki vezir müşârün-ileyhsin hilâf-ı dar-ı kadîm gah İstanbul kadısına havâle ve gah ... nasb olunan mezbûru divana ihzâr eyledüğün istima' olunub hilâf-ı dâr-ı kadîm bu misâllü işler ile te'addi olunduğuna rızâ-yı şerîfim olmamağla imdi emr-i şerîfim vusulünde mezbûr Hatımı oğullarıyla bi eyyi'l-hâl ma'rifet-i şer'le bulub ağa-yı mûmâ-ileyh huzûrunda şer'le murâfa'aya götürüb ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin müşârün-ileyhümânın muhallefâtından iddi'a-yı hukuk iden eğer mezbûre hanım ve eğer vesâir her kim ise ağa-yı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ahvâlleri şer'le hak ve 'adl üzere görölüb sübût buşan mevâd sicil ve hüccet ve sûret-i sicilleriyle vâki' hâl 'arz ve i'lâm oluna deyu yazılmıştır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

626/2203 Kalebend Cezası

Limni Kal'ası dizdârına hüküm ki

Bundan akdem Ermenek kadısı olan Süleyman sâbıkân Silifke sancağı mutasarrıfı Seyyid Ahmed paşanın hevâsına tâbi' olub ... hilâf-ı şer'i şerîf hüccet virüb fukaraya zulm ve te'addiye ba'is ve bi gayrı hak katl-i nüfusa bâdi olmağla fimâ-ba'd ... kazâ olmamak üzere ... ve ve kal'a-bend olunması iktizâ itmekle imdi merkûm kal'a-i mezbûrda kal'a-bend olunmağın fermân sâdır olmadıkça ... ile ıtlâk olunmakdan ihtirâz oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

626/2204 Rahip Kıyafetinde Gezenlerin Halk Arasında Kargaşa Çıkarması

Haleb kadısına hüküm ki

Memâlik-i mahrusemde vâki' bilâd ve zıyâ' Latin ve Ermeni ve Süryani taifesinden ... kıyâfetinde gezenlerden ba'zıları papaya ... olmağla yine Ermeni ve Süryani ve anlara tâbi' Haleb yesâranı ifsâd ile ...döndürüb ve ...itdürüb nice maksada ba'is oldukların istima' olunmağla bu misallü kazâ-i ... hilâfına bir vecihle rızâ-yı hümâyûnum olmayub men' ve def bâbında bundan akdem hatt-ı hümâyûn şevket makrûnumla fermân-ı hümâyûnum olmuşken hâlâ yine ... kıyâfetinde olmamağla ... memâlik-i mahrusemde olan ehl-i zimmet re'âyâyı kemâfi'l-evvel ifsâd ve ihtilâle tasâddi eylediklerinde re'âyâ tâifesinden ba'zıları divan-ı

hümâyûnuma gelüb te'addilerin teşkî itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ruhban kıyâfetine gezüb ehl-i zimmet re'âyâ arasına karışub ve kiliselerine iğvâ idüb bu misallü fesâda ba'is olanların men' ve def' ve re'âyâ taifesi üzerlerinden asâr-ı maksadlarının ref'-i mühim ve muktezî olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde bu husûsa tam teyakkuz ve ... ile tekayyüd-i tam idüb eğer Ermeni ve Süryani vesâir ehl-i zimmet re'âyâ tâifesine kadîmi hâllerinde ve ... olub ve eğer ... düşmüş var ise yine evvelki ... olmak üzere tenbih ve te'kid eyleyüb ve re'âyâ tâifesinden iğvâ ve ihtilâl ve ... tebdil ile tağyir olanları gereği gibi teftiş ve tefahhus ve keyfiyet ahvâllerine vukûfu tam hâsıl eyledikten sonra ol-makuleleri ahz u habs ve ism ve resmleriyle der devlet medârıma 'arz ve i'lâm idüb ammâ bu takrirle celb-i mâl olunmakdan begâyet ihtirâz ve ictinâb itmeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

628/2205 Suret

Bir sûreti Erzurum vâlisine ve kadısına

628/2506 Suret

Bir sûreti Kayseriye kadısına

628/2507 Suret

Bir sûreti Sivas vâlisine ve Arapgir ve Divriği ve Çemişgezek ve ol-havâlide olan kadılara

628/2508 Suret

Bir sûreti Ankara kadısına

628/2509 Suret

Diyarbakir monlasına

628/2210 Suret

Bir sûreti Tokad nâibine

628/2211 Suret

Bir sûreti Konya nâibine

629/2212 Saka Gölü Civarında Eşkîyalık

Ber vech-i arpalık Kengırı sancağı mutasarrıfı olan Ali dâme ikbâlehûya hüküm ki

Bundan akdem Saka gölü kurbunda Ahmed nam kimesnenin yoluna inüb emvâl ve eşyâsın nehb ü gâret ve firâr iden kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsından bayrakdar Ali nam şakî bi eyyi'l-hâl buldurulub ahz u habs ve gâret olunan eşyâsın tahsil ve kayd ü bend ile der devlet medârıma ihzârîçün emr-i şerîfim sâdır olmuşdu dergâh-ı mu'âllam kapucu başlarından Bolu voyvodası Ahmed dâme mecdühû ta'yin ve sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin tarafından ta'yin olunan adem ile üzerine vardıkda şakî-i mezkûrun Mustafa nam hizmetkârı ahz olunub ve ber vech-i arpalık Ankara sancapına mutasarrıf olan Salih dâme ikbâlehû dahi mezbûr şakîlerden gelmiş Ali nam şakîyi ahz ve mezkûr Ahmed'in eşyâsın gâret idenler suâl olundukda Kengırı sancağında Karacaviran kazâsı sâkinlerinden Ali onbaşı ve hizmetkârı sarı Mustafa ile hâlâ Sungur oğlu yanında olan Kara Hüseyin nam şakîler olduğun haber vormeleriyle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin mezkûr şakîlerin refiklerinden deli Ali nam şakî tarafından ahz olunmuş iken Kurşunlu kazâsında kethüdâ yeri olan Mahmud iki yüz neferden ziyâde sipâhi ile ta'yin eylediğin ademlerin yedinden cebren alacağı i'lâm eyleyüb bu makule şakîlerin şer'an izâleleri lâzım gelmekle imdi emr-i şerîfim vusulünde kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsından sa'y-i bi'l-fesâd olan mezbûr deli Ali ve Ali onbaşı ve hizmetkârı sarı Mustafa ve kara Hüseyin nam şakîleri bi eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb şer'le haklarında lâzım gelen cezâların tertib itmeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

629/2213 Saka Gölü Civarında Eşkîyalık

Ber vech-i arpalık Ankara sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya hüküm ki

Bundan akdem Saka gölünde Ahmed nam kimesnenin yoluna inüb emvâl ve eşyâsın nehb ü gâret iden kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsının refikâsından sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin gelmiş Ali nam şakîyi ahz idüb hâlâ habsinde olduğu i'lâm olunmağla imdi emr-i şerîfim sana vardığı gibi kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsından olan mezkûr gelmiş Ali nam şakînin şer'le hakkında lâzım gelen cezâsın tertib eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

629/2214 Saka Gölü Civarında Eşkîyalık

Ber vech-i arpalık Hüdavendigâr sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya hüküm ki

Bundan akdem Saka gölünde Ahmed nam kimesnenin yoluna inüb emvâl ve eşyâsın nehb ü gâret iden kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsından bayrakdar Ali nam şakînin refikâsından olub Teke sancağı sâkinlerinden olan Hüseyin odabaşı ve Yeğen Mehmed ve çırağı İbrahim ve hizmetkârı Mahmud ve Bekir nam şakîler Burusa tarafına firâr eyledikleri i'lâm olunmağla sen ki mir

mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsından olan mezbûrları bi
eyyi'l-hâl ahz ve şer'le haklarında lâzım gelen cezâların tertib eylemeğin bâbında fermân-ı
'alışânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

629/2215 Suret

Bir sûreti ber vech-i arpalık Hamid sancağına mutasarrıf olan (Boş) dâme ikbâlehûya
hâlâ Hamid sancağında sâkin olan kara Ali ve solak Mehmed ve Mustafa nam şakîler içün vech-
i meşrûh üzere yazılmışdır.

629/2216 Gayrimüslim Gemilere Buğday Satılmaması

İlbasan kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr ahâlisi meclis-i şer'e varub ahâli-i
bilâddan ba'zıları tam'-ı hamları sebebiyle keferi sefinelerine buğday vesâir tereke virmeleriyle
kaht u galâya ba'is oldukların bildürüb min-ba'd keferi sefinelerine diyâr-ı âhara buğday vesâir
tereke virilmemek bâbında hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına ... eylediklerin 'arz eylediği
ecilden bilâ-emr-i şerîf keferi tâifesine zahâir virilmeyüb sefinelerine tahmil olunmakdan dahi
men' olunmak içün yazılmışdır. F'î evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

628/2217 Kilise Tamiri

Yenişehir fenâr nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından kasaba-i Kardiçe nâhiyesine tâbi' ve Surğun nam çiftlikde
sâkin ehl-i zimme re'âyâ tâifesi 'arzuhal idüb çiftlik-i merkûmda vâki' feth-i hâkâniden berü
yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin divarları mürûr-ı eyyâm ile harâbe meşref olmağla
bundan akdem murafa'a-i şer'le keşf ve hüccet olunduğun bildürüb hüccet-i şer'îye mücebince
ta'mire muhtâç olan mahalleri hâriçden iscâr ve işcâr vaz' olunmamak üzere kendü terâzî ile
mes'a-i şer' olunduğu mertebe vaz' kadîmi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhâlif
olunmamak bâbında hükm ricâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'îyesi mücebince vaz' kadîmi
üzere ta'mirine muhâlif olunmamak emrim olmuşdur. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz
1701)

628/2218 Urban Eşkıyası İle Mücadele

Şam vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bundan akdem Şam'da ve Kudüs-i şerîf ve Gazze ve Nablus havâlilerinde zuhûr idüb
dâima ahâli-i bilâda îsal ü mazarrat ve ebnâ-i sebin emvâllerin nehb ü gâret iden eşkıyâ-yı

‘urbanın tedbir-i mütecebbir ile ol bilâd ve diyârın asâr-ı mazarlarından tathîr sen ki vezir müşârûn-ileyhsin senin ‘uhde-i himmet ve zimmet-i kifâyetine havâle ve emirü’l-ümerâi’l-kirâm ber vech-i arpalık Kudüs-i şerîf ve Gazze sancakları mutasarrıfı Mehmed ve Nablus sancağı mutasarrıfı Arslan dâme ikbâlehümâ ve kıdvetü’l- ümerâi’l-kirâm Çorum-ı Leccun ve Cebel-i Aclun sancakları begi Boz Receb dâme ‘izzühû ve eyâlet-i Şam’ın zu’ama ve erbâb-ı timarı ve yerli kulu ve ... kadir iş erleri dahi dahi re’y-i savâbdidin üzere hareket ve iktizâ iden hüdemât-ı ‘aliyyemde bezl-i kudret eylemek üzere seninle me’an me’mur ve her birine emr-i şerîfimle tenbih-i hümayûnum olmuşdu hâlâ sen reşâd ve serâd ve z’aib-i tehber ile ‘avâtıf-ı seniyye-i mâlukâneme istihmâl ve istikrârın olmağla eyâlet-i Şam’da yerine mütesellim nasb ve ta’yin ve kendin gelüb der devlet medârıma ... olan vüzerâ-yı ‘azâmım ile hüdemât-ı ‘aliyyemde olmak üzere şerefyafte sâdır olan emr-i şerîfim ile Şam’ın terfi’ olunub sonra zikr olunan bilâd havâlisinde ‘ibâdullahâ îsal ü mazarrat ve ağrâz-ı esbâb ile hasâret iden kesrden i’râb –ı şekâvet tasânın hem-i ‘aruf müfsitleri ve sükkân-ı bilâd ve ahâli-i zıyâ’ ve büka’nın emniyet ve istirahatleri cümle mehâm ve lazimü’l-ihitimâmdan olub bâ-husûs senin ... ikâmetden berü eyâlet-i Şam’da vilâyetin ... ve fesad i’tâdın tedbir-i terminine vukûf-ı te’mîn olub bi eyyi’l-hâl asâr-ı mazarların def u ref’i senden matlûb olmağla me’mul-ı humâyûnum üzere hüsn-i tedbir ve re’y-i asâyet-i penderî ile eşkıyâ-yı mezkûrenin istîsâl ve güşmeline seninle me’an me’mur olanlar ile ikdâm-ı tam idüb bi-‘avnihi te’âlâ ... şekâvet ve terhim olub hasâretleriyle ol-vilâyetde nizâm ve intizâm vesâir ve ... ‘uhde-i kifâyetin olan mesâlih-i mehâm hüsn-i hitâm virdikden sonra eyâlet-i Şam’ın iktizâ iden umûr ve husûsunu gereği gibi mütesellimine tevsiye ve sipâriş ve inşallahu te’âlâ kendin der devlet medârımda ... olan vüzerâ-yı bahrû’t-temkilim ile hüdemât-ı ‘aliyyemde olmak üzere ‘afba-i ‘aliyye-i hüsrevâneme tevcîh ve ‘azîmet eylemeğin bâbında yazılmışdır. Fî eva’ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

628/2219 Şam Valisinin İstanbul’a Gelmesi

Şam vâlisi vezir müşârûn-ileyhe hüküm ki

Sen vüzerâ-yı ‘azâmımın yarar... .. ve vükelâ-yı fihâmın kârgüzârı olduğundan gayrı vâli olduğun eyâlet-i Şam’da hüsn-i etvâra hareket ... asârın ... olub her vecihle reşad ... i’timâd-ı hümayûnum olmağla ... ‘avâtıf-ı seniyye-i mâlukânem zuhûra getirülüb hâlâ der devlet medârıma ... olan vüzerâ-yı ‘azâmım ile hüdemât-ı ‘aliyyemde olmak üzere Şam’a terfi olmuşdur imdi emr-i şerîfim vusulünde eyâlet-i Şam kârgüzâr ve mu’temed-i ‘aliyye ademlerinden birini tarafından mütesellim nasb ve ta’yin ve zabt u rabt ve nizâm ve intizâmı husûsunu gereği gibi tevsiye ve sipâriş diüb ve kendün gelüb der devlet medârıma ... olan

vüzerâ-yı ‘azâmım ile hüdemât-ı ‘aliyyemde olman bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur. Fî evâ’il S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

628/2220 Dışarıya Yiyecek Satılmasının Yasaklanması

Belgrad-ı Arnavud kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüb kazâ-i mezbûrun ‘ulemâ sulehâ ve re‘âyâsı meclis-i şer‘e varub işbu sene-i mübârekede ... bazarında vilâyetlerinde terk-i kal‘a üzere olub ancak ahâlisine kifâyet ider iken hâricden ba‘zı çoban tâifesine ... iştirâ ve iskelede körfezden gelen İfrenç sefinelerine bey‘ itmeleriyle kaht u galâya ba‘is olmalarıyla vech-i meşrûh üzere ... men‘ olunmak bâbında arz‘ eylediği ecilden bilâ-emr-i şerîf kâfirden bir nesne zahâir virilmeyüb sefinelerine tahmil olunmayub men‘ olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

628/2221 Mekke ve Medine’nin Surreleri Hakkında

Fermân-ı vâcibü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi ile ‘amel idüb bu asr-ı cemilin temliki ile ... rızâ-yı hümayûnuma göreyim seni nice ihtimâm idersen deyu ‘unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuştur.

Mefhir-i kâinât hülâse-i mevcûdât rehnâb-ı cemâher mahlûkât-ı şehsuvâr irsa-i cerdu estikü’l-‘akd kâlâh-ı vücûd sâhibü’l-havzü’l-mevrud ve’l-makâmü’l-mevcûd mazhar-ı şerîf innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziren rehber-i tarîk ve d‘âyen illallahi bi iznihi ve serâcen münirâ ... rabbi’l-‘alemin serdâr-ı kâfile-i enbiyâ serdâr-ı subhânellezi esrâ beyt-i hüdâ ve resûl-i kibriyâ Muhammedü’l-Mustafa salliallah ‘aliyye efzâlü’s-salavât ve ezkâmen hazretlerinin muhabbet-i mucübü’s-sa‘adetlerini Lâ yuminu ehâdukum hatta ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî ve’n-nâsi ecma’in Lâ yuminu ehâdukum hatta ekûne ehabbe ileyhi min nefsihî ve ehlihî ... âhâdis-i şerîfesi üzere ‘amme-i mü’minine vâcib ve ta‘zim şâh-ı nurfeşânşarı muhabbet ... ve ‘ubûdeiyet-i sa‘ideleri istishânına lâzım ve lâzab ve dünyâ ve ‘ukbâda ba‘is husûl olan mâzab olmağla ol-cenâb-ı ‘azufet-i ... muhabbet-i sadaka ve ‘ubudiyet-i lâyika ile intisâb ve şefâ‘at-i şerîfeleri istihsâl ve isticâlâb ... ihlâs ... kasvâb-ı ... sa‘adet mesâkeb olmağın ellezine emzerate alâ hazze fehvâ-yı nemedâib naziresi bu geşzâr ‘alemden ve seniyye-i şefa‘at-i ... ve zeri‘a-i ‘atufet-i ümmet-i ğerveri olur ilka-i bezer hayrat ve gars işcâr ... ve sıdk-ı tarîk ile ‘azimet idüb hazret-i Seyyid ‘alem salihullahi te‘âlâ ve sulhi ba‘de’l-bedâ’in ... nebevî ile mükerrerem ve bedâ-i vasî nüzul-i Cebrâil ‘aleyhi’s-selâm ile muhterem oldukları vakt-i sa‘idde ... isticâlâben teşfi‘ata el-kebrin tahiyyat ... için meclis-i mevlid-i şerîf Mekke-i Mükerrede her sene bir meclis ... ve Medine-i Münevvere’de dahi cidâ ve

‘azâmelet mevlid-i şerîf vakfı olmamağla ol- bük’a-yı mübâreke şeref-i mevsübet dahi ‘adet-i me’lâf üzere işâret velâdet için beher sene bir mahfel dil-i efruz faizü’n-nur tercî olunmak üzere levâzım-ı mühimmâtı tertib ve hazîne-i ‘amiremde mahfûz olan haremeyni şerefeyn ve baş muhasebe defterlerine kayd olunduktan sonra masârıf-ı mezkûrenin müretteb defteri mücebince iktizâ iden masârıfı Mısır Kahire’den âhar vecihle tedârik olunmak bâbında hatt-ı hümâyûn şevketmakrunum şerefyafta sâdır olmağla imdi sen ki vezir müşârûn-ileyhsin vechi meşrûh üzere Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere’de tertib olunacak meclis-i ... resûl-i ekrem ... mevlid-i ... ‘aliyye ve’s-sellemin levâzım ve mühimmâtı için irsâl olunan müretteb defter mücebince her sene iktizâ iden sekiz bin gurus masârıf mezkûre-i mütebârekeye vakf olmak üzere mahrûse-i Mısır’dan ... ve eğer mahlûh düşmediği hâlde Mısır hazînesinin masârıfı ... mukâbili olan îrad mukarreresinden hâriç mahsûl-i karâib ... misâllü mevâd bulunur ise ol-makule beldelerden el-hâsıl hazîne-i Mısır’a kesr ve noksan tertib eylememek üzere ne vecihle mümkün olur ise bi eyyi’l-hâl tedârik iklîletü’l-muhsanât tâcü’l-mestûrât zâtü’l-alâ ol-sa’âdât Vâlidem Sultân dâmet ismetühânın Mekke-i Mükerrreme’de ihyâ eyledikleri ... evkâfının mahrûse-i Mısır’da olan mütevellî-i vakf olup her sene irâd ve masârıfını tahsil ve tahmil ve eğer Mekke-i Mükerrreme ve eğer Medine-i Münevvere’ye gidecek nukûd ve eşyâyı vakt-i zamanıyla hazır ve âmâde eyledikten sonra iştirâ eylediği eşyâ tamamen ... ciyâbetinde mahfûz olmak için dîvân-ı Mısır’a bir yer menzur-ı enzâr ... olup ... defterde olan kıymet ile tesviye olunduktan sonra senin ma’rifetinle ol –mahalde mühürlenüb ve deryâdan gitmeyüb karadan gitmek üzere her sene Mısır mir hacılarına memhûren teslim ve anlar dahi meclis-i ... meb’us-i (?) nebevînin mürettebini Mekke-i Mükerrreme şeyhi ... mevlid-i ... mürettebin Medine-i Münevvere şeyhi ... isâl ve her sene mahallerine teslimleri hüccet olunub taraf-ı devlet-i ‘aliyyeme gönderilüb inşallahu te’âlâ fîmâ-ba’d ... olmak üzere masârı-ı mezkûrenin bu taraftan gönderilen defter mürettebi Mısır muhasebesi kalemine kayd ve kalle-i harânedeki hıfz olunub ve bu husûs için cenâb-ı emâret me’ab eyâlet nisâb sa’adet ittisâb emîr-i Mekke-i Mükerrreme şerîfî Sa’d (?) dâme ... nâme-i hümâyûn şevketmakrunum ve Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere kadılarına ve şeyh ... evâmîr-i ‘aliyyem şerefyafta sudûr olup ve masârıf-ı mezkûre-i mütebâreke ile kat’ ve defter mürettebi dahi ... olmağıçün birisini Mekke-i Mükerrreme ve birisini Medine-i Münevvere’de mahkemede hıfz ve sicilline kayd olunmak üzere tarafına gönderilmişdir inşallahu te’âlâ sen tarafinsan mahallerine isâl ve bu merâm-ı hayr icâm bu vech üzere nizâm virilmek üzere tevsiye ve murâd-ı hümâyûnum üzere bir gün evvel sûret-i hitâm virmeğe ihtimâm eylesin ... üzere ramâzân-ı şerîfin on yedisinde vâki’ olmağla işbu sene-i mübâreke tertib-i meclis ... te’hire kalmamak murâd-ı hümâyûnum olmağla bu senenin levâzımını ta’yin olunacak vakfın irâdından mütevellî ma’rifetiyle tedârik

ta'lik ... mu'accelen sen tedârik ve karadan mı mümkün olur yohsa deryadan mı gönderilür her ne tarikle olur ise bi eyyi'l-hâl Mekke-i Mükerrerme'ye isâl ve muhata itdürüb taraf-ı saltanat-ı seniyyeme 'arz ve i'lâm eyleyüb isticâlâb-ı rızâ-yı hümayûnum sa'y-ı mevfûr ve cedd-i bisudur eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

630/2222 Mekke ve Medine'nin Surreleri Hakkında

Fermân-ı 'alişânım mücebince 'amel idüb bu meclis-i şerîfin tertibine kemâyenbağî ihtimâm eylesin deyu 'unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuştur.

Mefhir-i kâinât hülâse-i mevcûdât rehnâb-ı cemâher mahlûkât-ı şehsuvâr irsa-i cerdu estikü'l-'akd kâlâh-ı vücûd sâhibü'l-havzü'l-mevrud ve'l-makâmü'l-mevcûd mazhar-ı şerîf innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziren rehber-i tarîk ve d'âyen illallahi bi iznihi ve serâcen münirâ ... rabbi'l-'alemin serdâr-ı kâfile-i enbiyâ serdâr-ı subhânellezi esrâ beyt-i hüda ve resûl-i kibriyâ Muhammedü'l-Mustafa sallallah 'aliyye efzâlü's-salavât ve ezkâmen hazretlerinin muhabbet-i mucebü's-sa'adetlerini Lâ yuminu ehâdukum hatta ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî ve'n-nâsi ecma'in Lâ yuminu ehâdukum hatta ekûne ehabbe ileyhi min nefsihî ve ehlihi ... âhâdis-i şerîfesi üzere 'amme-i mü'minine vâcib ve ta'zim şâh-ı nurfeşânşarı muhabbet ... ve 'ubûdeiyet-i sa'ideleri istishânına lâzım ve lâzab ve dünyâ ve 'ukbâda ba'is husûl olan mâzab olmağla ol-cenâb-ı 'azufet-i ... muhabbet-i sadaka ve 'ubudiyyet-i lâyika ile intisâb ve şefâ'at-i şerîfeleri istihsâl ve isticâlâb ... ihlâs ... kasvâb-ı ... sa'adet mesâkeb olmağın ellezine emzerate alâ hazze fehvâ-yı nemedâib naziresi bu geçzâr 'alemden ve seniyye-i şefâ'at-i ... ve zeri'a-i 'atufet-i ümmet-i gerveri olur ilka-i bezer hayrat ve gars işcâr ... ve sıdk-ı tarîk ile 'azimet idüb hazret-i Seyyid 'alem salihullahi te'âlâ ve sulhi ba'de'l-bedâ'in ... nebevî ile mükerrerem ve bedâ-i vasî nüzul-i Cebrâil 'aleyhi's-selâm ile muhterem oldukları vakt-i sa'idde ... isticâlâben teşfi'ata el-kebrin tahiyat ... içün meclis-i mevlid-i şerîf Mekke-i Mükerrerme'de her sene bir meclis ... ve Medine-i Münevvere'de dahi cidâ ve 'azâmelet mevlid-i şerîf vakfı olmamağla ol- bük'a-yı mübâreke şeref-i mevsubet dahi 'adet-i me'lâf üzere işâret velâdet içün beher sene bir mahfel dil-i efruz faizü'n-nur tercî olunmak üzere levâzım-ı mühimmâtı tertib ve hazîne-i 'amiremde mahfûz olan haremeyni şerefeyn ve baş muhasebe defterlerine kayd olundukdan sonra masârıf-ı mezkûrenin müretteb defteri mücebince iktizâ iden masârıfı Mısır Kahire'den tedârik ve vakf olunub Mısır emîr-i haclarıyla beher sene mahallerine irsâl ve ... teslim olunmak üzere düstûr-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Mısır vâlisi vezir Mehmed Paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû emr-i şerîfimle tenb-i hümayûm olmağla imdi inşallahu te'âlâ sene ... rebî'ul-evvelin gününde Medine-i Münevvere ... muvâcihesinde mu'teber üzere 'akd-i meclis mevlid-i şerîf olunub evvelâ harem imamları

birer ‘asr-i kavân ‘azimü’ş-şân tilâvet idüb ta‘yin olunan surreleri ol-mahallere i’tâ oluna ba‘de ta‘yin olunan muhaddes vilâdet-i bahrü’s-sa‘adete münâsib âhâdis-i şerîfi ... itdürüb ba‘de’-tamam hil‘at-ı iktisâ ve surresi i’tâ oluna andan sonra mevlid-i huzânlar mevlid-i şerîf kırâtıyla hafsâr-ı meclise ve sürur idüb ol-mahalde ... yakılub şerîfler içlerinden ... oluna kırât-ı mevlid-i şerîf tamam oldukda Medine-i Münevvere müftüsü .. nam ile kıyâm ve muktezâ-yı vaktde ve makam-ı münâsib du‘a eyleye ol-meclis ... itmâm eyledikten sonra senki şeyhü’l-haramsın irsâl olunan defter mücebince senin ma‘rifetinle ‘ale’l-hesâb ... herkesin hil‘atleri ilbâs ve surreleri i’tâ olunub bi tevakkufullahi te‘âlâ bu meclis-i sa‘adet ... tertibine ihtimâm ve eğer tekdîm ve te‘hir misallü dahi münâsib bir vech-i vecibe istisvâb olunub ba‘zı türlü tebdil ve tağyir iktizâ ider ise münâsib görüldüğü vech üzere nizâm virilüb ‘ala vechü’l-yevzir ‘arz ve i‘lâm ve gönderilen tuğralu tertib defterleri mahkemede sicil-i mahfûz kayd itdürüb ol-cem‘iyyet bâ-sa‘adetde ciyâl-ı hilâftümâm isticâlâb ve du‘a-yı sa‘y-ı mevfûr eylesin deyu yazılmışdır.

630/2223 Mekke ve Medine’nin Surreleri Hakkında

Fermân-ı vâcibü’l-ımtisâlim mazmûnunca ‘amel olunub bu meclis-i şerîfler lâıyıkı üzere ... ve tanzimine tekayyüd ve ihtimâm eylesin deyu ‘unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuşdur.

Mefhir-i kâinât hülâseme-i mevcûdât rehnâb-ı cemâher mahlûkât-ı şehsuvâr irsa-i cerdu estikü’l-‘akd kâlâh-ı vücûd sâhibü’l-havzü’l-mevrud ve’l-makâmü’l-mevcûd mazhar-ı şerîf innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziren rehber-i tarîk ve d‘âyen illallahi bi iznihi ve serâcen münirâ ... rabbi’l-‘alemin serdâr-ı kâfile-i enbiyâ serdâr-ı subhânellezi esrâ beyt-i hüdâ ve resûl-i kibriyâ Muhammedü’l-Mustafa sallıallah ‘aliyye efzâlü’s-salavât ve ezkâmen hazretlerinin muhabbet-i mucebü’s-sa‘adetlerini Lâ yuminu ehâdukum hatta ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî ve’n-nâsi ecma‘in Lâ yuminu ehâdukum hatta ekûne ehabbe ileyhi min nefsihî ve ehlihî ... âhâdis-i şerîfesi üzere ‘amme-i mü’minine vâcib ve ta‘zim şâh-ı nurfeşânşarı muhabbet ... ve ‘ubûdeiyet-i sa‘ideleri istishânına lâzım ve lâzab ve dünyâ ve ‘ukbâda ba‘is husûl olan mâzab olmağla ol-cenâb-ı ‘azufet-i ... muhabbet-i sadaka ve ‘ubudiyet-i lâıyika ile intisâb ve şefâ‘at-i şerîfeleri istihsâl ve isticâlâb ... ihlâs ... kasvâb-ı ... sa‘adet mesâkeb olmağın ellezine emzerate alâ hazze fehvâ-yı nemedâib naziresi bu geşzâr ‘alemden ve seniyye-i şefâ‘at-i ... ve zerî‘a-i ‘atufet-i ümmet-i ğerveri olur ilka-i bezer hayrat ve gars işcâr ve sıdk-ı tarîk ile ‘azimet idüb hazret-i Seyyid ‘alem salihullahi te‘âlâ ve sulhi ba‘de’l-bedâ’in ... nebevî ile mükerrerem ve bedâ-i vasî nüzul-i Cebrâil ‘aleyhi’s-selâm ile muhterem oldukları vakt-i sa‘idde ... isticâlâben teşfi‘ata el-kebrin tahıyyat ... içün meclis-i mevlid-i şerîf Mekke-i Mükerreme’de her sene bir meclis ... ve Medine-i Münevvere’de dahi cidâ ve

‘azâmelet mevlid-i şerîf vakfı olmamağla ol- bük’a-yı mübâreke şeref-i mevsubet dahi ‘adet-i me’lâf üzere işâret velâdet için beher sene bir mahfel dil-i efruz faizü’n-nur tercî olunmak üzere levâzım-ı mühimmâtı tertib ve hazîne-i ‘amiremde mahfûz olan haremeyni şerefeyn ve baş muhasebe defterlerine kayd olundukdan sonra masârıf-ı mezkûrenin müretteb defteri mûcebince iktizâ iden masârıfı Mısır Kahire’den tedârik ve vakf olunub Mısır emîr-i haclarıyla beher sene mahallerine irsâl ve îsâl ve bu sene-i mübârekede evfâfın tertibine ve levâzımın vakfından tedârik ve tekmiline vakfın ... olmadığı sûretde dahi bi eyyi’l-hâl âhar vecihle tedârik ve vakt-i zamanıyla irişdirimek üzere hatt-ı hümayûn şevketmakrunum sâdır olub düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘alem Mısır vâlisi vezir Mehmed Paşa edamallahu te‘âlâ iclâlehû emr-i şerîfimle tenb-i hümayûm olmağla cenâb-ı emâret me’ab eyâlet nisâb ... intisâb emîr-i Mekke-i Mükerreme şerîfi ... dâme ... dahi vech-i meşrûh üzere nâme-i hümayûnumuz sâdır olmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu meclis-i sa‘adet ... kemâyenbağı tertib ve tanzimi senin ‘uhdene tevîz olunmuşdur imdi mescid-i nebevî ve ... akvâl üzere ramâzân-ı şerîfim on yedisinde.

Bunun tetemmesi altı kağıd yukarıdadır gaflet olunmaya.

631/2224 Rum, Ermeni Ve Süryanilerin Mezhep Değiştirmeye Çalışılması

Haleb kadısına hüküm ki

Memâlik-i mahrusemde papaya mensub ba‘zı rahibler zuhûr idüb kasd-i fasid ve ... ile ... bilâd ve emsâr idüb Rum ve Ermeni ve Süryani ve sâir bunlara tâbi‘ ehl-i zimme nasarayı mezheb-i İfrence’ye da‘vet ve nicelerin ayin-i kadîmlerinden döndürüb kendi mezheblerine mütâb‘at itdürmekle memâlik-i mahrusemden ... ve ihtilâl itmeleriyle ehl-i zimmet re‘âyâ divan-ı hümayûnuma gelüb şikâyet eylemeğın mezbûrların ... fitne ve ... mühim ve muktezî olmağla sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde bu emr-i lâzîmü’l-ihimâma tekayyüd-i tam ile kıyâm ve ... ve ‘alenen tefahhus ve ... idüb ol-makule ... papaya mensub olmağla memâlik-i mahrusemde eğer seyahat ve eğer ikâmet tarîki ile tavâif-i nasarâyâ minvâl-i meşrûh ile a‘da ve ifsâd iden ruhbanı ... ol-makule ... eğer Rum ve Ermeni ve eğer vesâir ehl-i zimmet millet-i nasarâdan mezbûrların ... olmağla mezheb-i kadîmlerin terk ve ... ifrence ittihâl idenlerin ruc‘ularına tenbih ile ... mezhebinden ve ... sûret-i ruhbanlara tavâif-i mezbûreyi bu güne ... ile ifsâd idenler bundan sonra dahi mütenebbih ve ... olmayub yine ifsâda cesâret iderler ise vukuf-ı tam tahsil itdikden sonra ahz u habs ve ism ve resmleriyle der devlet medârıma ‘arz ve i‘lâm eyleyüb ammâ bu takrirle celb-i mâldan ziyâdi tevki eylesin şöyleki ahz-ı emvâl ve ... istima‘olunur ise kendüne muceb-i ... olunacağı mülâhaza idüb âna

göre .. ve ... üzere hareket eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

631/2225 Suret

Bir sûreti Erzurum vâlisine ve kadısına

631/2226 Suret

Bir sûreti Amid monlasına yazılmışdır.

631/2227 Suret

Bir sûreti Tokad nabine yazılmışdır.

631/2228 Suret

Bir sûreti Konya nâibine yazılmışdır.

631/2229 Suret

Bir sûreti Kayseriye nâibine yazılmışdır.

631/2230 Suret

Bir sûreti Ankara nâibine yazılmışdır.

631/2231 Suret

Bir sûreti Sivas ve ... ve Arapgir ve Çemişgezek ve Divriği ve ol-havâlide vâki’ kadılara.

631/2232 Ziyab Nehrinin Seddi İçin Gerek Malzemeler Hakkında

Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bundan akdem nehr-i Ziyab’ın sedd ü bendi için tedârik ve ihzâr olunan ... kazıkları mahalline vâsıl olmayub ... kaldığı istima’ olunub ve zikr olunan ... kazıklarının bir gün evvel mahalline irsâl ve isâli ve nehr-i mezbûrun sedd ü bendi ehemmiyeti mühimden olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vardığı gibi nehr-i mezbûrun sedd ü bendi için müceddeden kat’i fermânım olan Kerâste ile me’an irsâline ... eyleyüb zikr olunan ... kazıkları hazır gemiler mi bulunur yohsa sal bağlayub götürölmek mi münâsibdir her ne yüzden götürölmesi makbul görölür ise bir gün evvel ve bir sa’at mukaddem irsâl ve Bağdad vâlisi vezir Mustafa paşa edamallahu te’âlâ icâlehu tarafına isâl ve tesli itdirmekde gereğı gibi tekayyüd ve ihtimâm eyleyüb bu husûsda tesâmüh ve tekâsül ile ... ba’is olmakdan ... eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

631/2233 Suret

Rahaib için yine

Bir sûreti dahi Adana kadısına

631/2234 Suret

Bir sûreti dahi Sakız molasına

631/2235 Suret

Bir sureti dahi Van kadısına ... kadısına

631/2236 Suret

Bir sûreti Trablusşam molasına

631/2237 Suret

Bir sûreti ... molasına

631/2338 Suret

Bir sûreti Burusa molasına

631/2239 Suret

Bir sûreti Şam molasına

631/2240 Suret

Bir sûreti İzmir nâibine

631/2241 Suret

Bir sûreti Lefkoşa molasına ve Kıbrıs ceziresinde vâki' kadılara

631/2242 Suret

İstanbul kâimmakâmına kadısına ve Üsküdar ve Galata ve Haslar kadılarına bâlâda olan sûret gibi yazılmışdır.

632/2243 Ziyab Nehrinin Seddi İçin Gereken Malzemeler Hakkında

Yine Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bundan akdem nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi için mâliye tarafındaan sâdır olan emr-i şerîfim mücebince taht-ı eyâletinde ve Maraş taraflarında kat'î fermânım olan emvâc ve Kerâste-i sâire her ne ise bir gün evvel itmam ve ikmâl ve ber vech-i ... mahalline irsâl ve isâli

ehemm-i mühimden olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim sana vardığı gibi bu husûsa gereği gibi tekayyüd-i tam ve say' ve ihtimâm eyleyüb mukaddemâ mâliye tarafından gönderilen emr-i şerîfimde ta'yin ve tasrih olduğu üzere eğer taht-ı eyâletinde ve eğer Maraş dağlarında kat'î lâzım gelen şeranbu ve kazıkları ve emvâc ve Kerâste-i sâire her ne ise bir gün evvel kat' ve hazır ve amâde ve sala bağlayub göndermek mi olur yohsa hazır gemiyle gönderilmek mi münâsibdir her ne yüzden münâsib görüldü ise kemâl-i sür'at ve şakak ile irsâl ve Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edamallahu te'âlâ eclâlehû tarafına isâl ve teslim-i ikdâm ve ihtimâm eyleyüb bu husûsda tekâsül... te'hîr-i hüdemâta ba'is olmakdan begâyet ihtirâz eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

632/2244 Sûret

Bir sûreti bu mazmûnunda Maraş beglerbegisine yazılmışdır.

632/2245 Anadolu Valisinin Ve Eyalette Olan Tüm Askerin Bağdat'a Gitmesi

Anadolu vâlisi vezir Abdi paşaya hüküm ki

Müsteinen billah bundan akdem 'asâkir-i mansûrem ile Basra tarafına müteveccih olan Bağdad vezirim Mustafa paşa bi tevakkufullahi te'âlâ ve hüsn-i tevakkufe varub Basra ve Kurna'yı taraf-ı devlet-i 'aliyyemden zabt ve Basra vâlisinin yerine takrir ve murâfakat ... ile 'avdet ve gelüb dârü's-sâdât Bağdad'a vâsıl olmağla işbu sene-i mübârekede dahi Bağdad tarafının ... nizâmının tekml ve ... ve nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi ve ol-havâlide olan ... ve bilâdın 'avn hakkıyla tanzîm ve ... Bağdad'da olan mukataanın uslûb-i ... üzere sıyâneti kemâfî'l-evvel vezir müşârün-ileyhin 'uhde-i kifâyetine tevfiiz ve havâle olunub geçen sene hizmetde olan 'asâkire ruhsat ... virilüb bu sene-i mübârekede dahi zinde ve güzîde 'asâkir iktizâ idüb sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu husûsda senden dahi külli hidmete ve rızâ-yı hümayûnuma muvâkîf hareket me'mul ve muntazır olmağla sen dahi mükemmel ve müretteb kapun ve yarar ve tûvânâ ve güzîde ve müstevfî ademlerin ve Anadolu eyâletinin 'umûmen elviye alaybegleri ve zu'ama ve erbâb-ı timarıyla bir gün mukaddem yerinden hareket ve sür'at ve şakak ile Bağdad'a varub vezir müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi ile iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmak üzere me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfim varduğu sa'atde seninle me'an me'mur olan eyâletin 'askerini bir gün evvel evlerinden ve yerlerinden ihrâç için alaybeglerine taraf taraf mukaddem ademler ta'yin ve seninle ne mahalde mülâki olmaları münâsib görülür ise ol-vech üzere tenbih ve sen dahi mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve tûvânâ ve güzîde ve müstevfî ademleriyle kalkub yollarda bir yerde meks eylemeyüb

sür'at-i tam ve dikkat-i tam ile bir gün evvel Bağdad'a irişüb iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i bât ve ... eyleyesin hâlâ Bağdad ve etrâf ve ittihâsının lâzım gelen hüdemât-ı 'aliyyemin zamânı gelüb ve geçen sene Basra seferinden kalan 'asâkir ise 'avdetlerine ruhsat virilüb güzîde ve zinde 'asâkir irişmesi ziyâde mühim ve muktezî olmağla bu husûsda tesâmüh ve tehâvün ve tekâsülün zuhûr ider ise ... hâsıl olan nizâmının bile ihtilâline ba'is olmağla bir vecihle özr ve cevâbın ... olunmayacağını mülâhâza ve âna göre bir gün evvel yerinden hareket ve eyâletinin 'askerinin ... tevakkuf eylemeyüb anların üzerlerine ziyâde makdem ve kârgüzâr ta'yin ile kat'a te'hîr ve tereddüd itdürmeyüb evlerinden ve yerlerinden kaldurub ve esnâ-yı rahda seninle mülâki olub hâsılı mükemmel kapun ve eyâletin 'askeriyle külliyen tevcîh cem'îyyet ile bir gün evvel ol-mahall-i me'mura irişüb senden me'mul-ı hümâyûnum olduğı üzere mes'a-i cemîle vucûda getürmeğle ziyâdesiyle dikkat ve ihtimâm eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113.

633/2246 Bağdat'a Tayin Olunan Timar ve Zeamet Sahiplerinin Teftişi, Şartları Sağlamayanların Timar ve Zeametın Ellerinden Alınması

Anadolu vâlisi vezir Abdi paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin mükemmel ve müretteb kapun halkı ve tam es-salâh güzîde ve müstevfi ademlerinle eyâlet-i Anadolu'nun 'umûmen alaybegi ve zu'ama ve erbâb-ı timarıyla bir gün mukaddem yerinden hareket ve sür'at ve şakak ile varub Bağdad'da bulunmak üzere me'mur olub senden sadâkâtde ve istikâmet ile külli hidmet ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâkîf hareket me'mul ve muntazır olmağla eyâlet-i merkûme sancakları ze'amet ve erbâb-ı timarlarının tevcîhâtı dahi tevîz ve sipariş ve defterhâne-i 'amiremden bir kıt'a cebe ve bir kıt'a yoklama defteri (Boş) ile irsâl olunmuşdur imdi eyâlet-i merkûme sancakları zu'ama ve erbâb-ı timarında nâmevcûd olanların ve ashâbı fevt olanların ze'amet ve timarların bi-hasb-i kanun mahlûl olur fevt olan ze'ametın iki oğlu kalur ise büyük oğula beş bin ve küçük oğula dört bin akçe ve bir oğlu kalursa ancak beş bin akçe virilür erbâb-ı timarın ancak bir oğula üç bin akçe virilür ismallü ise ismal bozulmamak üzere cümleden ve ismallü ise diledüğü yerden olur ve şehîden fevt olanların ze'amet ve timarların livâ-yı mezbûrdan iki za'im ve on nefer erbâb-ı timar şehâdetleriyle ile merhameten hâtunlarından (?) ziyâdesiyle oğullarına virilmek kanundur ve babası fevtinden sonra vücuda gelen müteveffânın oğluna ze'amet ve timara virilmek ve ismallü kılınçdan hisse ayrılub âhara virilmek ve 'askere icâyetinde re'âyâ idhâli hilâf-ı kânundur vech-i meşrûh üzere 'amel ve oğlu olmayan müteveffânın ve nâmevcûd olan ... ve firâr ve terk-i hidmet idenlerin mahlûl olan ze'amet ve timarların sancağında sâkin olub alaybegi yarağı altında sefer itmek şartıyla eşkallerin ve miralay arzıyla erbâb-ı istihkâka tevcîh ve tahvîl

mektûbu ve ol-tarafa ... olmamak üzere tezkire virüb altı aya değin tezkirelerin berat eylemek üzere ashâbına teslim ve tevcîhât husûsunda vesâir me'mur olduğun hüdemât-ı hümâyûnumda din ve devlet-i 'aliyyeme lâyük ve 'ırz u nâmus saltânât-ı seniyyeme muvâkîf mâsir-i cemile vücûda getürmeğe ikdâm-ı tam ve hilâf-ı kânun tevcîhâtıdan bir ferde gadr ve te'addiden ve hüdemât-ı 'aliyyemde tesâmüh tekâsülden tevkî eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

633/2247 Eski Tokat Voyvodasının Oğlunun İstanbul'a Gelmesi

Sivas beglerbegine hüküm ki

Sâbıkân Tokat voyvodası olan ... oğlu Ömer'in divân-ı hümâyûnuma ihzârı lâzım gelmekle mezbûr bi-eyyî'l-hâl ahz u kabz u bend ile divân-ı himâyûnuma ihzâriçün yazılmışdır. Fî evâ'ili S sene 113. (8-17 Temmuz 1701)

633/2248 Kilise Tamiri

Novaberde kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbî' Söyce nam nâhiyesinde Penah nam karyenin zimme re'âyâsı gelüb feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürur itmâm ile harâbe meşref olmağla murafa'a-i şer'le keşf olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğin şer'le keşf için hükm yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

634/2249 Eşkîyalıkla Suçlanan Gayrimüslimin Davasının Görülmesi

Adana bostancı başısına ve Tefkur dağı nâibine hüküm ki

Maverdi nam zimmi haydud eşkıyâsından olmak üzere ahz ve Tekfurdağı subaşı yanında habs ve lâkin da'vası yokdur deyu itlâk olunmak murâd olunduğu i'lâm olunmağla ve kasab Baki dahi refâkatinden olmağla ahz olunduğu haber virilmekle usta ta'vin ve hasımları zuhûr ider ise murafa'a-i şer' ve üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet olunub da'vacıları olmaduğu halde mesfurlar haydud eşkıyâsından olub sâbıkaları var ise ahâli-i memleketden suâl ve i'lâmlarıyla ihzâr itdirile deyu hükm yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

634/2250 Hırsızlık Davasının Görülmesi İçin Suça Karışanların İstanbul'a Getirilmesi

Yenice Kızılağaç kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Üzümlü karyesi kurbunda Karakaş nam zimminin bargiri üzerinde bir henbesiyle ... kara guruş ve elli beş eski guruş ve üç buçuk vakiyyesini sirka iden Erneri nam çoban ahz olunub suâl olunduk da ikrâr idüb henbesiyle karye-i mezbûre sipâhisi Ahmed ve karye imamı Hasan'a dahi gözcilik huzûrlarında virdim deyu ikrâr eyleyüb mezbûrların dahi divân-ı hümâyûnuma ihzârları iktizâ itmekle ta'yin olunan çavuş mübâşeretîyle divân-ı hümâyûnuma ihzâr olunmalarıçün yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

634/2251 Hizmetleri Karşısında Bosna Valisine Hilat Gönderilmesi

Fermân-ı hümâyûnum mücebince 'amel idüb emr-i şerîfimi yerine getürmeğe bin canla ikdâm eylesin deyu 'unvânına hatt-ı hümâyûn vârid olmuştur.

Bosna vâlisine hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin Bosna serhaddinde vâki' kal'a ve bilâdın tanzîm-i umûr ve tertîb-i mesâlih cumhûruna husûsen kat'-i hudûd ahvâlinde hidmetin meşkur olub bundan böyle dahi senden hüdemât-ı ... me'mul olmağla hakkında ... 'inâyetim ... olub hassa hal'-i kâhire-i malukânemden samur faizü's-surure ve zuhte-i ber sevb-i hil'at-ı mûresu'l-behcet-i sultânî ... 'inayet ve ihsânım olmağla (Boş) dâme mecdühû ile irsâl olunmuştur inşâllahu te'âlâ vusulünde 'inâyet ve ihsânım olan hil'at-ı fâhire-i kisve-i zâhiremi hatâvât-ı taktim-i isticâl ile istikbâl ve iktisâ ve izhâr ve mefâheret ve meyâheret eyledikten sonra bundan böyle dahi Bosna serhaddinin tanzîmi 'amme-i umûruna kemâl-i cedd-i ikdâm ile kıyâm ve her ahvâline nizâm-ı tam virüb husûsen serhadd-i mezbûrede vâki' kal'a neferâtının mevâcibleriçün gelen havâleciler neferâtının havâle olunan mevâcibleri ... ve ol-arafda ziyâde masraf gösterüb neferâta külli gadr eyledikleri istima' olunmağla hâliyâ der devlet medârımdan hazîne göstermekle eyâlet-i Bosna'da ne mikdâr palanka ve kal'a neferât var ise cümlesin ihtimam-ı tam ile yoklayub mevcûd ve nâmevcûdların tekhim ve tenkih ve mevcûdlarının müstehâk oldukları mevâciblerin ber vech-i nakd irsâl olunan hazînedan tevzi' ve taksîm ve hazîne-i 'amirem defterlerine kayd ve fimâ-ba'd düstur ... olmak üzere mühürleyüb defteri der devlet medârıma gönderüb hâsılı zikr olunan palanka ve kal'a etraflarında ol-semtlerde kârib ve ba'id neferât-ı mezbûre için ocaklık ta'yin olunmağla münâsib her ne var ise 'arz ve i'lâm eylesin ki hem neferâtının ahvâline ba'is nizâm ve hem bu vakitte imdâd ve hazîne olmuş olur bu husûsa dahi tekayyüd ve ihtimâm eyleyüb eğer tanzîm-i ahvâl-i harâib ve eğer istim'ar-ı bilâd-ı merâib vesâir 'uhde-i kifâyetine lâzım gelen ahvâline bezl-i bât ve tüvân idüb fimâ-ba'd dahi hüdemât-ı mevkure vücuda getürmeği dikkat-i tam eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

635/2252 Top Dökümü ve Nakli

Kapudân vezir Hüseyin paşaya hüküm ki

Pravişte karhânesi emini Ali çorbacı bin yüz dokuz muharremi gurresinden yüz on iki recebi gurresine gelince hesâbından baş muhâsebe defterlerinde mukayyed olduğu üzere işlediği yuvarlakdan sâdır olan emr-i şerîfim mücebince bu âna dek ba'zı kal'a ve donanma-yı hümâyûnum kalyonlarına tevzi'den ma'ada hâlâ Kavala'da der-mahzen eylediği iki kere yüzbin doksan iki bin yetmiş iki 'aded yuvarlak mevcûdu olup bundan ma'ada yüz on iki recebi gurresinden ve donanma-yı hümâyûnum 'avdeti vaktine değin seksen bin 'aded yuvarlak dökdürüb hâzır ve mevcûd eylemek üzere ta'ahhüd itmekle envâ'inden bi'l-cümle üç kere yüz bin yetmiş iki 'aded yuvarlak Kavala'da mevcûd der-mahzen olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin inşâllahu te'âlâ donanma-yı hümâyûnum kalyonları Asitâne-i Sa'adetime 'azimetleri kârib olundukda Kavala'ya irsâl ve vaktiyle zikr olunan mevcûd yuvarlağı kalyonlara tevzi' ve vaz' ve tahmil ve her bir kalyona ne mikdâr yuvarlak tahmil olunur ise kayd ve 'adedi ile defter ve hüccet-i şer'ie olunub Asitâne-i Sa'adetime nakl itdürmeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

635/2253 Eşkîyalar İle Mücadele Edilmesi

Bergos ve (Boş) ve (Boş) kadılarına ve Vize ve Saray ve Kırkkilise ve (Boş) kadıları nâiblerine hüküm ki

Istranca avcı başısı olan Mehmed zîde kadrühû gelüb Istranca tağında zuhûr iden bir bayrak haydud eşkıyâsından üç nefer şakîler ele götürülüb ahz ve ma'adası perâkende ve taht-ı kazânızda vâki' vüzerâ-yı 'azâm ve hanzâde vesâirlerinin çiftliklerinde ve mandıralarında ve ba'zısı çoban olup ve ba'zısı tebdîlhâne ve ihtifâ itmeleriyle ol-mâkuleler ma'rifet-i şer'le sicil olunub zuhûr iden haydud eşkıyâsının ahzına muhâlefet olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

635/2254 Yakalanan Eşkîyaların Öldürdükleri Kişilerin Akrabalarının Dava İçin İstanbul'a Gelmesi

Bınar hisarı ve Vize Saray ve Silivri nâiblerine hüküm ki

Odacı başı ma'rifetiyle ahz olunub Edirne'ye ihzâr olunan haydud eşkıyâsının Bınar hisarı kazâsına tâbi' Yenice nam karyede katl eylediği kimesnelerin verâsesi ve Vize kazâsına tâbi' Serken nam karyede Mustafa ağa dimekle ma'ruf kimesnenin vekili ve Saray kazâsına tâbi' Kavacık nam karyeden Berib oğlu Kostantin ve Silivri'de Sâkin Abdi zâde Ali paşa dimekle

ma'rif kimesne haydudların ikrârı muvâcihelerinde olmak için gelmeleri lâzım olduğun Rumili kadı'askeri mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahu te'âla fezâyilehû i'lâmı mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

635/2255 Kürek Cezası

Asitâne kaymakamı Osman paşaya ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Edirne kazâsı muzâfâtından Üsküdar nâhiyesine tâbi' ... nam karye re'âyâsından Dimo veled-i Peraşko nam zimmi gelüb Kıbtîyân tâifesinden Mehmed bin Mustafa ve ... Hüseyin b. Mustafa nam kıbtîler mesfurun menzili havâlisi içinden bir çift kara sığır öküzün sirka itmeleriyle ihzâr-ı şer' olundukların vech-i meşrûh üzere ikrârları hüccet-i şer'îye virilmekle mezbûrlar kürek çekmek üzere tersâne-i 'amireme vaz' olunmak bâbında hükm ricâ eyledikten sonra mesfurlar kürek çekmek üzere tersâne-i 'amireme vaz' olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

636/2256 Adam Öldürme Suçunun Cezası

Pirevadi nâibine hüküm ki

... kazâ-i mezbûra tâbi' Kurdluca nam karye zâbıtı Mehmed nam kimesne bin yüz (Boş) senesinde yedi sekiz nefer ademisiyle bunun oğlu (Boş) nam kimesnenin üzerine hücum ve Yazıcı Mehmed tüfenk ile sağ kolun urub mecrûh idüb te'addi ve fesad itmeleriyle bundan akdem murâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında müdde'asın vech-i şer' üzere isbât itmeğin icrâ-yı hak olduğun bildürüb hükm ricâ itmeğin mahallinde şer'le görölüb ikâmet bulunca Yazıcı Mehmed habs olunub fermân-ı hümayûnum sâdır olmadıkça ıtlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

636/2257 Aydın Ve Saruhan Sancakbeyinin Kethüdasının Zorla Almış Olduğu Eşyaların Sahibine Geri Verilmesi

Aydın ve Saruhan sancaklarında muhassıl-ı emvâl olan Nasuh dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin hâlâ kethüdâlığın hidmetinde olan Hamza Bali oğlu İbrahim Denizli sâkinlerinden Eyüb oğlu Seyyid Mustafa'dan senin için ve kendüye 'avâid olmak üzere hilâf-ı şer' ve bi-gayrı hak zâlimen altı bin gurus ve ba'zı at ve eşyâların ve kapucular kethüdâlığın hidmetinde olan Mahmud bölükbaşlarından mukaddemâ mûmâ-ileyh Seyyid Mustafa'yı Kıbrıs'a götüren kara Osman bölükbaşı külli akçe ve at ve eşyâsın aldıkları i'lâm olunub mûmâ-ileyhden bi-gayrı hak zâlimen alınan akçe ve at ve eşyâlar defter mücebince

red ve teslim olunmak muktezâsı olup ve husûs-ı mezbûr için (Boş) zîde kadrühû mübâşir ta'yin olunmağla vusulünde mûmâ-ileyhden hilâf-ı şer' zâlimen alınan akçe ve at tarafına teslim olunan her ne ise tarafından mezbûrların aldıkları akçe ve at ve eşyâyı defter mücebince kendüye red ve teslim olunmak üzere mübâşir mûmâ-ileyhe edâ ve teslim itdiresin şöyle ki şer'an cevâbların var ise divân-ı hümayûnumda vüzerâ-yı 'azâm ve kadı'askerlerim huzûrunda mûmâ-ileyh Seyyid Mustafa ile murâfa'a-i şer' için kethüdân ve kapucular kethüdân ve bölükbaşı mezkûrun mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle der devlet medârıma irsâl eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

636/2258 Kürek Cezası

İstanbul kâimmakâmına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

İstanbul'da Sulu Manastır'da Ermeni râhiblerinden Hecader nam râhib tâife-i merkûmeyi tahrik ve ihtilâl ve âhar ... itdürmek kasdiyle ihtilâle ba'is olup fesadı zâhir olmağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfim vardığı gibi mesfur Hecader ahz ve müebbed kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem zindanına vaz' ve habs eyleyüb fimâ-ba'd ıtlâk olunmamak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (18-27 Temmuz 1701)

636/2259 Ermeni Kitaplarını Değiştirenlerin Yakalanması

Asitâne kâimmakâmına hüküm ki

İstanbul'da Galata'da iki mahalde ... hanında ba'zı maksadlarını basma peydâ ve Ermeni tâifesinin kitâbların tağyir ve tekyidden ba'zı ilhâk ile basma idüb Ermeni tâifesinin arasına yayub ihtilâl ve ihtidâl ve tefrike ba'is fesad ve hıyânetlerin zâhir olmağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde bu fesada cesâret iden ... 'alâ eyyî'l-hâl ele götürüb ahz u habs ve vâki' hâl der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyesin ki ba'de haklarında emr-i şerîfim ne vecihle sâdır olunur ise mazmûn ve münifi ile 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

636/2260 Kilise Tamiri

... nâibine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb medine-i ... sâkin ruhban tâifesi vesâir ahâl-i zimme re'âyâsı meclis-i şer'e varub medine-i mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı yerleri harâbe meşref olmağla vâki hâl hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına ilmühaberiyle 'arz itmeğin şer'le keşf oluna deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

637/2261 Bağdat Valisinin Mektubu Üzerine Bazı Hususlarda Kendisine Bilgi Verilmesi

Bağdad vâlisi vezir Mustafa paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin bi 'inâyettillâhi te'âlâ ve hüsn-i ttevfike seninle me'an me'mur olduğu vüzerâ-yı 'azâm ve mir mirân-ı kirâm vesâir tavâif-i 'asâkir-i islâm ile varub fazl-ı hakla Kurna ve Basra'yı zabt ve Basra ve vâlisi yerine takrir ve Basra ve Kurna'nın 'asâkir ve cebehâne ve tobhâne mühimmâtı tertib ve ahvâli tanzim oldundukdan sonra murâfakat-ı tevkîfyârı ile 'asâkir-i mansûrem ile 'avdet ve gelüb dârü's-sâdâd Bağdad'a dahl olub lâkin nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi şeranbu kazıkları vesâir kerâste ve mühimmâtın tedârik ve ihzârına mevkûf olmağla mübâşirini seniyye-i enbiyeye te'hîr eyledüğün i'lâm eylemişsin mektûbun geldüğü sa'atden mukaddemâ nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi için tedârik ideceğin kalan şeranbu kazıklarından ma'ada mâliye tarafından virilen emr-i şerîfim mücebince Rakka eyâletinde ve Maraş dağlarında kat'î fermânım olan şeranbu kazıkları ve emvâc vesâir kerâste her ne ise bir gün evvel tekmiil ve temim ve her ne yüzden irsâli mümkün ise şeda'at ve şenâb ile tarafına red-i irsâl ve teslim olunmak üzere Rakka vâlisi vezirim Hasan paşaya ve Maraş beglerbegisi Halil dâme ikbâlehûya emr-i şerîfim gönderilüb tehbih ve te'kid olunmuştur bundan akdem ol-tarafa me'mur olan tavâif-i 'asâkirden ma'ada Anadolu vâlisi vezirim Abdi paşa dahi mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve yarar ve tüvânâ ve güzîde ve müstevfî ademleri ve Anadolu eyâletinin 'umûmen elviye alaybegleri zu'ama ve erbâb-ı timarıyla seri'an ve 'acelen Bağdad'a varub iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde re'y-i savabdidi ile hareket eylemek üzere emr-i şerîfimle tenbih-i humâyûnum olmuştur nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi için lâzım gelen kerâste husûsiçün isti'hal (?) olunmaktadır seri'an kat' ve irsâli için dikkat ve ihtimâm olunub beher-hâl kerâste varub tarafınla vâsıl olur ancak sen dahi ... der-meyân idüb bu kerâstetnn derdüne bakmayub harman işcârile mi olur ne tarikle mümkün ise husûs-ı mezbûra mübâşeret ve bi-'avni'l-lâhi te'âlâ bu sene-i mübârekede nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi senin 'uhde-i kifâyetine havâle olunub beher hâl husûsu senden matlûb olmağla görevim seni bu bâbda dahi bezl-i himmet ve sarf-ı mekinet eyleyüb beher hâl-i mezbûrun sedd ü bendini hüsn-i tedbir ve himmet asâyet-i pender ile itmâma ikdâm ve ihtimâm eyleyesin ve bi'l-cümle Bağdad ve Basra'nın ... nizâm ve intizâmında ve mukâta'anın zabt u rabtı ve eşkiyâ-yı 'urbanın def-i maksad ve mazarrları istim'ar-ı bilâd ve istirdâm-ı 'iyâle mütekari' husûsları senden me'mûl-ı humâyûnum olduğu üzere bundan böyle dahi nice 'avâtıf-ı seniyye-i malukânemi ... olur mes'a-i cemile vücûda getürmeği ikdâm ve ihtimâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

637/2262 Gazi Giray Sultanın Rodos Kalesi'nde Hapsedilmesi

Rodos Kal'ası dizdârına hüküm i

Gâzi giray sultanın bu ana gelince ata ve ecdâdından ve Kırım vilâyetinde olan sultanların birisinden sâdır olmadan su-i ikmâli zuhûr itmekle mezbûr Rodos Kal'asında kal'a-bend ve bir tarikle ıtlâk olunmamak üzere sâdır olan hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum mûcebince mezkûr hâlâ ol-cânibe irsâl olunmağla imdi sen ki dizdârsın emr-i şerîfim vusulünde vech-i meşrûh üzere mezkûru Rodos Kal'asında kal'a-bend ve muhâfazasında ziyâde ithimâm idüb tekrâr ıtlâkına hatt-ı humâyûn sa'adet makûnum sâdır olmadıkça bir tarikle ıtlâk olunmamak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî eva'ili Ra sene 1113. (6-15 Ağustos 1701)

638/2263 Ülkesine Dönen Moskov Elçisinin Emniyetinin Sağlanması

Özi vâlisi vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin bundan akdem kapun halkı ve eyâletin 'askeri ve yanında bulunan kapum kulları ile kalkub cenâb-ı emâret me'ab eyâlet-nisâb sa'adet-iktisâb bi'l-fî'il Kırım hanı olan Devlet giray han dâme me'alihû ile mülâki olub iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmak üzere me'mur olmuşdun hâlâ bi tevakkufullahi te'âlâ muntazır ve me'mul olan ahvâl ahsen-i hâl ile sûret-i nizâm bulmağla han müşârün-ileyh 'avdet ve ... için nâme-i humâyûn sa'adetakrûnum şerefyâfte sâdır olub ve hâlâ der devlet medârımda olan Moskov'un büyük elçisi 'ahdnâme-i humâyûnum virildikten sonra yine Moskov cânibine 'azimet eyledikde tarafından alınub virilen temessüklerin ikinci maddesinde Özi suyunda vâki' Doğan ve Gazi Kirman ve Şahin Kirman ve Nusret Kirman kastelleri hedm oluna ve fimâ-ba'd ol-yerlerde kastel ve mesken yapılmamak üzere topraklarıyla bu ... evvel oldukları gibi Moskov ve Rus çarı tarafından yine devlet-i 'aliyyemin zabt ve tasarrufuna red olunub ... devlet-i aliyyemin zabt ve tasarrufunda ve bu zikr olunan kastellerin hedmi dahi büyük elçi ile gelecek te'kid-nâmenin ... otuz gün içinde bilâ-tehir icrâ ve tekmil oluna ve Moskov çarının ol-kastellerin içinde olan zâbıtı ve 'asâkiri cümle tob ve cebehâne ve mühimmât ve zâhireleriyle emniyet ve selâmet ile çıkub kendi vilâyetlerine gideler ve çıkdıklarına ve 'avdetlerine Tatar tâifesi ve devlet-i 'aliyyeme tâbi' 'asâkir ve re'âyâ ve gayri her kim olur ise olsun kendülere bir dürlü te'addi ve rencide ve remîde ve zarar ve ziyân etmeye ammâ Moskov ve Kazak 'askeri dahi bu aralıkda gerek zikr olunan kastellerde ve gerek çıkub 'avdet ider iken muhkem zabt olunub bir vecihle el uzatmayalar ve bir nesne talebinde olmayalar deyu mestûr ve mukayyed bulmağın mûcebince virilen 'ahdnâme-i humâyûnum şurût ve kuyûdu icrâ oluncaya değin senin ol-

semtlerde bulunman lâzım olmağla Bucak tarafının ... nizâmı senin 'uhde-i kifâyetine havâle olunmak üzere nâme-i humâyûnumda han müşârün-ileyh tevcîh olunub senden her vecihle mes'a-i cemîle me'mul olmağla me'mur olduğun hüdemât-ı 'aliyyemde ... ve cedd-i ikdâm olub Bucak tarafının ... nizâmının ikmâl ve itmâmına ve bâ-husûs 'ahdnâme-i humâyûnumun şurût ve kuyûdu üzere zikr olunan kasteller çar müşârün-ileyh tarafından hedm ve topraklarıyla taraf-ı devlet-i 'aliyyemden zabt ve tasarrufu husûsuna dahi fermân ... tedâbir-i pendire ile mes'a-i cemîle vücûda getürüb lâzımü'l-i'lân olan ahvâl ... peyderpey der devlet medârıma 'arz ve i'lâm itmeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

638/2264 Gazi Giray'ın Rodos'ta Hapsedilmesi

Kilidü'l-bahr Kal'ası dizdârına hüküm ki

Bu âna gelince ata ve ecdâdından ve ... birisinden sâdır olmadan su-i if'al zuhûr itmeğın hatt-ı humâyûnum şevketmakrûnum mücebince Rodos Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olan Gazi giray sultan ol-tarafa vusulünde sen ki dizdârsın bi'l-fi'il kapudânım olan vezirim Hasan paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû tarafından gelmesi fermânım olan çekdiri gelüb mezkûrun olub Rodos'a nakl idince Kilidü'l-bahr Kal'asında kal'a-bend ve muhâfazasında itimâm-ı tan eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 1113. (6-15 Ağustos 1701)

639/2265 Serdar Arnavud İbrahim'in Görevini Kötüye Kullanması

Sâbık ... kadısı olan mevlânâ hâfız Mustafa zîde fazlühûya hüküm ki

Medine-i ... sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ vesâir 'ayân ve yeniçeri ocağı ihtiyârları dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüb medine-i mezbûrede sâkin serdâr Arnavud İbrahin mukaddemâ kutt'aü't-tarîk ve katl-i nüfus ve şiddet ve şekâvet iderek ... peydâ ve ehl-i 'örfe 'ibâdullahı gammaz ve malların aldurmağa ba'is ve ekser serdâr olub nice güne fitne ve fesad îkaz ve icâd itmekle bundan akdem keyfiyet ahvâlın der devlet medârıma 'arz u mahzar ile i'lâm itmeğın ... gammaz ve sui' ile duhûl itdügü ve ... üzere iki def'a ve hevâsına tâbi' Şaban kâtib dimekle ma'ruf kimesneye ba'zı 'ulemâyı nefy ve ... 'arz için bilâ-sarîh mahzar tahrîr ve cebren imzâ itdürdükden sonra mahzar aldım deyu ... ve serdârlık takrîri ile kutt'aü't-tarîk ve katl-i nüfus iden haramzâde ve eşkıyânın hâmisi olmağla başına cem' ve ... ve bazar ve etrâfında ve kendüsü ve hevâsına tâbi' olan eşkıyâ mahkemede vesâir mahalde nice ehl-i 'örfün 'arzını ... ve şetum galâza ile şetm ve ... sebebi ile ehl-i 'arz yeniçeri vesâir nice müslîmîni hilâf-ı şer'-i şerîf ... ve tecrîm ve eğer 'arz itdürdügünden gayri 'ibâdullahın vâki' olan hukûk-ı şer'iyelerin icrâsına mani' olub kendüden ve etba'ından cümlesi emin olmayub ve nice kimesnelerin çiftliklerin ve emvâl ve emlâk ve devabların ... zabt idüb hilâf-ı şer'-i şerîf

vaz' ve hareketi olmağla murâfa'a-i şer' olunmak için taraf-ı şer'den üç def'a adem irsâl ve da'vet-i şer' olunduk da ita'at-i şer' eylemedüğün i'lâm ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra ... olmak için bi'l-fi'l Anadolu kadı'askeri olan mevlânâ Abdullah edâmallahû te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmekle dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ocağından mübâşir ta'yin olunan (Boş) ma'rifetiyle mahallinde cümle muvâcihesinde şer'le görilüb sâbit olan hukûk-ı 'abâd ashâbına bi'-temâm istirdâd (?) ve ahkâk-ı hak olundukdan sonra merkûm İbrahim habs ve üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet ve sûret-i sicilleriyle vâki' hâl sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmak emrim olmuştur buyurdum ki. Fi eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

639/2266 Edirne'de Olan Fırın İle İlgili

Mûcebince 'amel oluna deyu 'unvânına hatt-ı humâyûn vârid olmuştur.

İstanbul kâimmakâmına ve kadısına hüküm ki

Kıdvetü'l-'ayâni'l-millet'il-Mesîhiyye ... hutimet avâkıbuku bi'l-hayr dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal sunub mahruse-i İstanbul'da Edirne kapusu dâhilinde vâki' mutasarrıf oldukları kadîm fırın bu âna değin nan harcı tabh olunub hâlâ vâki' olan mesâlih-i kebir izn-i külli hidmeti muttâsıl itmekle ... seniyye-i hüsrevânemden fırın-ı mezbûrda dahi ... hâli üzere ikişer bin nan hassı muhâlefet olunmamak üzere istid'a-yı 'inâyet itmeğün vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fi evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

639/2267 Erzurum Kalesi'nde Görevli Yirmi Beşinci Cemaatin Trabzon'a Gitmesi

Erzurum Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan Mustafa zîde kadrühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrda olan yigirmi beş cema'ati 'umûmen neferât ve ortaları ve kazganlarıyla ref' ve Trabzon Kal'asına ta'yin ve sen dahi bayrağın açup Trabzon Kal'ası muhâfazasına varub hidmet-i muhâfazada kıyâm (?) eylemek fermânım olub (Boş) ta'yin ve irsâl olunmuştur vusulünde oda-i mezbûru 'umûmen neferât ve ortaları ve kazganları ile Erzurum'dan ref' ve sen dahi me'mur olduğun üzere önlerine düşüb Trabzon Kal'asına varub hidmet-i muhâfazada kıyam ve neferâtın zabt u rabt ve hıfz u hırâset ve tekayyüd-i tam ve say' ve ihtimâm eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mûcebince yazılmışdır. Fi eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

639/2268 Eflak Voyvodasının Adamlarının Rodos'a Gidiş Gelişine Müsaade Edilmesi

(Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihîyye Eflak voyvodası Kostantin voyvoda 'arzuâhâl gönderüb ademlerinden ... için Rodos'a revâne olmağla kendüsü ve iki nefer hizmetkârının mürur ve 'uburlarına muhâlefet ve bî-vech ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde dahl ve rencide itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere muhâlefet olunmamak için yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

640/2269 Gazi Giray'ın Rodos'a Nakli İçin Gemi Tayin Edilmesi

Kapudan paşaya hüküm ki

Gazi giray sultanın bu âna gelince ata ve ecdâdından ve ... birinden sâdır olmadan su-i ikmâli zuhûr itmekle Rodos Kal'asında kal'a-bend olunub bir tarikle ıtlâk olunmamak üzere sâdır olan hatt-ı humâyûnum şevketmakrûnum mücebince mezkûr Kilidü'l-bahr tarafına irsâl ve tarafından çekdiri gelüb mezkûru Rodos'a nakl idince Kilidü'l-bahr Kal'asında kal'a-bend olunmak üzere Kilidü'l-bahr Kal'ası dizdârına emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i humâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim sana varduğu gibi ümerâ-yı deryânın çekdirilerinden bir münâsib çekdiri ta'yin ve 'aceleten Kilidü'l-bahra irsâl ve mezkûru alub muhâfaza iderek Rodos'a nakl ve Rodos Kal'ası dizdârına teslim itmek üzere tenbih ve tekid eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 1113. (6-15 Ağustos 1701)

640/2270 Kalebend Cezası

Kendü hâlinde olmak üzere ıtlâk olunmuştur. Fî eva'ili ? sene 113.

Haleb kadısına ve Rodos Kal'ası dizdârına hüküm ki

Haleb'de vâki' 'ulemâ ve ... ve sâdât ve 'ayân ve ümenâ ve hutebâ dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüb mahruse-i mezbûre medresesinden es-Seyyid Abdüsselam dâima fisk ve fücür ... hamr ve 'ibâdullahın müft ve meccânen zâlîmen ve 'adâveten nice emvâl ve eşyâların ahz idüb ve kabâil-i Yahudana sâhib çıkub dâima 'ibâdullahın ehl-i 'örfe ...ve emvâl ... îsal-i zarar ve hasâret itmek 'adet-i müstemiresi olmağla cümle ahâlî-i ... etvârından ...mutazarrır ve ... oldukları bî-garez müslîminin 'alâ-tarîkü'-ş-şühedâ ihbârları hüccet olmağın mezbûr Abdüsselam'ın ted'addisi fukarâ üzerinden def u ref olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâsına mahzar itmeleriyle mezbûr Abdüsselam Rodos Kal'asında habs olunub fermân-ı humâyûnum sâdır olmadıkça ıtlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

640/2271 Akkirman Kalesi'nde Olan On Üçüncü Cemaatin Edirne'ye Gitmesi

Akkirman Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbıtı (Boş) zîde kadrühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrda olan on üçüncü cema'atin odası ve oda başısı ve 'umûmen ortaları ve ile ref' ve Edirne'ye nakl olunmaların fermânım olub dergâh-ı mu'allâm zâbıtlarından (Boş) zîde kadrühû ta'yin olunmağın imdi oda-i mezbûru oda başısı ve yeniçeri ve bi'l-cümle ortaları ve kazganları ile muhâfaza-i mezbûrdan ref' ve çavuş merkûma koşub Edirne'ye irsâl eylesin deyu yeniçeri ağası mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

640/2272 Kilise Tamiri

Yenişehr-i Fenar nâibine hüküm ki

Kaza-i mezbûr muzâfâtından Gulas nâhiyesine tâbi' Sunza nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrede vâki' Aya Kiryaki dimekle ma'ruf feht-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur eytâm ile sakfı harâbe meşref olmağla hükm ricâ eyledikleri ecilden şer'le keşfiyet yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

641/2273 Karahisar-I Şarki Sancakbeyinin Azli Ve Yerine Acu Kalesi'nde Olan Hasan Paşaya Tevcihi

Erzurum vâlisi vezir Numan paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin ... gider iken Karahisar-ı şarkî sancağı hudûdunda ve su yolunda (?) olanlardan ba'zılarının ber vech-i arpalık livâ-yı mezbûra mutasarrıf olan Süleyman paşanın zulm ve te'addinden teşkî ve iddi'a-yı hukuk eylediklerinden ma'ada Erzurum'a varduğunda dahi Karahisar ahâlisinden 'ulemâ ve sulehâ ve sâdât ve fukarâdan yedi yüzden mütecâviz kimesneler Erzurum'a varub Karahisar'da murâfa'aları ... olduğundan Erzurum'a ihzârı için tarafından adem gönderilüb da'vet-i şer' olunduk da itâ'at eylemedüğün i'lâm eyledüğün ecilden mezkûr 'azl ve livâ-yı mezbûrda sâbıkân Acu Kal'ası muhâfazasında olan Hasan paşaya tevcih ve mezkûrun Erzurum'a ihzâr için (Boş) zîde kadrühû mübâşir ta'yin olunmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde husûs-ı mezbûr için ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle mezkûr Süleyman paşayı Erzurum'a ihzâr ve iddi'a-yı hukuk idenler ile vâki' şer' ve üzerlerine sübût bulan hukuk fukarayı tahsîl ve ve ashâbınave istirdâd ile icrâ-yı şer' ve ahkâk-ı hak olundukdan sonra vâki' hâl üzerine sâbit olan mevâdın sûret-i siciliyle der devlet medârıma arz ve i'lâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri S sene 1113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

641/2274 Halep Ve Civarında Olan Eşkıya İle Mücadele

Haleb alaybegine ve Halep eyâletinde vâki' kal'a neferât ağaları ve 'ayân ve iş erlerine hüküm ki

Haleb havâlisinde fesad ve şekâvete cesâret ile 'ibâdullaha îsal-i mazarrat kaskında olan eşkıyâ-yı 'urban vesâir haramzâdenin def-i şer ve mazarratları ve sükkân-ı kuzâtın temin ve tanzîmi düstur-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Haleb vâlisi vezirim Mehmed paşa edamallahû te'âlâ iclâlehûnun 'uhde-i ihtimâmına tevfiz ve havâle olunmağın siz ki mûmâ-ileyhimsiz husûs-ı merkûm için eyâlet-i merkûmenin zu'ama ve erbâb-ı timarı ve kal'a neferâtı vesâir tavâif-i 'askerî ve bi'l-cümle ... ve harbe kadir iş erleriyle siz dahi vezir müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi ile hizmetde bulunmak üzere me'mur olmuşsuzdur imdi emr-i şerîfîm vusulünde hazır ve âmâde ve vezir müşârün-ileyh tarafından ... müretteb olup bilâ-iktizâ vezir müşârün-ileyh tarafından size haber varduk da asla te'hîr ve tevakkuf itmeyüb me'mur olduğun üzere vezir müşârün-ileyh ile me'an ... ta'yin idüb mahalline varub gerek eşkıyânın def ... ve gerek sâir iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde dâima savâbdidin üzere bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eyleyesiz lâkin ile bir ferde zulm ve te'addi ve celb-i mal olunmakdan tevkî olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur. Fî evâhiri S sene 1113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

641/2275 Açıkbaş Melikliği'nin Zorla Ele Geçirilmesi

Çıldır beglerbegisi İshak dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin Açıkbaş meliki olan Simon'un memleket-i mezbûre ahâlisi hüsn-i zindegânı olduğundan diyâr-ı âhara firâr eyledüğü Açıkbaş vilâyetinin nevadları ve ruhbanları ve eznâderleri tarafına adem gönderüb mahzarlarıyla i'lâm eylediklerin 'arz ve inhâ ve Çıldır eyâletinin elviye mutasarrıfları ve alaybegleri ve İhsanım ve İzgor kal'alarının 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâsı ve... ağaları ve kethüdâ yerleri ve zâbitleri vesâir ahâlisinin mahzarlarıyla i'lâm itmeleriyle hâlâ Açıkbaş melikliği sâbika yine Açıkbaş meliki olan Gorgi'ye tevsîye ve memleket-i mezbûre biraz eyyâmdan berü hâli kalkub ve içlerinden ba'zı eşkıyâsı fesad ve şekâvete tasaddi idüb melik-i mezbûrun yerine takriri mühim ve muktezî olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr için mükemmel kapun halkı ve eyâletin 'asâkiri ve 'umûmen Çıldır eyâletinin elviye mutasarrıfları sen me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfîm vusulünde hâlâ Açıkbaş melikliği 'inâyet ve ihsânım olan mezbûrun yerine takririne kemâl-i ihtimâm ile kıyâm ve Açıkbaş nevadları ve eznâderlerine vesâir imtiyâz-ı a'vâkıb-ı umûra kadir olanlarına haber gönderüb melik-i mezbûru yerine

takririçün 'asâkir-i mezbûre me'mur olduk da memleketlerine red 'asker ba'is ... olduğun ihnâm idüb ahsen-i hâl ile mezbûrun yerine takrire cedd ü ihtimâm eylesesin şöyleki 'inâd ve muhalefetleri zâhir olur ise Erzurum vâlisi vezirim Numan paşa edamallahû te'âlâ iclâlehû ve Kars beglerbegisi Salih dâme ikbâlehû mükemmel kapuları halkı ve eyâletlerinin alay begleri ve zu'ama ve erbâb-ı timârıyla ta'yin ve irsâl olunur bu takrir bu kadar 'askerin 'âbâb ve zehâbı re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı memleketin ... ba'is olmak ihtimâli zâhirdir sen bu bâbda ... ve ihtiyât ve basîret ve intibah üzere hareket ve ol-tarafda ... koşub me'mur olduğun üzere kapun halkı ve eyâletin 'askeri ve elviye mutasarrıfları bi tevkifullahi te'âlâ varub hüsn-i tedbir ile mezbûr Gorgi'yi Açıkbaş memleketine takrir ve muteber üzere viregekdiklerin cizye ve ... her sene taraf-ı devleti 'aliyyeme edâ itmek üzere tenbih ve ahvâlerine nizâm-ı tam viresin memleket-i mezbûrenin eyâletin kurbunda olub eğer beva'is-i ihtilâl ve eğer esbâb-ı nizâmesinin vukûf-ı te'min olmağla bu husûsun ecmel-, vech üzere sûreti husûsen senden matlûb ve me'muldur âna göre teyakkuz-ı tam ile hareket idüb senden me'mul olduğun üzere bu ahvâle hisn-i hitâm virüb mes'a-i cemile vücûda getürmeğe ziyâdesiyle ikdâm ve ihtimâm eylesesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

642/2276 Hukuka Aykırı İşerin Engellenmesi

Bağdad vâlisine ve monlasına hüküm ki

Dârü'l-islâmda ihdâs ... câiz değil iken Bağdad dârü'l-islâmda külli ihdâs olunub izhâr şa'ir küfr olunduğun mesmu'u-ı humâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyh ve mevlânâ-yı mezkûrsun emr-i şerîfim varduğu gibi vech-i meşrûh üzere Bağdad dârü'l-islâmda sonradan ihdâs olunan ... her ne mahalde ise ... eyleyüb ve ne vakitte ve kimin zamanında ihdâs olunmuşdur vuk'u-ı sahîh üzere 'arz ve i'lâm eylesesiz deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

642/2277 Bağdat Kalesi'nde Görevlendirme

Bi'l-fi'il kul kethüdâsı olub hâlâ Bağdad Kal'ası muhâfazasında olan Mustafa dâme mecdühûya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin bundan akdem der devlet medârıma gelmeğın fermânım olmuşdu lâkin senin ol-diyâr-ı celiletü'l-asârda ... olduğundan ma'ada nizâm-ı ahvâl-i memleket için bir müddet dahi ol-tarafda meks ve tevakkufin lüzumu olduğundan Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edamallahû te'âlâ iclâlehû ve Bağdad kadısı 'arz ve 'ulemâ ve sulehâ ve sükkân-ı memleket mahzarlarıyla i'lâm itmeleriyle imdi emr-i şerîfim vusulünde nizâm-ı ahvâl-i memleket için sen biraz eyyâm dahi Bağdad Kal'ası muhâfazasında kalub ve eğer muhâfaza-i mezbûreden taşra

çıkmiş bulunur isen dahi ‘avdet ve me’mur olduğun üzere kal’a-i merkûmenin hidmet-i muhâfazasında kemâfî’l-evvel kıyâm ve zabt u rabt husûsunda vesâir iktizâ iden hüdemât-ı ‘aliyyemde vezir müşârûn-ileyhin re’y-i savâbdidi üzere bezl ve say’ ve kudret eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî eva’ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

642/2278 Yalan Söylediği Anlaşılan Kadı’nın Hac Ziyareti Sonrası Görevine İadesi

Mısır vâlisine hüküm ki

İkzâ-yı kuzâti’l-müslimîn sâbık Lefkoşa kadısı olan mevlânâ Ali zîde fazlühûnun mukaddemâ ba’zı tevziri sebebiyle Mısır cânibine irsâli fermânım olmuşdu hâlâ bu sene-i mübârekeke hacc-ı şerîfe ... ve ‘azimet itmekle inşâllahû te’âlâ varub edâ-yı farıza-yı hac eyledikten sonra yine makarr-ı aslına ‘azimete me’zun ve murahhas olmak üzere istidâ-yı inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri S sene 113. (26 Temmuz-5 Ağustos)

642/2279 Kalebend İtlakı

İnoz Kal’ası dizdârına hüküm ki

Ali zîde kadrühû gelüb bundan akdem Karacık kazâsında kethüdâ yeri olub hilâf-ı şer’ vaz’ ve te’addisi yoğken sâbık Karacık kadısı olan (Boş) nam kadı hevâsına tâbi’ kimesneler ile yekdil ve hilâf-ı vâki’ mevâd ‘arz itmekle İnoz Kal’asında kal’a-bend olunması fermânım olmuşdu ıtlâk olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva’ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

642/2280 İstanbul’da Olan Fırın İle İlgili

Kâimmakâm paşaya ve İstanbul kadısına hüküm ki

Müteveffâ Mehmed paşa kerîmesi mefhir’ul-mederrât ‘umdetü’l-... Emine hanım dâme iffetüha dergâh-ı mu’allâma ‘arzuhal idüb İstanbul’da ... kapusu dâhilinde Sarı Temürcü mahallinde vâki’ mülkiyet üzere mutasarrıfa olduğu etmekçi fırınında nan hassı tabhı ahâli-i mahalline mâni’ olmağla ... beher sene beşer bin akçe teslim-i hazîne-i ‘amirem ... üzere nan hassı tabh olunmak için bundan akdem emr-i şerîf sâdır olub mücebince cânib-i şer’den virilen hüccet-i şer’iye mahalline kayd ve hıfz ve fimâ-ba’d fırın-ı mezkûrun nan hassı tabhına muhâlefet olunmamak üzere bin yüz dört senesi şâbânının beşinci gününden hatt-ı humâyûn şevketmakrûn ile mazmûn sâdır olan emr-i şerîf baş muhâsebe defterlerine kayd ve mazmûn-ı

münifi üzere ‘amel olunmak için mâliye tarafından müceddeden emr-i şerîfim virilüb mûcebince divân-ı humâyûnum tarafından hükm-i humâyûnum ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur. Fî eva’ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

643/2281 Değiştirilen Ermeni Kitaplarının Toplanıp Yakılması ve Kitap Basmacılığının Yasaklanması

İstanbul kâimmakâmına hüküm ki

İstanbul’da Sulu manastırda Ermeni râhiblerinden Ermeni tâifesini mezâhib-i İfrence’ye tergib ve a’dâ ifsâd iden Hecader nam râhib ahz ve müebbed kürek çekmek üzere tersâne-i ‘amirem zindanına vaz’ ve habsi fermânım olup ve Ermeni kitâblarının tağyir ve ... ba’zı ilhâk ile basma idüb Ermeni tâifesinin arasına yayub fesad iden ... dahi ‘alâ-eyyil hâl ele getirilüb ahz u habsı ve vâki’ hâl der devlet medârıma ‘arz eylemeğin fermânım olmuşdu sen ki vezir müşârün-ileyhsin tarafından tefahhus olunduk da mesfur Hecader firâr idüb kitâb basmacıları dahi teftiş olunduk da devlet ve vezir hânelerinde olduğu muhakkak olup ancak kadîmden beynlerinde mütedâvil olan kitâb basmacılığı oludğundan muâheze olmamışlardır ... basma kitâblar Firengistan’dan gelüb onlara ... iden ... talebile fûruht olunub mûcib icrâ itmek üzere oldukların mütehakkik olduğun i’lâm eylemişsin imdi emr-i şerîfim vusulünde bundan sonra dahi mesfur Hecaderi ve teftişi ve tefahhusu ile ‘alâ eyyil hâl ahz ve mukaddemâ fermânım olduğu üzere müebbed kürek çekmek üzere tersâne-i ‘amirem zindanına vaz’ ve habs eyleyüb ve bu misallü basmacılık bir muhdes ve hasid şey olmağla gerek devlet ve vezir hanlarına (?) ve gerek sâir yerlerde her nerede bu misallü kitâb basmacıları var ise teceessüs ve tefahhus ile buldurulub bi’l-küllîye âlâtların ihrâk-ı bi’n-nâr ve karhânelerin ... eyleyüb ba’de’l-yevm bir ferd basma itmemek üzere muhkem tenbih ve te’kid eyleyesin şöyle ki bundan sonra dahi mütenebbih olmayub kitâb basmasına iştirâ iderler ise ahz u habs ve ism ve resmleriyle der devlet medârıma ‘arz ve i’lâm eyleyesin ki tekrâr neyüzden fermân-ı humâyûnum sâdır olur ise mazmûn-ı münifi üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî eva’ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

643/2282 Bağdat Kalesi’ndeki Sekizinci Bölüğün İnebahtı Kalesi’ne Nakli

Asitane kâimmâkamına hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin İnebahtı Kal’asının tahliye ve teslimi dikkati karib olup muhâfazası ehemmi-i mühimden olmağla Bağdad dârü’l-İslâm’dan gelüb hâlâ İstanbul’da olan ortarlardan kal’a-i merkûme muhâfazasına ta’yin olunan sekizinci bölük ‘umûmen ortaları ve

kazganların ve neferâtıyla Asitane-i sa'adetinden bir sefineye vaz' ve bir gün evvel muhâfazası i mezbûr için Eğriboz Kal'asına irsâle tekayyüd ihtimâm eylemeğin bâbında yazılmışdır.

643/2283 Sekizinci Bölüğün İnebahtı Kalesi'ne Nakli

Sekban başıya hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Venedik cumhuru beyinde 'akd-i mesâlih ile tarafından alınub virilen ... temessük ve mücebince şerefyâfte sâdır olan 'ahdnâme-i humâyûnumun şurût ve kuyûdu üzere tahliye ve taraf-ı devlet-i 'aliyyeme red ve teslim olunacak İnebahtı Kal'asının muhâfazası ehemmi-i mühimden olub ve kal'a-i mezbûrenin tahliye ve teslimi dikkat-i karib olmağla muhâfazasıçün ziyâde neferler ... ta'yin olunmak muktezî olmağın hâlâ Bağdad dârü'l-İslâm'dan İstanbul'a gelen sekizinci bölük çorbacısı ve oda başısı ve bi'l-cümle neferâtı ve ortaların ve kazganların ile Asitane-i sa'adetinden ref' ve İnebahtı Kal'ası muhâfazasına ta'yin olunmak fermânım olub bölük-i merkûmun çorbacısı ve oda başısı ve bi'l-cümle ortaların ve kazganların ve 'umûmen neferâtın bir an ve bir sa'at te'hir ve tefkiflerine ve mezbûrlardan bir ferdin gerü kalmasına cevâz göstermeyüb ber vech-i ... me'mur oldukları kal'a-i merkûm muhâfazasına irsâl eylesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

643/2284 Kilise Tamiri

... kazâsı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb kazâ-i mezbûra bir sa'at mesâfede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Ardanba nam kilisenin divarları mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olduğun bildürüb ma'rifet-i şer'le keşf olunmak bâbında hüküm ricâ itmeğin şer'le keşf olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

643/2285 Kilise Tamiri

Berusa monlasına hüküm ki

Medine-i mezbûrede sâkin ehl-i zimme Ermeni tâifesi gelüb medine-i mezbûrede vâki' fethi hâkaniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin misafir odalarının kapuların mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olduğun bildürüb ma'rifet-i şer'le keşf ve hüccet olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledüklerin ecilden şer'le keşf olunmak için yazılmışdır.

644/2286 Eğriboz'da Olan Kırk Birinci Bölüğün İnebahtı Kalesi'ne Nakli

Sâbık turnacı başı olub hâlâ Eğriboz Kal'ası muhâfazasında dergâh-ı mu'allâm yeniçeri zâbıtı İbrahim zîde mecdühûya hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Venedik cumhuru beyinde 'akd-i mesâlih tarafından alınub virilen ... temessükler mücebince şerefyâfte sâdır olunan 'ahdnâme-i humâyûnumun şurût ve kuyûdu üzere tahliye ve taraf-ı devlet-i 'aliyyeme red ve teslim olunduk da İnebahtı Kal'asının muhâfazası ehemmi mühimden olub ve kal'a-i mezbûrenin tahliye ve teslimi dikkat-i karib olmağla muhâfazasıçün ziyâde nefer ... ta'yin olunmak fermânım olub ve husûs-ı mezbûr için (Boş) ta'yin olunmağın sen ki mûmâ-ileyhsin inşallahu te'âlâ kal'a-i mezbûre tahliye ve teslim olunduk da Eğriboz muhâfazasında olan odalardan kırk birinci cemâ'at odası çorbacısı ve odabaşısı ve bi'l-cümle ortaların ve kazganlarıyla neferâtı elli sekiz ve yamakandan dahi yüz altmış bir nefer yamakan ihrâ. iki yüz kırk dokuz nefer olmak üzere Eğriboz'dan ihrâç ve me'mur oldukları İnebahtı Kal'ası muhâfazasına irsâl eylesin husûs-ı mezbûr devlet-i 'aliyyemin ehemmi umûrundan olmağla bir an ve bir sa'at te'hir ve ... cevâz göstermeyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

644/2287 Trabzon Kalesi'nde Olan Yetmiş Dokuzuncu Cemaatin Erzurum Kalesi'ne Nakli

Trabzon yeniçeri zâbıtı ve Dereci Ahmed'e hüküm ki

Trabzon Kal'ası muhâfazasında yetmiş dokuz cemâ'atinin 'umûmen neferât ve orta ve kazganların seninle muhâfaza-i mezbûrdan ref ve Erzurum Kal'ası muhâfazasına ta'yin olunmanız fermânım olub (Boş) zîde kadrühû mübâşir ta'yin ve sen ki mûmâ-ileyhsin sâdır olan fermân-ı şerîfim mücebince oda-i mezbûru 'umûmen neferât ve orta ve kazganlarıyla Trabzon'dan ref ve sen dahi me'an önlerine düşüb Erzurum Kal'ası muhâfazasına varub me'mur olduğun üzere hidmet-i muhâfazada kıyâm ve neferâtın zabt u rabt ve kal'anın gereği gibi hıfz u hırâsetine tekayyüd ve ihtimâm eyleyüb ve husûs-ı mezbûrda bir an ve bir sa'at tehir ve tevakkuf eylemeyüb zimmetine lâzım gelen hidmetin itmâm ve temşiyetine cedd ü ikdâm eylesin deyu yeniçeri ağası mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

644/2288 Erzurum Kalesi'nde Olan Yirmi Beşinci Cemaatin Trabzon'a Nakli

Erzurum Kal'ası muhâfazasında dergâh-ı mu'allâm yeniçeri zâbıtı olan Mustafa zîde kadrühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrede olan yigirmi beş cemâ'atinin odası ve odabaşısı ve bi'l-cümle ortaların ve kazganların ve 'umûmen neferâtı ile muhâfaza-i mezbûreden ref' ve Trabzon Kal'ası muhâfazasına nakl olunmaları fermânım olub (Boş) çavul zîde kadrühû ta'yin olunmağın cemâ'at-i merkûmu odabaşısı ve vekil harç ve bi'l-cümle ortaların ve kazganların ve 'umûmen neferâtı ile Erzurum muhâfazasından ref' ve çavuş-ı merkûma koşub me'mur oldukları Trabzon Kal'ası muhâfazasına irsâl idüb te'hir ve tevakkufden ve tesâmühe cevâz göstermeyesin yeniçeri ağası Mehmed ağa tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

644/2289 Askeri Görevlendirme

... Kal'ası muhâfazasında dergâh-ı mu'allâm yeniçeri zâbıtı olan Mehmed zîde kadrühûya hüküm ki

Bundan akdem muhâfaza-i mezbûrede yeniçeri zâbıtı olan (Boş) ref olunub sen muhal ve müstehak olduğun ecilden yigirminci cemâ'at ile muhâfaza-i mezbûrede yeniçeri zâbıtı olmak üzere me'mur olmuşundur imdi kal'a-i merkûmenin muhâfazasında kıyâm ve hıfz u hırâsetde ve neferâtın zabt u rabtında kemâl-i tekayyüd ve ihtimâm eyleyüb ve muhâfaza-i mezbûrede olan yeniçeri çavuşları ve odabaşısı ve bi'l-cümle ihtiyârların vesâir neferâtın seni üzerlerine zâbıt bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâriç vaz' ve hareket eylemeyüb itâ'at ve ... üzere olalar deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa dâme 'ulüvvühû tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

644/2290 Kürek Cezası

İstanbul kâimmakâmına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

... kazâsına tâbi' Kavacık nam karyeden Kosta veled-i İskender nam zimmi kendi hâlinde olmayub oğlu Atacı nam zimmi ile me'an hırsız ve haydud eşkıyâsı yatağı olduğu karye-i mezbûre ahâlîsi ihtiyârlarıyla hüccet olunmağla mesfur zimmi kürek çekmek üzere tersâne-i 'amire zindadına vaz' oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

645/2291 Ermeni Vatandaşın Tersane Zindanında Hapsi

İstanbul kâimmakâmına hüküm ki

İstanbul'da Ermeni batrazı olan Sabhi Melho'nnun tâife-i mezbûrenin âhar müsâmaha ve tevziri nümâyân olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde mezbûr tersâne-i 'amirem zindanında habs olunub fermân-ı humâyûnum sâdır olmadıkça itlâk olunmamak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

645/2292 Kilise Tamiri

Niksar kadısına hüküm ki

Kazâ-i Niksar mahallâtından Tarakçı Ulus mahallesinde sâkin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb mahalle-i mezbûrede feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Nikola kilisesi dimekle ma'ruf kadîmi kilisenin havâlisinde olan ruhban odalarının mahalleri ve sakfı mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olmağla şer'le keşf ve hüccet olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

645/2293 Vakıf Mallarının Belirlenmesi

İstanbul kadısına hüküm ki

Mehmed bin küçük İbrahim ve Halil bin Mustafa ve Davud bin el-Hâc Osman nam kimesneler gelüb vezir-i a'zâm-ı sâbık müteveffâ Mustafa paşa mahruse-i İstanbul'da yedi kule hâricinde vâki' binâ ve vakf eyledüğü koyun ve sığır salhanelerine ta'yin hisselerin dükkânların ve kasabların 'ale'l-esâmi tahrir ve muhdes hisselerin ... ve şart-ı vâkıf üzere kasaban yedlerine taraf-ı vakfdan ... temessük virilmek için bundan akdem hatt-ı humâyûn şevketmakrûnumla mazmûn-ı emr-i şerîfim vârid olmağla müceddeden tahrir ve defter olunub mezbûrlar kadîmi usta kasablardan olub mahruse-i Galata'da garb kapusu kurbunda vâki' sefer salhânesi yedi kal'ada Tokad'dan ta'yin kadîmi iki hisse sekiz bâb dükkânın ile ber vech-i iştirâk mutasarrıfları olub beher vecihle muhal ve müstehak olmalarıyla zikr olunan iki hisseli yedi kal'ada ta'yin olunan koyunlardan alub mahall-i mezbûra götürüb ... üzere fûruht ve zikri murâd iden iki hisseye Galata'da ta'yin olunan altı bâb dükkân ve ön kapusunda iki bâb dükkân ile ve vaz'-ı kadîmi üzere ber vech-i iştirâk zabt ve tasarruf eyleyüb âhardan bir ferd müdâhele eylemeye deyu vakf-ı merkûmun meşrûtiyet üzere mütevellisi olan Ali dâme mecdühû tarafından mühürlü temessük virilmekle mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

645/2294 Kilise Tamiri

Dimetoka nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Bulgar nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrede feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürur-ı eyyâm ie harâbe olduk da mukaddemâ emr-i şerîf ile keşf olunduk da cânib-i garbının sakfı ve cânib-i şarkının ... ve taraf-ı kıblesi hâriç ... dahi ba'zı mevâz'î harâbe meşref olduğu mu'ayene ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'ie virilmekle âhardan birine vaz' olunmayub kendü

terâzî ve vaz' ve kadîmisi üzere şartıyla termim ve ta'miri için yazılmışdır. Fî evâhiri S sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

646/2295 Kürek Cezası

Adana bostancıbaşısına ve Dimetoka nâibine ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Dimetokalı Mustafa nam kimesne dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb bunun 'abd-i memlûkü olan Abdullah nam gulâmı katl kasdiyle bıçak ile üzerine hücum ve elinden ... halâs olub bir vecihle zabtı mümkün olmaduğu bildürüb sen ki bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin tarafından birkaç bostancı ta'yin idüb mezkûru ahz ve Asitane-i Sa'det'de mîrî sefinede küreğe vaz' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ itmekle vech-i meşrûh üzere ahz ve küreğe vaz' olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

646/2296 Sürgün Cezası

İtlâk olunmuşdur. Fî evâsıtı Ş sene 113. (11 Ocak 1702)

... nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr ahâlîsi 'arzuhal gönderüb kazâ-i mezbûra tâbî' Çukurviran nam karyede sâkin olub kazâ-i mezbûr mahkemesinde kâtib olan sarıbaş dimekle ma'ruf Ali nam kimesne kendü hâlinde olmayub mesâlih-i müslimîn muhtel ve müşevveş eyledükden başka kitâbet hidmetine istihdâm olunmayub ... mesâlihe müdâhale itdirmek üzere birkaç def'a evâmir-i şerîfim sâdır olmuşken hâlâ mahtu'a olmayub zuhûr iden da'vaya ziyâde rüşvet olduğu kimesnenin mesâlihi murâd üzere görülmemiş ise hevâsına tâbî' eşirrâ ile cem'iyet ve mahkeme basub ba'is olanları kaçırıp emvâl ve erzâkların yağma ve gâret ve kendüsü yerine mahkemede oturub bunun emsâli zulm ve te'addisinin nihâyeti olmaduğun bildürüb ol-bâbda hükm-i humâyûnum ricâ eylediklerin ecilden mezbûr sarıbaş Ali ... nefy ve iclâ olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

646/2297 Kilise Tamiri

... nâibine hüküm ki

... sâkin ehl-i zimme re'âyâ tâifesi 'arzuhal idüb medine-i mezbûrede Çoçuka mahallesinde vâkî' Ayagorgi dimekle ma'ruf feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-ı eyyâm ile divarlarının ve sakfının ekser mevâz'ii harâbe meşref olduğu bundan akdem şer'le keşf ve hüccet-i şer'ie virildüğün bildürüb güccet-i şer'ie mûcebince termime muhtâç olan mahallerin hâriçden iscâr ve işcâr vaz' olunmamak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olduğu mertebe vaz' ve kadîmisi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi' termimine muhâlefet

olunmamak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mes'a-i şer' olduğu üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

646/2298 Sûret

Bir sûreti Prevadi kadısına kazâ-i mezbûra tâbî' Arlod-ı 'atik nam karyede olan ehl-i zimme re'âyâsının kadîmi kilisesi dört divarı ve ekser ... marâbe meşref olmağla hüccet-i şer'îye mücebince vaz' ve kadîmisi üzere şartıyla yazılmışdır.

646/2299 Rodoscuk ve Civarında Olan Eşkîya İle Mücadele

Bi'l-fi'il serçeşme olan Ali dâme 'izzühûya hüküm ki

Medine-i Rodoscuk havâlisinde elli neferden mütecâviz haydud eşkıyâsı zuhûr idüb çiftlikden ve ağıllardan ve kurâ ahâlîsinden koyun ve kuzu vesâir ... aldıklarından ma'ada medine-i-i mezbûr ahâlîsine îsal-i mazarrat kasdinde oldukların Rodoscuk nâibi mevlânâ Mehmed İbrahim zîde 'ilmihû medine-i mezbûrenin 'ayân ve ahâlîsinin ilmühaberiyle 'arz itmekle 'ibâdullahâ îsal-i mazarrat ve fesad ve şekâvet üzere olan ol-mâkule haydud eşkıyâsı 'avn hakla ele getirilüb def'-i şer ve mazarratlarıyla sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebilin temin ve tanzimi ve re'âyâ ve berâyânın âsâyış veistirâhati ehemmi-i mühimden olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr için sen me'mur ve ta'yin olmuşsundur zikr olunan haydud eşkıyâsının ... Tekfurdağı'na iki sa'at mesâfe olan Osman deresi ve Kahbalık deresi ve Aydın deresi nam mahaller olup bu mahallerin cümlesi Hasbe nam karyeye bir sa'at olmağla sen me'mur olduğun üzere güzîde ve tûvâna neferât ile kalkub Hayrabolu tarafında zikr olunan eşkıyânın ... tarafına ...virecek levedâtın dahi eşkıyânın ... itmek için karşı rah tarafına Ergene nehrini kullanarak yürüyüb teceessüs ve tefahhus ile zikr olunan haydud eşkıyâsı ... oldukları civâra ... üzerlerine varub etrâfını kuşadub içlerinden bir ferd helâk olmamak üzere 'alâ eyyi'l-hâl cümlesini ele getirüb şer'le haklarında lâzım gelen cezâyı tertib ve fesad ve şekâvetlerine bilâd ve ziyâ' üzerinden def u ref bezl-i bât ve tûvân eyleyesin ve eğer bu vech üzerine eşkıyâ-yı merkûmenin ele getirilmesi mümkün olmaz ise Rodoscuk ve Hayrabolu kazâlarının darn ve harbe kadir olanların ihrâçlarıçün ... kazâ-i mezbûre nâiblerine ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine emr-i şerîfim gönderdikden sonra zikr olunan kazâların darb ve harbe kadir olanlar ile mu'ayyen ve ittifak ... tarîkiyle eşkıyâ-yı merkûmenin üzerlerine varub gereği gibi kezâlik etrafa sedd ü bend ve 'avn hakla cümlesin ele getirüb ahz ve şer'le lâzım gelen cezâyı tertib ve fesad ve şekâvetlerine bilâd ve 'abâd üzerinden def u ref bezl-i makdûr ve say'-i bî-kusur eyleyüb tehâvün ve tekâsülden begâyet tevkî eyleyesin bu işin husûlû senden matlûb bu şakîlerin cümlesi ele girmedikçe 'avdet eylemeyüb andan meks ve bir gün cümlesi ele getürmeğe

kemâyenbağı basîret ve ‘inâyet üzere hareket idüb ancak bu bahane ile kendü hâlinde olanlara hilâf-ı şer‘-i şerîf te‘addi olunmakdan tevkî eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

646/2300 Rodoscuk ve Hayrabolu Civarında Eşkîyalık

Rodoscuk ve Hayrabolu nâiblerine ve ‘ayân-ı vilâyete hüküm ki

Sen ki Rodoscuk nâibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin dergân-ı mu‘allâma mektûb gönderüb medine-i Rodoscuk’un a‘yân ve ahâlîsinden cem-i ‘afv ve cem-i kesir meclis-i şer‘e varub medine-i mezbûre havâlisinde elli neferden mütecâviz haydud eşkıyâsı zuhûr idüb çiftliklerden ve ağıllardan ve kurâ ahâlîsinden at ve koyun ve kuzu vesâir zâd ve zevâd aldıklarından sonra medine-i mezbûreye îsal-i mazarrat ve fesâd ve şekâvet kasdinde oldukların ilmühaberiyle ‘arz eyledikde ecilden ‘îbadullaha îsal-i mazarrat maksadıyla say‘-i bi‘l-fesâd olan haydud eşkıyâsının izâle-i asârı mazarlarıyla re‘âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebilin temin ve tazmini ehemmi-i mehamdan olmağla husûs-ı mezbûr için bi‘l-fi‘il serçeşme olan kıdvetü’l-ümerâi’l-kirâm Ali dâme ‘izzühû emr-i şerîfimle me’mur olmuştur mûmâ-ileyh me’mur olduğu üzere Hayrabolu yolu üzerinde gezüb ve ... levendât dahi eşkıyâ-yı merkûmenin... olan mahalde buldurub birbirleriyle haberleşüb teceessüs ve tefahhus ve ... kasdinde olduğu haberi alunduğu gibi üzerine varub ‘avn-ı hakla ahz ve ele getürmek üzere tenbih ve te’kid olunmuştur eğer eşkıyâ-yı merkûmenin bu vech üzere ele getürülmesi mümkün olmaz ise siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümâ ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerimiz taht-ı kazâlarınızın ‘umûmen darb ve harbe kadir olanları ... mûmâ-ileyh ile eşkıyâ-yı merkûmun bulundukları mahalde üzerine varılıb etrâfını kuşadub içlerinden bir derd hâlâs olunmamak üzere fazl-ı hak ile cümlesini ele getürüb ahz ve şer‘le haklarında lâzım gelen cezâların tertib ve izâle-i maksad ve mazarlarından siz dahi bezl-i bât ve tûvân eyleyüb ancak bu bahane ile kendü hâlinde olanlara hilâf-ı şer‘-i şerîf te‘addi olunmakdan tevkî eylemeniz bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı Ra sene 1113. (16-25 Ağustos 1701)

647/2301 Diyarbakır’da Sonradan İnşa Edilen Kilise Hususunun Araştırılması

Diyarbakır vâlisi vezir Yusuf paşaya ve Amid monlasına hüküm ki

Medine-i Amid’de sâkin Ermeni vesâir ehl-i zimme nasara tâifesi ‘arzuhal idüb medine-i mezbûrede kadîmi İfrence kilisesi yoğken iki üç seneden berü İfrence râhibleri gelüb medine-i mezbûrede bir kilise ihdâs ve ehl-i zimme Ermeni ve Süryani ve Rum re‘âyâ tâifesini iuvâ ve ifsâd ve ba‘zıları kendi ... itdürüb beynlerinde ihtilâle ba‘is oldukların bildürüb ihdâs olunan kilise murâfa‘a-i şer‘le hedm olunmak bâbında hükm ricâ eylediklerin ecilden senki vezir

müşârün-ileyhsin ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin memâlik-i İslâmiye’de sonradan kilise ihdâsı nâ-meşrûh olmağla fi’l-vâki’ sonradan kilise ihdâs itmeleriyle murâfa’a-i şer’le hedm ve ‘arz ve i’lâm eylemeniz emrim olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 1113. (16-25 Ağustos 1701)

648/2302 Sürgünden İtlak

Aydın muhassılı Nasuh paşaya ve Lefkoşa monlasına ve Karaağaç-ı Güzelhisar kadısına hüküm ki

Karaağaç-ı Güzelhisar kazâsının ‘ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve meşâyih ve fukarası mahzar gönderüb kazâ-i mezbûa tâbi’ Karlıhisar nam karyeden hacı Hüdaverdi nam kimesne için mahruse-i İstanbul’da vâki’ merhûm sultan Murad han tâb serâhû türbesi evkâfından Türgiş mukât’aası zâbıtı olan Osman nam kimesne ehl-i ‘örf tâifesi taraflarından yetmiş ... nefer adem ile vakfın re’âyâsı üzerine koşub re’âyâ-yı vakfı bî gayrı hak habs ve tecrim ve bilâ-emr-i şerîf ... vesâir bunun emsâli tekâlif-i şakka nâmıyla akçelerin ve emvâl ve erzâkların alub perâkende ve perişan olmalarına ba’is ve vakfa ... üzeredir deyu ... sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin Kıbrıs’a nefy olunmak için sana emr-i şerîfim gönderilmişdi lâkin merkûm Osman mezkûr Hüdaverdi hakkında eyledüğü şikâyete isnâd-ı mahsûsdur deyu hüsn-i hâlini i’lâm eyledikleri ecilden merkûm Hüdaverdi fimâ-ba’d evkâf-ı mezbûre re’âyâsı umûruna karışmayub kendi hâlinde olmak üzere ıtlâk olunmak emrim olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

648/2303 Bağdat Kalesi’nde Olan Seksen Yedinci Cemaatin Kerkük Kalesi’ne

Tayini

Kul kethüdâsı olub hâlâ Bağdad muhâfazasında olan Mustafa dâme mecdühûya hüküm ki

Muhâfaza-i mezbûrede olan seksen yedi cemâ’ati odabaşısı ve vekil harçı ve kazgan ve ‘umûmen neferâtıyla Bağdad muhâfazasından ref’ ve Kerkük Kal’asına nakl olunmaları fermânım olmağla sen ki mûmâ-ileyhsin sâdır olan fermân-ı ‘alişânım mücebince oda-i mezbûru odabaşısı ve vekil harçı ve kazgan ve ‘umûmen neferâtıyla Bağdad muhâfazasından ref’ ve Kerkük Kal’ası muhâfazasına nakl ve hidmet-i muhâfazada kıyâm itmeleri için tenbih ve tekid ve irsâl ve îsal eyleyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağa dâme ‘ulüvvühû tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

648/2304 Kalebend İtlakı

Sâbık turnacı başı olub hâlâ Limni Kal'asında yeniçeri zâbıtı olan İskender zîde mecdühûya hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında sâbık orta çavuş olub bundan akdem kal'a-i merkûmede habs olunan Abdi'nin cürmü 'afv ve itlâk olunmak fermânım olub (Boş) bölüğün (Boş) zîde kadrühû ta'yin ve irsâl olunmağla imdi sen ki mûmâ-ileyhsin mezbûr Abdi'yi kal'a-i merkûmeden itlâk eylesin deyu dergâh-ı 'ali yeniçerileri ağası Mehmed ağa tarafından virilen mühürlü mektûb mûcebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

648/2305 Selimiye Ve Deyr-İ Rahbe Sancakları Beyi Hamid El-Abbas'ın

Eşkîyalığı

Rakka vâlisine ve (Boş) kadısına hüküm ki

Hısn-ı mansur nâibi İbrahim dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb Hısn-ı mansur kazâsında vâki' Reşvan havâss-ı 'aşiretinin göçer re'âyâsından ... meclis-i şer'e varub üzerlerine edâsı lâzım gelen hukuk ve rûsumların kanun ve defter mûcebince zabıtlarına virüb emr-i şerîfimle vâki' tekâliflerin edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken 'urban tâifesinden Ebu usta oğlu dimekle ma'ruf ...Hüseyin el-Abbad ve hâlâ Selimiye ve Deyr-i Rahbe sancağına mutasarrıf olan Hamid Abbas hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî harı hak külli akçelerin alub te'addi itmeleriyle ahvâllerin der devlet medârıma i'lâm eylediklerinde bi-gayrı hak nesnelerin alınmayub te'addilerin vaz' ber vech-i hatt-ı humâyûn şekvetmakrûnumla mukaddemâ emr-i şerîfim sâdır olmuşken itâ'at eylemeyüb bin yüz (Boş) senesinde mezbûr Hüseyin el-Abbas ... nâmıyla at ve deve ve kılınç ve keçelerin alduğundan gayrı siz yüz gurus olmak üzere yigirmi sekiz kise nukûd ... ve mezbûr Hamid el-Abbas dahi ... nâmıyla at ve deve ve kılınç ve keçe ve on altı kise nukûd ve nesnelerin alub zulm ve te'addi itmeleriyle ol-bâbda hükm-i humâyûnum virilmek ricâsın eylemeleriyle 'arz itmeğın sen ki vezir müşârûn-ileyhsin mezkûrların ahvâllerin ma'rifet-i şer'le teceessüs ve tefahhus ve vâki' hâl sahîh üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylemeğın bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur. Fî eva'ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

648/2306 Hısn-ı Mansur Kazasında Eşkîyalık

Rakka vâlisine ve (Boş) kadısına hüküm ki

Hısn-ı mansur nâibi İbrahim mektûb gönderüb kazâ-i mezbûrda vâki' göçer Rişvan hassı re'âyâsı meclis-i şer'e varub yaylakdan 'avdet eylediklerinde eyâlet-i Rakka'da vâki' olan 'urban

tâifesinden ... ‘urbanı bin yüz (Boş) senesinde yolların basub emvâl ve erzâklarıyla ma‘lum’ul-hudûd ... gasb ve gâret ve yedi sekiz nefer ademlerin bî gayrı hak katl idüb ziyâde zulm ve te‘addi eylemeleriyle ol-bâbda emr-i şerîfim virilmek ricâsına vâki’ hâli ilmühaberiyile ‘arz itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu husûsiçün ol-tarafda emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yin olunan dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından (Boş) dâme mecdühû ma‘rifetiyle şer‘le icrâ-yı hak oluna deyu deyu yazılmışdır. Fî eva‘ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

649/2307 Kilise Tamiri

Drama kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi’ Birsican nam karyenin ehl-i zimme re‘âyâsı dergâh-ı mu‘allâma gelüb karye-i mezbûrede vâki’ feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin kiremid ve ... ve sacaklarının ba‘zı mahalleri ve direkleri mürûr-ı eyyâm ile harabe meşref olmağla şer‘le keşf ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iye virildüğün bildürüb hüccet-i şer‘iye mûcebince termime muhtâç olan mahallerinin hâriçten iscâr ve işcâr vaz’ olunmamak üzere kendü terâzî ile mes‘a-i şer‘ olunduğu mertebe vaz’ kadîmisi üzere bilâ-tevsi’ ve bikâ-terfi’ termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm ricâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer‘iye mûcebince vaz’ kadîmi üzere ta‘mirine muhâlefet olunmamak emrim olmuştur. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

649/2308 Kalebend Itlakı

Lefkoşa monlasına ve dizdârına hüküm ki

... sükkânından iken bundan akdem kal‘a-i nezbûrede habs ve kal‘a-bend olunmaları fermânım olan çavuş oğlu Mehmed ve Süleyman çavuş ve Şeyh oğlu Hasan ve Bayrakdar ve diğer Hasan ve Gani (?) odabaşı ve Macar odabaşı ve hacı Eyyüb oğlu nam kimesnelerin itlâkları fermânım olub (Boş) zîde kadrühû ta‘yin olunmağın mezkûrları kal‘a-i merkûmeden itlâk eyleyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mühürlü mektûbu mûcebince yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

649/2309 Şam Valisinin İstanbul’a Gelmesi

Şam vâlisine hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin me‘mur olduğun üzere tarîk-i hacc-ı Şamî’de ... ve Şam vusulün müyesser olduk da Şam’dan yerine bir kimesneyi bulub ve kendin bu tarafa gelüb hâlâ der devlet medârımda ... olan vüzerâ-yı a‘zâm ile hüdemât-ı ‘aliyyemde olmak üzere sana emr-i şerîfim gönderilmişdi tenbih-i humâyûnum olmuşdu hâlâ Şam vusulün haberi gelmekle

Trablusşam beglerbegisi Arslan dâme ikbâlehûyu eyâlet-i Şam'dan yerine vekil nasb ve ta'yin ve iktizâ iden umûr temlikini gereği gibi mûmâ-ileyhe tevsiye ve sipâriş idüb bundan akdem şerefyâftem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince sen ... ile kalkub ve tam sür'at ve şitâb ile bir gün evvel gelüb der devlet medârıma sâir ... olan vûzerâ-yı a'zâm ile hûdemât-ı 'aliyyemde olmağın bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

649/2310 Trablusşam Valisinin Şam'a Gitmesi

Trablusşam beglerbegisi Arslan paşaya hüküm ki

Şam vâlisi ve mir hacı olan vezirim Hasan paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû me'mur olduğu tarîk-i hacc-ı Şamî'de ... ve gelüb Şam vâsıl olduk da yerine bir kimesneyi tutub ve kendüsü gelüb der devlet medârımda ... olan vûzerâ-yı a'zâmım ile hûdemât-ı 'aliyyemde olmak üzere bundan akdem emr-i şerîfim şerefyâfte sâdır olub ve hâlâ vezir müşârün-ileyhin Şam vusulü haberi itmekle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen ahvâl-i bilâd-ı Şamiye'ye vukûf ve şu'urun olmağla vezir müşârün-ileyh sâir ... olan vûzerâ-yı a'zâmım ile der devlet medârımda hûdemât-ı 'aliyyemde olmak üzere bu tarafa müteveccih olduk da eyâlet-i Şam'dan seni yerine ... eylemek üzere vezir müşârün-ileyhe tenbih-i humâyûnum olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde sen dahi kethüdâ veyâhud münâsib gördüğün kârgüzâr ademlerinden birini vekil nasb ve ta'yin ve sen sür'at ve şitâb ile Şam'a varub vezir müşârün-ileyh tarafından vekâleten eyâlet-i mezbûreyi zabt ve sükkân-ı vilâyet ve himâyet ve sıyânet ve ve iktizâ iden umûr-ı bilâdiyede basîret-i tam ve teyakkuz-ı tam ile hareket idüb hâsılı ifâ-yı esbâb-ı nizâmda ziyâde ihtimâm eylemeğın bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

649/2311 Hac İşleriyle Görevli Kişinin İşini İyi Yapmaması

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Sâbıkan Şam vâlisi ve mirhacı olan vezirim Hasan paşanın hüccâc-ı müslîmîn umûrunda tekâsülû zuhûr itmekle te'diben Asitane-i sa'adetimde kapu ... vaz' olunmak bâbında hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum sâdır olmağın husûs-ı mezbûr için sen mübâşir ta'yin olmağın imdi sen ki müşârün-ileyhsin mûmâ-ileyh Hasan paşa ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle Asitane-i sa'adetimden ... vaz' itdürüb der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyesin deyu.

649/2312 Eski Şam Valisi Hüseyin Paşanın İstanbul'a Gelmesi

(Boş) zîde mecdühûya hüküm ki

Sâbıkan Şam vâlisi ve mirhacı vezirim Hasan paşanın hüccâc-ı müslîmîn umûrunda tekâsülû zuhûr itmekle te'diben Asitane-i sa'adetimde ... vaz' olmak bâbında hatt-ı humâyûn şevketmakrûnum sâdır olmağla husûs-ı mezbûr için sen mübâşir ta'yin olmuşsundur sen ki mûmâ-ileyhsin mukaddemâ fermânım olduğu üzere Şam'dan kalkub ve bu tarafa 'azim olub hâlâ yolda olmağla mu'accelen varub her ne mahalde mülâki olur isen toğru Asitane-i sa'adetime götürüb kapu ... vaz' eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül)

650/2313 Boğdan Voyvodasına Hilat Gönderilmesi Ve Miri Hazinenin

Toplanması

Boğdan voyvodasına hüküm ki

Sen ki voyvoda-i merkûmsun 'uhdene lâzım gelen Boğdan cizyesinin cem' ve tahsili ve edâsında ve re'âyâ ve berâyânın himâyet ve sıyânetinde ve bundan akdem Kırım hanı olan Devlet giray han dâme me'alihûnun re'y-i savâbdidi üzere me'mur olduğun hizmetde sadâkat ve istikâmet ile hizmetin zuhûra gelüb bundan sonra dahi Boğdan memleketinin nizâm ve umûr-ı ikmâli ve itmâm-ı mesâlih cumhurundan senden külli hizmet me'mul olmağla 'avâtıf-ı 'aliyye-i mâlikânemden sana ber-sevb-ihil'atı zâhire inâyet ve ihsânım olmağla (Boş) ile irsâl olunmuşdur vusulünde 'inâyet ve ihsânım olan hil'at-ı kahiremi ... ile istikbâl ve iktisâ idüb izhâr-ı mefhiret ve mübâhat eyledikten sonra mülk-i mevrûsum olan Boğdan memleketinin re'âyâ ve berâyâsı himâyet ve sıyânet olunub ... mâlukânemden ... hâl olmaları ikzâ-yı murâd-ı humâyûnum olmağla memleket-i mezbûrenin kaffe-i umûrunun tanzîm ve ... kemâl-i cedd ü ikdâm ve sadâkat ve istikâmet-i tam ile kıyâm idüb re'âyâ ve berâyâ himâyet muktezâ-yı ... üzere hareket ve memleketi ma'mur ve ... eylemeye bezl-i kudret eyleyüb ve 'uhdene lâzım gelen cizye malını dahi vakt ve zamanıyla gönderüb hazîne-i 'amireme isâl ve teslim eylemekde vesâir ... zabt-ı memleket olan ahvâlden dakika fevt itmeyüb rızâ-yı humâyûnuma muvâfık mes'a-i cemile vücûda getürmeğe ziyâdesiyle ikdâm ve ihtimâm eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

650/2314 Savaş Sırasında Yerlerini Terk Edip Barış Zamanında Geri Gelenleri İyi Davranılması

Boğdan voyvodasına hüküm ki

Boğdan memleketinin re'âyâsı dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal gönderüb esnâ-yı harb ve kıtâlde mülk-i mevrûsum olan Boğdan memleketinin ba'zı nevâhisine ... ve re'âyâsı dahi ... târi olduğundan ba'zıları etrâfa müteferrik ve perişân olmuşdu hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ v

devlet-i ‘aliyye-i ebedpeyvendimle kral ve cumhur beyninde sulh ve salâh mün‘akid olub ve ihtilâf ve ihtilâl ... olmağla Boğdan memleketinin kadîmi re‘âyâsından etrâfdan gelüb kadîmi yerlerinde ve yurdlarında tavattun murâd idenlerin enva‘i istimâlet ile himâyet ve sıyânet olunmaları bâbında istid‘a-yı ‘inâyet eylediklerin ecilden sen ki voyvoda-i merkûmsun ol-mâkule kadîmi Boğdan re‘âyâsından eğer yerlerinde kalan ve eğer etrâfdan gelüb kadîmi yerlerinde ve yurdlarında tavattun murâd idenlerin kendü hâllerinde zir‘a ve ... olmak üzere himâyet ve sıyânet ve terfiye-i hâl ve tazmin-i abâblarına kemâyenbağı tekayyüd ve ihtimâm eylesin deyu yazılmışdır. Fî eva‘ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

650/2315 Kilise Tamiri

İpsala kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kuzkırı nam karyenin ehl-i zimme re‘âyâsı gelüb karye-i mezbûrede vâki‘ feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürûr-ı eyyâm ile ...ve sakfî münhedim olmağla bundan akdem murâfa‘a-i şer‘le keşf ve hüccet olunduğun bildürüb hüccet-i şer‘iye mücebine termime muhtâç olan mahallerinin hâriçden iscâr ve işcâr vaz‘ olunmak üzere kendü terâzî ile mes‘a-i şer‘ olunduğu mertebe vaz‘ kadîmisi üzere bilâ-terfi‘ ve bilâ-tevsi‘ termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm ricâ itmeleriyle mes‘a-i şer‘ olduğu üzere ta‘mirine muhâlefet olunmamak üzere yazılmışdır. Fî eva‘ili Ra sene 113. (6-15 Ağustos 1701)

650/2316 Edirne’de Olan Fırın İle İlgili

Edirne kadısına hüküm ki

Zovi nam nasrâniye gelüb mahruse-i Edirne’nin hassı dâhilinde balık bazarı kurbunda vâki‘ mutasarrıfa olduğu fırında bu âna değin ikişer bin ... somunu tabh oluna gelimişken beş on günden berü mu‘attal kalub zarûret ve muzâyâkaya ba‘is olduğun bildürüb fırın-ı mezbûrda kâfi olan ikişer bin ... somonu tabh olunub bir ferde müdâhele itdirilmemek bâbında hükm-i humâyûnum ricâ ve fırın-ı mezbûrda mukaddemâ ikişer bin somonu tabh olunmağla yine vech-i meşrûh üzere ... somunu tabh olunmak için emr-i şerîfim virilmek ricâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin i‘lâm eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

651/2317 Abdulfettah Paşanın Kapudanlığa Getirilmesi

Cezayir beglerbegiliği pâyesiyle kapudân olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya hüküm ki

Yaradan Allahu te'âlâ kapudânım olan el-Hâc Hüseyin paşa fevt olmağla sen ricâl-i deryânın emekdâr kârgüzâr ve ihtiyâr ve sadâkatkârı olub bi 'avnihi te'âlâ senin vüfûr-ı gayret kemâl-i teyakkuz ve basîret ile hidmet me'mul olmağla 'avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemde Cezayir beglerbegiliği pâyesiyile deryâ kapudânlığı sana 'inâyet ve ihsânım olmağla imdi emr-i şerîfım vusulünde kapudânlık umûrunun tertib-i esbâb-ı nizâmına kemâl-i cedd-i ihtimâm ile kıyâm ve baştarde-i humâyûnuma ... olub ümerâ-yı deryâ vesâir donanma-yı humâyûnum ricâliyle ittifak ve ittihad ile bi 'avnihi te'âlâ iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemin itmâm ve ikmâline ikdâm rûz-ı kasım dahi karib olmağla Asitane-i sa'adetim tarafına 'avdet ve rucu'at içün tekrâr emr-i şerîfım ... muntazır olunmayub inşallahu te'âlâ etrâf u eknâfa... ... olarak baştarde vesâir donanma-yı humâyûnum sefineleriyle rûz-ı kasımda tersâne-i 'amiremde mevcûd bulunub senden me'mul olunduğu üzere mes'a-i cemile vücûda getürmeği bezl-i iktidâr ve kalyon kapudânlarından kapudanına vekâlete birini nasb eylesin inşallahu te'âlâ tersâne-i 'amireme vusulünüzde anların nizâmı virilür göreyim seni her husûsda basîret ve 'inâyet üzere hareket eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

652/2318 Korsan Eşkiaları İle Mücadele İçin Görevlendirme

Yine kapudân mûmâ-ileyhe hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin donanma-yı hümâyûnum çekdirileri ve kalyonları tersâne-i 'amireme 'avdet eylediklerinde bahr-i sefidde korsan gemileri zuhûr idübtüccâr sefinelerine îsâl-i hasâret idgeldikleri istima' olunub def-i mazarratlarında ihtimâm lâzım olmağla bundan akdem donanma-yı hümâyûnum Asitane-i sa'adetime 'avdet eyledikde kalyon kapudânlarının yarar ve kargüzârlarından muhar-ı sefâyin ve tüccâr vesâir iktizâ iden mahallerde ... ve güzâr idüb eğer tüccâr vesâir ashâb-ı esfârı hıfz u hırâsete kadir beş kıta' kalyon alıkoyub Koca'da yoklayub mühimmâtları ... teknil ve ba'de bed-bâh keşâb teyakkuz ve intibâh olunarak Akdeniz'de ... ve güzâr sefâir-i ticâret vesâir ashâb-ı esfârın hıfz u hırâset ve emn ü selâmet ile ... olan lıhe emrdâr idüb 'avn-ı hakkıyla korsan gemilerinin def-i mazarratlarına yedine ... fırsat olub olmakuleleri .yekv ü nesâr kadr ü hasâr eylemekde bezl-i kudret eylemeleriçün selefin müteveffâ Hüseyin paşaya tevsiye ve sipâriş olunmuşdu husûs-ı merkûm iktiza-yı murâd-ı hümâyûnum olmağla vech-i meşrûh üzere fermân olunmağın imdi emr-i şerîfım vusulünde donanma-yı hümâyûnum kalyonlarından ... ve tertib ve donanmış beş kıta' kalyon bu hidmet içün itticiâb ve sen donanma-yı hümâyûnum çekdirileri ve kalyonlarıyla tersâne-i 'amireme 'avdet eylediklerinde anları Koca limanında alıkoyub gemilerini bağlayub ... gördükden sonra vakt ü zamaniyla bahr-i sefidde iktizâ iden ... ve güzâr idüb sefâyin-i tüccât

vesâir ashâb-ı esfârı korsan eşkıyâsından hıfz u hırâset eylemek üzere gereği gibi tenbih ve te'kid eyleyüb ve bu husûs içün ta'yin olunan kalyonlar levendâtının iktizâ iden 'ulufe ve ... ise ... ifrâğ ve der devlet medârıma i'lâm eylesin ki inşallahu te'âlâ vakt ü zamanıyla ırsâl ve isâl oluna hâsılı sen bu kadar eyyâm ru'y-ı deryâdan kezüb her ahvâle vukufun vardır ve senden her vecihle hüdemât-ı cemile matlûb ve mutazarrırdır göreyim seni ne vecihle basîret ve intibâh üzere hareket idersen ... himmet üzere ne vecihle ... bahr-i sefidde eğer bâzergan ve eğer ihtiyar-ı sefer deryâ ... sefâyin-i müslîmîme bir tarikle zarar ve guzend irişmemek üzere edârikn görmeğe bezl-i cedd ü hşmmet ve izhâr-ı gayret ve hamîyyet eylesin taşrada alıkoyulacak beş kalyonun kapudanları ehl ve mu'temed-i 'aliyye olub ve üzerlerine cümlelerin re'y-i savâbidleriyle ma'kul ve münâsib görülen kapudana baş ve buğa nasb idüb ve her tarafını bir hoşça müzâkere eyleyüb bu emrde senden me'mul olduğu üzere mesâ-i cemile vücuda getürmeği ziyâdesiyle tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fi Evâhir Ra sene 113.

652/2319 Sürgün Cezası

İtlâkiçün yazılmışdır. Fî eva'ili B sene 113. (2-11 Aralık 1701)

Bozcaada kadısına hüküm ki

Edirne'de ikinci harclı berhan müderrisi Kurd Ahmed medrese-i mezbûre kendüye ihsânım olduk da istihkâr ve ... itmekle te'diben Bozcaadasına teğrib olunmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

652/2320 Pirepol'da Eşkıyalık Yapan Mustafa'nın Araştırılması Hakkında

Pirepol ve (Boş) kadılarına ve Saraybosna kazâsında yeniçeri serdârı olan (Boş) zîde kadrühûya hüküm ki

Pirepol kazâsının 'ulemâ ve sulehâ ve fukara ve zu'afası gelüb mahzar gönderüb Pirepol kazâsında sâkin yeniçerilik iddi'asında olan Mustafa kendü hâlinde olmayub dâima ehl-i 'örf tâifesiyle yekdil ve ümmet-i Muhammed'e zulm ve te'addi ve mazûr-ı da'vaya sülûk ve leyl ü nehhâr sekrân gezüb nice ehl-i 'arz kimesnelerin 'arzların ... idüb bunun emsâli zulm ve te'addisin nihâyeti olmamağla sen ki serdâr-ı merkûmsun mezbûr Mustafa'yı mahallinde meclis-i şer'e ihzâr ve keyfiyet ahvâli bî-garez müslîmînden suâl olunub vech-i meşrûh üzere su'î hâlin ve zulm ve te'addi vâki' ise meks itdürmeyüb ma'rifet-i şer'le diyâr-ı âhara nefy eyleyüb bu bâbda bir ferde himâye ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneyi rencide ve remîde itdürmeyesin deyu yeniçeri ağası Mehmed ağanın mektûbu mücebince fermân-ı 'alişânım yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

652/2321 Sürgünden İtlak

Bozcaada kadısına hüküm ki

Bağdad sâkinlerinden şeyh Abdülkerim gelüb bundan akdem yedinde sahte 'arz bulundu deyu ıslâh-ı nefis için cezîre-i mezbûreye nefy olunmuşdu itlâk olunmak bâbında isti'fa itmeğin itlâk olunmak için yazılmışdır.

652/2322 Kürek Cezası

Asitane kâimmakâmına ve tersâne-i 'amire kethüdâsı vekiline hüküm ki

Ohri sâkinlerinden Papas Yuvan oğlu Gorgi nam zimmi sahte cizye evrâkı tahrir eyledüğü istima' olunmağla mahalline adem gönderilüb ahz ve ihzâr olunmak fermânım fermânım olmuşken firâr idüb hâlâ Edirne'de ahz olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin mesfur zimmi müebbed kürek çekmek üzere tersâne-i 'amiremde habs olunub bir tarîkle itlâk olunmamak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur. Fî evâhiri Ra sene 113.(26 Ağustos-4 Eylül 1701)

652/2323 Kilise Tamiri

Bor kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb Bor kazâsında Zemyan mahallesinde sâkin ehl-i zimme re'âyâsı meclis-i şer'e varub mahalle-i mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürûr-ı eyyâm ile ba'zı mahalleri harâbe meşref olmağla ma'rifet-i şer'le keşf olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1702)

652/2324 Gayri Ahlaki Davrananların Limni'ye Sürgün Edilmesi

İtlâklariçün fermân yazılmışdır. Fî eva'ili S sene 114. (27 Haziran-6 Temmuz 1702)

Limni kadısına hüküm ki

Köylü kızı Hatice ve ... diğer Hatice ve Çubukcu kızı Fatıma ... Safiye ve meyrab ... Aişe ve Hatice ve diğer Aişe nam 'avratlar kendü hâllerinde olmayub ... fahiş ile ahz ve vaz'-ı zindan olunmalarıyla Limni'de cezîre-bend olunmaları fermânım olmağın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin zikr olunan yedi 'avradı ıslâh-ı nefis için Limni cezîresinde cezîre-bend eyleyüb fermân-ı humâyûnum sâdır olmadıkça itlâk olunmamaları bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur. Fî evâhiri Ra sene 113. (27 Temmuz-5 Ağustos 1701)

653/2325 Reaya Arasında Arazi Anlaşmazlığı

Bender sancağibegi ve kadısına hüküm ki

Boğdan memleketinin re'âyâsı gelüb Bender ahâlisinden ba'zı kimesneler Boğdan hudûdu dâhilinde olan araziye geçüb bunların mutasarrıf oldukları yerleri fuzûlî zabt ve zirâ'at ve koyun ve davarların getürüb kadimi mera' ve otlakları yerlerinde ... itdürüb müzâyakaya ba'is olduklarından ma'ada suyun işcârın dahi kat' idüb te'addi ve rencide eylediklerin bildürüb kadîme muhâlif te'addileri men' ve def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâ eylediklerin ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ve kadîme muhâlif te'addilerin men' ve def' olunmak emrim olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi husûs-ı mezbûra tam mukayyed olub göresin zikr olunan mahallerde kadîmden mezbûrların koyun vesâir davarları gezegelmiş olmayub işcârı kat' olunan mahallerde dahi kadîmden mezbûrlar ve ... olan vesâir Kerâstesin kat' idegeldikleri ... dağlardan ... iken mezbûrlar kadîme muhâlif mera' ve otlaklar karîb davarların ... ve suyun işcârı kat' ve arazilerin fuzûlî tasarruf idüb ted'addi eyledikleri vâki' ise men' ve def' idüb min-ba'd kanuna ve kadîme ve emr-i humâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdürmeyesin. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

653/2326 Vefat Eden Kapudan Hüseyin Paşanın Mirasının Sahiplerine Ulaştırılması

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Kapudan-ı sâbık müteveffâ Hüseyin paşanın sağır iki oğlu ve on iki yaşında bir kızı olub ... vesâyeten donanma-yı humâyûnumda ve Sakız'da ve İstanbul'da olan emlâk vesâir nukûd ve eşyâsı zayi' ve telef olmamağçün dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû ve ta'yin olunan kassam kâtibi ma'rifetiyle tahrir ve defteri gelüb ... humâyûnum oluncaya muhallefâtını hıfz olunmak üzere sâdır olan hatt-ı humâyûn şekvetmakrûnum mûcebince donanma-yı humâyûnumda ve Sakız'da olan emlâk ve eşyâsı tahrir ve defteri gönderilmek üzere emirü'l-ümerâi'l-kirâm kapudanım olan Abdülfettah dâme ikbâlehûya ve Sakız kadısına emr-i şerîfimle tenbih-i humâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin müteveffâ-yı merkûmun İstanbul'da ve etrâfında olan emlâk vesâir nukûd ve eşyâsı her ne ise kapucu başı mûmâ-ileyh ve me'an ta'yin olunan kassam kâtibi ma'rifetiyle tahrir ve defterin ... der devlet medârıma irsâl ve tekrâr emr-i şerîfim varınca muhallefâtını hıfz itdürüb bir nesneyi zayi' olmamak üzere tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

653/2327 Vefat Eden Kapudan Hüseyin Paşanın Mirasının Sahiplerine

Ulaştırılması

Cezayir beglerbegiliği pâyesiyle bi'l-fi'il kapudanım olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya ve Sakız kadısına hüküm ki

Kapudan-ı sâbık müteveffâ Hüseyin paşanın sağır sağır iki oğlu ve on iki yaşında bir kızı ... donanma-yı humâyûnumda ve Sakız'da ve İstanbul'da olan emlâk vesâir nukûd ve eşyâsı zayi' ve telef olmamağçün dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû ve ta'yin olunan kassam kâtibi ma'rifetiyle tahrir ve defteri gelüb ... humâyûnum oluncaya muhallefâtını hıfz olunmak üzere sâdır olan hatt-ı humâyûn şekvetmakrûnum mücebince donanma-yı humâyûnumda ve Sakız'da olan emlâk ve eşyâsı tahrir ve defteri gönderilmek üzere emirü'l-ümerâi'l-kirâm kapudanım olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya ve Sakız kadısına emr-i şerîfimle tenbih-i humâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin müteveffâ-yı merkûmun İstanbul'da ve etrâfında olan emlâk vesâir nukûd ve eşyâsı her ne ise kapucu başı mûmâ-ileyh ve me'an ta'yin olunan kassam kâtibi ma'rifetiyle tahrir ve defterin ... der devlet medârıma irsâl ve tekrâr emr-i şerîfim varınca muhallefâtını hıfz itdürüb bir nesneyi zayi' olmamak üzere tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül)

654/2328 Kürek Cezası

Kâimmakâm paşaya ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Niko veled-i İstefan nam zimmi haydud eşkıyâsının refâkâtinden olub bi'l-fi'il Rumili kadı'askeri olan mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahu te'âlâ fezâyilehunun i'lâmı mücebince refİKası şer'le katl olunub mesfur zimmi sefinede küreğ'e vaz' olunmak iktizâ itmekle küreğ'e vaz' olunmağın fermân sâdır olmadıkça ıtlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

654/2329 Kapudan Abdulfettah Paşa'ya Hilat Gönderilmesi Ve Bazı

Görevlendirmeler

Cezayir beglerbegiliği pâyesiyle kapudan olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya hüküm ki

Yaradan Allahu te'âlâ kapudan olan Hüseyin paşa fevt olmağla sen müddet-i medîd tüccâra keşb ve güzâr idüb ricâl-i deryânın emekdâr ve kârgüzârı olduğun ecilden Cezayir beglerbegiliği pâyesiyle deryâ kapudanlığı sana tevcih ve senden vüfur-ı gayret ve kemâl-i sadâkat ile hidmet me'mul olmağla hakkında ... idüb hassa hal'-i kâhire-i mâlikânemden ber-

sevb-i hil'at-ı mûresu'l-behçet-i sultânî 'inâyet ve ihsânım olmağla (Boş) zîde mecdühû ile irsâl olunmuşdur vusulünde 'avatıf-ı seniyye-i peyderşahânemden 'inâyet ve ihsânım olan hil'at-ı kâhire ve kisve-i zâhiremi... istikbâl ve iktisâ idüb me'hiret ve meyâhet eyledikden sonra kapudâna kalyon kapudanlarından birini vekâleten nasb ve ta'yin ve sen kendin baştarde-i humâyûnuma süvâr donanma-yı humâyûnumun tanzîm-i umûr-ı cumhurunda bezl-i iktidâr idüb bi tevakkufullahi te'âlâ ümerâ-yı deryâ vesâir donanma-yı humâyûnum ricâlinin rusâmıyla etrâf ve ittihâya 'ale'l-ittifak ... olarak vesâir donanma-yı humâyûnum sefineleriyle rûz-ı kasımda gelüb tersâne-i 'amiremde mevcûd bulunub ve selefîn müteveffâ Hüseyin paşaya bundan akdem tenbih-i humâyûnum olduğu üzere çekdirileri ve kalyonların tersâne-i 'amireme 'avdet itdikden sonra Akdeniz'de ba'zı mahallerde mekin-i kemin-i mekidden olub sefâyin-i tüccâr vesâir ashâb-ı esfâre îsal-i hasâret iden korsan gemilerinin def'-i mazârı ikzâ-yı murâd-ı humâyûnum olmağla fermânım olduğu üzere bu husûs için alıkoyacağın beş kıta' kalyon ziyâde müretteb ve ... olub inşallahu te'âlâ Foça limanında bağlayub ... ve takımların gördükden sonra bahr-i sefidde iktizâ iden mahalde ... ve güzâr idüb eğer zümre-i tüccâr vesâir ihtiyâr-ı esfâr iden sefâyin-i müslîmîni korsan eşkıyâsından hıfz u hırâsetinin ve eğer ol-mâkule eşirânın geminkâhlarından ve ... haberdâr olub hüsn-i tedbir ile medâlik-i mekinet-i merâkıblarını mekûr-i nisâr kahr u hasâr eylemeğin tarafına istihâle-i efkâr ve istişâre-i merre-i ... evvelâ ... ile istisvâb olunan vech-i vecîbe üzere alıkoyacağın kalyonlara tevsiye ve muhkem tenbih ve tekid idüb hâsılı dananma-yı humâyûnum müretteb olan umûrun küllisine ibkâ-yı levâzım basîret ve icrâ-yı merâsim gayret ve hamîyyet eyleyüb mes'a-i cemile vücûda getürmeği bezl-i bât ve tûvân eylesin şöyle bilesin. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

655/2330 Urban Eşkîyası İle Mücadele

Şam vâlisi ve mirhacı vezir Arslan paşaya hüküm ki

Bundan akdem 'urban eşkıyâsı ihtiyâr-ı tarîk-i ... ve hüccâc-ı müslîmîne îsal-i mazarrat ... ve emvâleriyle fesâd ve şekâvete cesâret itmeleriyle ol-etrâf ve ittihânın ahâlîsi eşkıyâ-yı merkûmeye zahire virmemek üzere emr-i şerîfimle tenbih ve tekid olunmuşdu hâlâ 'urban eşkıyâsı geçen sene ve bu sene hüccâc-ı müslîmîni gasb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâların Şam ve havâlisinde ba'zı mahalleride fûruht ve zâhire ile mübâdele eyledikleri i'âm olunub ol-mâkule 'urban eşkıyâsından emvâl ve eşyâ alınub ve mezbûrlara zâhire bey'ine kat'at rızâ-yı humâyûnum olmamağla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde geçen sene ve bu sene hüccâc-ı müslîmînin emvâl ve erzâkın gasb ü gâret iden eğer eşkıyâ-yı mezbûreden ve eğer bir 'urban eşkıyâsından Şam ve Havran vesâir ol-etrâf havâlisinde min-ba'd emvâl ve eşyâ bey' ve şîrâ olunmayub ve mübâdele tarîkiyle fûruht ile âhar vecihle eşyâ bey' ve zâhire

virilmeyüb vesâir vücuh-ı ... dahi bir nesne ile ... itdirilmemek üzere ol-diyâr ve ... ahâlîsine muhkem tenbih ve tekid ve bu vecihle eşkıyâ-yı merkûmeye zaruret ve müzâyâka virmeği kemâl-i mertebe tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

655/2331 Suret

Bir sûreti Mısır vâlisine Mısır Kahire vesâir ol-etrâf ve havâli için.

655/2332 Suret

Bir sûreti Haleb vâlisine monlasına Haleb vesâir ol-etrâf ve havâli için.

655/2333 Suret

Bir sûreti Kudüs-i şerîf ve Gazze sancakları mutasarrıflarına ve Kudüs-i şerîf ve Gazze ve Remle kadılarına Kudüs-i şerîf ve Gazze vesâir ol-etrâf ve havâli için.

655/2334 Suret

Bir sûreti Şam şeyhi ahâlîsiçün

655/2335 Edirne İle İstanbul Arasındaki Yerlerde Olan Eşkîya İle Mücadele

Edirne'den İstanbulâ varınca yol üzerinde kadılara ve kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârı ve 'ayân-ı vilâyet ve iş erlerine ve ... ve ... ve Çatalca ve ustalarına hüküm ki

Tekfurdağı tarafından birkaç nefer kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsı İstanbul'a doğru gitdikleri istima' olunmağla mezbûrlar bi eyyi'l-hâl ahz ve ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle kayd ü bend ile divân-ı humâyûnuma ihzârlariçün yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Ağustos 1701)

655/2336 Borçlu Kişinin Borcunu Ödedikten Sonra Serbest Bırakılması

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Sâbıkân Asitane kâimmakâmı Yusuf paşa kethüdâsı Ahmed İstanbul'da ba'zı kimesneleri iğfâl idüb menzîl alacağım deyu ... akçelerin alub hâlâ Edirne'ye geldüğü istima' olunmağla ta'yin olunan çavuş mübâşeretiyle İstanbul'a ihzâr olunub ashâb-ı hukukun hakları şer'le istirdâd olundukdan sonra ıtlâk ve fîmâ-ba'd hânesinde kendü hâlinde olmak üzere mülk virilmek için yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

655/2337 Reayaya Kötü Davranan Mustafanın Fethülislam'dan Kovulması

Fethülislam kadısına hüküm ki

Vidin hassı voyvodası olan Ali gelüb havâss-ı mezbûre karyelerin min külli'l-vücûh serbest olub hâriçden bir vecihle dahl olunmak icâb itmez iken Fethülislam'da sâkin Mustafa beg ben muhâfızım deyu hass-ı mezbûr umûruna bilâ-emr-i şerîf müdâhele idüb mahsul-ı hassa gadr eyledüğünden gayrı re'âyâ fukarâsına hilâf-ı şer'-i şerîf te'addi ve tecâvüz eyledüğün bildürüb re'âyâ fukarâsı ... hâl olmak için mezbûr Mustafa Fethülislam'dan ref olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

656/2338 Delonya Sancağında Olan Bazı Kalelerin Askerlerinin Görevlerini Gereği Gibi Yapması

Ber vech-i arpalık Delonya sancağına mutasarrıf olan Eyyüb dâme ikbâlehûya hüküm ki

Delonya sancağında olan kal'aların ba'zıları ... ve ba'zısı ... ve benderlerinde vâki' olmağla neferât kendü hava ve heveslerinde olub ba'zıları terk-i kal'a ve terk-i hidmet ve ekseri nâ-mevcûd oldukları i'lâm olunmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde livâ-yı mezbûrda vâki' olan kal'a ve palanka neferâtına muhkem tenbih ve tekid eylesin ki me'mur oldukları üzere leyl ü nehhâr kal'anın hıfz u hırâsetinde vesâir hidmet-i lâzîmelerinde bezl-i makdûr eyleyeler şöyleki ba'de't-tenbih mütenebbih olmazlar ise mevcûd ve nâmevcûdların yoklanmak için bundan sonra mahsûs ve müstakîl mübâşirler gönderilüb yoklandırılır heva ve heveslerinde olub terk-i kal'a ve terk-i hidmet idüb nâ-mevcûd olanların dirlikleri âhardan müstehakına tevcih olunmağla iktifâ eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişân sâdır olmuşdur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

656/2339 Kalebend Cezası

İtlâklariçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

... kadısına ve Selanik Kal'asında yeniçeri zâbıtı Haseki Abdullah zîde mecdühûya ve Selanik Kal'ası dizdârı olan (Boş) zîde ... hüküm ki

... kazâsı sâkinlerinden yeniçerilik iddi'asında olan Mehmed ve Mehmed oğlu dimekle ma'ruf Hüseyin nam şakîler kendü hâllerinde olmayub sukînde alet-i harb ile 'alenen şîrb-i hamr ve ahâlî-i vilâyetden ehl-i 'arz müslîmînlerin darb ve mecrûh ve ba'zılarının mal ve erzâkların nehb ü gâret ve 'avret ve oğlanlarına hilâf-ı şer'-i şerîf te'addi ve tecâvüz oldukları sen ki ... kadısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'arz itmekle mezbûrları 'ala eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb keyfiyet hâlleri bî-garez müselmanlardan tefahhus ve suâl idüb fi'l-vâki' 'arz olunduğu üzere ise üzerlerine şer'an sâbit ve zâhir olan mevâd sicil ve hüccet olunduktan sonra salâh hâllerin

zâhir olunca mezbûr şakîlerin Selanik Kal'asında muhkem kal'a-bend idüb mâdâm ki itlâklariçün fermân sâdır olmadıkça sebilleri tahliye olunmaya deyu dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerim ağası olan Mehmed ağa dâme 'ulüvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

656/2340 Borçlu Ölen Tunus Dayısının Borcunun Araştırılması

İstanbul kâimmakâmına hüküm ki

Tunus dayılarından Sabak dimekle ma'ruf dayı mahruse-i İstanbul'da tâliben ... Allahu te'âlâ bir câm'i-i şerîf binâ eylemek üzere İstanbul'da sâkin ... el-Hâc Yunus nam kimesneye on iki bin altun virüb lâkin mezbûr dayu fevt olub meblâğ-i merkûm mezbûr el-Hâc Yunus'un zimmetinde kaldığı i'lâm olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından (Boş) zîde kadrühû ma'rifetiyle husûs-ı merkûmu teceessüs ve sahîh üzere 'arz eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

657/2341 Kumkapı'da Büyük Yangında Yanan Kilisenin Yeniden İnşa Edilmesi

İstanbul kâimmakâmı vezir Osman paşaya hüküm ki

Moskov çarının der devlet medârımda olan büyük elçisi Duka Dimitriyus Mihayloviç Gulichen 'arzuhal gönderüb mahruse-i İstanbul'da Kumkapı kurbunda Çadırcı Ahmed mahallesinde vâki' feth-i hâkâniden berü ehl-i zimme Rum re'âyâsının yedlerine terk olunan Aya Kiryaki dimekle ma'ruf kilise mukaddemâ vâki' olan ihrâk-ı 'azimde muhterik olub eser-i binâdan bir nesne kalmayub sarf 'arsa-i hâliye hâlinde kalduğun bildürüb ol-bâbda hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğin mes'a-i şer' olduğu mertebe şer'le keşf olunmak içün yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

657/2342 Kürek Cezası

Hasan itlâk olunmuştur. Fî eva'ili L sene 113. (1-10 Mart 1702)

Hasan bin Ahmed sahte fermân ve Hüseyin bin Abdullah sahte cizye evrâkı tahrîr ve Hüseyin ve Ali nam kimesneler 'atik ... olub mukaddemâ mezbûr Ali'nin bir eli kat' olunmuşken yine töhmet-i sirka ile ahz olunub ve seyyid Ali katl olunduğu Rumili kadı'askeri tarafından ve Bosnevi Ali katl olunduğu Edirne kadısı tarafından hüccet-i şer'ie olunub ve Kara Ataş nam zimmi şerefü'l-İslâm ile müşerref olub ismi Hızır ... olunmuşken yine ... ve katl olduğu Rumili kadı'askeri tarafından i'lâm olunub ve Mustafa nam kimesne Rodoscuk kazâsına tâbi' olan Eylanarve nam karyeden olub bir adem katl eyledi deyu ahz ve Ivez nam

kimesne beytü'l-malcinin kâtibini katl eylediği hüccet-i şer'îye olunub ve İbrahim silâhdâr kâtibi Ahmed'in ... katl eyledi deyu ahz olunub Edirne zindanında habs olunmalarıyla sen ki vezir müşârün-ileyhsin zikr olunan on nefer töhmetleriyle tersâne defterine kayd ve kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem zindanına vaz' ve habs olunub fermân-ı hümayûnum sâdır olmadıkça min ba'd ıtlâk olunmamak için yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

657/2343 Sürgün Cezası

Yenice Kızılağaç nâibine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi' nefsi-i Yenice karyesinin 'ulemâ ve sulehâ vesâir fukarâsı meclis-i şer'e varub karye-i mezbûrede sâkin İbrahim bin Musa nam kimesne nâ-mahrem olan kimesnelerin tarafında götürüb saz çaldurub ... zevcesine ... itdürüb bunun emsâli ... olmağla bundan akdem birkaç def'a taraf-ı şer'den tenbih olunmuşken mütenebbih olmayub yine vech-i meşrûh üzere su-i hâl üzeere olduğu meclis-i şer'de ikrâr ve i'tirâf itmeğin mezbûr İbrahim zevvesi Ümmü karye-i mezbûreden ihrâç olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek ricâsına ... eylediklerin 'arz eylediğin ecilden karye-i mezbûreden şer'le ihrâç oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

657/2344 Hapis Cezasından İtlak

İstanbul kâimmakâmına ve mollasına hüküm ki

Sarraf tâifeisnden Ker ve Yorgor nam zimmiler gelüb ba'zı kimesnelere birer mikdâr akçe deynleri olmağla deynlerin virmeğe râzılar iken dâinleri mezbûrlar rağbet itmeyüb ... mutâlebe ve iki buçuk seneden berü zindanda ... habs itdürüb gadr itmeleriyle şer'le kefilleri alunub ıtlâk oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Eylül 1701)

658/2345 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili

Mücebince 'amel oluna deyu 'unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuştur.

İstanbul kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüb mahmiye-i İstanbul'da küçük câm'î kurbunda Küçük Mustafa paşa mahallesi ahâlîsi meclis-i şer'-i şerîfe varub mahalle-i mezbûrede vâki' etmekçi fırınında ikişer bin nan harcı tabh olunagelüb lâkin ahâlî-i mahall-i mezbûra nan hassı ilhasına eşed ihtiyâcı ile muhtâç olmalarıyla fırın-ı mezbûrda nan sâir nan hassı ilhas tabh idenler işledükleri ... üzere nan hassı işlemek fukarâya her vecihle ... olmağın vech-i meşrûh üzere nan hassı ilhas tabh olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâsına ilmühaberiyle 'arz

eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere nan hassı ilhas tabhına muhâlefet olunmamak için yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

658/2346 Kürek Cezası

Asitane kâimmakâmına ve tersâne-i 'amire kethüdâsına hüküm ki

Pravadi kazâsına tâbi' Hasım dede nam karyede sâkin Hasan oğlu Mehmed nam kimesne iki nefer refikiyle yine kazâ-i mezbûra tâbi' Anbarlık nam karyede Sarı Ivez nam kimesnenin ... Tatarbınarı kazâsı sükkânından Ali bin Yan beg nam Tatar'ın yatağın basub demir topuz ile sol kolun darb ve mecrûh ve on beş guruş kıymetli bir bargir ve beş guruş kıymetli bir kılınc ve beş guruş kıymetli bir çuka çakır ve bir guruş kıymetli bir kalpağın gasb itdüğü meclis-i şer'de muvâcihesinde şer'an sâbit olmağla mezbûr Mehmed'in keyfiyet ahvâli civârında olan kurâ ahâlisinden istihbâr olundukda kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsından olub bu makule fesâd 'adet-i müstemiresi olduğun hem fikir ihbârlarıyla hüccet olunmağın sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezkûr Mehmed kürek çekmek üzere tersâne-i 'amirem zindadına vaz' olunub emr-i şerîfim sâdir olmadıkça ıtlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

658/2347 Tatarpazarı Kazasında Eşkîyalık

Tatar bazarı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Aslahanlı nam karye sâkinlerinden Merço nam zimmi 'arzuhal idüb haydud eşkıyâsından Karsto veled-i Panço ve Dubre veled-i Dirağoy ve diğer Karsto veled-i Yuvan ve karye-i mezbûreden Yuvan veled-i Betko ve kazâ-i mezbûra tâbi' Manzeli nam karyeden Çavkar oğlu İstoyan nam şakîler hevâlarına tâbi' üç nefer haydud eşkıyâsıyla bin yüz (Boş) senesinde nısfü'l-leylde bunun karye-i mezbûrede vâki' menzilin basub kendüyü ahz ve bend ve menzili içinde olan akçe vesâir emvâl ve erzâkın nehb ü gâret ve göğsün dağlayub fesad ve şekâvet eyledikden sonra mezbûrûn zimmiler Tatar bazarı sukînde kalpak ve barut ve kurşun alurler iken ahz olunub istintak olunduklarında merkûm ... evin basub emvâl ve erzâkın ahz ve kendüye ateş ile dağlayub şekâvetin ikrâr ve i'tirâf eylediklerinden gayrı ahvâlleri şer'le tefahhus olundukda mezbûrlar takrîr ve te'dib ile ıslâh olunur makulesinden olmayub her biri sa'y-i bi'l-fesâd fi'l-'arz oldukları bî-garez müslîminin 'alâ tarîkü'ş-şühedâ ihbârlarıyla hüccet olunmağın hüccetin mûcibi mazmûnunda mezkûr olan beş nefer haydudun sağ elleri ve sol ayakları kat' olunmak lâzım geldüğün Rumili kadı'askerim olan mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahu te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmeğın mevlânâ-yı müşârün-ileyh i'lâmı mûcebince mahallinde şer'le lâzım gelen cezâların tertib olunmak için yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

658/2348 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili

İstanbul kâimmakâmına ve monlasına hüküm ki

Mahruse-i İstanbul'da vâki' has vakfı etmekçi tâifesi 'arzuhal ider mahruse-i mezbûrda çörekçi tâifesi kadîmü'l-eyyâmdan bu âna gelince çörek ve halka ... ve ... işleyüb kat'a nan tabh idegelmiş değiller iken hâliyâ kanâ'at itmeyüb kadîme mugâyir ikişer bin ve dörder bin nan tabh idüb fırınlarının tevtettülüne ve kâr ve... noksan tertib ba'is oldukların bu bâbda yedlerinde hüccet-i şer'îye ile olduğun bildürüb mücebince 'amel olunub kadîme muhâlif te'addileri men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden muhdes olanlar men' oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

Sâdır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki vezir müşârün-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin çörekçi tâifesine muhkem tenbih eylesesin ki fırınlarında kadîmisi üzere çörek ve halka ve ... tabh idüb min ba'd nan tabh eylemeyeler ve itdürmeyüb men' ve def' eylesesin.

659/2349 Ziyab Nehri'nin Seddi İçin Lazım Olan Malzemelerin Tedariki

Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Bi 'avnillahi te'âlâ nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi için tedârik ve ihzâr olunub mukaddemâ ... kalan şeranbu kazıkları ile bundan akdem mâliye ve divân-ı hümayûnum taraflarından sâdır olan evâmir-i şerîfim mücebince taht-ı eyâletinden ve Maraş dağlarından kat'i fermânım olan şeranbu kazıkların ve emvâc ve Kerâste vesâir her ne ise mu'accelen itmâm ve ikmâl ve ber vech-i ... mahalline irsâl ve isâl için mukaddemâ dahi emr-i şerîfimle tenbih ve tenbih olunmuşdu vech-i meşrûh üzere fermânım olan Kerâstenin bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem Ana iskelesine isâli ehemmiyât-ı mühimden olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim varduğu gibi asla ta'lil ve tereddüd eylemeyüb mükemmel ve müretteb kapun halkı ve yarar ve güzîde ve tüvânâ ve müstevfi ademlerin ... tedârik ile bi'n-nefs kendün gidüb veyâhud küllisini tedârik ile kethüdânı gönderüb hâsılı vech-i meşrûh üzere tedârik ve ihzârı fermânım olan Kerâste her ne tarikle mümkün ise bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem Ana iskelesine isâl ve Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edamallahu te'âlâ iclâlehûnun tarafından kabzına me'mur olana teslim olunmağa bezl ve say' ve kudret eylesesin mukaddemâ mâliye ve divân-ı hümayûnum tarafından serefyafte sâdır olan evâmir-i şerîfim mücebince bu Kerâsteler yerlû yerinden kaldırılıub mahall-i me'mura isâl ve teslimi 'uhde-i himmetine maksuddur vakti ile mahalline irişdürmeğe himmet ve sarf-ı kudret eylemek bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

659/2350 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Borcu

Sâbıkân Mısır muhâfızı Hüseyin paşaya hüküm ki

Sen ki müşârün-ileyhsin hâlâ Mısır vâlisi vezirim Mehmed paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû ile mâbeyn hesâbınız bundan akdem Mısır Kahire'de cümle ümerâ ve yedi ocak ağaları kethüdâları ve ehl-i divân ve ihtiyârları vesâir müşâhid ve 'inâyetleri muvâcihelerinde Mısır muhâsebesi defterleri zabt ve bütün Mısırîye üzere hak ve 'adl üzere görüldükde zimmetinde irsâliye hazînesinden yüz seksen beş kise ile yedi bin yigirmi yedi pâre ve yine irsâliye malından kalyonlar mevâcibi için ta'yin olunub edâ eylemedüğünden zimmetinde iktizâ iden üç yüz otuz dokuz kise ile on dört bin beş yüz kırk pâre ve kilâr-ı 'amirem zâhiresi bahasından elli kise ile on dokuz bin elli beş pâre ve barut bahasından dahi on sekiz kise ve selefin İsmail paşadan sen alub mahallerine tefvîz ve edâ eylemedüğün mevâddan şudhûd-ı hutâb Abdullah efendi kesrinden kırk kise ve zamanında göndermedüğün haremeyn-i şerefeyn galâl nevli ve ücreti iştirâsından dahi kırk altı kise ile tokuz bin iki yüz altmış tokuz pâre ve Şeyhülmevari karyeleri mîrîsinden dahi otuz tokuz kise ile dört bin iki yüz elli bir pâre ve yüz tokuz ve on seneleri kilâr-ı 'amirem zâhiresi bahası ve is'ar-ı zindeliğinden iki yüz yigirmi beş kise ile altı bin beş yüz seksek pâre ki cem'an tokuz yüz kırk dört mîrî kise ile on bin üç yüz yigirmi yedi pâre zimmetin icâb eylediğinden ma'ada on bin sekiz yüz elli bir akçe terfîyât-ı askerî için deynin dahi zuhûr eylediği mukaddemâ hüccet-i şer'îye olunub ve zikr olunan tokuz yüz kırk dört kise ile on bin üç yüz yigirmi yedi pâreden iki yüz elli Mısırî kisesin sâbık kethüdân olan Yusuf Asitane-i sa'adetimde edâya taahhüd ve hüccet-i şer'îye virilmişken bu tarafa geldikde hesâb-ı merkûmeden bize gadr oldu deyu bahane ve müteahhid olduğu akçeyi edâ tekayyüd itmekle Mısır'ın ruznamçe defterleri ile ruzname halifesi bu tarafa ihzâr ve hesâbınız tekrar divân-ı hümâyûnda görülmek üzere fermân-ı 'alişânım sâdır oldukda hesâbı merkûmede sana bir tarikle gadr olunmayub hak ve 'adl üzere görüldüğün bi'l-cümle ümerâ ve yedi ocak ağaları ve kethüdâları ve ihtiyârları ve şehâdetleriyle bir def'a dahi hüccet-i şer'îye olunub muhasebe-i mezbûrenin mûmzî ve mahtum defterleriyle ruznamçe halifesi bu tarafa gelüb yedinde zabt olan mefrudât defterlerin baş defterdârım ruznamçeci ve baş muhasebeci vesâirlerin muvâcihelerinde görüleb ve kethüdân mezbûr Yusuf'un mahzarında madde madde kırâ'at olundukda mezbûr Yusuf mukaddem olan müdde'asını beyâna kadir olamayub hesâb-ı merkûmenin istikâmeti zâhir ve nümâyân olduğundan ma'ada mukaddemâ edâsına mütekarrior olduğu iki yüz elli kise için virdüğü hücceti dahi kadı'askerlerim huzûrunda ikrâr ve i'tirâf ve imzâ olundukdan sonra yine edâsına izhâr-ı 'acz itmekle meblâğ-i mezbûr dahi senin zimmetinde zuhûr iden akçelerden olmağla bâlâda mestûr olduğu üzere min haysü'l-mecmu'

tokuz yüz kırk dört Mısırî kise ile on bin altı yüz yigirmi yedi pâre ... deynin olduğu mübeyyin ve müstehak olmağın meblâğ-i mezbûrun 'alâ eyyi'l-hâl senden tahsili lâzım gelmiştir imdi emr-i şerîfim vusulünde 'akıbet emrini bir hoşça tedbir ve tefekkür eylesin mukdaddemâ mahruse-i Mısır'da bu kadar ümerâ ve ehl-i divân mahzarında hesâbınız madde madde hak ve 'adl üzere görölüb ve iki def'a hüccet olunub ve hesâb-ı merkûmede bir dürlü şâibe-i gadr olmaduğuna Mısır kadısı ve cümle ümerâ-yı Mısır ve 'ulemâ ve sulehâ vesâir ehl-i divânın defa'atle arz u mahzarları geldiğinden ma'ada mahruse-i Mısır'dan muhasebât defterleriyle ruznamçe halifesi götürölüb bu tarafda dahi hesâb-ı merkûmenin istikâmeti âşikâre olub bâ-husûs zimmetinde icâb iden bu kadar terfiyât deyunu dahi halefin Mehmed paşaya havâle olunub ve iki senelik ceyb-i hümâyûn hazînesiçün dahi meskûn olunub sana ne mertebe tevsî' dâire-i merhamet olunmuştur fikr eylüyüb 'aklını başına cem' eylesin hâsılı ahir kelâmdır bundan sonra dahi izhâr-ı 'aciz ve irâd-ı ağrâz ve ihbe ile gazâb-ı hüsrevânemden halâs olmak kıyâsında olmayub 'alâ eyyi'l-hâl zimmetinde icâb eyleyen tokuz yüz kırk dört Mısırî kise ile on bin altı yüz yigirmi yedi pâreyi varan mübâşire edâ eylesin bundan sonra dahi bir türlü gadr ve bahane ile fermân-ı hümâyûnuma muhâlefetin zâhir olur ise katl olunursun âna göre basîret-i tam ile hareket eylemeğın bâbında hatt-ı hümâyûn şekvetmakrûnum mücebince fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

660/2351 Set Yapılması İçin Gereken Malzemelerin Tedariki

Mısır vâlisine hüküm ki

Diyâr-ı celiletü'l-asâr Mısır Kahire mühlâkâtından bender-i İskenderiye ile Reşid beyninde vâki' olub bundan akdem talâtum-ı emvâc-ı bahrdan münhedim ve meskur olan seddin müceddeden binâsı lâzım ve mühim olmağla ednâ ... ve iscâr ile binâ olunmak üzere iktizâ iden Kerâste Asitane-i sa'adetinden tedârik ve mîrî kalyonlara tahmil ve irsâl ve hâlâ ol-tarafa varub deruhte olub lâkin sedd-i merkûmenin yeri emin ve evtâd ile ... imkân olmayub ... binâyâ muhtac olduğu 'arz u mahzarlarıyla i'lâm olunduğundan ma'ada sen ki vezir müşârün-ileyhsin Kerâste-i merkûmenin ol-tarafa vusulünden mukaddem ... olmak sedd-i merkûmenin binâsına tarafından mübâşeret olunmağla emr-i şerîfim vusulünde sedd-i mezbûr içün bundan adem Asitane-i sa'adetinden mîrî kalyonlar ile gönderölüb hâliyâ varub ol-tarafda mevcûd olan Kerâsteyi murâf'a-i şer'le fûruht ve hâsıl olan bahası sedd-i mezbûreye harca ve masraf idüb inşallahu t'âlâ mukaddema mübâşeret eyledüğün üzere ... olmak üzere sedd-i mezbûru binâ ve Kerâste-i mezbûrun bahasından gayrı Mısır'dan akçe sarf olunmamak üzere bir gün evvel teknil ve itmâmına ihtimâm idüb senden me'mul olunduğu üzere hüdemât-ı penderîde vücûda

getürmeği dikkat-i tam eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

661/2352 Vezir-i Azama Ait Has Topraklarının Vakfedilmesi

... kadısına nâibine hüküm ki

Havâss-ı hümayûnumdan Hüdavendigâr sancağında ... nâhiyesinde vâki ... mukâta'ası kara ve kararğı müştemilât ve mütekarar'anıyla düstûr-ı ekrem müşir-i efhâm nizâmü'l-'âlem nâzimü'l-menâzimi'l-ümem vezir-i a'zâm Hüseyin paşa edamallahu te'âlâ iclâlehu mahrûse-i İstanbul'da Sarraçhane kurbunda müceddeden binâ ve ihyâ eyledikleri dârü'l-hendeselerine vakf eylemek üzere bundan akdem hatt-ı hümayûn şevketmakrûnumla ... ve temlik ve defter-i icmâl ve mufassalda mahaller vech-i meşrûh üzere tashim olunub lâkin mukâta'-i mezbûre kurâ ve mezâr 'atik hudûdu tecdid ve re'âyâ ve ... müştemelât ve mütekarar'an ki müceddeden tahrir olundukda yaylak kapudağdır cebel zehbandır ... karye güzde ve yaylakdır ... karyedir kışlak ve yaylakdır ... karye ... mukâta'a-i mezbûrenin kadîmden me'an zabt olunan mülhâkayden eylemek esnâ-yı tahrîrde sehven hâriç kalmağla zikr olunan yaylaklar ekser ... mukâta'asının mülhâkatinden olmak üzere bin yüz on üç senesi şehir-i reb'iu'l-âhîrinin altıncı gününden defter-i icmâl ve mufassal defter evkâfî nişancı kalemiyle ... olunub sûret-i icmâl virilmek mücebince müşârün-ileyh evkâfî tarafından siyâta itdirilmek bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

661/2353Mekke ve Medine'nin Yiyecekleri İçin

Fermân-ı vâcibü'l-ımtisâlin mücebince 'amel idüb inşallahu te'âlâ bu sene-i mübarekede dahi gerek mîrî ve gerek ... galâtın tamamen irsâline tekayyüd eyleyüb hilâfdan begâyet ihtirâz eylesin deyu 'unvânına hatt-ı hümayûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisine hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin eşref-i mâ'in ve ... mevâtın olan Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ahâlisinin mahruse-i Mısır Kahire'den beher sene mu'teberi'l-irsâl olan galâlları husûsunda tekayyüd-i tam ve ihtimâm hâlâ kelâm idüb dâhil-i ... olan bin yüz on bir senesi galâlını bi't-tamam ve'l-kemâl ... olmak üzere tedârik ve tekmil ve sefâyine tahmil ve irsâl ve mahallerine varub vâsıl olub ashâbına tevsi' ve taksim olunduğuna mahallerinde 'arz u mahzarlar gelüb menzûr-ı hümayûnum olmağla hidmetin meşkur olmuştur berhudâr olasin ancak galâl-ı mezbûreyi nakl iden sefâyın Una'dan 'avdet idüb gelürken muhâlif-i hevâ ve galeyân ... bir kıt'a mîrî ve bir kıt'a tüccâr sefinesi gark olunduğundan ma'ada sekiz kıt'a sefâyın mîrî ve evkâf bender-i Süveyş'e karib mahale gelmişken yine muhâlefet hevâ ile Tur limanına

düşüb eline ... kalmak ihtimâli olduğu istima' olunub bu takdir ile galâl-ı haremeyn bu sene-i hümârekelede tamamen irsâline tarîk-i ihtimâm ve ihtiyât mera'at olunmak iktizâ itmekle imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu husûsda şimdiden ... olub Allah hıfz eyleye zikr olunan sekiz kıt'a sefâyin liman-ı mezkûrda ... kalmak ihtimâli olur ise bender-i Süveyş'de mevcûd olan eğer mîrî ve eğer vakf ve eğer tüccâr sefinesi bahr-ı takdir olursa galâl-ı haremeynden gayrı bir nesne tüccâr ... ve bir ferdin eşyâsı tahmil olunmamak üzere zabt ve hıfz itdürüb bi 'avnillahi te'âlâ eğer Mekke-i Mükerreme ve eğer Medine-i Münevvere ahâlîsinin bin yüz on iki senesi galâllarını tamamen ve kâmilin gönderilüb sene-i sâbıkada vücûda gelen gayret ve himmetini bu sene dahi zuhûra getürüb ... ve beytü'l-harâm ve mecâvet-i ravza-i hazret-i seyyidü'l-enâm olan ahâlî-i haremeyn def-i müzâyâkaları inka-i emr-i kifâyetlerine bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eylesin yüz on bir senesinden birkaç seneden berü istilâfını müyessser olmadık böyle bir hizmet-i celileye muvâkıf oldun bu sene de ol-vech üzere 'azimet ve himmetine kemer-bend gayret olub ... eyleyüb 'avn hakkıyla eğer sefâyin-i mezkûre ... halâs olub gelüb bender-i Süveyş'e dâhil olur ve eğer minvâl-i meşrûh üzere başka tedârike muhtâc olur ... bu hattı cemilin tedârik-i esbâb-ı tekmil ile tekayyüd ve ihtimâm üzere senden me'mul-ı hümâyûnum olduğu üzere mes'a-i cemile vücûda getürmeği cedd-i mevfûr ve say'-i bî-kusur eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

662/2354 Köy sancak beyinin emre itaatsizlik etmesi ve özür ve affı

Ber vech-i arpalık Köy sancağına mutasarrıf olan Ali paşaya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sene-i sâbıkada mükemmel kapun ve 'aşiretin ahâlîsi ile kalkub Bağdad'a varub Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşa edamallahu te'âlâ iclâlehûnun re'y-i savâbdidi ile hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmak üzere Basra seferine me'mur olmuşken gitmeyüb tahlif eylediğinden müstehak-ı i'tâb olmuşdun hâlâ mektûbun gelüb ba'zı 'avârız-ı esbâb tahalli ile vehme düşdüm deyu ba'zı me'aviz irâdıyla cürmünden ist'ifa eylemişsin eğerce bu makule kusur ve ... için irâd olunan agraız-ı candan sâbıka isfâ değildir ammâ senden o serhadde sadâkatl ile sebkât iden hizmetin vesile ... merhamet olub inşallahu te'âlâ bu sene-i mübârekelede kapun halkın ve 'aşiretin ahâlîsinin yarar ve şeca'at şî'arlarından ziyâde adem cem'idüb kâbiliyetlü 'asâkir ile mu'accelen Bağdad'a varub Bağdad vâlisi vezir müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi üzere nehr-i Ziyab'ın sedd ü bendi husûsunda vesâir iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde sıdk-ı bend ile bezl-i kudret eylemek üzere cerâim-i sâbıkan karib 'avf-ı hümâyûnum olmağın imdi emr-i şerîfim vusulünde gözün açub ve 'aklını başına degşirüb müretteb ve mükemmel kapun halkı ve 'aşiretin halkından yarar ve kârgüzâr ve cem'-i kesir ile bir gün evvel kalkub güzîde ve kâbiliyetlü 'asâkir ile mahall-i mezbûra varub eğer nehr-i Ziyab'ın sedd ü

bendi ve eğer sâir iktizâ iden hüdemât-ı ‘aliyyemde vezir müşârün-ileyhin re’y-i savâbdidi üzere hülus-ı ve’l-ficân ile bezl-i bât ve tüvân idüb geçen sene vâki’ olan kusurunu bu sene cedd-i vüfur ile mütesenvir itmeğe bezl-i ... eylesesin amma bu sene dahi senden bir dürlü nâ-mülâyim hareket zuhûr idecek olur ise geçen sene vâki’ olan etvâr-ı ... icrâ-yı cezâsına illet-i mütegalibe olacağını dahi mülâhaza idüb âna göre ‘akılâne hareket ve eğer kapun lakından ve ‘aşiretinin ahâlîsinden güzîde ve kâbiliyetlü ‘asker ile bir gün evvel Bağdad’da bulunub kuzâ-yı mâfât ile sebep olur mes’a-i cemileye dikkat ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı ‘alişân sâdır olmuştur. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

662/2355 Köy Sancak Beyinin Emre İtaatsizlik Etmesi Ve Özrü Ve Affı

İşbu emr-i şerîf gitmeyüb ... olunmuştur.

Ber vech-i arpalık Köy sancağına mutasarrıf olan Ali paşaya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sene-i sâbıkada me’mur olduğun Basra seferine gitmeyüb hüdemât-ı ‘aliyyemden tahlifine ta’arruz-ı ağrâz-ı irâd ile ‘afv-ı hümâyûnum ricâ eyledüğün ecilden bundan akdem ol-serhadd-i mansurede gayret ve ihyâ ile zuhûr iden hüdemât-ı merhamet-i ‘afv-ı hümâyûnum olmağla inşallahu te’âlâ bu sene-i mübâreke kapun halkından ve kabâil ve ‘aşâirinden müstevfî adem ile ‘aceleten Bağdad’a varub Bağdad vâlisi vezirim Mustafa paşanın re’y-i savâbdidiyle hüdemât-ı ‘aliyyemde bulunub telâfi ... eylemek üzere cürmün kârib ‘afv olub fimâ-ba’d senden sadâkat ve istikâmet ile hidmet me’mul olmağla hâliyâ hakkında mezid-i ‘inâyet-i peyderşahânem ... olub hassa hal’-i kahire-i mâlukânemden sana ber sevb-i hil’at-ı mûresu’l-behçet-i sultânî ‘inâyet ve ihsânım olmağla (Boş) zîde mecühû ile irsâl olunmuştur vusulünde ‘inâyet ve ihsânım olan olan hil’at-ı kahire ve kisve-i zâhiremi ... ta’zim ile istikbâl ve iktisâ izhâr-ı mafhiret ve meyâhiret eyledikten sonra me’mur olduğun hüdemât-ı ‘aliyyemde ... gayret olub ve eğer bu sene-i mübâreke müretteb ve mükemmel kapun halkı ve kabâil ve ‘aşâirinden güzîde ve müstevfî adem ile Bağdad’a varub vezir müşârün-ileyhin re’y-i savâbdidiyle iktizâ iden hüdemât-ı ‘aliyyemde bezl-i makdur eylemekde ve eğer andan sonra dahi lâzım-i zimmetin olan mes’a-i fermânım olan ... sadâkat ve istikâmet ile edâ-yı hidmetde say’-i mevfûr eyleyüb zuhûr ve mevfûr gayretin ile kusur-ı sâbıkânı ... eylemeği sıdk-ı cenâh ile bezl-i bât ve tüvân eylesesin. Fî evâsıtı Ra sene 113. (16-25 Eylül 1701)

663/2356 Siverek’te Eşkıyalık

Rakka vâlisine ve Ruha ve Siverek ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Rakka havâlisinde iskânı fermânım olan tavâifden Siverek kazâsı muzâfâtından Bucak nâhiyesinde vâki' Gedene nam karyede tavattun iden Bayki 'aşireti eşkıyâsı kendü hâlinde olmayub kuttâ'ü't-tarîk ve katl-i nüfus ve ... gasb ü gâret-i emvâl ile 'isyan ve tuğyan üzere olduklarından başka kasabat ve kurâyı basub ahâlîsinden ba'zılarını katl ve ba'zılarının mecrûh ve davar ve emvâllerinin yağma ve gâret ve bunun emsâli fesâd ve şekâvet 'adet-i müstemireleri olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezbûrlar karye-i merkûmeden kaldırılıub sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Rakka havâlisinde nakl ve iskân için tarafından irsâl eylediğin ademler Siverek kazâsına varub bir gice ... ve eşkıyâ-yı mezbûreden kasaba-i mezbûrede sâkin olan Musli oğlu Ali ve Hırsız oğlu diğer Ali ve karındaşı İbrahim nam kimesneleri meclis-i şer' den taleb ve ihrâca murâd eylediklerinden ahâlî-i kasabadan mezbûrlar vesâirlerin emr-i şerîfime itâ'at eylemeyüb cem' iyyet idüb mezkûr şakîleri ele virmeyüb fesad ve şekâvet ve muharebe ve mukabeleye tasaddi ve taş ve alet-i harble üzerlerine hücum ve darb ve kimesnenin başın yarub dişin çıkarub ve kiminin parmak vesâir 'azaların mecrûh ve emvâl ve eşyâların yağma ve gâret ve ba'zılarının gayb idüb fitne ve fesad itmeleriyle şer'le tefahhus olundukda kasaba-i mezbûrda Mahmud beg dimekle ma'ruf kimesne ile nâib ... ve Hamza ve Süleyman ve alaybegi Fettah ve Bucak nâhiyesinde sâkin Bekir Osman ve Mehmed bölükbaşı nam kimesneler halkı tahrik ve fitne ve fesada tasaddi ve tarafından varan ademleri darb ve mecrûh ve eşyâların yağma ve gâret ve iskâna me'mur olanları ele virmeyüb itâ'at-i emr-i şerîf eylemedikleri hüccet-i şer' iye olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu husûsa mübâşir ta'yin olunan dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû ma'rifetiyle bu fesad ve şekâvete cesâret iden şakîleri 'alâ eyyi'l-hâl ahz ve ele götürüb gasb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ murâf'a-i şer'le ashâbına red ve teslim ve üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra Ruha Kal'asında habs ve sûret-i sicilleriyle keyfiyet ahvâlleri der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701

663/2357 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili

İstanbul monlasına hüküm ki

Mahruse-i İstanbul'da sâkine muhazzir Hande (?) nam hâatun 'arzuhal ider mahruse-i mezbûrede merhûm ve mağfirlehû Sultan Mehmed Han câ'm'i-i şerîfi kurbunda vâki' Kanlı fırın dimekle ma'ruf mutasarrıfa olduğu fırının kadîmi ... âhardan müdahale olunmağla bundan akdem bî-garez müslîmînden mahallinde tefahhus ve suâl olundukda fırın-ı mezbûrun kadîmisi olan ... 'alâ tarîkû's-şühedâ ihtiyârlarıyla hüccet-i şer' iye olunmuşken ol-mugâyir âhardan ba'zı ... müdahale olduğun bildürüb hüccet-i şer' iye mücebince 'amel olunub men' ve def' olunmak

bâbında hükm ricâ itmeğin firun-ı mezbûrun kadîmi ... bî-vech-i şer' dahl ve ta'arruz olunmamak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

664/2358 Karaağaç-ı Güzelhisar'da Elh-i Örfün Eşkîyalığı

Ber vech-i arpalık Hamid sancağına mutasarrıf Ahmed paşaya ve Isparta ve Karaağaç-ı Güzelhisar ve (Boş) kadılarına ve zikr olunan kazâların kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Türkiş mukât'aası zâbıtı Kürd Osman nam kimesne Karaağaç-ı Güzelhisar kazâsı re'âyâsının ben sizi merhûm Sultan Murad Han türbesi evkâfına kayd ve tahrir ittürdüm deyu bi gayrı hak zâlimen tokuz buçuk kise akçelerin ahz ve yetmiş seksen mikdâr atlu ile karye be karye gezüb müft ve meccânen ... ve bayrak akçesi nâmıyla akçelerin alub ve nicelerin tecrim ve hilâf-ı şer'-i şerîf zulm ve te'addi itmekle hilâf-ı şer'-i şerîf fukarâdan alduğı akçe girü ashâbına istirdâd ve ahkâk olunmak için bundan akdem virilen emr-i şerîf mücebince birkaç def'a da'vet-i şer'-i şerîf olundukda itâ'at-i emr-i şerîf eylemeyüb eşkıyâdan Receb ve Süleyman ve Karaca ve Şermet ve kethüdâ oğlu ve Öküz oğlu Ramazan nam şakîleri dahi sekban ayrılıb ve Yörük tâifesinden Candı oğlu ve hevâsına tâbî' yetmiş seksen mikdârı Yörük vesâirden üç yüzden mütecâviz eşkıyâ ile Yarar nam karyede tecemmu' ve fukarânın emvâl ve erzâkın yağma ve gâret ve nice dürlü cevri ve te'addi eylediklerinden ma'ada sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin Todurga nâm karye kurbunda kethüdân Mehmed ile Karaağaç-ı Güzelhisar kadısı mevlânâ-yı mezkûru ... basub kurşun ile üç nefer ademlerin bi gayrı hak katl ve ba'zıların mecrûh ve yedi re's atların ve üç re's merkebilerin ihlâk ve beş yüz guruslukdan ziyâde eşyâların yağma ve gâret idüb fesâd ve şekâvet üzere oldukların kadılar 'arz ve ahâli-i vilâyet mahzar itmeleriyle imdi sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin bu husûsa mübâşir ta'yin (Boş) zîde mecdühû ma'rifetiyle bu makule fesâd ve şekâvete cesâret iden şakîleri 'alâ eyyî'l-hâl ahz ve ve ele götürüb gasb ve gâret eylediklerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet olundukdan sonra kendüleri kal'a-bend ve sûret-i sicilleriyle keyfiyet hâlleri der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

664/2359 Borç Davası

Asitane kâimmakâmına ve monlasına hüküm ki

Mustafa 'arzuhal idüb mahruse-i İstanbul'da ... cânibinde sâkin sarraf tâifesinden Karez ve Yorgos ve Melos nam zimmilere bin yüz (Boş) senesinde babaları Maksud nam zimmi kefâletiyle memhûr temessük ile on altı bin gurus hakkı olub edâya ta'lil itmeleriyle hakkı sâbit ve hükm-i birle hüccet-i şer'îye virilüb mezbûrların velâyetleri olan emvâl ve emlâk ve bağ ve

bağçe vesâir eşyâ ve İstanbul'da etmekçi firunları ve otaları ve ba'zı kimesnelerde malları olub edâ-yı deyne kudretleri var iken mezbûrlar ... virmeğe ta'lil üzere olmalarıyla hilâf-ı şer' ... üzere olmalarıyla mezbûrlar hassa bostancı başı Hasan'a vaz' ve hüccet-i şer'îye ve memhûr temessükleri mücebince zimmetlerine sübût bulan hakkı şer'le tahsil olunmak bâbında hükm ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

665/2360 Gümülcine'de Mukaata Sahibinin Borcunu Ödememesi

Gümülcine kadısına ve ber vech-i mâlikâne Gümülcine mukât'aası emini Abdullah zîde kadrühûya hüküm ki

Sen ki emin-i mezbûrsun 'uhdende olan mukât'aa-i mezbûr malından her bin gurusda ikişer yüz gurus hesâbı ile iktizâ iden kalemiyenin dört taksit ile has tarafında edâ itmek üzere senede ... akçesi sâbıkân Niş muhafızı olub ... 'inâyet ve ihsânım olan Süleyman Paşa dâme me'alihûya hassı nasb olmağla meblâğ-i merkûm mûmâ-ileyh tarafından taleb olundukda edâda 'inâd ve muhâlefet ve ... üzere olduğu mesmu-ı hümâyûnum olmağla bu bâbda ziyâde i'tâba müstehak olmuşsundur meblâğ-i mezbûr mûmâ-ileyhin ... hassı ta'yin olmağla ber vech-i ... edâsına bir dürlü ... ve terddüd ve ... eylemeyüb emr-i şerîfim varduğu gibi bilâ-te'hir ve tevakkuf lâzım gelen taksiti mûmâ-ileyhin vekiline iktizâ iden kalemiyesiyle me'anbi't-temâm edâ ve teslim idüb ... inâd ve muhâlefet eylesesin şöyle ki bundan sonra dahi edâya muhâlefet üzere olmak ihtimâli olur ise ... mâlikâne şikâyetinin hilâfına vaz' ve hareket eyledüğün için ber vech-i mâlikâne üzerinde olan mukât'aa-i merkûme... virilmeyüb âhara ... olmak üzere mâlikâne defterlerine kayd olunmuşdur fimâ-ba'd ... edâsına bir dürlü tereddüdün mesmu-ı hümâyûnum olur ise mukât'aa-i mezbûre âhara fûruht olunmağla iktifâ olunmayub emr-i hümâyûnuma muhâlif hareket eyledüğün .. ile ... olunmanı mukarrer ve müstehak bilüb âna göre basîret ve 'inâyet üzere olub işbu emr-i şerîfime mugâyir vaz' ve hareketden begâyet ihtirâz eylesesin deyu mâliye tarafından emr-i şerîf virilmekle mücebince dîvân-ı hümâyûn tarafından evâmir-i şerîf yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

665/2361 Evlad-ı Fatihan İle İlgili

Ber vech-i arpalık Niğbolu ve Silistre sancaklarında ve tevâbı' kazâlarında sâkin evlâd-ı fâtihânın bedel-i mu'afiyetleri tahsiline me'mur Ali dâme ikbâhlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin zikr olunan sancaklarda ve tevâbı' kazâlarında sâkin evlâd-ı fâtihânın bin yüz on bir senesine mahsûb olmak üzere bedelleri teftişi ve yüz on iki senesinin tahsili bundan akdem emr-i şerîfimle sana tevîz ve sipâriş olunmuşdu elviye-i

mezbûre dâhilinde Sufur kazâsında sâkin evlâd-ı fâtihân tâifesi nâib Hasan nam kimesneye istinâd ile fermân olunan bedelleri ... edâda inâd itmeleriyle mal-ı mîrînin tahsili ... olmağın mezbûru ahz eyledikde cümle ahâlî-i kazâ-i mezbûrun bedelleri malın bir aya dek edâya cümlesi müte'ahhid ve ... olduğun hüccet-i şer'îye olunduğun i'lâm eylediğin ecilden ... mezbûr talebinde kaza-i mezbûrun tahîri cedid defteri mücebince bedel-i mu'afiyetleri malın ta'ahhüd ve ... idenlerden tahsil itdirilmek üzere emr-i şerîfim virilmek için iftihârül-ümerâi'l-ve'l-ekâbir baş defterdârım olan el-Hâc Mehmed dâme 'aliyyehû i'lâmıyla mahallinde memhur tezkire virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylöl 1701)

665/2362 Evlad-ı Fatihan İle İlgili

Mir mirân-ı mûmâ-ileyhe hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin ... kazâsında hîn-i tahrîrde 'alel-esâmı sâbit-i defter olan evlâd-ı fâtihân tâifesi kazâ-i mezbûr ahâlîsine istîsal ile hilâf-ı defter fermânım olan bedelleri edâda ta'lil ve muhâlefet itmeleriyle mâl-i mîrînin noksan tertibine ba'is oldukları 'arz ve i'lâm eylediğin ecilden yedine virilen sûret-i defter mücebince hîn-i tahrîrde kazâ-i mezbûrda yazılan evlâd-ı fâtihân mukaddemâ fermânım olduğu üzere bedel-i mu'afiyetleri bi't-tamam tahsil ve fermân-ı hümayûnuma ve deftere muhalif ta'lil idenler ism ve resmleriyle 'arz ve i'lâm olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek için baş defterdârım i'lâmıyla mahallinde virilen memhûr tezkire mücebince 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylöl 1701)

665/2363 Kürek Cezası

Asitane kâimmakâmına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

... nâibi mevlânâ zîde ilmihû mektûb gönderüb ... kazâsına tâbi' Çartak sâkinelerinden Zelki nam hâtun meclis-i şer'e varub Gelibolu mahallâtından İlyas yazıcıoğlu mahallesinde (silik) İsmail nam kimesne bunun zevci Hasan nam kimesneyi gice ile bostan tarlasında alet-i harb ile darb ve katl itmekle mezbûrun keyfiyet ahvâli suâl olundukda fesad ve şekâvetden hâli olunub su-i hâlin ihzâr olmağla hükm ricâsına 'arz itmeğın ıslâh-ı nefis idince küreğe vaz' olmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylöl 1701)

666/2364 Moskov Elçisinin Eminiyetinin Sağlanması

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Moskov çarı beyinde mün'akid olan sulh ve salâhın ... ve istihkâmı için çar müşârün-ileyh tarafından büyük elçi ile

ta'yin ve irsâl olunan kıdvetü'l-ümerâi'l-mileti'l-mesihîyye Duka Dimitriyus Mihayloviç Gulıçen hutumet avâkıbuhu bi'l-hayr 'aliyye-i hüsrevâneme gelüb edâ-yı hizmet-i sefâret eyledikten sonra ... me'zun ve murahhas olmağın 'umûmen ... serhad cânibile yollayub ancak kendüsü birkaç ... ve ademleriyle mecmu'u otuz beş nefer olmak üzere ... tarîkiyle mahmiye-i İstanbul'a varub ... merâsim-i âdâb ile ... için izn-i hümâyûnum iltimâs itmeğın ol-bâbda müs'ade-i 'aliyye-i hüsrevânem erzâni kılınmışdır imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin elçi-i mûmâ-ileyh vusulünde yanında mübâşir olan dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından (Boş) dâme mecdühû ve münâsib gördüğün kimesne ma'rifetiyle elçi-i mûmâ-ileyhi mukaddemâ gelen Moskov elçisini konduğu yerde kondurub münâsib olan mahallerine ... eyledikten sonra eğlendirmeyüb varub tevâbı' ve ... ile mülâki olmak üzere bir gün evvel ... yollamak bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

666/2365 Mısır'dan Gelip Giden Para ve Yiyeceğın Kontrolü

Fermân-ı 'alışânım mûcebince 'amel olunub hilâfdan bi'l-küllîye ihtirâz eylesesın deyu 'unvânına hatt-ı hümâyûn vârid olmuştur.

Mısır vâlisine ve Mısır defterdârı İsmail ve ... Eyüb beğ vesâir ümerâ-yı Mısır ve çavuşlar kethüdâsı ve Ruznamçeci ve yedi ocak ağalarına ve kethüdâ yerleri ve baş çavuşları vesâir ihtiyârlarına hüküm ki

Diyâr-ı celiletü'l-asâr Mısriye'nin tanzîm-i umur ve ... mesâlih-i cumhûru ... hazîne-i Mısır Kahire ve galâl anbâr-ı 'amirenin vakt ve mahalliyle tahsil ve tekmili ehemmi mehâm lazîmü'l-ihtimâmdan olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin ikdâm-ı tâm ve basîret-i tam eğer harâib-i Mısriye ve eğer galâl anbâr-ı 'amiremin vakt ü zamanıyla tahsil ve tekmi line kıyâm idüb siz ki mûmâ-ileyhimsiz tanzim-i umûr-ı hazîne ve tekmi l-i galâl anbâr-ı 'amirem salâh-ı ahvâl-i bilâdiyeden olub husûs-ı mezbûrda her birinize tekayyüd ve ihtimâm lâzım olmağla vesâir müşârün-ileyhe murâfakat ve ittifak ve ittihad ile bezl-i kudret idüb inşallahu te'âlâ hâzine-i Mısır'ın galâl anbâr-ı 'amiremin vakt ve mahalliyle tahsil ve tekmili ikzâ-yı murâd-ı hümâyûnum olmağla imdi emr-i şerîfim vusulünde bu bâbda cüm leniz kemer-bend-i vifâk olub ittifak ve ittihad ile hazîne-i Mısır'ın bevâ'is-i ihtîâlini def' ve esbâb-ı intizâmını kemây enbağ'ı cem' iderek harâib-i Mısriye'nin tahsil ve tekmi linde bezl-i makdûr ve kezâlik galâl-ı anbâr-ı 'amirede olan sâbıkâ zamanlarında olan noksan ve ihtilâl bir dahi zuhûr itmeyüb ashâb-ı galâl-ı hukuk ... tamamen istifâ eylemek üzere itmâm ve ikmâline say'-ı bî-kusur eylesesın ve sen ki vezir müşârün-ileyhsin bu husûsda sana murâfakat ve i'ateb üzere olanlar 'avâtıf-ı seniyye-i mâlukâneme mazhâr olub hilâfını irtikâb eyleyenler müstehak-ı i'tâb olurlar âna göre cümleye ifâde ve ihtâm ve muhtâc-ı 'arz olanları der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eyleyüb senden

me'mul-ı hümâyûnum olduğu vech üzere mes'a-i cemile vücuda getürmeğe dikkat-i tam eylemek bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

666/2366 Niğde Ve Civarında Eşkîyalık

Anadolu vâlisi vezir Abdi paşaya hüküm ki

Hamid el-Abbas'ın yanında sağır hacı ve Ali nam şakîler hevâlarına tâbi' yüz mikdârı türedi eşkıyâsıyla ayrılıb Rum'a gelüb Karabınar ve Ulukışla ve Niğde ve ol-havâlide olanlardan cem'îyyet ile gezüb katl-i nüfus ve gasb ve gâret-i emvâl ile sükkân-ı vilâyete ve ebnâ-i sebile îsal-i mazarrat üzere oldukları mesmu'-ı hümâyûnum olub bu misâllü tahrib-i bilâd ve teğdib-i 'abâd 'adet-i müstemireleri olan say'-i bi'l-fesâd eşkıyânın bi 'avnihi te'âlâ izâle ve istîsâllerile bilâd ve ibâdın temin ve ... ehemmi mühimden olub ve sen ki vezir müşârün-ileyhsin eşkıyâ-yı merkûme me'mur olduğun Bağdad havâlinde güzergâhına karib mahalde olub 'avn hakla izâle ve istîsâllerîçün emirü'l-ümerâi'l-kirâm Karaman beglerbegisi ve Sivas beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlehûma dahi emr-i şerîfim ile me'mur olmalarıyla inşallahu te'âlâ kat'a ... iderek eşkıyâ-yı merkûmenin me'dalarına karib mahale varduğunda mir mirân-ı mûmâ-ileyhûmaya dahi haber gönderüb mu'ayene ve ittifak ile üzerlerine varub ahz ve haklarında lâzım gelen cezâların tertib idüb ser maktu'ların rikâb-ı kâmiyâneme irsâl eylesin ve lâkin bu takrir ile fesâd ve şekâvete 'alâkaları olmayub kendü hâlinde olanların nefsine ve malına ta'arrzudan ve esnâ-yı rahda re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyete zulm ve te'addiden tevki eylesin ancak ... itmekle yolundan kalmayub bir gün evvel Bağdad'a irişmeğe bezl-i bât ve tûvân eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

666/2367 Niğde Ve Civarında Eşkîyalık

Karaman beglerbegisi Ali dâme ikbâlehûya hüküm ki

Hamid el-Abbas'ın yanında sağır hacı ve Ali nam şakîler yüz mikdârı türedi eşkıyâsıyla ayrılıb Rum'a gelüb Karabınar ve Ulukışla ve Niğde ve ol-havâlide olanlardan cem'îyyet ile gezüb katl-i nüfus ve gâret-i emvâl ile tahrib-i bilâd ve teğdib-i 'abâd üzere oldukları mesmu'-ı hümâyûnum olmağla bi 'avnihi te'âlâ kal' ü kam' ve ... sükkân-ı vilâyet ve enbâ-i sebinin temin ve ... ehemmi mühimden olub eşkıyâ-yı merkûmenin me'daları düstûr-ı mükerrerem Anadolu vâlisi olub hâlâ Bağdad tarafına me'mur olan vezirim Abdi paşa edamallahu te'âlâ iclâlehûnun güzergâhına karib olmağla inşallahu te'âlâ vezir müşârün-ileyh mahall-i mezkûra karib mahale varukda yolundan kalmamak üzere bi 'avnihi te'âlâ kal' u kam' ... emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i hümâyûnum olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin müşârün-ileyh ol-araflara

varub ve tarafından sana adem vardukda te'hir ve tevakkuf itmeyüb mükemmel ve müretteb kapun ve yarar ve güzîde ve tûvânâ ademlerinle kalkub vezir müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi ile eşkıyâ-yı merkûmenin üzerine varub etrâf ve eknâfını kuşadub içlerinden bir ferdi halâs olmamak üzere 'avn hakla cümlesini ele götürüb cezâları virilmek husûsunda bezl-i makdûr eylesesin ve lâkin bu takrir ile fesâd ve şekâvete 'alâkaları olmayub kendü hâlinde olanların nefsine ve malına ta'arrzudan ve esnâ-yı rahda re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı memlekete hilâf-ı şer'-i şerîf zulm ve te'addiden begâyet ihtirâz eylesesin vezir müşârün-ileyh me'mur olduğu üzere Bağdad tarafına mürûr itmiş bulunur ise emirü'l-ümerâi'l-kirâm Sivas beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlehû ile haberleşub ... üzerlerine varub bi eyyi'l-hâl ele götürüb... ru'y-ı arzı tathîr eylemeğe bezl-i kudret itmeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur.

667/2368 Suret

Bir sûreti Sivas beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlehûya

667/2369 Tökeli İmre ve Yanındakilerin Güvenliği

İstanbul kâimmakâmına hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin iftihârü'l-ümerâi'l-'azâmü'l-İseviyye Tökeli İmre hutimet avâkıbuhu bi'l-hayr kraliçe vesâir etbâ'ıyla kaldurub yanlarına mu'temed-i 'aliyye ademler koşub ... nakl ve andan bir ma'kul ve münâsib mahalle iskân eylemek bâbında hatt-ı hümayûnum şekvetmakrûnumla fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

667/2370 Tökeli İmre'nin İçkisine Engel Olunmaması

Asitane kâimmakâmına ve bostancı başıya hüküm ki

Tökeli İmre mühürlü 'arzuhal gönderüb kendünün ve yanında olan ademlerin keffâf-ı nefisleriçün İstanbul'a Kerbel iskelesi ve mâbeynlerinden bin yüz on üç senesine mahsûb olmak üzere akçesiyle iştirâ eyledüğü üç bin merre hamrın nakline muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

667/2371 Kürek Cezası

Ancak Ali bölükbaşı itlâk olunmuştur. Fî 16 ... sene 114.

Asitane kâimmakâmı ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Zileli Ali bölükbaşı ve Osman ... eşkıyâsından olub serçeşme yediyle ahz olunmalarıyla ıslâh-ı nefis idince küreğe vaz' oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

667/2372 Kürek Cezasından İtlak

Kapudan Abdulfettah paşaya hüküm ki

İnoz kazâsı nâibi mektûb gönderüb İnoz kazâsında İdmitri ve Anzolu nam zimmiler meclis-i şer'e varub mezbûrânın oğulları olan İnoz kazâsında vâki' Kirbaki mahallesi sâkinlerinden Asati ve Cerestüz mahallesinde sâkin Kostantin ve Karanya mahallesi sâkinlerinden Todori nam zimmiler bin yüz tokuz senesinde Erkli nam karyeyi ... kefereye basdurub emvâllerin gasb ve ahâlisin istirkâka ... itdirdiler deyu ıslâh-ı nefis idince tersâne-i 'amirem zindanına vaz' olunub lâkin mezbûrlar ısslâh-ı nefis eylediklerin İnoz kazâsı ahâlîsinin ihbârlarıyla 'arz itmeğin mezbûrlar itlâk oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

668/2373 Kıssas Davası

Ağarsus müftüsü mevlânâ (Boş) zîde 'ilmihûya hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Soma kazâsı sâkinlerinden iken maktulen vefât iden eş-Şeyh Halil'in verâsesi katl iddi'a eyledikleri Ahmed ve Süleyman ile olan katl-i da'valarını ve katil-i mezbûrânın karındaşları Osman ve Mustafa ve Mahmud'un keyfiyet hâlleri istihbâr ve i'lâm için bundan akdem sen müvellâ ta'yin olunmuşdun huzûrunda murâfa'a-i şer' olunduklarında ... mezbûr Halil'i mezbûrân Ahmed ve Süleyman zâlimen ve 'amden katl eyledikleri vech-i meşrûh üzere sâbit olduktan sonra ... mezbûrun sonradan zuhûr iden âhar zevcesi kıssasdan fâreğa olub bir mikdâr mala râziye olduğunu hüccet-i mezbûrdan Mehmed ve Osman ve Mustafa'nın zalime ve mütegâlibeden olub say'-i bi'l-fesâd oldukları ihbâr olunduğunu 'arz itmişsin sen lâkin kâtilân-ı mezkûrân Ahmed ve Süleyman dahi zalimeden olub say'-i bi'l-fesâd oldukları meşhur ve sâbit olan keyfiyet-i katl ol-husûs-ı müş'ar olub mezbûrân katillerin dahi ... olub say'-i bi'l-fesâd oldukları 'arz ve i'lâm ehem iken kusur ihmâl sebebiyle mezbûrân-ı katilânın ahvâli tekrâr 'arz ve i'lâm olunmak fermânım olub mübâşir ta'yin olunmuşdur imdi mezbûrân Osman ve Mehmed ve Mustafa'nın ahvâlleri istihbâr olundukda kâtilân-ı mezkûrân Ahmed ve Süleyman dahi zalimeden olub say'-i bi'l-fesâd oldukları i'lâm olunmuş ise vuk'u üzere 'arz ve i'lâm eyleyesin eğer ol-meclisde mezbûrân ahvâli istihbâr olunmuş ise Soma kazâsı ahâlîsinden şer'le tefriş ve istihbâr ve keyfiyet hâlleri sahîh üzere mu'accelen i'lâm eyleyüb bu bâbda ihmâl ve tekâsülden ve mezbûrân katilleri bî-vech-i himâyeden hazer eylemeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

668/2374 Moskov Elçisinin Güvenliğinin Sağlanması

Edirne'den Boğdan sınırına varınca yol üzerinde vâki' olan kadılara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Moskov çarı beyinde mün'akid olan sulh ve salâhın ... ve istihkâmı için ... 'aliyye-i mâlukâneme gelen büyük elçi duka Dimitriyus Mihayloviç Guliçen edâ-yı hidmete sefâret idüb kendü vilâyetine ve yanında mübâşir olan dergâh-ı 'ali kapucu başlarından Mehmed dâme mecdühû ile 'azimet itmeğin siz ki mûmâ-ileyhimsiz elçi-i mûmâ-ileyhi Boğdan hudûduna varub dâhil olunca taht-ı kazâlarının ... lâzım gelen mahalde olan ... ihtimâli ... hıfz u hırâset eylemeleriçün muhkem tenbih ve te'kid eyleyesiz deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

668/2375 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Rodos'ta Kalebend Edilmesi

Dergâh-ı 'ali kapucu başlarından Bayram'a hüküm ki

Sen ki kapucu başı mûmâ-ileyhsin me'mur olduğun üzere Rodos'a vusulünde sâbık Mısır vâlisi olan Hüseyin paşanın yanında olan ademleriyle yine Rodos Kal'asında kal'a-bend olunması iktizâ idüb muhkem kal'a-i merkûmede muhkem kal'a-bend olunmak üzere kal'a-i mezbûre dizdârına teslim eyleyesin deyu. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

668/2376 Eski Mısır Valisi Hüseyin Paşanın Rodos'ta Kalebend Edilmesi

Rodos Kal'ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Bayram dâme mecdühû Rodos'a vusulünde sâbık Mısır vâlisi olub bundan akdem Rodos Kal'asında kal'a-bend olunması fermânım olan Hüseyin paşayı ve yanında olan ademlerin kapucu başı mûmâ-ileyhe teslim eyleyesin deyu. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

668/2377 Kapıcıbaşı Bayram İçin Gemi Tayin Edilmesi

Kapudân paşaya hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından olub umûr-ı mühimme ile Rodos'a ta'yin olunan Bayram dâme mecdühû vusulünde Rodos'a varub ve dönüb Asitane-i sa'adetime gelince bir kıt'a çekdiri sefine ta'yin eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

669/2378 Bolu'da Eşkıyalık

İtlâkiçün yazılmışdır. Fî 27 L sene 113. (27 Mart 1702)

Medine-i Bolu'nun 'ulemâ ve sülehâ ve ümenâ ve hutebâ vesâir ahâlîsi mahzar gönderüb medine-i mezbûr mahallatından Çukur mahallesinde sâkin cebecilik iddi'asında olan Mehmed nam şakî say'-i bi'l-fesâd olub nice müselmanların kızlarının cebren bekâretin izâle ve nicelerin dahi sağîr oğullarına fi'il-i şeni' kasd idüb ve giceleride alet-i harb ile gezüb cevâm'î ve mesâcid çıkanların önlerine gelüb kılınç ve tüfenk ile üzerlerine hücum eyleyüb fesâd üzere olmağla şakîlerin ahvâlleri i'lâm eylediklerinde şer'an cezâsı tertib olunmak için Asitane-i sa'adetim tarafından mübâşir ve emr-i şerîfim ısrâr itmekle keyfiyet ahvâli tefahhus olundukda vech-i meşrûh üzere fesâd ve şekâveti sâbit olub lâkin ba'zı kimesneler himâyesiyle icrâ-yı hak olunmayub ve hâlâ mezbûr mübâşir ma'rifetiyle Asitane-i sa'adetime irsâl olunduğu i'lâm eylediği ecilden mezkûr ahz olunub Sinob Kal'asında kal'a-bend oluna deyu yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

669/2379 Eşkîyalara Kılıç ve Tüfek Gibi Savaş Aletlerinin Satılmaması

Ber vech-i arpalık Cidde sancağı mutasarrıfı Süleyman dâme ikbâlehûya hüküm ki

Tavâif-i beytü'l-harâm ve ziyâreti Ravza-i Mutahhara hazret-i seyyidü'l... 'aliyye efzâlû's-salâtû's-selâm için Mısır Kahire cânibinden ... 'azîmet olan hüccâc ve zevâid ve ticâret üzere olan ... ve tüccâr ... iken 'urbana fûruht için kılınç ve tüfenk vesâir âlât-ı harb gönderdüb bey' ve âlât-ı harbin ba'zısı dahi esnâ-yı râhda gâret olduğundan urbân eşkıyâsı kuvvet bulun ihbâr-ı tarîk-i helâl ile geçen sene ve bu sene hüccâc-ı müslimine îsal-i mazarrat ve ... ahvâlleriyle fesâd ve şekâvete cesâretlerine ba'is olmağla eşkıyâ-yı urbana âlât-ı harb fûruhtuna kat'a rızâ-yı hümayûnum olmağın sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin edâ-yı fâriza-yı hac için ol-havâlide mürûr ve 'ubûr iden hüccâc ve zevâid ve tüccâra kendü nefislerin muhâfaza için tahsîs eyledikleri kılınç ve tüfenk vesâir âlât-ı harbdan ma'ada min-ba'd ticâret tarîkiyle kılınç ve tüfenk vesâir âlât-ı harb gönderilüb ve bir tarîkiyle 'urban tâifesine fûruht itmemek üzere muhkem tenbih ve te'kid ve men' ve def eylemek bâbında fermân-ı 'alişânım sâdir olmuşdur. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

669/2380 Tüccarların Kazak Topraklarında Mallarının Alınması

Özü vâlisi vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Devlet-i 'aliyye ebedpeyvendümün ehl-i zimme re'âyâsı olub Kazak ve Moskov cânibine ticâret iden Rum tâifesi divân-ı hümayûna 'arzuhal sunub mesfurlar emti'a ile Özi Kal'asından Kazak memleketine toğru giderler iken ... ve garb-ı Kazak'da yüz elli mikdârı adem karşularına çıkub sizi zâbıtlar iseter deyu mesfurları 'arabalarıyla yollarından çevrilüb kal'a-ya götürüb emvâl ve emti'aların kabz ve beynlerinde taksim idüb hilâf-ı 'ahdnâme-i

hümâyûn rencide ve remîde eylediklerin bildürüb ol-bâbda istid'a-yı 'inâyet eylediklerin ecilden 'ahdnâme-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda bu sulh ve salâh ve muvâda'anın... .. ve Kazak arasında 'umûmen tarafından bir gâile zuhûr idüb niz'a vâki' olur ise ... paşa ve ve han ve sultan ve gayrı zâbitların aralarında suhûlet ile görüle deyu 'ahdnâme-i hümâyûnumun on birinci maddesinde mestûr ve mukayyed olmağla im'al sen ki vezir müşârûn-ileyhsin adem ve ... mektûb gönderüb mesfur bâzerganların mugâyir-i sulh ve salâh ve hilâf-ı 'ahdnâme-i hümâyûn kabz olunan emti'a ve emvâllerin girü alıvirmeği tekayyüd ve ihtimâm eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

669/2381 Cidde Sancağı Mutasarrıfı İçin Gemi Tayin Edilmesi

Emrin (?) gitmeyüb sevk olunmuştur.

Cezayir beglerbegiliği pâyesiyile kapudan Abdulfettah paşaya hüküm ki

Ber vech-i arpalık Cidde sancağına mutasarrıf el-Hâc Süleyman dâme ikbâlehu ru'y-ı deryâdan Mısır üzerinden Ciddde'ye gitmek üzere e'mur olmağla İskenderiye'ye nakli için bir kıt'a sefâyin ta'yin olunmak bâbında istid'a-yı 'inâyet itmeğin sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde taşrada ... olmak üzere fermânım olan beş kıt'a kalyonlardan bir kıt'a mu'temed kalyon ta'yin eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

670/2382 Savaş Zamanı Yurtlarından Gitmek Zorunda Kalan Hersek Reayasına Kötü Davranılmaması

Hersek sancağında vâki' olan kadılara hüküm ki

Taht-ı kazânızın müselman ahâlîsi ve ehl-i zimme re'âyâ tâifesi gelüb bundan akdem vâki' olan cenk ve cidâl esnâsında içlerinden ba'zıları etrâf u eknâfa perakende ve perişan ve ba'zıları dahi esir olub hâlâ hâlâ bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Nemçe çasarı ve Venedik cumhuru beyninde sullh ve salâh mün'akid olub emniyet hâsıl olmağla ba'zıları ... ve fevt olanların evlâdı ve karındaşların vesâir kadîmi sâkini oldukları kasabaya ve kurâya gelüb ... ced mutasarrıf oldukları bağ ve bağçe vesâir emlâk ve temessükü yazdırılıb zabt ve tasarruf murâd eylediklerinden bunlar kadîmi mutasarrıf oldukları arâzilerin kendü hüsn-i rızaları ve sâhib-i 'arz ma'rifetiyle kendüye ... ve tevfiz itmiş değil iken sâhib-i 'arz olanlar ve ... olan yerler mukaddemâ vâki' olan muhârebe ve mukatele esnâsında bir müddet hâli olmağla ma'rifetiyle bizden tapularıyla tefvîz itmiş deyu zabt ve tasarruflarına muhalefet ve gadr murâd eylediklerin bildirüb kadîmden sâkini oldukları kasaba ve karyelerde mutasarrıf oldukları bağ ve bağçe vesâir emlâk ve temessükle zabt ve tasarrufuna muhalefet olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eylediklerin ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ve

ta'arruz olunmamak emrim olmuştur buyurdum ki vusul buldukda ol-bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel husûs-ı mezbûra tam mukayyed gösteresin taht-ı kazânızın müselman vesâir ehl-i zimme re'âyâsından ba'zıları esnâ-yı harb u kâtâlde etrafa müteferrik ve perişan ve ba'zıları esir olub hâlâ vech-i meşrûh üzere emniyet hâsıl olmağla hayatta olanlar ... ve fevt olanların evlâd ve karındaşı vesâir vâirsleri kadîmi sâkini oldukları kasaba ve karyelerine gelüb tavattun idüb ... ced mutasarrıf oldukları bağ ve bağçe vesâir emlâkın temessükle yerlerin zabt itmek istediklerinden arâzilerin sâhib-i 'arz ma'rifetiyle âhara tefvîz itmiş değil iken Nemçe muhârebe ve mukatele esnâsında bir müddet hâli kalmağla ol-vecihle rencide olundukların vâki' ise ol-makule bağ ve bağçe vesâir emlâk ve temessükü ... sâhib-i 'arz olanları ve âharı dahl ve ta'arruz idenlerin men' ve def eylesin. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

670/2383 Hacıların Yiyeceklerinin Temini

Mısır vâlisine hüküm ki

Tarîk-i hacc-ı şâmide iktizâ iden zahir mahruse-i Mısır Kahire'den tedârik ve i'râdi ve vakt-i zamanıyla ... ve Cidde iskelelerine nakl ve izhârı mühim ve muktezî olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin Şam ve Trablusşam eyâletlerine mutasarrıf olub Şam mirhacı olan vezirim Arslan paşanın tarîk-i hacda zâhire müzâyaka çekilmemek için mahruse-i Mısır'dan ... üzere akçesiyle mübâya'a murâd eyledüğün zâhirenin bahaları ve Süveyş'e nakliçün ücret ve andan dahi ... ve Cidde iskelelerine varınca nevl sikâyeti tarafından ta'yin eyledüğü ademisi yedinden ashâbına teslim olunmak üzere mu'accelen mübâya'asında ve Süveyş'e naklinde ve andan dahi lâzım gelen sefâyin tedârik ve Cidde ve ... iskelelerine irsâlinde tekayyüd ve ihtimâm eylesin işbu sene-i mübâreke de zahair-i mezbûrenin mübâya'ası Mısır Kahire'ye münhasıra ve 'aid-i tarîk-i hacdan olub... ve vakt-i zamanıyla Cidde ve ... varub hazır ve müheyya olmağa muhtâç olmağın inşallahu te'âlâ vech-i meşrûh üzere mahruse-i Mısır'dan mübâya'ası iktizâ iden zahair üzere akçesiyle tedârikde ve kezâlik ücretleriyle Süveyş'e ve andan dahi bender-i Cidde ve ... nakl ve irsâlinde vezir müşârün-ileyh tarafından varan ademine ... eyleyüb bi 'avnillahi te'âlâ tarîk-i hacc-ı şâmide zahire müzâyaka çekilmemek için bu maslahatın itmâmında tekayyüd-i tam eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

670/2384 İstanbul'da Olan Fırın İle İlgili

İstanbul kadısına hüküm ki

Mahruse-i İstanbul'da sâkine muhazzir iden Hande (?) nam hâtun dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb mahruse-i mezbûrede merhûm ve mağfirlehû sultan Mehmed han tâb serâhu câm'i-i şerîfi kurbunda vâki' Kanlı fırın demekle ma'ruf mutasarrıfa olduğu fırının kadîmi ...

âhardan müdâhele olunmağla bundan akdem bî-garez müslîmînden muhâlefet suâl olundukda firun-ı mezbûrun kadîmi olan ... ‘alâ tarîkü’ş-şühedâ ihbârlarıyla hüccet-i şer‘iye olunmuşken ol-hüccete mugâyir âharden ba‘zı ... müdâhele olunduğun bildürüb hüccet-i şer‘iye mücebince ‘amel olunub men’ ve def’ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin firun-ı mezbûrun kadîmi bî-vech-i şer‘i dahl ve ta‘arruz olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

671/2385 Kırım Hanı Devlet Giray’a Gönderilen Name-İ Hümayun

Bi’l-fi’il Kırım hanı olan Devlet giray dâme me‘alihûya nâme-i hümayûn

Moskov çarının der devlet medârımda olan büyük elçisi Duka Dimitriyus Mihayloviç Gulıçen hutimet avâkıbuhu bi’l-hayr dergâh-ı mu‘allâma ‘arzuhal gönderüb Moskov re‘âyâsından İstekan bin yüz dokuz senesinde ticâret tarîkiyle Asitane-i sa‘adetime gelür iken Bucak içinde Koşan nam mahalle geldükde Tatar mirzalarından küçük Narta nam mirza Moskov’u ahz ve cebren ve bî gayrı hak bin yüz elli guruş nakd ve on altışar guruş kıymetlü iki sincab kürk ve beş guruş kıymetlü iki küçük sanduğun alduğundan ma‘ada ademlerinden Alain nam kimesnenin dahi bî gayrı hak elli guruşun alub gadr eyledüğün bildürüb ol-bâbda istid‘a-yı ‘inâyet itmeğin nâme-i hümayûnum ısrâr ve ırsâl olunmuşdur inşallahu te‘âlâ vusulünde iktizâ-yı şer’ üzere müteveccih olan hakk-ı şer‘isini tevcih idenlerden alıvirilüb icrâ-yı şer’ ve ahkâk-ı hak itmelerin melhuzdur şöyle bilesiz. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

671/2386 Moskov Reayasından Olanların Uğradığı Haksızlığın Giderilmesi

Kili ve (Boş) kadısına hüküm ki

Moskov çarının der devlet medârımda olan büyük elçisi Duka Dimitriyus Mihayloviç Gulıçen hutimet avâkıbuhu bi’l-hayr dergâh-ı mu‘allâma ‘arzuhal gönderüb Moskov memleketinde Gıve nam mahalde sâkin Moskov re‘âyâsından Karstu ve KaraSuvan nam re‘âyâların yüz yedi senesinde ticâret tarîkiyle bir mikdâr kürk vesâir eşyâ ile Bucak içinden gelürülen iken Koşan nam mahalle dahl olduklarında beş yüz guruş resm-i gediklerin virdiklerinden sonra mahall-i mezbûrda Karakaş nam yahudi siz Moskov re‘âyâsından olmayub ... re‘âyâsındansız deyu dört ay mikdârı habs ve nice dürlü cevri ve eziyet eyledüğünden ma‘ada hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bî gayrı hak bin yüz yetmiş yedi guruş ve on altı re’s bargir ve kırk guruş kıymetlü bir sim kılıcın alub ba‘de salıvirüb ziyâde zulm ve te‘addi idüb mesfur yahudi gah Kili’de ve gah Koşan nam mahalde sâkin olmağla şer‘le görölüb bî gayrı hak alduğu nukûd ve bargir vesâir eşyâların alıvirilüb ta’lil itdürülmemek bâbında hükm ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî eva’ili R sene 1113. (5-14 Eylül 1701)

671/2387 Boğdan Boyarlarının Moskov Büyük Elçisine Olan Borcunun Tahsili

Boğdan voyvodası Kostantin voyvodaya hüküm ki

Moskov çarının büyük elçisinin tercümânı (Boş) dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal gönderüb bunun babasının sâbık Boğdan voyvodası olan baban dukanın zimmetinde Boğdan boyarlarından (Boş) ve (Boş) nam boyarların kefâletleriyle hüccet-i şer' den temessükü mûcebince sekiz bin gurus hakkı olub almadan babası mürd olub meblâğ-i merkûm ırs-i şer' le buna intikal eylemişken baban mesfur duka dahi ... olub ... vekâletini sen kabz eyledüğün ecilden meblâğ-i merkûm sen ki voyvoda-yı merkumsun senden veyâhud kefil ... olanlardan dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Mehmed dâme mecdühû ma'rifetiyle tahsil olunmak bâbında hükm ricâ itmeğin sen ki voyvoda-yı mezbûrsun vech-i meşrûh üzere hakkı edâ ve teslim eylesin şer'-i cevâbın var ise tarafından vekil ta'yin idüb meblâ-i mezkûre kefil olanlar ile civârında vâki' İbrail kadısı zîde fazlühû huzûruna gönderilmek üzere yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

672/2388 Anadolu'da Olan Eşkıya İle Mücadele Edilmesi

Kengiri sancağı mutasarrıfı Abdülkadir dâme ikbâlehûya hüküm ki

Bundan akdem Anadolu yakasında zuhûr iden kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsının def u ref'i ve asâr-ı mazarratlarından ebnâ-i sebin ve bilâd ve 'abâdın temin ve ... için Anadolu'da olan vüzerâ ve mir mirân ve ümerâ bi'l-cümle me'murlar olub herkes taht-ı hükümetlerinde olan eyâlet ve elviyeden eşkıyâ-yı merkûmenin ayakların kat' ile terfiye-i hâl-i 'abâd ve tanzim-i bilâda cedd ü ihtimâm eylemek üzere evâmîr-i 'aliyyem ile tenbih-i hümâyûnum olmuşdu sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi vech-i meşrûh üzere taht-ı hükümetinde vâki' ... ve mesâlikin temini ve ebnâ-i sebil ve re'âyânın emânet ve istirahat husûsunda tekayyüd-i tam ile kemer-bend ihtimâm olub livâ-yı mezbûrun hudûdu dâhilinde zuhûr iden kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsını her ne tarikle olur ise olsun 'alâ eyyî'l-hâl ahz ve ele getirüb ... hükümetinde eğer ... sebil ve eğer ... kurâ ve bilâddan bir ferd mazarrat-ı eşkıyâdan mutazarrır olmamak üzere eser-i fesâd ve şekâvetlerin bi'l-küllîye maslahat olmasına bezl-i makdur ve say' eylesin lâkin bu takrir ile fesâd ve şekâvete 'alakası olmayub kendü hâlinde olanların nüfus ve emvâline ta'arruzdan ve re'âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyetin hilâf-ı şer'-i şerîf akçe ... olunub zulm ve te'addi olunmakdan ... ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

672/2389 Suret

Bir sûreti Karahisar-ı sahib mutasarrıfına

672/2390 Suret

Bir sûreti Hüdavendigâr sancağı mutasarrıfına

672/2391 Suret

Bir sûreti Aksaray sancağı mutasarrıfına

672/2392 Anadolu’da Olan Eşkîya İle Mücadele Edilmesi

Kütahya mütesellimi Ali zîde mecdühûya hüküm ki

Bundan akdem Anadolu yakasında zuhûr iden kuttâ’ü’t-tarîk eşkıyâsının def’ u ref’i ve asâr-ı mazarratlarından ebnâ-i sebil ve bilâd ve ‘abâdın temin ve tanzîi için Anadolu’da olan vüzerâ ve mir mirân ve bi’l-cümle me’murlar olub herkes taht-ı hükümetlerinde olan eyâlet ve elviyeden eşkıyâ-yı mezkûrenin ayakların kat’ ile terfiye-i hâl-i ‘abâd ve tanzim-i bilâdda cedd ü ihtimâm eylemek üzere evâmîr-i ‘aliyye-i hümayûnum olmuşdu hâlâ düstur-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü’l-‘alem Anadolu vâlisi vezirim Abdi paşa edamallahu te’âlâ iclâlehû Bağdad tarafına me’mur olub eşkıyâ-yı merkûmenin asâr-ı fesâdlarına bilâd ve memâlik ve mesâlik ve ... tathir ve tenkiyesi ve ebnâ-i sebil ve ahâlî ve re’âyânın emânet-i istirahatî ikzâ-yı murâd-ı hümayûnum olmağla sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin Kütahya sancağında zuhûr iden kuttâ’ü’t-tarîk eşkıyâsını her ne tarîkle olur ise olsun ‘alâ eyyî’l-hâl ahz ve ele götürüb hıfz u hırâseti zimmetine lâzım gelen mahallerde eğer ... sebil ve eğer ... kurâ ve bilâddan bir ferd mazarrat-ı eşkıyâdan mutazarrır olmamak üzere eser-i fesâd ve şekâvetlerin bi’l-küllîye maslahat olmasına bezl-i makdur ve say’ bî-kusur eyleyesin lâkin bu takrir ile fesâd ve şekâvete ‘alâkası olmayub kendü hâlinde olanların nüfus ve emvâllerine ta’arruzdan ve re’âyâ ve berâyâ ve sükkân-ı vilâyetde hilâf-ı şer’-i şerîf akçe çul alunub zulm ve te’addi olunmakdan begâyet ihtirâz eylemek bâbında yazılmışdır. Fî eva’ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

672/2393 Kıssas Davası

Kütahya mütesellimi Ali zîde mecdühûya hüküm ki

Soma kazâsı sâkinlerinden iken maktulen vefât iden şeyh Halil’in zevcesi şeyh-i mezkûrun katilleri olan Ahmed ve Süleyman ile olan da’vaların ve mezbûrânın karındaşları Osman ve Mustafa ve Mehmed’in keyfiyet hâlleri istihbâr ve i’lâmiçün kıdvetü’l-‘ulemâi’l-muakkikin Ağos kazâsında me’zun ... olan mevlânâ (Boş) zîde ‘ilmihû bundan akdem müvellâ ta’yin olunub murâfa’a-i şer’ olunduklarından katil-i mezbûr eş-Şeyh Halil’i mezbûrân Ahmed ve Süleyman zâlimen ve ... katl eyledikleri vech-i şer’ üzere sâbit oldukdan sonra maktul-i mezbûrun sonradan zuhûr iden âhar zevcesi kıssasdan fâreğâ olub bir mikdâr mala râziye

olduğu hüccet ve mezbûrûn Mehmed ve Osman ve Mustafa'nın zulm ve mütegalibeden say'-i bi'l-fesâd oldukları ihbâr olunduğu i'lâm olunub lâkin katilân-ı mezbûran Ahmed ve Süleyman dahi zalimeden olub say'-i bi'l-fesâd oldukları meşhur ve sâbit olan keyfiyet-i katl ol-husûsu müş'ar olub mezbûrân-ı katillerin dahi zalimeden olub say'-i bi'l-fesâd oldukları 'arz ve i'lâmı ehem iken i'lâm olunmamağla zikr olunan katillerin ahvâlleri mübâşir ta'yin olunan Mehmed zîde kadrühû ma'rifetiyle tekrar tefahhus ve i'lâmı için yine mevlânâ-yı mûmâ-ileyhe emr-i şerîfim sâdır olmağla sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mezkûr Ahmed ve Süleyman'ın keyfiyet ahvâlini Soma kazâsı ahâlisinden tekrar şer'le tefahhıs ve i'lâm idince mübâşir-i mûmâ-ileyh iktizâsına göre her husûsda gereği gibi imdâd ve 'inâyet eylemeğin bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

673/2394 Selimiye Ve Deyri Rahbe Sancakbeyinin Eşkîyalığı

Haleb vâlisine hüküm ki

Selimiye ve Deyr-i rahbe sancağibegi olan kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Hamid el-Abbas dâme 'izzûhu 'urban tâifesini zabt u rabt ve ol-tarafda olan kurâ ahâlisini himâyet ve sıyânet ve sadâkat ve istikâmet üzere hidmetde iken Trablusşam ve Şam vâlisi olub emir-i hac olan düstur-ı mûkerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem vezirim el-Hâc Arslan paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû Tahir Abdulaziz'i himâyesine alub kendüye tekvîn virmeği mir-i merkûmun umûruna ihtilâl virdüğünden gayrı mezkûr Abdulaziz 'urban zabtına kadir olmamağla ahâlî-i vilâyetin ... olmamağla 'urban tâifesini dahi ... olduğuna sen ki vezir müşârün-ileyhsin tarafından düstur-ı mûkerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Rakka vâlisi vezirim Hasan paşa edamallahu te'âlâ iclâlehû ve akzâ-yı kuzâti'l-müslîmîn Haleb kadısı mevlânâ Mehmed zîde fazlühû tarafından i'lâm eylemişsiz eğerçe Hama ve Humus tarafına dahi mûmâ-ileyh Hamid el-Abbas için başına biraz levend eşkıyâsı cem' idüb sene-i sâbıkadan berü Hama kurâlarında vâki' re'âyâ fukarasına zulm ve te'addi ve mahsulatların ahz ve nehb ü gâret idüb ve Hama ve Humus sancaklarından iskân olunan tavâif-i Türkman'ın bi-gayrı hak evlerin urub ve mal ve erzakların nehb ü gâret ve ekinlerin yedirüb ve hîn-i tahrîrden berü ber müceb-i defter on iki bin guruş malı olan Şerez nâhiyesin harâb idüb ve re'âyâsın tağidub ve ehl-i 'iyallerini bir mağaraya habs idüb ziyâde te'addi ve tecâvüz olduğuna 'arz u mahzar ile i'lâm eylemişler ve etb'ai Hama semtinde evlerine tol meks ve bu kadar kesret ile bir yerde istikrâr ve istihmârât istidâl cedd ü elvâsına esrâ-yı mazarrı mütenebbi' olmağla bu husûs için müstehâk-ı i'tâb olmuşdu lâkin çünkü siz vech-i meşrûh üzere kâmekân ... eylemişsiz ricânız 'iz-huzûr faizü'l-... hüsrevânemden karib kabul olmağla ... bu def'a cürmü 'afv olunub inşallahu te'âlâ ba'de'l-yevm kendü hâlinde olub sadâkat ve istikâmet ile hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret ve 'urbanı zabt

u rabt ve ahâlî-i bilâdı himâyet ve sıyânet ve taraf-ı mesâlikin ... emn ve selâmetden ... eylemek üzere Selimiye ve Deyr-i Rahbe sancakları avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemden ibkâ ve mukarrer olunmağın imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin çünkü bu husûs 'uhdene aldınız Rakka vâlisi olan vezir müşârün-ileyh ile haberleşüb mûmâ-ileyh Hamid el-Abbas ba'de'l-yevm gerek Hama vesâir iktizâsı olmayan mahalde bilâ-mûcib bir vecihle tol meks ile ve âhar vecihle re'âyâ ve berâyâ te'addi ve tecâvüz eylemeyüb sadâkat ve istikâmet üzere hareket idüb hüdemât-ı 'aliyyemde mes'a-i cemile vücuda getürmek üzere tenbih ve te'kid idüb ve muktezâ-yı hâlde mir-i merkûm tekvîn virüb ve kendüye bu def'a da sözde zuhûr iden ihtilâl ve hilâfın def'inden ve bu ahvâlinin nizâm ve intizâmından ve ol-havâlide olan kasaba ve kurâ ahvâlinin ve bi'l-cümle ebnâ-i sebinin terfi-i ahvâllerinde vezir müşârün-ileyh ile me'an ittifak ve ittihad ile hareket idesin müşârün-ileyh dahi vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i hümâyûnum olmağla bu maslahata ...imhâl-i bir sûret virüb merâsim-i hak eyleye merâ'atınızda dakika fevt itmeyesin şöyle ki mûmâ-ileyhim mir-i merkûmdan bî-ma'kul hareket sudûr ve ... eylemek ihtimâli olur ise yalnız anun hakkında tertib-i cezâ olunmak ile iktifâ olunmaz merkûmun hüsn-i hâline şehâdet virenden ... eylediğiniz ecilden bu ahvâli me'anen tekfil eylemiş olmağla anun hilâf zuhûr ider ise ikiniz dahi mesûl olursuz âna göre mülâhaza idüb sükkân-ı vilâyet ve kuzât-ı memleketden bir ferdin mutazarrır ve muzdarib olmasından rızâ-yı hümâyûna mugâyir bir vaz' ... hüsrevânemden begâyet ihtirâz ... eylemek bâbında hatt-ı hümâyûn şevketmakrûnumla fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylöl 1701)

673/2395 Suret

Bir sûreti dahi Rakka vâlisine

673/2396 Kalebend Cezası

Bolu voyvodası Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki

Medine-i Bolu mahallâtından Çukur mahallesinde sâkin cebecilik iddi'asında olan Mehmed nam şakî say'-i bi'l-fesâd olduğı der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmağla emr-i şerîfimle Sinob Kal'asında kal'a-bend olunmak fermânım olub mezkûr Mehmed hâlâ ol-tarafda zâbıtı yanında mahbus olmağla sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde mezkûr Mehmed'i Sinob Kal'asında kal'a-bend olunmak üzere kal'a-i mezbûre dizdârına irsâl ve teslim eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 1113. (15-24 Eylöl 1701)

674/2397 Selimiye Ve Deyr-İ Rahbe Sancakbeyinin Eşkîyalığı

Selimiye ve Deyr-i rahbe sancakları begi Hamid el-Abbas'a hüküm ki

Dergâh-ı mu‘allâma ‘arzu hâl gönderüb urban tâifesini zabt u rabt ve ol-tarafda olan kurâ ahâlisini himâyet ve sıyânet idüb kendü hâlinde iken Şam ve Trablüşam vâlisi olup emir-i hac olan düstur-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘alem vezirim el-Hâc Arslan paşa edamallahu te‘âlâ iclâlehû Tahir Abdülaziz’i himâyesine alub mezbûra tekvîn virmekle umûruna ihtilâl virdiğü i‘lâm eylemişsin lâkin Hama ve Humus tarafından dahi ‘arz u mahzar gelüb başına biraz levendât cem‘ idüb sene-i sâbıkadan berü Hama karyeleride re‘âyâ fukarasına zulm ve te‘addi ve mahsullerin ahz ve nehb idüb Hama ve Humus sancaklarında iskân olunan tavâif-i Türkman’ın bî gayrı hak evlerin urub ve emvâl ve erzakların nehb ü gâret ve ekinlerin bilürüb hîn-i tahrîrden berü ber müceb-i defter on iki bin gurus malı olan Şerez nâhiyesini harâb idüb ve re‘âyâsını dağıdub ve ehl-i ‘iyâllerile bir mağaraya habs idüb ve bu misallü te‘addi ve tecâvüzünü i‘lâm eylemişler ve etb‘asının Hama tarafından bu kadar zaman meks ve istikrârının vechi yokdur ve eline bu kadar kesret ile bir yerde istimrâr ve istikrâr ol-bilâd ve ahâlisine irâd-ı mezâlimine mütenebbi‘ olur bu şekil bu şekil etvâr ve harekât-ı nâ-hârın hasebiyle müstehak-ı i‘tâb olmuşdun ancak düstur-ı mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü’l-‘alem Rakka vâlisi vezirim Hasan paşa ve Haleb vâlisi vezirim Mehmed paşa ve akzâ-yı kuzâtî’l-müslîmîn Haleb kafısı mevlânâ Mehmed zîde fazlühûnun ol-tarafda vâki‘ ahâlî-i bilâdı himâyet ve sıyânet ve ‘urbanı zabt idüb sadâkat ve istikâmetini ‘arz ve inhâ Hama tarafından vâki‘ olan cürmünden isti‘fa ve yine emâretin sana ibkâsını ricâ itmeleriyle müşâürn-ileyhmin ricâları kabul-ı hümayûnum olmağla cürmün ‘afv olunub inşallahu te‘âlâ fîmâ-ba’d kendü hâlinde olup kemâl-i sadâkat ve istikâmet ile hüdemât-ı ‘aliyyemde bezl-i kudret ve ‘urbanı zabt idüb ahâlî-i bilâdı himâyet ve sıyânet ve taraf-ı mesâlikin hıfz u hırâsetinde bezl-i mekinet eylemek şartıyla Selimiye ve Deyr-i Rahbe sancakları ‘avâtıf-ı ‘aliyye-i hüsrevânemden yine sana ibkâ ve mukarrer kılunub ve bir dahi eğer Hama vesâir yerlerde bilâ-meks eylemeyüb ve bir ferde te‘addi ve tecâvüz eylememek üzere bu def‘ada sizden olan ihtilâlin def‘inin tarîki her ne ise sana tekvîn virilmek üzere müşâürn-ileyhümâya emr-i şerîfimle tenbih olunmuşdur sen ki mir-i merkûmsun emr-i şerîfim vusulünde ahvâlin bir hoş tedbir ve tefekkür eylesin Hama tarafında olan te‘addi ve tecâvüzünün cezâsı lâzım gelmişken müşâürn-ileyhümânın isti‘fa ve ricâ-yı müştemil ‘arz ve inhâları sebebi ile emâretin yine ibkâ olunmuşdur muktezâ-yı ... sen dahi âna göre hareket ve tol meks-i ilgâ ol-diyâra irâs-ı mazarrı muktezâsı olmağla zinhâr eğer Hama tarafına ve eğer sâir iktizâsı olmayan mahallere tol meks ile ve âhar vecihle re‘âyâ ve berâyâyâ te‘addi ve tecâvüz eylemeyüb sadâkat ve istikâmet üzere ahâlî-i bilâdı himâyet ve sıyânet ve taraf-ı mesâliki ve ebnâ-i sebili te‘min idüb mes‘a-i cemile vücuda getürmeğe sıdk-ı devl-i hân ile bezl-i bât ve tüvân eylesin şöyleki ba‘de’l-yevm senden bî-ma’kûl hareket zuhûr itmek ihtimâli olur ise bir dahi ‘özü ve kabul olmak ve cürmün ‘afv olunmak ihtimâli yokdur

âna göre ... mülâhaza ve inşallahu te'âlâ sükkân-ı vilâyet ve kuzât-ı memleketden ebnâ-i sebilden bir ferd ...mutazarrır ve muzdarib olmamak üzere kemâl-i ikdâm vücuda getürmeğe dikkat-i tam eylesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

674/2398 Mustafa Bölükbaşının Baş Bölükbaşılığa Getirilmesi

Kütahya mütesellimine hüküm ki

Sekban ocağı emekdar ve ihtiyarlarından kara Mustafa bölükbaşı kapunda olan levendat üzerine baş bölükbaşı ta'yin olunub bi'l-fi'il ser çeşme olan Ali dâme 'izzühû tarafından mühürlü mektûb virilmek mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

674/2399 Mısır'da Görevli Askerin Öldü Gösterilerek Maaşının Kesilmesi

Mısır vâlisine hüküm ki

Harem-i hümayûn ağalarından Yusuf ağa Abdullah ... 'arzuhal ider mûmâ-ileyh mahruse-i Mısır'da ... ocağında yevmi onbeş akçe 'ulufeye mutasarrıf iken fevt oldu deyu mahlule çalınub ve hâlâ hıyânet olmağla mutasarrıf olduğu 'ulufesi teshim olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

675/2400 İskan Edilen Aşiretlerin Eşkıyalığı

Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Ekrad tâifesinden Ulus ta'bir olunur Cihanbegli 'aşiretinden Koyunoğlu İbrahim ve karındaşı Hasan ve ... Kurd oğlu Yusuf ve Yazıcıoğlu Begzâde ve Şimakılı (?) 'aşiretinden Boğuruncık Ali ve Hüseyin oğlu Rafo ve Ali oğlu Mustafa ve Demgeldi oğlu Yusuf ve oğlu vesâirleri ve Geliçorlu cemâ'atinden Gürkavlı ve karındaşı ve kara Anid oğlu Mahmud vesâir hevâlarına tâbi' üç yüzden mütecâviz süvari eşkıyâ ile kuttâ'ü't-tarîk ve katl-i nüfus ve gâret-i emvâl ile bilâd ve 'abâda isal-i mazarrat ve fesâd ve şekâvet üzere oldukları mukaddemâ 'arz u mahzarlar ile i'lâm olundukda hüsn-i tedbir ile üzerlerine varılub eşkıyânın ve ma'iyetleri ve yataklarının şer'an müstehak oldukları cezâların virilüb ve zikr olunan 'aşair bundan akdem Badili ekradı iskân olundukları mahale îvâ ve iskân ve ahvâllerine nizâm virilmek üzere dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Yusuf dâme mecdühû mübâşeretiyle Maraş beglerbegisi Rişvan oğlu Halil ve sâbık Malatya sancağı mutasarrıfı Ahmed dâme ikbâlehümâ ve Arapgir sancağı begi ve Divriği voyvodasına ve zikr olunan eyâlet ve elviyede vâki' olan kadılara ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erlerine evâmîr-i şerîfim şerefyafte sudûr olmağla sâdır olan fermân-ı 'alişânım mücebince Maraş beglerbegisi ve sâbık Malatya sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyhümâ kalkub

Arabgir sancağına karib olan mahallere Koyunoğlularının üzerlerine varub mazmûn-ı emr-i şerîfimi ... ve iskânı tenbih eylediklerinde itâ'at ve inkiyad göstermeleriyle Divriği ve Sivas sancaklarında vesâir mahallerde olan eşkıyâların dahi cem' ve evleriyle sürüb Koyunoğullarına ilhâk ve üzerlerine birkaç bayrak ta'yin ve mahall-i iskânlarına irsâl olundukdan sonra Kalçalı (?) Ekradı içinde dahi kırk elli neferden mütecâviz iskânları fermânım olan şakîleriçün defa'atle adem gönderilüb taleb olundukda a'dem-i itâ'ateri nümâyân olmağla mukaddemâ vech-i meşrûh üzere sûret-i itâ'at izhâr iden Koyunoğulları tâifesi ol-esnâda 'isyân idüb üzerlerine ta'yin olunan bayrakların mukâvemeti iktidârları olmamağla fırsat bulub Malatya kazâsında vâki' Kızılgeçidi nam mahalde nehr-i Murad'ı 'ubur ve ehl-i 'iyâllerin ve emvâl ve erzakların Uyrakreyun (?) ve Yarhakanlı (?) ve Hurub (?) 'aşıretlerin içinde ihfâ ve kendülerin tağılub bir mikdârı Diyarbakır eyâletinde vâki' Karadağ ve bir mikdârı Gerger tarafında oldukları haber aldugun Maraş beglerbegisi mir mirân-ı mûmâ-ileyh ve kapucu başı ve Malatya kadısı i'lâm itmeleriyle tavâif-i mezbûreyi mukaddemâ fermânım olan mahale iskân ve zulm ve te'addilerin hüsn-i tedbir ile 'ibadullah üzerlerinden men' ve def' ve içlerinden katl-i nüfus ve gâret-i emvâl ile fesâd ve şekâvet üzere olanların cezâ-yı şer'iyelerin tertibde re'y-i savâbdidin üzere hareket eylemeleri içün Maraş beglerbegisi mûmâ-ileyh ve ber vech-i arpalık Malatya sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlehûya ve Arabgir sancağı begi Kurd Mehmed dâme 'izzühûya ve Diyarbakır mütesellimine ve Divriği voyvodasına emr-i şerîfim gönderilüb tenbih-i hümâyûnum olmuştur imdi sen ki müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde mir mirân-ı mûmâ-ileyhümâ ve mir-i mezkûr Diyarbakır mütesellimi ve Divriği voyvodası vesâir me'mur olanlar ile haberleşüb gerek iskânların ve gerek zulm ve te'addilerin def'i ne vecihle münâsib görülür ise tekayyüd ve ihtimâm ve ahvâllerine nizâm-ı tam virüb bu sebep ile muhar ve mu'ar olan re'âyâ ve berâyâyâ peymâl olmayub içlerinden kendü hâllerinde olan bî-günahlar mutazarrır olmamak içün mûmâ-ileyhümâm ile gulâmı bir yere koyub kalkub ittifak ve ittihad ve hüsn-i tedbir ve tedârik ile bu maslahatı bir sûreti ma'kule ifrağ idüb vâki' hâli der devlet medârıma 'arz ve i'lâm eylemeğin bâbında ... oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

676/2401 İskan Edilen Aşıretlerin Eşkıyalığı

Maraş beglerbegisine hüküm ki

Ekrad tâifesinden ulus ta'bir olunur Cihanbegli 'aşıretinden Koyunoğlu İbrahim ve karındaşı Hasan ve ... Koçur oğlu Yusuf ve Yazıcıoğlu begzâde ve Şeyabetlü 'aşıretinden Yörüncek Ali ve Hüseyin oğlu Rafu ve Ali oğlu Mustafa ve Evgeldi oğlu Yusuf ve oğlu vesâirleri ve Gelçorlu cemâ'atinden Gürkan ve karındaşı kara Anid oğlu Mahmud vesâir hevâlarına tâbi' üç yüzden mütecâviz süvari eşkıyâ ile kuttâ'ü't-tarîk ve katl-i nüfus ve gâret-i

emvâl ile bilâd ve ‘abâda isal-i mazarrat ve fesâd ve şekâvet üzere oldukları mukaddemâ ‘arz u mahzarlar ile i‘lâm olundukda hüsn-i tedbir ile üzerlerine varılub eşkıyâsının ve ma‘iyetlerinin ve yataklarının şer‘an müstehak oldukları cezâların virilüb ve zikr olunan ‘aşair bundan akdem ... ekradı iskân olundukları mahale îvâ iskân ve ahvâllerine nizâm virilmek üzere dergâh-ı mu‘allâm kapucu başlarından Yusuf dâme mecdühû mübâşeretiyile sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sana ve sâbık Malatya sancağ mutasarrıfı Ahmed dâme ikbâlehümâ ve Arabgir sancağı begi ve Divriği voyvodasına ve zikr olunan eyâlet ve elviyede vâki‘ olan kadılara ve ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine evâmir-i şerîfim şerefyafte sudûr olmağla sâdır olan fermân-ı ‘alişânım mûcebince Maraş beglerbegisi ve sâbık Malatya sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyhümâ kalkub Arapgir sancağına karib mahallere Koyunoğulları üzerine varub mazmûnu emr-i şerîfimi ... ve iskâna tenbih eylediklerinde itâ‘at ve inkiyad göstermeleriyle Divriği ve Sivas sancaklarında vesâir mahallerde olan eşkıyâların dahi cem‘ ve evleriyle sürüb Koyunoğullarına ilhâk ve üzerlerine birkaç bayrak ta‘yin ve mahall-i iskânlarına irsâl olundukdan sonra Kalçalı (?) ekradı içinde dahi kırk elli neferden mütecâviz iskânları fermânım olan şakîleriçün defâ‘atle adem gönderilüb taleb olundukda a‘dem-i itâ‘ateri nümâyân olmağla mukaddemâ vech-i meşrûh üzere sûret-i itâ‘at izhâr iden Koyunoğulları tâifesi ol-esnâda ‘isyân idüb üzerlerine ta‘yin olunan bayrakların mukâvemeti iktidârları olmamağla fırsat bulub Malatya kazâsında vâki‘ Kızılgeçidi nam mahalde nehr-i Murad’ı ‘ubur ve ehl-i ‘iyâllerin ve emvâl ve erzakların ve her biri ‘aşiretlerin içinde ihfâ ve kendülerin tağlulub bir mikdârı Diyarbekir eyâletinde vâki‘ Karadağ ve bir mikdârı Gerger tarafında oldukları haber alduğun Maraş beglerbegisi mir mirân-ı mûmâ-ileyh ve kapucu başı ve Malatya kadısı i‘lâm itmeleriyle tavâif-i mezbûreyi mukaddemâ fermânım olan mahale iskân ve zulm ve te‘addilerin hüsn-i tedbir ile ‘ibadullah üzerlerinden men‘ ve def‘ ve içlerinden katl-i nüfus ve gâret-i emvâl ile fesâd ve şekâvet üzere olanların cezâ-yı şer‘iyelerin tertib ve Rakka vâlisi vezir Hasan paşa me‘mur ve husûs-ı mezbûriçün Lipveli Ahmed zîde kadrühû ve ber vech-i Arpalık Maraş beglerbegisi mûmâ-ileyh ve ber vech-i arpalık Malatya sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlehûya ve Arabgir sancağı begi Kurd Mehmed dâme ‘izzühûya ve Divriği voyvodasına ve Diyarbekir mütesellimi dahi emr-i şerîfimle me‘mur olmağlasen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi vech-i meşrûh üzere me‘mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfim vusulünde mükemmel kapun halkı ile hazır ve âmâde ve vezir müşârün-ileyhin tarafından harbe müterakib olub bi ‘avnillahi te‘âlâ tâvâfi-i mezbûrenin gerek iskânları ve gerek zulm ve te‘addilerin def‘i ne vecihle münâsib görülür ise tekayyüd ve ihtimâm ve ahvâllerine nizâm-ı tam virüb bu sebeb ile mehar ve mu‘arların olan re‘âyâ ve berâyâyâ peymâl olmayub içlerinden kendü hâllerinde olan bî-günahlar mutazarrır olmamak üzere ‘ale’l-ittifak gulâmı bir yere koyub ve vezir müşârün-ileyhin re‘y-i savâbdidi

üzere ittifak ve ittihad ve hüsn-i tedbir ve tedârik ile bu maslahatı bir sûret-i ma'kule ifrâğ eylemeği ikdâm-ı tâm inşaallahu te'âlâ bu husûs murâd-ı hümâyûnum üzere hüsn-i hitâm bulunca iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eyleyüb bir dürlü tehâvün ve tevzirden ziyâde ihtirâz eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

677/2402 Suret

Bir sûreti dahi ber vech-i arpalık Malatya sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlehû mükemmel kapusu halkıyla

677/2403 Suret

Bir sûreti dahi Arapgir sancağı begi Kurd Mehmed müstevfi kapusu halkıyla

677/2404 Suret

Bir sûreti Diyarbekir mütesellimi müstevfi ademleriyle

677/2405 Suret

Bir sûreti Divriği voyvodası müstevfi ademleriyle

677/2406 İnebahtı Kalesinin Tamir Ve Tahkimi

Ber vech-i arpalık İnebahtı sancağına mutasarrıf Ömer paşaya hüküm ki

Hâliyâ İnebahtı Kal'ası Venedik cumhuru taraf-ı devlet-i 'aliyyeme teslim idüb kal'a-i mezbûrenin ta'mir ve termimi ve her ahvâlinin nizâm ve intizâmı ve re'âyâ ve berâyânın himâyet ve sıyânetleri umûr-ı lâzîmü'l-ihimâmımızdan olub sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin pîr ve ihtiyâr ve sâhib-i... ve kârgüzâr olub senden dikkat merziyye ile hüdemât-ı cemile me'mul olmağla inşaallahu te'âlâ mu'accelen varub kal'a-i mezbûrenin muhâfâza ve... düstûr-ı mükerrerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'alem Eğriboz muhafızı vezirim İsmail paşa edamallahu te'âlâ iclâlehûnun re'y-i savâbdidi üzere ta'mir ve termimine ihtimâm vesâir nizâm-ı umûr-ı bilâddan olan mesâlih ve mehâm ve sıdk-ı derûn ile dikkat-i tam itmek şartıyla 'avâtıf-ı seniyye-i hüsvânemden livâ-yı mezbûr ber vech-i arpalık sana tevsiye olunub ve mu'accelen ru'y-i deryâdan varub mahalli me'murda bulunmak üzere çekdiri ta'vin olunmuşdur imdi emr-i şerîfim vusulünde kat'a te'hir ve tevakkuf itmeyüb kalkub Sakız'da emirü'l-ümerâi'l-kirâm kapudanım olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya mülâki ve ta'vin eylediği sefineye ... olub bir gün evvel sefinene varub me'mur olduğun hüdemât-ı 'aliyyeme mübâşeret ve muratebe ... eylesin ... icmâl ve ... muhtâç değildir bu...mukâbelesinde gayret idüb inşaallahu te'âlâ

İnebahtı'ya varub vâsıl olduğun ... nezâret üzere hareket itmeyüb vezir müşârün-ileyhin rey'i üzere ... der-meyân idüb ta'mir-i kal'aya mübâşeret ve bu nizâm-ı zıyâ' ve bilâddan eşyânın tahsil ve temlikine mübâderet eyleyüb İnebahtı biraz zamandan berü ihtilâl-i etvârda hemzede olmuş memleket olub ahâlîsi ziyâdesiyle himâye himâyet ve sıyânete muhtâç olmağla muktezâ-yı izsâf ve ittisâk ile hareket ve bir dürlü te'addi ve tecâvüzden tevkî idüb asâr-ı hüsn-i etvârın etrâf ve ittihâ-yı memleketde istima' olunmağla âhar bir yerde re'âyâ gelüb anda tavattun itmeğe rağbet idecek hâlde ve keyfiyet ile ol-bilâd-ı me'mure ibâden itmeği bezl-i bât ve tüvân eyleyesin göreyim seni ne vecihle 'akılâne ve sâdıkâne harekey eyleyesin rızâ-yı hümâyûnum üzere etvâr-ı cemileye sâkin olursun müstecleb-i 'avâtıf-ı peyderşahânem olmanı mukarrer ve müstehak bilüb âna göre ... sıhhati ve der-meyân ve gerek kal'anın ta'mir ve termim ... ve eğer re'âyâ ve berâyânın himâyet ve sıyânetinde vesâir nizâm-ı umûr-ı memleketi mütenebbi' olur ahvâl ve asârda ve bezl-i iktidâr ve sarf-ı cedd-i bîşmâr eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

677/2407 İnebahtı Sancakbeyinin Görev Yerine Ulaşması

Kâimmakâm paşaya hüküm ki

Sâbıkân Trabzon beglerbegisi olub hâlâ ber vech-i arpalık İnebahtı sancağı 'inâyet ve ihsânım olan Ömer dâme ikbâlehûnun bir gün evvel sefîneye varub me'mur olduğu hüdemât-ı 'aliyyemde ... bulunması mühim ve muktezî olmağla mu'accelen kalkub Sakız'da donanma-yı hümâyûnuma mülâki oldukda bir münâsib çekdiri ta'yin ve tevsîye nakl ve irsâl eylemek üzere bi'l-fi'l kapudânım olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya emr-i şerîfimle tenbih-i hümâyûnum olmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde mûmâ-ileyh bir gün mukaddem tedârikin tekml itdürüb tevakkuf ve terki itdürmeyüb mu'accelen mevziine göndermeğe tekayyüd ve ihtimâm eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

677/2408 Venedik'ten Gelenler İçin Gemi Tayini

Kapudan Abdulfettah dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin Asitane-i sa'adetimde makam olmak üzere gelecek Venedik ... geldikde boğaz hisarından alub İstanbul'a getürmek için muteber-i kadîm üzere iki kıt'a çekdiri ta'yin ve boğaz hisarında meks itmemek üzere tenbih ve te'kid eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

677/2409 İnebahtı Sancakbeyinin Görev Yerine Gitmesi

Yine mûmâ-ileyhe hüküm ki

Sâbık Trabzon beglerbegisi olan Ömer dâme ikbâlehûya hâlâ ber veh-i arpalık İnbeahtı sancağı tevsiye olunub bir gün evvel ruy-ı deryâdan mevzine varub me'mur olduğu hüdemât-ı 'aliyyemde bulunmağı mühim ve muktezî olmağla inşallahu te'âlâ mir mirân-ı mûmâ-ileyh varub donanma-yı hümâyûnumda sana mülâki oldukda kat'a te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb bir münâsib çekdiri ta'yin ve bir gün evvel mevzine irsâl eylemeğın bâbında yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

678/2410 Rusya İle Yapılan Anlaşma İle İlgili

Özi vâlisi vezir Yusuf paşaya hüküm ki

Devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Moskov çarının beyninde 'akd olunan şerâit-i sulh ve salâh muktezâsınca Özi suyunda vâki Toğan ve Gazi Kirman Şahin Kirman Nusret Kirman kastelleri hedm ve fimâ-ba'd ol-yerlerde kastel ve mesken yapılmamak üzere topraklarıyla bu cenkden evvel oldukları gibi yine kemâkân devlet-i 'aliyyemin zabt u tasarrufunda olmak üzere çar müşârün-ileyh tarafından red ve teslim ve 'ahdnâme-i hümâyûnumun şurût ve kuyudu icrâ oluncaya değin sen ol-semtde bulunmak üzere bundan akdem emr-i şerîfimle me'mur olmuşdun lâkin eyyâm-ı şitâ karib olub ol-tarafda meks ve tevakkufine mûcib iş olduğundan zikr olunan kasteller hedm oldukdan sonra topraklarıyla zabtı ahvâl Özi Kal'ası muhâfazasında olan koca Mehmed ve Kalburdan muhâfazasında olan Murtaza dâme ikbâlehûma sipârîş ve tenbih olunmağla sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde kalkub Babadağı'na gelüb zabt u rabt-ı memleket ve himayet ve sıyânet-i fukara ve ra'yyet vesâir hüsn-i eyâlete menzil lâzım lâzım-ı uhde-i himmetin olan hüdemât-ı 'aliyyemin temşiyet ... bezl-i makdur ve say' ... eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

678/2411 Askeri Mühimmatın Nakli İçin

Kapudan Abdulfettah dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin Venedik cumhuru tarafından tahliye ve taraf-ı devlet-i 'aliyyeme teslim olunan İnbeahtı Kal'asına Pravişte'den irsâli fermânım olunan yüz bin 'aded enva'i yuvarlak ve bin 'aded humbara tahmil ve nakliçün donanma-yı hümâyûnumda olan mîrî kalyonlardan münâsib gördüğün iki kıt'a ve Asitane-i sa'adetinden gönderilecek sağîr ve kebîr yüz 'aded top ve beş havan ve kundakların ve mühimmât-ı cebehânenin nakli için üç kıt'a kalyon ifrâz ve ta'yin ve irsâl olunmak lüzumu olduğu baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ilmihû i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

678/2412 İnebahtı Kalesi'nin Tahkimi

İnebahtı Kal'ası muhâfazasında dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerine ağa vekili olan Haseki Hüseyin zîde mecdühûya hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Venedik cumhuru beyninde muvâda'a ve mesâlih mün'akid olunmağla tarafeynden alınub virilen memhur temessüklerin ve 'ahdnâme-i hümayûnum mücebince İnebahtı Kal'ası Venedik cumhuru tarafından tahliye ve taraf-ı devlet-i 'aliyyeme teslim olunub muhâfazası mühim ve muktezî olmağın müstevfi neferlü ve gediklü bir ota ta'yin olunmak fermânım olunub ve sen ocağın emekdâr ve kârgüzârlarından olub her vecihle müstehak olduğun ecilden mutasarrıf olduğun altmış altı cemâ'atinle muhâfaza-i mezbûrda ağa vekâleti sana tefvîz olunmuşdur minvâl-i meşrûh üzere emr-i tahliye bir taraf olduğu ecilden me'mur olduğun üzere İnebahtı Kal'asına varub geçüb muhâfazası hizmetinde kıyâm ve neferâtın zabt u rabtında ziyâdesiyle tekayyüd ve ihtimâm ve kal'anın hıfz u hırâseti husûsunda ikdâm-ı tâm eyleyesin deyu dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin ağası Mehmed ağa dâme 'ulüvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mücebince 'amel eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

678/2413 İnebahtı Kalesi'ne Gidecek Mühimmat İçin Gemi Ayarlanması

Kapudan paşaya hüküm ki

Venedik cumhuru tarafından tahliye ve taraf-ı devlet-i 'aliyyeme teslim olunan İnebahtı Kal'asına barut ırsâli mühim ve muktezî olmağla Eğriboz'dan emânet tarîkiyle hıfz olunan barutun yedi yüz yetmiş iki kantarı ve Selanik'den dahi dört yüz yigirmi sekiz kantar barut kal'a-i mezbûreye nakli fermânım olub bu husûs için iki kıt'a çekdirinin lüzumu olduğu baş defterdârım Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâm itmekle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde zikr olunan barutların nakli için donanma-yı hümayûnumda olan ... ümerâ-yı derya çekdirilerinden iki kıt'a çekdiri ta'yin ve evvelâ Selanik'den gidecek barutu tahmil ve kal'a-i mezbûreye nakl ve teslim eylediklerinden sonra Eğriboz'da olan barutu dahi zikr olunan çekdiri ile kal'a-i mezbûreye nakl ve teslim olunmak üzere ta'yin eylediğın ümerâ-yı deryâya tenbih ve te'kid eylemeğın bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

679/2414 Simkeşhanenin Düzeni İle İlgili

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Memâlik-i mahrusemde simkeşhâne için İstanbul ve Selanik ve Burusa'da olub âhâr mahalde işlenmemek üzere bundan akdem hatt-ı hümayûn sa'adet makrunum mücebince vârid

olan fermân-ı hümayûnumla men' olunmuşken mukaddemâ kolnukculuk ile ... büyük karındaşı Yasuk ve oğlu Musa ve kızın oğlu Peşva nam Yahudiler kaç def'a bu ... ile ahz olunub hüccet-i şer'îye virilmişken mütenebbih olmayub mal-ı maktu'aya külli gadr ve zararları tertib idüb ihânetleri zâhir ve nümâyân olduğun simkeşhâne emini Mehmed zîde karühû i'lâm itmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin mesfur yahudiler hafyeten simkeşlik eyledikleri bî gazez müslimîn muvâcihesinde sâbit ve zâhir olub hüccet-i şer'îye olunmuş ise mukaddemâ vârid olan fermân-ı hümayûna 'adem-i itâ'at eyledikleriçün sâir müceb-i 'ibret olmak üzere Selanik'e nefy olunmalarıçün emr-i şerîfim ricâsına baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâm itmeleriyle vech-i meşrûh üzere nefy olunmaları bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

679/2415 Askerîlerin Düzenlenmesi İle İlgili

Bursa kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerim ağası Mehmed ağa dâme 'ulüvvühû 'arzuhal gönderüb merhûm ve mağfirlehû Gazi Hüdavendigar tâb serâhu ve Şeyh Nasreddin Kuddüs sırrehu'l-'azizin medine-i Bursa'da binâ eyledikleri imâretleri eyyâm-ı şitâda ... hâli kalmamak için her biri yigirmişer adem ve tağdan sayd ve şikâr için sayd ta'yin idüb lâkin sayd u şikâra ihtiyâç olmaduğundan mezbûrlar hâlâ medine-i mezbûrede mahkeme hademi olmalarıyla giddikçe ezdiyed bulub fi'l-asl kırk neferi iken yedi yüzden mütecâviz olduklarından gayrı birkaç ehl-i zümre ve Yahudi tâifesin kendülere ilhâk ve cümlesi 'askerî zümresine girmeleriyle hâlâ Anadolu tarafından Mehmed zîde mecdühû me'mur olduğu yeniçeri tâifesin tahrîre mübâşeret eyledikde mezbûrlar 'askerî kifâyetinde olduklarından bir vecihle yeniçeriden ferd olunmayub tavâif-i 'askerînin nizâm-ı ahvâllerine ihtilâl virdiklerin mûmâ-ileyhe i'lâm itmeğin fi'l-vâki' medine-i mezbûrda kırk neferden ziyâde ademin lüzumu olmamağla ... vaz' olunduğu minvâl üzere kırk nefer ademi kalub ma'adası men' ve def' olunmak için emr-i şerîfim ricâsına 'arz itmeğin ocak tarafından ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle içlerinden kırk nefer ehl-i 'arz ve me'dib kimesne icâb ve anlar dahi yeniçeri kıyâfesinde gezmeyüb avcı kıyafetiyle gezüb ve icâb olunan kırk nefer kimesnenin isimleri tahrîr ve defter ve piyâde kaleminde hıfz olunub içlerinden biri fevt oldukda Bursa kadılarına bir ehl-i 'arz adem 'arz eyleyüb yeniçeri ağaları tarafından yedlerine bir vesika virilüb bu def'a icâb olunan kırk neferin dahi yedlerine ocak tarafından avcı olmak üzere birer kağıd virilüb sâirlerin re'âyâ defterine tahrîr ve min-ba'd kırk neferin tecâvüz eylememek üzere tekayyüd ve ihtimâm olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

679/2416 Mühimmat Taşıyan Mısır'a Gidecek Gemi İle İlgili

Kâimmakâm Osman paşaya hüküm ki

Mukaddemâ Asitane-i sa'adetinden kerâste tahmil ve Mısır'a gitmek üzere fermânım olan bir kıt'a kalyon henüz İstanbul'da i'lâm olunub ve kalyon-ı mezbûre hâlâ ber vech-i arpalık Cidde sancağı mutasarrıfı Süleyman dâme ikbâlehû ... olması fermânım olmağın sen ki vezir müşârün-ileyhsin zikr olunan kalyon henüz İstanbul'da ise bir gün evvel hareket ve Gelibolu'ya varub mir mirân-ı mûmâ-ileyh alub mahall-i me'mura nakl eylemek üzere kalyon-ı mezbûr kapudanına tenbih ve te'kid eylemek bâbında başdefterdârım Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâm itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

679/2417 Miras Davası

Vezir müşârün-ileyhe hüküm ki

İstanbul sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan ... başı el-Hâc İsa'nın kebîr oğlu Abdullah gelüb mmüteveffâ-yı merkûmun veresesinin ekseri sağîr ve ... tâifesinden olmağla muhallefâtından hakkun taleb idenlerin da'vaları sen ki vezir müşârün-ileyhsin Asitane-i sa'adetinde huzûrunda şer'le görölüb üzerlerine ihzâr ... ile rencide olmamaları bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

680/2418 İnebahtı Kalesinin Tamiri

Kapudan paşaya hüküm ki

İnebahtı Kal'asının ba'zı mahalleri ta'mire muhtâç olmağla sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin kal'a-i mezbûrenin ta'miri hidmetinde bulunmak üzere Eğriboz'lu ümerâ-yı deryâ çekdirilerinden forsası mükemmel iki kıt'a çekdiri ta'yin ve irsâl ve 'aceleten mahall-i mezbûra varub Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşanın re'y-i savâbdidi ile kal'a-i merkûmenin ta'miri hidmetinde bulunub vezir müşârün-ileyhin ... izn ... olmadıkça me'mur oldukları hidmetden ... olmamalarıçün muhkem tenbih ve te'kid eyleyesin deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

680/2419 Haksız Yere Vergi Alanların Uyarılması

Ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Erdellü ve Macar korsullarından ve (Boş) ve (Boş) sâirlerin 'arzuhal ider bunlar memâlik-i mahrusemde sâir tüccar gibi ticâret eylediklerinden ... gümrüklerin kanun üzere bir def'a edâ idüb terekelerin alduktan sonra tekrar gümrük talebiyle rencide olunmak icâb itmez iken kanun üzere bir def'a gümrüklerin virüb terekelerin aldukların ... âhar mahallerde olan ...tâifesi tekrâr gümrük mutâlebesiyle nişân-ı hümâyûnuma muhâlif rencide eylediklerin bildürüb ol-bâbda hükm-i hümâyûnum ricâ eylediklerin ecilden nişân-ı hümâyûnum kaydına mürâca'at oldundukda memâlik-i mahrusemde sâir tüccârın emniyet ve selâmet ile ticâret idüb kanun üzere gümrüklerin bir def'a edâ idüb terekelerin alduktan sonra tekrar gümrük ve hilâf-ı emr ve ... bâc ve gayrı tekâlif talebiyle rencide olunmayalar deyu ... olunmağın nişân-ı hümâyûnum mücebince 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

680/2420 Çörekçilerin Ekmek İmal Etmesi

Galata monlasına hüküm ki

Medine-i Galata'da vâki' eski Hasan ağa ve Zakas (?) Hasan ağa fırınların etmekçileri 'arzuhal ider zikr olunan fırınların hatt-ı hümâyûn şevketmakrunumla mukaddemâ yedlerinde olan emr-i şerîfim mücebince nan hassı tabh eyleyüb medine-i mezbûrede vâki' çörekçi tâifesi fırınında kadîmden çörek ve halka ... işleyügelmişler iken kanâ'at itmeyüb kadîme muhâlif ikişer bin ve dörder bin nan tabh itmeleriyle bunların fırınlarının tevettülüne ve kâr ve gilirinin noksan tertibine ba'is oldukların bildürüb ol-makule muhdes olanlar men' ve çörekçi tâifesi fırınlarında kadîmisi üzere çörek ve halka... ... işleyüb nan tabhından men' olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eylediklerin ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında yazılmışdır. Fî eva'ili R sene 113. (5-14 Eylül 1701)

680/2421 Ulufeleleri Alıp Kaçan Sekbanlar İle İlgili

Anadolu vâlisi ve Karaman ve Adana beglerbegileri ve Karahisar-ı sahib ve Sultanköy ve Akşehir ve Aksaray ve Niğde sancakları mutasarrıflarının kapularında olan sekban bölükbaşları vesâir ihtiyârlarına hüküm ki

Kudüs-i şerîf ve Gazze sancaklarına mutasarrıf Mehmed dâme ikbâlehû bu sene me'mur olduğu hüccâc-ı müslîminin istikbâli hizmetine müteveccih oldukda kapusunda olan bölük başılardan Karahisar-ı sahib sancağında Karasık kazâsında (Boş) nam karyede sâkin Mehmed bölükbaşı üçer aylık 'ulufe ile ikişer altun ... ve gayrı beş vakiyye olmak üzere ... virüb hüccet-i şer'îye oldukdan sonra bölük başı mezkûr vech-i meşrûh üzere 'ulufe ve ... vesâir ... alub hevâsına tâbi' levendât ile firâr eyledüğün i'lâm olunmağla siz ki bölük başılar ve ihtiyârlarsız

mezbûrlar her hanginizin tarafına varırlar ise ‘ala eyyi’l-hâl ahz ve kal’a-bend idüb bu tarafa i’lâm eyleyesiz deyu serçeşme mektûbu mücebince yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

680/2422 Sürgün Cezası

Edirne kadısına hüküm ki

Edirne mahallâtından Kavruk Osman mahallesinde sâkin Fatıma ve kızı Aişe’nin su-i hâlleri ihbâr olunmağla sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin kadîmi vilâyetleri Niğbolu olmağla vilâyetlerine nefy olunmaları bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

681/2423 İskan Edilen Aşiretlerin Eşkîyalığı

Lipveli Ahmed zîde kadrühûya hüküm ki

Ekrad tâifesinden ulus ta’bir olunur Cihanbegli ‘aşiretinden Koyunoğlu İbrahim ve karındaşı Hasan ve ... Koçur oğlu Yusuf ve Yazıcıoğlu begzâde ve Şeyabetlü ‘aşiretinden Yörüncek Ali ve Hüseyin oğlu Zülko ve Ali oğlu Mustafa Rungeldi oğlu Yusuf ve oğlu ve dahi sâirleri ve Gelçorlu cemâ’atından Gürkavlu ve karındaşı kara Anid oğlu Mahmud vesâir hevâlarına tâbi’ üç yüzden mütecâviz süvari eşkıyâ ile kuttâ’ü’t-tarîk ve katl-i nüfus ve gâret-i emvâl ile bilâd ve ‘abâda isal-i mazarrat ve fesâd ve şekâvet üzere oldukları mukaddemâ ‘arz u mahzarlar ile i’lâm olundukda hüsn-i tedbir ile üzerlerine varılub eşkıyâsının ve ma’iyetlerinin ve yataklarının şer’an müstehak oldukları cezâların virilüb ve zikr olunan ‘aşair bundan akdem ... ekradı iskân olundukları mahale îvâ iskân ve ahvâllerine nizâm virilmek üzere dergâh-ı mu’allâm kapucu başlarından Yusuf dâme mecdühû mübâşeretîyle sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sana ve sâbık Malatya sancağ mutasarrıfı Ahmed dâme ikbâlehümâ ve Arabgir sancağı begi ve Divriği voyvodasına ve zikr olunan eyâlet ve elviyede vâki’ olan kadılara ve ‘ayân-ı vilâyete ve iş erlerine evâmir-i şerîfim şerefyafte sudûr olmağla sâdır olan fermân-ı ‘alişânım mücebince Maraş beglerbegisi ve sâbık Malatya sancağı mutasarrıfı mûmâ-ileyhümâ kalkub Arapgir sancağına karib mahallere Koyunoğulları üzerine varub mazmûnu emr-i şerîfimi ... ve iskâna tenbih eylediklerinde itâ’at ve inkiyad göstermeleriyle Divriği ve Sivas sancaklarında vesâir mahallerde olan eşkıyâların dahi cem’ ve evleriyle sürüb Koyunoğullarına ilhâk ve üzerlerine birkaç bayrak ta’yin ve mahall-i iskânlarına irsâl olundukdan sonra Kalçalı (?) ekradı içinde dahi kırk elli neferden mütecâviz iskânları fermânım olan şakîleriçün defa’atle adem gönderilüb taleb olundukda a’dem-i itâ’ateri nümâyân olmağla mukaddemâ vech-i meşrûh üzere sûret-i itâ’at izhâr iden Koyunoğulları tâifesi ol-esnâda ‘isyân idüb üzerlerine ta’yin olunan

bayrakların mukâvemeti iktidârları olmamağla fırsat bulub Malatya kazâsında vâki' Kızılgeçidi nam mahalde nehr-i Murad'ı 'ubur ve ehl-i 'iyâllerin ve emvâl ve erzakların ve her biri 'aşiretlerin içinde ihfâ ve kendülerin tağlulub bir mikdârı Diyarbekir eyâletinde vâki' Karadağ ve bir mikdârı Gerger tarafında oldukları haber aldığın Maraş beglerbegisi mir mirân-ı mûmâ-ileyh ve kapucu başı ve Malatya kadısı i'lâm itmeleriyle tavâif-i mezbûreyi mukaddemâ fermânım olan mahale iskân ve zulm ve te'addilerin hüsn-i tedbir ile 'ibadullah üzerlerinden men' ve def' ve içlerinden katl-i nüfus ve gâret-i emvâl ile fesâd ve şekâvet üzere olanların cezâ-yı şer'iyelerin tertib ve Rakka vâlisi vezir Hasan paşa me'mur ve husûs-ı mezbûriçün Lipveli Ahmed zîde kadrühû ve ber vech-i Arpalık Maraş beglerbegisi mûmâ-ileyh ve ber vech-i arpalık Malatya sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâlehûya ve Arabgir sancağı begi Kurd Mehmed dâme 'izzühûya ve Divriği voyvodasına ve Diyarbekir mütesellimi dahi emr-i şerîfimle me'mur olmağlasen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen dahi vech-i meşrûh üzere me'mur olmuşsundur imdi emr-i şerîfim vusulünde mükemmel kapun halkı ile hazır ve âmâde ve vezir müşârün-ileyhin tarafından harbe müterakib olub bi 'avnillahi te'âlâ tâvâfi-i mezbûrenin gerek iskânları ve gerek zulm ve te'addilerin def'i ne vecihle münâsib görülür ise tekayyüd ve ihtimâm ve ahvâllerine nizâm-ı tam virüb bu sebeb ile mehar ve mu'arların olan re'âyâ ve berâyâyâ peymâl olmayub içlerinden kendü hâllerinde olan bî-günahlar mutazarrır olmamak üzere 'ale'l-ittifak gulâmı bir yere koyub ve vezir müşârün-ileyhin re'y-i savâbdidi üzere ittifak ve ittihad ve hüsn-i tedbir ve tedârik ile bu maslahatı bir sûret-i ma'kule ifrâğ eylemeği ikdâm-ı tâm inşaallahu te'âlâ bu husûs murâd-ı hümayûnum üzere hüsn-i hitâm bulunca iktizâ iden hüdemât-ı 'aliyyemde bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eyleyüb bir dürlü tehâvün ve tevzirden ziyâde ihtirâz eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylöl 1701)

682/2424 Kilise Tamiri

Yanya kadısına hüküm ki

Mektûb gönderüb ... ahâlîsi meclis-i şer'e varub medine-i Yanya ve varoşunun ehl-i zimme re'âyâsının feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilise mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olmağla bundan akdem murâfa'a-i şer'le keşf ve hüccet olunub mücebince hâricden bir nesen ihdâs itmemek üzere mesâ'i şer' olduğu mertebe vaz' ve kadîmisi üzere bilâ-tevsi' ve bilâ-terfi termimine muhâlefet olunmamak üzere emr-i şerîfim ısrâr etmişler iken zikr olunan ehl-i zimme re'âyâ kilise-i merkûmenin divarlarını kadîme muhâlif taşdan binâ itmeleriyle medine-i mezbûrede sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ vesâir bî-garez müslîmîn ile üzerlerine varılub fi'l-hakîka divarları kadîme mugâyir taşdan binâ olunduğun 'arz

eyledüğün ecilden şer'le hedm olunub vaz' ve kadîmi üzere ta'mirine muhâlefet olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

682/2425 Kilise Tamiri

... kadısına hüküm ki

Medine-i ... ve ... sâkin ehl-i zimme re'âyâ tâifesi 'arzuhal idüb medine-i mezbûre mahallâtından Alkosa mahallesinde vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Aya yorgi kilisesi dimekle ma'ruf kilisenin mürur-ı eyyâm ile divar-ı erb'aası ve sakf ve ... harâbe meşref olub termime muhtâç olmağla bundan akden murâfa'-i şer'le keşf ve hüccet-i şer'îye olduğun bildürüb hüccet-i şer'îye mücebince hâriçden işcâr ve iscâr vaz' olmamak üzere kendü terâzî ile bilâ-terfî' ve bilâ-tersi' mes'a-i şer' olduğu mertebe vaz' kadîmisi üzere termimine muhâlefet olunmamak için yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

682/2426 Başkasının Miras Payına El Koyma

Kapudan paşaya ve İstanbul kadısına hüküm ki

Ümerâ-yı deryâdan müteveffâ Amar Ali paşa eytâmının vasîsi (Boş) nam kimesne gelüb müteveffâ-yı mezbûrun sefindesinde bin yüz (Boş) senesinde ümerâ-yı deryâdan Muammer paşazâde Ahmed semere-i ma'lumede iştirâ idüb meblâğ-i merkûmdan defter-i kassam mücebince müteveffâ-yı mezbûrun eytâmına üç yük otuz bin akçe icâb itmekle bir yük akçe virüb iki yüz otuz bin akçesi zimmetinde kalmağla ba'zı kimesnelere ... ile virmekde ta'lil eylediği ... el-Hâc Hasan nam kimesneyi vekil eylediğin bildürüb mir-i mezkûr İstanbul'a geldikde zimmetinde bâki kalan mal eytâm yedinde olan hüccet-i şer'îye mücebince tahsil olunub muhâlefet iderse habs olunub mal-ı eytâmı edâ eylemedikçe ıtlâk olunmamak bâbında hükm-i hümayûn ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yaazılmışdır. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

682/2427 Askerler İle İlgili

Adana monlasına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında altmış dördüncü zağarcılar neferâtı dergâh-ı mu'allâma gelüb bunlar diledikleri mikdâr zağar ve saksonları ... mikdâr eşkineyi İstanbul'da vâki' eşkineci tâifesi meccânen virüb mukâbelesinde ... ve kul oğlanları ve yasakçı tâifesi tarafından ... nâmıyla akçelerin almamak üzere mukaddemâ yedlerine divân-ı hümayûnum tarafından emr-i şerîfim virilüb mülk-i cenâb-ı hilâftümâ Edirne'de oldukça cemâ'at-i mezbûre neferâtının istedikleri mikdâr zağar ve saksonları ... mikdâr eşkineyi dahi minvâl-i meşrûh

üzere Edirne’de vâki’ eşkineci tâifesi meccânen virüb ol-mukâbeledede ... ve kul oğlanları ve yasakçı tâifesi ... nâmıyla akçelerin almamak için emr-i şerîfim virilmek bâbında istid’a-yı ‘inâyet eylediklerine bi’l-fi’il başdefterdârım olan Mehmed dâme ‘ulüvvühû i’lâm itmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

682/2428 Kürek Cezası

Asitane kâimmakâmına ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Kebir şeyh Bekir oğlu İbrahim Edirne’de ba’zı yerlere kundak (?) bırağıb ahâlî-i mahallin iştikâsıyla ahz olunmağla ıslâh-ı nefis idince küreğe vaz’ olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

683/2429 Kalebend Cezası

Kıbrıs vâlisine ve ... Kal’ası dizdârına hüküm ki

Tuzla nâibi Seyyid Rahmetullah mektûb gönderüb Tuzla iskelesi sükkânından Kalac Kasım oğlu Mansur nam kimesne kendü hâlinde olmayub Bekir oğlu Ahmed nam kimesnenin katl kasdiyle bıçak ile üzerine hücum ve şetm ve Francalu’dan İne nam müstem gice ile sekrana katl kasdiyle menzilin basub ve Mihayil nam nasrâniyenin dahi menzilin basub fi’il-i şeni’ kasdiyle hücum eyledikde mahallesi ahâlîsi halâs eyleyüb Kasım bin Mehmed nam kimesneyi eski câm’i mevzi’inde Satranlı Ali ... birkaç yerinden darb ve mecruh ve Franca korslasının dahi alet-i harb ile menziline varub katl kasdiyle üzerine hücum vesâir ‘ibâdullahı dahi te’addi ve tevâvüz ile leyl ü nehhâr sekrâna tüfenk ve alet-i harb ile sûk ve bazarda gice ve gündüz gezüb ... eylediği kimesneyi şetm ve hücum idüb bunun emsâli şekâvetin nihâyeti olmamağla mahallesi ve kazâ ... ahâlisinin ilmühaberiyle ‘arz ve mezbûr Kasım olduğu mahalden ba’ide nefy olunmak nefy olduğu mahalde ... ve salâhı zâhir oluncaya değin müddet-i medîde habs ile cezâ ve tağrir olunmak lâzımdır deyu bi’l-fi’il Rumili kadı’askerim olan mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahu te’âlâ fezâyilehû i’lâm itmekle sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezbûr ... Kasım ahz ve kal’a-bend olunmak üzere ... Kal’asına irsâl ve iskân ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vech-i meşrûh üzere kal’a-bend eylemek bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

683/2430 Şam, Halep Civarında Düzenin Sağlanması

Şam ve Trablusşam vâlisi olub emir-i hac olan vezir Arslan paşaya hüküm ki

Sen ki vezir müşârün-ileyhsin mektûb ve kâimen ile mashuben Hama ve Humus kadılarının ‘arız ve Hama ve Humus’un ‘ulemâ vesâir ahâlîsinin mahzarları gelüb menzur ve

mazmunu ‘ilm-i ‘alim şümül-ı hüsrevânem olmuşdur Tahir Abdulaziz’i Hama’da mütesellimin olan istid’a-yı izn-i hümayûnuma muhâlif Selimiye ve Deyr-i Rahbe sancakların emâretine hil’at-ı ilbâs idüb lâkin mevâli-i ‘urbanı Şam toprağında ve tavâif-i hiccet olan ‘urbandan olmayub makr u me’daları eyâlet-i Haleb ve Rakka toprağında olub Hamid Abbas’ın Haleb ve Rakka havâlisinde olan re’âyâ ve berâyâya te’addi ve tecâvüzün olmayub cümlesi kendüden rızâ ve şükran üzere oldukların Rakka ve Haleb tarafından i’lâm olunub ‘inâyât ... Hamid el-Abbas’ın Hama semtlerine bilâ-mûcib uğramayub tol meks sebebiyle ol-havâlide olan ahâlî-i bilâdın mutazarrır olmamaları maslahat olmağla fimâ-ba’d ... istikâmetden ayrılmayub vâki’ olan hüdemât-ı ‘aliyyemin temşiyetinde bezl ve say’ ve kudret ve ‘urbanı zabt u rabt ve ahâlî-i bilâdı himâyet ve sıyânetde ve taraf-ı mesâlikin emn ü selâmetinde sarf-ı mekinet eylemek üzere Selimiye ve Deyr-i rahbe sancakların ‘avâtıf-ı ‘aliyye-i hüsrevânemden kemâkân mûmâ-ileyh Hamid el-Abbas’a ... ve mukarrer ve Haleb vâlisi vezirim Mehmed paşa ve Rakka vâlisi vezirim Hasan paşaya bu husûs için tenbih ve te’kidi müştemel evâmîr-i ‘aliyyem gönderilüb mûmâ-ileyh Hamit Abbas ba’d-e’l-yevm gerek Hama ve gerek iktizâsı olmayan mahallerde bilâ-mûcib uğramayub ... ile ve âhar tarikle re’âyâ ve berâyâa te’addi ve tecâvüz eylemeyüb sadâkat ve istikâmet üzere hareket idüb vâki’ olan hüdemât-ı ‘aliyyemde mes’a-i cemile vücuda getürmek üzere tenbih-i hümayûnum olmuşdur imdi sen ki vezir müşârûn-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde bu ihtilâl sebebi ile Haleb ve Rakka ve Hama ve Humus ve ol-havâlide olan fukara ve re’âyânın peymâl olmalarına ruhsat ve cevâz göstermeyüb hüsn-i tedbir ve re’y-i isâbet ile müdâf’asına ihtimâm eylemeğin bâbında hatt-ı hümayûn şevketmakrunumla fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuşdur. Fî evâsıtı şehr-i R sene 1113. (15-24 Eylül 1701)

684/2431 Haklarında Şikayet Olan Bazı Kişilerin Araştırılması

Kastamonu kazâsında mütevâsıl mevlânâ Hidayetullah zîde fezâyilehûya hüküm ki

Ber vech-i arpalık (silik) sancağına mutasarrıf olan Ahmed paşa ve kethüdâsı ile yine livâ-yı mezbûrda vâki’ Türgiş mukât’aası voyvodası Osman ve mukât’a-i mezbûre beylerinde ba’zı niz’a vâki’ olub iki taraftan dahi ‘arz-ı emvâl ve ... ‘arz ve katl-i nüfus misallü iddi’a-yı hukuk ve tarafeyn iddi’alara müte’allik ol-cânibde vâki’ kazâların kadılarında ve ba’zı ahâlî-i vilâyetden muhtelif ol-mefhûm ‘arzlar ve mahzarlar gelüb hakikat-i emrde iştibâh olmağla sahih-i ma’lum-ı hümayûn olmak için mahallinde istifzâ iktizâ idüb ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ‘alemü’l-‘ulemâi’l-mütebahhirin bi’l-fi’l Rumili kadı’askerim olan mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahû te’âlâ fezâyilehûnun i’lâmı mücebince husûs-ı mezbûra sen müvellâ dergâh-ı mu’allâm kapucu başlarından Ahmed dâme mecdühû mübâşir ta’yin olunmağın imdi mahalline varılub kapucu başı mûmâ-ileyh mübâşeretiyle iddi’a-yı hukuk idenlerin himâyesiyle

murâfa'a-i şer ve sübût bulan hakkların bi hasebi'ş-şer' ashâb-ı hukuka istirdâd ve ahkâk-ı hak oldukdan sonra üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet ve mukaddemâ gelen 'arzlar mahzarlarda mestur'ul-ism olub mir mirân-ı mûmâ-ileyhin ve kethüdâsının tarafından bulunub zulm ve te'addisine mu'ayyen olmak üzere Türgiş mukâta'ası voyvodası Osman'ın üzerine cem'iyet iden Karaağaç-ı Güzelhisar kazâsına tâbi' Kızılhisar nam karyeden hacı Hüdaverdi ve Kayasır nam karyeden Mustafa ve Kösele nam karyeden hacı Yusuf ve Dodurga nam karyeden sağır Ali nam sipâhi ve Yomrutaş nam karyeden hacı Ali nam kimesnelerin ve Türgiş voyvodası mezkûr Osman'ın tarafından bulunub sekban olub zulm ve te'addisi mu'ayyen olmak üzere i'lâm olunan Receb ve Süleyman ve Karaca ve Şermin ve Kethüda oğlu ve Öküz oğlu Ramazan ve Yörük tâifesinden Sanrıb oğlu nam kimesnelerin dahi keyfiyet ahvâlleri teftiş ve tefahhus olunub onlarun dahi üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet oldukdan sonra der devlet medârıma gelüb vâki' hâli sahîh ve hakîkâtî üzere i'lâm eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

684/2432 İnebahtı Kalesi'nin Tahkimi

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya hüküm ki

Bi meşinetillahi te'âlâ devlet-i 'aliyye-i ebedpeyvendimle Venedik cumhuru beyinde muvâda'a ve mesâlih mün'akid olmağla tarafeynden alınub virilen memhûr ... temessüklerin ve 'ahdnâme-i hümâyûnum mücebince İnebahtı Kal'ası Venedik cumhuru tarafından tahliye ve taraf-ı devlet-i 'aliyyeme teslim olunub kal'a-i mezbûrede cebeci ve topçu neferâtın lüzumu olmağla bundan akdem Mora cânibinde olan dergâh-ı 'ali cebecilerinden yüz yigirmi tokuz nefer cebeci ocaklarından İsmail kethüdâ ile ve yine Mora tarafında olan dergâh-ı 'ali topçularından otuz altı nefer ve Asitane-i sa'adetim tarafından on beş cem'an elli bir nefer dergâh-ı mu'allâm topçuları dahi ocaklarından Ali çorbacı ile İnebahtı Kal'ası muhâfazasına me'murlar olub ve minvâl-ii meşrûh üzere piyâde mukâbelesi kalemine kayd olunmalarıyla sen ki vezir müşârûn-ileyhsin neferât-ı mezkûreden gerek ol-cânibden gerek Asitane-i sa'adetimden ta'yin olanlar zâbitları mûmâ-ileyh ile ve vusullerinde me'mur oldukları kal'a-i mezbûre muhâfazasında mevcûd itdürüb 'uhdelerine lâzım gelen hüdemât-ı hümâyûnumda bezl ve say' ve kudret eylemeleriçün muhkem tenbih ve te'kid eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

685/2433 İskan Edilen Aşiretler İle İlgili

Rakka vâlisi vezir Hasan paşaya hüküm ki

Tavâif-i iskâna müte'allik kâimen ile gönderdiğün defter manzur ve mazmunu ma'lum-ı hümayûnum olmuştur bundan akdem hatt-ı hümayûn şevketmakrunumla mazmun-ı evâmîr-i şerîf ile Rakka havâlisinde iskânları fermân olunan tavâif-i Ekrad ve Türkman'dan ba'zıları ... zamanlarında ve ba'zıları geçen seneden berü Hüseyin el-Abbas didikleri şakînin 'isyan ve tuğyanında ikâmetleri fermânım olan mevâz'iden firâr ve varub Erzurum ve Karaman ve Anadolu ve Sivas ve Maraş ve Adana ve Şam ve Trablusşam eyâletlerine ve Hama ve Humus iskânı Eski il Türkmanı ve Rişvan Ekradı beynine girüb ihtifâ eylediklerin i'lâm eylemişsin imdi sen ki vezir müşârün-ileyhsin emr-i şerîfim vusulünde şimdilik tavâif-i iskânın ... ve kethüdâların taraflarından ol-makule Rakka havâlisinde ikâmetleri fermânım olan mevâz'iden firâr iden tavâif-i Ekrad ve Türkmana haber gönderilüb anların vasat ve ma'rifetleriyle yollandıkları mahallerden kalkub ehl ve 'iyâll ve evlâd ve enseb ve emvâl ve erzâklarıyla Rakka havâlisinde ikâmetleri fermânım olan mevâz'ie gelüb mütemekkin ademler deyu muhkem tenbih ve te'kid itdiyesin emr-i şerîfimi emsal idüb me'mur oldukları mahallere varub ... olurlar ise ... içlerinden ikâmetleri fermânım olan mevâzi'e gitmeyüb rah-ı tereddüd ve inâd salık olanların ve ... itâ'at-i emr-i şerîfim eylemedikleriçün bundan sonra ol-makulelerin hakkında tekrar 'arz gelüb def-i şer ve ...ve fesâdları ve îvâ ve iskânlarıçün emr-i şerîfim ne vecihle şerefyâfte sudûr olur ise müstehak mazmûn-ı münifi üzere 'amel ve hareket eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri Ra sene 113. (26 Ağustos-4 Eylül 1701)

685/2434 Belgrad Savunmasında olan Timur Halil'e İzin Verilmesi

Sâbikan Delonya sancağına mutasarrıf Timur Halil dâme ikbâlehûya hüküm ki

Sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin bundan akdem Belgrad'da hidmet-i muhafazada olmak üzere me'mur olmuşdun hâlâ 'avdet ve insirâfin için izn-i hümayûnum ricâ eylediğin ecilden kalkub varub vardığında sâkin olmak bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

685/2435 Cidde Sancakbeyinin Sakız'a Gitmesi

Bi'l-fi'l kapudan olan Abdulfettah dâme ikbâlehûya hüküm ki

Ber vech-i arpalık Cidde sancağına mutasarrıf olan Süleyman dâme ikbâlehu ... gitmek üzere müteveccih olub Gelibolu'dan ruy-ı deryâdan Sakız'a nakli muktezî olmağın sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim varduğu gibi mir mirân-ı mûmâ-ileyhi etbâ'ıyla Gelibolu'dan Sakız'a nakl ve isâl eylemek üzere ümerâ-yı deryâ sefinelerinden bir kıt'a çekdiri ta'yin itmeğin bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

685/2436 Kilise Tamiri

Midillü nâibine hüküm ki

Midüllü ve varoşunda ehl-i zimme Rum tâifesi gelüb mezbûrda vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Ayataş kilisesinin sakfı ve divarları mürur-ı eyyâm ile harâbe meşref olmağla bundan akdem murâfa'a-i şer'le keşf ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'ie virilmekle hüccet-i şer'ie mücebince vaz' kadîmisi üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu şer' ve takeble yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

686/2437 Sürgün Cezası

Amed mollasına ve Diyarbekir mütesellimine hüküm ki

Bundan akdem Diyarbekir'de ikâmeti fermânım olan Haşim oğlu Murtaza kendü hâlinde olmayub Diyarbekir ahâlisinden ba'zılarının hilâf-ı vâki' mevâd isnadıyla cebren ikişer üçer yüz gurusların alub ve ba'zılarının dahi cihetlerin âhara zabt itdürüb ve bundan ma'ada cebren ba'zılarının evlâdını yanına alub ... 'arz itmekle vech-i meşrûh üzere te'addisinden fukara muzdaribü'l-ahvâl oldukların i'lâm itmekle sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve mütesellim-i mezkûrsun emr-i şerîfim vusulünde ocak tarafından ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle merkûm Haşim oğlu Murtaza'yı Bozcaada'ya nefy eylemeniz bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

686/2438 Elinde Kendisine Ait Olmayan Ferman Bulunduranın Yakalanması

Asitane kâimmakâmına hüküm ki

Sefine reislerinden el-Hâc Ali nam reis 'arzuhal gönderüb ... olan Abaza ve Abartıyan vilâyetlerine gönderilüb ve anlara fûruht olunmayub ve bundan sonra dahi müsa'ade ve ruhsat virilmemek şartıyla Göril (?) ve Vardiyan meliki Mamaya'nın memleketine yalnız bir def'a bir sefine tuz nakline muhâlefet olunmamak üzere melik-i mesfurun almasıyla bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmağla vech-i meşrûh üzere fermânım olan tuzun mezbûr reis sefinesine tahmil ve toğru mesfur Mamaya'nın vilâyetine götürüb teslim eylediğine yedine memhûr temessük virilüb lâkin zikr olunan tuzun nakliçün sâdır olan emr-i şerîfimi sefine reislerinden Humal (?) demekle ma'ruf el-Hâc Mustafa nam kimesne bir tarikle almağla İstanbul'a geldikde kendüsü ve sefinesi dahi 'arz olunduğun bildürüb ol-bâbda hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezkûr el-Hâc Ali vech-i meşrûh üzere fermânım olan bir sefine tuzu ... olan mahallere götürmeyüb toğru Göril ve Vardiyan meliki mesfur Mamaya'nın vilâyetine nakl eylediği vâki' ise sebilini tahliye ve sefinesi dahi kendüye teslim eyleyüb ve zikr olunan tuzun

nakliçün sâdır olan emr-i şerîfimi mezbûr hacı Ali'nin yedinden ahz iden merkûm el-Hâc Mustafa'yı İstanbul'da mıdır Trabzonda mıdır her nerde ise 'alâ eyyi'l-hâl buldurub ol-emr-i şerîfimi yedinden ahz ve der-kise idüb memhuren der devlet medârıma irsâl eylemeğin bâbında fermân-ı 'alışânım sâdır olmuştur. Fî evâhiri R sene 1113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

686/2439 Sürgünden İtlak

Bozcaada nâibine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal gönderüb Anadolu kazâsında olub bundan akdem Bozcaadasına nefyi fermânım olan Kerki (?) Hasan nam kadının yanında kimesnesi kalmamağla külli zarureti olduğundan ma'ada ıslâh-ı nefs eyledüğün ve mezkûr Kerki Hasan'ın ahvâli 'arz olunduğu üzere olduğu ol-diyârdan gelen kimesneler dahi ihbâr itmeleriyle merhameten ıtlâk olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek bâbında bi'l-fi'l Anadolu kadı'askeri olan mevlânâ Abdullah edamallahu te'âlâ fezâyilehû i'lâm itmeğin mezkûr ıtlâk olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

686/2440 Hapis Cezası

İstanbul kâimmakâmına ve kadısına hüküm k

Ahmed nam sağîrin vasisi (Boş) nam kimesne gelüb sağîr-i mezbûrun babası dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından cancı Mustafa çavuş menkuhası Hatice nam hâtunun bin yüz on senesinde katl itmekle mezkûrenin üzerine şer'le nisf deyn hükm olunmağla olmağla mezbûre çavuş yedinde mahbusa iken şer'le zimmetine lâzım geleni edâda ta'lil itmeğin mezbûr çavuş ma'rifetiyle İstanbul'da zindana vaz' olunub edâ itmedikçe ıtlâk olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere İstanbul zindanına vaz' ve habs olunub edâ-yı deyn eylemedikçe ıtlâk olunmamak için yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

687/2441 Gümülcine Kazasında Tahrir Sırasında Karışıklık Yaşanması

Kalkandelen kazâsından ... mevlânâ Hüseyin zîde fazlühûya ve Gümülcine kazâsında vâki' kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları ve 'ayân-ı vilâyete ve iş erleri zîde kadrühâma ve kurâ ihtiyârlarına hüküm ki

Bundan akdem Gümülcine kazâsı tahrîr olunmak üzere mevkufat kaleminden kâtib ta'yin olunub mahalline varub tahrîr ve defteri getürdükde bir mikdârı tahrîri kabul ve bir mikdârı tahrîre muhtâç değiliz kadîmi hanemizde ... vardır deyu iddi'a tarafından ve âhar re'âyâ ve 'ayân-ı vilâyet muharrer re'âyâya gadr eyledi deyu divân-ı hümâyûnda iştikâ itmeleriyle bu

husûsda iştibâh vâki' olub ve kadılarına dahi hüsn-i zanları olmayub suâla muhtâç ve mahallinden suâli lazım gelmekle sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Rumili kadı'askerim olan mevlânâ es-Seyyid Ali edamallahu te'âlâ fezâyilehûnun i'lâmı mûcebince husûs-ı mezbûre sen ... olub dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından mübâşir ta'yin olunan (Boş) zîde kadrühû ma'rifetiyle her bir karyenin bellü başlu söz sâhibleri ve hâne-i a'vârıza bağlu olan re'âyâ ve 'ayân-ı vilâyet ve meclis-i şer'e ihbâr olunub tahrîr-i cedîdi kabul ideriz deyu iddi'a idenler hânekeş (?) re'âyâ değildir ve tahrîr-i cedîdi kabul eylemeyen çiftliğin ashâbını ve 'ayân-ı vilâyet midir hak bâki kangî tarafda ise bir ferde himâye olunmamak üzere ihtimâm olunub şöyle ki Gümülcine der devlet medârım kurbunda vâki' olmuş kadılıktır (?) bundan sonra hafyeten dahi yoklanur himâye üzere hareket idenler 'ali mehl bulunub haklarından gelinür imdi tahrîr-i cedîd re'âyâ fukarâsına ... yohsa müceddeden tahrîr için bir muharrere muhtâç mıdır cümle muvâcihesinde suâl ve sahîh üzere i'lâm olunmak bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylöl-3 Ekim 1701)

686/2442 Kendilerine Ait Olmayan Yerlerde Oturmak İsteyenlere Engel Olunması

Ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Erdellü ve Macar korsulları 'arzuhal idüb mezbûrlar bundan akdem Çatrukça cânibinde fermân-ı hümayûnumla ta'yin olunan kurâ ve mahallerde iskân olunub sâir re'âyâdan içlerine ba'de'l-yevm bir dürlü bahane ile bir ferd karışdırılmamak üzere yedlerine virilen nişân-ı hümayûnumda mestûr ve mukayyed iken âhardan ba'zı re'âyâ gelüb bunlara tahsis ve ta'yin olunan arâzide tavattun murâd ve te'addi eylediklerin bildürüb ol-makule hâriçden gelüb tavattun murâd iden re'âyâ ikâmetden men' olunmak bâbında hükmi hümayûnum ricâ eylediklerin ecilden ahkâm kaydına mürâca'at olundukda sâir re'âyâdan içlerine ba'de'l-yevm bir dürlü bahane ile bir ferd karışdırılmayub mu'afiyetleri re'âyâdan bir nefere sâiri olmaya ve kendüler dahi gayrı yerde sâkin olmak isterler ise men' olunmaya ancak mahall-i mezbûrdan kalkub sâkin oldukları âhar mahalden mu'af ve müsellemez deyu iddi'ada olmayub sâkin olmak murâd eyledikleri yerlerde sâir re'âyâ gibi tekâliflerin edâ eyleyeler deyu yedlerine virilen nişân-ı hümayûnumda mestûr ve mukayyed bulunmağın yedlerinde olan nişân-ı hümayûnum mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylöl-3 Ekim 1701)

687/2443 İnebahtı Kalesi'ne Gidecek Mühimmatın Nakli İçin Gemi Tayini

Kapudan Abdulfettah dâme ikbâlehûya hüküm ki

İnebahtı kal'asiçün Pravişte'den gidecek yüz bin 'aded yuvarlak nakli içün iki kıt'a kalyon ve Asitane-i sa'adetinden gidecek top ve mühimmât cebehâne içün dahi üç kıt'a kalyon ta'yin olunması fermânım olmuşdu lâkin zikr olunan yuvarlak nakli içün kalyon ta'yin olunmayub çekdiri ta'yin olunmak fermânım olub ve ne vecihle nevâli donanma-yı hümâyûnum Asitane-i sa'adetime gelince İstanbul'dan gidecek top ve cebehâne ve mühimmât sâire içün hazır olur imdi sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin inşallahû te'âlâ donanma-yı hümâyûnumla tersâne-i 'amirem ve sonra zikr olunan mühimmât topların nakli içün kaç kıt'a çekdiri sefine iktizâ ider ise senin ma'rifetinle ta'yin ve tahmil olunub ancak bu def'a Pravişte karhanesinde işlenüb Kavala'ya nakl olunan yuvarlakdan İnebahtı Kal'asına irsâli fermânım olan yüz bin 'aded yuvarlağın gönderilen defterde tasrih olunan ... nakli içün kaç çekdiri sefine iktizâ ider ise sen ki mir mirân-ı mûmâ-ileyhsin sen tahmil ve ta'yin olunub ve Kavala'ya irsâl olunan yuvarağı kal'a-yı mezbûreye nakl ve irsâl ittirmeğe ihtimâm-ı tam eylesen deyu bi'l-fi'l baş defterdârım olan Mehmed dâme 'ulüvvühû i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere 'amel eylemeğin bâbında deyu yazılmışdır. Fî evâsıtı R sene 113. (15-24 Eylül 1701)

687/2444 Kilise Tamiri

Kolonya kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Kulmedad nam karyenin zimmi re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrda vâki' (silik) yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin mürur-ı eyyâm ile sakfı çatlayub ve etrâf (silik) ve kapusu harâbe meşref olmağla bundan akdem murâfa'a-i şer'le keşf ve hüccet-i şer'ie olunub (silik) bildürüb hüccet-i şer'ie mûcebince termime muhtâç olan mahallerin hâriçden (silik) vaz' olunmamak üzere kendü terâzî ile mes'a-i şer' olunduğu mertebe (silik) bilâ-tevsi' ve bilâ-terfî' terminine muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ (silik) ecilden hüccet-i şer'ie mûcebince vaz' kadîmisi üzere ta'mirine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

688/2445 Çörekçilerin Ekmek İmal Etmesi

Asitane kâimmakâmına ve Haslar kadısına hüküm ki

Medine-i hazret-i Ebu Eyüb Ensari 'aliyyü'r-rahmete... vâki' hemşirem Hatice sultan dâme 'izzetühânın mutasarrıfa olduğu fırının ... ile yine kazâ-i mezbûr muzâfâtından Hasköy'de vâki' harcı etmekçi tâifesi 'arzuhal idüb zikr olunan mahallerde vâki' çörekçi tâifesi kadîmü'l-eyyâmdan bu ana gelince çörek ve hala ve ... işleyüb kat'a nan tabh idegelmiş değiller iken hâlâ kanâ'at itmeyüb kadîme mugâyir ikişer bin ve dörder bin nan tabh eylediklerinden ma'ada ba'zıları pişirdüğü hânelerde dahi etmek işleyüb fırınların tevettülüne ve ... noksan

tertibine ba'is oldukları ve bu bâbda yedlerinde hüccet-i şer'iyeleri olduğun bildürüb bu makule muhdes olanların men'çün Asitane-i sa'adetinde olan etmekçilere virilen emr-i şerîfîm mücebince kendülere dahi emr-i şerîfîm virilmek bâbında istid'a-yı 'inâyet eylediklerin ecilden ahkâm kaydına mürâc'aat olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfîm virilmeğe mestûr ve mukayyed bulunmağın minvâl-i meşrûh üzere muhdes olanlar men' olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

688/2446 Kürek Cezası

Kâimmakâm paşaya ve tersâne kethüdâsı vekiline hüküm ki

Maraş kazasına tâbi' olan Begsi nam karyeden el-Hâc Ahmed nam kimesnenin Gelbun nam câriyesinin katili (?) olmak üzere muzanna ittihaz ve ahz u habs olunan Mustafa bin Halil'in ahvâli mahallinde emr-i şerîfîmle Mustafa çavuş mübâşeretiyile bî-garez müslîmînden tefahhus olundukda mezbûr Mustafa eşkiyâdan olub dâima ... gicelerde âlât-ı harbile gezüb nice kimesnelerin haremine girüb ehl ü 'iyâllerine fî'il-i şeni' kasd ve nice kimesnelerin eşyâsın alub fisk ve fesad ve zulm ve te'addiden hâli olmayub ba'zı kimesneyi darb ve ba'zıların ihrâk ile tahrik idüb cümle ahâlî-i karye if'al-i şeni'asından 'acz kalub ve habs olundukdan refikleri tekrar el-Hâc Ahmed'in çiftliği havâlisine su-i hâl üzere olduğu bî-garez müslîmîn 'alâ tarîkü'-ş-şühedâ ihbârlarıyla hüccet olunmağın merkûm Mustafa kürek çekmek üzere tersâne-i 'amireme vaz' olunub fermân-ı hümayûnum sâdır olmadıkça ıtlâk olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

688/2447 Yasak Olduğu Halde Savaş Aletinin Başka Ülkeye Satılması

Trabzon vâlisine ve Trabzon ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Ebubekir zîde kadrühû gelüb mezkûr bin yüz (Boş) senesinde sâbık Trabzon beglerbegisi Ömer paşanın divân efendiliği hidmetinde iken Karadeniz'de ticâret tarîkiyle gezen sefine reisleri dârü'l-İslâm'dan bir tarikle top ve tüfenk cebehâne vesâir âlât-ı harb Abaza vilâyetine götürmemek üzere emr-i şerîfîm sâdır olmuşken Gönve sancağında ve nâhiyesinde Hube nam karye sâkinlerinden Şal oğlu el-Hâc Mustafa ve oğlu Keseli Ahmed nam kimesneler sâdır olan fermân-ı şerîfîme muğâyir bin yüz senesinde hevâlarına tâbi' kimesneler ile Abaza vilâyetine götürülmek içün sefinelerine top vesâir âlât-ı harb tahmil eyledikleri istima' olunmağla da'vet-i şer' olunduklarında mezbûr itâ'at-i şer' itmeyüb mezbûr Şal oğlu el-Hâc Mustafa'nın i'lâm ve etbâ'ları nısfü'l-leylde ... gelüb şetum ... ile şetm ve âlât-ı harble üzerlerine hücum ve bir ademi mecruh ve ba'zı eşyâların nehb ü gâret eylediklerinden ma'ada dört yüz mikdârı eşkiyâ ile tecemmu' ve vilâyet kadısını kal'aya vaz' ve bunu cümle etba'ıyla

helâk kasdinde oldukların ... firâr ve ellerinden tahallus olub külli te'addi ve fesad eylediklerin bildürüb mezbûrlar ihbâr-ı şer' olunub icrâ-yı hak ve keyfiyet ahvâlleri der devlet medârıma i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin ahkâm kaydına mürâca'at olundukda Karadeniz'de ticâret tarîkiyle gezen sefine reislerin dârü'l-İslâmdan Abaza vilâyetlerine top ve tüfenk vesâir âlât-ı harb götürülmek için emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak emrim olmuşdur deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

689/2448 Silistre'de Açıkta Kalan Timar ve Zeametın Ehil Kişilere Verilmesi

Silistre alay begi İbrahim'e hüküm ki

Bundan akdem seferler imtidâdı ve ba'zı 'avârız-ı esbâb hasebiyle ze'amet ve timar ahvâli muhtel ve müşevveş olmağla 'umûmen Rumili ve Anadolu eyâleti sâirede olan zu'ama ve erbâb-ı timar ahvâline nizâm virilmek bâbında hatt-ı hümayûn şekvet makrunumla fermân-ı 'alişânım sâdır olmağın ze'amet ve timar ashâbının tehâvün ve tekâsülleri sebebiyle beş altı seneden berü hitâm bulmamağla mukaddemâ bin yüz üç senesi muharremi guresine değin bi'l-cümle gelüb deruhde olmak üzere müddet ta'yin ve emr-i şerîfimle tenbih olunmağın müddet-i mezbûre dahi ... olalı bu kadar zaman mürur idüb hâlâ deruhde defterlerinde ba'zı ze'amet ve timarlar açık kalub bundan sonra ashâbı deruhde üzere tecdid-i berâta rağbet itmeyüb açık kalan ze'amet ve timarların taliblerine tevcîhi iktizâ itmekle bu ana dek sâhibleri deruhde olmayub ve deruhde açığından âhara tevcîh olunmayan ze'amet ve timarların defterhâne-i 'amiremde deruhde kaydları ihrâç ve livâ-yı mezbûr alaybegiliğine ... olanların defteri sana gönderilmişdir imdi emr-i şerîfim vusulünde sen müddet-i cedidden berü alay begiliği hidmetinde olub ze'amet ve timar ahvâline sefere yarar ricâl ve vukûf ve şu'urun olub senden hüdemât-ı me'mul olmağla bu husûsda tekayyüd-i tam ile ihtimâm idüb irsâl olunan defterde işâret olunduğu üzere kılınç ve hassaları açıkda kalanların hassaların kılınç için tefrik itmeyüb eğer kılınç ve eğer hassasın nâmıyla müstehak olanlarından bir nefere ve kılınçların deruhde olub muharred hassaların açık kalanların dahi hâsıl olacak mahsulata ... vesâyetiyle yalnız bir nefere sefere gidecek mertebe tahmîn ve ol-mertebesin birikdürüb bî-berât olmak üzere 'arz eyleyüb ammâ ba'zı kimesneler ... veyâhud esbâb-ı âhar ile mahsullerin iki nefer sefer ... tahammülü olan hisselerin birikdürüb hıfz bir nefere ve kezâlik ol-bâbda ze'amet ve timar sâhibleri birkaç ilhâk 'arz itmeyüb dirliksiz ve seferler başında taleb olan neferât yanında 'arz eyleyesin ve kezâlik tahsil olan kılınç timarların keyfiyete bir hoş tahsili yalnız biriyle seferler mümkün değil ise ilbegi... virüb almak üzere taleb olan müstehakına 'arz virüb şimdi sefer yokdur deyu mütehasıl timarları alub berât itdürüb sonra sefer ve hidmet zuhûr itdükde rağbet

itmeyüb ve seferden tahalluk ideceklere ve hizmetkâr mukâvelesine imar ‘arz eylesesin hâsılı bu husûsda senden sadâkat ve istikâmet matlûbdur bundan envâ’i ... düşmeyüb ve kimesnenin ... ricâsına bakmayub tevzîr olunan vecibe üzere eğer kılınç ve eğer hassa açıkda kalan ze‘amet ve timarları sefere yarar ve mahallinde idâyı hidmete kadir tûvâna begiden ‘arz eyleyüb nizâm ve hitâm virmeği tekayyüd ve ihtimâm eylesesin bundan sonra yine iktizâ olunub hizmetkâr ve etbâ’a havâlesine ve ... timar arz eyledüğün zâhir olacak olursa bir vecihle cevâba kadir olamazsın âna göre basîret ve ‘inâyet ve sadâkat ve istikâmet ile hareket idüb açıkda kalan timarlardan yarağın altında sefere hidmete yarar neferât peydâ itmeği ziyâdesiyle dikkat-i ihtimâm eylesesin deyu. Fî evâsıtı Ca sene 113. (14-23 Ekim 1701)

689/2449 Suret

Bir sûreti ... alay begine

689/2450 Suret

Bir sûreti

689/2451 Suret

Bir sûreti ... alay begine

689/2452 Suret

Bir sûreti Debre alay begine

690/2453 Ermenek’te Eşkîyalık Yapanlar Hakkında Hüccet Sureti

Fermân-ı ‘ali ha’t olunan hüccet sûretidir.

Bi’l-fi’îl livâ-yı İçil sancağı eşkıyâsı teftiş ve et’abâsı semire me’mur olan livâ-yı Alaiye mutasarrıfı el-Hâc Mustafa paşa medine-i Ermenek’e nüzul eyledikde huzûr-ı ‘aliyyelerinde akd-i meclis-i mak’udda yine livâ-yı İçil mutasarrıfı seyyid Ahmed paşa takrir-i kelâm ve ta’bir-i ‘anilmerâm idüb tarih-i kitâbdan kırk gün mukaddem Yörükhan iskânı ve livâ-yı mezbûreye tâbi’ Silifke kazâsında zuhûr iden eşkıyânın bi hasebi’ş-şer’ def u ref’ine taraf-ı saltanat-ı ‘aliyyeden ta’yin buyrılan dergâh-ı ‘ali kapucu başlarından Fethullah ağa dâme mecdühû ile medine-i Ermenek’e nüzul eyledikde reis-i eşkıyâdan Muslihiddin nam şakî ve ... bî gayrı hak katl eylediği şehremid Abdullah’ın veresesı ahkâk-ı hak taleb itmeleriyle da’vet-i şer’ oldukda ve yine ihbâr-ı dîvân-ı hümâyûn için ... bâ-fermân-ı ‘ali sâdır olan İzzeddinzâde Hasan nam şakîyi ihbâr için da’vet-i şer’ olundukda irsâl olunan mübâşir ... ibrâ idüb itâ’at itmediklerinden ma’ada eşkıyâ-yı mezbûrlar hevâlarına tâbi’ Çorum’dan mütecâviz tüfenk endâz cem’ idüb

medine-i mezbûre sahrasında Tekecanı nam mevz'ide olan at ve deve ve emvâl ve erzâkımızı bi'l-cümle nehb ü gâret idüb birkaç etba' ve ademlerim katl eylediklerinden ma'ada ... idüb fermân getürmüşler hâlâ mezbûrlar cem'iyet ve fesâd üzeredir ihzâr-ı şer'î şerîf idüb eşkıyâ ve etbâ zâlim ve mazlûm ihbâr olunmak matlûbumdur didikde eşkıyâ-yı mezbûrlara ... ve mübâşir gönderüb 'adem-i itâ'at ve ihtiyâdlarına zâhir olduğu medine-i mezbûre sükkânı ve 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve zuafa ve re'âyâ ve berâyâdan hem-i 'akl ve cem-i kesrden eşkıyâ-yı mezbûrların cem'iyet ve fesâd kuttâ'ü't-tarîk ve katl-i nüfus ve nehb ü gâret-i emvâl ... 'adet-i müstemireleridir husûsen Yörükhan iskân husûsuna me'mur olan Hüdavendigâr sancağı mutasarrıfı Mustafa paşa medine-i Ermenek'e nüzûlünde basub katl-i nüfus ve nehb ü gâret eylediler ve yine medine-i mezbûre voyvodası Hacı Yusuf ağa ve kadısı Mehmed efendiyi ... basub katl-i nüfus ve nehb ü gâret eylediler ve mûmâ-ileyh seyyid Ahmed paşayı basub katl-i nüfus ve gâret idüb Tekecanı nam mevz'ide cidâl ... üzere emvâl ve ... nüfusları dahi emin değildir eşkıyâ-yı mezbûrların vech-i 'arzdân ... lâzım ve mühim ve vâcibdir deyu her birileri 'ala tarîkü's-şühedâ ihbâr idüb ve mûmâ-ileyh paşa hakkında ifrîra ve icâd eyledikleri mahzardan şu'ur ve agâh mıdır bu kadar ve paşa mûmâ-ileyhin zulmün görmedik 'adâlet gördük rızâ ve şükran üzere yüz kırk köyü pâdişâhımıza bağışlasun ... meşkur olsun deyu her birileri ... ihbâr ve 'alenen şehâdet eyledikde ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî li-sene isnâ 'aşere ve mi'e ve elf.

Yevmü'l-hâmis

Fahru'l-'ulemâ Hacı Mehmed efendi el müderris Musa paşa

Fahru'l-kuzât Seyyid Kemal Efendi ... Gülнар

Fahru'l-kuzât Osman efendi sâbık

Fahru'l-kuzât hacı Mehmed efendi ... Silifke sâbık

İsmail efendi sâbık

Şeyh Hamza efendi el-müderris ...

Fahru'l-ihzâr Seyyid Ahmed efendi bin Hacı Mehmed efendi

Seyyid Süleyman hatib cam'i-i kebîr

Osman İmam câm'i-i kebîr

Feyzullah hatib câmi'-i Rasim paşa

Ömer elh-hatib câm'i-i Hacı Cemaleddin

Seyyid Feyzullah çelebi kâimmakâm ...

Hasan ağa ibn-i Ahmed

Ve gayrîhum

İctimme

Feyzullah Efendi el-hatib câm'î-i Rasim paşa medinet-i mezbûr

Mefhiru'l-... Osman efendi el-imam câm'î-i kebîr

Hasan Ağa el-'ayân ... (silik)

Es-Seyyid İbrahim çelebi el-'ayân

Ve gayrîhum mine'l-ihzâr

... Fî eva'ili ... sene 112.

691/2454 Mekke, Medine ve Kudüs Halkı İçin Gönderilen Surre

Mısır vâlisi vezir Mehmed paşaya hüküm ki

Eşref büka ve emin-i bilâd ve zıyâ' olan haremeyn-i muhteremeyn ahâlîsinin ... ile dâima terfi-i hâl ve te'min-i malları âzime-i zimmet-i cenânbenanı ve vâcib-i 'uhde-i mâlukânemde olmağla 'avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemden Mısır hâzinesine beher sene Şam-ı şerîf surre üzere irsâl ve teslim olunacak haremeyn-i şerefeyn ve Kudüs-i şerîf fukarâsının surreleri olan altmış bin iki yüz yigirmi sekiz altunun işbu bin yüz on üç senesinde dahi irsâli ehemmi-i mühimât vâcib-i mes'a-i bahrü'l-berkândan olub bu husûs-ı merkûme içün (Boş) zîde mecdühû mübâşir ta'yin olunmağın sen ki vezir müşârûn-ileyhsin sene-i mezbûreye mahsûb olmak üzere haremeyn-i şerefeyn ve Kudüs-i şerîf fukarâsının ol-mikdâr surrelerin hüccâc-ı müslîmîn Şam-ı şerîfden hareket itmezden mukaddem Şam-ı şerîfe irsâl ve surre eminine teslim ve teslimini hüccet itdürülüb hücceti rikâb-ı hümayûnuna irsâl olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

691/2455 Kilise Tamiri

Nurkub kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tâbi' Tralis nam karyenin ehl-i zimme re'âyâsı dergâh-ı mu'allâma gelüb karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan Nikola şehir kilisesi demekle ma'ruf kadîmi kilisenin ba'zı mahalleri mürûr-ı eyyâm ile harâbe meşref olmağla bundan akdem virilen emr-i şerîfim mücebince bî-garez müslîmîn ile üzerlerine varılıb şer'le

keşf olundukda kiremid ve tahta ... ve ve ba'zı mevâz'i ve sıvası (?) tarafında vâki' ... mertebesi bekci otaların divarlarının beş dez'a mikdârı münhezim olduğu mu'ayene ve müşâhede ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virildiğin bildürüb hüccet-i şer'îye mücebine hâriçden iscâr ve işcâr vaz' olunmamak üzere kendü terazî ile mes'a-i şer' olduğu mertebe vaz' kadîmisi üzere bilâ-terfî' ve bilâ-terki' termimine muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eylediklerin ecilden hüccet-i şer' mücebine vaz' kadîmisi üzere ta'mirine muhâlefet olunmamak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

691/2456 Suret

Bir sûreti Piravişte kadısı Enverdi nam karyede olan kilisenin sakfının nısfı harâbe olmağla hüccet-i şer'îye mücebine vaz' kadîmisi üzere termimine muhâlefet olunmaya deyu yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

691/2457 Hırsızlık Yapanların ve Adam Öldürenlerin Haklarında Gerekenin Uygulanması

Asitâne kâimmakâmına hüküm ki

Tatarbazarı kazâsı sâkinlerinden Ebu Ehfud nam kimesne gelüb kazâ-i mezbûre sâkinlerinden Halil bin Osman nam kimesneler ile Deymuz ve Derzi Mihayil nam zimmiler ... ve bin yüz (Boş) senesinde gice ile bunun menziline varub nam câriyesin izlâl ve dokuz buçuk akçesin sirka eylediklerinden gayrı câriye-i mezbûreyi taşrada başına balta ile urub katl ve beher cerîme ittikâ eylemeleriyle kal'a kadısı müvellâ olmak üzere Edirne bostancı başı ma'rifetiyle emr-i şerîfim ısrâr ve murâfa'a olduklarında ikrârları hüccet-i şer'îye olunmağın İstanbul'da inkâr ve şahidlerin mevcûd olmamağla mezkûrları tersâne-i 'amirem zindanına habs oldukların bildürüb hâlâ şahidleri mevcûd olmağla ... olunmak bâbında hükm ricâ itmeğın sen ki vezir müşârün-ileyhsin mezbûrlar tersâne-i 'amirem zindanında mahbûs olmağla ... murâfa'a-i şer' ve üzerlerine sübût bulan mevâd sicil ve hüccet der devlet medârıma 'arz ve i'lâm ve mezbûrları yine tersâne-i 'amirem zindanında habs idüb i'lâmın ma'lum-ı hümayûnum olduktan sonra haklarında ne vecihle fermân-ı hümayûnum sâdır olur ise mücebine 'amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

692/2458 Ardanuç Kazasında Öşrün Toplanmasına Mani Olunması

Ardanuc ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Emirü'l-'ulemâi'l-kirâm Çıldır beglerbegisi İshak dâme ikbâlehû dergâh-ı mu'allâma 'arzuhal idüb ber vech-i ocaklık mutasarrıf olduğu Ardanuc hassı toprağında zirâ'at ve harâset

idenlerden voyvodası münevveccih olan 'öşrlerin vesâir hukuk ve rüsûmların kanun ve defter mûcebince taleb eyledikde taht-ı kazâda sâkin molla Yahya ve Molla Mehmed ve Ahmed ve Ömer ve Bali ve Arslan ve salak Osman ve dahi ba'zıları virmediklerinden ma'ada âharın dahi tahsiline mani' ve cem'iyet ... hevâlarına tâbi' üç dört yüz mikdârı kimesne ile cem'iyet idüb ve ehl-i 'arz olanların 'arzlarına ... hilâf-ı şer'-i şerîf hâli oldukların Ardanuc nâibi Mustafa 'arz ve ahâlisinin 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve külliye zu'ama ve erbâb-ı timarı mahzarlarıyla i'lâm eylediklerin bildürüb mezbûrların keyfiyet ahvâlleri vuku' üzere der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunmak bâbında hükm ricâ idüb kanun ve defter mûcebince tahsil olunub mani' olanların ahz u habs olunmak emrim olmuştur buyurdum ki. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

692/2459 Vakıf Arazisinde Olan Mahsûlün Gemilere Yüklenmesi

Eğriboz muhâfızına ve Avadiye (?) kadısına hüküm ki

Üsküdar'da vâki' merhûm ve mağfirlehû ... vâlîde sultan tâb sarâhanın evkâf mütevellisi Mustafa zîde kadrühû gelüb müşârün-ileyh evkâfları karyelerinin Avadiye ve teva'bı mukâta'ası mahsulünden yalnız beş bin kise hanta sefineye vaz' ve ol-yerlere gönderilmiştir müşârün-ileyhin Üsküdar'da vâki' imâret 'arsalarında sarf olunmak üzere voyvodası ma'rifetiyle toğru Asitane-i sa'adetime nakl olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî eva'ili Ca sene 113. (4-13 Ekim 1701)

692/2460 Kilise Tamiri

Kolonya kazâsı nâibine hüküm ki

Kaza-i mezbûra tâbi' Babyana nam karyede sâkin ehl-i zimme re'âyâ 'arzu'hâl idüb karye-i mezbûrede vâki' feth-i hâkâniden berü yedlerine terk olunan kadîmi kilisenin sakfı ve ba'zı mahalleri mürûr-ı eyyâm ile harâbe meşref olub ve keşf ve hüccet-i şer'îye olunmağla hüccet-i şer'îye mûcebince termime muhtâç olan mahallerin termimine muhâlefet olunmamak üzere şurût ve kuyûd ile emr-i şerîfim yazılmışdır. Fî evâhiri R sene 113. (25 Eylül-3 Ekim 1701)

693/2461 Ermenek Kadısının Hücceti Sureti

Bâ-fermân-ı 'ali hıfz olunan Ermenek kadısı Süleyman nam kadının 'arzu sûretidir.

Der devlet mekine 'arz-ı d'ai kemine budur ki nevâhi Ermenek kazâsında sâkin Yusuf ağa oğlu dimekle ma'ruf es-Seyyid el-Hâc Yusuf bendeleri hakkında der devlet medârıma hilâf-

ı vâki' mahzar varub mücebince Alaiye mutasarrıfı el-Hâc Mustafa paşa ve İçil mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed paşaya hitâben fahru'l-emâcid Ömer ağa zîde kardühû yediyle fermân-ı 'alişân vusul buldukda imtisâlen el-emri'l-'ali mûmâ-ileyh medine-i Ermenek'de mülâhazat olundukda huzûrlarında 'akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda meclis-i ma'kudda mezkûr es-Seyyid el-Hâc Yusuf izhâr ve keyfiyet ahvâli teftiş ve suâl olunub medine-i Ermenek'de ve nevâhi kazâsında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve re'âyâ ve 'ayân ve eşrâf ve livâ-yı mezbûrda olan erbâb-ı timar her birileri hâşâ ol-mahzardan bizlerden bir ferdin âgah ve şu'uru yokdur belki reis-i eşkıyâ Muslihiddin ve andan şakî İzzeddin zâde ve hevâlarına tâbî' eşkıyânın ikrârlarıdır mezkûr es-Seyyid el-Hâc bendelerinin hüsn-i sirretlerinden 'amme-i ibadullah rızâ ve şükrân üzeredir belki mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed paşaya dahi lisân-ı aklama gelmez hasâretler ve ... eylediler ve mûmâ-ileyh paşa hazretlerinden 'amme-i 'ibâdullah rızâ ve şükrân oldukların bâlâ kuzâ hasbe der devlet medârıma 'arz ve i'lâm olunub bâki fermân der 'adlindir hurrîre fî gurre şehr-i reb'iu'l-evvel sene isnâ 'ışrin ve mi'e ve elf. ... Fi eva'ili C sene 113. (4-13 Ekim 1701)

El'abdü'd-dâ'i li'd-devleti'l-'aliyye

Süleyman el-kadı bi-medineti Ermenek.

693/2462 Ermenek'te Eşkîyalık İle İlgili Hüccet Sureti

Bâ-fermân-ı 'ali hıfz olunan hüccetin sûretidir.

B'il-fi'il livâ-yı İçil sancağında zuhûr iden ba'zı eşkıyânın haklarından gelüb şer'an müstehak oldukları cezâları tertib ve ahvâlleri der devlet-i 'aliyyeye 'arz ve i'lâm olunmak için taraf-ı saltânât-ı 'aliyyeden bâ-fermân-ı 'ali ta'yin ve tahsis buyurulan livâ-yı Alaiye vâlisi el-Hâc Mustafa paşa yesarallahu ma yeşâ hazretleri ile me'an ber vech-i arpalık livâ-yı mezbûr mutasarrıfı olan es-Seyyid Ahmed paşa hazretleri livâ-yı mezbûr kazâlarından medine-i Ermenek'de mülâzat ve müşerref olub kurbunda vâki' muzâfâtından Çavuşlar nam karyede ahâlî-i kazâyı tecemm'u ve mûmâ-ileyhümâ vâlilerin huzûr-ı 'aliyyelerinde 'akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda bundan akdem haklarında cezâları virilmek için fermân-ı 'ali sâdır olan kazâ-i mezbûr sâkinlerinden reis-i eşkıyâdan Muslihiddin ve Receb ve Abdullah hevâlarına tâbî' şakîlerin ber müceb-i emr-i 'ali ihzâr ve şer'an lâzım gelen cezâların tertib-i murâd olundukda şakî-i mezbûr Muslihiddin ve Abdünnebi ve Receb ve Abdullah hevâlarına tâbî' yigirmi otuz nefer tüfenk endâzlar ile firâr ve gayb idüb ve a'vân-ı ihzâr etba'larından dâima fesâd ve şekâvet ile meşhur ve ... olub reis-i mezbûrun kendi sâkin olduğu karye Görümül'den şakî Durmuş ve şakî Mustafa ve şakî Çolu Mustafa ve karye Arnulı'dan şekâvetleriyle meşhur şakî Veli Yusuf

ve kel Mehmed ve yine kazâ-i mezbûra tâbi' Resuller nam karyede sâkin deli Veli oğulları şakî İsa ve karındaşı şakî Musli ve şakî deli Mehmed ve şakî kara Ahmed ve yine kazâ-i mezbûra tâbi' Derundi (?) nam karyeden şakî Ali ve nefsi-i kazâda katil şakî Şahin nam 'abd-i memlûk ve yine kazâ-i mezbûra tâbi' Gülnar kazâsından olub Helikiler nam karyeden fesâd ve şekâvetiyle meşhur katil ve şakî Abdüsselam ve şakî Ahmed ve yine livâ-yı mezbûrda sâkin göçer tâifesinden Bozkır cemâ'atinden şekâvetiyle meşhur katiş ve şakî kızıl Himmet ve yine Gülnar kazâsına tâbi' Gezende nam karyede sâkin şakî Gelili oğlu Mehmed ve yine livâ-yı mezbûra tâbi Memuriye (?) kazâsında sâkin cemâ'at-i ... şakî deli Mahmud nam şakîler bi 'avnilahî te'âlâ ele getirilüb meclis-i ma'kudda ihzâr ve mahzarlarından keyfiyet ahvâlleri zeyl ve ... mestûrû'l-esâmi olan 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve zu'afa ve fukara ve sâdât vesâir re'âyâ ve berâyâdan teftiş ve tefahhus ve suâl olundukda her birileri hasbinallahî te'âlâ ve 'limenhâne fi'l-hakîka şakî-i mezbûrlar kendü hâllerinde olmayub dâima fesâd ve şekâvet ve şenâ'at üzere olub bundan akdem Hüdavendigâr sancağına mutasarrıf olub livâ-yı mezbûra Yörükhan iskân ve nizâmına me'mur olan merhûm Musa paşa bi hasebi'l-iktizâ livâ-yı mezbûra misâfîret tarîkiyle tevcîh ve nüzul eylediklerinde tertib-i nizâm üzere iken bunlar 'adet-i müstemireleri üzere reisleri mezbûrûnlar ile me'an hevâlarına tâbi' ... mütecâviz tüfenk endâzlar ile medine-i mezbûru muhasara idüb müşârûn-ileyhin halkı ademlerin katl ve emvâl ve erzâkın nehb ü gâret eylediklerinden ma'ada medine-i Ermenek'i yine cem'îyyet ve fesâd üzere muhâsara idüb sevb-i sultânîde nısfu'l-nehhârda basub katl-i nüfus ve nehb ü gâret eylediler bundan ma'ada hâlâ vâlimiz olan es-Seyyid Ahmed paşa dahi ba'zı umûr-ı mühimme içün nüzul eylediklerinde yine reisleriyle me'an medine-i mezbûrun karşusunda Nurdağı nam cebel-i a'zimeye üç gün fesâd ve şekâvet üzere ta'arruz idüb ba'de saklanub emvâl ve erzâk nehb ü gâret ve birkaç ademlerin katl eylediler bunun emsâli fesâd ve şekâvetlerinin hudûdu bî-nihâyedir mezbûrûnlar reisleri ile me'an mes'a-i bedfi'l ve ... her vecihle vech-i 'arzdan izâleleri lâzım ve mühim ve vâcibdir livâ-yı mezbûrda olan ümmet-i Muhammed'in emvâl ve arazilerin emin değildir kuttâ'ü't-tarîk ve katl-i nüfus ve nehb ü gâret ve ... 'ibâdullah 'adet-i müstemireleridir deyu her biri 'alenen ve mürâcâten edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinden sonra sâdır olan emr-i 'alî mücebince cezâları tertib hükm ve tenbih-i birle mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrire ... fi'l-yevmi'l-hadi 'aşer min şehri-i reb'iu'l-evvel li sene insî 'ışrin ve mi'e ve elf.

Şuhudu'l-hâl

Fahru'l-'ulemâ el-Hâc Mehmed efendi el-müderris medrese-i Mustafa paşa medinet-i mezbûr

Fahru'l-müte'addin eş-Şeyh Hamza efendi ebu Ataciullah medinet-i mezbûr

Fahru'l-kuzât es-Seyyid Kemal efendi sâbık el-kadı kazâ-i Gülnar

Fahru'l-kuzât İsmail efendi el-kadı sâbık kazâ-i Gülnar

Fahru'l-kuzât Mehmed efendi el-kadı kazâ-i Silifke

Fahru's-sâdât es-Seyyid Feyzullah Efendi kâimmakâm (silik)

Fahru's-sâdât Ömer ağa ... sadr-ı 'ali

Fahru'l-kuzât es-Seyyid Ahmed Efendi el-hatib câmi' ... medinet-i mezbûr

Es-Seyyid Süleyman Efendi el-hatib câmi'-i Mahmud Beg

Ömer Halife el-hatib câmi'-i el-Hâc (silik) medinet-i mezbûr

694/2463 Ermenek Reayasının Mahzarı Sureti

Ermenek ahâlîsinin bâ-fermân-ı 'ali hıfz olunan mahzarı sûretidir.

Medime-i Ermenek ve nevâhi kazâlarında sâkin Yusuf ağa oğlu dimekle ma'ruf seyyid hacı Yusuf hakkında dürlü istihbarât hilâf-ı inhâ vâki' mahzar varub mücebince Alaiyye mutasarrıfı hacı Mustafa paşa ve İçil mutasarrıfı seyyid Ahmed paşa hitâben Ömer ağa yediyle fermân-ı 'alışân vusulünde imtisâlen emr-i 'ali mûmâ-ileyhümâ vâliler medine-i Ermenek'de mülâzat olub huzûrlarında 'akd-i mecl-i şer'i-i şerîf olundukda mezbûr seyyid Hacı Yusuf bendeler, meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr ve keyfiyet ahvâli teftiş ve tefahhus olundukda ol-mahzarlara 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâ ve re'âyâ ve berâyâdan hâşâ bir ferdin âgâh ve şu'uru olmadığı ifâde olunub belki reis-i eşkıyâ ve sâhib-i cem'iyet Muslihiddin ve İzzeddinzâde Hasan mezkûr seyyid hacı Yusuf bendeleri mûmâ-ileyh seyyid hacı Ahmed paşa hazretleri tarafarından merkûm (?) kazâ-i Ermenek subaşı ve voyvoda ta'yin olunmağın medine-i Ermenek'e geldikde mezbûr şakî Muslihiddin hevâsına tâbi' ... mütecâviz tüfenk endâz eşkıyâ ile şehri basub ... hacı Abdülmecid nam ... katl idüb nehb ü gâret eylediklerinden iftira ile mahzar düzüb irsâl eyledikleri ve bundan sonra mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed paşam umûr-ı mühimme için medine-i Ermenek'e âbâb meyâırıklarında âna dahi aklam ve tahrîr otalarında hasâret ve yağma ve gâret eyledikleri ...der devlet medâra hasbinallah mahzar olundu.

694/2464 Ermenek'te Eşkîyalık Suçundan İdam Edilenlerin İsimleri

Silifke'de Ermenek kazâlarında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve zu'afa vesâir fukarânın şehâdetiyle kazâ-i mezbûrlarında sâkin olub fesâd ve şekâvet ile meşhur olub şer'an ve fermân-ı 'ali mûcebince cezâları virilen eşkıyânın esâmileridir ki zikr olunur.

Kazâ-i Ermenek

Kazâ-i mezbûra tâbi' Eründüz nam karyeden şakî Ali maslûb ...

Yine kazâ-i mezbûra tâbi (Boş) nam karyeden

şakî Durmuş

maslûb

şakî Mustafa

maslûb

diğer Mustafa

maslûb

Yine kazâ-i mezbûra tâbi' Ezinerli (?) nam karyeden

Şakî deli Yusuf

Maslûb

Şakî topal Mehmed

Maslûb

Ve nefis-i kazâda sâkin

Şakî Hüseyin

Maslûb

Yine kazâ-i mezbûra tâbi' Resuller nam karyeden

Şakî Musli

Maslûb

Şakî kara Ahmed

Maslûb

Ve şakî Deli Mehmed

Maslüb

Ve Gülnar kazâsı muzâfâtından Halifeler nam karyeden katil ve şekâvetiyle meşhûr

Şakî Abdüsselam

Maslüb

Gülnar kazâsından sonra bozkır cemâ'atinden şakî kızıl Himmet

Maslüb

Ve Memuriye kazâsından olub ... cemâ'atinden şakî deli Mahmud

Maslüb

694/2465 Ermenek'te Eşkîyalık Suçundan İdam Edilenlerin İsimleri

Silifke sancağına tâbi' Ermenek ve nevâhisinde sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve ümenâ ve hutebâsı şehâdetleriyle kazâ mezbûrda sâkin olub fesâd ve şekâvetleri zâhir olan eşkıyânın fermân-ı 'ali mûcebince şer'an cezâları virilenlerin ... esâmileridir ki İçil sancağı mutasarrıfı seyyid Ahmed paşanın mühürlü defteri mûcebince bu mahale kayd olunmuşdur.

Kazâ-i mezbûra tâbi' Ezundi nam karyeden şakî

maslüb Ali

Yine kazâ-i mezbûra tâbi' (Boş) nam karyeden şekâvetiyle meşhur

Durmuş

Maslüb

Mustafa

Maslüb

Çollu diğer Mustafa

Maslüb

Yine kazâ-i mezbûra tâbi' Ezinerli (?) nam karyeden

Deli veli

Maslüb

Diğer Mehmed

Maslüb

Yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Resuller nam karyeden

Şakî Maslûb

Musli

Ve kara Ahmed

Maslûb

Ve deli Mehmed

Ve deli İsa

Ve nefs-i kazâda sâkin

Şahin

Maslûb

Ve Gülnar kazâsı muzâfâtından Halifeler nam karyeden katl ve şekâvetle meşhûr

Abdüsselam

Maslûb

Gülnar kazâsında sâkin Bozkır cemâ‘atinden

Şakî kızıl Himmet maslûb

Ve Memuriye kazâsından olub göçer ... cemâ‘atinden

Şakî deli Mahmud maslûb

695/2466 Ermenek Kadısının Hücceti Sureti

Ermenek kadısının hücceti sûretidir ‘amel ile kayd olunmuşdur.

İçil sancağında zuhûr idüb bu sene-i mübârekece cezâları tertib olunub ve ahvâlleri der devlet medâra ‘arz ve i‘lâm olunmak içün taraf-ı saltanât-ı ‘aliyyeden bâ-fermân-ı ‘ali ta‘yin ve tahsîs buyurulub ber vech-i arpalık livâ-yı Alaiye’ye mutasarrıf olan devletlü hacı Mustafa paşa hazretleri livâ-yı mezbûre sancağında vâki nevâhi kazâsında Begcanı dimekle ma‘ruf mevz‘i nüzul eylediklerinde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kamusa (?) nam karye sâkinlerinden olub taraf-ı saltanat-ı ‘aliyyeden hakkında kal‘a-bend olunmak el-Hâc Yusuf ağa nam kimesneye fermân-ı ‘ali sâdır olmağla mezbûr el-Hâc Yusuf ağayı bir tarikle ele getirüb hâlâ yedimizdedir İçil sancağına mutasarrıf olan es-Seyyid Ahmed paşa hazretleriyle çayır-ı mezbûrda mülâzât olundukda mezbûr el-Hâc Yusuf ağayı mübâşir el-Hâc Ömer ağa ma‘rifetiyle Seyyid Ahmed

paşa hazretlerine teslim idüb paşa hazretleri meclis-i şer‘de mezbûr el-Hâc Yusuf ağayı hâlâ Ermenek Kal‘asında kal‘a-bend idüb ‘ale‘l-vuk‘u meclis-i şer‘de takrîr ve hüccet ve sicil olundu tahrîren fi‘l-yevmi‘l-hâmis ve‘l-ışrin min şehr-i reb‘iu‘l-âhir sene 112.

Yevmi‘l-hâmis

Abdurrahman Efendi bin Abdullah

Abdülalim Efendi bin Ivez Efendi

Şatır Ali Beg

Hasan ağa ibn-i Hasan

Seyyid Mustafa ... bin Mehmed ...

... İbrahim.

695/2467 Kazlı Kadısının Hücceti Sureti

Kazlı kadısının hücceti sûretidir.

Husûs-ı atıyyü‘l-beyânı bâ-fermân-ı ‘ali mahallinde istima‘a hâlâ ber vech-i arpalık Alaiye sancağına mutasarrıf olan el-Hâc Mustafa paşanın taraf-ı sa‘detlerinden mübâşir nasb ve ta‘yin buyurulan Mehmed ağa mübâşeretıyla Kazlı kazâsına tâbi‘ Kurd demekle ma‘ruf yaylakda ‘akd-i meclis-i şer‘-i şerîf olundukda Münveat kazâsına tâbi‘ Görmüş nam karye sâkinelerinden işbu bâisü‘l-kitâb Emine binti el-Hâc Mehmed nam hâtun meclis-i ma‘kudda takrir-i kelâm ve anilmerâm idüb tarih-i kitâbdan bir sene mukaddem Yörükhan tâifesinden Abdulkadir bin Hasan nam şakî hevâsına tâbi‘ birkaç nefer eşkıyâ ile evime üzerime gelüb tarafımdan asâleten ve vekâleten rızâm yoğken ben seni nefsim zevcem iderim deyu zâlimen beni ahz ve hânesine götürüb bu ana gelince zevciyet mukâbelesi ider mezbûr Abdulkadir’in keyfiyet ahvâli vukûf ve şu‘uru olan müslîmînden suâl olunub cevâbların tahrîr olunub ... def‘ olunmak taleb iderin didikde kazâ-i mezbûra tâbi‘ Salur nam karyeden Hüseyin beşe ibn-i Ahmed beg ve Ivez bin Mahmud ve Hasan bin Sefer ve Karataş cemâ‘atinden Ahmed bin Mustafa ve Ömer bin Süleyman ve Hasan bin Osman ve göçerinden el-Hâc Osman bin Bekir ve Mehmed bin el-Hâc Ahmed ve Yusuf bin İbrahim ve Musa halife bin el-Hâc Ömer nam kimesnelerden mezbûr Abdulkadir’in keyfiyet ahvâli suâl olundukda fi‘l-hakîka mezbûr Abdulkadir tarih-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûre Emine hâtunu zâlimen ve kahren evinden çıkarub ahz u habs idüb kendü evine götürüb bu ana gelince zevciyet mukâbelesi ider deyu her biri haber virmeleriyle gibbe‘t-tasdikü‘ş-şer‘ haberlerin makbule olunub işbu def‘-i ... ‘alâ mâ-huve‘l-hakîka bi‘t-taleb

ketb olundu yediniz def olunub tahrîren ... şehri muharremü'l-harâm li-sene isnâ 'ısrin ve mi'e ve elf.

Şuhûdu'l-hâl

es-Seyyid Halil çelebi

Musa bin Hüseyin

Ivez çelebi ibn-i Ebubekir Ağa

İsmail ibn-i el-Hâc Ahmed

Musa bin Hasan

Şaban bin Ahmed

Ebubekir beşe bin Ahmed

Muharrem bin Şaban

Ivez bin Çavuş

Ve gayrîhum.

696/2468 Arzuhalcilerin Başka İşlerle İlgilenmesi

Eskitaşlı Mustafa efendi

Osman efendi Şahinci

... Mehmed efendi

... Süleyman efendi

Arnavud Hasan efendi

İbrahim efendi İstanbullu

... Mustafa çavuş

Osman efendi solak

Hüseyin efendi solak

... ..

el-Hâc Süleyman efendi

Abdullah Çelebi ...

Ahmed Çelebi

Kasımpaşalı

İbrahim Efendi Hisarî

Mehmed efendi Bosnevî

Niçe ... ve müşevveş ol-ahvâl ademler 'arzuâlcı olmağla 'arzuâl tahrîrine kanâ'at itmeyüb erbâb-ı mesâlihın umûruna ve müdâhale ve kağıd... .. itmekle fesâda iştirâ itmeleriyle ahvâlleri mal'um olmayanlar içlerinden ihrâç olunub bâlâda mestûrû'l-esâmi olan on beş nefer 'arzuâlciler ehl-i 'arza ve ... olmak üzere 'arzuâl tahrîrinden gayrı bir işe müdâhele ve kağıd ... itmemeye ta'ahhüd idüb birbirlerine kefil olmalarıyla ba'de'l-yevm bundan ziyâde olmayub ve biri fevt veyâhud âhar tarafa süluk ider ise çavuş başı 'arzıyla müstehakına virilmek üzere sâdır olan fermân-ı 'ali mücebince ... ahkâma kayd ve çavuş başı ağası tarafından mahfuz olmak üzere mûmzî tezkiree virildi. Fî 5 M sene 1113. (12 Haziran 1701)

696/2469 Tamir ve Tahkim Konusunda Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık İçin Avusturya Tarafından Bosna Paşasına Gönderilen Mektup

Bihke serhaddinde harâb olan beş pâre kal'a harâbeleri için Karlofça cenerâline tarafımızdan yazılan tıbkı olmak üzere Latin (?) lisânı üzere gönderdüğü mektûbu ile me'an Türkî lisânı üzere olan tercümedir.

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-Osmaniye 'umdetü'l-küberâi'l-tâifetü'l-Muhammediye dostumuz Bosna paşası dostluğa lâayık ve hulûs ve ... muvâfık selam selâmet itmem peyâm-ı musaddekat fercâm ibrağıyla inhâ olunur ki mektûbunuz gelüb vusul bulub mefhûmu külliyyat ile ma'lumumuz olmuştur işâret eylediğiniz geçen sene tarafından vâki' olmuş keşfin vaktinde cümle serhadd-i ihtiyâr ve mütesellimlerinin bu beş kal'ada kırk seneden mütecâviz şevketlü çasar hazretlerinin serhad geçidleri ve karavolcuları te'hin-i mesâlih ve kat'-i hudûda değin her zaman toplamışlardır deyu âşikâre söz ve ikrârları olub köy şehâdetleriyle isbât olundu ve hak olduğu 'ahdnâmenin beşinci maddesinde 'ayân ve nümâyandır ve ehem bir vecihle mütegayir olmak mümkün değildir bâ-husûs ki Ali Osman tarafından gerek esnâ-yı cenkde muhâfazacı ile zabt olunmuş gerek olmamış kal'alara kendü murâd ... üzere muhâfazacı vaz' idüb istihkâm virirler taraf-ı bahrû's-şerîf çasarından kat'a ... yokdur ki mün'akid olan sulhe muhâlif yeni kal'alar binâ oluna ve yâhud nâ-me'zun ve câiz olmayan istihkâmlara ruhsat virile ve ancak câiz olan ve kadîmden oldukları üzere mezbûr kal'alarda karavolcular tutulur ve üzerileri def-i zahmet baran karavolcular örtülüb ve kurdlar ve yaramaz ademlerin mazarrat ve hücumundan emin olmak için kapuya palsa ve yâhud bir zincir topu vaz' olunduğu zaman top ve cebehâne

mi nesne olunur kimin mesmu' u olmuşdur ki kâdimü'l-eyyâmdan cemi' serhad yerlerinden tarafeynden mu'ated ve istim'al olunan çartak ve karaval kalelileri kal'alarına 'ad olunmuş ola benim dostum bu hoş karaval ve yerleri ... istirahat ve emniyet-i hudûd için enbiye elzem ve ehemdir ki her emrlerde vesâir eşkıyânın tuğyan ve şekâvetleri def' u ref' oluna ve bunun için tarîkine bu tarz karavallhâne tutmak câizdir ve lâkin her kim karavallar ve anların vaz' ve emniyeti için karavallhâne istenmezler ise iki devlet serhadlerinin istirahat ve emniyet ve rekâhiyeti sürüb ve arayub mukayyed olduğu izhâr ider ve mukâmele-i sulhde mevcut olan murahhas elçilerin ve Devlet-i Osmaniye'nin bu tarafda olmuş elçi-yi kebîrinin ve mütevâsıtı elçilerinin ve iki devlet-i mu'azzamanın bile sevabdır re'y-i şerîfleri olmuşken bir hâl ile vargelen ihtimâli yokdur ve buna hilâfen serhadlerin raht ve emniyetine hâlel götürür ise kim yakışursa ânın sebebi ile zuhûr iden fesâd ve zararların cevâbı âna havâle olunmak mukarrerdir şehir-i Beç'de Mayıs ayının otuzunda.

697/2470 Tamirat Konusunda Yaşanan Anlaşmazlık İçin Bosna Paşasının Avusturya Tarafınaa Gönderdiği Mektup

Taraf-1 bendelerinden Karlofça ceneraline gönderilen mektûbun sûretidir.

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-müsebbin 'umdetü'l-küberâi'l-tâ'ifetü'l-ıseviyye Karlofça cenerali hutimet 'avakkıbuhû bi'l-hayr kabline Karlofça cenerali dostumuz hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr kabline selam selâmet itmeme peyâm-ı musaddekat-fercâm ibrağıyla olunan budur ki Bihke serhaddinde kadîmden harâb olub bu âna değin tarafından muhâfazacı ile zabt olunmayub hudûd vekilleri mürûrundan sonra hilâf-ı 'ahdnâme-i hümayûn içlerine adem vaz' olunub ve ba'zı mertebe ta'mir olunan beş pâre kal'a harâbeleri için tercümesiyle memhûr mektûbunuz gelüb mefhûmu ma'lumumuz olmuşdur zikr olunan kal'alarda kırk seneden mütecâviz çasar badkar tarafından karavolcılar olduğuna serhaddiniz halkı şehâdet eylediğın yazmışsınız iki peyderşâhın fermânları ve 'ahdnâmelerin şerefini sakat olmamak için bu madde dahi tarafeyn-i serhadlerinin iddi'aları sahîh ve muktezî görölüb her biri keşf olunmak üzere iki devlet tarafından ma'kul ve münâsib görölüb ta'yin buyurulan ademler tarafeyn-i serhadlerin ... sıd-ı hulûs muhaddes serhadlülери ile varub keşf eylediklerinde şehâdet eylemiş olalar imdi ol-zaman me'mur olanlar tahrîr idüb i'lâm ederler idi yoksa şimdinden eyledikleri şehâdet faydasızdır zirâ bu madde 'ahdnâmelerin hilâfı olduğu gün gibi zâhir olduğundan gayrı mechul ol-ahvâl serhadlülerinizin bu şehâdeti iki büyük devletin icâb ve ihtiyâr idüb sahîh ve muktezî keşf ve i'lâm için gönderdikleri sıdk-ı ... ademlerin tekzib idemez ve sizler dahi tercim itmezsiniz ve 'ahdnâmenin beşinci maddesinde hak olduğu 'ayandır deyu yazmışsınız eğerçe tarafeyn-i re'âyânın rahat ve emniyetleri te'kidi vardır ammâ kadîmden harâb olan ve bu

cenkden sonra muhdes olan kal'aların ibkâ ve ta'miri ile olmamak değildir zirâ 'ahdnâmenin yedinci maddesinde sınura karib yerlerde tarafeynden açık varoşlar olunmak kayd olunmuşdur ve lâkin kal'a binâsına cevâz gösterilmemiştir sizler ise mektûbunuzda hem kadîmi kal'a begleri münker olub karavaldır deyu yazmışsınız ve hem kapu açılıb çardak yapılmagla kal'a mı 'ad olunur deyu şâhidlerinizi tekzib ile bu def'a ta'mir olunduğu ve kadîmi kal'a olduğu kendünüz isbât idersiz fi'n-nefsü'l-evâmir bunlar kadîmü'l-eyyâmdan hâli ve harâb tarafeynden terk olunmuş kal'alardır bunların müceddeden binâsı ancak ta'mir olunmaktır bu ise iki peyderşâhın fermânları hilâfı ve 'ahdnâmelere mugâyirdir ve tarafeyn-i yaramazlarının mazarratları ... ve re'âyâ fukarâsının emniyet ve istirahat ve mün'akid olan sulh ve salâhın istikrarı 'ahdnâmelerin şerâitine hulus kalb ile ittifak üzere riâyet olunmagla olur yohsa iki peyderşâh cânibinden yeniden hâsıl olan dostluğun takrib ve istikrârı ve reâyânın birkaç eşkiyâ ve yaramazların şerrinden emn ve rahatları eskiden hal ü harâb olub bu ana değin tarafından terk olunan kal'aların ta'mirine muhtâç olmazlar ve peyderşâhların fermânları ve 'ahdnâmeleri mazmûnunu tebdil ve tağyir kabul itmez ve vükelâ serhad zâbıtları dahi her söz söyleyen ve nice güne ahvâl ile rencide olmuş mechul ademlerin ba'is-i fesâd olur sözlerin mu'temed-i 'aliyye ademlerin sözleri üzerine tercim idemez sizler dahi münâsib görmezsiniz zirâ serhadlerin ahvâlî ma'lumunuzdur ve bir hâhların hilâf-ı 'ahdnâmeler sizlere bu ittifaktan sınırlara karib yerlerde tarafeynden cenkci çoğ olmagla birbirlerine te'addi ve tecâvüz ile mabeynde zarardan gayrı nesne hâsıl olmaz re'âyâ fukarâsının emniyet ve rahatları nerede kalur benim dostum bu beş pâre kal'anın hilâf-ı 'ahdnâme-i hümayûn olduğu ve hal ü harâb iken sonradan adem konulduğu tarafından ta'yin olunan ademler keşf idüb devlet-i 'aliyyenin büyük elçisi İbrahim paşa mecd iken vardılar ve sıhhat ve hakîkati çasar Badkar vükelâsının ma'lumları oldu ve çünkü ol-tarafda imişsiz bu maddeyi ve serhadlerde fîmâ-ba'd muktezâ-yı hâle göre sâir merâ'at olunacak 'ahdnâmelerin mazmûnunda idiyorsunuz ve bunlardan ferâgat ve kemâfî'l-evvel hâli ve harablık ile terk olumagla 'ahdnâmelerin mevâdını yerine getürmeğe ve mâbeynde hâsıl olan dostluk ve ittihadın tekmliline tekayyüd idersizve bu husûs için tarafımızdan mahsus fermân-ı hümayûn vârid olduğu mukaddemâ sizde tahrîr olunmuşdu iki peyderşâhın fermânları ve 'ahdnâmelerin hilâfı vârid olan fermân-ı hümayûnun mugâyiri muhallasınızın elinde bir dürlü ruhsatı yokdur bu mektûbumuzdan sonra dahi içinde olan ademleriniz ve harb topu ve cebehâne her ne ise ihrâç olunmayub ve sonradan olan tâmiratı hedm olunmadan hâl ü harâb olduğu gibi terk itmeyüb ve ferâgat eylediğiniz hâlde fîmâ-ba'd iki peyderşâh tarafından vârid olan suâl ve cevâb tarafınızdan havâle olunmak mukarrerdir bâki ... tahrîren fi'l-yevmi'l-râbi şehri-i sâferü'l-hayr sene selâse ve 'aşer ve mi'e ve elf.

Tıbkı aslihu'l-mektûbi'l-mahtûm nemekahu'l-fakîr ileyhi 'azze şânuhu

Mehmed bin Ahmed el-ladî bi-kazâ-i Akhisar

'ufiye 'anhüma

698/2471 Venedik Sınırına Yakın Olan Yerlerin Güvenliği

Venedik hudûdu tarafında olan mevâd menzûr-ı sa'adetleri olmuşdur ta'mir ve termime muhtâc olan kal'aların ahvâli i'lâm olunub emr-i şerîf ve akçe havâlesine muhtâc olanlar için başka evâmir-i şerîf ve sebep-i tahrîr hükkâmları yazılmışdır fevt olunmuş yokdur ve devlet-i 'aliyye tarafından emr-i şerîfe muhtâc olmayan tamirleri lâzım olan kal'a ve palankalara mahallinde adem ta'yin olduğu i'lâm olunmuşdur tekrar cevâba ve tenbihe hâcet yokdur bundan ma'ada lâzım olan yerlere ... vaz' ve tüccârın emn ve sâlim gelüb kimesneler için her semte yollar ta'yin ve tathirine ademler ta'yin olduğu dahi i'lâm olunmuşdur bunun dahi cevâba lüzumu kalmamışdır ve Venedik topraklarında sâkin olan re'âyâ toprak tarlığı sebebiyle zira'at ve koyun vesâir tavarların re'âyâ ile devlet-i 'aliyye arâzisinde irrifak idegeldikleri hâlde mahsullerinden 'öşre dört hisse alınmak üzere şurut ve kuyudu ile mabeynlerinde karardâd olub temessükleşmişdir deyu bunun dahi cevâba tekrar hâcet yokdur.

698/2472 Kale ve Palanka Tamiri Hakkında Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık

Bosna eyâletinde Nemçe hudûdu dâhilinde olan mevâd dahi menzûr-ı sa'adetleri olmuşdur ehl-i zimme karyeleri ahvâli için i'lâmları üzere emr-i şerîf yazılıb ve ta'mire muhtâc olan kal'alar için dahi evâmir-i şerîf ve sebep-i tahrîr hükkâmları virilmişdir bir nesne fevt olmamışdır Sava kenarında olan Budun şehrinin emniyeti için mesdûd olmasına ma'kul gördükleri vech üzere emr-i şerîfimi yazılıb yohsa mektûbunda mı ... olunur fermân sa'adetli sultânım hazretlerindir Graduşka ta'miri ve top ve vaz' husûsu dahi i'lâmları üzere ... olunur top ve cebehânenin nakli ve vaz' tevcîh üzere olduğu i'lâm olunmuşdur tekrar cevâba muhtâc değildir Bosna ve Venedik ve Nemçe serhaddinde ta'miri fermân buyurulan kal'a ve palankaların keşf ve tahrîr ve defter olumak üzere Bosna'nın zu'ama ve erbâb-ı timarıyla Bosna alaybegi ta'yin olduğu i'lâm olunmuş ve kezâlik Bihke cânibinde olan kal'anın keşfine adem ta'yin ve keşfleri ve ihtiyâçları i'lâm olunmağla cevâbları virilür serhadlerler için müceddeden kal'a ve palanka binâsına mübâşeret eylemek hilâf-ı 'ahdnâmedir amma ta'mir ve termimine cevâz vardır tarafeyn zâbitları kemâl-i mertebe ihtiyât ve ihtimâm eyleyüb her taraf âhar taraftan istihkâm-ı tekayyüd idenlere rızâ göstermeyüb mâbeyninde bu husûs için ekseri ba'zı münazehe ve münâkaşa zuhûr idegelmişdir öyle münâfese zuhûr eyledikde ... niza' için himmet ve ikdâm say' ve dikkat olunur suhûlet ile karzı virilür ise ne güzel eğer zuhûr iden

ihtilâfın bir vecihle def u ref mümkün olmaz ise ‘ahdnâmelerin mazmûnu muktezâsınca Asitane’ye havâle olunur Asitane’de olan ademler ile söyleşüb ‘ahdnâmenin mazmûnunca icrâ itdürüb ‘ahdnâme-i muahedeye mugâyir kimesneye iş itdirilmez.

698/2473 Kale ve Palanka Tamiri Hususunda Venedik İle Anlaşmazlık

Bosna vâlisine kâimedir.

Cizye husûsunda ‘arz ve i’lâmınız üzere ... ‘aliyye erzâni buyrululmağla inşallahu te‘âlâ iktizâsına göre her vecihle ... ve himmet buyurulub bir ... ifrâğ olunmasına ikzâ ... tekayyüd ve ihtimâm ... iki sene mu‘afiyetleri tamam olduğu ... izni olmak üzere tahsil olunmağcün mu‘temed-i mu‘atil ve kârgüzâr adem ta‘yin olunmak üzere cizye kalemine kayd olunmuştur nehr-i Sava kenarında Budun’un (?) müceddeden olan istihkâmı ref ve fermân olduğu üzere şehrin etrâfı ... me’dâr çartaklarıyla şeranbu binâ olunmak için ‘amelesi ta‘yin olunub binâsına mübâşeret olduğu ve yine nehr-i Sava kenarında Graduška-i ‘atikin iç hisarı ‘ali mehl ta‘mir oluncaya üstü açık varoşu tararı hendeği tathîr olunmasını münâsib gördüldüğü ve fimâ-ba’d kal’ası binâsı fermân olunur ise ba’det-ta‘mir topar vaz’ olunması husûsu âmâde buyurulmuş ve Bosna serhaddinde olan kal’a ve palankalara vaz’ olunacak toparın nakli ve tevzirbuyurulmuş ... olunub ... olmuştur işâret buyurulduğu üzere ... bir ay husûl olmasına tekayyüd buyurursuz yine Bosna serhaddinde Nemçe çasarı hudûdundu tarafından yop ve cebehânesi ihsân buyurulub ta‘miri fermân buyurulan yigirmi sekiz ‘aded kal’a ve palankaların Sava ve Edirne yalılarına ve Bihke ve Kurdiye serhadlerinde ve Kilis sancağında olub ancak ... ‘amelesi ... ve re‘âyâsının i‘anet ve husûsen nehr-i Sava ve Edirne yalılarına ve Bihke serhaddinde olan kal’a ve palankaların ta‘miri ve Bihke Kal’asının hesâbına akdîm olunmuş ta‘mir ve termimi ve hisarı ba’det-tekmil ma‘rifet-i şerl’e keşf ve tahrir ve defter olunmak üzere Bosna alaybegisi ve tarafınızdan ademi ve Bosnanın zu‘ama ve erbâb-ı timarı ta‘yin olduğu ve ta‘bir olan kazâlardan birisi taleb olunmadığı meş‘ur ... menzûr ... olunmuştur Bihke Kal’ası ... sedd ü bendi cümleden kal’a-i mezbûra ne me’mul tam’-ı hümâyûnum olduğu vech üzere külli ... üzere ta‘mir ve termîm olunmasından ... buyurulmak mes’uldur nehr-i Una Sava karıştığı mahalde vâki’ ta‘miri fermân buyurulan Yasanofça ve Novi ve Yasanofça mukâbelesinde vâki’ muhdes palanka gerek Nemçe ve gerek Venedik serhadleri mahzarında her ne vecihle tekayyüd ve ihtimâm buyurulub me’mul olduğu üzere ... görölüb i’lâm buyurduğunuzdan mahzût olmuştur berhûdar ve ... olası fimâ-ba’d dahi gayret ve hamîyyet ile bizden dâima imtina’buyurulmayub ve def-i ... kifâyetleri kılınan tanzîm ve ... umûrda bezl ve say’ ve ikdâr ve esnâsı laâzımü’l-ecdâl serhadd-i mezbûrda ... cânib-i ... iş‘ar ... nâ-mevcud her ne ki tahrîr buyurulmuş ise bi’l-cümle menzûr ve ma‘lum ... olub serhadlerde müceddeden

kal'a ve palanka binâsına mübâşeret eylemek hilâf-ı 'ahdnâmedir ammâ ma'lum-ı şevketleridir ki ta'mir ve termime ... tarafeyn zâbitleri kemâl-i mertebe ihtiyâr ve ihtimâm eyleyüb her taraf âhar tarafın istihkâmına tekayyüdlerine rızâ göstermeyüb mâbeynlerinde bu husûs için ekser ...ba'zı münâzehe ve münâfese zuhûr idegelmiştir el-hâleti hâzihi yine öyle münâzehe zuhûr eyledikde nişini maslahatına her vecihle himmet ve ikdâm-ı say' ve ... olunmakda suhûlet ile kabz ve buyurulur ise ne güzel ekser zuhûr iden ihtilâlin bir vecihle def u ref'i mümkün olmaz ise 'ahdnâmelerin mazmûnu muktezâsınca ... havâle olunur ... havâlesinde olan ademleriyle buluşub 'ahdnâmenin mefhûmu icrâ ve ne ifrâf olunur ise taraf-ı şerîfinize akd olunub 'ahnâme-i hümayûna mugâyir bir kimesneye iş itdirilmez Venedik hudûdu tarafına keşf buyurulan kal'a ve palankaların ta'miriçün zaman olunub ve iktizâ iden havâle evâmir-i şerîfesi dahi gönderilmiştir inşallahu te'âlâ her husûsda iktizâsına göre hareket ... Kilis sancağı mutasarrıfı Ali paşa ve Kilis alaybegisi ve Hersek sancağı alaybegisi ta'yin buyuruldukları ta'mir ve tathîr ahvâline iktizâsına göre bezl-i himmet buyuruldukları mem'uldur Venedik tarafında olan iskelelere ta'yin buyurulan bu kadar Venedik'in re'âyâsından hudûdu tecâvüz idenlerin ... sûret bulan keyfiyet dahi tevzir ... i'lâmı buyurulması ... ile divân-ı hümayun defterlerine kayd olunmuştur gerek Nemçe ve gerek Venedik serhadleri yegânenen vusulden ve hulâsı işâret buyurulmuş cenâb-ı şerîfiniz ol-taraflarda ... zabıtlarıyla haberleşüb bu sûrete ... tekayyüd ... ile sûret-i pender olmaz ise bu tarafı i'lâm bulur ise ... olan ademler ile söyleşübher ne ise cevâbı yazılıb tarafınıza ... ve i'lâm olunur.

699/2474 Bosna'da olan Kale ve Palankaların Tamiri

Bosna vâlisi Halil paşanın gönderdiği mektûbun sûretidir.

Benim sa'adettü efendim sultânım hazretleri vârid olan emr-i şerîf ile fermân-ı nâmeleri ademiniz kulları yediyle mah-ı reb'iu'l-evvelin üçüncü günü vârid olub mazmûn-ı münifî ve mefhûm-ı 'aliyyeleri mücebince inşallahu te'âlâ her birinin vücûda getirülmesine hâb ve rahatı terk idüb ve say' ve kudreti mertebesiyle say' olunub 'inâyetlü velinimetim efendimin du'a-yı hayırları temessükâtıyla ... olub tekmiliyle müyesser oldukça 'ale'l-tevzir çağatay devletlerine 'arz olunur ve bundan akdem ba'de'l-istişâre 'arz ve i'lâm fermân buyurulan Bosna hazinesine evrâk ile ciyâbet olunmak ahvâli ve Nemçe hudûdu tarafından Sava kenarında Prut (?) şehrinin seddi için ba'de'n-niz'a İzvornik alaybegi ta'yin olunub mübâşeret olunduğu ve Graduška Kal'asının fimâ-ba'd binâsı fermân buyurulunca sevb ve za'in te'hiri ve top ve cebehânenin nehr-i Una ile nakline su'ûbet olmağla mahallerine karadan nakli iktizâsına göre vaz'ı ve ta'miri fermân buyurulan kal'a ve palankaların ta'mir-i ahvâl ve Yasanofça ta'mirine niza' üzere mübâşeret olunduğu ve Yasanofça mukâbelesinde muhdes palanka hedm olunduğu ve Bihke

serhaddinde beş pâre kal'a harâbelerinin Nemçe tarafından gelen habr ve havâli ve Bihke serhaddinde olan kal'a mümkün mertebe ta'mirât keşfi ve bi'l-cümle zu'ama ve erbâb-ı timar ve kal'a neferâtıyla Bihke'nin ta'mirine Bosna alaybegisi ta'yin olunub mübâşeret olunduğu ve Venedik hudûdu tarafında mesdûdu'l-etrâf enbiye tarhının ve muhâfazacı ve za'in mahzur âharın olmayub Bignişin'de (?) kal'a binâsının ve ta'mirinin ziyâde lüzumu olmağla keşfleri ve kalyon ve pak ve ... tevâriyle han sınırına ta'mirleri keşfi ve İskenderiye sancağında Azıdalan nâhiyesinde maktu'u ahvâli ve bu defa keşf ve i'lâmı fermân buyurulan kal'a ve palankaları için ve Açe cisri ve palankası binâsiçün Kilis mutasarrıfı Ali paşa kulları Kilis alay begisi zu'ama ve erbâb-ı timarıyla ta'yin olunduğu Hersek sancağında muhar olan Rua Kal'ası tathir ve ta'mirine Hersek alaybegisi zu'ama ve erbâb-ı timarıyla gönderdüğü ve Venedik iskelelerine ta'yin olunan yolların i'lâmı havâli-i ve Venedik re'âyâsından hudûdu tecâvüz idenlerin ahvâl ve nizâmı ve bu nizâmın istikrârı lüzumu iktizâsıyla ... hâlâ Göperte sahrâsında mülk ve arâzi 'arz u mahzarları ve defterleri Bihke serhaddinde iki nefer kulları ile çağatay devletlerine 'arz olunmağla bu vecihle mazmûnu dahi hülâsa olunub iki kıt'a kâime ... ile 'arz olunmuştur.

699/2475 Budin'in Güvenliği İçin

Budun'un etrafı mesdûd kılınmak ahvâli ve top ve cebehânenin nakli vaz'ı için olan mahzarın sûretidir.

Budun'un müceddedden istihkâmı içinde olan Nemçe 'asâkiri ihrâcında ref' ve yine tüccâr tâifesinin makr u mahr me'adları olmak üzere etrafı hudûdşehr tarh olunub kal'a mertebesinde istihkâm virilmeye deyu 'ahdnâme-i hümayûnda mestûr ve mukayyed olub mukaddemâ cümle istihkâmı sonradan Nemçe çasarı tarafından olmuştur deyu cümle serleri ref' olunduğu i'lâm olundukda anca mürur iden tecâvüz ve ebnâ-i sebil ve ahâlisi emn maslahat olacak mertebe etrafı hendek ve şeranbu (?) ile mi olur ne vecihle mümkün ise temin olunmak fermân buyurulmağla kara tarafı kemâfi'l-evvel hendek ve Sava tarafı şeranbu ile sedd olunmak üzere karar virilmişken bu defa' bi'l-cümle etrafı şeranbu ile sed olunmak üzere ihzâriçün beş yüz guruş havâle ve fermân buyurulub ve lâkin bütün şeranbu olmak palanka misallü olduğundan ma'ada az zamanda fena bulmalğa her-bar tecdîde muhtâç olmağın mukaddemâ karar virildiği üzere kal'a tarafı hendek ile Sava tarafı bir kat içe şeranbu ile mesdûd olunmak üzere sâdır olan fermân-ı 'alişân mücebinece İzvornik alaybegisi zu'ama ve erbâb-ı timarıyla ta'yin ve havâle buyurulan beş yüz guruş han binâsına sarf ve kusuru iskele mahsulünden temlik olunmak üzere cümle ma'rifetiyle karar virilmişdi ve Graduška-i 'atikin iç hisarı 'ali mehl ta'mir oluna şimdilik üstü açık varuş tarafı ve hendeği tathir olunmak üzere ve hisariçün üç yüz guruş havâle ve iki şâhi top ve vaz' olunmak fermân buyurulmağla bu defa'

şeranbu dahi te'hir olunmak üzere ancak hendek te'hir olunmak münâsib görülmediği fimâ-ba'd kal'a binâsı fermân buyurulur ise kal'a binâ olunduktan sonra vaz' olunmak üzere toplar Yanaluk Kal'asına ber vech-i emânet vaz' olunmak üzere karar virilmişdi ve Bosna serhaddinde vâki' kal'a ve palanka için yüz on üç pâre sağır ve kebîr topların ve mühimmâtın ve cebehânenin nehr-i Unadan sefineler ile Kurba ve Bihke serhaddine karib mahale nakli fermân buyurulub ve lâkin nehr-i Una'da Nemçe çasarı tarafından degirmanlar binâ olunduğundan gayrı Bostanca önünde Una üzerinde mu'ayyen ve müstahkem cisrleri olmağın nehr-i Una ile naklinde su'ûbet olmağla inşallahu te'âlâ Sava ile toplar mühimmâtı cebehâne Bosna'ya dahil oldukda İstikar iskelesine ihrâç ve İstikar iskelesiye karadan denize ta'yin ve tasrih buyurulan kal'a ve palankaların tahmillerine göre nakl ve vaz' olunduktan sonra ma'adası dahi hâriç defter Bosna ve Kilis ve Hersek sancaklarında topa muhtâç olan kal'alara vaz' olunmak üzere ba'de'l-istişâre ma'rifetiyle ma'kul görölüb karar virildüğü işbu mahzar irişirse... 'arz olmuştur.

700/2476 Bosna Tamir Olunacak Kale ve Palankalar İçin

Nemçe çasarı hudûdunda ta'miri fermân buyurulan yigirmi sekiz pâre kal'a ve palanka ta'miri ahvâli için eyâlet-i Bosna ahâlisinin mahzar sûretidir.

Eyâlet-i Bosna serhaddinde Nemçe çasarı hudûduna varınca bu sene-i mübârekede ta'miri fermân buyurulan ve top ve cebehâne ihsân buyurulan yigirmi sekiz pâre kal'a ve palankanın sekizi Sava ve nehr-i Una taraflarında olub ve 'amelesi ta'yin buyurulan kazâlar dahi semt olub ve ta'miri cümleye takdim olunmak fermân buyurulmağla her birine Bosna vâlisi vezir-i mükerrem Halil paşa hazretleri taraflarından ademler ta'yin olunub havâle buyurulan beş bin altı yüz guruş ile cir ve noksan fermân buyurulduğu üzere binâ ve ta'mirine mübâşeret olunmuştur ve bunlardan sonra nefis-i Bihke ile Bihke hudûdunda olan on altı pâre kal'anın ta'miri ehem ve elzem olub ve lâkin 'amelesi ihrâç ve re'âyâsının i'aneti fermân buyurulan sed Serince kazâsına on iki konak mesafe ba'idde vâki' olmağla fukaraya kemâl-i mertebe 'usret olunmağın serhadd-i mezbûre kal'asından Tarşih Kal'ası ta'miri için 'amelesi ve öküz arabası ihrâç olunmak fermân buyurulan Akhisar kazâsı ve Kurba serhaddi kal'atından Kuladuş-ı kebir Kal'ası ta'mirine ta'yin ve fermân buyurulan Yanca kazâsına ve Kilis sancağında vâki' Keluç Kal'asına ta'yin buyurulan Gülhisar kazâsı Bihke serhaddi Kal'asına semt ve cümleden ekrib enseb olmağın re'âyâsından meccânen bir nesne mutâlebe olunmayub cihetleri ve yevmiye ve yarımşar vakiyye namları virilmek üzere ancak kifâyer mikdârı 'araba kireçci ve nacar ve ırgat ihrâç olunmak münâsib olmağla Bosna vâlisi tarafından mahsus bir ağa kulları ta'yin ve 'umûmen Bosna sancağı zu'ama ve erbâb-ı timarıyla miralay Hasan beg kulları ile ta'yin olunmuştur ve bu zikr olunan altı pâre kal'anın ve Nemçe tarafından Bosna serhaddinin Bihke

Kal'ası sedd ü bendi olup ve gereği gibi ... istihkâmı üzere ta'miri ehem ve elzem olmağın kible't-ta'mir ve ba'de't-ta'mir her birisinin masârıfı ma'rifet-i şer'le keşf ve defter olunmak üzere altı pâre kal'anın masârıfı havâle buyurulan dört bin iki yüz guruşdan ma'ada ne mikdâr akçe dahi iktizâ ider ise Kuruba serhaddinde ve Kilis sancağında ta'miri fermân buyurulan kal'a ve palanka masârıfı havâle olunan akçeden temlik olunmak üzere nefsi Kuruba ile Kuruba serhaddinde olan on pâre kal'anın 'amelesi ihrâç ve re'âyâsı i'aneti fermân buyurulan Hersek sancağında Pirepol ve Taşlıca ve Fuce ve Rame ve Terbun kazâların onar ve on üçer ve on beşer konak mesafe ba'idde olmağın deyu zikr olunan Kuruba serhaddi Kal'ası ve Kilis sancağında ta'miri fermân buyurulan dört pâre kal'a ve palankanın 'amelesi ihrâç olunacak karib ve münâsib olan kazâlar bu defa' Bihke serhaddi kal'atına ta'yin olunan Akhisar ve Gülhisar ve Yanca kazâları olup Bosna'da iki üç mahale 'araba ve bargir ve 'amele ihrâç ile inş'asına mutahhir olduklarından serhaddinde ve Kilis sancağında olan on dört pâre kal'a ve palankanın ta'miri mukaddemâ Sava ve Una yalılarına ve Bihke serhaddinde olan on dört pâre kal'anın ta'miri takdim olunmak ve zikr olunduğu üzere ba'id olan kazâlar fîmâ-ba'd Hersek sancağında Venedik hudûdu tarafında ta'miri iktizâ iden kal'a ve palankaların ta'mirâtı için lüzumu ile 'amelesi ve i'aneti devlet-i 'aliyye tarafına 'arz olundukda her biri mahalline münâsib kal'a ta'miri için ta'yin olunmak memleket-i peyderşâhı ve re'âyâ fukarasına her vecihle evlâ ve infâ' olup cümle ma'rifetiyle ma'kul ve münâsib görülmekle zikr olunduğu üzere ba'id olan kazâ re'âyâsından Bosna vâlisi vezir-i mükerrerem Halil paşanın tarafından ve taraf-ı âhardan i'anet ve masârıfa imdad nâmıyla ve bir dürlü bahane ile bir akçe ve bir habbe almamak üzere mahzar ile i'lâm olunmuştur.

701/2477 İki Sene Muafiyetten Sonra Gayrimüslim Reayadan Cizye Toplanması

Bosna eyâletinde Nemçe çasarı hudûdu tarafında olan mevâd kâimesidir.

Bosna eyâletinde i'lâmı fermân buyurulan ve lâzimü'l-inhâ olup 'arz u mahzar ve hüccet ve defterleriyle mufassal ve meşruh çağatay devletlerine 'arz olunan havâdis hülâsâları kâimesidir husûs-ı mezbûriçün i'lâmları üzere emr-i şerîf yazılmışdır.

Bosna'da olan ehl-i zimmetin cizye ahvâli için mahzar hülâsâsıdır.

İki sene mürurundan sonra bir tarafları Nemçe ve bir tarafları Venedik toprağı olup ahâlî-i serhadde olduklarına binâen Bosna serhadlerinde sâkin olan ehl-i zimmet re'âyânın cizyeleri ednâ 'itibarı ile kağıdsız maktu'a olunmak üzere ba'de'l-istişâre birleşüb ... ifrâğ ve der devlet medârıma 'arz olunmak üzere fermân-ı 'alişânım sâdır olmağla Bosna eyâletinde sâbık olacak mir mirân ve mir livâ ve şehir-i Saray kadısı ve 'ulemâsı ve Bosna divanı hedâmı

ve alay begileri ve zu'ama ve erbâb-ı timarın muhal ve ihtiyârları ile 'akd-i meclis olunub istişâre olundukda kağıdsız maktu'a olmak üzere cizye tahsilinin bir tarîki bulunmayub nice mahzurât penâh eylediklerinden sonra fîmâ-ba'd Una tarafından devlet-i 'aliyye hudûduna sonra re'âyâ ma'lum olub anlar dahi mukaddemâ fermân buyurulduğı üzere iki sene mu'af olmak için mevâdları defter olunub inşallahu te'âlâ mu'afiyetleri tamam olub cizyeleri tahsili fermân buyuruldukda cizye ciyâbetinde mahsus kargüzâr ve ma'kul hayırkâr bir kapucubaşı kulları ta'yin ve kemâfi'l-evvel evrâk ile Una 'itibârı üzere cizyelerin tahsil olunmak ma'kul ve münâsib görilüb ittifak üzere bi'l-cümle 'ale'l-tevzîr mahzar eylemişlerdir menzûr-ı 'aliyyeleri buyuruldukda emr ü fermân devletlü sa'adetlü sultânım hazretlerininindir.

701/2478 Tamir ve Tahkim Konusunda Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık

Sava kenarında Budun şehrinin seddi ahvâli hülâsâsıdır.

Nehr-i Sava kenarında Budun'un müceddeden istihkâmı ref ve içinde olan Nemçe 'askeri ihrâç olundukdan sonra yine tüccar tâifesinin makr u mahr me'adları olmak üzere etrafı mesdûd şehir tarh olunub kal'a mertebesinde istihkâm virilmeye deyu 'ahdnâme-i hümayûnda mestûr ve mukayyed bulunmağın deyu def bi'l-cümle etrafı şeranbu ile hudûd olmak fermân buyurulmağın lâkin Nemçe memleketinden karşı yakadan Prut (?) kapudânı olan ... ile memleketdir deyu niza' tasâddi itmekle ba'de'l-istişâre şeranbu az zamanda fenâ bulur şehir-i mezbûrun kara tarafı hendek ile ve Sava tarafı Prut içi şeranbu ile sedd olumak üzere karar virilüb ve İzvornik alay begisi me'mur olduğı üzere hendek seferine mübâşeret olanlar ile gelüb mukaddemâ Nemçe tarafından kazılan hendek olduğı üzere tekrar tathire mübâşeret eylemişsiz bu hareketiniz 'ahdnâme-i hümayûna mugâyirdir çünkü şehir-i mezbûrun etrafı sedd olmak murâdınızdır ... ile şeranbu idiniz deyu cevâb itmekle ve tarafından aluub virilen temessükât ve 'ahdnâme-i hümayûnda hendek ve şeranbu tasrih olunmamağla fermân buyurulduğı üzere etrafı dâir-i amadar çartakları ile şeranbu binâ olunmak için baltacı ve nacar ve 'araba vesâir 'amelesi ta'yin olunub binâsına mübâşeret olunmuşdur ma'lum-ı hazretleri buyuruldukda fermân devletlü sa'adetlü sultânım hazretlerininindir.

701/2479 Graduşka Kalesinin Hendeğinin Temizlenmesi ve İki Şahi Topu Nakli

Graduşka ta'miri ve top vaz'ı ahvâlidir.

Nehr-i Sava kenarında Graduşka-i 'atikin iç hisarı 'ali mehl ta'mir olunca şimdilik üstü açık varoş tarh ve hendeği tathîr olunmak ve iki kıt'a şâhi top vaz' olunmak bâbında fermân buyurulmağla ba'de'l-istişâre şeranbu bu defa' te'hîr ve ancak hendeği tathir olumak münâsib görilüb ve fîmâ-ba'd bal'ası binâsı fermâ buyurulur ise kal'a binâ olundukdan sonra toplar dahi

vaz' olunmak üzere mahall-i mezbûra fermân buyurulan topar dahi şimdilik Niloka (?) Kal'asına vaz' olunmak üzere karar virilmiştir fermân sa'adetlû sultanım hazretlerininindir.

702/2480 Bosna'daki Kale ve Palankalara Yüz On Üç Savaş Topu Nakli

Top ve cebehânenin nakli ve vaz'ı ahvâlidir.

Ve Bosna serhâddinde olan kal'a ve palanka için fermân buyurulan sağır ve kebîr yüz on üç kıt'a toplardan ve mühimmât-ı cebehânedan Kuruba ve Bihke serhaddi kal'alarına gidecekleri karib olan mahalden nehr-i Una'dan sefineler ile nakli fermân buyurulan ve lâkin nehr-i Una'dan Nemçe çasarı serhaddi tarafından değirmanlar binâ olduğundan gayrı Kostanca önünde nehr-i Una üzere mahdûd mu'ayyen ve müstahkem cisrleri olmağın Una ile naklinde su'ûbey olmağla inşaallah te'âlâ nehr-i Sava ile topar ve mihimmât-ı cebehâne Bosna'ya dâhil olduk da binâ ... sekiz sa'at mahalde vâki' İsfikar iskelesinden ihrâç ve karadan ve denizden ta'yin ve tasrih buyurulan kal'a ve palankaların tahmillerine göre nakl vaz' olunduktan sonra ma'adası dahi hâriç ez-defter Bosna ve Kilis ve Hersek sancaklarında topa muhtâç olan kal'alara vaz' olunmak üzere ba'de'l-istişâre karar virilmeğın bu üç madde için dahi cümlemin bir kıt'a mahzarı menzûr-ı 'aliyyeleri buyurulduk da emr ü fermân devletlû sa'adetlû sultânım hazretlerininindir.

702/2481 Bosna'da Tamir Olunacak Yirmi Sekiz Kale ve Palanka İçin

Ta'miri fermân buyurulan kal'a ahvâli için olan mahzarın hülâsasıdır.

Bosna serhaddinde Nemçe çasarı hudûdu tarafından top ve cebehâne ihsân buyurulub ta'miri fermân buyurulan yigirmi sekiz pare kal'a ve palankaların on dördü Sava ve Una yalılarında ve Bihke serhaddinde ve on dördü Kuruba serhaddinde ve Kilis sancağında olub ancak ba'zılarının 'amelesi ihrâç ve re'âyâsının i'aneti fermân buyurulan kazâlar ziyâde mesâfe ba'idde olmağla ol-makule ba'id olan kazâlardan fimâ-ba'd her birinin semeninde ta'mir olunacak kal'a ve palankalar ta'mirine ta'yin olunmak üzere bu def'a bir dürlü nesne mutâlebe olunmayub ve Kuruba ve Kilis sancağında olanların ta'mirinden mukaddem nehr-i Sava ve Una yalılarında ve Bihke serhaddinde olan kal'anın ta'miri fermân buyurulub ve Kuruba ve Kilis sancağında olan kal'a ve palankaların dahi 'amelesi ihrâç olunacak kazâlar bu def'a ta'miri takdim olunmak fermân buyurulan kal'alar için ta'yin olunan kazâlardan ihrâç olunmağa muhtâç olmağla ba'de'l-istişâre cem' ma'rifeti ile Sava ve Una yalılarında ve Bihke serhaddinde olan on dört pare kal'anın ta'miri takdim ve Bihke ka'lasının cümlesinin sedd ü bendi olub ... ve istihkâm üzere ta'miri ehem ve elzem olmağın iktizâsı ve lüzumu üzere ta'miri masârıfı her ne mikdâr olur ise tekmi kible't-ta'mir ve ba'de't-ta'mir ma'rifet-i şer'le keşf ve tahrîr ve defter

olunmak üzere Bosna alay begisi ve taraf-ı bendelerinden bir kulların bi'l-cümle Bosna'nın zu'ama ve erbâb-ı timarı ile ta'yin olunduğu ve ba'id olan kazâlardan bir dürlü şey mutâlebe olunmadığı i'lâmıyla mahallinin bir kıt'a mahzarı dahi menzûr-ı 'aliyyeleri buyrulduk da emr ü fermân devletlü ve sa'adettü sultânım hazretlerindir.

702/2482 Kale Tamiri Hakkında Avusturya İle Yaşanan Anlaşmazlık

Ahvâl-i niza' kal'a-i Yasanofça der sehadd-i Nemçe

Nehr-i Una Sava'ya karıştığı mahalde vâki' ta'miri fermân buyurulan Yasanofça kible't-ta'mir keşf olunub tarafından bir kulları ile Niloka kapudanı Yasanofça'ya me'mur Graduška kapudanı ile t'aranı ta'yin ve 'araba ve baltacılar ile varub çatma akçılar kat'ine mübâşeret eylediklerinde Nemçe çasarı memleketinde Vayka ka'lasının kumandanı on nefer elçi ile Yasanofça'ya gelüb hudûd namı ile Hersek bizi göndermiştir Yasanofça palankası teslim olunmuştur bir kazığı düşer ise bir nesnelerin dahi diğersiz ve âlâ bir gayrı dürlü cevâb ve rızâmız yokdur ve bu hareketiniz hilâf-ı ahdnâme-i humâyûndur siz bu ahvâli tekrar Bosna paşasına i'lâm idin biz dahi Hersek'e i'lâm idelim deyu men' ile virdikleri cevâb mahzar olunub i'lâm olunduk da Yasanofça Nemçe çasarı tarafından devlet-i 'aliyye tarafına teslim olunmuştur teslim iden ister ise kal'a deyu teslim eylemiş olsun ister ise palanka deyu teslim eylemiş olsun her ne ise teslim olunan şey enbiye kadîmi mecm'u ise meydanda aşikâre mevcûddur iki padişah mabeyninde kal'aların ta'miri câiz görülmüştür ve şevketlü ve 'azimetlü ve fukaraya merhametli padişahımız padişâh-ı dini İslam a'zizullahi ensâra hazretleri taraf-ı humâyûndan fermân buyurulduğu üzere bizim dahi pâ-terre hakkımız kadîmden olduğu ve çasar tarafında teslim olduğu hâlâ mevcûd bulduğu vech üzere derleme ve çatma ağaçdan olmak üzere ve taşrada olan ve varoş ve hendekin ve bizim şerabuların tecdîdidir sâir dürlü binâ ile değildir ve eğer bunun hilâfı ta'mir olunmamasına yedlerinde devlet-i 'aliyye tarafından bir senedleri var ise tarafımızdan i'lâm eylesünler vallâ bu hareketimiz iki padişahın 'ahdnâmeleri ve fermânları hilâfı ve muğayiri değildir kadîmi üzere ta'miri mani' olmazlar deyu Bosna divânı çavuş emini ta'yin ve kapudanlar vesâyetiyle gönderilen kağıdımız kendüye birkaç def'a takrim olundukdan sonra ve kendü dahi bir hoş bulub ekledükden sonra yine mûcib olmayub 'aliyyü'l-evâmir paşa hazretleri üzerine ve yâhud Hersek'e yazsalar fermân iderler ise 'amel ideriz deyu cevâb ile birağub kendünü tekrâr 'arz u mahzar olunmağın mâdâm ki muğayir-i sulh vaz' ve hareket eyleyeler ve ta'mirin men'ine temessük olur fermân ibrâz itmeyeler bu mâkule sözler ile iza'at-i dikkat itmeyüb ta'mirine mübâşeret ve sâdir olan fermân-ı humâyûn mûcebince ... ve istihkâm ile vaz' kadîmi üzere tekmiline dikkat eyleyesiz deyu mah-ı sâferü'l-hayrın yigirmi altıncı günü taraf-ı bendelerinden bir kıt'a buyruldu virilmiştir ve işbu mah-ı reb'iu'l-evvelin beşinci günü

mübâşeret eylemişlerdir ma'lum-ı devletleri buyrulub bundan sonra dahi bu vech üzere vaz' ve hareketi sudûr ider ise çağatay devletlerine 'arz olunur ol-bâbda emr ü fermân devletlü ve mehâbetlü sultanım hazretlerininindir.

703/2483 Ahidname Maddelerine Aykırı Olarak Venediklilerin Palanka İnşa Etmesi

Ahvâl-i Novi ve palanka-i muhdes der mukâbele-i Yasanofça

Novi Kal'ası Una'nın öte tarafında olan kadîmi arâzisi ve adaları ile tarafından alub virilen temessükât ve 'ahdnâme-i hûmayûn mücebince devlet-i 'aliyye tarafına tahliye ve teslim ve hilâf-ı 'ahdnâme-i humâyûn Yasanofça mukâbelesinde muhdes binâ eyledikleri palankanın her biri fermân buyurulduğu üzere taraf-ı bendelerinden Zagreb Kal'asında olan ve nice yanına birkaç def'a mektûb ve tahrîr olunub nice dürlü m'anâsı yok haberleri geldikten sonra yüz on iki zilhiccesinin evâsıtında tarafımızdan gelen mektûbunda yanımızda kağıd gelmedi yigirmi iki güne değin Varadin'e gelse gerekir kağıdları anlara göstersem gerek ve paşa dahi söylesim gerek her ne buyururlar ise âna dutarız ve ile yaparız deyu tahrîr eylemiş lâkin bu âna değin bir dürlü haberi zuhûr eylememiştir.

703/2484 Yasanofça'da İnşa Edilen Palankanın Yıkılması İçin

Yasanofça mukâbelesinde muhdes palankanın hedm olunduğu i'lâmıdır.

Ve Yasanofça mukâbesinde muhdes olan palankayı bin yüz on iki zilhiccesinin yigirmi tokuzuncu günü elçi nam gelüb hedm idüb ve top ve cebehânesin muhdes olan çartaka vaz' vesâir çardaklara istihkâm virdüğün Yasanofça muhâfazasında me'mur Graduška kapudanı vesâir ağaları mahzar idüb i'lâm eylemişlerdir ve gönderilen mahzar 'ayni ile Çağatay devletlerine 'arz olunmuşdur menzûr-ı 'aliyyeleri buyuruldukda emr ü fermân devletlü ve sa'detlü sultanım hazretlerininindir.

703/2485 Bihke'de Tamiri Gereken Beş Kale İçin

Bihke serhaddinde olan beş pare kala harâbeleri i'lâmı hülâsâsıdır.

Bihke serhaddinde olan beş pare kal'a harâbeleri Nemçe çasarı tarafından 'ahdnâme-i humâyûna mugâyir vaz olunan muhâfazacı ve cebehâne ve topları ihrâç ve muhdes olan enbiyeleri ref' ve kadîmden hâl ü harâb olduğu gibi terk olunmağışün fermân-ı 'aliyyeleri buyurulduğu üzere birkaç def'a mektûb tahrîr olunduğu ve kendüsü bî-hüccet olmağla bir dürlü cevâbı zuhûr itmedüğü mukaddemâ Çağatay devletlerine 'arz olunmuşdu bu def'a işbu yüz on üç mah-ı sâferü'l-hayrın dördüncü günü Nemçe tarafından mahsûs ademleri ile mekûbu ve

mektûbun tercümesi gelüb mazmununda zikr olunan kal'alara kırk seneden mütetecâviz çasarının karavolcuları olduğu ve kadîmi kal'a iken ... ve isbat ile 'ahnâmede mestûr re'âyânın emn ve rahatları şurûtuna mübeyyin ve .. penâh ile istihbâratı ve bir söz almağı meş'ur olub ve gelen kapudan ve ademleri cevâb taleb ile mahsûs gönderildiğün i'lâm itmekle taraf-ı bendelerinden dahi tevzir üzere cevâbı tahrîr olunub gönderilmiştir ve Türkî tercümesiyle Latin lisânı üzere 'ayni gelen mekûbu ve taraf-ı bendelerinde yazılan mektûbun sûreti Çağatay devletlerine 'arz olunmuştur menzûr-ı 'aliyyeleri ve ma'lum-ı devletleri buyuruldukda emr ü fermân devletlü ve sa'adettü sultanım hazretlerininindir.

Yasanofça mukâbelesinde muhdes olan palankanın hedm olduğu ve onun cevâbı Budun'a geleceği haberiyle gelen mektûb. Fi 23 ... sene 113.

704/2486 Bihke'de Tamir Edilecek Kalelerin Masrafının Belirlenmesi

Îlâmları üzere zikr olunan kal'aların ta'mirâtına keşf defterleri ve hüccet-i şer'iyeler mûcebince mukaddemâ 'alel-hesâb havâle olunan akçelerden ma'ada kusurları havâle ve sebeb-i tahrîr hükkâmları yazdırılıb ve ta'mirleri için iktizâ iden fermânları bi'l-cümle yazılmışdır.

Sava ve Una yalılarında cümleden mukaddem fermân buyurulan kal'adan sonra ta'miri fermân olunan Bihke ve Bihke serhaddi kal'anın Bosna alay begimi bi'l-cümle zu'ama ve erbâb-ı timarları ve serhaddin sen ve ihtiyârları ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer'le keşf defterleri ve hüccet ve mahzarları zikr olunur

Nefs-i Bihke'nin enderûnu ve berûnu ta'mire muhtâç olan mevâzi'nin keşfi

Defter-i ta'mirat (?) Hüccet Cümlelerin mahzarı

Kıt'a Kıt'a Kıt'a

1 1 1

Masârıf

Ta'mir-i kal'a-i mezbure

Esedi gurus

11980

Taraf-ı mîrîden havâle olunan 'ale'l-hesâb

Gurus

1500

Bihke serhaddinde Traşca Kal'asının

Keşf defteri	Hüccet

Kıt'a	Kıt'a

1	1

Masârıf

Ta'mir-i kal'a-i mezbûre

Guruş

3300

Taraf-ı mîrîden havâle olunan guruş 1000

Yine Bihke serhaddinde Ayzacık (?) Kal'asının

Keşf defteri	Hüccet

Kıt'a	Kıt'a

1	1

Masârıf

Ta'mir-i kal'a-i mezbûre

Guruş

2500

Taraf-ı mîrîdden havâle olunan

Guruş

1000

Yine Bihke serhaddinde ... Kal'asının

Keşf defteri	Hüccet

Kıt'a	Kıt'a

1	1

Masârıf

Ta'mir-i kal'a-i mezbûre

Guruş

1250

Taraf-ı mîriden havâle olunan

Guruş

300

Yine Bihke serhaddinde Açe Kal'asının

Keşf defteri	Hüccet

Kıt'a	Kıt'a

1	1

Masârif

Ta'mir-i kal'a- mezbûre

Esedî guruş

1850

Taraf-ı mîriden havâle olunan

Guruş

200

Yine Bihke serhaddinde ... Kal'asının

Keşf defteri	Hüccet

Kıt'a	Kıt'a

1	1

Masârif

Ta'mir-i kal'a-i mezbûre

Guruş

400

Taraf-ı mîrîden havâle olunan

Guruş

200

Hâlâ keşf ve hüccetleri ezdiyâd olmamak üzere tekayyüd ve ihtimâmdan sonra (Boş)
hâlâ olan keşf

Esedi guruş

20680

Zıkr olunan kal'aların ta'mirine 'ale'l-hesâb havâle buyurulan

Esedi guruş 3200

705/2487 Bihke Kalesi'nin Tamiri İçin

Bihke serhaddinde olan kal'a hâliyâ Bosna alaybegisi ve zu'ama ve erbâb-ı timarı ve serhadd-i mezbûrenin sen ve ihtiyârları ma'rifetleri ile ve ma'rifet-i şer'le keşf olunub gönderdükleri mahzarlar defter ve hüccetler serahdd-i mezbûreden gönderilen iki nefer adem ile Çağatay devletlerine 'arz olunmuşdur ve keşf olunduğu üzere Bihke Kal'ası ta'mirine Bosna alaybegisi bi'l-cümle zu'ama ve erbâb-ı timarı ve kal'a neferâtı ile i'ânetleri ile mübâşeret olunmuşdur ve kal'a-i mezbûre ta'miri için tekayyüd ve ihtimâm ile keşf olunduğu üzere iktizâ iden masârif ve mukaddemâ 'ale'l-hesâb havâle buyurulan akçe ma'lum-i 'aliyyeleri buyrulub ve mübâşeret olunduğu üzere Bihke'nin tasviri dahi meznûr-ı 'aliyyeleri buyurulduk da emr ü fermân devletlü ve sa'adettü sultanım hazretlerindir.

705/2488 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırına Tecavüz Etmesi

Venediklü re'âyası hudûdu tecâvüz eylediklerin i'lâmıyla ... gelen kadı ve kapudan 'arzıdır.

Hâlâ Venedik cumhûru ile mün'akid olan sulh ve salâh mücebince tarafeyn vekilleri ma'rifetiyle vaz' olunan hudûdun öte tarafından kalan Venediklü re'âyaları hudûd-ı İslâmiye'de zirâ'at eyleyüb ve otlak ve kışlak bir vecihle ruhsat virmemek üzere müzekker ve ... buyuruldu-yu şerîfeler vârid olmuşken işbu bin yüz on üç târihi muharremü'l-harâmın onuncu günü Venediklü re'âyâların dört beş yüz mandıradan ziyâde sıvanlarıyla (?) koyunların yaylalardan hudûd-ı İslâmiye'de vâki' şehr-i çetenenin berü tarafa geçüb cebel-i Hayrsuma'dan Kurşunca yaylasına ve İsterimce ve Ahla İstancayaylalarına gelüb ve ba'zıları gicelerde hayvanatların Ahlana sahrâsına ... suya indirüb tecâvüz itmeleriyle men'leri için Ahlana kapudanı birkaç ağa ile gönderilüb ricâsın idenleri men'lerine say' idüb ... bu vecihle men'i mümkün olmamağla

berüde olan re'âyâ fukarâsının dahi ekinlerine ve çayırlarına ve yaylaklarına tecâvüz eylediklerin ve bir ... re'âyâların dahi gelüb şikâyet itmekle vâki' hâl arz' eylemişler.

El-emru hasbemâ zükire fih nemekâhu el-fakiru ileyhi subhânehu ve te'âlâ

Abdullah el-müvellâ hilâfeten hâzihi'l-kazıyye min kibel-i men-lehul- emr 'ufiyye 'anhu

705/2489 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırına Tecavüz Etmesi

Sebeb-i tahrîr oldur ki

Husûs-ı atıyyü'z-zikrin mahallinde istima' ve tahrîrinden sonra hüccet-i şer'îye olunması bâbında bi'l-fi'l Bosna muhafızı vezir ... mezid devletlü ve sa'adettü Halil paşa hazretlerinin taraf-ı bahrü's-şeriflerinin Çetene sahrâsına sevk ve red buyuruldu-yı şerîflerine tasrih buyurulmağla ebnâen 'aliyye hâlâ Bosna defterdârı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed efendi zîde mecdühû ve Kilis mutasarrıfı Ali paşa kethüdâsı fahru'l-akrân Abdünnebi beg zîde kadrühû ma'rifetiyle ve zeyl-i sahifede mestûrû'l-esâmi olan müslîmîn ile Çetene kurbunda 'akd-i meclis-i şer' hatîr olunduktan sonra mûmâ-ileyh Mehmed efendi ve Abdünnebi beg meclis-i ma' kud-ı mezkûrda Venedik cumhûru tarafından ve Almacebe'de bulunanları üzere peder Arseki Kratfa ve Ardub muvâcihesinde her biri takrîr-i kelâm idüb bundan akdem 'ahdnâme-i humâyûn mücebince tefrik... ve kat'-i hudûd olunmak vaz' 'alaîm ile sınır ma'lum olmağla sınır aşırub hilâf-ı 'ahdnâme-i humâyûn cumhûr re'âyâsı hudûd-ı İslâmiye'ye bir vecihle tecâvüz idüb zirâ'at ve hırâset olunmamak için vezir müşârün-ileyh hazretlerinin taraf-ı bahrü's-şeriflerinden ... tekrâr cümlelerine tenbih olunmuşken mütenebbih olmayub re'âyânın zir'a eyledikleri mahsulleri te'dib idüb bi'l-cümle cânib-i mîrîye ahz u kabz eylemesi bâbında fermân-ı şerîfleri sâdır olduktan sonra mahsul-i mezkûr ... merkûm Kratfa gelüb ve terfikinde iki sene mîrî virsin ki az sipahi virsin ki toprak ashâbına ve bâki almasın ki re'âyâ kendüleri kaldurmak üzere taarruz eylediği bundan akdem cümle ile i'lâm ve vezir müşârün-ileyh hazretleri dahi konşuluğa ve dostluğa binâen minvâl-i meşrûh üzere yine hitâben fermân-şerîfleri hâlî buyurub ... husûs-ı merkûm mezbûr Kulunur Krafta'dan dahi iştikât olmması matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe'l-istintâk merkûm Kranu cevâbında 'ahdnâmeye muğâyir kefare re'âyâsına tecâvüzün olub vezir müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümânın takrîrleri üzere fermân-ı şerîflerine muğâyir zirâ'at eyledikleri zâhir ve nümâyân olmağla ber vech-i muhazzır ... derbesinin i'lâm için tarafımızdan teslim ve bâki eylemişsinki re'âyâmız kaldurmak üzere ... mukavele olduğu vâki'dir deyu mûmâ-ileyhümâ bi'l-cümle ... merkûm Kranu tasdîk ve tahkik ve hilâf-ı 'ahdnâme-i humâyûn ve muğâyir-i fermân vezir müşârün-ileyh hareketlerin

ikrâr ve i'tirâf itmeğin hıfzû'l-makâl mâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunudu hurrîre fi'l-ışrın min sâferü'l-hayr li-sene sâlis 'aşer ve mi'e ve elf.

706/2490 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırına Tecavüz Etmesi

Bosna defterdârı Mehmed efendi ve müvellâ Abdullah efendi ve ... başısı kethüdâsı Abdünnebi ve birinci Mehmed ağa ve ağası Hasan ağa ve ... ağası Mehmed ağanın mektûbu sûretidir.

İşbu mah-ı sâferin on dördüncü günü ... kurbunda vâki' köprüye nüzul ve vusul ve devletlü efendimizin fermân-ı sa'adetleri üzere me'mur olmuğumuz umûra ... mübâşeret olunub lâkin hâlâ Kilis mutasarrıfı Ali paşa ile Hersek mutasarrıfı Receb paşa hazretlerinin sancakları semtinde bulunan ... ve mahsulün ahvâli mukaddemâ efendimiz taraf-ı 'aliyyelerinden tenbih ve fermân buyurulmağla hâlâ Kilis mutasarrıfı Ali paşanın kethüdâsı ve bu husûsa vekilleri olan Abdünnebi beg bendeleri re'âyâ tâifesinin zâbitları olan bu sahranın ... virecekleri Mihrimez nam kâfir ile bundan akdem birkaç def'a bu ahvâli söyleşüb ve mezkûr Abdünnebi begin ihbârı vesâir ağaların takrîrleri üzere bu âna gelince on altı günden berü Nemçe takrîrlerinden sonra on hissedenden evvelâ hanta iki hisseye ve sonra dahi birkaç mutâlebe iden üçüncü hisseye kabil olub bundan ziyâde bir habbe virilmemek üzere kendü beyinlerinde re'âyâ ittifak idüb lâkin bundan az dahi sonra devletlü efendimizin fermân-ı şerîfleri ve ne yüzden bahaneleri olmuştur kemâl-i mertebe ma'lum ve mahall-i 'aliyeleri oldukdan sonra merkûm ... gelüb merkûm Abdünneni kullarıyla yanımızda beş altı sa'at mikdârı nim nim akçe merânatdan sonra ... dahi Abdünnebi beg ile devletlü efendimizin fermân-ı şerîfleri üzere ikdâm güne cevâblardan sonra merkûm Mihrimez dahi ma'lum olub 'akıbet olamaz onbaşılarınızdan ... virmekle karâr ve bundan ziyâde bir hiabbe virmeği re'âyâmızın bir vecihle tahammülü yoktur zîra merânad hem mahsul üzere hem ... vesâir ... ihrâç olundukdan sonra kendülere asla zad kalmaz deyu cümle re'âyâları tarafından hem kelâm idüb devletlü sultanım hazretleri çünkü mahsulât zamanı kurât sebebiyle mahçub ve cümle yerden ele getirilmesi birkaç vecihle mukarrer ve... .. ve zamanının olmağda tenbih dahi bi'l-küllîye ve kadîmi ashâb-ı arâzdan hâlâ mevcûd olan bunca fakir ve nicesi tûvân ve ricâdan derdümüz virmeye ve hareketde bulunan timar ashâbına külli gadr olunmak görilmeği bu kadarın ve cümlelerin tekayyüdler ile ancak bu kadar vücûd bulub ve hâlâ hudûd-ı İslâmiye'de olan bizim re'âyâmızdan ba'zıları tamlarında bulunan ekinlerin arâzisinde niza' olunan mahsûllerin yine bu minvâl üzere olur ise kendüleri dahi bu yüzden itmek üzere buyurulmuştur.

706/2491 Venedik Reayasının Osmanlı Sınırını Tecavüz Etmesi

Temessükât tercümesidir.

Sa'adetlü ve devletlü Bosna veziri hazretlerinin fermânlarıyla me'mur olan Bosna defterdârı olan (Boş) ve Abdullah efendi ve Ali paşa kethüdâsı Abdünnebi beg gelen kağıdları ki mah-ı temmuzun yigirmi dördüncü günü yazılıb kendülere fermân olunmuş ve vekil-i Kulunya Kartulus erseği ki bu serhaddin devletleri tarafından vekilidir şol re'âyâ ki hudûd aşırıp Osmanlı topraklarında ekin ekmişdir tarafeynin devletlülerinin dahli yoğken re'âyâ ekinlerin ...buyurulduğı üzere doğru taksim eyleyenler söyleşdüğü üzere ki ahsen üzere olsun ve şol vech üzere geçinsün ki devletlerin tarafından nice buyurulmuşdur ve mukaddemâ şevkvetlü ol-Osman padişahı tarafından Venedik cumhûru tarafından buyurulduğı ne ise hudûd aşırıp re'âyânın Osmanlı toprağında Bosna vezirine fermâna muğâyir ekilen mahsûl bundan geçsün Bosna veziri tarafından Bosna defterdârına ve Abdullah efendiye ve Abdünnebi bege Ali paşa kethüdâsı fermân olunub ve kendüleriyle kul ve karardâd olunduğumuz üzere ki aşkade tahrîr olunacaktır ki re'âyâ geçsün ve tarlalara ... idüb ve... eylesünler taksim olunca ve on hissede altı hisse ekincilere olmak üzere ve dört kalbur Osmanlı fermân üzere ve re'âyâya öyle fermân te'kid ve tenbih olmuşdur ki terekeden olur ise tarlalara ... eylesünler ve Osmanlı tarafından yapılan anbara nakl olunmak üzere ol-dört ve bir kangı re'âyâ olur ise ki cumhûr tarafında oturmuş ve sonra ol-Osman hudûduna geçmiş 'ayniyle bu minvâl üzere olsun ve Venedik toprağında ... idüb taksim eylesün ve kendü altı hisse alsun ve dört hisse ... cem'ine me'mur olur ise bu vecihle olsun niçe ki söz bağlanub söylenmişdir ve fimâ-ba'd kimse Osmanlı toprağına kanuna bilâ-izn zirâ'at eylesün ...ve dostluğu fevt eyleye ve ... selâmetinde olalım.

Hâzihi's-sûreti'l-terâmeti'l-vâridet nukilet 'an-aslihâ

nemekahu'l-fakîr ileyhi 'azze şânuhu Mehmed bin Ahmed el-kadı Akhisar

'ufiye 'anhu

Kulunya Kartulus erseği

Bu serhaddin zâbıtı bu kağıdı mühürlemiştir.

707/2492 Avusturya Sınırında Olan Reayanın Mahsulü İle İlgili

Bundan akdem taraf-ı devletlerinden bu kullarına Çetene cisri menziline şart ve red bulan fermân-ı şerîfleri vusul ve ketm ve kiraat olunub mazmûn-ı sa'adetleri mazmûnunca isbât-ı nazır olunub bi'l-küllîye ma'lum-ı bendegâh olmuşdur hâliyâ bilâ-izn müzvic (?) bulunan kefare re'âyâsının mahsûlleri ahvâliçün mukaddemâ niz'a-i kefereden sonra Bosna erseği

Karanu gelüb bu tarafda cümle ile karar ve edâ olunduğu vech üzere bundan akdem Çağatay devletine ifâde olunduğu üzere kendüden temessük taleb olunduk da temessükü tahrîrine mukaddemâ bir gün mühür eylemişdi bir gün mürurundan sonra temessükün gönderüb ve nazar olunub tercüme olunduk da tebdir iktizâ eyledikden sonra tekrâr gönderdiği temessük dahi devletlü sa'adetlü 'inâyetlü velinimetim efendimiz hazretlerinin fermân-ı 'aliyyelerine muğâyir eğlenmemegle tekrâr red ve bi'l-cümle ... tekayyüd ve ihtimâmdan sonra üçüncü def'a temessükü tercüme olunub ve merkûmun bizden taleb eyledüğü temessük dahi virilmeyüb ancak bildüğümüz mertebe tesvir ve ol-makul üzere virilmek fermân-ı 'aliyyeleri olur ise ikisi me'an Çağatay devletlerine irsâl kılınmışdır menzûr-ı devletleri oldukda emr ü fermân devletlü sa'adetlü efendimiz hazretlerinin Çetene ve Dirletki ve Hasuyne nâhiyelerinin 'öşr mahsûlleri dahi terfi olmadın kefere re'âyâsı henüz mahsûlleri ... hâliyâ Çağatay devletine irsâl olunan defter mücebine mu'temed-i 'aliyye subaşılar ta'yin olunmuşdur fimâ-ba'd inşâllahû te'âlâ bir gün evvel harman itdirilmesine dikkat olunub emr ü fermân-ı velinimetim üzere ta'yin buyurulan kal'a kullarına zahireleri virilüb ve ezdiyadımız ne mikdâr olur ise mîrî içün der-anbâr olunmak üzere Eğriboz ... Ali paşa hazretlerinin Kal'asına cümle ile varilub ve kefere olub lâkin ... hâli yerde olduğundan ma'ada taş kemeri olmayub vesâir ile ... olduğundan emin olmak münâsib görülmeyüb lâkin Alavice karyesinde Karahevac Kal'asına varilub eğerçe olduğu sazili ancak köy taş kemeri olub ve kapudanı hassı mahfuz olmak mümkün ve mîrî anbâr olmak içün fermân buyurulan cümle ile tahmil olunduğu üzere kapudanı tedârikinde yüz muhafızıçün köprü ağalarından Osman ağa ... neferâtıyla fermân-ı 'aliyyelerin olur ise inşâllahû te'âlâ muhâfaza iderler anbâr-ı mezbûr ... içinde ve etrâfda taş divar sıvasın olmağın ol-bâbda fermân velinimetim efendimiz hazretlerinin devletli sa'adetlü efendim sultanım hazretleri hâlâ nüzul buyurdıkları köprü sahrâsına eğer ki taleb ve hâlâ devlet ve iclâl ile hayırzan ikâmet olsanız hakîkât-i hâl budur ki ... bu kullarına ve ne gayrıları gelüb bu minvâl üzere mahsûl ahvâlini vesâir fermân buyurulan umur-ı pâdişâhımı ... görmek hatta emr-i 'aliyyeleri ancak cümle devletlü 'inâyetlü efendimiz hazretlerinin karib yerde bulunub ve himmet-i 'aliyyeleri kânîdir zirâ bu sevb-i ... âhar dürlü bir vecihle âhar diyâra begzemez bir vilâyetdir ma'lum-ı devletleri olmak temnâ olunur.

707/2493 Selimiye ve Deyr-i Rahbe Sancaklarının Kime Verileceği İle İlgili

Şam ve Trablusşam vâlisi ve Şam mirhacı vezir Arslan paşaya kâimedir.

Benim 'izzetlü karındaşım hazretleri Selimiye ve Deyr-i rahbe sancaklarını Hamid el-Abbas ile sây'ı Tahir Abdülazize müte'allik tevzir üzere mektûbunuz vâsıl olub mefhûmu bi'l-cümle ma'lum olundu Hamid el-Abbas Hama taraflarında tecâvüzüne binâen Hama'da

müselliminiz olan İslam ağa zikr olunan sancaklar emâretiçün Tahir Adûlaziz'e hil'at-ı ilbâs eylediği rikâb-ı humâyûnumdan şehriyârına 'arz oldunduk da emâret-i Hamid el-Abbas üzerinde olub itâ'at ve inkiyâd üzere iken 'azli neden iktizâ ider deyu şevketlü kerâmetlü 'inâyetlü efendimizin rızâ-yı humâyûnlarına karib olmayub ve bilâ-izn TahirAbdûlaziz'e ilbâs-ı hil'at olunduğu ... tab'-ı humâyûna ba'is olmağla min-bâd cadde-i istikâmetden ihtirâf itmeyüb hüdemât-ı 'aliyyenin edâ ve temlikine bezl-i kudret ve 'urbanı zabt u rabt ve ahâli-i bilâdı ve tarîk ve mesâliki temin eylemeğe sarf-ı mekinet eylemek üzere yine emâreti Hamid el-Abbas'a ibkâ ve emrine tekvîn virilmek üzere Rakka vâlisi vezir-i mükerrer Hasan paşa hazretlerine ve Haleb vâlisi Mehmed paşa hazretlerine emr-i şerîf-i 'alişân ile tenbih ve tekid olunmuşdur sen dahi bu husûsda her tarafı mülâzât ile tedbir sevb-i ... 'urbanı tarîk-i hacda ve Şam toprağında olan 'urbandan değildir makr u mâdâları eyâlet-i Haleb ve Rakka toprağında vâki' olub ve Hamid el-Abbas'ın ol-havâlide olan re'âyâyâ te'addi ve tecâvüzü olmayub cümlesi kendüden râzı oldukları Rakka ve Haleb tarafından i'lâm olunub mezbûrun Hama semtlerine bilâ-mûcib uğrayub tol meks hasebiyle ol-havâli ahâlisinin mutazarrır olmaları maddesi ise fîmâ-ba'd gerek Hama ve gerek vesâir iktizâsı olmayan mahallerde bilâ-mûcib uğramayub tol meks ve âhar tarîkle bir dürlü tecâvüzü zuhûr itmemek üzere muhkem tenbih olunmuşdur bi 'avnillâhi te'âlâ bundan sonra Hama tarafında olan bilâd ve zıyâ' ahâlisi dahi emin olurlar el-hâleti hâzihi Tâhir Abdulaziz'in yine ol-tarafda olması havâli-i 'urbanı beyninde beher hâl mûcib ihtilâl olmağla ânun bu tarafa gelmesi müstehak görülmüşdür bâ-husûs Tâhir Abdûlaziz'in devlet-i 'aliyye-i hüsrevânemden kapu ademi mukâbelesindedir bu tarafa geldikde devlet-i peyderşâhda münâsib bulunmaz senin bu hâl-i fesadlarda çöl begliginden i'lâ hâline cenâh-ı bir menzil ile kapulub böyle olduğu hâlde bâri mevâli-i 'urban içinde durmayub sizin yanınızda yine bir hizmetde bulunmak üzere ihtilâli def' olunmuşdur ammâ bu tarafa gönderse bir münâsib menzil ile kapulub kendüsü dahi hamd ile 'adâvet fikrinden kurtulub dâhil olurdu hele inşâllahû te'âlâ mezbûru yanınızdan istiscâb idüb yâhud bu tarafa gönderüb 'alâ eyyi'l-hâl bir sûret-i merğoya ifrağ çünkü İslam ağa tarafından bu şekil hareket ve Hamid el-Abbas ile mabeynlerinde mütekarib vâki' olmuş bundan sonra dahi İslam ağa Hama'da oldukça asla ikisi beyninde münâfese zuhûr ile gerekdir Allah hıfz eyleye yine ihtilâl ve ihtilâf zuhûr idecek olur ise bilâ-izn Tâhir el-Abbas hil'at husûsunda tam'-ı humâyûna târi olan mâsir-i menhid ve münâkid olub hamd-i mefâdât üzere ademini yine Hama'da alıkonmuş deyu size de ağrâz-ı hatîr-ı humâyûnlarına ba'is olur elhâmdüllâhi te'âlâ Hama mütesellimliğine kadir ademleriniz bulunmaz değil ve İslam ağaya şâyeste hizmetiniz bulunmaz değil inşâllahû te'âlâ Hama mütesellimliğine münâsib olan ağalardan birisini ta'yin ve İslam ağayı yanına getürdüb bu ... def' ve muktezâ-yı ihtiyât üzere harekete himmet eyleyesiz.

708/2494 Preveze ve Ayamavranın Tamiri İçin

Eğriboz muhâfızı vezir İsmail paşaya yazılan kâimedir.

Preveze ve Ayamavra'nın vaz' olunacak varoşları husûsu ehem ve elzem olub Preveze'nin divarları külliye münhezim olmak ne ihtimâldir bakılmasına divarlar 'ali hâle kalub yakalanın yerine kazıklama olub etrâfı mazbut ve mesdûd şehir olur ve bir ağa ve kifâyet mikdârı nefer vaz' ve 'îmarâtına tekayyüd olunmağla bir mekâna yalgın andan meks itmemek üzere körfezi mahfûz olur bu vecihle Preveze körfezi gereği gibi hıfz ve siyâtat olunmak için Preveze'nin varoşu ma'mur ve mesdûd olunmak luzûmu ma'lumumuzdur kezâlik Ayamavra Kal'asının karşusunda bir münâsib mahalde varoş vaz' olunmak luzûmu âşikâredir ancak buyurduğunuz gibi üç sa'atlik yerden Bene Kal'ası gereği gibi tekayyüd olunub kifâyet ider nefer vaz' olunduğundan gayrı sınır başında Praçe (?) mukâbelesinde mühimma imkân varoş tarh olunub Bene Kal'asının karavolcusu ne şekilde olur böyle luzûmlu yerlerde varoşların tarhı münâsib görünür nedâ-yı... üzere iktizâsına göre ihtimam buyurursuz.

709/2495 Kaime Sureti

Venedik cumhûru hudûdu tarafında olan mevâd kâimesidir

Bosna eyâletinde Venedik hudûdu tarafında i'lâmı fermân buyurulan ve lâzimü'l-inhâ olunan mevâd kâimesidir. Fî 15 Ra sene 113. (20 Ağustos 1701)

709/2496 Sınırların Güvenliği, Kale Tamiri

Etrâfı mesdûd ebniye tarhı ahvâli için olan mahzarın hülâsâsıdır.

Venedik cumhûru hudûdu tarafında Hersek sancağında vâki nevâhi re'âyâsı eşkıyâ ta'arruzundan emin ve köy ve 'iyâlleri te'addisinden fukara z'aifleri sâlim olmak için mukaddema Çağatay devletlerine 'arz olunan sınırına hâli harâb olan yerleri ta'mir ve etrâfı mesdûd kılınmak ve Karadağ'a varınca Binnişin nâhiyesi nevâhi ve vasati olmağla mukaddemâ Venediklü tarafımdan ihdâs olunan palanka tevsî' ve ta'mir olunmak ve Tirebin nâhiyesinde etrâfı mesdûd bir mahal ihtiyâr ve içine muhâfazacı konulmak memleket-i şehinşâhın re'âyâ fukârasın esbâb-ı nizâmından olmağla zikr olunan mahallerde mesdûdü'l-etraf enbiye tarhının ve içine muhâfazacı ve vaz'ın 'ahdnâme-i humâyûna mugayereti olmamağla eğer bir gayrı mahzûru yoğsa iktizâsına göre ol-tarafların hıfz u hırâsetini ve nizâm-ı ahvâlleri için emr-i şerîf-i 'alişân vârid olmağla bu seneden mevcûd sâbıkân ve lâhak mir mirân ve mir livâ ve 'ulemâ ve sulehâ ve her tarafın sen ve ihtiyârları ve Bosna divânı erbâbı ve Bosna ve Kilis ve Hersek ve İzvornik sancaklarının alaybegleri ile bi'l-cümle zu'ama ve erbâb-ı timarı gönderilüb

iştihâd ve suâl olunduk da fermân buyrulan mahallerin ‘ahdnâme-i humâyûna mugayeteti olmadıktan sonra bir gayrı mahzûru olmayub ancak Bignişin’de Venediklû tarafından muhâfaza olanların zâbıtı bir kal’ada olub salkanların kefare evlerinde olurlar imiş bu def’a devlet-i ‘aliyye tarafından vaz’ olunan kapudan bir neferât dahi hâliyâ kal’a-i mezbûrede ve ol-tarâfında koloniler ile muhâfazadadırlar lâkin ka’la-i mezbûrenin suyu olmaduğundan gayrı tevsî’ ve istihkâmı dahi mümkün değildir müceddeden kal’a binâsının mahzûru olmaduğu sûrette mukaddemâ Cengizâde Ali paşanın kal’a binâsı için ‘alaim vaz’ eyledüğü iki şehrin mâbeyninde Rastuk nam mahalde müceddeden binâ olunmak ve müceddeden binâsı mahzûru olduğı hâlde mahall-i mezbûre kurbunda Bevti demekle ma’ruf ekser binâsı mevcûd olan Anuğuştâ (?) Kal’ası ta’mir olunmak her vecihle ziyâde ehem ve elzem ve evvelâ vâki’ olduğun haber virüb fermân-ı ‘alışân almasıyla bi’l-cümle Çağatay devletlerine tevzir üzere mahzar eylemişlerdir menzûr-ı ‘aliyyeleri buyurulduk da fermân sultanım hazretlerininindir.

709/2497 Kale Tamiri İle İlgili

Münâsib gördükleri üzere Anuğuştâ (?) Kal’asının ta’miri için emr-i şerîf yazılıb masârıfı için iktizâ iderse akçe sebep-i tahrîr hükkâmı ile havâle olmuştur.

Keşf-i binâ ve ta’mir-i kal’a-i der Bignişin

Bâlâda mahzar olunub tahrîr olunan mahallere adem gönderilüb hâliyâ Hersek sancağı mutasarrıfı Receb paşa kulları ta’yin olunub ikisi dahi keşf itdirüldükde Cengizâde Ali paşanın ‘alaim vaz’ eyledüğü Rastuk nam mahalde müceddeden binâsı fermân buyurulur ise derûn-ı kal’ada iki yüz hâne ve yigirmi otuz bâb dükkân ve bir câm’i binâ olunmak üzere bi’l-cümle masârıfı üç bin beş yüz guruşa keşf olunmuştur keşf idenler dahi bunun müceddeden binâsından Bevti nam mahalde Anuğuştâ (?) Kal’asının ta’miri dahi münâsib olmak üzere yazmışlar ve Receb paşa kulları bunun ta’miri ile bin beş yüz guruş ile olacağı i’lâm ider bir kıt’a keşf hücceti ve iki kıt’a ‘arz u mahzarı dahi Çağatay devletlerine ‘arz olunmuştur menzûr-ı ‘aliyyeleri buyurulduk da her nice fermân-ı ‘aliyyeleri buyurulur ise fermân sultanım hazretlerininindir.

SONUÇ

Altı yüz yıl üç kıtada hüküm süren Osmanlı İmparatorluğu'ndan geriye, sayfalar dolusu resmi evrak miras kalmıştır. Devlet kurumları tarafından bizzat tutulan bu kayıtlar Osmanlı'nın ve Türklerin adli, mali, toplumsal, ekonomik, askerî, idari tarihinin aydınlatılmasında kaynak olarak kullanılır. Bu çalışmada, yine Osmanlı'nın resmi kurumu olan divan-ı hümayunda tutulan kayıtların teşekkülü olan defterlerden 111 Numaralı Mühimme Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

Osmanlı'nın 1683 yılındaki II. Viyana Kuşatması'ndan yenilgiyle ayrılması; Venedik, Avusturya ve Lehistan'ı bir araya getirdi. *Kutsal İttifak* olarak adlandırılan bu birleşmeye daha sonra Rusya da katıldı. Osmanlı'nın çeşitli cephelerde aynı anda bu devletlerle süren on altı yıllık savaşları Karlofça Antlaşması ile sona erdirdi. Barış döneminde kayda alınan belgelerde, askeri tarih çerçevesinde, Osmanlı'nın özellikle batıda kale ve palankaları tamir ve tahkim etmek gibi bir yol izlediği söylenebilir. 1700'de Venedik ile imzalanan ahitnameye göre Venedik tarafından Osmanlı'ya bırakılan İnebahtı Kalesi başta olmak üzere Bosna sınırında yirmi beş, Bihke sınırında yine bir o kadar kale ve palanka tamir edilmiş, top ve barut gibi askeri mühimmat temin edilmiş ve savaşacak askerlerinin maaşlarının zamanında ve tam ödenmesine önem verilmiştir.

Toplumsal tarih açıdan, Osmanlı toplumu askerî ve reaya olarak iki sınıfa ayrılmıştı. İki sınıf arasındaki tek ve önemli ayrım askerilerin vergiden muaf tutulmasıdır. Reayanın askeri sınıfına dâhil olması mümkün değildi. Kanuni döneminde başlayan ve siyasi idari ve bozuk ekonomiyle gittikçe artan reayanın rüşvet gibi yollarla özellikle yeniçeri, cebeci, timar sahibi olması toplumsal ve askeri alanda Osmanlı reayasına, orduya ve ekonomiye zarar vermiştir. Askeri disiplin ve terbiyeden uzak olan bu kişiler, askeriliğin verdiği özgüvenle toplumda darp, tehdit, tecavüz, adam öldürme gibi toplumsal bozuklukların artmasına sebep olmuştur. Bütün Anadolu ve Rumeli'ye hükümler gönderilerek askerî sınıfın reayadan temizlenmesi amaçlanmıştır.

Daha önce belirtildiği üzere, belgelerde geçen ve Osmanlı'nın güç kaybettiği dönemde ortaya çıkan eşkıyalar, Celali dönemindeki eşkıyalardan ayrılır. Bu dönemdeki eşkıyalar, siyasi ve askeri güç kaybının, bozuk ekonominin, sarsılan merkezîyetçiliğin ve toplumsal bozukluğun bir sonucudur. Bunun kanıtı, belirli bir bölgede olan veyahut belirli özelliklere sahip olan kişilerin kalkıştığı bir eylem olmamasıdır. Adalardan tutun da, Anadolu, Avrupa, Arap yarımadası, ülkenin dört bir yanında görülüp, Türk, Kürt, Rum, Yahudi, Müslüman, Gayrimüslim, askeri, reaya, kadı, yeniçeri, sipahi, cebeci, müftü, imam vs. her toplumdan, her

dinden, her kesimden başvurulana bir eylem olmuştur. Osmanlı her bölgeye ayrı yöntemlerle eşkıyalarla mücadele etmeye, reayayı korumaya çalışmıştır. Osmanlı reayası, reaya ve ehl-i örfün eşkıyalığından mahalli kadıya ve divan-ı hümayuna sığınmıştır. Burada maddi zararlarını karşılayabilmiştir.

Mali açıdan, Osmanlı askerilerin maaşları için yeni ocaklıklar tayin etmeye çalışmıştır. Hazineye para girmesi için borçlu olan vali, sancaklardan salyanelerini talep etmiştir. Vergi ödemeyen Nogayların öşür ve ağnamlarını ödemeleri için uyarılar gönderilmiştir. Bu adım mali açıdan çok merkeziyetçiliğin sağlanması açısından önemlidir. Nogaylar da tabiiilik bakımından sıkıntı yaratan bir toplumdur. Bu maddi sıkıntıda bile Temeşvar eyaletinde öşür hariç tüm vergiler iki sene affedilmiştir. Burada Müslümanların negatif ayrımcılığa maruz kalarak mağdur edildiği söylenebilir. Çünkü zaten gayrimüslimlerin ödediği vergi daha azdır ve en çok reayayı mağdur eden öşür affedilmemiştir. Bu süreçte, belgelere göre, en çok para köprü, palanka, kale tamir ve tahkimine ayrılmıştır.

Osmanlı reayası; haksız yere vergi alan, şiddet uygulayan yönetici kesim, yine aynı zararı veren başka bir reaya ve askerilerin maaşının ödenmesi, savaş hazırlıkları gibi sebeplerden olağanüstü vergi toplayan Osmanlı arasında sıkışıp kalmıştır. Maddi kayıplarını bir şekilde, divana veya kadıya başvurarak karşılayabilen halk, can ve namus güvenliği için Osmanlı'dan yardım görememiştir. Eşkıyalarla mücadele için görevlendirilen sancakbeyleri, beylerbeyleri, başarılı olmuş mudur bilinmez lakin kalacak yer, yiyecek, içecek talebiyle reayaya yük olmuştur. Bu durumda da zararlı çıkan yine Osmanlı reayası olmuştur.

Gayrimüslim reayanın Müslüman reayadan farklı bir durumda olduğu söylenemez. Gayrimüslimler eşkıya da olabilir, eşkıyadan mağdur taraf da olabilirdi. Yalnızca, savaşların yaşandığı Rumeli'nde daha çok gayrimüslimlerin yaşadığı düşünülürse bu dönemde daha mağdur oldukları söylenebilir. Ermeni ve Rumlar, Batılı devletler tarafından kışkırtılmaya çalışılmıştır. Ayrıca Ermenilere ait kitapların içeriğinin tahribi sayesinde, Ermeniler mezhepsel olarak farklı olduğu batıya yaklaştırmaya ve Osmanlı'ya düşman edilmeye çalışılmıştır. Bir diğer husus henüz Osmanlı matbaa kullanmazken Ermeniler kitap basmıştır.

KAYNAKÇA

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Mühimme Defterleri (MHM.d): 111.

111 Numaralı Mühimme-i Mısır Defteri (Yay. Haz. Süleyman Kızıltoprak), TTK Yay., Ankara 2015.

Afyoncu, Erhan, “Zeamet”, *DİA*, C. 44, İstanbul 2013, ss. 162-164.

Ahışhalı, Recep, “Ruûs”, *DİA*, C. 35, İstanbul 2008, ss. 272-273.

Akdağ, Mustafa, *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası “Celali İsyanları”*, Cem Yayınevi Yayınları, İstanbul 1995.

Aksın, Ahmet-Baytimur, Süha Oğuz, “25 Numaralı Kalebend Defterinin Tanıtımı ve Kalebend Defterlerinin Osmanlı Sosyal Tarihi Bakımından Önemi” *TTK Kongresi*, C. IV, I. Kısım, Ankara 2006, ss. 793-812.

Alpargu, Mehmet, “Nogaylar”, *DİA*, C. 33, İstanbul 2007, ss. 202-204.

Alparslan Ali, “Divanî”, *DİA*, C. 9, İstanbul 1994, ss. 445-446.

Anonim Osmanlı Tarihi (1099-1116/1688-1704), (Yay. Haz. Abdülkadir Özcan), TTK Yay, Ankara 2000.

Aydın, Bilgin, *XVI. Yüzyılda Dîvân-ı Hümayûn ve Defter Sistemi*, TTK Yay, Ankara 2017.

Bardakoğlu, Ali, Eşkîya”, *DİA*, C. 12, İstanbul 1995, ss. 463-466.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, İstanbul 2010.

Beydilli, Kemal, “Yeniçeri”, *DİA*, C. 43, İstanbul 2013, ss. 450-462.

Emecen, Feridun M, “Halil Paşa Yurdu”, *DİA*, C. 15, İstanbul 1997, ss. 326-327.

Emecen, Feridun M., *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum*, Timaş Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2011.

Erdoğan, Koçan Meryem, 1701 Tarihli Osmanlı-Venedik Ahidnamesi, *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.4, S.1 Eskişehir 2003, ss. 63-76.

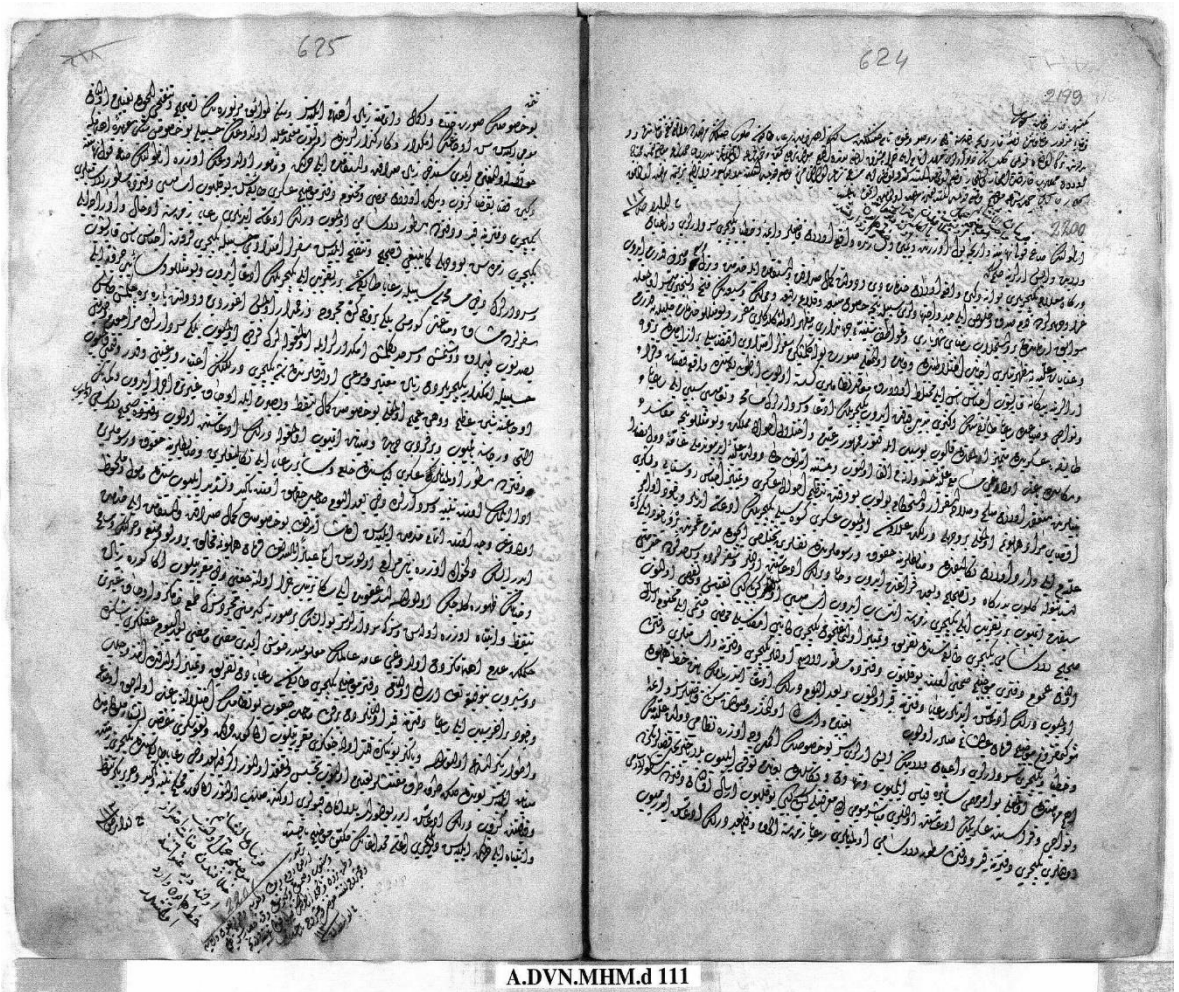
Erim, Neşe, “Osmanlı İmparatorluğunda Kalebendlik Cezası Ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme”, *Osmanlı Araştırmaları IV*, İstanbul 1984. ss. 79-88.

- Göyünç, Nejat, “Defter”, *DİA*, C. 9, İstanbul 1994, ss. 88-90.
- Gökbilgin, Mehmet Tayyip, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Enderun Yay., 2. Baskı, İstanbul 1992.
- İlgürel, Mücteba, “Eşkîya: Osmanlılar’da Eşkîya Hareketleri”, *DİA*, C. 12, İstanbul 1995, ss. 466-469.
- İnalcık, Halil, *Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar Köprülüler Devri- III*, İş Bankası Kültür Yayınları, 3. Basım, İstanbul 2017.
- İnalcık, Halil, “Timar”, *DİA*, C. 41 İstanbul 2012, ss. 168-173.
- İnalcık, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)*, (Çev. Ruşen Sezer), Yapı Kredi Yayınları, 24. Baskı, İstanbul 2017.
- İşbilir, Ömer, “Kalebend” *DİA*, C. Ek-2, İstanbul 2016, ss. 5-7.
- İpşirli, Mehmet, “Ehl-i Örf”, *DİA*, C. 10, İstanbul 1994, ss. 519-520.
- İpşirli, Mehmet, “Kürek Cezası” *DİA*, C. EK-2, İstanbul 2016, ss. 112-114.
- İpşirli, Mehmet, “XVI. Asrın İkinci Yarısında Kürek Cezası İle İlgili Hükümler”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi*, S. 12 İstanbul 1982, ss. 203-248.
- Koçi Bey Risalesi*, (Sadeleştiren: Zuhuri Danışman), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1972.
- Kütükoğlu, Mübahat S., “ Mühimme Defteri ”, *DİA*, C. 31, 2006, ss. 520-523.
- Kütükoğlu, Mübahat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı Yay. İstanbul 1994.
- Orhonlu, Cengiz, Göyünç Nejat, “Has”, *DİA*, C. 16, İstanbul 1997, ss. 268-270.
- Özcan, Abdülkadir, “Mustafa II”, *DİA*, C. 31, İstanbul 2006, ss. 275-280.
- Özcan, Abdülkadir, “Karlofça Anlaşması”, *DİA*, C.24, İstanbul 2001, ss. 504-507
- Sahillioğlu, Halil, “Ahkâm Defteri”, *DİA*, C. 1, İstanbul 1988, ss. 551.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 3. Baskı, Ankara 1988.

Temelkuram, Tefvik, Divan-1 Hümayun Mühimme Kalemi, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Degisi*, S.6, İstanbul 1975, ss. 129-175.

Ek:1 Defterdeki belgelerden örnekler

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Özlem SEÇKİN			
Doğum Yeri:	Bursa			
Doğum Tarihi:	11. 04. 1995			
Medeni Durumu:	Bekar			
Öğrenim Durumu				
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Hasan Ali Yücel İlköğretim Okulu		Bursa	2009
Lise	Süleyman Çelebi Lisesi	Eşit Ağırlık	Bursa	2013
Lisans	Artvin Çoruh Üniversitesi	Tarih	Artvin	2017
Yüksek Lisans	Artvin Çoruh Üniversitesi	Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı	Artvin	2020
İş Deneyimi:				
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:				
e-posta				
Yayınlaram:				